Školský vzdelávací program

Základná umelecká škola, Svätoplukova 38, Bernolákovo

pre všetky umelecké odbory, stupne a formy štúdia

primárne umelecké vzdelanie • nižšie sekundárne umelecké vzdelanie • druhý stupeň základného štúdia • štúdium pre dospelých

Školský vzdelávací program

Základná umelecká škola Bernolákovo

Názov vzdelávacieho programu:	**Školský vzdelávací program ZUŠ Bernolákovo**
Rozsah programu:	**prvá a druhá časť prvého stupňa základného štúdia, druhý stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých**
Stupne vzdelania:	**primárne umelecké vzdelanie ISCED 1B; nižšie sekundárne umelecké vzdelanie ISCED 2B; II. stupeň základného štúdia, štúdium pre dospelých**
Dĺžka štúdia:	**podľa príslušného učebného plánu, stupňa, časti a formy štúdia**
Vyučovací jazyk:	**slovenský**
Forma výchovy a vzdelávania:	**individuálna a skupinová podľa umeleckého odboru a vyučovacieho predmetu**
Umelecké odbory:	**hudobný, tanečný, výtvarný, literárno-dramatický a odbor audiovizuálnej a multimediálnej tvorby**
Druh školy:	**verejná**
Predkladateľ:	**Základná umelecká škola, Svätoplukova 38, Bernolákovo**
Adresa:	**Svätoplukova 38, 900 27 Bernolákovo**
Riaditeľka školy:	**PhDr. Mgr. art. Zuzana Spodniaková, PhD.**
Zriaďovateľ:	**Obec Bernolákovo**
Adresa zriaďovateľa:	**Svätoplukova 38, 900 27 Bernolákovo**
Platnosť dokumentu od:	**01. 09. 2026**

.....	.....
riaditeľka školy	zriaďovateľ

ÚVOD

Školský vzdelávací program Základnej umeleckej školy, Svätoplukova 38, Bernolákovo je základným pedagogickým a programovým dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie. Vydáva ho riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a v rade školy. Dokument je vypracovaný ako súhrnný školský vzdelávací program pre umelecké odbory, v ktorých škola poskytuje výchovu a vzdelávanie.

Program vychádza najmä zo zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, predovšetkým z princípov a cieľov výchovy a vzdelávania podľa § 3 a § 4, z obsahových náležitostí školského vzdelávacieho programu podľa § 7, zo stupňov základného umeleckého vzdelania podľa § 17 a z právnej úpravy základnej umeleckej školy podľa § 49 až § 52. Zohľadňuje tiež príslušný štátny vzdelávací program pre základné umelecké školy, vyhlášku Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole v znení neskorších predpisov a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy vzťahujúce sa na činnosť školy.

Základná umelecká škola Bernolákovo poskytuje výchovu a vzdelávanie v hudobnom, tanečnom, výtvarnom, literárno-dramatickom odbore a v odbore audiovizuálnej a multimediálnej tvorby. Poslaním školy je vytvárať podmienky na objavovanie a systematické rozvíjanie umeleckého nadania žiakov, ich tvorivosti, estetického cítenia, kultivovaného umeleckého prejavu a schopnosti vnímať, interpretovať a vytvárať umelecké hodnoty. Škola zároveň pripravuje žiakov na ďalšie štúdium umeleckého alebo pedagogického zamerania a na aktívnu účasť na kultúrnom a spoločenskom živote.

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňujú v prípravnom štúdiu, základnom štúdiu, rozšírenom štúdiu, skrátenom štúdiu a v štúdiu pre dospelých, v individuálnej alebo skupinovej forme podľa povahy odboru a vyučovacieho predmetu. Základné štúdium sa člení na prvý a druhý stupeň. Vyučovacím jazykom školy je slovenský jazyk.

Tento školský vzdelávací program tvorí spoločný rámec pre všetky umelecké odbory školy. Jeho jednotlivé časti podrobne vymedzujú učebné plány, učebné osnovy, vzdelávacie štandardy, ciele, očakávané výstupy, obsah a postupnosť vzdelávania, ako aj kritériá hodnotenia a postupu žiaka. Pri realizácii programu škola rešpektuje individuálne schopnosti, tempo rozvoja, vek, potreby a umelecké predpoklady každého žiaka.

Stupne vzdelania a kvalifikačné rámce

Základné umelecké vzdelanie sa podľa § 17 školského zákona člení na primárne umelecké vzdelanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie. Primárne umelecké vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy. Tomuto stupňu zodpovedá úroveň 1 Slovenského kvalifikačného rámca a úroveň 1 Európskeho kvalifikačného rámca.

Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy. Tomuto stupňu zodpovedá úroveň 2 Slovenského kvalifikačného rámca a úroveň 2 Európskeho kvalifikačného rámca. Dokladom o získanom stupni základného umeleckého vzdelania je vysvedčenie. Stupeň základného umeleckého vzdelania nenahrádza stupeň vzdelania podľa § 16 školského zákona.

Hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiaka je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a uskutočňuje sa v súlade so školským zákonom, vykonávacími predpismi, štátnym vzdelávacím programom, učebnými osnovami a pravidlami školy. Je priebežné aj súhrnné, primerané veku a študijnému zameraniu žiaka a vychádza z vopred zrozumiteľných požiadaviek. Zohľadňuje najmä mieru dosiahnutia vzdelávacích štandardov a cieľov, individuálny pokrok, pravidelnosť a samostatnosť prípravy, rozvoj vedomostí a zručností, tvorivosť, kvalitu umeleckého prejavu, schopnosť uplatniť získané poznatky v praktickej činnosti a aktívny prístup k vzdelávaniu.

Pedagóg poskytuje žiakovi vecnú, primeranú a motivujúcu spätnú väzbu, ktorá pomenúva dosiahnutú úroveň, silné stránky a ďalšie možnosti rozvoja. Pri hodnotení sa rešpektujú individuálne osobitosti žiaka a uplatňujú sa úpravy vyplývajúce z poskytovaných podporných opatrení alebo z individuálneho vzdelávacieho programu. Klasifikácia, komisionálne skúšky, postup do vyššieho ročníka a ukončovanie štúdia sa uskutočňujú podľa platných právnych predpisov a vnútorných pravidiel školy; konkrétne predmetové kritériá sú uvedené v príslušných častiach tohto programu.

Systém podpory žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Škola zabezpečuje rovný prístup k umeleckému vzdelávaniu, rešpektovanie dôstojnosti a jedinečnosti každého žiaka, zákaz diskriminácie a vytváranie bezpečného, podnetného a podporného prostredia. Podpora sa plánuje podľa potrieb žiaka a môže mať preventívny, adaptačný, pedagogický, organizačný, materiálny, technický alebo personálny charakter. Pri jej poskytovaní škola spolupracuje so žiakom, jeho zákonným zástupcom, pedagogickými a odbornými zamestnancami, zriaďovateľom a podľa potreby so zariadením poradenstva a prevencie alebo s ďalšími odborníkmi.

Ak škola vzdeláva žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vytvára mu podmienky na základe vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie prostredníctvom individuálneho vzdelávacieho programu, príslušného vzdelávacieho programu, vzdelávacieho programu zameraného na nadanie alebo poskytovaných podporných opatrení. Úpravy nesmú bez vecného dôvodu znižovať ciele umeleckého vzdelávania; majú odstraňovať prekážky, umožňovať žiakovi preukázať vedomosti, zručnosti a umelecký potenciál primeraným spôsobom a podporovať jeho začlenenie do života školy.

– včasné rozpoznávanie potrieb, nadania, prekážok a rizík vo vzdelávaní žiaka;
– primerané prispôsobenie metód, tempa, organizácie vyučovania, zadávania úloh, hodnotenia a komunikačných foriem;
– zabezpečenie dostupných učebných a kompenzačných pomôcok, digitálnych nástrojov a bezbariérových riešení podľa možností a potrieb;
– priebežné vyhodnocovanie účinnosti podpory, ochranu súkromia žiaka a partnerskú komunikáciu so zákonným zástupcom.

Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania

Digitálna transformácia vzdelávania v škole podporuje kvalitu, dostupnosť a tvorivosť umeleckého vzdelávania. Digitálne technológie sa využívajú účelne a primerane veku žiaka najmä pri tvorbe, spracovaní, zaznamenávaní, analýze, archivácii a prezentácii umeleckých výstupov, pri získavaní informácií, komunikácii a organizácii vzdelávania. Ich používanie

dopĺňa, nie nahrádza, priamu umeleckú skúsenosť, praktický nácvik, živú interpretáciu, skupinovú tvorbu a osobný pedagogický kontakt.

– systematicky rozvíjať digitálne kompetencie žiakov a pedagogických zamestnancov v súlade s cieľmi jednotlivých odborov;
– vyberať dostupné, bezpečné a pedagogicky odôvodnené digitálne nástroje a pravidelne vyhodnocovať ich prínos;
– viesť žiakov ku kritickému posudzovaniu zdrojov, zodpovednej komunikácii a bezpečnému správaniu v digitálnom prostredí;
– rešpektovať autorské právo a licenčné podmienky, chrániť osobné údaje, podobizeň, zvukové a obrazové záznamy žiakov a uplatňovať primerané opatrenia kybernetickej bezpečnosti;
– podporovať tvorbu digitálneho obsahu a portfólií, primeranú dokumentáciu umeleckého pokroku a prezentáciu výsledkov školy so súhlasmi vyžadovanými právnymi predpismi;
– prihliadať na rozdielnu úroveň prístupu žiakov k technickému vybaveniu a pri zadávaní digitálnych úloh predchádzať vzniku neodôvodnených bariér.

Škola priebežne sleduje technické, personálne a metodické podmienky digitálnej transformácie, plánuje obnovu vybavenia podľa možností školy a zriaďovateľa a podporuje vzdelávanie zamestnancov. Za výber digitálnych prostriedkov a za ich primerané použitie vo vyučovaní zodpovedá pedagóg v súlade s týmto programom, vnútornými pravidlami školy a platnými právnymi predpismi.

Realizačný plán digitálnej transformácie

Plán konkretizuje stratégiu digitálnej transformácie. Vyhodnocuje sa najmenej raz ročne a podľa potrieb školy, vývoja technológií a dostupných zdrojov sa aktualizuje.

Cieľ	Opatrenie a ukazovateľ splnenia	Termín	Zodpovednosť
Digitálne kompetencie pedagógov	Odborné vzdelávanie a vzájomné zdieľanie skúseností; evidencia absolvovaných školení a metodických stretnutí.	priebežne	vedenie školy, pedagogickí zamestnanci
Modernizácia vybavenia	Priebežná obnova hardvéru, softvéru a odborovej techniky podľa potrieb a možností školy; funkčné a využívané zariadenia.	každoročne	riaditeľka školy, zriaďovateľ
Využitie technológií vo vyučovaní	Tvorba, záznam, analýza, archivácia a prezentácia umeleckých výstupov; žiacke práce a digitálne portfóliá.	priebežne	pedagogickí zamestnanci
Digitálna bezpečnosť	Uplatňovanie ochrany osobných údajov, autorského práva, bezpečnej komunikácie a pravidiel kybernetickej bezpečnosti.	priebežne	vedenie školy, pedagogickí zamestnanci
Dostupnosť a inklúzia	Voľba primeraných a dostupných nástrojov; poskytnutie alternatívnej formy úlohy, ak by digitálne zadanie vytváralo neodôvodnenú bariéru.	podľa potreby	pedagogickí zamestnanci
Vyhodnotenie stratégie	Ročné posúdenie plnenia cieľov, potrieb vybavenia a ďalšieho vzdelávania; stručný záznam a návrh aktualizácie.	koniec školského roka	vedenie školy

Učebné osnovy

Hudobný odbor

Školský vzdelávací program	***Hra na klavíri***

Poslanie a charakteristika predmetu

Vyučovanie hry na klavíri v prípravnom ročníku sústreďuje v sebe všetky problémy budúceho klavírneho rozvoja. Jeho úlohou je vytvárať a usmerňovať záujem, vzťah a lásku k hudbe všeobecne, kultivovať osobnosť a rozvíjať vedomosti a zručnosti žiaka. Paralelné čítanie notového textu v dvoch kľúčoch a jeho praktické použitie, predstavujú komplexný prístup k problematike hry na klavíri.

	Prípravné štúdium	0,5 hodiny týždenne (v prípade záujmu je možné v 2. polroku individuálne štúdium do 1,5 h týždenne so súhlasom riaditeľa

Ciele

- v začiatkoch štúdia treba venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii.
- základným cieľom je najprv prebudiť hudobnú predstavivosť a sluchovú vnímavosť, potom začať formovať inštrumentálne návyky.
- vzbudiť záujem a lásku u detí o hudbu, naučiť ich počúvať a prežívať ju.
- ťažiskom práce so žiakom v PŠ je vybudovať schopnosť koncentrácie a schopnosť plynulo čítať notový text v husľovom kľúči.
- pri hre na nástroji dbať o používanie sluchovej kontroly znejúcej hudby.
- učebný proces aktivizovať rôznymi hravými formami práce a ich striedaním.
- vždy postupovať od živého pozorovania k abstraktnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým vedomostiam.

- v ďalšom kroku nasleduje práca na uvoľňovaní oboch rúk
- tvorba tónu a jeho skvalitňovanie, spočiatku hra non legato.
- cvičenia legata a staccata.
- cvičenie rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavy.

Takýto komplexný prístup môže rozvinúť dokonca aj dosť skromné hudobné, či intelektuálne schopnosti dieťaťa.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Zistiť hudobné dispozície žiaka a jeho motiváciu, prebúdzať emocionálne reakcie, cit pre rytmus, vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie skladieb pedagógom. Vznik prvých inštrumentálnych návykov – postavenie oboch rúk, orientácia na klaviatúre. Hra podľa sluchu a pamäti, transpozícia jednoduchých piesní. Zoznamovanie sa s notovým písmom paralelne v oboch kľúčoch (husľový a basový) c-c1-c2-c3. Rozvoj hudobnej pamäte. Plynulá hra žiaka v primeranom tempe. Sústavne sledovať a okamžite odbúravať prípadné zlozvyky v postavení rúk. Uvoľňovanie hracieho aparátu. Častým	Schopnosť správne zahrať jednoduché piesne a riekanky podľa sluchu a pamäti. Ľudové piesne hrať striedaním a nadkladaním rúk alebo dvojručne alebo s použitím vlastného doprovodu (gajdošská kvinta) Neskôr – hra podľa nôt, skladieb rôznej dĺžky. Základná znalosť hry non legato, legato, staccato. Primeraná hra naspamäť v primeranom tempe. Príprava ku hre stupníc. Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Hra s partnerom (pedagóg, žiak).	Vychovávať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Prvé verejné vystúpenia, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch. Žiak naštuduje 8-10 drobných riekaniek, piesní, skladbičiek.

predhrávaním učiteľa pestovať tónovú predstavu o cieľovom efekte cvičenia, etudy, alebo prednesu. Prstové cvičenia (legato, staccato, non legato). Stála kontrola správneho sedenia pri klavíri. Príprava k hre stupníc Rytmické a tempové zmeny melodických motívov.		

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe naspamäť, podľa dispozícií žiaka.	Dve ľudové piesne rôzneho charakteru.

Hudobný materiál:

Böhmová, Grünfeldová, Sarauer – Klavírna škola pre začiatočníkov

Z. Janžurová - M. Borová – Klavírna školička

V. Lichnerová – Eniky Beniky

Ľ. Šimková – Klavírní prvouka

J. Mašinda – Klavírna čítanka

A. Nikolajev – Ruská klavírna škola

M. Kurteva – Klavírna škola pre začiatočníkov

F. Emonts – Európska klavírna škola

S. Suzuki – Piano school Volume 1

Americká klavírna škola (výber)

F. Beyer – Přípravná škola hry klavírní

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre prípravné štúdium základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 1b schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka prípravného štúdia
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať 2 skladby kontrastného charakteru sólo, alebo s doprovodom pedagóga.
Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	1. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu
Vyučovanie hry na klavíri v 1. ročníku 1. časti I. stupňa sústreďuje v sebe všetky problémy budúceho klavírneho rozvoja. Jeho úlohou je vytvárať a usmerňovať záujem, vzťah a lásku k hudbe všeobecne, kultivovať osobnosť a rozvíjať vedomosti a zručnosti žiaka. Paralelné čítanie notového textu v dvoch kľúčoch a jeho praktické použitie, transpozícia jednoduchých skladieb do rôznych tónin na sluchovom základe, predstavujú komplexný prístup k problematike hry na klavíri.
Ciele
- v začiatkoch štúdia treba venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- základným cieľom je najprv prebudiť hudobnú predstavivosť a sluchovú vnímavosť, potom začať formovať inštrumentálne návyky

- ťažiskom práce so žiakom v 1. ročníku 1. časti I. stupňa je vybudovať schopnosť koncentrácie a schopnosť plynulo čítať notový text v husľovom kľúči
- pri hre na nástroji dbať o používanie sluchovej kontroly znejúcej hudby
- učebný proces aktivizovať rôznymi hravými formami práce a ich striedaním
- vždy postupovať od živého pozorovania k abstraktnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým vedomostiam
- v ďalšom kroku nasleduje práca na uvoľňovaní oboch rúk
- tvorba tónu a jeho skvalitňovanie, spočiatku hra non legato
- cvičenia legata a staccata
- cvičenie rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavy

Takýto komplexný prístup môže rozvinúť dokonca aj dosť skromné hudobné, či intelektuálne schopnosti dieťaťa.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Zistiť hudobné dispozície žiaka a jeho motiváciu, prebúdzať emocionálne reakcie, cit pre rytmus, vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie skladieb pedagógom. Vznik prvých inštrumentálnych návykov – postavenie oboch rúk, orientácia na klaviatúre. Hra podľa sluchu a pamäti, transpozícia jednoduchých piesní. Zoznamovanie sa s notovým písmom paralelne v oboch kľúčoch (husľový a basový), hra podľa nôt v rozsahu troch oktáv –	Schopnosť správne zahrať jednoduché piesne a riekanky podľa sluchu a pamäti. Neskôr – hra podľa nôt, skladieb rôznej dĺžky. Základná znalosť hry non legato, legato, staccato. Primeraná hra naspamäť v primeranom tempe. Príprava ku hre stupníc dur a mol. Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Zoznamovanie sa a používanie základných dynamických značiek, mf, f, cresc., decresc. Základné tempá a agogické pojmy: adagio, andante, allegro, rit.	Vychovávať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Prvé verejné vystúpenia, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 15-20 drobných

c-c1-c2-c3. Rozvoj hudobnej pamäte. Plynulá hra žiaka v primeranom tempe. Sústavne sledovať a okamžite odbúravať prípadné zlozvyky v postavení rúk. Uvoľňovanie hracieho aparátu. Častým predhrávaním učiteľa pestovať tónovú predstavu o cieľovom efekte cvičenia, etudy, alebo prednesu. Prstové cvičenia (legato, staccato, non legato). Stála kontrola správneho sedenia pri klavíri. Príprava k hre stupníc. Cvičenia stupníc. Rytmické a tempové zmeny melodických motívov.	Hra s partnerom (pedagóg, žiak).	riekaniek, piesní, skladbičiek.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s používaním dynamiky, naspamäť, podľa dispozícií žiaka.	Dve skladby kontrastného charakteru naspamäť.

Hudobný materiál:

Böhmová, Grünfeldová, Sarauer – Klavírna škola pre začiatočníkov

V. Lichnerová – EnikyBeniky

Z. Janžurová, M. Borová – Klavírna školička

J. Mašinda – Klavírna čítanka

M. Kurteva – Klavírna škola pre začiatočníkov
Nikolajev – Ruská klavírna škola
F. Emonts – Európska klavírna škola
S. Suzuki – Piano school Volume 1
Americká klavírna škola (výber)
V. Flegl – Čtyřirucezmohouvíce
H. Hopp – Dětem pro radost, opus 21, sešit 1
F. Beyer – Přípravná škola hry klavírní
A. Diabelli – Melodická cvičení, op. 149, Piano 4 ms.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na klavíri prebieha podľa platného učebného plánu č. 3, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 1. časť. I. stupeň	(1,5 hodiny týždenne)

Poslanie a charakteristika predmetu

Vyučovanie predmetu Hra na klavíri v 2. ročníku 1. časti I. stupňa nadväzuje na už nadobudnuté vedomosti a zručnosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Úlohou je opäť vytvárať, udržovať a zveľaďovať záujem žiaka všeobecne o hudbu a nástroj. Ďalej je potrebné rozvíjať a utvrdzovať vedomosti a zručnosti, vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre klavírnu hru a záujem o hudbu.

Ciele

- ťažiskom práce so žiakom 2. ročníku 1. časti I. stupňa je budovanie schopnosti koncentrácie, rozvoj osobitosti prejavov žiaka a schopnosti samostatného štúdia
- pri hre na nástroji dbať o používanie sluchovej kontroly znejúcej hudby
- postup od živého pozorovania k abstraktnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým vedomostiam
- tvorba tónu a jeho skvalitňovanie
- rozvoj zmyslu pre stvárnenie melódie, dynamickú pestrosť, správne frázovanie a artikuláciu
- cvičenie rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavy

Takýto komplexný prístup môže rozvinúť dokonca aj dosť skromné hudobné, či intelektuálne schopnosti dieťaťa.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Rozvoj sluchovej sféry ako hlavného prvku hudobného prejavu. Samostatná práca s notovým textom paralelne v oboch kľúčoch (husľový a basový). Rozvoj hudobnej pamäti. Plynulá hra žiaka v primeranom tempe.	Schopnosť správnej interpretácie jednoduchých skladieb z nôt aj spamäti. Znalosť a používanie základných dynamických /p, mf, f, cresc., decresc./ a artikulačných označení /legato, staccato, non legato/.	Výchova schopnosti samostatnej domácej prípravy. Verejné vystúpenia, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti.

Odstraňovanie zlozvykov v postavení rúk. Uvoľňovanie hracieho aparátu. Pestovanie tónovej predstavy skladieb prostredníctvom ich predhrávania pedagógom. Rozvoj základných technických a interpretačných návykov žiaka. Cvičenia stupníc. Pestovanie zmyslu pre súhru prostredníctvom 4-ručnej hry.	Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Hra stupníc. Základné tempá a agogické pojmy: adagio, andante, allegro, rit. Štvorručná hra.	Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 15-20 drobných skladieb.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s používaním dynamiky, naspamäť, podľa individuálnych dispozícií žiaka.	Dve skladby kontrastného charakteru naspamäť.

Hudobný materiál:

Böhmová, Grünfeldová, Sarauer: Klavírna škola pre začiatočníkov

Kleinová - Fischerová - Müllerová: Album etud I., II.

S. Suzuki: Piano school Volume 1

Americká klavírna škola (výber)

A. Pappová: Album pre mládež I.

M. Vojtíšek: Progresivní klavír 0.

V. Flegl: Čtyři ruce zmohou více

F. Emonts: Mit 4 *Händen*um die Welt

H. Hopp: Dětem pro radost, opus 21, sešit 1

A. Diabelli: Melodická cvičení, op. 149, Piano 4 ms.

W. Gillock: Accent on Gillock I., II.

Martha Mier: The Best of Martha Mier (Early Elementary)

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na klavíri prebieha podľa platného učebného plánu č. 3, schválenéhoMinisterstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 1. časť I. stupeň	(1,5 hodiny týždenne)

Poslanie a charakteristika predmetu

Vyučovanie predmetu Hra na klavíri v 3. ročníku 1. časti I. stupňa nadväzuje na už nadobudnuté vedomosti a zručnosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. V záujme ďalšieho napredovania je dôležité permanentne pestovať v žiakovi lásku k umeniu, k hudbe a k nástroju.

Ciele

- ťažiskom práce so žiakom v 3. ročníku 1. časti I. stupňa je ďalej rozvíjať schopnosť koncentrácie, rozvoj osobitosti prejavov žiaka a schopnosti samostatného štúdia
- pri hre na nástroji dbať o používanie sluchovej kontroly znejúcej hudby
- postup od živého pozorovania k abstraktnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým vedomostiam
-skvalitňovanie tvorby tónu a nadviazanie na zručnosti, nadobudnuté predchádzajúcim štúdiom
- rozvoj zmyslu pre stvárnenie melódie, dynamickú pestrosť, správne frázovanie, artikuláciu a pedalizáciu
- cvičenie rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavy

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Rozvoj sluchovej sféry ako hlavného prvku hudobného prejavu. Samostatná práca s notovým textom paralelne v oboch kľúčoch (husľový a basový). Rozvoj hudobnej pamäti. Plynulá hra žiaka v primeranom tempe s uvoľnenou rukou. Pestovanie tónovej predstavy skladieb prostredníctvom ich predhrávania pedagógom. Pokračovať v rozvoji základných technických a interpretačných návykov žiaka. Cvičenia stupníc, akordov. Nácvik etud.	Schopnosť správnej interpretácie rôznych skladieb z nôt aj spamäti. Znalosť a používanie základných dynamických /ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, sf. cresc., decresc., dimin. / a artikulačných označení /legato, staccato, non legato, ligatúra/. Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Hra stupníc a akordov. Základné tempá a agogické pojmy: grave, largo, adagio, andante, moderato, allegreto, allegro, presto, rit. Štvorručná hra.	Výchova schopnosti samostatnej domácej prípravy. Príprava k verejným vystúpeniam, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne 10-15 rozličných skladieb.

Pestovanie zmyslu pre súhru prostredníctvom 4-ručnej hry.		

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s používaním dynamiky a agogiky, hra spamäti, podľa individuálnych dispozícií žiaka.	Dve stupnice (mol / dur) vrátane akordov, jedna etuda, dve prednesové skladby rôzneho charakteru naspamäť.

Hudobný materiál:

Kleinová - Fischerová - Müllerová: Album etud I., II.

S. Suzuki: Piano school Volume 2

Americká klavírna škola (výber)

A. Pappová: Album pre mládež I.

M. Vojtíšek: Progresivní klavír 0.

V. Flegl: Čtyři ruce zmohou více

F. Emonts: Mit 4 *Händen* um die Welt

H. Hopp: Dětem pro radost, opus 21, sešit 1

A. Diabelli: Melodická cvičení, op. 149, Piano 4 ms.

W. Gillock: Accent on Gillock I., II.

Martha Mier: The Best of Martha Mier (Early Elementary/Elementary)

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na klavíri prebieha podľa platného učebného plánu č. 3, schválenéhoMinisterstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 1. časť I. stupeň	(1,5 hodiny týždenne)

Ciele
- ťažiskom práce so žiakom v 4. ročníku 1. časti I. stupňa je ďalej rozvíjať schopnosť koncentrácie, rozvoj osobitosti prejavov žiaka a schopnosti samostatného štúdia
- pri hre na nástroji dbať o používanie sluchovej kontroly znejúcej hudby
- postup od živého pozorovania k abstraktnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým vedomostiam
- skvalitňovanie tvorby tónu a nadviazanie na zručnosti, nadobudnuté predchádzajúcim štúdiom
- rozvoj zmyslu pre stvárnenie melódie, dynamickú pestrosť, správne frázovanie, artikuláciu a pedalizáciu
- cvičenie rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavy
- štvorručná hra

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

Rozvoj sluchovej sféry ako hlavného prvku hudobného prejavu. Samostatná práca s notovým textom paralelne v oboch kľúčoch (husľový a basový). Rozvoj hudobnej pamäti. Plynulá hra žiaka v primeranom tempe s uvoľnenou rukou. Pestovanie tónovej predstavy skladieb prostredníctvom ich predhrávania pedagógom. Pokračovať v rozvoji technických a interpretačných návykov žiaka. Cvičenia stupníc, akordov. Nácvik etud. Pestovanie zmyslu pre súhru prostredníctvom 4-ručnej hry. Rozvoj kreatívneho myslenia a emočnej inteligencie žiaka	Schopnosť správnej interpretácie rôznych skladieb z nôt aj spamäti. Znalosť a používanie základných dynamických /ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, sf. cresc., decresc., dimin. / a agogických označení /legato, staccato, non legato, ligatúra, zložitejšie melodické ozdoby, arpeggio/. Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Hra stupníc, akordov a etud. Základné tempá a agogické pojmy: grave, largo, adagio, andante, moderato, allegreto, allegro, presto, rit., accelerando Štvorručná hra.	Výchova schopnosti samostatnej domácej prípravy. Príprava k verejným vystúpeniam, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne 15-20 skladieb rôznych štýlových období.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra sólo/štvorručne v primeranom tempe s používaním dynamiky a agogiky, hra spamäti, hra z listu podľa individuálnych dispozícií žiaka.	Jedna etuda, dve prednesové skladby rôzneho charakteru naspamäť. Na konci 4. ročníka 1. stupňa vykoná žiak malú absolventskú skúšku 1. časti 1. stupňa základného štúdia ZUŠ.

Žiak absolvovaním 4. ročníka 1. časti 1. stupňa základného štúdia získa primárne umelecké vzdelanie.

Hudobný materiál:

Kleinová - Fischerová - Müllerová: Album etud II., III.

C. Czerny: První cvičení Opus 599

E. Hradecký: Jazzové etudy

F. Burgmuller: 25 Etudes faciles et progressives, op. 100

V. Polívka: Akordy

V. Flegl: Čtyři ruce zmohou více

F. Emonts: Mit 4 *Händen*um die Welt

H. Hopp: Dětem pro radost, opus 21, sešit 1

A. Diabelli: Melodická cvičení, op. 149, Piano 4 ms.

L. van Beethoven: Leichte Klavierstücke

P. Blatný: Sešit pro mládež

P. I. Čajkovskij: Album pre mládež

L. Dusík: Sonatíny

C. Gurlitt: Prvý prednes

A. Gedike: 60 ľahkých klavírnych skladieb

A. Grečaninov: Výber nejsnadnejších skladeb

J. Hanuš: Vteřiny v přírode

A. Chačaturjan: Kinderalbum für Klavier

D. Kardoš: Klavírne skladby pro mládež

J. Kowalski: Z ríše bábik

J. Meier: 10 malých skladieb pre klavír

S. Majkapar: Biriyulki

E. Suchoň: Keď sa vlci zišli

R. Schumann: Album pre mládež

Staré tance pre klavír

A. Sarauer: Z kraje rybníku

F. Schubert: Valčíky

J. Vaňhal: Snadné sonatíny

J. S. Bach: Knižočka pre Annu Magdalénu Bachovú

J. Benda: Sonatína a mol

Album 4-ručních skladeb českých mistrů

V. Slavický: Kozličková polka

W. Gillock: Accent on Gillock II., III.

Martha Mier: The Best of Martha Mier (Elementary)

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na klavíri prebieha podľa platného učebného plánu č. 3, schválenéhoMinisterstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 3 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

1 etuda, 2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka

	1. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

- ťažiskom práce so žiakom v 5. ročníku je ďalej rozvíjať schopnosť koncentrácie, rozvoj osobitosti prejavov žiaka a schopnosti samostatného štúdia

- pri hre na nástroji dbať o používanie sluchovej kontroly znejúcej hudby, na základe nadobudnutých poznatkov z dejín hudby o štýlovej interpretácii diela
- postup od živého pozorovania k abstraktnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým vedomostiam
- skvalitňovanie tvorby tónu a spätná väzba sluchovej kontroly, nadviazanie na zručnosti, nadobudnuté predchádzajúcim štúdiom.
- rozvoj zmyslu pre stvárnenie melódie, dynamickú pestrosť, správne frázovanie, agogické zmeny; artikuláciu prispôsobiť správnej štýlovej interpretácii z vývojových etáp dejín hudby, ďalší rozvoj využívania pedalizácie s využitím pedálu unaccorda
- cvičenie rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavy
- štvorručná a komorná hra

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Pokračovať v kultivácii a zlepšovaní sluchovej sféry ako hlavného prvku hudobného prejavu. Samostatná práca s notovým textom paralelne v oboch kľúčoch (husľový a basový). Rozvoj hudobnej pamäti. Plynulá hra žiaka v primeranom tempe s uvoľnenou rukou. Pestovanie tónovej predstavy skladieb prostredníctvom ich predhrávania pedagógom, resp. na základe vypočutia si stvárnenia diela rôznymi interpretmi.	Schopnosť správnej interpretácie rôznych skladieb z nôt aj spamäti. Znalosť a používanie základných dynamických /ppp, pp, p, mp, mf, f, ff, fff, sf., cresc., decresc., dimin., accel., rit. / a agogických označení /legato, staccato, non legato, ligatúra, krátky trilok zakončený obalom, nátril, náraz, príraz, odraz, arpeggio/. Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Hra stupníc, akordov a etud. Základné tempá a agogické pojmy: grave, largo, adagio, andante, lento, moderato,	Zdokonaľovanie schopnosti samostatnej domácej prípravy. Príprava k verejným vystúpeniam, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne, na interných a verejných koncertoch aspoň trikrát ročne. Žiak naštuduje ročne 10-12 skladieb rôznych štýlových

Pokračovať v rozvoji technických a interpretačných návykov žiaka. Cvičenia stupníc, akordov, kadencií. Nácvik etud. Pestovanie zmyslu pre súhru prostredníctvom 4-ručnej, 6-ručnej a komornej hry. Rozvoj kreatívneho myslenia a emočnej inteligencie žiaka	allegreto, allegro, presto, rit., accelerando Štvorručná hra, Šesťručná hra, Komorná hra.	období, 6 etud resp. technických cvičení, stupnice podľa potreby.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra sólo/štvorručne/šesťručne v primeranom tempe s používaním dynamiky a agogiky, hra spamäti, hra z listu podľa individuálnych dispozícií žiaka, prax v klavírnom sprievode.	Jedna etuda, dve prednesové skladby rôzneho charakteru naspamäť.

Hudobný materiál:

Kleinová - Fischerová - Müllerová: Album etud III., IV.

C. Czerny: Škola zručnosti Opus 299

C. Czerny: Krátke cvičenia Opus 821

F. Burgmuller: 25 Etudes faciles et progressives, op. 100

V. Polívka: Akordy

H. Bertini: Etudes faciles pour Piano Opus 100

J. B. Duvernoy: Predbežná škola zručnosti Opus 276

CH. L. Hanon: Klavírní virtuos

H. Hopp: Dětem pro radost, opus 21, sešit 2

A. Diabelli: Melodická cvičení, op. 149, Piano 4 ms.

L. van Beethoven: Leichte Klavierstücke

P. I. Čajkovskij: Album pre mládež

L. Dusík: Sonatíny

A. Grečaninov: Výber nejsnadnejších skladeb

J. Hanuš: Vteřiny v přírode

D. Kardoš: Klavírne skladby pro mládež

J. Kowalski: Z ríše bábik

S. Majkapar: Biriyulki

E. Suchoň: Keď sa vlci zišli

R. Schumann: Album pre mládež

Staré tance pre klavír

A. Sarauer: Z kraje rybníku

F. Schubert: Valčíky

J. Vaňhal: Snadné sonatíny

J. S. Bach: Knižočka pre Annu Magdalénu Bachovú

J. Benda: Sonatína a mol

V. Slavický: Kozličková polka

W. Gillock: Accent on Gillock, IV., V. VI.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na klavíri prebieha podľa platného učebného plánu č. 3, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Ťažiskom práce so žiakom v 2. ročník 2. časti je ďalší rozvoj schopnosti koncentrácie, rozvoj osobitosti prejavov žiaka a schopnosti samostatného štúdia zvyšovaním kladených nárokov na naštudovanie a prevedenie skladby.

Ciele

- pri hre na nástroji dbať o používanie sluchovej kontroly znejúcej hudby, na základe nadobudnutých poznatkov z dejín hudby o štýlovej interpretácii diela
- postup od živého pozorovania k abstraktnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým vedomostiam
- skvalitňovanie tvorby tónu a spätná väzba sluchovej kontroly, nadviazanie na zručnosti, nadobudnuté predchádzajúcim štúdiom
- rozvoj zmyslu pre stvárnenie melódie, dynamickú pestrosť, správne frázovanie, agogické zmeny; artikuláciu prispôsobiť správnej štýlovej interpretácii z vývojových etáp dejín hudby, viesť žiaka k samostatnej pedalizácií s využitím pedálu unaccorda
- cvičenie rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavy
- štvorručná, komorná hra a jednoduchá korepetícia

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Pokračovať v kultivácii a zlepšovaní sluchovej sféry ako hlavného prvku hudobného prejavu. Samostatná práca s notovým	Schopnosť správnej interpretácie rôznych skladieb náročnejšieho charakteru z nôt aj spamäti.	Zdokonaľovanie schopnosti samostatnej domácej prípravy. Príprava k verejným vystúpeniam,

textom paralelne v oboch kľúčoch. Ďalší rozvoj hudobnej pamäti. Plynulá hra žiaka v primeranom tempe s uvoľnenou rukou. Rozvoj vypestovanej tónovej predstavy skladieb prostredníctvom ich predhrávania pedagógom, resp. na základe vypočutia si stvárnenia diela rôznymi interpretmi. Pokračovať v rozvoji technických a interpretačných návykov žiaka zvyšovaním kladených nárokov. Cvičenia stupníc, akordov, kadencií. Nácvik etud. Pestovanie zmyslu pre súhru prostredníctvom 4-ručnej, 6-ručnej, komornej hry a jednoduchej korepetície. Ďalej rozvíjať kreatívne myslenie a emočnú inteligenciu žiaka.	Znalosť a používanie zložitejších dynamických a agogických označení. Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Hra stupníc v protipohybe a v rovnom pohybe, akordov a etud. Tempové označenia a agogické pojmy, nadobudnuté predchádzajúcim štúdiom hudobnej náuky. Štvorručná hra, Šesťručná hra, Komorná hra, jednoduchá korepetícia.	prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch raz ročne, na interných a verejných koncertoch aspoň štyrikrát ročne. Žiak naštuduje ročne 12-14 skladieb rôznych štýlových období, 7 etud resp. technických cvičení, stupnice podľa potreby/dur, mol/.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra sólo/štvorručne/šesťručne v primeranom tempe s používaním dynamiky a agogiky, hra spamäti, hra z listu	Jedna etuda, dve prednesové skladby rôzneho charakteru naspamäť.

podľa individuálnych dispozícií žiaka, prax v klavírnom sprievode.	

Hudobný materiál:

C. Czerny: Škola zručnosti Opus 299

C. Czerny: Krátke cvičenia Opus 821

V. Polívka: Akordy

H. Bertini: Etudes faciles pour Piano Opus 100

J. B. Duvernoy: Predbežná škola zručnosti Opus 276

CH. L. Hanon: Klavírní virtuos

H. Hopp: Dětem pro radost, opus 21, sešit 2

A. Diabelli: Melodická cvičení, op. 149, Piano 4 ms.

L. van Beethoven: Leichte Klavierstücke

P. I. Čajkovskij: Album pre mládež

L. Dusík: Sonatíny

A. Grečaninov: Výber nejsnadnejších skladeb

J. Hanuš: Vteřiny v přírode

D. Kardoš: Klavírne skladby pro mládež

J. Kowalski: Z ríše bábik

S. Majkapar: Biriyulki

E. Suchoň: Keď sa vlci zišli

R. Schumann: Album pre mládež

Staré tance pre klavír

A. Sarauer: Z kraje rybníku

F. Schubert: Valčíky

J. Vaňhal: Snadné sonatíny

J. S. Bach: Knižočka pre Annu Magdalénu Bachovú

J. Benda: Sonatína a mol

V. Slavický: Kozličková polka

W. Gillock: Accent on Gillock: IV., V., VI.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu hra na klavíri prebieha podľa platného učebného plánu č. 3, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať všetky zručnosti, schopnosti a návyky, nadobudnuté počas doterajšieho štúdia / dynamické, výrazové prostriedky,..../

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Ťažiskom práce so žiakom v 3. ročník 2. časti je ďalší rozvoj schopnosti koncentrácie, rozvoj osobitosti prejavov žiaka a schopnosti samostatného štúdia zvyšovaním kladených nárokov na naštudovanie a prevedenie skladby.

Ciele
- pri hre na nástroji dbať o používanie sluchovej kontroly znejúcej hudby, na základe nadobudnutých poznatkov z dejín hudby o štýlovej interpretácii diela

- postup od živého pozorovania k abstraktnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým vedomostiam.
- skvalitňovanie tvorby tónu a spätná väzba sluchovej kontroly, nadviazanie na zručnosti, nadobudnuté predchádzajúcim štúdiom.
- rozvoj zmyslu pre stvárnenie melódie, dynamickú pestrosť, správne frázovanie, agogické zmeny; artikuláciu prispôsobiť správnej štýlovej interpretácii z vývojových etáp dejín hudby, viesť žiaka k samostatnej pedalizácií s využitím pedálu unacorda.
- žiak sa vo zvýšenej miere venuje hre z listu, samostatnému nácviku rozsiahlejších skladieb, viesť žiaka k samostatnej práci.
- cvičenie rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavy.
- orientovať žiaka na vnímanie, pochopenie a reprodukciu väčších cyklických foriem.
- štvorručná, komorná hra a jednoduchá korepetícia

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Pokračovať v kultivácii a zlepšovaní sluchovej sféry ako hlavného prvku hudobného prejavu. Samostatná práca s notovým textom paralelne v oboch kľúčoch. Ďalší rozvoj hudobnej pamäti. Plynulá hra žiaka v primeranom tempe s uvoľnenou rukou. Rozvoj vypestovanej tónovej predstavy skladieb prostredníctvom ich predhrávania pedagógom, resp. na základe vypočutia si stvárnenia diela rôznymi interpretmi. Pokračovať v rozvoji technických a	Schopnosť správnej interpretácie rôznych skladieb náročnejšieho charakteru z nôt aj spamäti. Nadviazať na zručnosti z predchádzajúceho ročníka. Utvrdiť schopnosti získané počas doterajšieho štúdia. Znalosť a používanie zložitejších dynamických a agogických označení. Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Hra stupníc v protipohybe a v rovnom pohybe, akordov a etud. Tempové označenia a agogické pojmy, nadobudnuté predchádzajúcim štúdiom hudobnej náuky.	Zdokonaľovanie schopnosti samostatnej domácej prípravy. Príprava k verejným vystúpeniam, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch raz ročne, na interných a verejných koncertoch aspoň štyrikrát ročne. Žiak naštuduje ročne 10-12 skladieb rôznych štýlových období, 7 etud resp. technických cvičení,

interpretačných návykov žiaka zvyšovaním kladených nárokov. Cvičenia stupníc, akordov, kadencií. Nácvik etud. Pestovanie zmyslu pre súhru prostredníctvom 4-ručnej, 6-ručnej, komornej hry a jednoduchej korepetície. Ďalej rozvíjať kreatívne myslenie a emočnú inteligenciu žiaka.	Štvorručná hra, Šesťručná hra, Komorná hra, jednoduchá korepetícia.	stupnice podľa potreby/dur, mol/.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra sólo/štvorručne/šesťručne v primeranom tempe s používaním dynamiky a agogiky, hra spamäti, hra z listu podľa individuálnych dispozícií žiaka, prax v klavírnom sprievode.	Jedna etuda, dve prednesové skladby rôzneho charakteru naspamäť.

Hudobný materiál:

C. Czerny: Škola zručnosti Opus 299

C. Czerny: Krátke cvičenia Opus 821

V. Polívka: Akordy

H. Bertini: Etudes faciles pour Piano Opus 100

J. B. Duvernoy: Predbežná škola zručnosti Opus 276

CH. L. Hanon: Klavírní virtuos

H. Hopp: Dětem pro radost, opus 21, sešit 2

A. Diabelli: Melodická cvičení, op. 149, Piano 4 ms.

M. Dvořák: Džezové klavírní etudy

L. van Beethoven: Leichte Klavierstücke

P. I. Čajkovskij: Album pre mládež

L. Dusík: Sonatíny

A. Grečaninov: Výber nejsnadnejších skladeb

J. Hanuš: Vteřiny v přírode

D. Kardoš: Klavírne skladby pro mládež

J. Kowalski: Z ríše bábik

S. Majkapar: Biriyulki

E. Suchoň: Keď sa vlci zišli

R. Schumann: Album pre mládež

Staré tance pre klavír

A. Sarauer: Z kraje rybníku

F. Schubert: Valčíky

J. Vaňhal: Snadné sonatíny

J. S. Bach: Knižočka pre Annu Magdalénu Bachovú

J. S. Bach: Malé prelúdiá a fugetty

J. Benda: Sonatína a mol

V. Slavický: Kozličková polka

M. Dlouhý: Čtyřruční skladbičky pro všední den

W. Gillock: Accent on Gillock VI., VII., VII,

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na klavíri prebieha podľa platného učebného plánu č. 3, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 1 etudu a 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať všetky zručnosti, schopnosti a návyky, nadobudnuté počas doterajšieho štúdia / dynamické, výrazové prostriedky,.../

Skúšobná látka:
1 etuda a 2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Ťažiskom práce so žiakom v 4. ročník 2. časti je ďalší rozvoj schopnosti koncentrácie, rozvoj osobitosti prejavov žiaka a schopnosti samostatného štúdia zvyšovaním kladených nárokov na naštudovanie a prevedenie skladby.

Ciele

- pri hre na nástroji dbať o používanie sluchovej kontroly znejúcej hudby, na základe nadobudnutých poznatkov z dejín hudby o štýlovej interpretácii diela
- postup od živého pozorovania k abstraktnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým vedomostiam.
- skvalitňovanie tvorby tónu a spätná väzba sluchovej kontroly, nadviazanie na zručnosti, nadobudnuté predchádzajúcim štúdiom.
- rozvoj zmyslu pre stvárnenie melódie, dynamickú pestrosť, správne frázovanie, agogické zmeny; artikuláciu prispôsobiť správnej štýlovej interpretácii z vývojových etáp dejín hudby, viesť žiaka k samostatnej pedalizácií s využitím pedálu unacorda.
- žiak sa vo zvýšenej miere venuje hre z listu, samostatnému nácviku rozsiahlejších skladieb, viesť žiaka k samostatnej práci.
- interpretuje etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, oktávovú techniku.
- dokáže zvládnuť zložitejšie melodické ozdoby
- cvičenie rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavy.
- orientovať žiaka na vnímanie, pochopenie a reprodukciu väčších cyklických foriem.
- štvorručná, komorná hra a jednoduchá korepetícia

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Pokračovať v kultivácii a zlepšovaní sluchovej sféry ako hlavnej kontroly hudobného prejavu. Samostatná práca s notovým textom paralelne v oboch kľúčoch. Ďalší rozvoj hudobnej pamäti. Plynulá hra žiaka v primeranom tempe s uvoľnenou rukou. Rozvoj vypestovanej tónovej predstavy skladieb prostredníctvom ich predhrávania pedagógom, resp. na základe vypočutia si stvárnenia diela rôznymi interpretmi. Pokračovať v rozvoji technických a interpretačných návykov žiaka zvyšovaním kladených nárokov. Cvičenia stupníc, akordov, kadencií. Nácvik etud. Oktávové techniky, rozvíjať zaradením technických oktávových cvičení Pestovanie zmyslu pre súhru prostredníctvom 4-ručnej, 6-ručnej, komornej hry a jednoduchej korepetície.	Schopnosť správnej interpretácie rôznych skladieb náročnejšieho charakteru z nôt aj spamäti. Nadviazať na zručnosti z predchádzajúceho ročníka. Utvrdiť schopnosti získané počas doterajšieho štúdia. Schopnosť definovať tóninu, samostatne určovať tóninu. Používať hudobnú klavírnu terminológiu v pôvodnom znení. Reprodukovať všetky durové a molové stupnice a akordy v súlade s obsahovými štandardmi. Stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe, veľký rozklad rozložene, D7, zm7 malý rozložený akord spolu. Znalosť a používanie zložitejších dynamických a agogických označení. Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Hra stupníc v protipohybe a v rovnom pohybe, akordov a etud.	Zdokonaľovanie schopnosti samostatnej domácej prípravy. Príprava k verejným vystúpeniam, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch raz ročne, na interných a verejných koncertoch aspoň štyrikrát ročne. Žiak naštuduje ročne 10-12 skladieb rôznych štýlových období,7 etud resp. technických cvičení, stupnice podľa potreby/dur, mol/.

Ďalej rozvíjať kreatívne myslenie a emočnú inteligenciu žiaka.	Tempové označenia a agogické pojmy, nadobudnuté predchádzajúcim štúdiom hudobnej náuky. Štvorručná hra, Šesťručná hra, Komorná hra, jednoduchá korepetícia.	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra sólo/štvorručne/šesťručne v primeranom tempe s používaním dynamiky a agogiky, hra spamäti, hra z listu podľa individuálnych dispozícií žiaka, prax v klavírnom sprievode.	4 skladby rôzneho charakteru a obdobia primeranej náročnosti, hra spamäti.

Hudobný materiál:

C. Czerny: Škola zručnosti Opus 299

C. Czerny: Škola zručnosti Opus 599

C. Czerny: Krátke cvičenia Opus 821

C. Czerny: Škola zručnosti Opus 849

S. Heller: Opus 125

Lemoine: Detské etudy

V. Polívka: Akordy

J. B. Duvernoy: Predbežná škola zručnosti Opus 27

M. Dvořák: Džezové klavírní etudy

L. van Beethoven: Leichte Klavierstücke

L. van Beethoven: Bagatelly, Nemecké tance, Variácie

W. A. Mozart: ľahké časti sonát, Fantázia d - mol

Sonatíny: Mozart, Beethoven, Clementi, Diabelli, Kuhlau. Kohler, Weber, Berens, Koželuh

P. I. Čajkovskij: Album pre mládež

P. I. Čajkovskij: Ročné doby

R. Schumann: Album pre mládež

R. Schumann: Fantastický tanec

D. Kabalevskij: Rondo- pochod, Rondo toccata

F. Chopin: Ľahké prelúdia, Valčíky, Mazúrky, Nocturná

E. H. Grieg: Lyrické kusy

F. M. Bartholdy: Piesne bez slov

A. Dvořák: Škótske tance

J. Suk: Idylky

J. Brahms: Valčíky

F. Schubert: Valčíky, Impromtu, Eccossaison

J. S. Bach: Knižočka pre Annu Magdalénu Bachovú

J. S. Bach: Malé prelúdiá a fugetty

J. S. Bach: Dvojhlasé a trojhlasé invencie:

J. Benda: Sonatína a mol

M. Dlouhý: Čtyřruční skladbičky pro všední den

J. Hatrík: Motýľ

C. Debussy: Arabesky

S. Prokofiev: Fantastické kusy, Detská hudba

B. Martinú: Bájky, Loutky

W. Gillock: Accent on Gillock VI., VII., VII,

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na klavíri prebieha podľa platného učebného plánu č. 3, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka

nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa

základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. ročník 2 stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 4 skladby rôzneho charakteru a obdobia primeranej náročnosti, hra spamäti. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať všetky zručnosti, schopnosti a návyky, nadobudnuté počas doterajšieho štúdia / dynamické, výrazové prostriedky,..../

Skúšobná látka:
4 skladby rôzneho charakteru a obdobia primeranej náročnosti, hra spamäti.

Školský vzdelávací program	*Hra na keyboard*

Prípravný ročník:

1. Oboznámenie žiaka s hudobným nástrojom.
2. Notový zápis v husľovom kľúči, základné hodnoty nôt, pomlčiek v rozsahu stanovenom vzdelávacími štandardmi predmetu hudobná náuka a v rozsahu študovaných skladieb.
3. Základ rôznych klavírnych výrazových prostriedkov.
4. Základy hudobných foriem - jednoduchá dvojdielna.
5. Vytváranie a upevňovanie základných hudobných návykov – správne sedenie, postavenie ruky, orientácia na klávesnici.
6. Prstové cvičenia.
7. Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu.
8. Hra jednoduchých ľudových piesní, riekaniek.

1./1./I. stupeň

9. Základy hry na nástroji.
10. Cvičenia na správne použitie hracieho aparátu.
11. Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu, technické prstové cvičenia.
12. Základy durových stupníc každou rukou zvlášť a spolu v protipohybe, tonický kvintakord.
13. Hra podľa notového zápisu v husľovom kľúči, hra jednoduchých cvičení zvlášť, hra jednoduchých cvičení spolu, hra v basovom kľúči s použitím ľavej ruky.
14. Interpretácia a výraz: hra legato, tenuto, staccato, dynamika, frázovanie,
15. Používanie základných funkcií keyboardu: využívanie jednoduchých funkcií keyboardu (Start, Stop, Voice, Style, Tempo +/-, Intro, Ending, Volume).
16. Zvládnutie skladieb: jednoduché skladby polyfonického charakteru.

2./1./I. stupeň

Výber zvukových vzoriek (VOICE), výber štýlu (STYLE).

17. Funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop.
18. Durové stupnice do 2♯ a 2b a molové stupnice do 2♯ a 2b - hra kvintakordov s obratmi tenuto, malý rozklad.
19. Hra akordov s použitím základnej polohy i obratov (dur, mol,) v min. rozsahu tónin 1# - 1b.

20. Etudy – prstová technika, hra dvojhmatov.
21. Jednoduché detské piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a základných technických funkcií v min. rozsahu durových a mólových tónin 1# - 1b.
22. Hra (tanečných) štýlov s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop.
23. Jednoduché prednesové skladby.
24. Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat).
25. Rozvíjanie sluchovej kontroly pri počúvaní a vlastnej interpretácii.
26. Transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v nadväznosti na zvládnuté stupnice.
27. Hra z listu.

3./1./ I. stupeň

28. Funkcie: TOUCH, SPLIT, DUAL.
29. Funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop, Intro/Ending, Sync Start/Stop.
30. Ďalšie funkcie: Tempo, Metronome.
31. Hudobno-teoretické poznatky v rozsahu vzdelávacích štandardov študijného zamerania hudobnej náuky a študovaných skladieb.
32. Durové stupnice do 3♯ a 3b a molové stupnice do 3♯ a 3b - hra kvintakordov s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad.
33. Hra akordov s použitím základnej polohy i obratov (dur, mol) v min. rozsahu tónin 2# - 2b.
34. Etudy - hra dvojhmatov a frázovanie.
35. Inštruktívne skladby na zdokonalenie nástrojovej techniky.
36. Jednoduchá polyfonická skladba, dva hlasy v pravej alebo ľavej ruke s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).
37. Hra melodických ozdôb – príraz.
38. Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a mólových tónin 2# - 2b.
39. Hra (tanečných) štýlov s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop, disco.
40. Jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk).
41. Jednoduché prednesové skladby (menuet).
42. Ľudové piesne v rozsahu tónin v nadväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (TSD).

43. Rytmické útvary: triola.
44. Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock).
45. Rozvíjanie sluchovej kontroly pri počúvaní a vlastnej interpretácii.
46. Tvorba sprievodu k ľudovým piesňam s použitím T, S, D.-
47. Transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v nadväznosti na zvládnuté stupnice.
48. Hra z listu.

4./1./I. Stupeň

Výber zvukových vzoriek, výber štýlu.

Funkcie: Split, Dual, Harmony.

Funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop, Variation, Fill In, Intro/Ending, Sync Start/Stop.

49. Ďalšie funkcie: Transpose, Tempo, Metronome.
50. Hudobno-teoretické poznatky v rozsahu vzdelávacích štandardov študijného zamerania hudobnej náuky a študovaných skladieb.
51. Durové stupnice do 5♯ a 4b a molové stupnice do 4♯ a 4b - hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad.
52. Hra akordov s použitím základnej polohy i obratov (dur, mol, 7) v min. rozsahu tónin 3# - 3b.
53. Etudy - zlepšovanie pasážovej techniky hra dvojhmatov a frázovanie.
54. Jednoduchá polyfonická skladba, dva hlasy v pravej alebo ľavej ruke s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).
55. Hra melodických ozdôb - príraz, nátril, mordent.
56. Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a mólových tónin 3# - 3b.
57. Hra (tanečných) štýlov s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop, disco, hip-hop a pod.
58. Jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk).
59. Jednoduché prednesové skladby (barok, klasicizmus).
60. Inštruktívne skladby na zdokonalenie nástrojovej techniky.
61. Ľudové piesne v rozsahu tónin v nadväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (TSD).

62. Rytmické útvary: triola, synkopa.
63. Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock, R&R).
64. Hra z listu z klavírnej literatúry nižších ročníkov.
65. Rozvíjanie sluchovej kontroly pri počúvaní a vlastnej interpretácii.
66. Používanie harmonických kadencií k vlastnému sprievodu jednoduchých melódií.
67. Transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v nadväznosti na zvládnuté stupnice.

Záverečná skúška

1 skladba s použitím základných harmonických funkcií (TSD),

1 skladba odlišného charakteru.

1./2./I. stupňa

68. Dejiny populárnej hudby (autori, skladby, typické znaky vybraných žánrov populárnej hudby).
69. Parametre EKN - menu function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume.
70. Durové stupnice do 5♯ a 4b a molové stupnice do 4♯ a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu.
71. Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.
72. Etudy – zlepšovanie techniky pasáží, akordov.
73. Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a molových tónin - 3b - 4#.
74. Hra skladieb tanečných štýlov s použitím automatického aranžéra - džezového obdobia (swing, foxtrot..).
75. Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk:

    s možnosťou použitia automatického sprievodu, s možnosťou využitia funkcie Split (sólový/sprievodný part + basový part basovej línie).

76. Hra jednoduchých skladieb z listu.
77. Ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a mólových tónin - 2b - 3#.
78. Hra melodických ozdôb - príraz, nátril, mordent, hra dvojhmatov.

79. Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, dim7).
80. Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas:

    vo všetkých obratoch v durových a molových tóninách do 1# - 1b, v základnej polohe v durových a molových tóninách do 2b - 2#.

81. Hra akordických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango).
82. Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock).
83. Počúvanie (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..).
84. Tvorba jednoduchého hudobného aranžmánu s použitím Internal Memory nástroja (interného MIDI sequencera).
85. Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby.

2./2./I.

- Dejiny populárnej hudby (autori, skladby, typické znaky vybraných žánrov populárnej hudby)
- Menu function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume, Tuning, Reverb Type.

- Durové stupnice do 5-6♯ a 5b a molové stupnice do 5♯ a 4b – hra kvintakordu s obratmi - tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu a TSD.

- Etudy - zlepšovanie techniky pasáží, skokov, akordov, správne frázovanie; džezové etudy.

- Polyfonické skladby z obdobia baroka (invencie, prelúdiá), kancionál s použitím zvukovej - banky keyboardu (organ, čembalo).

- Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony) v min. rozsahu durových a mólových tónin - 4b - 4#.

- Hra tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latino-amerického (rumba, bossanova, samba...), s použitím automatického aranžéra.

- Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk:

s možnosťou využitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sequencera), s možnosťou využitia funkcie Split (sólový/sprievodný part + basový part basovej línie).

86. Hra z listu.
87. Klasické skladby - sonatína, menuet.

88. Ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a mólových tónin - 3b - 3#.
89. Hra melodických ozdôb - príraz, nátril, mordent, obal, skupinka hra dvojhmatov.
90. Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7).
91. Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas: vo všetkých obratoch v durových a mólových tóninách do 1-2# - 1-2b, v základnej polohe v durových a mólových tóninách do 2-3b – 2-3#.
92. Spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov).
93. Hra akordických, rytmických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad).
94. Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock).
95. Počúvanie tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latino-amerického.
96. Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby.

3./2./I.

- Parametre EKN - menu function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume, Tuning, Reverb Type.

- Použitie internal memory (interného MIDI sequencera).

- Durové stupnice do 5♯ a 4b a molové stupnice do 4♯ a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu a TSD.

- Polyfonické skladby primeranej náročnosti z obdobia baroka (invencie, prelúdiá), skladby z kancionálu s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).

- Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony) v min. rozsahu durových a mólových tónin - 4b - 4#.

- Hra skladieb tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..) a latino-amerického s použitím automatického aranžéra.

- Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk:

s možnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sequencera), s možnosťou využitia funkcie Split.

97. Klasické skladby - sonatína, menuet; ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a molových tónin - 4b - 4#.
98. Hra z listu z literatúry nižších ročníkov.
99. Hra melodických ozdôb - príraz, nátril, mordent, obal, hra dvojhmatov.
100. Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7, 9).
101. Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas:

vo všetkých obratoch v durových a molových tóninách do 2# - 2b,

v základnej polohe v durových a molových tóninách do 3b - 3#.

102. Spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov).
103. Hra akordických, rytmických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad, R&R).
104. Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock).
105. Počúvanie (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latino-amerického.
106. Tvorba jednoduchého hudobného aranžmánu s použitím Internal Memory nástroja / interného MIDI sequencera).
107. Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby.

4./2./I.

Parametre EKN - Menu Function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume, Tuning, Reverb Type, Split Point, Time Signature.

108. Použitie Internal Memory (interného MIDI sequencera).
109. Durové stupnice do 6♯ a 5b a molové stupnice do 5♯ a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu a TSD.
110. Etudy – zlepšovanie techniky pasáží, skokov, akordov, správne frázovanie; džezové etudy.
111. Polyfonické skladby z obdobia baroka (invencie, prelúdiá), kancionál s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).
112. Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony) v min. rozsahu durových a mólových tónin - 4b - 5#.

113. Hra (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latino-amerického (rumba, bossanova, samba...) s použitím automatického aranžéra.
114. Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk:

s možnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. Midi sequencera),

s možnosťou využitia funkcie Split (sólový/sprievodný part + basový part basovej línie).

115. Klasické skladby - sonatína, menuet, ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a molových tónin - 4b - 5#.
116. Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7, 9, $c^{7/5}$).
117. Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas:

vo všetkých obratoch v durových a mólových tóninách do 2# - 2b,

v základnej polohe v durových a molových tóninách do 4b - 4#.

118. Spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov).
119. Hra akordických, rytmických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad, R&R; slowrock...).
120. Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock, R&R).
121. Počúvanie (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latino-amerického (rumba, bossanova, samba...).
122. Tvorba jednoduchého hudobného aranžmánu s použitím Internal Memory nástroja / interného MIDI sequencera).
123. Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby.
124. Hra z listu.

Záverečná skúška:

1. 1 skladba z obdobia baroka alebo kancionál,
2. 1 skladba v úprave s možnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sequencera),
3. autorská skladba 20. a 21. storočia,
4. 3 piesne v rozličných tóninách.

1./II.

Poznanie klasickej literatúry, poznanie vplyvu svetskej, ľudovej a národnej hudobnej kultúry na vznik a vytvorenie svetovej neklasickej resp. populárnej hudby, vznik swingu a jazzu do 30-tých rokov.

5. Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet – YouTube a pod.).
6. Znalosť všetkých základných technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma.
7. Znalosť stupníc:
8. Dur - všetky krížikové - rovný pohyb, protipohyb, 3hlasné/4hlasné akordy, veľké obraty, dom.7,
9. Mol - všetky krížikové - harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, 3hlasné /4hlasné akordy, veľké obraty, zm.7.
10. Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy.
11. Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.
12. Hra všetkých dostupných skladieb so sprievodom max. 4hlasných akordov typu – 7, Mi7, Dim7, Maj7, Mimaj7, 6, Mi6, Mi7/5- a pod.
13. Schopnosť nájsť čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime v spojení s podporou živej ľavej ruky v splitovom režime v jednoduchších skladbách.
14. Rozpoznávanie zvuku a farieb bežných 4-hlasných akordov, základných farieb nástrojovej časti keyboardu i v duálnych kombináciách.
15. Tvorba a hra kadencií.
16. Hra z listu.
17. Tvorba zložitejších hudobných aranžmánov s použitím i Internal Memory nástroja / popr. interného MIDI sequencera.
18. Harmonizácia ľudových piesní i piesní pop hudby.

2./II.

Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej, resp. populárnej hudby 30-40-tych rokov 20-teho storočia.

19. Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet – YouTube a pod.).
20. Znalosť rozšírenejších technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma.

21. Znalosť stupníc:

Dur- všetky béčkové – rovný pohyb, protipohyb, delené tercie, 3-hlasné /5-hlasné akordy, veľké obraty, dom.7,

Mol- všetky béčkové – harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, 3-hlasné/4-hlasné akordy, veľké obraty, zm.7.

22. Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.
23. Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy.
24. Hra všetkých dostupných skladieb so sprievodom max. 5 hlasných akordov typu: 9,9-, Mi7/9, Mi7/9-, Maj7/9, Maj7/9, MiMaj7/9, MiMaj7/9- a pod.
25. Schopnosť nájsť čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime v spojení s podporou živej ľavej ruky v splitovom režime v mierne zložitejších skladbách.
26. Rozpoznávanie zvuku a farieb bežných 5-hlasných akordov, zložitejších farieb nástrojovej časti keyboardu i v duálnych kombináciách.
27. Intonačná, dynamická i rytmická nezávislosť v jednoduchších skladbách.
28. Základy nepravidelných rytmov – rumba a pod.
29. Tvorba a hra kadencií.
30. Tvorba zložitejších hudobných aranžmánov s použitím i Internal Memory nástroja / popr. interného MIDI sequencera/.
31. Harmonizácia ľudových piesní i piesní pop hudby.
32. Hra z listu jednoduchých skladieb.
33.

3./II.

34. Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej, resp. populárnej hudby 50-80-tych rokov 20-teho storočia.
35. Samovzdelávanie tohto obdobia (literatúra, knižnice, internet – YouTube a pod.).
36. Pohotovosť čítania nôt hrou z listu: rozvíjanie.
37. Znalosť rozšírených technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma.
38. Znalosť stupníc:

Dur- všetky krížikové - rovný pohyb, protipohyb, tercie, 3hlasné/4hlasné akordy, veľké obraty, dom.7,

Mol- všetky krížikové - harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, tercie, 3hlasné/4hlasné akordy, veľké obraty, zm.7.

39. Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy.
40. Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.
41. Hra všetkých dostupných skladieb so sprievodom max. 6 hlasných akordov typu napr.: 11, Mi7-11,11-, Mi7-11- a pod.
42. poznámka: nutná znalosť enharmonických zámen 6 hlasných akordov, odporúčaných obratov 6 hlasných akordov. Pri 6 hlasných akordoch sa spravidla vynecháva druhý tón, resp. tercia akordu, ale väčšinou sa musí interpret, resp. žiak prispôsobiť možnostiam nástroja.
43. Schopnosť nájsť čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v Dual režime v spojení s podporou živej ľavej ruky v splitovom režime v mierne zložitejších skladbách.
44. Rozpoznávanie zvuku a farieb bežných až 6-hlasných akordov, zložitejších farieb nástrojovej časti keyboardu i v duálnych kombináciách.
45. Intonačná, dynamická i rytmická nezávislosť v skladbách.
46. Jednoduché nepravidelné rytmy.
47. Tvorba a hra kadencií.
48. Tvorba zložitejších hudobných aranžmánov s použitím i internal memory nástroja / popr. Interného midi sequencera.

4./II.

49. Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej, resp. populárnej hudby 90.-tych rokov 20.-teho storočia – po súčasnosť.
50. Samovzdelávanie v oblasti tohto obdobia (literatúra, knižnice, internet – YouTube a pod.).
51. Znalosť všetkých technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma.
52. Znalosť stupníc:

Dur- všetky béčkové - rovný pohyb, protipohyb, tercie, 3-hlasné/4-hlasné akordy, veľké obraty, dom.7,

Mol- všetky béčkové - harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, tercie, 3-hlasné/4-hlasné akordy, veľké obraty, zm.7.

53. Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.
54. Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy.
55. Hra všetkých dostupných skladieb so sprievodom max. 7 hlasných akordov, napr. typu D 13/9- a pod.
56. Znalosť a ovládanie enharmonických zámen 7 hlasných akordoch, odporúčaných obratov 7 hlasných akordov. Pri 7 hlasných akordoch sa spravidla vynecháva druhý a tretí tón, resp. tercia a kvinta akordu ale väčšinou sa musí interpret, resp. Žiak prispôsobiť možnostiam nástroja.
57. Rozpoznávanie zvuku a farieb bežných až 7-hlasných akordov, zložitejších farieb nástrojovej časti keyboardu i v jeho duálnych kombináciách.
58. Intonačná, dynamická i rytmická nezávislosť v zložitejších skladbách.
59. Zložitejšie nepravidelné rytmy.
60. Schopnosť nájsť čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime v spojení s podporou živej ľavej ruky v splitovom režime v zložitejších skladbách.
61. Tvorba zložitejších hudobných aranžmánov s použitím i internal memory nástroja / popr. Interného midi sequencera.
62. Harmonizácia ľudových piesní i piesní pop hudby.

Záverečná skúška:

1. 2 skladby rôznych štýlových období,

2. 1 skladba v úprave s možnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sequencera).

Školský vzdelávací program	*Hra na akordeón*

Poslanie a charakteristika predmetu

Vďaka neustálemu technickému pokroku prešiel akordeón mnohými vývinovými zmenami, čo má za následok, že v súčasnosti sa dá považovať za jeden z najmodernejšie koncipovaných nástrojov v celej škále všetkých hudobných žánroch spolu s ostatnými doteraz už poznanými hudobnými nástrojmi. Konštrukčné zmeny vo vývoji sa týkajú nielen jeho vonkajšieho vzhľadu, ale hlavne zdokonalenejšieho poňatia možnosti poskytovania zvukomalebnosti. (Registrácia)

Možno najdôležitejším prvkom vo vývine najviac zaujala basová tastatúra, kde ku štandardným basom pribudli postupne melodické basy, čo vytvorilo priestor možnosti interpretácie aj takých skladieb, ktoré boli pôvodne napísané pre iné hudobné nástroje.

Vyučovanie hry na akordeóne je koncipované na nových progresívnych princípoch, ktoré umožňuje žiakom získať také odborné vzdelanie, ktoré im umožní uplatniť sa v záujmovo – umeleckej ale i v profesionálnej činnosti.

	Prípravný ročník	0,5 hodiny týždenne (v prípade záujmu je možné v 2. polroku individuálne štúdium do 1,5 h týždenne so súhlasom riaditeľa

Ciele

Prvoradé je správne vedenie zvládnutia ovládania mechu, ktoré je podmienkou základu samotného možného začiatku štúdia. Za úplnú samozrejmosť pokladáme nepodceňovanie dosahu estetickej výchovy žiaka.

Obsah

1. kontrola držania, sedenia, upevňovania nástroja (závislé od fyzickej vyspelosti žiaka)
2. neustály cvik mechovej artikulácie (nasadenie a ukončenie tónu každou rukou zvlášť)

3. hra jednoduchých piesní pravou rukou v 5 prstovej polohe s jednoduchým sprievodom basu
4. skúšať synchronizačne hru oboch rúk

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Plynulé čítanie nôt v G a F kľúči, orientácia na tastatúre. Súhra dvoch rúk, vysvetliť žiakovi správne sedenie a upevnenie nástroja. Osvojiť si základný spôsob vedenia mechu – mechové legato. Prebudiť v žiakovi lásku k nástroju a radosť z hry. Učíme žiaka správne cvičiť.	Sledovanie individuálnych schopností žiaka prispôsobiť sa jeho novým, doteraz nepoznaným skutočnostiam, vzniknutých spoznávaním a objavovaním stále pribúdajúcich nových študijných poznatkov. Spoznávať krátke veku primerané skladbičky.	Cieľavedome vedieme žiaka k jeho novým cvičebným návykom. Vytvárame podľa možnosti tú najoptimálnejšiu atmosféru k dosiahnutiu vytvoreného cieľa. Vymýšľame tie najrozličnejšie spôsoby jednoduchého doprovodu na základných basoch k poznaným melódiám ľud. piesní. Takto sa postupne prepracovávame k cibreniu sluchu.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Dosiahnutie plynulej hry v primeraných tempách.	Jednoduché kompozície odlišného štýlového charakteru pri hre spamäti.

Hudobná literatúra

O. Hricová: Abeceda akordeonistu
J. Vašica: Praktická škola pre akordeón
Machalíčková – Havlíček – Ondruš: Škola hry pre akordeón
J. Kotík: Harmonikový repertoár č. 1 (úpravy ľud. piesní)
M. Košnár: Vianočné koledy (časť ľahších úprav)
J. Castiglione: Zábavné etudy
C. Czerny – Tomšík: Etudy op. 599 (výber z č. 1 – 22)
H. Luck: LeichteSpielstückefürAkordeon, zv. 1
H. Luck: MeinerersteSolostückefürAkordeon
J. Letňan: Slovenské ľud. piesne
J. Kotík: Malý harmonikový repertoár č. 1

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre prípravné štúdium základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 1b schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka prípravného štúdia nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať 2 skladby kontrastného charakteru sólo, alebo s doprovodom pedagóga.

	1. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Prvoradé je správne vedenie zvládnutia ovládania mechu, ktoré je podmienkou základu samotného možného začiatku štúdia. Za úplnú samozrejmosť pokladáme nepodceňovanie dosahu estetickej výchovy žiaka.

Obsah

1. kontrola držania, sedenia, upevňovania nástroja (závislé od fyzickej vyspelosti žiaka)
2. neustály cvik mechovej artikulácie (nasadenie a ukončenie tónu každou rukou zvlášť)
3. hra jednoduchých piesní pravou rukou v 5 prstovej polohe s jednoduchým sprievodom basu
4. transponovanie jednoduchých piesní (sluchová kontrola)
5. skúšať synchronizačne hru oboch rúk

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Plynulé čítanie nôt v G a F kľúči, orientácia na tastatúre. Súhra dvoch rúk, vysvetliť žiakovi správne sedenie a upevnenie nástroja. Osvojiť si základný spôsob vedenia mechu – mechové legato. Prebudiť v žiakovi lásku k nástroju a radosť z hry. Učíme žiaka správne cvičiť.	Sledovanie individuálnych schopností žiaka prispôsobiť sa jeho novým, doteraz nepoznaným skutočnostiam, vzniknutých spoznávaním a objavovaním stále pribúdajúcich nových študijných poznatkov. Spoznávať krátke veku primerané skladbičky.	Cieľavedome vedieme žiaka k jeho novým cvičebným návykom. Vytvárame podľa možnosti tú najoptimálnejšiu atmosféru k dosiahnutiu vytvoreného cieľa. Vymýšľame tie najrozličnejšie spôsoby možného doprovodu na základných basoch k poznaným melódiám ľud. piesní o oktávu vyššie potom od tónu g a pod.. Takto sa

		postupne prepracovávame k cibreniu sluchu.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Dosiahnutie plynulej hry v primeraných tempách a použitie hry s dynamikou.	Kompozície odlišného štýlového charakteru pri hre spamäti.

Hudobná literatúra

O. Hricová: Abeceda akordeonistu

J. Vašica: Praktická škola pre akordeón

Machalíčková – Havlíček – Ondruš: Škola hry pre akordeón

J. Kotík: Harmonikový repertoár č. 1 (úpravy ľud. piesní)

M. Košnár: Vianočné koledy (časť ľahších úprav)

J. Castiglione: Zábavné etudy

C. Czerny – Tomšík: Etudy op. 599 (výber z č. 1 – 22)

H. Luck: Leichte Spielstücke für Akordeon, zv. 1

H. Luck: Meiner erste Solostücke für Akordeon

J. Letňan: Slovenské ľud. piesne

J. Kotík: Malý harmonikový repertoár č. 1

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na husliach prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa

základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Akordeón zaujíma výrazné miesto v hudobnom interpretačnom živote, má široké uplatnenie ako nástroj koncertný, sólový i sprievodný, v klasickej i v zábavnej hudbe. Vyučovanie hry na akordeóne je koncipované na nových progresívnych princípoch, ktoré umožňujú žiakom získať také odborné vzdelanie, aby sa mohli uplatniť v záujmovo-umeleckej, ale aj v profesionálnej činnosti.

Ciele

1. Nadviazať na správne cvičebné návyky žiaka z 1. ročníka
2. Naviesť žiaka k hre bez zrakovej kontroly pozerania si na prsty
3. Rozvíjať základy prstovej techniky a mechovej artikulácie
4. Hľadať prístup k harmonizácii jednoduchých piesní
5. Podporovať rozvoj muzikality žiaka v úmere s jeho technickým napredovaním

Obsah

6. Zamerať sa na postupné zdokonaľovanie sa v hre legato, tenuto a staccato
7. Pri nácviku používať prstovú a mechovú artikuláciu
8. Okrem durových tónin začať používať hru aj v molových tóninách

9. Pri nácviku nových piesní začať používať hru s terciovými basmi
10. Naviesť žiaka k schopnosti transpozície do iných tónin
11. Nácvik niektorých melodických ozdôb
12. Nácvik zmien tempa, dynamiky, synkopy a trioly
13. Uprednostňovať hru spamäti

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Rozširovať schopnosť čítania nôt v G a F kľúči, orientáciu na gombíkoch / basy /, a klaviatúre. Postupne zdokonaľujeme spôsob ťahu mechu. Prehlbujeme záujem žiaka o zdokonaľovanie sa v hre na nástroji	Zdokonaľovať individuálny talent žiaka a cez štúdium prvých prednesových skladbičiek ho priviesť vždy ku kvalitnejším výsledkom v jeho hudobnom prejave	Ustavičným cieľavedomým postupom v cvičebných návykoch vedieme žiaka k dosiahnutiu jeho prvých dielčích kvalitných úspechov, radosti z hry a motivácie k jeho ďalšej študijnej práci.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Úmerné zvyšovanie nárokov na rýchlejšie tempá, vnútornú technickú náročnosť používaných skladieb a etuda dosahovať čistotu kvality hry.	Postupne klásť väčšie nároky na obtiažnosť študijných materiálov, zaraďovať technicky náročnejšie skladby v štúdiu repertoárovom využití

Hudobná literatúra

Pokračovanie a nadviazanie na študijné materiály používané v 1. ročníku.
Dikanová – Ondruš: Akordeónové etudy 1. výber
R. Jung: Piccola Musica Antica – duá
Š. Eperješi: Zborník viachlasých skladieb pre 1.+ 2. ročník
J. Kotík. Vykuklo Slniečko
J. Letňan: Slovenské ľud. piesne I.+ III. Zošit
T. Lundquist: alerlei – Populárne melódie
S. Stračina: Svet a deti

Metodicko-didaktické postupy:
- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu hra na husliach prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Akordeón zaujíma výrazné miesto v hudobnom interpretačnom živote, má široké uplatnenie ako nástroj koncertný, sólový i sprievodný, v klasickej i v zábavnej hudbe. Vyučovanie hry na akordeóne je koncipované na nových progresívnych princípoch, ktoré umožňujú žiakom získať také odborné vzdelanie, aby sa mohli uplatniť v záujmovo-umeleckej, ale aj v profesionálnej činnosti.

Ciele

Cieľom 3. ročníka je ďalšie prehlbovanie a rozvíjanie záujmu žiaka o hru na nástroji, vytváranie vzťahu k akordeónu a k hudobnému umeniu prostredníctvom rozvoja muzikality, hudobnej fantázie a formovania hudobného vkusu úmerne s technickým napredovaním žiaka. Podstatou je neustále usmerňovanie a upevňovanie a upevňovanie správnych pracovných návykov a princípov akordeónovej hry. Ďalší rozvoj tvorivých schopností a hudobnosti žiaka je podmienený na základe upevňovania získaných poznatkov z predchádzajúcich ročníkov a ich rozšírenia v oblasti úprav piesní.

Obsah

Hlavným pracovným zámerom je pokračovanie v obohacovaní a osvojení zručností nástrojovej hry. Postupným rozvojom a zdokonaľovaním prstovej mechovej artikulácie o ďalšie technické prvky žiak dosahuje vyššiu dokonalosť štýlovej interpretácie hraných skladieb, piesní a tancov, ktoré sú náročnejšie a vyžadujú kultivovanie tónu, rozšírenie a zvládnutie dynamických odtieňov a obohatenie základných druhov tempa o ďalšie diferenciácie.

Vedenie žiaka k pochopeniu a k správnej interpretácii skladbičiek rôzneho charakteru, podpora jeho tvorivého prístupu, hudobné ukážky pedagóga a ním doporučené nahrávky skladieb na CD a DVD a zapojenie žiaka do komornej a orchestrálnej hry obohacujú a rozširujú hudobný obzor žiaka, muzikalitu a formujú jeho estetické hudobné cítenie a kultivujú jeho hudobný vkus a orientáciu.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

Usmerňovanie a upevňovanie správnych pracovných návykov a princípov akordeónovej hry. Neustále obohacovanie a osvojovanie zručností nástrojovej hry. Podporovať samostatnosť a nadobúdanie zásad správnej domácej prípravy spojených so sluchovou kontrolou, vnímaním a sledovaním výstupu svojej činnosti. Rozvoj mechovej techniky o ďalšie technické prvky. Pri hre oboma rukami spolu zdokonaľovanie ich nezávislosti v oblasti frázovania pri súčasnom uplatňovaní rôznych náročnejších rytmických kombinácií a zachovaním uvoľnenia hracieho aparátu.	*Inštrumentálne činnosti* Správna poloha a smerovanie prstov pri hre na klaviatúre, basovej tastatúre a ich sústavné spevňovanie. Upevnenie správneho vedenia mechu s cieľom dosiahnuť vyrovnanosť tónov, dynamickú plynulosť a nerušené mechové obraty. Zdokonalenie mäkkého rovného a ostrého nastavenia a ukončenia tónu.	Prácou na zdokonaľovaní ovládania hracieho aparátu pestovať zmysel pre kultúru tónu s cieľom dosiahnuť prirodzený kultivovaný štýlový prejav. Osvojovať si potrebné zručnosti a výrazové prostriedky.
Zdokonaľovanie a formovanie rytmického cítenia.	*Hudobno-intonačné schopnosti* Zdokonaľovať a rozvíjať zmysel pre súhru oboch rúk. Sústavne zdokonaľovať hru legato, staccato, tenuto a nácvik portata v rôznych kombináciách s využitím prstovej a mechovej artikulácie. Hra v rozšírenej 5-prstovej polohe v pravej ruke posuny ruky, skoky. Získavanie hráčskej istoty pri využívaní a uplatňovaní hmatovej orientácie pravej ruky bez zrakovej kontroly. Upevňovať pohotovú a presnú orientáciu v basovej tastatúre na základných a terciových basoch. V rozsahu C, G, D, A, E, H, F, B, Es, As, Des, s príslušnými durovými, molovými a septimovými akordami a zvládnutie menších skokov.	Rýchle, pohotové a koordinované ovládanie činnosti a funkcie oboch rúk so súčasným skĺbením správnej mechovej techniky a používať správne a stabilné prstoklady pri hre na nástroji. Schematicky zdokonaľovať a kultivovať zmysel pre pravidelné metrorytmické cítenie, pomlčku, ťažkú a ľahkú dobu.

Dvojhmaty. Začiatky hry melodických ozdob. Rozšírenie základných druhov tempa a základov dynamiky o ďalšie diferenciácie. Rozvoj hudobného a harmonického cítenia. Hra rozmanitých prednesových skladieb a ľudových piesní. Základy registrácie. Stupnice: Durové – C, G, D, A, E, H, F, B, Es, As Molové – a, e, h, fis, d, g, c	Nácvik bodkovaného rytmu, synkopy, trioly v rýchlejších tempách rozšírený a doplnený o ďalšie zložitejšie rytmické útvary. Začiatok ich využívania v kombinácii s výrazovými prostriedkami a mechovou artikuláciou pri rytmizačných cvičeniach. Upevnenie hry základných dvojhmatov (tercie, sexty) a ich rozšírenie o sekundy a kvarty predovšetkým pri nácviku ľudových piesní spracovaných „kódovou notáciou“. Nácvik jednoduchých melodických ozdob – nátrilu a mordentu. Hra v piane, forte a mezzoforte obohatená o crescendo, decrescendo. Hra v tempách andante, moderato a allegro doplnená ďalšími druhmi: adagio a allegretto. Orientovanie výberu prednesovej literatúry na skladby vyznačujúcimi sa rôznorodým charakterom s aspektom na kontrast, výraz, tempo, dynamiku a hru v rôznych durových tóninách. Začiatky hry v molovej tónine. Sústavné rozvíjanie hudobnej pamäti predovšetkým na	Vedieť samostatne čisto, presne rytmicky, s dorazom na prednes a s využitím získaných návykov a zručností zahrať adekvátnu prednesovú skladbu a ľudovú pieseň. Vystúpiť podľa možnosti minimálne na jednom koncerte. Pri interpretácii prednesových skladieb používať základné registre: 8‘, 16‘ a 8+8‘.

Akordy: durové a molové kvintakordy. Skupinová hra: komorná, súborová a orchestrálna hra.	prednesových skladbách .Hra z listu. Tvorenie harmonického sprievodu k piesňam s jednoduchými obmenami, pri jeho nácviku použitie terciového a kvintového basu. Rozvíjanie schopnosti transpozície pri hre ľudových piesní. Oboznámenie sa zo základnými princípmi využívania registrov a voľby farby tónu danej melódie v spojitosti s je charakterom a hudobným spracovaním. Hra durových stupníc v rozsahu jednej oktávy spolu legátovým, tenutovým a staccatovým spôsobom pri súčasnom použití mechovej techniky. Prirodzená, harmonická a melodická molová stupnica v rozsahu jednej oktávy pravou a ľavou rukou zvlášť legátovým a staccatovým spôsobom s použitím mechovej techniky. Hra durových kvintakordov s obratmi harmonicky a melodicky oboma rukami spolu. Hra molových kvintakordov s obratmi harmonicky a melodicky pravou a ľavou rukou osobitne.	Ovládať rýchle a presné čítanie nôt v G a F kľúči, pohotové spracovanie notového záznamu a jeho realizovanie v hudobnej praxi. Zapájaním žiaka do komornej, súborovej, príp. orchestrálnej hry podnecovať a rozvíjať záujem o hru na nástroji, rozširovať hráčov hudobný obzor, kultivovať jeho estetické hudobné cítenie a postupne formovať jeho hudobnú osobnosť.

	Pohotové ovládanie notového zápisu v G kľúči v rozsahu f-e3 a v F kľúči v rozsahu C-c1. Ovládanie predpísaných hodnôt nôt a pomlčiek. Upevňovanie a rozvíjanie základných princípov komornej súborovej a orchestrálnej hry na vybraných skladbách a prednesoch pri hre so sprievodom pedagóga a pri spojení žiakov v komorných zostavách, súborových a orchestrálnych telesách.	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s používaním dynamiky a agogiky, hra spamäti, podľa individuálnych dispozícií žiaka.	Dve stupnice (mol / dur) vrátane akordov, jedna etuda, dve prednesové skladby rôzneho charakteru naspamäť.

Hudobný materiál

Machalíčková – Havlíček – Ondruš: Škola hry na akordeón

J. Vašica: Praktická škola pre akordeón

B. Bláha: Moderná škola pre akordeón

Dikanová- Ondruš: Akordeónové etudy I. výber

L. Castiglione: Základné etudy

M. Košnár: 50 ľudových piesní spracovaných kódovou notáciou

Album začínajúceho akordeonistu (ruské zborníky)

Prvé kroky akordeonistu (ruské zborníky)

J. Bílek: Zborník prednesových skladieb

I. Valenta: Variácie na starú pieseň

J. Holička: V Zuzankinej izbičke

J. Kotík: 50 ľudových piesní

J. Letňan: Slovenské ľudové piesne I. II. a III. zošit

M. Košnár: Melodická basová štúdia pre ľavú ruku

Prednesové skladby

Využiť dostupnú akordeónovú literatúru tak, aby pedagóg zvolil individuálny učebný plán pre každého žiaka vychádzajúci z jeho prirodzených psychických a fyziologických daností a intelektu dieťaťa.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na husliach prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Akordeón zaujíma popri klasických nástrojoch, významné miesto v systéme hudobného vzdelávania. Je ľahko prenosný, viachlasný hudobný nástroj, ktorý plní v hudobnom živote všestrannú funkciu. Možno ho použiť aj ako nástroj sprievodný, či plnohodnotný nástroj v komornej alebo súborovej hre rôznych hudobných žánrov. V posledných desaťročiach je akordeón stále viac a viac uznávaný a aj využívaný ako nástroj sólový. Má vlastnú literatúru, píšu preň poprední hudobní skladatelia a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret nezaobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možností nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej mechovej techniky. Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom osobnosti žiaka.

Ciele

Rozvíjať záujem žiaka o hru na nástroji. Viesť žiaka k správnym pracovným návykom, naučiť ho správne cvičiť, presnej a pohotovej reprodukcii notového zápisu po stránke intonačnej, rytmickej, prstokladovej, artikulačnej a dynamickej. Je potrebné klásť dôraz aj na rozvoj správnej mechovej techniky, ktorá je základom kultivovaného hudobného prejavu. Učiť ho kontrolovať sa pri hre sluchom a dbať na voľné ruky, správne sedenie i držanie nástroja a aj vyžadovať hru bez zrakovej kontroly. Od začiatku sa snažiť u žiaka rozvíjať hru spamäti, dbať na súhru oboch rúk, podporovať jeho tvorivosť a prehlbovať jeho harmonické cítenie. Pestovať hru z listu a zmysel pre súhru v komornej a súborovej hre.

Obsah

Hlavným pracovným zámerom je pokračovanie v obohacovaní a osvojení zručností nástrojovej hry. Postupným rozvojom a zdokonaľovaním prstovej mechovej artikulácie o ďalšie technické prvky žiak dosahuje vyššiu dokonalosť štýlovej interpretácie hraných skladieb, piesní a tancov, ktoré sú náročnejšie a vyžadujú kultivovanie tónu, rozšírenie a zvládnutie dynamických odtieňov a obohatenie základných druhov tempa o ďalšie diferenciácie.

Vedenie žiaka k pochopeniu a k správnej interpretácii skladbičiek rôzneho charakteru, podpora jeho tvorivého prístupu, hudobné ukážky pedagóga a ním doporučené nahrávky skladieb na CD a DVD a zapojenie žiaka do komornej a orchestrálnej hry obohacujú a rozširujú hudobný obzor žiaka, muzikalitu a formujú jeho estetické hudobné cítenie a kultivujú jeho hudobný vkus a orientáciu.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Usmerňovanie a upevňovanie správnych pracovných návykov a princípov akordeónovej hry. Neustále obohacovanie a osvojovanie zručností nástrojovej hry. Podporovať samostatnosť a nadobúdanie zásad správnej domácej prípravy spojených so sluchovou kontrolou, vnímaním a sledovaním výstupu svojej činnosti. Rozvoj mechovej techniky o ďalšie technické prvky. Pri hre oboma rukami spolu zdokonaľovanie ich nezávislosti v oblasti frázovania pri súčasnom uplatňovaní rôznych náročnejších rytmických kombinácií a zachovaním uvoľnenia hracieho aparátu.	*Inštrumentálne činnosti* Správna poloha a smerovanie prstov pri hre na klaviatúre, basovej tastatúre a ich sústavné spevňovanie. Upevnenie správneho vedenia mechu s cieľom dosiahnuť vyrovnanosť tónov, dynamickú plynulosť a nerušené mechové obraty. Zdokonalenie mäkkého rovného a ostrého nastavenia a ukončenia tónu. *Hudobno-intonačné schopnosti* Zdokonaľovať a rozvíjať zmysel pre súhru oboch rúk. Sústavne zdokonaľovať hru legato, staccato, tenuto a nácvik portáta v rôznych kombináciách s využitím prstovej a mechovej artikulácie. Hra v rozšírenej 5-prstovej polohe v pravej ruke posuny ruky, skoky. Získavanie hráčskej istoty pri využívaní a uplatňovaní hmatovej orientácie pravej ruky bez zrakovej kontroly. Upevňovať pohotovú a presnú orientáciu v basovej tastatúre na základných a terciových basoch..	Prácou na zdokonaľovaní ovládania hracieho aparátu pestovať zmysel pre kultúru tónu s cieľom dosiahnuť prirodzený kultivovaný štýlový prejav. Osvojovať si potrebné zručnosti a výrazové prostriedky. Rýchle, pohotové a koordinované ovládanie činnosti a funkcie oboch rúk so súčasným skĺbením správnej mechovej techniky a používať správne a stabilné prstoklady pri hre na nástroji. Schematicky zdokonaľovať a kultivovať zmysel pre pravidelné metrorytmické

Zdokonaľovanie a formovanie rytmického cítenia. Dvojhmaty. Viachlas. Začiatky polyfónnej hry. Hra melodických ozdôb. Rozšírenie základných druhov tempa a základov dynamiky o ďalšie diferenciácie. Rozvoj hudobného a harmonického cítenia. Hra rozmanitých prednesových skladieb a ľudových piesní. Rozšíriť register.	Nácvik bodkovaného rytmu, synkopy, trioly v rýchlejších tempách rozšírený a doplnený o ďalšie zložitejšie rytmické útvary. Začiatok ich využívania v kombinácii s výrazovými prostriedkami a mechovou artikuláciou pri rytmizačných cvičeniach. Upevnenie hry dvojhmatov (tercie, sexty) a ich rozšírenie o sekundy a kvarty predovšetkým pri nácviku ľudových piesní spracovaných „kódovou notáciou“. Rozšíriť register a náročnosť o ďalšie melodické ozdoby. Hra v piane, forte a mezzoforte obohatená o crescendo, decrescendo. Hra v tempách andante, moderato a allegro doplnená ďalšími druhmi. Orientovanie výberu prednesovej literatúry na skladby vyznačujúcimi sa rôznorodým charakterom s aspektom na kontrast, výraz, tempo, dynamiku a hru v rôznych durových a molových tóninách. Sústavné rozvíjanie hudobnej pamäti predovšetkým na prednesových skladbách. Hra z listu. Tvorenie harmonického	cítenie, pomlčku, ťažkú a ľahkú dobu. Zvyšovať náročnosť na pasážovú techniku v zmysle tempa /osminové a šestnástinové hodnoty/. Vedieť samostatne čisto, presne rytmicky, s dorazom na prednes a s využitím získaných návykov a zručností zahrať adekvátnu prednesovú skladbu a ľudovú pieseň. Vystúpiť podľa možnosti minimálne na jednom koncerte.

Stupnice: Durové – cez 2 oktávy v rovnom pohybe Molové harmonické – cez 2 oktávy v rovnom pohybe Akordy: durové a molové trojzvuky, štvorzvuky s obratmi /harmonicky, melodicky/ Skupinová hra: komorná, súborová a orchestrálna hra.	sprievodu k piesňam s jednoduchými obmenami, pri jeho nácviku použitie terciového a kvintového basu. Rozvíjanie schopnosti transpozície pri hre ľudových piesní. Oboznámenie sa zo základnými princípmi využívania registrov a voľby farby tónu danej melódie v spojitosti s jej charakterom a hudobným spracovaním. Hra durových stupníc v rozsahu dvoch oktáv spolu legátovým, tenutovým a staccatovým spôsobom pri súčasnom použití mechovej techniky. Harmonická molová stupnica v rozsahu dvoch oktáv legatovým a staccatovým spôsobom s použitím mechovej techniky. Hra durových kvintakordov, septakordov, s obratmi harmonicky a melodicky oboma rukami spolu. Hra molových kvintakordov, septakordov s obratmi harmonicky a melodicky. Pohotové ovládanie notového zápisu v G kľúči a F kľúči.	Ovládať rýchle a presné čítanie nôt v G a F kľúči, pohotové spracovanie notového záznamu a jeho realizovanie v hudobnej praxi. Zapájaním žiaka do komornej, súborovej, príp. orchestrálnej hry podnecovať a rozvíjať záujem o hru na nástroji, rozširovať hráčov hudobný obzor, kultivovať jeho estetické hudobné cítenie a postupne formovať jeho hudobnú osobnosť.

	Upevňovanie a rozvíjanie základných princípov komornej súborovej a orchestrálnej hry na vybraných skladbách a prednesoch pri hre so sprievodom pedagóga a pri spojení žiakov v komorných zostavách, súborových a orchestrálnych telesách.	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s používaním dynamiky a agogiky, hra spamäti, podľa individuálnych dispozícií žiaka.	Dve stupnice (mol / dur) vrátane akordov, jedna etuda, dve prednesové skladby rôzneho charakteru naspamäť. Na konci 4. ročníka 1. stupňa vykoná žiak malú absolventskú skúšku 1. časti 1. stupňa základného štúdia ZUŠ.

Žiak absolvovaním 4. ročníka 1. časti 1. stupňa základného štúdia získa primárne umelecké vzdelanie.

Hudobný materiál

Machalíčková – Havlíček – Ondruš: Škola hry na akordeón

J. Vašica: Praktická škola pre akordeón

Dikanová- Ondruš: Akordeónové etudy II. výber

Czerny – Tomšík: Opus 599

L. Castiglione: Základné etudy

J. Kowalski: 13 malých skladbičiek

S. Hochel – A. Várady: Miniatúry

J. Pospíšil: 5 drobných skladieb

S. Stračina: Svet a deti

J. S. Bach: Knižočka skladieb pre Annu Magdalénu Bachovú
G. F. Händel: Hare č. 65
P. Fiala: Pre deti
M. Chudoba: Malý akordeonista
G. Vas: Mladý akordeonista II
K. Bartók: Malé prednesové kusy
M. Košnár: 50 ľudových piesní spracovaných kódovou notáciou
Album začínajúceho akordeonistu (ruské zborníky)
Prvé kroky akordeonistu (ruské zborníky)
J. Bílek: Zborník prednesových skladieb
I. Valenta: Variácie na starú pieseň
J. Holička: V Zuzankinej izbičke
J. Kotík: 50 ľudových piesní
J. Letňan: Slovenské ľudové piesne II. a III. zošit
M. Košnár: Melodická basová štúdia pre ľavú ruku

Prednesové skladby

Využiť dostupnú akordeónovú literatúru tak, aby pedagóg zvolil individuálny učebný plán pre každého žiaka vychádzajúci z jeho prirodzených psychických a fyziologických daností a intelektu dieťaťa.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na husliach prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 3 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
1 etuda, 2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	1. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Sústavne rozširovať hudobný repertoár o skladby rôznych žánrov a štýlových období a osvojovať si zásady správnej štýlovej interpretácie. Zvyšovať náročnosť v oblasti hudobného rozvoja, technickej, prednesovej a pamäťovej zložky. Viesť žiaka k pochopeniu skladby prostredníctvom analýzy a formového rozboru. Pestovať zmysel pre kultúru tónu, prednesovú výstavbu a využívania registrácie nástroja. V tvorivej činnosti naďalej zvyšovať nároky a rozvíjať zmysel pre harmonizáciu ľudových piesní s obohatením melódie i sprievodu s možnosťou využitia rytmov moderných tancov. Rozvíjať cit pre kolektívne muzicírovanie. Hra z listu, pohotové sprevádzanie nenáročných piesní a melódií.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Pokračovať v kultivácii a zlepšovaní sluchovej sféry ako hlavného prvku hudobného prejavu. Samostatná práca s notovým textom paralelne v oboch kľúčoch (husľový a basový).	Schopnosť správnej interpretácie rôznych skladieb z nôt aj spamäti. Stupnice: durové v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv (podľa veľkosti nástroja), molové harmonické a melodické v rovnom	Zdokonaľovanie schopnosti samostatnej domácej prípravy. Príprava k verejným vystúpeniam, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti.

Upevňovať získané teoretické vedomosti a manuálnu zručnosť, rozšíriť interpretačnú náročnosť o zložitejšie rytmické útvary a ich kombinácie pri súhre oboch rúk. Zvyšovať náročnosť na získanie techniky oboch rúk v doposiaľ prebratých rytmických hodnotách, v rýchlejších tempách, ozdoby (pasážová prstová technika, dvojhmaty, oktávy pravou rukou, skoky a náročnejšie melodické ozdoby). Venovať zvýšenú pozornosť interpretácií polyfónnych a viachlasných skladieb. Mechovú artikuláciu rozšíriť o nácvik BELOWSHAKA (BS). V úpravách piesní sa zamerať aj na oblasť zábavnej hudby.	pohybe. Akordy: durový a molový štvorhlasný kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky, dominantný septakord s obratmi osobitne. U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi: stupnice durové a molové v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv, akordy hrať ako u nástrojov so SB.	Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne, na interných a verejných koncertoch aspoň trikrát ročne. Žiak naštuduje ročne 10-12 skladieb rôznych štýlových období, 6 etud resp. technických cvičení, stupnice podľa potreby.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s používaním dynamiky a agogiky, hra spamäti, hra z listu podľa individuálnych dispozícií žiaka, prax v sprievode.	Jedna etuda, dve prednesové skladby rôzneho charakteru naspamäť.

Hudobný materiál:

J. Bažant: Akordeón- automat II.

S. Stracina: Svet a deti

O. Kvech: Momentky

J. Letnan: Slovenské ľudové piesne

G. F. Händel: Hare c. 65

J. S. Bach: Hare c.68

J. S. Bach: Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú

P. Fiala: Sonatina facile

Spielbuch für Akordeón I., II., III.

J. Powrozniak: Cítanky II., III.

Chudoba: Malý akordeonista

Klasické sonatíny a rondá Hare č. 81

Album klasikov: Hare č. 43

Menuety a iné staré tance Hare č. 60

Skladby starých majstrov Mar č. 5

Dibák: Metodická príručka improvizácie pre klavír

Doplniť výberom skladieb z inej vhodnej našej a zahraničnej literatúry.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na akordeóne prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Vzhľadom na to, že akordeón si našiel široké uplatnenie ako nástroj koncertný, sólový, ale aj ako doprovod v klasickej aj zábavnej hudbe je nutné umožniť žiakom také odborné vzdelanie, aby sa mohli uplatniť v záujmovej ale aj profesionálnej oblasti.

Ciele

Zdokonaľovať a prehlbovať získanú zručnosť a vedomosti.
Hudobný repertoár rozšíriť o rozsiahlejšie a obsahovo náročnejšie skladby (variácie, suita, sonatína).
Rešpektovať zásady štýlovej a žánrovej interpretácie.
Pestovať zmysel na udržanie tempa, vyrovnanosť rytmu, gradáciu, agogické a dynamické zmeny.
Osvojiť si rôzne spôsoby nácviku na dosiahnutie pozitívneho výsledku naštudovania skladby.
Usmerňovať záujmy a vkus žiaka v oblasti pop hudby.
Zmysel pre súhru a kolektívne muzicírovanie rozvíjať na hodinách komornej a súborovej hry.
Hra z listu, pohotové sprevádzanie spevákov, tanečníkov a pod.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

Rozvíjať zmysel pre formu, prednesovú výstavbu a obsahové pochopenie skladby. Neustále skvalitňovať mechovú a prstovú artikuláciu, hru v tempách. Rozvíjať schopnosť samostatnej, dokonalej interpretácie a pochopenia diela na základe analýzy (práce s témou a motívom). Zvyšovať nároky na interpretáciu náročnejších melodických ozdôb, rytmických kombinácií a viachlasu. Úpravy ľudových piesní, pop skladieb s obohatením melódie a sprievodu a schopnosť transpozície melódií. Podporovať kreativitu, harmonizáciu a transpozíciu ľudových piesní, rozšírenú aj o oblasť populárnej hudby.	Stupnice: durové a molové stupnice v rovnom pohybe a protipohybe, Durové v terciách v pravej ruke v rozsahu dvoch oktáv (podľa veľkosti nástroja). Akordy: durový a molový štvorhlasný kvintakord s obratmi obidvoma rukami harmonicky a melodicky, Dominantný septakord spolu s obratmi harmonicky a melodicky. U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi: Stupnice: durové a molové v rovnom pohybe a protipohybe, durové stupnice v terciách v pravej ruke Akordy: hrať tak ako na nástroji so SB.	Zdokonaľovanie schopnosti samostatnej domácej prípravy. Príprava k verejným vystúpeniam, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne, na interných a verejných koncertoch aspoň trikrát ročne. Vhodným výberom skladieb zabezpečiť rozvoj technickej, výrazovej a štýlovej zložky. Rozširovať repertoár o interpretáciu skladieb všetkých foriem, žánrov a štýlových období s dôrazom na technickú a výrazovú dokonalosť.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v rôznych tempách s používaním dynamiky a agogiky, hra spamäti, hra z listu	Jedna etuda, dve prednesové skladby /jedna cyklická/ rôzneho charakteru naspamäť.

podľa individuálnych dispozícií žiaka, prax v komornej hre, v súborovej hre a v sprievode.	

Hudobný materiál:

J. ONDRUŠ: Harmonika pre pokročilých

J. B. DUVERNOY: Opus 176, Opus 120 – výber etud

H. LEMOINE: Výber detských etud

J. MATYS: Bagately

J. BAŽANT: Akordeón – automat II.

P. FIALA: Nálady

P. FIALA: Pre deti

J. POWROZNIAK: Czytanki III.

ORZECHOWSKI: Vybrané sonatíny pre akordeón I.

J. POWROZNIAK: Czytanki II., III.

K. BARTÓK: Malé prednesové kusy pre akordeón

G. VAS: Mladý akordeonista I., II.

H. LUCK: Akordeón I., II., III. Alte und neue Spielstücke

O. KVĚCH: Momentky

I. KAŠLÍK: Reminiscencie

J. TEML: Miniatúry

J. POSPÍŠIL: Päť drobných skladieb

Spielbuch für Akordeon, I., II., III.

G. F. HÄNDEL: Hare č. 65

Klasické sonatíny a rondá HARE č. 81

Barokové skladby majstrov MHR č. 9

J. S. BACH: Hare č. 68

J. HURT: Capriccia

D. HARVAN: Na ľudovú nôtu

K. BARTÓK – I. BOGÁR: Sonatíny

U. JUTILA: Obrázky pre deti

Skladby XVII. A XVIII. Storočia (klavír)

J. PODPROCKÝ: Suita choreica

I. DIBÁK: Metodická príručka improvizácie (pre klavír)

Doplniť výberom skladieb z inej vhodnej našej a zahraničnej hudobnej literatúry

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na akordeóne prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Vzhľadom na to, že akordeón si našiel široké uplatnenie ako nástroj koncertný, sólový, ale aj ako doprovod v klasickej aj zábavnej hudbe je nutné umožniť žiakom také odborné vzdelanie, aby sa mohli uplatniť v záujmovej ale aj profesionálnej oblasti.

Ciele

Prehlbovať získané vedomosti a zručnosti. Schopnosť praktického uplatnenia samostatnosti naštudovania skladieb. Hra v rýchlych tempách v rozsahu celej klaviatúry a basového hmatníka s využitím zvládnutých technických prvkov, prstovej a mechovej artikulácie, náročnejších rytmických kombinácií, melodických ozdôb, dynamiky,

agogiky a registrácie. Uplatňovať tvorivé schopnosti pri úpravách ľudových piesní a populárnych skladieb, pri hudobných sprievodoch k spevu, tancom alebo k iným nástrojom. Oboznámiť sa s charakterom jednotlivých tancov, rytmov a tempa.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Rozvíjať zmysel pre formu, prednesovú výstavbu a obsahové pochopenie skladby. Neustále skvalitňovať mechovú a prstovú artikuláciu, hru v tempách. Rozvíjať schopnosť samostatnej, dokonalej interpretácie a pochopenia diela na základe analýzy (práce s témou a motívom). Zvyšovať nároky na interpretáciu náročnejších melodických ozdôb, rytmických kombinácií a viachlasu. Úpravy ľudových piesní, pop skladieb s obohatením melódie a sprievodu a schopnosť transpozície melódií. Podporovať kreativitu, harmonizáciu a transpozíciu ľudových piesní, rozšírenú aj o oblasť populárnej hudby.	Stupnice: durové a molové stupnice v rovnom pohybe a protipohybe, Durové v terciách v pravej ruke v rozsahu dvoch oktáv (podľa veľkosti nástroja). Akordy: durový a molový štvorhlasný kvintakord s obratmi obidvoma rukami harmonicky a melodicky, Dominantný septakord spolu s obratmi harmonicky a melodicky. U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi: Stupnice: durové a molové v rovnom pohybe a protipohybe, durové stupnice v terciách v pravej ruke Akordy: hrať tak ako na nástroji so SB.	Zdokonaľovanie schopnosti samostatnej domácej prípravy. Príprava k verejným vystúpeniam, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne, na interných a verejných koncertoch aspoň trikrát ročne. Vhodným výberom skladieb zabezpečiť rozvoj technickej, výrazovej a štýlovej zložky. Rozširovať repertoár o interpretáciu skladieb všetkých foriem, žánrov a štýlových období s dôrazom na technickú a výrazovú dokonalosť.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	Výstup
Plynulá hra v rôznych tempách s používaním dynamiky a agogiky, hra spamäti, hra z listu podľa individuálnych dispozícií žiaka, prax v komornej hre, v súborovej hre a v sprievode.	Jedna etuda, dve prednesové skladby /jedna cyklická/ rôzneho charakteru naspamäť.

Hudobný materiál:

J. ONDRUŠ: Harmonika pre pokročilých

J. B. DUVERNOY: Opus 176, Opus 120 – výber etud

H. LEMOINE: Výber detských etud

J. MATYS: Bagately

J. BAŽANT: Akordeón – automat II.

P. FIALA: Nálady

P. FIALA: Pre deti

J. POWROZNIAK: Czytanki III.

ORZECHOWSKI: Vybrané sonatíny pre akordeón I.

J. POWROZNIAK: Czytanki II., III.

K. BARTÓK: Malé prednesové kusy pre akordeón

G. VAS: Mladý akordeonista I., II.

H. LUCK: Akordeón I., II., III. Alte und neue Spielstücke

O. KVĚCH: Momentky

I. KAŠLÍK: Reminiscencie

J. TEML: Miniatúry

J. POSPÍŠIL: Päť drobných skladieb

Spielbuch für Akordeon, I., II., III.

G. F. HÄNDEL: Hare č. 65

Klasické sonatíny a rondá HARE č. 81

Barokové skladby majstrov MHR č. 9

J. S. BACH: Hare č. 68

J. HURT: Capriccia

D. HARVAN: Na ľudovú nôtu

K. BARTÓK – I. BOGÁR: Sonatíny

U. JUTILA: Obrázky pre deti

Skladby XVII. A XVIII. Storočia (klavír)
J. PODPROCKÝ: Suita choreica
I. DIBÁK: Metodická príručka improvizácie (pre klavír)
Doplniť výberom skladieb z inej vhodnej našej a zahraničnej hudobnej literatúry

Metodicko-didaktické postupy:
- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu hra na akordeóne prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu
Akordeón má široké uplatnenie ako nástroj koncertný, sólový i sprievodný, v klasickej i v zábavnej hudbe.

Vyučovanie hry na akordeóne je koncipované na nových progresívnych princípoch, ktoré umožňujú žiakom získať také odborné vzdelanie, aby sa mohli uplatniť v záujmovo-umeleckej, ale aj v profesionálnej činnosti.

Ciele

Prehlbovať získané vedomosti a zručnosti.
Schopnosť praktického uplatnenia samostatnosti naštudovania skladieb.
Hra v rýchlych tempách v rozsahu celej klaviatúry a basového hmatníka s využitím zvládnutých technických prvkov, prstovej a mechovej artikulácie, náročnejších rytmických kombinácií, melodických ozdôb, dynamiky, agogiky a registrácie.
Uplatňovať tvorivé schopnosti pri úpravách ľudových piesní a populárnych skladieb, pri hudobných sprievodoch k spevu, tancom alebo k iným nástrojom.
Oboznámiť sa s charakterom jednotlivých tancov, rytmov a tempa.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Rozvíjať zmysel pre formu, prednesovú výstavbu a obsahové pochopenie skladby. Neustále skvalitňovať mechovú a prstovú artikuláciu, hru v tempách. Rozvíjať schopnosť samostatnej, dokonalej interpretácie a pochopenia diela na základe analýzy (práce s témou a motívom). Zvyšovať nároky na interpretáciu náročnejších melodických ozdôb, rytmických kombinácií a viachlasu.	Stupnice: durové a molové stupnice v rovnom pohybe a protipohybe, Durové v terciách v pravej ruke v rozsahu dvoch oktáv (podľa veľkosti nástroja). Akordy: durový a molový štvorhlasný kvintakord s obratmi obidvoma rukami harmonicky a melodicky, Dominantný septakord spolu s obratmi harmonicky a melodicky. U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi: Stupnice: durové a molové v rovnom pohybe a protipohybe,	Zdokonaľovanie schopnosti samostatnej domácej prípravy. Príprava k verejným vystúpeniam, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne, na interných a verejných koncertoch aspoň trikrát ročne. Vhodným výberom skladieb zabezpečiť rozvoj technickej, výrazovej a štýlovej zložky.

Úpravy ľudových piesní, pop skladieb s obohatením melódie a sprievodu a schopnosť transpozície melódií. Podporovať kreativitu, harmonizáciu a transpozíciu ľudových piesní, rozšírenú aj o oblasť populárnej hudby.	durové stupnice v terciách v pravej ruke Akordy: hrať tak ako na nástroji so SB.	Rozširovať repertoár o interpretáciu skladieb všetkých foriem, žánrov a štýlových období s dôrazom na technickú a výrazovú dokonalosť.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v rôznych tempách s používaním dynamiky a agogiky, hra spamäti, hra z listu podľa individuálnych dispozícií žiaka, prax v komornej hre, v súborovej hre a v sprievode.	Jedna etuda, dve prednesové skladby /jedna cyklická/ rôzneho charakteru naspamäť.

Hudobný materiál:

J. ONDRUŠ: Harmonika pre pokročilých

J. B. DUVERNOY: Opus 176, Opus 120 – výber etud

H. LEMOINE: Výber detských etud

J. MATYS: Bagately

J. BAŽANT: Akordeón – automat II.

P. FIALA: Nálady

P. FIALA: Pre deti

J. POWROZNIAK: Czytanki III.

ORZECHOWSKI: Vybrané sonatíny pre akordeón I.

J. POWROZNIAK: Czytanki II., III.

K. BARTÓK: Malé prednesové kusy pre akordeón

G. VAS: Mladý akordeonista I., II.

H. LUCK: Akordeón I., II., III. Alte und neue Spielstücke

O. KVĚCH: Momentky

I. KAŠLÍK: Reminiscencie
J. TEML: Miniatúry
J. POSPÍŠIL: Päť drobných skladieb
Spielbuch für Akordeon, I., II., III.
G. F. HÄNDEL: Hare č. 65
Klasické sonatíny a rondá HARE č. 81
Barokové skladby majstrov MHR č. 9
J. S. BACH: Hare č. 68
J. HURT: Capriccia
D. HARVAN: Na ľudovú nôtu
K. BARTÓK – I. BOGÁR: Sonatíny
U. JUTILA: Obrázky pre deti
Skladby XVII. A XVIII. Storočia (klavír)
J. PODPROCKÝ: Suita choreica
I. DIBÁK: Metodická príručka improvizácie (pre klavír)
Doplniť výberom skladieb z inej vhodnej našej a zahraničnej hudobnej literatúry

Metodicko-didaktické postupy:
- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu hra na akordeóne prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. ročník vyššieho sekundárneho umeleckého vzdelávania základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby z toho jedna viaccasťová a jedna skladba technického zamerania.

Školský vzdelávací program	*Hra na husliach*

	Prípravné štúdium	0,5 hodiny týždenne (v prípade záujmu je možné v 2. polroku individuálne štúdium do 1,5 h týždenne so súhlasom riaditeľa)

Ciele

- v začiatkoch štúdia treba venovať pozornosť psychologickým aspektom vývinu dieťaťa v období mladšieho školského veku
- základným cieľom je prebudiť hudobnú predstavivosť a sluchovú vnímavosť potrebná je aj implementácia základných inštrumentálnych zručnosti
- ťažiskom práce so žiakom je položiť teoretické a praktické základy úchopu pravej a ľavej ruky
- klásť dôraz na využívanie sluchovej kontroly znejúcej hudby
- vyučovací proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním (napríklad hrou)
- vždy postupovať od živého pozorovania k hudobnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým a praktickým vedomostiam
- veľkú pozornosť venovať práci na tónotvorbe
- rozvíjať rytmickú a intonačnú predstavivosť

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Základy hry na husliach a uvoľneného hracieho aparátu. Technika pravej ruky- cvičenia na uvoľnené držanie sláčika. Technický spôsob hry-*détaché* v strede sláčika. Technika ľavej	Demonštrovať základný postoj a držanie huslí i sláčika. Vedieť pomenovať struny a rozoznať ich tónovú výšku Uplatňovať hru *pizzicato*	Vybudovať u žiaka kladný postoj k hre na husliach a motivovať ho k ďalšiemu štúdiu. Upevňovať a fixovať nadobudnuté poznatky.

ruky- prstoklad v prvej polohe v durovom hmate. Rozvoj intonačnej predstavivosti a rytmického cítenia. Budovanie hudobnej pamäti a základov dynamického cítenia. Hra spamäti. Vznik prvých inštrumentálnych návykov – postavenie oboch rúk, orientácia na hmatníku.	a *arco.* Reprodukovať po predhrávaní krátke rytmické a melodické fragmety. Položiť prsty na hmatník v durovom prstoklade a reprodukovať technické cvičenia na prirodzené ukladanie prstov na hmatník. Demonštrovať cvičenia zamerané na prirodzené držanie sláčika a predviesť hru *détaché*. Reprodukovať spamäti riekanky a piesne pizzicato alebo sláčikom.	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Vybudovanie základných inštrumentálnych zručností	1 prednesová skladba malého rozsahu

Hudobný materiál:

S. Suzuki: Husľová škola

Dénes-Réger-Németh: Violin- A B C- husľová škola (výber)

Metodicko-didaktické postupy:

-jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre prípravné štúdium základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 1b schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a

športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka prípravného štúdia
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať 2 skladby kontrastného charakteru sólo, alebo s doprovodom pedagóga.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	1. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu
Vyučovanie hry na husliach v 1. ročníku sústreďuje v sebe všetky problémy budúceho husľového rozvoja. Jeho úlohou je vytvárať a usmerňovať záujem, vzťah a lásku k hudbe všeobecne, kultivovať osobnosť a rozvíjať vedomosti a zručnosti žiaka. Čítanie textu a jeho praktické použitie, transpozícia jednoduchých skladieb do rôznych tónin na sluchovom základe, predstavujú komplexný prístup k problematike hry na husliach.

Ciele
- v začiatkoch štúdia treba venovať pozornosť psychologickým faktorom-prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii.
- základným cieľom je najprv prebudiť hudobnú predstavivosť a sluchovú vnímavosť, potom začať formovať inštrumentálne návyky.
- ťažiskom práce so žiakom v 1. ročníku 1. časti 1. stupňa je vybudovať schopnosť koncentrácie a schopnosť plynulo čítať notový text v husľovom kľúči.
- pri hre na nástroji dbal' o používanie sluchovej kontroly znejúcej hudby.
- učebný proces aktivizovať rôznymi hravými formami práce a ich striedaním.

- vždy postupovať od živého pozorovania k abstraktnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým vedomostiam
- v ďalšom kroku nasleduje práca na postoji a činnosti oboch rúk,
- tvorba tónu a jeho skvalitňovanie, hladké prechody cez struny,
- cvičenie rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavy.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Zistiť hudobné dispozície žiaka a jeho motiváciu, prebúdzať emocionálne reakcie, cit pre rytmus, vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie skladieb pedagógom. Vznik prvých inštrumentálnych návykov – postavenie oboch rúk, orientácia na hmatníku. Hra podľa sluchu a pamäti, transpozícia jednoduchých piesní. Zoznamovanie sa s notovým materiálom, hra podľa nôt. Rozvoj hudobnej pamäte. Plynulá hra žiaka v primeranom tempe. Sústavne sledovať a okamžite odbúravať prípadné zlozvyky v postoji. Upevnenie dur a mol hmatu. Častým predhrávaním učiteľa pestovať tónovú predstavu o cieľovom efekte cvičenia, etudy alebo prednesu. Smykové cvičenia (kombinácie *detaché* v rôznych častiach sláčika, *legato, staccato*).Stála kontrola	Schopnosť správne zahrať jednoduché piesne a riekanky podľa sluchu a pamäti. Neskôr hra podľa nôt, skladieb rôznej dĺžky. Základná znalosť hry *detaché, legato, staccato*. Primeraná hra naspamäť v primeranom tempe. Príprava ku hre stupníc dur a mol. Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Zoznamovanie sa a používanie základných dynamických značiek *mf, f, cres., decres.* Základné tempá a agogické pojmy: *adagio, andante, allegro, rit.* Hra s partnerom (pedagóg, žiak, iný nástroj).	Vzbudzovať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Prvé verejné vystúpenia, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 6-7 drobných piesní skladieb.

nasadenia sláčika, zapájanie všetkých častí ruky do ťahu. Cvičenia stupníc. Rytmické a tempové zmeny melodických motívov.		

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, podľa dispozícií žiaka.	Dve skladby kontrastného charakteru naspamäť.

Hudobný materiál:

O. Ševčík: opus 6, 7 a 2

V. Krúček: Škola husľových etud

S. Suzuki: Husľová škola

Americká husľová škola (výber)

V. Kořínek: Stupnice, Husľová škola, Melodické etudy – 1, Slovenské ľud. piesne pre najmenších

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na husliach prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového

školského vzdelávacieho programu. Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Vyučovanie predmetu Hra na husliach v 2. ročníku nadväzuje na už nadobudnuté vedomosti a zručnosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Úlohou je opäť vytvárať, udržovať a zveľaďovať záujem žiaka všeobecne o hudbu a nástroj. Ďalej je potrebné rozvíjať a utvrdzovať vedomosti a zručnosti v oblasti husľovej problematiky.

Ciele
-rozširovať a upevňovať poznatky získané v 1. ročníku
-koordinácia oboch rúk, zvyšovať ich pohyblivosť
-uvoľnené prechody do tretej polohy
-rozvíjať kvalitu tónu, rytmické a tempové cítenie žiaka
-príprava na vibráto bez použitia sláčika

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Zistiť hudobné dispozície žiaka a jeho motiváciu, prebúdzať emocionálne reakcie, cit pre rytmus, vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie skladieb pedagógom. Vznik prvých inštrumentálnych návykov – postavenie oboch rúk, orientácia na hmatníku. Hra	Schopnosť správne zahrať jednoduché piesne a riekanky podľa sluchu a pamäti. Neskôr hra podľa nôt, skladieb rôznej dĺžky. Základná znalosť hry *detaché, legato, staccato*. Primeraná hra naspamäť v primeranom tempe.	Vychovávať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Prvé verejné vystúpenia, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne.

podľa sluchu a pamäti, transpozícia jednoduchých piesní. Zoznamovanie sa s notovým materiálom, hra podľa nôt. Rozvoj hudobnej pamäte. Plynulá hra žiaka v primeranom tempe. Sústavne sledovať a okamžite odbúravať prípadné zlozvyky v postoji. Upevnenie dur a mol hmatu. Častým predhrávaním učiteľa pestovať tónovú predstavu o cieľovom efekte cvičenia, etudy alebo prednesu. Smykové cvičenia (kombinácie *detaché* v rôznych častiach sláčika, legato, staccato).Stála kontrola nasadenia sláčika, zapájanie všetkých častí ruky do ťahu. Cvičenia stupníc. Rytmické a tempové zmeny melodických motívov.	Príprava ku hre stupníc dur a mol. Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Zoznamovanie sa a používanie základných dynamických značiek *mf, f, cres., decres.* Základné tempá a agogické pojmy: *adagio, andante, allegro, rit*. Hra s partnerom (pedagóg, žiak, iný nástroj).	Žiak naštuduje ročne minimálne 6-7 drobných riekaniek, piesní, skladbičiek.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, podľa dispozícií žiaka.	Dve skladby kontrastného charakteru naspamäť.

Hudobný materiál

O. Ševčík: opus 6, 7 a 2

V. Krúček: Škola husľových etud

S. Suzuki: Husľová škola

Americká husľová škola (výber)

V. Kořínek: Stupnice, Husľová škola, Melodické etudy – 1, Slovenské ľud. piesne pre najmenších

Metodicko-didaktické postupy:

-jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na husliach prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

POSLANE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie predmetu Hra na husliach, v 3. ročníku nadväzuje na už nadobudnuté vedomosti a zručnosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Úlohou je opäť vytvárať, udržovať a zveľaďovať záujem žiaka všeobecne o hudbu a nástroj. Ďalej je potrebné rozvíjať a utvrdzovať vedomosti a zručnosti v oblasti husľovej problematiky.

Ciele

-rozširovať a upevňovať poznatky získané v 2. ročníku
-koordinácia oboch rúk, zvyšovať ich pohyblivosť
-uvoľnené prechody do tretej polohy
-rozvíjať kvalitu tónu, rytmické a tempové cítenie žiaka
-príprava na vibráto bez použitia sláčika
-zdokonaľovať technickú zručnosť
-rozvoj muzikálneho cítenia
-upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení
-hra z listu a komorná hra

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Pozorne sledovať vyvážený postoj žiaka pri hre na nástroji, zapájanie všetkých častí rúk do činnosti a hľadanie optimálnych podmienok pre aktívne uvoľnenie celého hracieho aparátu. Dbať na pružný dopad a odťah prstov od struny. Výmeny polôh – sledovať správnu polohu palca a náprotivných prstov a dbať o prirodzený dotyk palca o hmatník, sklon prstov a výkyvy lakťa. Sústavne sledovať a opravovať prípadné zlé návyky v držaní nástroja. Smykové cvičenia (kombinácie *detaché*	Schopnosť správne zahrať náročnejšie skladbičky *a capella*, prípadne so sprievodom iného nástroja (klavír, gitara, zobcová flauta) aj na susedných strunách. Základná znalosť hry *detaché, legáto, staccato a martelé.* Primeraná hra naspamäť v primeranom tempe. neskôr prvé pokusy o hru z listu. Hra stupníc v rozsahu jednej oktávy, prípadne dvoch C, G, D, A, E, F, B, d. Používanie základných dynamických značiek *p, mf, f, cres, decres* a základných tempových a agogických pojmov: *adagio, andante, allegro, rit* a ich následné	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo verejných koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 10 skladieb menšieho rozsahu a z toho 2 náročnejšie technického a prednesového charakteru.

v rôznych častiach sláčika, *martelé, legáto* a *staccato*). Stála kontrola položenia sláčika na struny. Zdokonaľovať hmatovú istotu v prebraných polohách. Stupnice cez dve oktávy / výber /. Vypracovávane s dôrazom súčinnosti oboch rúk – synchronizácia.. Používanie výrazových prostriedkov v skladbách.	zdokonaľovanie. Hra s partnerom - pedagóg, iný žiak. - zdokonaľovať technickú zručnosť - rozvoj muzikálneho cítenia - upevňovanie hry spamäti v rámci verených vystúpení - hra z listu, komorná hra	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, a capella, prípadne so sprievodom klavíra podľa dispozícií žiaka.	Dve náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť.

Hudobný materiál

O. Ševčík: opus 6, 7 a 2

I. Vedrah: Pre mladý svet

A. Rieding: Koncertino h mol

K. Krejči: Koncertino h mol

S. Suzuki: II. zošit

F. Wolfhart: Etudy, op. 45

J. Čermák – J. Beran: Husľová škola III.

V. Kořínek: Husľová škola, Melodické etudy

Metodicko-didaktické postupy:

-jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na husliach prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

POSLANE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie predmetu Hra na husliach, v 4. ročníku nadväzuje na už nadobudnuté vedomosti a zručnosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Úlohou je opäť vytvárať, udržovať a zveľaďovať záujem žiaka všeobecne o hudbu a nástroj. Ďalej je potrebné rozvíjať a utvrdzovať vedomosti a zručnosti v oblasti husľovej problematiky.

Ciele

- rozširovať a upevňovať poznatky, vedomosti a zručnosti získané v 3. ročníku
- koordinácia oboch rúk, zvyšovať ich pohyblivosť a ich fixovanie
- upevňovanie hry v tretej polohe
- práca na rozvíjaní kvality tónu, rytmického a tempového cítenia žiaka

- zdokonaľovanie technickej zručnosti
- zdokonaľovanie intonačnej precíznosti
- zdokonaľovanie vibráta
- rozvoj muzikálneho cítenia
- upevňovanie hry v rámci verejných vystúpení
- hra z listu a komorná hra

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Pozorne sledovať vyvážený postoj žiaka pri hre na nástroji, zapájanie všetkých častí rúk do činnosti a hľadanie optimálnych podmienok pre aktívne uvoľnenie celého hracieho aparátu. Výmeny polôh –upevňovať a zdokonaľovať, sledovať plynulý pohyb ľavej ruky na hmatníku. Zvyšovať nároky na pohyblivosť so stálym dôrazom na aktívne uvoľnenú činnosť všetkých častí obochrúk a na koordináciu a plynulosť pohybov. Cvičenie stupníc v prebraných polohách a rôznych smykových kombináciách. Zdokonaľovať rytmické cítenie. Stála kontrola položenia sláčika na struny. Stupnice cez dve oktávy	Schopnosť správne zahrať náročnejšie skladbičky so sprievodom iného nástroja (klavír, gitara, zobcová flauta). Nácvik zložitejších rytmických útvarov- (trioly, bodkovaný rytmus, synkopy). Primeraná hra naspamäť v primeranom tempe, upevňovanie a zdokonaľovanie hry z listu. Hra stupníc v rozsahu dvoch oktáv: C, G, D, A, E, H, F, B Zdokonaľovanie základných dynamických značiek: *p, mf, f, cresc.* a *decresc*, a základných tempových a agogických pojmov*: adagio, andante, allegro a rit.* Hra s partnerom, pedagóg, iný žiak. Zdokonaľovať technickú zručnosť. Rozvoj muzikálneho cítenia. Upevňovanie hry spamäti v	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo verejných koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne ideálne 10 skladieb menšieho rozsahu a z toho 2 náročnejšie technického a prednesového charakteru.

/výber/. Vypracovávanie s dôrazom súčinnosti oboch rúk – synchronizácia. Využívať, dynamiku a agogiku pri výrazovom zvládnutí skladieb (i etud) s uplatnením na verejných koncertoch, podnecovať žiakov k vlastnému hudobnému výrazu.	rámci verejných vystúpení. Hra z listu a komorná hra	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, so sprievodom klavíra.	Dve náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť. Na konci 4. ročníka 1. stupňa vykoná žiak malú absolventskú skúšku 1. časti 1. stupňa základného štúdia ZUŠ.

Žiak absolvovaním 4. ročníka 1. časti 1. stupňa základného štúdia získa primárne umelecké vzdelanie.

Hudobný materiál:

S. Suzuki: II. zošit

F. Seitz: Koncertino D Dur

K. Krejči: Koncertino h mol

F. Wolfhardt: Etudy, op. 45

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na husliach prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 3 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
1 etuda, 2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka

Vyučovanie predmetu Hra na husliach, v 1. ročníku nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania nadväzuje na už nadobudnuté vedomosti a zručnosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Úlohou je opäť vytvárať, udržovať a zveľaďovať záujem žiaka všeobecne o hudbu a nástroj. Ďalej je potrebné rozvíjať a utvrdzovať vedomosti a zručnosti v oblasti husľovej problematiky.

	1. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

- rozširovať a upevňovať poznatky, vedomosti a zručnosti získané v 4. ročníku
- stupňovať nároky na techniku oboch rúk
- zdokonaľovať hru v polohách
- ďalej rozvíjať hudobné cítenie žiakov
- zdokonaľovať pamäť, hru z listu

- komorná hra

Obsah	Kompetencie	Výstup
Neustále sledovanie a kontrola práce oboch rúk pri hraní na nástroji, zdokonaľovanie výmeny polôh podľa zvolených postupov. Zvyšovať nároky na pohyblivosť ruky na hmatníku, so stálym dôrazom na aktívne uvoľnenú činnosť všetkých častí oboch rúk a na koordináciu a plynulosť pohybov.	Schopnosť správne zahrať náročnejšie skladbičky so sprievodom iného nástroja (klavír, gitara, zobcová flauta) a schopnosť zahrať náročnejše skladby z listu.	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy.
Cvičenie stupníc v prebraných polohách a rôznych smykových kombináciách cez tri oktávy /výber/.Zdokonaľovať rytmické cítenie. Stála kontrola položenia sláčika na struny.	Hra stupníc v rozsahu troch oktáv: G, D, A, E, H, B Zdokonaľovanie základných dynamických značiek a vibrata. Hra s partnerom – pedagóg, iný žiak. Upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení, hra z listu a komorná hra	Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch dvakrát ročne.
Pokračovať v nácviku výrazových prvkov, využívať vibráto, dynamiku a frázovanie, pri výrazovom zvládnutí skladieb i etud s uplatnením na verejných koncertoch, podnecovať žiakov k vlastnému hudobnému výrazu. Usmerňovať žiaka na správny postup pri samostatnom nácviku skladby –výber		Žiak naštuduje ročne minimálne 4 skladby menšieho rozsahu a z toho 2 náročnejšie technického a prednesového charakteru.

vhodného notového materiálu, výber náročnejších materiálov na hru z listu.		

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, so sprievodom klavíra.	Dve náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť

Hudobný materiál:

S. Suzuki: III. Zošit
F. Wohlfart: Etudy op. 45
V. Kořínek: Prednesové etudy
S. Mach: Koncertino A Dur
A. Komarovsky: Koncertino A Dur
R. Kreutzer: 42 Etud
a podobné skladby s použitím rozmanitých výmen polôh

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na husliach prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru so sprievodom klavíra, prípadne iného hudobného nástroja. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU

2. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania nadväzuje na už nadobudnuté zručnosti a vedomosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Nevyhnutným poslaním pedagóga je naďalej rozvíjať, utvrdzovať a zveľaďovať vedomosti a záujem žiaka o hudbu a hru na husle a vytvárať priestor pre rozšírenie jeho hudobného obzoru, tiež rozvíjať schopnosť racionálneho spôsobu samostatného nácviku skladieb.

Ciele

- rozširovať a upevňovať získané poznatky, vedomosti a zručnosti
-stupňovať nároky na techniku pravej ruky
-zdokonaľovať hru v polohách
-stupňovať nároky na muzikálny prejav žiaka
-zdokonaľovať pamäť, hru z listu
-upevňovať intonačnú čistotu a tónovú predstavivosť
-cvičiť pamäť, hru z listu
-kom

orná hra, improvizácia

Obsah	Kompetencie	Výstup
Sústredene odstraňovať nedostatky pri výmenách sláčika, kombinácie rôznych smykov dôsledne vycvičovať. Stupňovať nároky na kvalitu tónu, sústavne precvičovať plynulé výmeny polôh s dôrazom na súčinnosť celého tela. Cvičenie stupníc aj v rýchlejších tempách. Dbať na zrozumiteľnosť a artikuláciu. Kultivovať vibrato, rozširovať výrazové možnosti nástroja, zaradiť skladby ďalších štýlových období. Melodické ozdoby a ostatné prebrané prvky improvizácie využívať na nových melódiách a piesňach. Rozvíjať pohotovosť v čítaní notových textov, ďalej zapájať žiaka do komornej-súborovej hry.	Schopnosť správne zahrať náročnejšie skladbičky (s použitím hry v polohách - 1. až 3.) so sprievodom iného nástroja (klavír, gitara, zobcová flauta) a schopnosť zahrať náročnejšie skladby z listu. Hra stupníc v rozsahu troch oktáv: C, G, D, A, E, H, F, B Es, As 1. Zdokonaľovanie základných dynamických značiek vibrata Hra s partnerom – pedagóg, iný žiak. Upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení, hra z listu a komorná hra	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 4 skladby menšieho rozsahu a z toho 2 náročnejšie technického a prednesového charakteru.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	Výstup
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, so sprievodom klavíra.	Dve náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť

Hudobný materiál:

S. Suzuki: III, IV. zošit
F. Wohlfart: Etudy op. 45
V. Kořínek: Stupnice II Prednesové etudy
V. Krúček: Škola husľových etud
O. Rieding: Koncertino G Dur
A. Vivaldi: Koncert G Dur
F. Mazas: 9 elementárnych duet op. 86
R. Kreutzer: 42 Etud
a podobné skladby s použitím rozmanitých výmen polôh

Metodicko-didaktické postupy:

-jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na husliach prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru so sprievodom klavíra, prípadne iného hudobného nástroja. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU

3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania nadväzuje na už nadobudnuté zručnosti a vedomosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Nevyhnutným poslaním pedagóga je naďalej rozvíjať, utvrdzovať a zveľaďovať vedomosti a záujem žiaka o hudbu a hru na husle a vytvárať priestor pre rozšírenie jeho hudobného obzoru, tiež rozvíjať schopnosť racionálneho spôsobu samostatného nácviku skladieb, motivovať jeho záujem o kultúrny život a hudobné dianie.

Ciele

- rozširovať a upevňovať získané poznatky, vedomosti a zručnosti
- stupňovať nároky na techniku pravej ruky
- zdokonaľovať hru v polohách
- stupňovať nároky na muzikálny prejav žiaka
- zdokonaľovať pamäť, hru z listu
- upevňovať intonačnú čistotu a tónovú predstavivosť
- cvičiť pamäť, hru z listu
- komorná hra, improvizácia

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Sústrediť sa na intonačnú a tónovú kontrolu, rozvíjať a pracovať na technike a zbehlosti ľavej ruky, zdokonaľovať pohybovú súčinnosť celej ruky pri rôznych druhoch ťahov. Skvalitňovať výrazovú stránku hry- vibráto, agogika, dynamika,	Schopnosť správne zahrať stále náročnejšie skladbičky so sprievodom iného nástroja (klavír, gitara, zobcová flauta) a schopnosť zahrať náročnejšie skladby z listu. Hra stupníc v rozsahu troch oktáv: C, G, D, A, E, H, F, B Es, As, a mol, e mol, d mol, g mol	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne

frázovanie. Fixovať v žiakovi hlavné zásady interpretácie rôznych štýlových období. Cvičenie stupníc v 3 oktávach do rýchlejšieho tempa. Inšpirovať žiaka k využívaniu improvizačných prvkov aj pri spoločnom muzicírovaní.	Zdokonaľovanie základných dynamických značieka vibrata. Hra s partnerom – pedagóg, iný žiak. Upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení, hra z listu a komorná hra.	minimálne 4 skladby menšieho rozsahu a z toho 2 náročnejšie technického a prednesového charakteru.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, so sprievodom klavíra.	Dve náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť

Hudobný materiál:

S. Suzuki: IV., V. zošit
F. Wohlfart: Etudy op. 45
V. Kořínek: Stupnice II
O. Ševčík: Škola polôh
Štúdium stupníc a akordov
V. Krúček: Škola husľových etud
A. Vivaldi: Koncert G-Dur
F. Mazas: op. 36 a podobné skladby s použitím rozmanitých výmen polôh
J. B. Accolay: Koncertino a mol
A. Corelli: Sonáty
A. Dvořák: Sonatina G-Dur
Romantické kusy
Š. Jurovský: Romanca
A. Komarovský: Koncert e mol
W. A. Mozart: Malý koncert

N. Paganini: Téma s variáciami

F. Seitz: Koncert D-Dur

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na husliach prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru

so sprievodom klavíra, prípadne iného hudobného nástroja. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU

4. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania nadväzuje na doterajšie získané vedomosti, inštrumetálne zručnosti a kompetencie žiaka z predchádzajúceho ročníka. Prioritnou úlohou pedagóga je práca na upevňovaní a rozvíjaní vedomosti a nástrojových

zručnosti žiaka. Parcialným cieľom je motivovať žiaka k prehlbovaniu záujmu o hudbu, hudobný a kultúrny život a predovšetkým o hru na husliach. Dôležitým aspektom je vytváranie priestoru a možnosti pre rozširovanie jeho hudobného obzoru i rozvíjanie schopnosti samostatnej práce pri naštudovaní nových hudobných skladieb.

Ciele

- rozširovať a upevňovať získané vedomosti a inštrumentálne zručnosti
-stupňovať požiadavky na techniku pravej ruky
-zdokonaľovať hru v jednotlivých polohách
-stupňovať nároky na interpretačnú zložku hry žiaka
-zdokonaľovať hru spamäti a hru z listu
-upevňovať intonačnú zložku hry a prácu na tvorbe tónu
-pracovať na štýlovej interpretácii hudobných skladieb
-zdokonaľovať sa v komornej hre a v improvizácii

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Sústrediť sa na intonačnú a tónovú sebakontrolu, rozvíjať techniku pravej a ľavej ruky, zdokonaľovať pohybovú súčinnosť oboch rúk, práca na rôznych druhoch sláčikových ťahov. Skvalitňovať výrazovú zložku hry- vibráto, agogiku, dynamiku a frázovanie. Inšpirovať sa počúvaním nahrávok vynikajúcich huslistov a fixovať v žiakovi hlavné zásady interpretácie rôznych štýlových období. Cvičenie stupníc v 3	Schopnosť štýlovej interpretácie stále náročnejších skladieb so sprievodom iného nástroja (klavír, gitara, zobcová flauta) a schopnosť zahrať náročnejšie skladby z listu. Hra durových a molových stupníc v rozsahu troch oktáv Zdokonaľovanie sa vo frazovaní, v agogike a v aplikácii základných hudobno-výrazových prostriedkoch. Hra s partnerom – pedagóg, iný žiak. Upevňovanie hry	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Vystúpenie na interných alebo verejných koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 5 skladieb menšieho rozsahu a z toho 2 náročnejšie technického a prednesového charakteru.

oktávach do rýchlejšieho tempa. Motivovať žiaka k individuálnemu prejavu pri interpretácii naštudovaných hudobných skladieb a tiež aj v komornej hre.	spamäti v rámci verejných vystúpení a budovanie istoty pri interpretácii na verejnosti. hra z listu a komorná hra	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Interpretácia skladieb na požadovanej technickej a výrazovej úrovni so sprievodom klavíra.	2 stupnice, 2 etudy a jedna prednesová skladba

Hudobný materiál:

S. Suzuki: IV., V. zošit
F. Wohlfart: Etudy op. 45
V. Kořínek: Stupnice II
O. Ševčík: Opus 8- štúdium polôh
Štúdium stupníc a akordov
V. Krúček: Škola husľových etud
A. Vivaldi: Koncert a mol
F. Mazas: op. 36 a podobné skladby s použitím rozmanitých výmen polôh
J. B. Accolay: Koncertino a mol
A. Corelli: Sonáty
A. Dvořák: Sonatina G-Dur
Romantické kusy
Š. Jurovský: Romanca
A. Komarovský: Koncert e mol
J. Haydn: Koncert G dur
N. Paganini: Téma s variáciami
G. F. Händel: Sonáty
J. S. Bach: Koncert a mol

Metodicko-didaktické postupy:

-jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na husliach prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. ročník vyššieho sekundárneho umeleckého vzdelávania základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

Školský vzdelávací program	*Hra na violončele*

	Prípravné štúdium	0,5 hodiny týždenne (v prípade záujmu je možné v2. polroku individuálne štúdium do 1,5 h týždenne so súhlasom riaditeľa

Poslanie a charakteristika predmetu

Violončelo patrí do skupiny (strun.) sláč. nástrojov. Kladie nároky na hudobné, intelektuálne a fyziologické dispozície hráča. Rozvíja hudobné schopnosti ako intonácia, rytmus, kvalita tónu. Violončelo ako hudobný nástroj má svoje opodstatnenie miesto z aspektu historického významu. Počas dlhoročného vývoja prešiel rôznymi fázami zdokonaľovania, ktoré napokon vyústili do najdokonalejšieho uceleného typu koncertného violončela systému kvintového ladenia C-G-d-a. Violončelo má široké uplatnenie, čo sa týka interpretácie. Či už v sólovej, komornej hre alebo v sprievodnom, orchestrálnom obsadení. Z aspektu veľkého tónového rozpätia a podmanivej zvukovej farebnosti nástroja sa stáva v dnešnej dobe veľmi blízkym a inšpirujúcim činiteľom v individuálnej výučbe žiaka. Technické vymoženosti violončela vytvárajú dôležitý základ pre rozvoj melodického, rytmického cítenia žiaka. Základy hry na tomto hudobnom nástroji môžu z aspektu fyziologického i psychologického zvládnuť deti už od 6 rokov. V dnešnej dobe sa vyrábajú violončelá prispôsobené vývojovému štádiu žiaka (štvrťové, polové, tri štvrťové a celé).Základnou prípravou pre hru na violončele je oboznamovať sa zo základnými atribútmi ako je správne sedenie pri hudobnom nástroji, koordinácia činnosti oboch rúk.(držanie sláčika v pravej ruke a práca s ním pri tvorbe tónu, flexibilite prstov ľavej ruky pri dotyku strún hudobného nástroja)

Ciele

V začiatkoch štúdia treba venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii. Základným cieľom je najprv prebudiť hudobnú predstavivosť a sluchovú vnímavosť, potom začať formovať inštrumentálne návyky.

Ťažiskom práce so žiakom v prípravnom ročníku je naučiť sa správnemu sedeniu a držaniu nástroja a schopnosť koncentrácie pri hre a cvičení. Pri hre na nástroji dbať o používanie sluchovej kontroly znejúcich tónov. Učebný proces obohatiť rôznymi hravými formami prác. Vždy postupovať od živého pozorovania k abstraktnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým vedomostiam. V ďalšom kroku nasleduje práca so žiakom, ktorej výsledkom je tvorba pekného tónu a jeho skvalitňovanie. Cvičenie rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavy.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Rozvíjať záujem žiaka o violončelo. Dbať na správne držanie nástroja a sláčika. Postavenie ľavej ruky – uvoľnenie. Hra podľa sluchu a pamäti, transpozícia jednoduchých piesní. Zoznamovanie sa s notovým materiálom, hra podľa nôt a rozvíjať hudobnú pamäť. Plynulá hra žiaka v primeranom tempe. Sústavne sledovať a opravovať prípadné zlé návyky v držaní nástroja. Smykové cvičenia (kombinácie detaché v rôznych častiach sláčika, legáto a staccato). Stála kontrola položenia sláčika na struny.	Schopnosť správne zahrať jednoduché piesne a riekanky podľa sluchu a pamäti. Neskôr – hra podľa nôt, skladieb rôznej dĺžky. Príprava ku hre stupníc dur a mol. Čiastočné zoznamovanie sa s významom základných dynamických značiek: p, mf, f, cresc. a decresc. Základné tempá a agogické pojmy: Grave Adagio, Andante, Allegro a rit.	Postupne rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Prvé verejné vystúpenia, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 4-5 drobných riekaniek, piesní a skladbičiek.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**

Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, podľa dispozícií žiaka.	Dve skladby kontrastného charakteru naspamäť.

Hudobný materiál

M. Procházková: Malý muzikant a violončelo 1.

M. Procházková: Malý muzikant a violončelo 2.

D. Kristiník: Šlabikár malého violončelistu

B. Heran: Základní etudy pro violončelo

M. Škampa – Dostál: Krk ke krku, hlava za hlavou

S. Kaljanov: Najľahšie etudy

N. Novinskij: Prvé cvičenie na violončele

L. Grigorijan: Škola etjudov dľa violončeli

S. Suzuki: Škola 1. zošit

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre prípravné štúdium základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 1b schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka prípravného štúdia
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať 2 skladby kontrastného charakteru sólo, alebo s doprovodom pedagóga.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	1. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Cieľom vyučovania hry na violončelo je dostať dieťa od detskej hry k rytmu a melódii, od obrázkov z prírody zo života k notovému zápisu. Vychádzajúc z konkrétnych momentov detského života postupne pridávame poznatky na hodinách, ktoré sú potrebné na chápanie a hudobného umenia (ľudové piesne, tanec). Na tomto stupni nám ide o vypestovanie schopnosti spájať sluchovú predstavu s grafickým záznamom tónu, vycibrenie hudobného vkusu a o získanie poznatkov, že hudobné umenie je súčasťou života.

Ciele

2. v začiatkoch štúdia treba venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
3. základným cieľom je najprv prebudiť hudobnú predstavivosť a sluchovú vnímavosť, potom začať formovať inštrumentálne návyky
4. ťažiskom práce so žiakom v prvom ročníku je naučiť schopnosť koncentrácie a schopnosť plynulo čítať notový zápis
5. pri hre na nástroji dbať o používanie sluchovej kontroly znejúcich tónov
6. učebný proces obohatiť rôznymi hravými formami práce
7. vždy postupovať od živého pozorovania k abstraktnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým vedomostiam
8. v ďalšom kroku nasleduje práca so žiakom, ktorej výsledkom je správne sedenie a držanie nástroja a správne postavenie ľavej ruky
9. tvorba tónu a jeho skvalitňovanie
10. cvičenie rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavy

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Rozvíjať záujem žiaka o violončelo. Dbať na správne držanie nástroja	Schopnosť správne zahrať jednoduché piesne a riekanky podľa sluchu	Rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy.

a sláčika. Postavenie ľavej ruky – uvoľnenie. Hra podľa sluchu a pamäti, transpozícia jednoduchých piesní. Zoznamovanie sa s notovým materiálom, hra podľa nôt a rozvíjať hudobnú pamäť. Plynulá hra žiaka v primeranom tempe. Sústavne sledovať a opravovať prípadné zlé návyky v držaní nástroja. Smykové cvičenia (kombinácie detaché v rôznych častiach sláčika, legáto a staccato). Stála kontrola položenia sláčika na struny.	a pamäti. Neskôr – hra podľa nôt, skladieb rôznej dĺžky. Základná znalosť hry detaché, legáto a staccato. Primeraná hra naspamäť v primeranom tempe. Príprava ku hre stupníc dur a mol. Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Zoznamovanie sa a používanie základných dynamických značiek: p, mf, f, cresc. a decresc. Základné tempá a agogické pojmy: adagio, andante, allegro a rit. Hra s partnerom-pedagóg, iný žiak.	Prvé verejné vystúpenia, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 6-7 drobných riekaniek, piesní a skladbičiek.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, podľa dispozícií žiaka.	Dve skladby kontrastného charakteru naspamäť.

Hudobný materiál

D. Kristiník: Šlabikár malého violončelistu

G. Večerný –Zlatoidský: Základy violončelovej hry

B. Heran: Základní etudy pro violončelo

M. Škampa – Dostál: Krk ke krku, hlava za hlavou

S. Kaljanov: Najľahšie etudy

N. Novinskij: Prvé cvičenie na violončele

L. Grigorijan: Škola etjudov ďa violončeli

S. Suzuki: Škola1. zošit

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na violončele prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka

	2. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Vyučovanie predmetu Hra na violončele v 2. ročníku nadväzuje na už nadobudnuté vedomosti a zručnosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Úlohou je opäť vytvárať, udržovať a zveľaďovať záujem žiaka všeobecne o hudbu a nástroj. Ďalej je potrebné rozvíjať a utvrdzovať vedomosti a zručnosti v oblasti violončelovej problematiky.

Ciele

11. rozširovať a upevňovať poznatky získané v 1. ročníku
12. koordinácia oboch rúk, zvyšovať ich pohyblivosť

13. uvoľnené prechody do štvrtej polohy
14. rozvíjať kvalitu tónu, rytmické a tempové cítenie žiaka
15. príprava na vibráto bez použitia sláčika

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Pozorne sledovať vyvážený postoj žiaka pri hra na nástroji, zapájanie všetkých častí rúk do činností a hľadanie optimálnych podmienok pre aktívne uvoľnenie celého hracieho aparátu. Dbať na pružný dopad a odťah prstov od struny. Výmeny polôh – sledovať správnu polohu palca a náprotivných prstov a dbať o ľahký dotyk palca o hmatník, sklon prstov a výkyvy lakťa. Sústavne sledovať a opravovať prípadné zlé návyky v držaní nástroja. Smykové cvičenia (kombinácie *detaché* v rôznych častiach sláčika, *martelé, legáto, a staccato*). Stála kontrola položenia sláčika na struny.	Schopnosť správne zahrať náročnejšie skladbičky a capella, prípadne so sprievodom iného nástroja (klavír, gitara, zobcová flauta) aj na susedných strunách. Základná znalosť hry *detaché, legáto, staccato a martelé*. Primeraná hra naspamäť v primeranom tempe, neskôr prvé pokusy o hru z listu. Hra stupníc v rozsahu jednej oktávy C, G, D, A, E, F, B, d. Používanie základných dynamických značiek: *p, mf, f, cresc. a decresc.,* a základných tempových a agogických pojmov: *adagio, andante, allegro a rit.* A ich zdokonaľovanie. Hra s partnerom – pedagóg, iný žiak.	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 8 skladieb menšieho rozsahu a 2 náročnejšie prednesové skladby.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**

Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, a capella, prípadne so sprievodom klavíra podľa dispozícií žiaka.	Dve náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť.

Hudobný materiál

D. Kristiník: Šlabikár malého violončelistu

G. Večerný –Zlatoidský: Základy violončelovej hry

B. Heran: Základní etudy pro violončelo

M. Škampa – Dostál: Krk ke krku, hlava za hlavou

S. Kaljanov: Najľahšie etudy

N. Novinskij: Prvé cvičenie na violončele

L. Grigorijan: Škola etjudov dľa violončeli

S. Suzuki: Škola I. a II. zošit

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na violončele prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

POSLANE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie predmetu Hra na violončele, v 3. ročníku nadväzuje na už nadobudnuté vedomosti a zručnosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Úlohou je opäť vytvárať, udržovať a zveľaďovať záujem žiaka všeobecne o hudbu a nástroj. Ďalej je potrebné rozvíjať a utvrdzovať vedomosti a zručnosti v oblasti violončelovej problematiky.

Ciele

16. rozširovať a upevňovať poznatky získané v 2. ročníku
17. koordinácia oboch rúk, zvyšovať ich pohyblivosť
18. uvoľnené prechody do štvrtej polohy
19. rozvíjať kvalitu tónu, rytmické a tempové cítenie žiaka
20. príprava na vibráto bez použitia sláčika
21. zdokonaľovať technickú zručnosť
22. nácvik vibráta
23. rozvoj muzikálneho cítenia
24. upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení
25. hra z listu a komorná hra

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Pozorne sledovať vyvážený postoj žiaka pri hre na nástroji, zapájanie všetkých častí rúk do činnosti a hľadanie optimálnych podmienok pre aktívne uvoľnenie celého hracieho aparátu.	Schopnosť správne zahrať náročnejšie skladbičky a capella, prípadne so sprievodom iného nástroja (klavír, gitara, zobcová flauta) aj na susedných strunách. Základná znalosť hry detaché, legáto, staccato a martelé.. Primeraná hra	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo verejných koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 10 skladieb menšieho rozsahu a z toho 2

Dbať na pružný dopad a odťah prstov od struny. Výmeny polôh – sledovať správnu polohu palca a náprotivných prstov a dbať o ľahký dotyk palca o hmatník, sklon prstov a výkyvy lakťa. Sústavne sledovať a opravovať prípadné zlé návyky v držaní nástroja. Smykové cvičenia (kombinácie detaché v rôznych častiach sláčika, martelé, legáto a staccato). Stála kontrola položenia sláčika na struny. Zdokonaľovať hmatovú istotu v prebraných polohách. Stupnice cez dve oktávy / výber /. Vypracovávane s dôrazom súčinnosti oboch rúk – synchronizácia. Použitie vibráta v cvičeniach a piesňach. Používanie výrazových prostriedkov v skladbách.	naspamäť v primeranom tempe. neskôr prvé pokusy o hru z listu. Hra stupníc v rozsahu jednej oktávy, prípadne dvoch C, G, D, A, E, F, B, d. Používanie základných dynamických značiek p, mf, f, cres., decres a základných tempových a agogických pojmov: adagio, andante, allegro, rit. a ich následné zdokonaľovanie. Hra s partnerom - pedagóg, iný žiak. - zdokonaľovať technickú zručnosť - nácvik vibráta - rozvoj muzikálneho cítenia - upevňovanie hry spamäti v rámci verených vystúpení - hra z listu, komorná hra	náročnejšie technického a prednesového charakteru.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, a capella, prípadne so sprievodom klavíra podľa dispozícií žiaka.	Dve náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť.

Hudobný materiál

O. Ševčík: op. 6,7,2

D. Kristiník: Šlabikár malého violončelistu

G. Večerný –Zlatoidský: Základy violončelovej hry

B. Heran: Základní etudy pro violončelo

S. Kaljanov: Najľahšie etudy

N. Novinskij: Prvé cvičenie na violončele

L. Grigorijan: Škola etjudov dľa violončeli

S. Suzuki: Škola I. a II. Zošit

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na violončele prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

POSLANE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie predmetu Hra na violončele, v 3. ročníku nadväzuje na už nadobudnuté vedomosti a zručnosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Úlohou je opäť vytvárať, udržovať a zveľaďovať záujem žiaka všeobecne o hudbu a nástroj. Ďalej je potrebné rozvíjať a utvrdzovať vedomosti a zručnosti v oblasti violončelovej problematiky.

Ciele

- rozširovať a upevňovať poznatky, vedomosti a zručnosti získané v 3. ročníku
- koordinácia oboch rúk, zvyšovať ich pohyblivosť
- upevňovanie hry v štvrtej polohe
- práca na rozvíjaní kvality tónu, rytmického a tempového cítenia žiaka
- zdokonaľovanie technickej zručnosti
- zdokonaľovanie intonačnej precíznosti
- zdokonaľovanie vibráta
- rozvoj muzikálneho cítenia
- upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení
- hra z listu a komorná hra

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Pozorne sledovať vyvážený postoj žiaka pri hre na nástroji, zapájanie všetkých častí rúk do činnosti a hľadanie optimálnych podmienok pre aktívne uvoľnenie celého hracieho aparátu. Výmeny polôh –upevňovať a zdokonaľovať, sledovať	Schopnosť správne zahrať náročnejšie skladbičky so sprievodom iného nástroja (klavír, gitara, zobcová flauta). Nácvik zložitejších rytmických útvarov-(trioly, bodkovaný rytmus, synkopy). Primeraná hra naspamäť v primeranom tempe, upevňovanie a	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch dvakrát ročne.

plynulý pohyb ľavej ruky na hmatníku. Zvyšovať nároky na pohyblivosť so stálym dôrazom na aktívne uvoľnenú činnosť všetkých častí oboch rúk a na koordináciu a plynulosť pohybov. Cvičenie stupníc v prebraných polohách a rôznych smykových kombináciách. Zdokonaľovať rytmické cítenie. Stála kontrola položenia sláčika na struny. Stupnice cez dve oktávy /výber/. Vypracovávanie s dôrazom súčinnosti oboch rúk – synchronizácia. Využívať vibráto, dynamiku a agogiku pri výrazovom zvládnutí skladieb (i etud) s uplatnením na verejných koncertoch, podnecovať žiakov k vlastnému hudobnému výrazu.	zdokonaľovanie hry z listu. Hra stupníc v rozsahu dvoch oktáv: C, G, D, A, E, F, B Zdokonaľovanie základných dynamických značiek: *p, mf, f, cresc. a decresc, a* základných tempových a agogických pojmov: *adagio, andante, allegro* a *rit.* Hra s partnerom – pedagóg, iný žiak. 1. zdokonaľovať technickú zručnosť 2. zdokonaľovať vibrato 3. rozvoj muzikálneho cítenia 4. upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení 5. hra z listu a komorná hra	Žiak naštuduje ročne minimálne 10 skladieb menšieho rozsahu a z toho 2 náročnejšie technického a prednesového charakteru.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	Výstup
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, so sprievodom klavíra.	Dve náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť. Na konci 4. ročníka 1. stupňa vykoná žiak malú absolventskú skúšku 1. časti 1. stupňa základného štúdia ZUŠ.

Žiak absolvovaním 4. ročníka 1. časti 1. stupňa základného štúdia získa primárne umelecké vzdelanie.

Hudobný materiál

O. ŠEVČÍK: Smyky

A. GRIGORIAN: Škola hry na violoncello

J. F. DOTZAUER: Etudy-1. zošit

S. SUZUKI: Prednesy pre violoncello -2. zošit

J. FAZEKAŠ: Prednesy pre violoncello

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na violončele prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 3 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

1 etuda,2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	1. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

C i e l e

- rozširovať a upevňovať poznatky, vedomosti a zručnosti získané v 4. ročníku

-stupňovať nároky na techniku oboch rúk, zdokonaliť kvalitu tónu pravej ruky a vibrata-ľavá ruka

- zdokonaľovať hru v polohách

-ďalej rozvíjať hudobné cítenie žiakov pomocou dynamiky a agogiky

-zdokonaľovať pamäť, hru z listu

-komorná hra

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Osamostatňovať pohyb prstov a nácvik jednoduchých trilkov, hra v tenorovom kľúči. Zdokonaľovanie výmeny polôh podľa zvolených postupov. Zvyšovať nároky na pohyblivosť ruky na hmatníku, so stálym dôrazom na aktívne uvoľnenú činnosť všetkých častí oboch rúk a na koordináciu a plynulosť pohybov. Cvičenie stupníc v prebraných polohách a rôznych smykových	Schopnosť správne zahrať náročnejšie skladbičky so sprievodom iného nástroja (klavír, gitara, zobcová flauta) a schopnosť zahrať náročnejše skladby z listu. Hra stupníc v rozsahu dvoch a troch oktáv: C, D, E Zdokonaľovanie základných dynamických značiek a vibrata. Hra s partnerom – pedagóg, iný žiak. Upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení, hra z listu a komorná hra	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 4 skladby menšieho rozsahu a z toho 2 náročnejšie technického a prednesového charakteru.

kombináciách cez dve oktávy a cez tri výber. Zdokonaľovať rytmické cítenie. Stála kontrola položenia sláčika na struny. Pokračovať v nácviku výrazových prvkov, využívať vibráto, dynamiku a frázovanie, pri výrazovom zvládnutí skladieb (i etud) s uplatnením na verejných koncertoch, podnecovať žiakov k vlastnému hudobnému výrazu. Usmerňovať žiaka na správny postup pri samostatnom nácviku skladby –výber vhodného notového materiálu, výber náročnejších materiálov na hru z listu.		

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, so sprievodom klavíra.	Dve náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť

Hudobný materiál:

J. F. Dotzauer: Etudy 1. zošit

J. F. Breval: Sonáta C Dur

B. Romberg: Sonáta e mol

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na violončele prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU

2. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania nadväzuje na už nadobudnuté zručnosti a vedomosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Nevyhnutným poslaním pedagóga je naďalej rozvíjať, utvrdzovať a zveľaďovať vedomosti a záujem žiaka o hudbu a hru na violončele a vytvárať priestor pre rozšírenie jeho hudobného obzoru, tiež rozvíjať schopnosť racionálneho spôsobu samostatného nácviku skladieb.

C i e l e

- rozširovať a upevňovať získané poznatky, vedomosti a zručnosti
-stupňovať nároky na techniku pravej ruky
-zdokonaľovať hru v polohách
-stupňovať nároky na muzikálny prejav žiaka
-zdokonaľovať pamäť, hru z listu
-upevňovať intonačnú čistotu a tónovú predstavivosť
-cvičiť pamäť, hru z listu
-komorná hra, improvizácia

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Sústredene odstraňovať nedostatky pri výmenách sláčika, kombinácie rôznych smykov dôsledne vycvičovať. Stupňovať nároky na kvalitu tónu, sústavne precvičovať plynulé výmeny polôh s dôrazom na súčinnosť celého tela. Cvičenie stupníc aj v rýchlejších tempách. Dbať na zrozumiteľnosť a artikuláciu. Kultivovať vibrato, rozširovať výrazové možnosti nástroja, zaradiť skladby ďalších štýlových období. Melodické ozdoby a ostatné prebrané prvky improvizácie	Schopnosť správne zahrať náročnejšie skladbičky (s použitím hry v polohách - 1. až 4.) so sprievodom iného nástroja (klavír, gitara, zobcová flauta) a schopnosť zahrať náročnejše skladby z listu. Hra stupníc v rozsahu dvoch oktáv: po 4 krížiky a 4 be- Dur aj mol. Zdokonaľovanie základných dynamických značiek a vibrata Hra s partnerom – pedagóg, iný žiak. Upevňovanie hry	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 4 skladby menšieho rozsahu a z toho 2 náročnejšie technického a prednesového charakteru.

využívať na nových melódiách a piesňach. Rozvíjať pohotovosť v čítaní notových textov, ďalej zapájať žiaka do komornej-súborovej hry.	spamäti v rámci verejných vystúpení, hra z listu a komorná hra	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, so sprievodom klavíra.	Dve náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť

Hudobný materiál:

S. SUZUKI:2. a 3. Zošit
Baklanova: Výmeny polôh
B. Heran: Palcová poloha
J. F. Dotzauer: Etudy 1. zošit
Marcelo: Sonáty-výber
J. S. Bach:1. Suita, Menuet 1 -2,1. Prelúdium
B. Martinú: Pastorale

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na violončele prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru
so sprievodom klavíra, prípadne iného hudobného nástroja. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU

3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania nadväzuje na už nadobudnuté zručnosti a vedomosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Nevyhnutným poslaním pedagóga je naďalej rozvíjať, utvrdzovať a zveľaďovať vedomosti a záujem žiaka
o hudbu a hru na violončele a vytvárať priestor pre rozšírenie jeho hudobného obzoru, tiež rozvíjať schopnosť racionálneho spôsobu samostatného nácviku skladieb, motivovať jeho záujem o kultúrny život a hudobné dianie.

C i e l e

- rozširovať a upevňovať získané poznatky, vedomosti a zručnosti
-stupňovať nároky na techniku pravej ruky
-zdokonaľovať hru v polohách
-stupňovať nároky na muzikálny prejav žiaka
-zdokonaľovať pamäť, hru z listu
-upevňovať intonačnú čistotu a tónovú predstavivosť

-cvičiť pamäť, hru z listu
-komorná hra, improvizácia

Obsah	Kompetencie	Výstup
Sústrediť sa na intonačnú a tónovú sebakontrolu, ďalej rozvíjať techniku ľavej ruky, zdokonaľovať pohybovú súčinnosť celej ruky pri rôznych druhoch sláčikových ťahov. Skvalitňovať výrazovú stránku hry- vibráto, agogika, dynamika, frázovanie. Počúvať nahrávky vynikajúcich violončelistov a fixovať v žiakovi hlavné zásady interpretácie rôznych štýlových období. Cvičenie stupníc v 3 oktávach do rýchlejšieho tempa. Inšpirovať žiaka k využívaniu improvizačných prvkov aj pri spoločnom muzicírovaní.	Schopnosť správne zahrať stále náročnejšie skladbičky so sprievodom iného nástroja (klavír, gitara, zobcová flauta) a schopnosť zahrať náročnejšie skladby z listu. Hra stupníc v rozsahu troch oktáv: C, G, D, A, E, H, F, B Es, As, a mol, e mol, d mol, g mol Zdokonaľovanie základných dynamických značieka vibrata. Hra s partnerom – pedagóg, iný žiak. Upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení, hra z listu a komorná hra	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 4 skladby menšieho rozsahu a z toho 2 náročnejšie technického a prednesového charakteru.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	Výstup
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím	Dve náročnejšie skladby kontrastného

dynamiky, naspamäť, so sprievodom klavíra.	charakteru naspamäť

Hudobný materiál:

J. F. Dotzauer: Etudy 1. zošit

B. Romberg: Sonáta e mol

O. Ševčík: 1. zošit

J. Klengel: Koncertino C Dur

Chrestomatia:2. zošit

J. S. Bach:1. suita C Dur

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na violončele prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru

so sprievodom klavíra, prípadne iného hudobného nástroja. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Charakteristika predmetu:

Violončelo ako hudobný sláčikový-strunový nástroj má svoje opodstatnenie miesto z aspektu historického významu. Počas dlhoročného vývoja prešiel rôznymi fázami zdokonaľovania, ktoré napokon vyústili do najdokonalejšieho uceleného typu koncertného violončela systému kvintového ladenia C-G-d-a. Violončelo má široké uplatnenie, čo sa týka interpretácie. Či už v sólovej, komornej hre alebo v sprievodnom, orchestrálnom obsadení. Z aspektu veľkého tónového rozpätia a podmanivej zvukovej farebnosti nástroja sa stáva v dnešnej dobe veľmi blízkym a inšpirujúcim činiteľom v individuálnej výučbe žiaka. Technické vymoženosti violončela vytvárajú dôležitý základ pre rozvoj melodického, rytmického cítenia žiaka. Základy hry na tomto hudobnom nástroji môžu z aspektu fyziologického i psychologického zvládnuť deti už od 6 rokov. V dnešnej dobe sa vyrábajú violončelá prispôsobené vývojovému štádiu žiaka (štvrťové, polové, tri štvrťové a celé)
Základnou prípravou pre hru na violončele je oboznamovať sa zo základnými atribútmi ako je správne sedenie pri hudobnom nástroji, koordinácia činnosti oboch rúk.(držanie sláčika v pravej ruke a práca s ním pri tvorbe tónu, flexibilite prstov ľavej ruky pri dotyku strún hudobného nástroja)

Ciele

Nadväzuje na 3. ročník druhej časti primárneho vzdelávania – ISCED 2B základného štúdia cieľom zdokonaliť a upevniť základy z tohto ročníka na rytmickej, intonačnej zložke v prepojení na zdokonaľovanie tvorby kultivovaného tónu pri hre na hudobnom nástroji. Pokračovanie nácviku vibráta od 1. ročníka v druhom ročníku sa stáva neoddeliteľnou súčasťou v interpretačnej zložke. Pri interpretácii technicky primeraných hudobných skladbičiek je naďalej dôležité zameriavať sa u žiaka na nácvik emocionálneho zážitku z vlastnej interpretácie vychádzajúcej z prvotných základných poznatkov z oblasti dejín hudby, histórie hudobných nástrojov – violončela. Upevňovať intonačnú istotu a čistotu vo všetkých polohách. Funkčná poloha a dopad prstov ľavej ruky. Pekný hladký tón doformovávať aj v pravej ruke. Klásť dôraz na rytmickú zreteľnosť hry. Neustále klásť dôraz na správny nácvik a prevedenie hladkých výmen polôh v ľavej ruke pomocou jasnej intonačnej predstavy žiaka. Požadovať v interpretácii u žiaka zvukovú kvalitu tónu na violončele. Dbať na neustálu postupnosť rozvíjania žiakových vlastných psychomotorických činností nadväzujúcich na poznatky z vlastných skúseností.

Obsah	Kompetencie	Výstup
Častejšie zaraďovať do vyučovacích hodín hranie dvoch violončiel (učiteľ a žiak) – duetá, v ktorých sa upevňujú spomínané hudobné činnosti. Naďalej treba rozvíjať pri technickej aj interpretačnej stránke dynamiku, kvalitu tónu, hudobnú predstavivosť, fantáziu, individualitu prejavu, vycítenie charakteru a štýlu skladby. Upevňovať sluchovú analýzu v rámci hrania na violončele, z ktorej vychádza istota, schopnosť flexibilného využívania intervalových postupov, melodickej línie v rámci vyššieho rozsahu nástroja pri technickom nácviku žiaka danej učebnej látky. Tak isto intonácia v durovom a molovom hmate sa stáva prirodzenejšou. Učiť sa čítať noty v tenorovom kľúči a taktiež v husľovom kľúči. Citlivo vyberať hudobné materiály (technického,	**Príprava na hru na hudobnom nástroji violončele:** 1. Naďalej rozvíjať hudobné schopnosti (hudobnú pamäť, fantáziu), intonačné, rytmické zručnosti v aplikácii na základné psychomotorické činnosti v hre na violončele. Pestovať u žiaka sebakontrolu z aspektu správneho sedenia a držania hudobného nástroja počas vyučovacieho procesu 2. Naučiť žiaka určitej samostatnosti – vedieť si naladiť hudobný nástroj v domácej príprave, na vyučovacej hodine 3. Taktiež pred interpretačným výkonom na školských alebo verejných koncertoch	**Základné vedomosti a zručnosti:** 1. Klásť neustály dôraz u žiaka (v domácej príprave alebo konkrétnej vyučovacej hodine hlavného nástroja) na jeho sebakontrolu pri vykonávaní psychomotorických činností a správneho sedenia 2. Vedomosti z hudobnej náuky vedieť pohotovo aplikovať v praxi – hre na violončele 3. Zosúladiť mená nôt s prstokladom 4. Pri získavaní zručností v riešení daného hudobného materiálu viesť žiaka k cieľavedomej postupnosti nácviku zameraného na zvládnutie technických problémov, správne interpretovať daný

intonačného, rytmického i melodického zamerania). Zdokonaľovať flexibilitu v riešení celkových problémov v hre na violončele. Učiť žiaka k určitej samostatnosti a logickej postupnosti v domácej príprave technického a interpretačného zamerania.	**Inštrumentálne činnosti:** 1. Získané návyky z 3. ročníka druhej časti vzdelávania ISCED 2B základného štúdia obohacovať o nové technické a interpretačné prostriedky 2. Klásť dôraz u každého žiaka na formu prvotne zažitého, vnímaného a tým obohacovať aj kognitívnu oblasť 3. Teoretické (kognitívne) vedomosti spojiť do praktickej oblasti pri hre na violončele **Rozvíjanie hudobných schopností:** 4. Aplikácia vedomostnej oblasti v praxi (vedieť presnejšie vystihnúť a zároveň popísať charakteristické vlastnosti skladby a vyjadriť nadobudnuté	hudobný materiál a následne uplatňovať získané vedomosti vo finálnom nácviku konkrétneho hudobného diela 5. Uskutočňovať minimálne dve hudobné vystúpenia počas školského roka na triednom, medzitriednom, internom, prípadne verejnom vystúpení 6. Zapájať žiakov spĺňajúcich odborné kritéria v oblasti violončela (psychomotorické, kognitívne v oblasti metodiky nástoja, hudobnej náuky) do ďalších tvorivých činností v predmete komorná hra, hra v súbore na ich celkový umelecký rozvoj v rámci hudobného odboru

	vedomosti hrou na hudobnom nástroji) 5. Žiaka viesť k jeho vlastným logickým myšlienkovým operáciám pri nácviku danej skladby alebo technických cvičení – etúd (tempo, intervalové vzťahy, dynamika, agogika) **Hudobno-pohybové činnosti:** 6. Klásť dôraz pri interpretácii danej skladby na jej osobité vlastnosti (obsah, dynamika, rytmus, intervalové vzťahy, melodické ozdoby, tempo) v koordinácii s psychomotorickou činnosťou oboch rúk pri hre na violončele 7. Kognitívne vedomosti o žánrovo štýlových skladbách aj skladateľoch spájať s praktickou činnosťou v rámci metodiky nástroja,	

	dodržiavaním presných pravidiel určitého interpretačného štýlu konkrétneho slohového obdobia **Percepčné činnosti:** 8. Učiteľ svojou systematickou prácou na vyučovacích hodinách kladie dôraz u žiakov na rozvíjanie hudobnej pamäte formou precvičovania dlhších úsekov technicky zvládnuteľných, melodických skladbičiek hrou spamäti. Forma učiteľovho predhrávania na hudobnou nástroji sa stáva dôležitou zložkou tvorivej názornej edukácie v umeleckom rozvíjaní žiaka 9. Hudobný nástroj violončelo treba chápať ako prostriedok na vykreslenie určitého prostredia, vyjadrenia	

	rôznych pocitov a nálad 10. Vychádzať v prvotnom počiatku percepcie z vnímateľa – žiaka – zo zažitého (priama interpretácia na hudobnom nástroji violončele, z CD, audiovizuálnych prostriedkov) 11. Využívať ďalšie hudobné materiály (notový, obrázkový, knižný) v súčinnosti s konkrétnou hudobnou, polyestetickou tematikou k týmto daným činnostiam	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Interpretačná hra na požadovanej technickej a výrazovej úrovni, naspamäť, so sprievodom klavíra.	3 náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť, z toho jedna etuda

Hudobný materiál:

Školy: O. Ševčík: Technické cvičenia 1. zošit

Etudy:

C. Schröder: ľahšie etudy pre violončelo 1. zošit

J. F. Dotzauer: Etudy 1. zošit (revidoval prof. Karol Filipovič)

S. Lee: Opus 57 celý zošit

Prednesové skladby:

B. Marcello Sonáty pre violončelo a klavír

A. Vivaldi: Koncert a-mol (1. časť)

M. Vilec: Polka – Serenáda

G. Regeš: Smutný námorník

J. B. Breval: Sonáta C-dur

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na violončele prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. ročník vyššieho sekundárneho umeleckého vzdelávania základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

Stupnica, 2 skladby technického charakteru – etudy a prednesová skladba.

Školský vzdelávací program	*Hra na gitare*

Poslanie a charakteristika predmetu

Cieľom vyučovania hry na gitaru je dostať dieťa od detskej hry k rytmu a melódii, od obrázkov z prírody zo života k notovému zápisu. Vychádzajúc z konkrétnych momentov detského života postupne pridávame poznatky na hodinách, ktoré sú potrebné na chápanie hudobného umenia (ľudové piesne, tanec). Na tomto stupni nám ide o vypestovanie schopnosti spájať sluchovú predstavu s grafickým záznamom tónu, o vycibrenie hudobného vkusu a o získanie poznatkov, že hudobné umenie je súčasťou života.

	Prípravné štúdium	0,5 hodiny týždenne (v prípade záujmu je možné v 2. polroku individuálne štúdium do 1,5 hodiny týždenne so súhlasom riaditeľa

Ciele

Cieľom vyučovania je vzbudiť v deťoch záujem a lásku k hudbe, naučiť ich hudbu počúvať, prežívať a tešiť sa z hry na nástroji. Zvládnutím základných prvkov hry na gitare, hravou formou prispôsobenou mentalite tohto veku treba rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť, hudobnú pamäť, hudobnú súhru a harmonické cítenie. Posúdením hudobnosti a manuálnych schopností žiaka zvážiť vhodnosť zaradenia žiakov na vyučovanie nástrojovej hry v 1. ročníku 1. časti I. stupňa základného štúdia.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

- vybrať primeraný nástroj pre žiaka, - oboznámiť žiaka s nástrojom, - správna fyziologická poloha tela hráča pri hre na gitare, - umiestniť nástroj pri hre, - statická poloha pravého ramena – fyziologická poloha, - prípravné cvičenia prstov pravej ruky i, m, a k základnému úderu na strunách g, h, e, - základný úder prstami i, m, a na základe koncepcie tvorenia tónu na gitare na strunách g, h, e, - prípravné cvičenia palca pravej ruky k základnému úderu na strunách E, A, D, - základný úder palcom pravej ruky na strunách E, A, D, - rytmizovať slová, riekanky, hrať rytmické ozveny, rytmizovať sprievod k ľudovým piesňam (T, D) na jednej strune prstami i, m, a, p na strunách g, h, e, E, A, D,	Schopnosť správne zahrať jednoduché piesne a riekanky. Neskôr – hra podľa nôt, skladieb rôznej dĺžky. Základná znalosť hry apoyando a tirando a striedanie prstov pravej ruky i-m-a. Primeraná hra naspamäť v primeranom tempe z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Zoznamovanie sa a používanie základných dynamických značiek: p, mf, f, cresc. A decresc.	Rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy.

Hudobný materiál

Jiří NEČEKAL, Ludvík STŘEDA: Kytarová příprava

Úpravy ľudových piesní pre dve gitary

Odporúčaná literatúra

Jorge CARDOSO: Umenie a metódy techniky hry na gitare

Abel CARLEVARO: School of guitar (Exposition of InstrumentalTheory)

Emilio PUJOL: Racionálna škola hry na gitare založená na zásadách Tárregovej techniky

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre prípravné štúdium základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 1b schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka prípravného štúdia
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať 2 skladby kontrastného charakteru sólo, alebo s doprovodom pedagóga.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	1. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

7. v začiatkoch štúdia treba venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii

8. základným cieľom je najprv prebudiť hudobnú predstavivosť a sluchovú vnímavosť, potom začať formovať inštrumentálne návyky
9. ťažiskom práce so žiakom v prvom ročníku je naučiť schopnosť koncentrácie a schopnosť plynulo čítať notový zápis
10. pri hre na nástroji dbať o používanie sluchovej kontroly znejúcich tónov
11. učebný proces obohatiť rôznymi hravými formami práce
12. vždy postupovať od živého pozorovania k abstraktnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým vedomostiam
13. v ďalšom kroku nasleduje práca so žiakom, ktorej výsledkom je správne sedenie a držanie nástroja, a správne postavenie ľavej a pravej ruky
14. tvorba tónu a jeho skvalitňovanie
15. cvičenie rytmickej, intonačnej a harmonickej

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Rozvíjať záujem žiaka o gitaru. Dbať na správne držanie nástroja a striedanie prstov v pravej ruke i-m-a. Postavenie ľavej ruky v prvej polohe. Hra podľa sluchu a pamäti, transpozícia jednoduchých piesní. Zoznamovanie sa s notovým materiálom, hra podľa nôt a rozvíjať hudobnú pamäť. Plynulá hra žiaka v primeranom tempe. Sústavne sledovať a opravovať prípadné zlé návyky v držaní nástroja. Dynamická funkcia pravej ruky, striedavá hra prstami a palcom pravej	Schopnosť správne zahrať jednoduché piesne a riekanky, podľa sluchu a pamäti. Neskôr – hra podľa nôt, skladieb rôznej dĺžky. Základná znalosť hry apoyando a tirando a striedanie prstov pravej ruky i-m-a. Primeraná hra naspamäť v primeranom tempe. Príprava ku hre stupníc dur a mol. Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Zoznamovanie sa a používanie základných dynamických značiek: p, mf, f, cresc. A decresc.	Rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Prvé verejné vystúpenia, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne. žiak naštuduje ročne minimálne 10 drobných riekaniek, piesní a skladbičiek.

ruky. Aktívne zapojiť prsty ľavej ruky do hry.	Základné tempá a agogické pojmy: adagio, andante allegro a rit.	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, podľa dispozícií žiaka.	Jedna skladba naspamäť.

Hudobný materiál

J. Horáček: K lidové písni s kytarou

J. Horáček: Moje kytara

Tatiana Stachak – Prvá gitarová trieda

F. Just: Neues Gitarrebuch I.

A. Menšík: Abeceda gitaristu diel I.

U. Peter: Der Anfangsunterricht im Gitarrenspiel Band I.

J. Sagregas: Las primeras lecciones guitarra

V. Tukač: Škola edtud pro gitaru

J. Horáček: Gitarové hrátky

M. Zelenka – J. Obrovská: Prvý album pro kytaru

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu hra na gitare prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Vyučovanie predmetu Hra na gitare v 2. ročníku nadväzuje na už nadobudnuté vedomosti a zručnosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Úlohou je opäť vytvárať, udržovať a zveľaďovať záujem žiaka všeobecne o hudbu a nástroj. Ďalej je potrebné rozvíjať a utvrdzovať vedomosti a zručnosti v oblasti gitarovej problematiky.

Ciele

1. prehlbovať a rozširovať technické a výrazové prostriedky pri hre
2. rozširovať žiakov hudobný obzor, pokračovať v rozvíjaní hudobnej predstavivosti žiaka a zdokonaľovať jeho hudobnú pamäť
3. systematicky pracovať na skvalitňovaní techniky žiaka, s dôrazom na techniku pravej ruky

4. pracovať na skvalitňovaní žiakovho tónu, uviesť do praxe hru nechtami pravej ruky, vysvetliť správny tvar a úlohu nechtov pri hre, ako aj starostlivosť o ne
5. rozširovať dynamický a farebný register tónu
6. rozvíjať metrické a rytmické cítenie žiaka

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Zvládnuť prenášanie prstov a palca pravej ruky priečne cez struny, prstov ľavej ruky priečne aj vodorovne (zmeny polôh – výmeny v rámci susedných a blízkych polôh). Koordinovaná dynamická činnosť prstov a palca pravej ruky vo vzájomnej kontinuite a nadväznosti na základné princípy tvorenia tónu (aktívny palec – pasívne prsty, pasívny palec – aktívne prsty, aktívny palec – aktívne prsty). Zvyšovať kvalitu tónu. Príprava na hru rozložených akordov (prsty a palec pravej ruky fixované na strunách). Hra dvoj a trojhlasu. Realizácia základných	Schopnosť správne zahrať jednoduché dvoj až trojhlasné skladby a etudy. Plynulý prechod hry z apoyanda do tiranda a naopak. Hra stupníc: chromatickej do jednej oktávy po jednej až troch strunách, durových a mólových cez dve oktávy po štyri krížiky a štyri béčka. Kadencie: bez barre, C, G, D, A, E, a, e. Simultánna hra jedného a viacerých prstov pravej ruky a palca. Pochopenie a osvojenie si základných pravidiel vedenia hlasov pri viachlase.	Žiak minimálne dvakrát do roka vystúpi na triednych prehrávkach, prípadne inom verejnom koncerte. Žiak naštuduje počas roka minimálne 2 etudy zameraných na technickú problematiku 2. ročníka ZUŠ a 4 viachlasné skladby primeraného charakteru.

dynamických stupňov: p, mp, mf, f. Plynulé zmeny dynamiky: cresc., decresc., dim. Bezpečná orientácia v I. až V. polohe.		

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, podľa dispozícií žiaka.	Dve etudy zamerané na rôznu problematiku a jedna skladba kontrast. charakteru naspamäť.

Hudobný materiál

Technické cvičenia a etudy

A. CARLEVARO: Microstudios for guitar

J. HORÁČEK: Kytarove etudy

F. JUST: Neues Gitarrebuch I.

A. MENŠÍK: Abeceda gitaristu diel I.

U. PETER: Der Anfangsunterricht im Gitarrenspiel Band I.

J. SAGREGAS: Las primeras lecciones guitarra

V. TUKAČ: Škola edtud pro gitaru

J. JIRMAL: Škola hry na kytaru

C. SUSSER: Gitarová škola pre začiatočníkov 1 a 2

Prednesové skladby

A. MENŠÍK: Abeceda gitaristu diel I.

U. PETER: Der Anfangsunterricht im Gitarrenspiel Band I.

J. JIRMAL: Škola hry na kytaru

C. SUSSER: Gitarová škola pre začiatočníkov 1 a 2

F. JUST: Neues Gitarrebuch I.

J. Horáček: Kytarové hrátky

Š. RAK: Minutová sóla

Š. RAK: Rozmary

J: OBROVSKA: První album pro kytaru

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na gitare prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Vyučovanie predmetu Hra na gitare v 3. ročníku nadväzuje na už nadobudnuté vedomosti a zručnosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Úlohou je opäť vytvárať, udržovať a zveľaďovať záujem žiaka všeobecne o hudbu a nástroj. Ďalej je potrebné rozvíjať a utvrdzovať vedomosti a zručnosti v oblasti gitarovej problematiky.

Ciele

- rozširovať a upevňovať poznatky získané v 2. ročníku
- koordinácia oboch rúk, zvyšovať ich pohyblivosť
- uvoľnené prechody do tretej polohy
- rozvíjať kvalitu tónu, rytmické a tempové cítenie žiaka
- zdokonaľovať technickú zručnosť
- rozvoj muzikálneho cítenia
- upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení
- hra z listu a komorná hra

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Pozorne sledovať vyvážený postoj žiaka pri hre na nástroji, zapájanie všetkých častí rúk do činnosti a hľadanie optimálnych podmienok pre aktívne uvoľnenie celého aparátu. Dbať na pružný dopad a odťah prstov od struny. Výmeny polôh – sledovať správnu polohu palca	Schopnosť správne zahrať náročnejšie skladbičky a capella, prípadne so sprievodom iného nástroja (klavír, zobcová flauta) aj na susedných strunách. Základná znalosť hry detaché, legáto a staccato a martelé. Priemerná hra naspamäť v primeranom tempe, neskôr prvé pokusy o hru	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 6 skladieb menšieho rozsahu a z toho 2 náročnejšie

a náprotivných prstov a dbať o ľahký dotyk palca o hmatník, sklon prstov a výkyvy lakťa. Sústavne sledovať a opravovať prípadné zlé návyky v držaní nástroja. Zdokonaľovať hmatovú istotu v prebraných polohách. Stupnice cez dve oktávy/výber/. Vypracovanie s dôrazom súčinnosti oboch rúk – synchronizácia. Používanie výrazových prostriedkov v skladbách. Nácvik akordov.	z listu. Hra stupníc v rozsahu jednej oktávy C, G, D, A, E, F, B, d. Používanie základných dynamických značiek: p, mf, f, cresc. a decresc., a základných tempových a agogických pojmov: adagio, andante, allegro, rit. a ich zdokonaľovanie. Hra s partnerom – pedagóg, iný žiak.	technického a prednesového charakteru.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť, a capella, prípadne so sprievodom klavíra podľa dispozícií žiaka.	Dve náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť.

Hudobný materiál

Fernando CARULLI: Fortschreitende Tonstucke und Geläufigkeits Etuden /výber/
Jiří HORÁČEK: Moje kytara II
Jiří HORÁČEK: K lidové písni s kytarou II
Jiří HORÁČEK: Kytarové etudy
Jiří JIRMAL: Škola hry na kytaru
Jiří JIRMAL: 30 etud
Stanislav JUŘICA: Škola
Franz JUST: Neues Gitarrebuch I
Pavol MALOVEC: 10 etud pre gitaru

Ursula PETER: Der Anfangsunterricht im Gitarrespiel Band 2
Julio SAGRERAS: Las secundas lecciones quitarra
Arnošt SÁDLÍK: Škola stupníc a akordov pre gitaru
Ferdinand SOR: Etudy, opus 31
Heinz TEUCHERT: Die neue Gitarrenschule
Guido TOPPER: A Modern Approach to the guitar Book II
Vojtech TUKAČ: Gitarová škola Carulli – Carcassi
Walter GOTZE: Tanzbuch fur alle Gitarrespieler
Cees HARTAG: Latin Americans, Traditionals, Blues, Folk song, Boogie Woogle for classical Guitar
Georg Friedrich HANDEL: 5 skladieb – kytarová sóla
Jiří HORÁČEK: Kytarové hrátky
Franz JUST: Leichte Spielstucke fur Gitarre
Josef KOTÍK: První přednesové skladby pro kytaru
Maria LINNEMANN: Leichte Folklorestucke fur Gitarre
Francis POULENCE: Sarabande
Štěpán RAK: Minutová sóla
Štěpán RAK: Rozmary
Martin RATZ: Frohliches Beginen
Karel SODOMKA: První kytarová knížka
Juraj TANDLER: Bagately pre gitaru sólo
Milan ZELENKA, Jana OBROVSKÁ: I. album pro kytaru

Materiál na komornú hru

Duá

Johan Sebastian BACH: Vybrané skladby pre 2 gitary- transkripcie J. Powrožniak
Stanislav JUŘICA: Kytarová dua – transkripce a úpravy
Joseph KUFFNER: Leichte ubungsstucke fur Anfanger opus 168
Miklós MOSÓCZI: Gitárduók- Editio Musica Budapest
Erzsébet NAGY, Miklós MOSÓCZI: Gitarováškola III. diel
Heinz TEUCHERT: Spielbuch fur Gitarren – Duo /Musikverlag H. Schmidt, Frankfurt n/M. 1/

Triá

Bruno HENZE: Das Gitarrespiel, zošit 14
Joseph KUFFNER: Ausgewahlte Ubungsstucke aus opus 168
Karl SCHEIT: Leichte Stucke alter Meister
Heinz TEUCHERT: Unsere Gitarrengruppe

Metodicko-didaktické postupy:
- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu hra na gitare prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Vyučovanie predmetu Hra na gitare, v 4. ročníku nadväzuje na už nadobudnuté vedomosti a zručnosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Úlohou je opäť vytvárať, udržovať a zveľaďovať záujem žiaka všeobecne o hudbu a nástroj. Ďalej je potrebné rozvíjať a

utvrdzovať vedomosti a zručnosti v oblasti gitarovej problematiky.

Ciele

- rozširovať a upevňovať poznatky, vedomosti a zručnosti získané v 3. ročníku
- koordinácia oboch rúk, zvyšovať ich pohyblivosť
- upevňovanie hry v piatej polohe
- práca na rozvíjaní kvality tónu, rytmického a tempového cítenia žiaka
- zdokonaľovanie technickej zručnosti
- zdokonaľovanie intonačnej precíznosti
- nácvik vibráta
- rozvoj muzikálneho cítenia
- upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení
- hra z listu a komorná hra

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Pozorne sledovať vyvážený postoj žiaka pri hre na nástroji, zapájanie všetkých častí rúk do činnosti a hľadanie optimálnych podmienok pre aktívne uvoľnenie celého hracieho aparátu. Výmeny polôh –upevňovať a zdokonaľovať, sledovať plynulý pohyb ľavej ruky na hmatníku. Zvyšovať nároky na pohyblivosť so stálym dôrazom na aktívne uvoľnenú činnosť všetkých častí oboch rúk a na koordináciu a plynulosť pohybov. Cvičenie stupníc v prebraných	Schopnosť správne zahrať náročnejšie skladbičky. Nácvik zložitejších rytmických útvarov - (trioly, bodkovaný rytmus, synkopy). Primeraná hra naspamäť v primeranom tempe, upevňovanie a zdokonaľovanie hry z listu. Hra stupníc v rozsahu dvoch oktáv po 4 krížiky a 4 bé- Dur a mol. Zdokonaľovanie základných dynamických značiek: *p, mf, f, cresc. a decresc, a* základných tempových a agogických pojmov: *adagio, andante, allegro* a *rit.* Hra s partnerom – pedagóg, iný žiak.	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 8 skladieb menšieho rozsahu a z toho 2 náročnejšie technického a prednesového charakteru.

polohách a striedanie prstov pravej ruky i, m, a a palca. Zdokonaľovať rytmické cítenie. Stupnice cez dve oktávy /výber/. Vypracovávanie s dôrazom súčinnosti oboch rúk – synchronizácia. Využívať vibráto, dynamiku a agogiku pri výrazovom zvládnutí skladieb (i etud) s uplatnením na verejných koncertoch, podnecovať žiakov k vlastnému hudobnému výrazu.	7. zdokonaľovať technickú zručnosť 8. zdokonaľovať vibrato 9. rozvoj muzikálneho cítenia 10. upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení 11. hra z listu a komorná hra	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť.	Jedna etuda a dve náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť. Na konci 4. ročníka 1. stupňa vykoná žiak malú absolventskú skúšku 1. časti 1. stupňa základného štúdia ZUŠ.

Žiak absolvovaním 4. ročníka 1. časti 1. stupňa základného štúdia získa primárne umelecké vzdelanie.

Hudobný materiál

C. SÜSSER: Škola hry na gitaru pre začiatočníkov 1.,2. zošit

C. SÜSSER: Prednesové skladby pre gitaru 3.,4.5. zošit

J. JIRMAL: Škola hry na gitaru pre začiatočníkov

CARULLI- CARCASSI: Škola hry na gitaru

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na gitare prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 3 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

1 etuda, 2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka

	1. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

C i e l e

- rozširovať a upevňovať poznatky, vedomosti a zručnosti získané v 4. ročníku 1. časti I. stupňa
- stupňovať nároky na techniku oboch rúk
- zdokonaľovať hru v polohách
- ďalej rozvíjať hudobné cítenie žiakov
- zdokonaľovať pamäť, hru z listu
- komorná hra

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

Neustále sledovanie a kontrola práce oboch rúk pri hraní na nástroji, zdokonaľovanie výmeny polôh podľa zvolených postupov. Zvyšovať nároky na pohyblivosť ruky na hmatníku, so stálym dôrazom na aktívne uvoľnenú činnosť všetkých častí oboch rúk a na koordináciu a plynulosť pohybov. Cvičenie stupníc v prebraných polohách, cez dve a tri oktávy výber. Zdokonaľovať rytmické cítenie. Pokračovať v nácviku výrazových prvkov, využívať dynamiku a frázovanie, pri výrazovom zvládnutí skladieb (aj etud) s uplatnením na verejných koncertoch, podnecovať žiakov k vlastnému hudobnému výrazu. Usmerňovať žiaka na správny postup pri samostatnom nácviku skladby – výber vhodného notového materiálu, výber náročnejších materiálov na hru z listu.	Schopnosť správne zahrať náročnejšie skladbičky so sprievodom iného nástroja (klavír, gitara, zobcová flauta...) a schopnosť zahrať náročnejše skladby z listu. Hra stupníc v rozsahu dvoch a troch oktáv-výber: E, F, G Zdokonaľovanie základných dynamických značiek a nácvik vibrata. Hra s partnerom – pedagóg, iný žiak. Upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení, hra z listu a komorná hra	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch dvakrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 10 skladby menšieho rozsahu a z toho 4 náročnejšie technického a prednesového charakteru.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	Výstup
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť.	Dve náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť

Hudobný materiál

D. Aguado: Etudy zošit č. 1
J. Jirmal: Škola hry na gitaru
M. Zelenka-J. Obrovská: Nové etudy pro kytaru

Prednesové skladby
M. Linnemann: Neue folklorestücke für Gittare
J. Jirmal: Starí španielští mistři
F. Sor: Výber zo skladieb pre gitaru

Metodicko-didaktické postupy:
- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu hra na gitare prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 etudy a 2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU

2. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania nadväzuje na už nadobudnuté zručnosti a vedomosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Nevyhnutným poslaním pedagóga je naďalej rozvíjať, utvrdzovať a zveľaďovať vedomosti a záujem žiaka o hudbu a hru na gitare a vytvárať priestor pre rozšírenie jeho hudobného obzoru, tiež rozvíjať schopnosť racionálneho spôsobu samostatného nácviku skladieb.

C i e l e

- rozširovať a upevňovať získané poznatky, vedomosti a zručnosti

-stupňovať nároky na techniku pravej ruky

-zdokonaľovať úderovú kapacitu prstov pravej ruky

-stupňovať nároky na muzikálny prejav žiaka

-zdokonaľovať pamäť, hru z listu

-upevňovať tónovú predstavivosť, rozširovať možnosti samostatného vedenia hlasov a postupne túto schopnosť využívať pri interpretácii polyfonnych skladieb

-cvičiť pamäť, hru z listu

-komorná hra, improvizácia

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Samostatná činnosť prstov ľavej ruky v skupinách. Stupňovať nároky na kvalitu tónu, sústavne precvičovať plynulé výmeny polôh s dôrazom na súčinnosť celého tela.	Schopnosť správne zahrať náročnejšie skladbičky (s použitím hry v polohách) a schopnosť zahrať náročnejše skladby z listu. Hra stupníc v rozsahu dvoch a troch oktáv: Dur aj mol.	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch

Cvičenie stupníc a akordov aj v rýchlejších tempách. Dbať na zrozumiteľnosť a artikuláciu, rozširovať schopnosť hrať podľa akordických značiek, rozširovať výrazové možnosti nástroja, zaradiť skladby ďalších štýlových období. Melodické ozdoby a ostatné prebrané prvky improvizácie využívať na nových melódiách a piesňach. Rozvíjať pohotovosť v čítaní notových textov, ďalej zapájať žiaka do komornej-súborovej hry.	Zdokonaľovanie základných dynamických značiek a hry vzostupného, zostupného a zmiešaného legáta. Hra kadencií a obratov. Hra s partnerom – pedagóg, iný žiak. Upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení, hra z listu a komorná hra	štyrikrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 10 skladieb menšieho rozsahu a z toho 6 náročnejšie technického a prednesového charakteru.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť.	Tri náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť

Hudobný materiál:

J. Jirmal: Základy gitarovej techniky

U. Peter: Zošit č. 2

M. Carcassi: Etudy

F. Tarrega: Výber skladieb

F. Sor: Výber skladieb pre gitaru
C. Süsser: Škola hry na gitaru č. 2
F. Carulli:24 duet pre dve gitary

Metodicko-didaktické postupy:
- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu hra na gitare prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru, prípadne iného hudobného nástroja. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 etudy a 2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU

3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania nadväzuje na už nadobudnuté zručnosti a vedomosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Nevyhnutným poslaním

pedagóga je naďalej rozvíjať, utvrdzovať a zveľaďovať vedomosti a záujem žiaka o hudbu a hru na gitare a vytvárať priestor pre rozšírenie jeho hudobného obzoru, tiež rozvíjať schopnosť racionálneho spôsobu samostatného nácviku skladieb, motivovať jeho záujem o kultúrny život a hudobné dianie.

C i e l e

- rozširovať a upevňovať získané poznatky, vedomosti a zručnosti
-stupňovať nároky na techniku pravej ruky
-zdokonaľovať úderovú kapacitu prstov pravej ruky
-stupňovať nároky na muzikálny prejav žiaka
-zdokonaľovať pamäť, hru z listu
-upevňovať tónovú predstavivosť a čistotu
-cvičiť pamäť, hru z listu
-komorná hra, improvizácia

Obsah	Kompetencie	Výstup
Sústrediť sa na tónovú sebakontrolu, ďalej rozvíjať techniku ľavej ruky, zdokonaľovať pohybovú súčinnosť celej ruky. Skvalitňovať výrazovú stránku hry- vibráto, agogika, dynamika, frázovanie. Počúvať nahrávky vynikajúcich gitaristov a fixovať v žiakovi hlavné zásady interpretácie rôznych štýlových období. Cvičenie stupníc v 3 oktávach do rýchlejšieho tempa. Inšpirovať žiaka k využívaniu	Schopnosť správne zahrať stále náročnejšie skladbičky so sprievodom iného nástroja (2 gitary, zobcová flauta) a schopnosť zahrať náročnejšie skladby z listu. Hra stupníc v rozsahu troch oktáv: C, G, D, A, E, H, F, B Es, As, a mol, e mol, d mol, g mol Zdokonaľovanie základných dynamických značiek a vibrata. Hra s partnerom – pedagóg, iný žiak. Upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení, hra z listu a komorná hra	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch štyrikrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 12 skladieb menšieho rozsahu a z toho 6 náročnejších technického a prednesového charakteru.

improvizačných prvkov aj pri spoločnom muzicírovaní.		

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť	štyri náročnejšie skladby kontrastného charakteru naspamäť

Hudobný materiál:

D. Aguado: Etudy zošit č. 1
J. Jirmal: Škola hry na gitaru
M. Zelenka-J. Obrovská: Nové etudy prokytaru

Metodicko-didaktické postupy:
- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu hra na gitare prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka druhej časti I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru a so sprievodom klavíra, prípadne iného hudobného nástroja. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 etudy a 3 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU

4. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania nadväzuje na už nadobudnuté zručnosti a vedomosti žiaka z predchádzajúceho ročníka. Nevyhnutným poslaním pedagóga je naďalej rozvíjať, utvrdzovať a zveľaďovať vedomosti a záujem žiaka o hudbu a hru na gitare a vytvárať priestor pre rozšírenie jeho hudobného obzoru, tiež rozvíjať schopnosť racionálneho spôsobu samostatného nácviku skladieb, motivovať jeho záujem o kultúrny život a hudobné dianie.

C i e l e

- rozširovať a upevňovať získané poznatky, vedomosti a zručnosti
-stupňovať nároky na techniku pravej ruky
-hrať intervalové stupnice v rozsahu jednej oktávy
-stupňovať nároky na muzikálny prejav žiaka s dorazom na kultúru tónu a štýlovosť interpretácie
-zdokonaľovať pamäť, hru z listu
-upevňovať tónovú predstavivosť a čistotu
-cvičiť pamäť, hru z listu
-komorná hra, improvizácia
-interpretovať skladby v roznych štýlových období
-získať základnú orientáciu aj v populárnej hudbe

Obsah	Kompetencie	Výstup

Sústrediť sa na tónovú sebakontrolu, ďalej rozvíjať techniku ľavej a pravej ruky, zdokonaľovať synchronizáciu rúk. Skvalitňovať výrazovú stránku hry- vibráto, agogika, dynamika, frázovanie. Počúvať nahrávky vynikajúcich gitaristov a fixovať v žiakovi hlavné zásady interpretácie rôznych štýlových období. Cvičenie stupníc v 2-3 oktávach do rýchlejšieho tempa. Hra kadencií durových a molových stupníc, tercie sexty, oktávy. Malé cyklické formy a skladby svetového gitarového repertoáru.	Schopnosť správne zahrať stále náročnejšie skladbičky so sprievodom iného nástroja (2 gitary, zobcová flauta) a schopnosť zahrať náročnejšie skladby z listu. Hra stupníc v rozsahu dvoch-troch oktáv: C, G, D, A, E, H, F, B , a mol, e mol, d mol, g mol Zdokonaľovanie základných dynamických značiek a vibrata. Komorná hra – pedagóg, iný žiak. Upevňovanie hry spamäti v rámci verejných vystúpení, hra z listu a komorná hra	Naďalej rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch minimálne štyrikrát ročne. Žiak naštuduje ročne minimálne 12 skladieb menšieho rozsahu a z toho 6 náročnejších technického a prednesového charakteru.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky, naspamäť.	Dve náročnejšie skladby kontrastného charakteru-renesancia, barok/20. storočie. naspamäť, dve etudy odlišného technického zamerania, dve 3 oktávové stupnice – dur, mol

Hudobný materiál:

Susser: Škola hry na gitaru pre začiatočníkov aj pokročilých

J. Jirmal: Škola hry na gitaru

L. Brower: Etudes sémplices

N. Paganini: Prednesové skladbičky

J. S. Bach: Bourré

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na gitaru prebieha podľa platného učebného plánu č. 4, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť dve 3 oktávové stupnice – dur, mol

dve etudy odlišného technického zamerania, 3 skladby kontrastného charakteru.

Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

dve 3 oktávové stupnice – dur, mol

dve etudy odlišného technického zamerania,

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

Školský vzdelávací program	Hra na zobcovej flaute

Poslanie a charakteristika predmetu

Vyučovanie hry na zobcovej flaute je vhodnou metódou v systéme hudobno-vzdelávacej elementaristiky. Táto skutočnosť má viacero príčin. Základy hry na tomto nástroji môžu z hľadiska fyziologického a psychologického zvládnuť deti od 5 rokov. Okrem toho hra na zobcovej flaute je akousi základnou bázou pre hru na iných dychových nástrojoch – drevených alebo plechových. Význam takejto iniciatívy má u dieťaťa aj veľmi vyhranený zdravotný rozmer. Dychová hygiena, držanie tela, práca rúk v súčasnosti s dychom - to všetko sú veľmi dôležité atribúty zdravého vývinu detského organizmu. Nie je to isto náhoda, že hra na zobcovej flaute slúži ako podporná liečba pri astmatických poruchách, prípadne môže slúžiť ako prevencia pred negatívnymi prejavmi v dýchaní jedinca. Nezanedbateľná je aj ekonomická stránka. Zobcová flauta je cenovo jedným z najdostupnejších hudobných nástrojov, čo je možné využiť pri vytváraní zdrojov motivácie.

	Prípravné štúdium	0,5 hodiny týždenne (v prípade záujmu je možné v 2. polroku individuálne štúdium do 1,5 h týždenne so súhlasom riaditeľa

Ciele

Poskytnúť žiakovi vhodnú motiváciu pri vytváraní jeho vzťahu k hudbe a k hudobnému nástroju, oboznámiť ho s možnosťami nástroja, s jeho stavbou, vypestovať v ňom základné hygienické návyky pri udržiavaní nástroja. Dbať na kultiváciu základných fyziologických návykov a úkonov- postoj, držanie nástroja, nasadenie, bránicové dýchanie, tvorba tónu. Postupne upozorňovať na intonačné zákonitosti a na schopnosti sebakontroly.

Obsah	Kompetencie	Výstup
Hmatovo obsiahnuť tóny v rozpätí oktávy g1-d2.	Vedieť zostaviť flautu.	Skladbička v primeranej náročnosti.

Začať tónom h1 Rytmika- zautomatizovať kontakt žiaka na základné metrorytmické prvky (nota a pomlčka celá, pólová, štvrťová).	Poznať základy postoja a správne dýchanie. Poznať základy tvorby tónu. Hrať. v rozsahu g1-d2	

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre prípravné štúdium základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 1b schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka prípravného štúdia
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	1. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

V záujme ďalšieho napredovania neustále pestovať v žiakovi lásku k umeniu, k hudbe a k nástroju. V oblasti fyziológie trénovať hrudníkovo – bránicové dýchanie a tým zabezpečiť zvyšovanie kvality tónu. Pokračovať v pestovaní zmyslu pre metrorytmiku, postupne zlepšovať základné intonačné návyky. Poukazovať na rozdiel hry tenuto a legato. Zdokonaľovať prstovú techniku žiaka.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

Dbať na vývoj rytmickej sebakontroly pri hre v duete. Do tréningu rytmického cítenia pribrať prvok osminovej noty a pomlčky, vysvetliť princíp bodky pri note, resp. pomlčke. Pokračovať pestovaní citlivosti voči základným metrickým predpisom (takty). Rozširovať záber hmatov do ambitu c1 – a2. Vysvetliť princíp stupnice dur a mol. Permanentne viesť žiaka k vyrovnanej hre a sebakontrole sluchom.	Schopnosť zahrať jednoduché ľudové piesne a krátke skladbičky z nôt alebo naspamäť bez sprievodu alebo so sprievodom iného hudobného nástroja. Správny postoj pri držaní nástroja a ovládanie hrudníkovo – bránicového dýchania. Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Zoznamovanie sa a používanie základných dynamických značiek: p, mf, f, cresc. a decresc.	Rozvíjať u žiaka schopnosť každodennej domácej prípravy. Prvé verejné vystúpenia, prostredníctvom ktorých žiak nadobúda koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v tempe so sprievodom iného nástroja.	Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť.

Hudobný materiál

L. Daniel: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu I. diel

E. Čunderlíková: Ďuro daj nám slnka

R. Gruber: Snadné duá

R. Gruber: 50 ľud. piesní pre 2 – 3 sop. zobc. flauty

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na zobcovej flaute prebieha podľa platného učebného plánu č. 5, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	2. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

V štúdiu hry na zobcovej flaute je potrebné venovať sa správnemu kosto – abdominálnemu (hrudno – bráničnému dýchaniu). Vydržovať dlhé tóny na 6 – 8 dôb, aby si žiak upevnil správny nenásilný nádych a výdych so zreteľom na výslednú kvalitu tónu. Usmerňovať rytmické a intonačné cítenie žiaka zapájaním spätnej väzby – zapájanie sluchovej a racionálnej sebakontroly žiaka. Upevňovanie sluchovej predstavy hraného notového textu. Vždy postupovať od živého pozorovania k abstraktnému zážitku, od hry podľa sluchu a pamäti k teoretickým vedomostiam. V priebehu štúdia 2. ročníka prebrať so žiakom skladbičky rôzneho charakteru v rozsahu c1 – a2 s použitím nôt polových, štvrťových a osminových, štvrťových s bodkou, polových s bodkou.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Kontinuálne rozvíjať už nadobudnuté hudobné dispozície žiaka a jeho motiváciu. Nenásilnou formou naučiť žiaka správnemu dýchaniu –	Príprava hry stupníc (C, F, B, G, D, a, e). Príprava hry tonického kvintakordu legato, staccato.	Upevňovať u žiaka vedomie pocitu zodpovednosti za každodennú domácu prípravu.

kosto – abdominálnemu a jeho vedomému používaniu. Neustále dbať o správny postoj žiaka pri hre. Naučiť žiaka viesť melodickú líniu rozlišovaním typov artikulácie (staccato, legato, portamento). Naďalej viesť žiaka k transponovaniu jednoduchých piesní podľa sluchu. Pokračovať v rozvíjaní hodobnej pamäti, hudobnej logiky. Viesť žiaka ku hre spamäti v rozsahu c1 – a2. Zdokonaľovanie a upevňovanie hry legato, staccato, portamento.	Schopnosť zahrať skladbičky kratšieho rozsahu podľa notového textu. Príprava hry legato, staccato, portamento v primeranom tempe – s klavírnym sprievodom, prípadne sprievodom iného nástroja (gitara). Upevňovanie používania základných dynamických a tempových označení v praxi. Psychologická príprava žiaka na verejné vystúpenie. Rozširovať používanie hudobných tvarov o štvrťovú a polovú notu s bodkou a ich aplikácia v dvojštvrťovom, trojštvrťovom, štvorštvrťovom, trojosminovom, šesťosminovom takte.	Verejnými vystúpeniami, rozširovať koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych koncertoch dvakrát ročne.

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v tempe so sprievodom iného nástroja.	Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť.

Hudobný materiál

L. Daniel: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu I., II. Diel (prepracované vydanie)

J. Melkovič: Čačky, hračky – pre zobcovú flautu a klavír

M. Procházka: Výběr přednesových skladeb pro zobcovou flétnu

S. Adams: First repertoire for descant recorder

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na zobcovej flaute prebieha podľa platného učebného plánu č. 5, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	3. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Motivovať žiaka verejným vystúpením a tým mu poskytnúť priestor pre sebarealizácia, odblokovať podľa možností pocit trémy, poukázať na zmysel hudobnej interpretácie a hudobného zážitku. Pracovať na rozvíjaní schopností v oblasti dynamiky a agogiky ako na výrazotvorných prostriedkoch.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Naďalej viesť žiaka k správnemu dýchaniu – kosto – abdominálnemu a jeho vedomému používaniu. Neustále dbať o správny postoj žiaka pri hre.	Stupnice (F, B, Es, As, C, G, D, A, E, a, e, h, fis, cis, d, g, c, f) Príprava hry tonického kvintakordu legato, staccato v obratoch.	Naďalej viest žiaka ku každodennej domácej príprave. Používania základných dynamických a tempových označení v praxi.

Upevňovanie používania základných dynamických a tempových označení v praxi. V oblasti metrorytmiky vysvetliť a nacvičovať prvok ligatúry. Pokračovať pestovaní citlivosti voči základným metrickým predpisom (takty). Rozširovať záber hmatov do ambitu c1 – d3. Stupnice do 4 predznamenaní dur aj mol T5 obraty. Začať s nácvikom dvojitého jazyka. Permanentne viesť žiaka k vyrovnanej hre a sebakontrole sluchom.	Schopnosť zahrať jednoduché ľudové piesne a krátke skladbičky z nôt alebo naspamäť bez doprovodu alebo s doprovodom iného hudobného nástroja. Správny postoj pri držaní nástroja a ovládanie hrudníkovo – bránicového dýchania. Hra z listu pri vysvetľovaní nového učiva. Používanie základných dynamických značiek: p, mf, f, cresc. a decresc. Vysvetliť rozdiel medzi legatom a ligatúrou.	Naďalej verejnými vystúpeniami, rozširovať a podporovať koncertné skúsenosti. Vystúpenie na triednych alebo verejných koncertoch dvakrát ročne.

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v tempe so sprievodom iného nástroja.	Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť.

Hudobný materiál

L. Daniel: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu II. III. diel (prepracované vydanie)
Základy techniky I. pre sopránovú zobcovú flautu

R. Gruber: Rozfúkaj sa píšťalôčka

M. Procházka: Výběr přednesových skladeb pro zobcovou flétnu

S. Adams: First repertoire for descant recorder

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na zobcovej flaute prebieha podľa platného učebného plánu č. 5, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	4. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Nadviazať na schopnosti a zručnosti získané v treťom ročníku a rozvíjať ich o ďalšie výrazové a technické prvky potrebné na zvládnutie náročnejších a rozsiahlejších skladieb. Zdokonaľovať techniku reberno – bránicového dýchania, kvalitu a nasadenia tónu a zvukovú vyrovnanosť vo všetkých polohách nástroja. Rozvíjanie jazykovej a prstovej techniky žiaka zvládnuť rozsah nástroja od f1 po g3, aby žiak bol schopný hrať v rýchlom tempe legato a staccato. Vyžadovať kultivovanú hru s presnou rytmickou artikulačnou a štýlovou reprodukciou. S hlavným zameraním na renesančnú a barokovú hudbu.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Zdokonaľovať dychovú techniku, vybráto a artikulácie v závislosti na novom type nástroja. Nácvik dvojitého jazyka.	Hra rozličných rytmických figúr za účelom zdokonaľovania jazykovej a prstovej techniky. Legatove pasáže kombinácie legata	Vystúpenia na interných (verejných) koncertoch minimálne 2x ročne.

Zdokonaľovať hru melodických ozdôb. Upevňovať metrorytmické cítenie a rytmickú predstavivosť.	a staccata. Akcent spojený s legatom. Hra legato kvarty, kvinty, sexty. Dur a mol stupnice do troch krížikov a troch béčiek. Tonický kvintakord. Príprava na hru so sprievodom iného nástroja, napr. Gitara	Náročnejšia skladba s doprovodom klavíra.

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v tempe so sprievodom iného nástroja.	Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť.

Hudobný materiál

Daniel Ladislav: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu II., III. diel

A. O. Spiegel – Schule für Sopranblockflöte

H. M. Linde – Recorder Player's Handbook (vybrané cvičenia)

J. L. van Eyck – Der Fluyten Lust-hof (výber jednoduchších variácií)

A. Horváth – Škola hry na zobcovú flautu

W. Popper – Etüden für Sopranblockflöte (výber)

Corelli: Sonate C dur op. 5

Georg Philipp Telemann – 12 Fantasien für Blockflöte (jednoduchšie časti)

Georg Philipp Telemann – Sonatina F dur (výber častí)

Johann Sebastian Bach – Menuet G dur (z Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach)

Johann Friedrich Fasch – Sonatina C dur (jednoduché časti)

Georg Philipp Telemann – Duety pre dve zobcové flauty (výber)

Michael Praetorius – Terpsichore (jednoduché tance – úpravy pre duo)

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na zobcovej flaute prebieha podľa platného učebného plánu č. 5, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Na konci 4. ročníka 1. stupňa vykoná žiak malú absolventskú skúšku 1. časti 1. stupňa základného štúdia ZUŠ.

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Skúšobná látka:

1 stupnica do 4 predznamenaní, 1 prednes, 2 etudy kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

Žiak absolvovaním 4. ročníka 1. časti 1. stupňa základného štúdia získa primárne umelecké vzdelanie.

	1. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Usmerňovať a motivovať umelecké ambície žiaka verejnými vystúpeniami a tým povzbudzovať hráčsku istotu. Pestovať zmysel pre hudobný štýl, postupne prenášať ťažisko štúdia na komornú hru. Zdokonalovať hru na altovom nástroji.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Zdokonaľovať dychovú techniku, vibráto a artikulácie v závislosti	Hra rozličných rytmických figúr za účelom zdokonaľovania	Vystúpenia na interných (verejných) koncertoch minimálne 2x ročne.

na novom type nástroja. Nácvik dvojitého jazyka. Zdokonaľovať hru melodických ozdôb. Upevňovať metrorytmické cítenie a rytmickú predstavivosť.	jazykovej a prstovej techniky. Legatove pasáže, kombinácie legata a staccata. Akcent spojený s legatom. Hra legato kvarty, kvinty, sexty. Dur a mol stupnice do štyroch krížikov a štyroch béčiek. Tonický kvintakord, zmenšený septakord, dominantný septakord. Príprava na hru so sprievodom iného nástroja, napr. Gitara Dôraz na komornú hru.	Náročnejšia skladba s doprovodom klavíra.

Hudobný materiál:

Daniel Ladislav: Škola hry na altovú zobc. flautu / Edition Panton Praha/

Klement Miloslav: Škola hry pre altovú flautu I. diel / výber / /Edition Supraphon Praha /

L. Daniel: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu II. III. diel

Prednesové skladby:

M. Procházka: Výběr přednesových skladeb pro zobcovou flétnu

S. Adams: First repertoire for descant recorder

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na zobcovej flaute prebieha podľa platného učebného plánuč.5,

schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	2. ročník 2. časť 1. stupňa	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Zdokonaľovať techniku dýchania, najmä v dlhých frázach. Získané poznatky o vhodnom umiestňovaní nádychu z predchádzajúceho štúdia uplatňovať a rozširovať v podmienkach komornej hry. V týchto špecifických podmienkach je žiak nôtený prispôsobiť všetky položky jeho hry (intonácia, rytmus, výraz, dynamika) spoluhráčom, t. j. aj iným nástrojom. Stupnice do 4 predznamenaní dur-mol T5 a obraty. D7, zmenšený septakord a obraty v celom rozsahu nástroja.

Ciele

Základným nástrojom zostáva zobcová flauta. Je však možné v závislosti na fyzických a hráčskych dispozíciách žiaka zaviesť aj nácvik hry na altovej príp. tenorovej zobcovej flaute. Je potrebné klásť dôraz na výrazovosť hry, na rozvoj zvukovej predstavivosti, imaginácie a na tvorivú samostatnosť žiaka v oblasti výrazu. Ťažiskom vyučovacieho procesu by v tomto zmysle mala byť komorná hra (trio, kvarteto atď).

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Zdokonaľovať dychovú techniku, vibráto a artikulácie v závislosti	Hra rozličných rytmických figúr za účelom zdokonaľovania	Vystúpenia na interných (verejných) koncertoch minimálne 2x ročne.

na novom type nástroja. Nácvik dvojitého jazyka. Zdokonaľovať hru melodických ozdôb. Upevňovať metrorytmické cítenie a rytmickú predstavivosť.	jazykovej a prstovej techniky. Legatove pasáže, kombinácie legata a staccata. Akcent spojený s legatom. Hra legato kvarty, kvinty, sexty. Všetky dur a mol stupnice. Tonický kvintakord, zmenšený septakord, dominantný septakord. Príprava na hru so zborom, sprievodom iného nástroja, napr. gitara Dôraz na komornú hru.	Náročnejšia skladba s doprovodom klavíra.

Hudobný materiál:

Daniel Ladislav: Škola hry na altovú zobc. flautu / Edition Panton Praha/

Daniel Ladislav: Základy techniky 1. diel

Klement Miloslav: Škola hry pre altovú flautu I. diel / výber / /Edition Supraphon Praha /

Martinček Dušan: 13 cvičení pre altovú zobcovú flautu

Cón Peter: Etudy pre altovú zobcovú flautu (výber)

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na zobcovej flaute prebieha podľa platného učebného plánuč.5, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	3. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Zapojiť žiaka do komorných ansámblov. V prípade, ak sa žiak zaoberá hrou na altovej basovej zobcovej flaute, je potrebné viesť ho k schopnosti hrať part basso continuo (generalbas).Štúdium smeruje k príprave úspešného absolventského vystúpenia, pričom však netreba zanedbávať ďalšie napredovanie v oblasti techniky. Stupnice dur- mol. T5, D7, zmenený septakord, obraty v celom rozsahu nástroja.

Ciele

Podporovať v žiakovi pocit tvorivej slobody a samostatnosti vo vzťahu k jeho absolventského výkonu. Voliť vhodný študijný materiál: stabilizovať repertoár, ktorý umožňuje na koncerte optimálne prezentovať možnosti a schopnosti žiaka. Motivovať žiaka k tvorivej samostatnosti, k záujmu o ďalšie štúdium hry na zobcovej flaute. V prípade prechodu na basovú flautu, treba žiaka oboznámiť s hrou v basovom kľúči.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Zapojiť žiaka do komorných ensemblov. V prípade, ak sa žiak zaoberá hrou na basovej flaute, je potrebné viesť ho k schopnosti hrať part basso continuo.	Hra rytmických modelov. Zdokonaľovanie prstovej techniky. Zároveň zdokonaľovanie staccata (jednoduchý a dvojitý jazyk). Kombinovanie legátových a staccatových pasáží.	Vystúpenia na interných (verejných) koncertoch minimálne 2x ročne. Príprava absolventského vystúpenia.

	Všetky dur a mol stupnice. Tonický kvintakord, zmenšený septakord, dominantný septakord. Príprava na hru s inými nástrojmi v rozličných ansámbloch. napr. gitara Dôraz na komornú hru.	

Hudobný materiál:

Daniel Ladislav: Škola hry na altovú zobc. flautu / Edition Panton Praha/

Daniel Ladislav: Základy techniky 2. diel

Klement Miloslav: Škola hry pre altovú flautu II. diel / výber / /Edition Supraphon Praha /

Martinček Dušan: 13 cvičení pre altovú zobcovú flautu

Cón Peter: Etudy pre altovú zobcovú flautu (výber)

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na zobcovej flaute prebieha podľa platného učebného plánu č. 5, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	4. ročník 2. časť 1. stupňa	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Zapojiť žiaka do súborovej hry. Prehlbovanie a fixovanie reberno -bránicového dýchania vzhľadom na možnosť prechodu na väčší typ nástroja – basový nástroj. Pri prechode na basový nástroj viesť žiaka k správnemu držaniu nástroja - postavenie rúk a prstov (väčší typ nástroja).Štúdium smeruje k úspešného absolventského vystúpenia, zlepšovaniu techniky – hra melodických ozdôb a hra zložitejších rytmických motívov. Stupnice dur- mol. T5, D7, zmenšený septakord, obraty v celom rozsahu nástroja, tenuto, legato, staccato.

Ciele

Podporovať v žiakovi pocit tvorivej slobody a samostatnosti vo vzťahu k jeho absolventského výkonu. Voliť vhodný študijný materiál: stabilizovať repertoár, ktorý umožňuje na koncerte optimálne prezentovať možnosti a schopnosti žiaka, aby sa mohol úspešne prezentovať na absolventskom koncerte. Motivovať žiaka k tvorivej samostatnosti, k záujmu o ďalšie štúdium hry na zobcovej flaute. Viesť žiaka k hre technicky náročnejším a rozsahovo dlhším skladbám.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Zapojiť žiaka do súborovej hry. V prípade, ak sa žiak zaoberá hrou na basovej flaute, je potrebné viesť ho k schopnosti hrať part basso continuo.	Hra zložitejších rytmických motívov. Zdokonaľovanie techniky. Zároveň zdokonaľovanie rôznych typov artikulácií – staccata, legato, tenuto, portamento, mäkké, tvrdé nasadenie). Všetky dur a mol stupnice. Tonický kvintakord, zmenšený septakord, dominantný septakord. Zdokonalenie súhry a intonácie pri komornej hre (duo, trio, kvarteto), v kombinácii s inými nástrojmi.	Vystúpenia na interných (verejných) koncertoch minimálne 2x ročne. Príprava na absolventské skúšky a absolventký koncert.

Hudobný materiál:

Daniel Ladislav: Škola hry na altovú zobc. flautu / Edition Panton Praha/

Daniel Ladislav: Základy techniky 2. diel

Klement Miloslav: Škola hry pre altovú flautu II. diel / výber / /Edition Supraphon Praha /

Martinček Dušan: 13 cvičení pre altovú zobcovú flautu

Cón Peter: Etudy pre altovú zobcovú flautu (výber)

Čančík Tomáš: 42 etud

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na zobcovej flaute prebieha podľa platného učebného plánu č. 5, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Na konci 4. ročníka druhej časti 1. stupňa vykoná žiak absolventskú skúšku 2. časti 1. stupňa základného štúdia ZUŠ.

Skúšobná látka:

2 stupnice, T5, obraty, 2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

Školský vzdelávací program	Hra na priečnej flaute

	1. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Vyučovanie hry na priečnu flautu vychádza zo širokého uplatnenia nástroja v orchestrálnej, dychovej hudbe a v sólovej hre. Podmienkou prijatia žiaka na ZUŠ pre hru na priečnej flaute je potrebné hudobné nadanie, sluch, rytmus, spôsobilé pery, zdravé dýchacie orgány. Cieľom vyučovania hry na priečnu flautu je viesť žiaka k tvorivej interpretácii hudobných skladieb a vychovať z neho dobrého, aktívneho hráča- amatéra, schopného pokračovať v samostatnej tvorivej práci alebo hrať v niektorom zvolenom amatérskom súbore. Mimoriadne nadaných žiakov pripraviť pre štúdium na konzervatóriu. Predmet obsahuje štúdium základnej literatúry, hru z listu, komornú, súborovú, orchestrálnu hru.

Ciele

Vzbudiť u žiakov záujem o hudbu, predovšetkým o hru na flaute. Častým predhrávaním utvárať u žiaka zvukovú predstavu čistého a zvučného flautového tónu. Rozvíjať melodické a rytmické cítenie, rozvíjať a formovať cit pre hudobnú frázu. Oboznámiť žiaka s históriou a vývojom flauty, funkciou mechaniky, ošetrovaním nástroja. Odporúčať žiakovi návštevu koncertov, na ktorých sa predstavuje tento nástroj.

Obsah	Kompetencie	Výstup
Oboznámiť žiaka s nástrojom (zloženie a rozloženie nástroja, jeho základná údržba). Naučiť žiaka správne tvoriť tón, upevňovať nátisk cvičením dlhých tónov. Venovať pozornosť správnemu dýchaniu.	Oboznámenie so základným registrom a hmatmi nástroja. Správne nasadzovanie a tvorenie tónu. Venovať pozornosť chúlostivým tónom z hľadiska nasadenia a intonácie.	Viesť žiaka k svedomitej samostatnej domácej príprave.

Zdokonaľovať hru melodických ozdôb, dbať na čistotu spojov ako v technických tak aj v melodických cvičeniach.		

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	Výstup
Plynulá hra v primeranom tempe s sprievodom iného nástroja.	Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť.

Hudobný materiál:

M. MOYSE: Začínajúci flautista (ed. Leduc)

D. POPP: Škola pre začiatočníkov (ed. Bukurest) W. POPP: Škola pre začiatočníkov

N. PLATONOV: Škola hry na flautu

Z. JENEY: Škola hry na flautu (ed. Budapest)

ČERNÝ – BOK: Škola hry na flautu (nie je vhodná ako základný materiál) E. TOWARNICKI: Škola hry na flautu (ed. Waršava)

G. GARIBOLDI: Cvičenia pre začiatočníkov

BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etud I. diel (ed. Budapest)

Vhodné sú drobné skladbičky v zvládnutom rozsahu so sprievodom klavíra. G. Ph. TELEMANN: 12 menuetov

BÁNTAI – KOVÁCS: Výber skladbičiek

CHRESTOMATIA (ed. Moskva)

R. GRUBER: Rozfúkaj sa píšťalôčka Album začínajúceho flautistu I. (ed. Kyjev)

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na priečnej flaute prebieha podľa platného učebného plánu č. 10, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna

2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať 2 skladby kontrastného charakteru.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Rozvíjať u žiaka záujem o hru na priečnej flaute a pozitívny vzťah k hudbe. Systematicky upevňovať správne návyky pri hre – správny postoj, držanie nástroja a techniku dýchania. Zdokonaľovať prstovú techniku prostredníctvom technických cvičení. Rozvíjať hudobné cítenie, kultúru tónu a výrazovosť interpretácie. Podporovať zmysel pre súhru a hudobnú tvorivosť. Pri výbere repertoáru zohľadňovať rôzne hudobné žánre a štýlové obdobia, aby žiak dokázal prakticky uplatniť získané technické a interpretačné zručnosti (nasadzovanie tónu, legato, tenuto a rozširovanie tónového rozsahu). Príležitostne zaraďovať dvojhlasnú hru ako prípravu na komornú hru.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Upevňovanie správneho postoja pri hre, držania nástroja a techniky dýchania. Zdokonaľovanie techniky hry (nasadzovanie tónu, legato,	Uplatňovať správne návyky pri hre na priečnej flaute. Využívať správnu techniku dýchania, tvorby tónu a artikulácie	Dodržiavanie správneho postoja, držania nástroja a techniky dýchania. Využívanie správnej technickej hry.

tenuto, rozširovanie tónového rozsahu). Nácvik prednesových skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlových období. Rozvoj hudobného cítenia, kultúry tónu a výrazovej interpretácie. Hra jednoduchých dvojhlasov a rozvíjanie základov komornej hry.	Interpretovať skladby primeranej náročnosti s dôrazom na rytmus a hudobný výraz. Rozlišovať základné hudobné žánre a štýlové obdobia prostredníctvom interpretovaných skladieb. Spolupracovať pri jednoduchej dvojhlasnej hre.	Interpretovanie skladby primeranej náročnosti s využitím legata, tenuta, základnej dynamiky a správnej artikulácie Uplatňovanie získaných technických zručnostiach v hudobnom prejave. Hranie jednoduchého dvojhlasu.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v tempe so sprievodom iného nástroja.	Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť.

Hudobný materiál

F. Malotín: První doteky, Škola hry na příčnou flétnu

M. MOYSE: Začínajúci flautista (pokračovanie)

M. MOYSE: O tvorení tónu

E. TOWARNICKI: Škola hry na flautu I. diel (pokračovanie)

D. POPP: Škola pre začiatočníkov (pokračovanie)

H. KÖHLER: Škola hry na flautu E. KÖHLER: Škola hry na flautu

E. PRILL: Škola hry na flautu N. PLATONOV: Škola hry na flautu (pokračovanie)

Z. JENEY: Škola hry na flautu (pokračovanie)

G. GARIBOLDI: Cvičenia pre začiatočníkov (pokračovanie)

M. MOYSE: 24 melodických cvičení – výber

F. TOMASZEWSKI: Výber etud pre flautu – I. diel

BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etud pre flautu – I. diel (pokračovanie)

J. HAYDN: Menuet

R. GRUBER: Rozfúkaj sa píšťalôčka

J. FRANCL: Pastorálna suita Album Musiculus
BÁNTAI – KOVÁCS: Album skladieb pre flautu
Klassische Spielbuch

Metodicko-didaktické postupy:
- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu hra na priečnej flaute prebieha podľa platného učebného plánu č. 10, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. ročníka 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 etudy kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka a 1 prednes.

	1. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu
Vyučovanie hry na priečnu flautu vychádza zo širokého uplatnenia nástroja v orchestrálnej, dychovej hudbe a v sólovej hre. Podmienkou prijatia žiaka do ZUŠ pre hru na priečnej flaute je potrebné hudobné nadanie, sluch, rytmus, spôsobilé pery, zdravé dýchacie orgány. Cieľom vyučovania hry na priečnu flautu je viesť žiaka k tvorivej interpretácii hudobných skladieb a vychovať z neho dobrého, aktívneho hráča- amatéra, schopného pokračovať v samostatnej tvorivej práci alebo hrať v niektorom zvolenom amatérskom súbore. Mimoriadne nadaných

žiakov pripraviť pre štúdium na konzervatóriu. Predmet obsahuje štúdium základnej literatúry, hru z listu, komornú, súborovú, orchestrálnu hru.

Ciele

Prostredníctvom optimálneho výberu prednesových skladieb oboznamovať žiaka s rôznymi hudobnými žánrami, štýlovými obdobiami. Vyberať také skladby, aby na nich mohol žiak preukázať svoje zručnosti v hre na flaute. Či už ide o hranie legato-tenuto-staccatto, rozsahovosť nástroja (od c1-h3), dynamika. V žiakovi povzbudzovať rozvoj hudobného prejavu, predovšetkým častým účinkovaním na verejných vystúpeniach.

Naďalej dbať na správny postoj a držanie nástroja pri hre, dýchanie a správnu tvorbu kultúrneho tónu a intonácie.

Rozvíjať hru spamäti, rozvíjať zmysel pre súhru a hudobnú tvorivosť.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Snažiť sa o predĺženie výdychu u žiaka prostredníctvom cvičenia dlhých tónov. Rozvíjať u žiaka správnu intonáciu za pomoci ladičky. Dbať na kultúru tónu (pekné nasadzovanie a ukončovanie tónov) Venovať pozornosť správnemu dýchaniu. Dbať na čistotu spojov ako v technických tak aj v melodických cvičeniach. Prehlbovanie vedomostí v oblasti štýlových období.	Zvládnuť rozsah nástroja: chromaticky od c1-h3. Správne nasadzovanie a tvorenie tónu. Venovať pozornosť chúlostivým tónom z hľadiska nasadenia a intonácie. Stupnice Dur, mol., T5	Viesť žiaka k svedomitej samostatnej domácej príprave. Pripravovať žiaka na vystúpenia. Vzbudiť záujem o hudbu.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	Výstup
Plynulá hra v primeranom tempe v celom rozsahu nástroja so sprievodom iného nástroja.	Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť.

Hudobný materiál

E. KÖHLER: Škola hry na flautu (pokračovanie)

E. TOWARNICKI: Škola hry na flaute II. diel (pokračovanie)

G. GARIBOLDI: Progresívne etudy

M. MOYSE: 24 melodických cvičení (pokračovanie)

M. MOYSE: 25 etud pre stredný stupeň

F. TOMASZEWSKI: Výber etud pre flautu – II. diel

BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etud pre flautu – II. diel

W. A. MOZART: 2 sonatíny

BÁNTAI – KOVÁCS: Album skladieb pre flautu

J. HÄSSLER: 2 sonatíny

V. ŠRÁMEK: Sonatína

Chrestomatia: Výber prednesových skladieb (ed. Moskva)

E. TOWARNICKI: Škola – výber prednesov

M. KLEMENT: Škola hry na alt. zobc. flautu – výber prednesov

N. A. STRUNEK: Suity a árie (ed. Peters)

V. ŠRÁMEK: Sonatína

I. DIBÁK: Impromptu

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na priečnej flaute prebieha podľa platného učebného plánuč.13, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročníka 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Povzbudzovať žiaka, aby dokázal počúvať sám seba, aby sám počul intonáciu a dbal na kultúrnosť tónov. Toto všetko dokázať aplikovať v skladbách ktoré hrá. Nabádať ho k využívaniu širšej dynamickej škály a agogiky. Prehlbovať vedomosti z oblasti štýlových období. Zúčastňovať sa na komorných hrách, a tu tiež využívať nadobudnuté poznatky v oblasti štýlovosti. Zdokonaľovať technickú vyspelosť a čistotu hudobného prejavu. Toto všetko aplikovať v skladbách.
Neustále dbať na správny postoj a držanie nástroja pri hre, a predovšetkým správne dýchanie a tvorbu uvoľneného tónu.
Rozvíjať zmysel pre súhru a hudobnú tvorivosť.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Podporovať žiaka správnej tvorbe tónu, upevňovať nátisk cvičením dlhých tónov. Tónové cvičenia v širokej dynamickej škále (p-mf-f) Venovať pozornosť správnemu dýchaniu.	Správne nasadzovanie a tvorenie tónu, technika hry dvojitého staccatta (dvojitý jazyk) Venovať pozornosť chúlostivým tónom z hľadiska nasadenia a intonácie.	Viesť žiaka k svedomitej samostatnej domácej príprave. Pripravovať žiaka na vystúpenia.

Zdokonaľovať hru melodických ozdôb, dbať na čistotu spojov ako v technických tak aj v melodických cvičeniach Prehlbovanie vedomostí v oblasti štýlových období.	Technika hry oktáv, sledovanie melódie. Klásť dôraz na správnu polohu jazyka pri rôznych artikuláciách.	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v tempe v širších dynamických škálach so sprievodom iného nástroja.	Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť.

Hudobný materiál

E. TOWARNICKI: Škola hry na flautu II. diel

ČERNÝ – BOK: Škola hry na flautu (výber)

E. KÖHLER: op. 33/I. zošit

M. MOYSE: 25 etud pre stredný stupeň (dokončiť)

F. TOMASZEWSKI: Výber etud pre flautu – II. diel (pokračovanie)

BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etud pre flautu – II. diel (pokračovanie)

W. POPP: op. 413/I. zošit

G. F. HÄNDEL: Sonáta g mol

G. F. HÄNDEL: Halské sonáty

G. FINGER: Sonáty F a G dur

J. K. VAŇHAL: Sonáta G dur

W. A. MOZART: Andante C dur

Sonáty starých majstrov (ed. Moskva)

M. VILEC: Na rozhľadni

J. PAUER: Capricciá

H. R. SINISALO: 3 miniatúry

P. ŽÍDEK: Nokturno

G. KOSÍK: Suita v starom slohu

Z. FOLPRECHT: Suita v starom slohu

Albumy prednesových skladieb (ed. Budapešť)

Albumy prednesových skladieb (ed. Moskva)

E. TOWARNICKI: Škola hry na flautu – výber prednesov

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na priečnej flaute prebieha podľa platného učebného plánuč.13, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročníka 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Nadviazať na schopnosti a zručnosti získané v prvom a v druhom ročníku. Ďalej ich rozvíjať o ďalšie výrazové a technické prostriedky, ktoré sú nevyhnutné pre zvládnutie náročnejších a tiež rozsiahlejších skladieb. Prostredníctvom optimálneho výberu prednesových skladieb oboznamovať žiaka s rôznymi hudobnými žánrami, štýlovými obdobiami. Vyberať také skladby, aby na nich mohol žiak preukázať svoje zručnosti v hre na flautu. Či už ide o hranie

legato-tenuto-staccatto, rozsahovosť nástroja (od c1-h3), dynamika. V žiakovi povzbudzovať rozvoj hudobného prejavu, predovšetkým častým účinkovaním na verejných vystúpeniach. Naďalej dbať na správny postoj a držanie nástroja pri hre, dýchanie a správnu tvorbu kultúrneho tónu a intonácie.

Rozvíjať zmysel pre súhru a hudobnú tvorivosť.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Snažiť sa o predĺženie výdychu u žiaka prostredníctvom cvičenia dlhých tónov. Rozvíjať správnu intonáciu za pomoci ladičky. Dbať na kultúru tónu (pekné nasadzovanie a ukončovanie tónov) Venovať pozornosť správnemu dýchaniu. Zdokonaľovať hru melodických ozdôb, dbať na čistotu spojov ako v technických tak aj v melodických cvičeniach Prehlbovanie vedomostí v oblasti štýlových období.	Zvládnuť rozsah nástroja: chromaticky od c1-h3. Správne nasadzovanie a tvorenie uvoľneného a kultivovaného tónu. Venovať pozornosť chúlostivým tónom z hľadiska nasadenia a intonácie. Stupnice Dur, mol. T5, D7, zm7. Veľké rozklady akordov po 4 tenuto aj legato. Príprava na dvojité staccato. Vyrovnávanie registrov.	Viesť žiaka k svedomitej samostatnej domácej príprave. Pripravovať žiaka na vystúpenia, prípadne súťaže. Vzbudiť záujem o hudbu.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe v širších dynamických škálach, v celom rozsahu nástroja so sprievodom iného nástroja.	Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť.

Hudobný materiál

M. MOYSE: De la sonorité (O tvorení tónu)

E. TOWARNICKI: Škola hry na flautu II. diel

ČERNÝ – BOK: Škola hry na flautu (výber)

M. MOYSE: 25 etud pre stredný stupeň

T. BERBIGUIER: 18 etud

E. KÖHLER: op. 33/I. zošit

W. POPP: op. 413/I. zošit

F. TOMASZEWSKI: Výber etud II. zošit

BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etud II. zošit

G. F. HÄNDEL: Sonáta g mol

G. F. HÄNDEL: Halské sonáty

G. FINGER: Sonáty F a G dur

Aus Notenbüchern des 18. Jahrhunderts (ed. Hoffmeister Lipsko)

W. A. MOZART: 2 sonatíny (ed. Peters)

J. HÄSSLER: 2 sonatíny (ed. Peters)

BÁNTAI – KOVÁCS: Album skladieb pre flautu (ed. Budapest)

Zborník skladieb pre flautu (ed Ukrajina – Kyjev)

E. TOWARNICKI: Škola hry na flautu – výber prednesov

I. DIBÁK: Impromptu

V. ŠRÁMEK: Sonatína

Album Musiculus

M. IGLO: Maličkosť pre flautu

I. KAPR: Pískanky

M. KLEMENT: Škola hry na altovú flautu – výber prednesov

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na priečnej flaute prebieha podľa platného učebného plánu č. 13, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročníka 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Nadviazať na predošlé ročníky. Podľa individuálnych potrieb žiaka sa zamerať na riešenie problémov: rozvoj kvality tónu, dychovej a prstovej techniky, dynamickej škály, intonačných korekcií a výrazových prostriedkov. Sústrediť sa na prácu s nátiskom, techniku jazyka, uvoľnenosť a ľahkosť hry. V žiakovi povzbudzovať rozvoj hudobného prejavu, predovšetkým častým účinkovaním na verejných vystúpeniach. Žiak by mal zvládať vystupovanie na verejných akciách ako sú koncerty, hudobné večierky bez problémov v psychickej aj fyzickej pohode, s nadhľadom.
Naďalej dbať na správny postoj a držanie nástroja pri hre, dýchanie a správnu tvorbu kultúrneho tónu a intonácie.
Rozvíjať zmysel pre súhru a hudobnú tvorivosť.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Snažiť sa o predĺženie výdychu u žiaka prostredníctvom cvičenia dlhých tónov. Budovať sluchové vnímanie žiaka ohľadom správnej	Zvládnuť rozsah nástroja: chromaticky od c1-h3. Správne nasadzovanie a tvorenie tónu. Venovať pozornosť chúlostivým tónom	Viesť žiaka k svedomitej samostatnej domácej príprave. Pripravovať žiaka na vystúpenia. Vzbudiť záujem o hudbu.

intonácie pri hre s iný, nástrojom. Dbať na kultúru tónu (pekné nasadzovanie a ukončovanie tónov) Venovať pozornosť správnemu dýchaniu. Zdokonaľovať hru melodických ozdôb, dbať na čistotu spojov ako v technických tak aj v melodických cvičeniach Prehlbovanie vedomostí v oblasti štýlových období.	z hľadiska nasadenia a intonácie. Stupnice Dur, mol. T5, D7, zm7. Stupnice hrať rôznymi rytmickými a artikulačnými spôsobmi. Akordy a obraty po 4.	Byť tvorivý a už aj samostatnejší v hudobnom tvorení.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v už aj rýchlejšom tempe v širších dynamických škálach, v celom rozsahu nástroja so sprievodom iného nástroja.	Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť.

Hudobný materiál

M. MOYSE: O tvorení tónu (De la sonorité)

M. MOYSE: 24 progresívnych etud

B. BERBIGUIER: 18 etud

E. KÖHLER: op. 31/II. zošit

W. POPP: op. 413 – II. zošit

BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etud III. zošit

F. TOMASZEWSKI: Výber etud III. zošit

E. KÖHLER: op. 66 (Romantické etudy)

G. F. HÄNDEL: Sonáta F dur

J. J. QUANTZ: Sonáty pre flautu
G. Th. TELEMANN: Sonáty pre flautu
G. Th. TELEMANN: Sonáty pre flautu
J. K. VAŇHAL: Sonáta G dur
W. A. MOZART: Andante C dur
M. VILEC: Na rozhľadni (Z cyklu Letné zápisky)
I. VALENTA: Variácie na pieseň M. Rovovej
I. BÁZLIK: 5 skladieb pre flautu a klavír
M. KOŘÍNEK: Sonatína pre flautu a klavír
M. NOVÁK: Sonatína pre flautu a klavír
V. ŠRÁMEK: Suita
H. R. SINISSALO: 3 miniatúry
J. PAUER: Capricciá
P. ŽÍDEK: Nokturná
E. TOWARNICKI: Škola hry na flautu – výber prednes
G. KOSÍK: Suita v starom slohu
Sonáty starých majstrov (Moskva 1978)
BÁNTAI – KOVÁCS: Album prednesových skladieb

Metodicko-didaktické postupy:
- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu hra na priečnej flaute prebieha podľa platného učebného plánu č. 13, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Záverečná skúška

Skúšobná látka:

1 durová a 1 molová stupnica – tenuto, legato, staccato, T5, D7 a ich obraty - tenuto, legato a staccato, 2 etudy kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka a 2 prednesy rôzneho charakteru a štýlových období.

	1. ročník II. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Vyučovanie hry na priečnu flautu vychádza zo širokého uplatnenia nástroja v orchestrálnej, dychovej hudbe a v sólovej hre. Podmienkou prijatia žiaka do ZUŠ pre hru na priečnej flaute je potrebné hudobné nadanie, sluch, rytmus, spôsobilé pery, zdravé dýchacie orgány. Cieľom vyučovania hry na priečnu flaute je viesť žiaka k tvorivej interpretácii hudobných skladieb a vychovať z neho dobrého, aktívneho hráča- amatéra, schopného pokračovať v samostatnej tvorivej práci alebo hrať v niektorom zvolenom amatérskom súbore. Mimoriadne nadaných žiakov pripraviť pre štúdium na konzervatóriu. Predmet obsahuje štúdium základnej literatúry, hru z listu, komornú, súborovú, orchestrálnu hru.

Ciele

Nadviazať na problematiku riešenú v 4. ročníku 2. časti I. stupňa. Podľa individuálnych potrieb žiaka sa zamerať na riešenie problémov: rozvoj kvality tónu, dychovej a prstovej techniky, dynamickej škály, intonačných korekcií a výrazových prostriedkov. Sústrediť sa na prácu s nátiskom, techniku jazyka, uvoľnenosť a ľahkosť hry. V žiakovi povzbudzovať rozvoj hudobného prejavu, predovšetkým častým účinkovaním na verejných vystúpeniach. Žiak by mal zvládať vystupovanie na verejných akciách ako sú koncerty, hudobné večierky bez problémov v psychickej aj fyzickej pohode, s nadhľadom. Toto praktizovať najmenej dvakrát v školskom roku.

Naďalej dbať na správny postoj a držanie nástroja pri hre, dýchanie a správnu tvorbu kultúrneho tónu a intonácie.

Rozvíjať zmysel pre súhru a hudobnú tvorivosť.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

Zdokonaľovanie tvorby tónu, intonácie a kvality zvuku v celom rozsahu nástroja. Nácvik dlhých tónov s využitím rôznej dynamiky a hry oktáv. Rozvíjanie dychovej, prstovej a artikulačnej techniky vo vyšších tempách. Systematický a ekonomický nácvik technicky náročných miest skladieb. Rozvíjanie vedomostí o hudobných štýloch, epochách a hudobných formách. Poznávanie hudobnej literatúry prostredníctvom počúvania nahrávok, ukážok učiteľa a návštevy koncertov. Rozvíjanie samostatného hudobného názoru a vnímania tónového ideálu. Štúdium skladieb rôznych hudobných období a súčasnej hudobnej tvorby. Príprava na sólové a komorné verejné vystúpenia.	Ovládať tvorbu kultivovaného a intonačne čistého tónu v rozsahu c1 – c4 Využívať dynamické a výrazové prostriedky pri interpretácii skladieb. Uplatňovať správnu a ekonomickú prstovú a artikulačnú techniku. Zvládať technické prvky hry v primerane rýchlych tempách. Orientovať sa v základných hudobných štýloch, epochách a formách. Samostatne vnímať a hodnotiť kvalitu tónu a interpretačný prejav. Interpretovať skladby rôznych hudobných období a štýlov. Spolupracovať pri komornej hre a prezentovať svoje interpretačné schopnosti na verejnosti.	Viesť žiaka k svedomitej samostatnej domácej príprave. Pripravovať žiaka na vystúpenia. Vzbudiť záujem o hudbu. Byť tvorivý a už aj samostatnejší v hudobnom tvorení.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**

Plynulá hra v širších dynamických škálach so sprievodom iného nástroja. Rozvíjať hráčsku techniku v súčinnosti s rozvojom muzikality.	Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť.

Hudobný materiál

E. KÖHLER: op. 33/I. zošit - pokračovanie

E. KÖHLER: op. 66 (Romantické etudy)

W. POPP: op. 413/I. zošit - pokračovanie

F. TOMASZEWSKI: Výber etud II. zošit (pokračovanie)

BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etud II. zošit (pokračovanie)

G. F. HÄNDEL: Sonáty

G. F. HÄNDEL: Halské sonáty

L. van BEETHOVEN: Adagio

V. BLODEK: Andante cantabile

P. EBEN: Sonatína semplice

M. KOŘÍNEK: Sonatína

Album skladieb pre flautu (ed. Budapest)

Albumy skladieb pre flautu (ed. Moskva)

E. TOWARNICKI: Škola hry na flautu – výber prednesov

Z. JENEY: Škola hry na flautu – II. diel

F. DEVIENNE: Flautové duetá

K. STAMITZ: Sonáta pre 2 flauty

G. Ph. TELEMANN: Kánonické sonáty pre 2 flauty

V. BOKES: 8 kánonov pre 2 flauty

W. A. MOZART: 12 malých duet

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na priečnej flaute prebieha podľa platného učebného plánu č. 13, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka ll. Stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročníka lI. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník lI. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Nadviazať na problematiku riešenú v 1. ročníku II. stupňa. Podľa individuálnych potrieb žiaka sa zamerať na riešenie problémov: rozvoj kvality tónu, dychovej a prstovej techniky, dynamickej škály, intonačných korekcií a výrazových prostriedkov. Sústrediť sa na prácu s nátiskom, techniku jazyka, uvoľnenosť a ľahkosť hry. V žiakovi povzbudzovať rozvoj hudobného prejavu, predovšetkým častým účinkovaním na verejných vystúpeniach. Žiak by mal zvládať vystupovanie na verejných akciách ako sú koncerty, hudobné večierky bez problémov v psychickej aj fyzickej pohode, s nadhľadom. Toto praktizovať najmenej dvakrát v školskom roku.
Naďalej dbať na správny postoj a držanie nástroja pri hre, dýchanie a správnu tvorbu kultúrneho tónu a intonácie.
Rozvíjať zmysel pre súhru a hudobnú tvorivosť.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Rozvíjanie technických a interpretačných zručností nadväzujúcich na predchádzajúce ročníky.	Uplatňovať získané technické a interpretačné zručnosti pri hre.	Viesť žiaka k svedomitej samostatnej domácej príprave.

Prehlbovanie muzikality a hudobného cítenia. Riešenie technických problémov v súvislosti s celkovým hudobným výrazom. Štúdium a interpretácia sólových a komorných skladieb. Rozvíjanie záujmu o verejné účinkovanie.	Podriadiť technickú stránku hry hudobnému výrazu a charakteru skladby. Samostatne riešiť technické a interpretačné problémy. Rozvíjať muzikalitu, hudobné cítenie a výrazový prejav. Spolupracovať pri komornej hre a prispôsobiť sa spoluhráčom. Zodpovedne sa pripravovať na verejné vystúpenia.	Pripravovať žiaka na vystúpenia. Vzbudiť záujem o hudbu. Byť tvorivý a samostatnejší v hudobnom tvorení. Podporovať záujem o účinkovanie na podujatiach školy, čo by malo byť najmenej dvakrát ročne: jedenkrát sólový výkon a jedenkrát s komorným ensamblom.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v širších dynamických škálach, v celom rozsahu nástroja so sprievodom iného nástroja. Rozvíjať hráčsku techniku v súčinnosti s rozvojom muzikality.	Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť.

Hudobný materiál

M. MOYSE: 24 progresívnych etud

E. KÖHLER: op. 33/II. zošit

W. POPP: op. 413/II. zošit

BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etud III. zošit

F. TOMASZEWSKI: Výber etud III. zošit

G. F. HÄNDEL: Sonáty pre flautu

Ph. De LAVIGNE: 6 sonát pre flautu

G. Ph. TELEMANN: Sonáty pre flautu

J. J. QUANTZ: Sonáty pre flautu

W. A. MOZART: Sonáty pre flautu

T. AKIMENKO: Idyla

E. SZERVANSZKY: Sonatína

BENDA: Sonáta C dur

J. Z. BARTOŠ: Prelúdiá

I. BÁZLIK: 5 skladieb pre flautu a klavír

BÁNTAI – KOVÁCS: Album skladieb pre flautu a klavír

G. Ph. TELEMANN: Kánonické sonáty pre 2 flauty

J. MATHESON: Sonáty pre 3 flauty

A. REJCHA: Menuet z kvarteta pre 4 flauty

L. van BEETHOVEN: Sonáta pre 2 flauty

E: HÁBA: Idyla pre 2 flauty a klavír

A. FILS: Sonáta pre 2 flauty a klavír

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na priečnej flaute prebieha podľa platného učebného plánu č. 13, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníkall. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročníka lI. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník II. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Nadviazať na problematiku riešenú v 2. ročníku II. stupňa. Podľa individuálnych potrieb žiaka sa zamerať na riešenie problémov: rozvoj kvality tónu, dychovej a prstovej techniky, dynamickej škály, intonačných korekcií a výrazových prostriedkov. Sústrediť sa na prácu s nátiskom, techniku jazyka, uvoľnenosť a ľahkosť hry. V žiakovi povzbudzovať rozvoj hudobného prejavu, predovšetkým častým účinkovaním na verejných vystúpeniach. Žiak by mal zvládať vystupovanie na verejných akciách ako sú koncerty, hudobné večierky bez problémov v psychickej aj fyzickej pohode, s nadhľadom. Toto praktizovať najmenej dvakrát v školskom roku.

Naďalej dbať na správny postoj a držanie nástroja pri hre, dýchanie a správnu tvorbu kultúrneho tónu a intonácie.

Rozvíjať zmysel pre súhru a hudobnú tvorivosť.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Nadväzovanie na technické a interpretačné zručnosti získané počas predchádzajúceho štúdia. Zdokonaľovanie tónovej, výrazovej a tempovej techniky hry. Rozvíjanie sólovej a komornej hry. Prehlbovanie hudobného názoru prostredníctvom počúvania kvalitných nahrávok a návštevy koncertov a operných predstavení.	Zvládnuť rozsah nástroja: chromaticky od c1-d4. Ovládať primeranú tónovú, výrazovú a tempovú techniku. Uplatňovať technické a výrazové prostriedky pri interpretácii skladieb. Samostatne interpretovať sólový repertoár. Spolupracovať v komornom súbore a prispôsobiť svoju hru spoločnej interpretácii. Vytvárať si vlastný hudobný názor na základe aktívneho	Viesť žiaka k svedomitej samostatnej domácej príprave. Pripravovať žiaka na vystúpenia. Vzbudiť záujem o hudbu. Byť tvorivý a samostatný v hudobnom tvorení. Podporovať záujem o účinkovanie na podujatiach školy, čo by malo byť najmenej dvakrát ročne: jedenkrát sólový výkon a jedenkrát s komorným ensamblom.

Rozvíjanie záujmu o aktívne muzicírovanie a verejné účinkovanie. Príprava na vystúpenia na školských a mimoškolských podujatiach.	počúvania a návštevy koncertov. Zodpovedne sa pripravovať na verejné vystúpenia.	Preferovanie návštevy koncertov a počúvanie kvalitných nahrávok domácich i zahraničných interpretov, ktoré dopomôžu k formovaniu hudobného názoru žiaka.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra už v širších dynamických škálach, v celom rozsahu nástroja so sprievodom iného nástroja. Rozvíjať hráčsku techniku v súčinnosti s rozvojom muzikality.	Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť.

Hudobný materiál

E. KÖHLER: op. 33/II. zošit - pokračovanie

E. KÖHLER: op. 89/I. zošit

W. POPP: op. 413/II. zošit - pokračovanie

BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etud III. zošit - pokračovanie

F. TOMASZEWSKI: Výber etud III. zošit - pokračovanie

B. BERBIGUIER: 18 etud - výber

G. F. HÄNDEL: Sonáty

Ph. de LAVIGNE: Sonáty

G. Ph. TELEMANN: Sonáty

J. J. QUANTZ: Sonáty

W. A. MOZART: Sonáty

A. VIVALDI: Sonáty

J. HAYDN: Koncert D dur – II. a III. časť

A. FILS: Koncert D dur – I., II., III. časť

V. BLODEK: Koncert D dur – II. časť

BÁNTAI – KOVÁCS: Album prednesových skladieb pre flautu

D. MARTINČEK: Concerto v starom slohu

F. BENDA: Sonáta F dur

J. A. BENDA: Sonáta a mol

G. Ph. TELEMANN: Triá

J. B. de BOISMORTIER: Koncerty pre 5 fláut

J. ČART: Sonáta G dur pre flautu, husle a klavír

J. ČART: Sonáta G dur pre 2 flauty a klavír

J. HAYDN: Londýnske triá pre 2 flauty a violončelo

K. STAMITZ: Trio sonáta pre flautu, husle a klavír

J. J. QUANTZ: Trio sonáta pre flautu, husle a klavír

P. MALOVEC: 3 miniatúry pre 4 flauty (vyd. SHF)

J. KOWALSKI: 5 štúdií pre 4 flauty (vyd. SHF)

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na priečnej flaute prebieha podľa platného učebného plánu č. 13, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníkall. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročníka lI. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník II. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Nadviazať na problematiku riešenú v 3. ročníku II. stupňa. Podľa individuálnych potrieb žiaka sa zamerať na riešenie problémov: rozvoj kvality tónu, dychovej a prstovej techniky, dynamickej škály, intonačných korekcií a výrazových prostriedkov. Sústrediť sa na prácu s nátiskom, techniku jazyka, uvoľnenosť a ľahkosť hry. V žiakovi povzbudzovať rozvoj hudobného prejavu, predovšetkým častým účinkovaním na verejných vystúpeniach. Žiak by mal zvládať vystupovanie na verejných akciách ako sú koncerty, hudobné večierky bez problémov v psychickej aj fyzickej pohode, s nadhľadom. Toto praktizovať najmenej dvakrát v školskom roku.

Naďalej dbať na správny postoj a držanie nástroja pri hre, dýchanie a správnu tvorbu kultúrneho tónu a intonácie.

Rozvíjať zmysel pre súhru a hudobnú tvorivosť.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Snažiť sa o predĺženie výdychu u žiaka prostredníctvom cvičenia dlhých tónov. Stabilizácia tónovej, dychovej stránky. Aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých počas celého štúdia v ZUŠ. Podporovať u žiaka dokázať načúvať správnej intonácii za pomoci hre pri klavíri. Dbať na kultúru tónu (pekné nasadzovanie a ukončovanie tónov) Venovať pozornosť správnemu dýchaniu.	Zvládnuť rozsah nástroja: chromaticky od c1-d4. Schopnosť prakticky využiť teoretické poznatky. Venovať pozornosť chúlostivým tónom z hľadiska nasadenia a intonácie. Stupnice Dur, mol. T5, D7, zm7. Stupnice hrať rôznymi rytmickými a artikulačnými spôsobmi. Dokázať sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry. Rozvíjanie kladných postojov k interpretácii	Viesť žiaka k svedomitej samostatnej domácej príprave. Pripravovať žiaka na vystúpenia. Vzbudiť záujem o hudbu. Byť tvorivý a samostatný v hudobnom tvorení. Podporovať záujem o účinkovanie na podujatiach školy, čo by malo byť najmenej dvakrát ročne: jedenkrát sólový výkon a jedenkrát s komorným ensamblom. Preferovanie návštevy koncertov a počúvanie kvalitných nahrávok

Zdokonaľovať hru melodických ozdôb, dbať na čistotu spojov ako v technických tak aj v melodických cvičeniach. Prehlbovanie vedomostí v oblasti štýlových období. Zdokonaľovanie hry jazykovej artikulácie -tenuto, legato, staccato, portamento.	hudby hrou sólových aj komorných skladieb v súčinnosti s rozvojom technických, výrazových prostriedkov. Schopnosť žiaka aktívne sa zapájať do komornej alebo súborovej hry.	domácich i zahraničných interpretov, ktoré dopomôžu k formovaniu hudobného názoru žiaka.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra už v širších dynamických škálach, v celom rozsahu nástroja so sprievodom iného nástroja. Rozvíjať hráčsku techniku v súčinnosti s rozvojom muzikality.	Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť.

Hudobný materiál

E. KÖHLER: op. 33/III. zošit - výber

E. KÖHLER: op. 89/II. zošit

B. BERBIGUIER: 18 etud – pokračovanie

A. B. FÜRSTENAU: op. 107 – výber

N. PLATONOV: etudy pre flautu – výber

E. PRILL: op. 6 – 30 etud – výber

J. S. BACH: Sonáty pre flautu – výber

M. HAYDN: Koncert D dur

J. J. QUANTZ: Koncerty

A. VIVALDI: Koncerty

G. FAURÉ: Fantázia

G. ENESCU: Cantibile et presto

T. FREŠO: Skladba pre flautu a klavír

J. KOWALSKI: Improvizácia pre flautu sólo

E. TOWARNICKI: Škola hry na flautu – výber prednesov

G. Ph. TELEMANN: Triá

A. VIVALDI: Sonáta pre flautu a gitaru

J. MYSLIVEČEK: Sonáty pre flautu, husle a violončelo

A. B. FÜRSTENAU: 12 skladieb pre flautu a gitaru

J. KOWALSKI: Sonatína pikola pre flautu, violončelo a klavír

L. HOLOUBEK: Skladby pre 3 flauty

J. SUK: S kyticou v ruke, bagatela pre flautu, husle a klavír

J. OBROVSKÁ: Suita pre flautu a gitaru v starom slohu

A. ALABJEV: Flautový kvartet

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na priečnej flaute prebieha podľa platného učebného plánu č. 13, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Záverečná skúška

Všetky durové a molové stupnice harmonické aj melodické v rozsahu dvoch oktáv, C dur a c mol cez 3 oktávy, T5, D7, zm7 – veľké rozklady a obraty po 4, tenuto, legato, staccato, 3 etudy rôznej problematiky, 2 prednesové skladby so sprievodom akordického nástroja rôznych štýlových období a rôzneho charakteru.

Školský vzdelávací program	Hra na klarinete

HRA NA KLARINETE – 1. ročník primárneho umeleckého vzdelania ISCED 1B

○ Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Ciele: Formou predhrávania učiteľom a aj reprodukovanej hudby pozitívne motivovať žiaka o hru na klarinete. Vzbudiť v žiakovi lásku k hudbe a nástroju. Oboznámiť žiaka s nástrojom, jeho vznikom a vývojom (opis častí, zloženie nástroja, základná údržba nástroja). Vysvetliť funkciu plátku a ako vzniká tón. Postupne žiaka naučiť správnym fyziologickým návykom:

- postoj a správne držanie tela v sede a postojačky
- držanie nástroja (ruky a uhol zovretia)
- postavenie prstov
- bránicové dýchanie
- nátisk (uchopenie hubičky v tvárovom svalstve)
- nasadenie - výslovnosť (práca jazyka)

Pri výučbe dbať o neustále fixovanie správnych návykov, pokým sa stanú automatické. Na základe týchto návykov ruka v ruke rozvíjať aj hudobné schopnosti žiaka. Pri tom sa však nesmie zabúdať na patričnú uvoľnenosť tela pri hre. Akonáhle zistíme kŕčovitosť pri hre, snažíme sa ju okamžite odstrániť (napr. stiahnuté hrdlo, prílišné zovretie plátku, kŕčovitosť prstov atď.) Potom sa môže dostaviť radosť z hry, ktorá sa automaticky prenáša na poslucháčov.

Obsah: Postupne zvládnuť správne fyziologické návyky. Dbať pri tom na uvoľnenosť pri hre. Dbať na dýchanie, znelosť tónu, nátisk, postoj pri hre a celkovú uvoľnenosť. Neustále sledovať kultúru tónu a dbať na kvalitu nasadenia. Zvládnuť najskôr register klarinetu od g1 až po malé e. Až po dokonalom zvládnutí tohto registra skúšať tony e - h1, f - c2 pravým aj ľavým malíčkom. Venovať patričnú pozornosť prechodu v registri a1 - h1, g1- h1, a1- c2. Postupne sa naučiť hrať tenuto a legato. Popri týchto základných návykoch snažiť sa o hudobný rozvoj žiaka. Napr. spievať krátke a jednoduché piesne, ktoré pozná a následne ich postupne skúšať hrať na klarinete. Snažiť sa podľa sluchu a pamäti, aby sa žiak naučil počúvať. S hraním z nôt sa zbytočne neponáhľať. Vysvetliť princíp stupnice a postupne ich skúšať hrať C, G, F–dur, a, e, d -mol). Hrať slovenské ľudové piesne (2 - 3) a ľahké skladbičky s klavírom (1-3).

Kompetencie

Správne fyziologické návyky.

Správne dýchanie.

Kvalita tónu zodpovedajúca dĺžke štúdia.

Tónový rozsah e – a1.

Príprava na prechod cez prefukovú klapku.

Striedanie malíčkov P Ľ.

Pochopenie princípu stupníc a prislúchajúcich akordov.

Hra z listu na úrovni ročníka.

Komorná hra na úrovni ročníka.

Spolupráca s klavírom.

Výstupy

- zahrať 2 piesne alebo cvičenia, spamäti
alebo z nôt z prebranej látky.
- 1 durovú alebo molovú stupnicu s T5.
- 1-2 skladbičky sólo alebo s klavírnym
alebo iným sprievodom.
- Verejne vystupovať 1x za polrok.

U žiakov, ktorí neabsolvovali primárne
štúdium hru na zob. flaute alebo inom
nástroji sa môže žiak verejne vystúpiť až
v 2. polroku.

Notový materiál:

P. Drlička: Škola hry na klarinete

J. Kratochvíl: Škola hry na klarinete, 1. diel – výber

B. Zákostelecký: Škola hry na klarinete, 1. diel – výber

S. V. Rozanov: Elementárna škola –výber

Evald Koch: Schule fur klarinete –výber

F. Demnitz: Praktická základná škola pre klarinet –výber

J. O Reilly, M. Wiliams: Accent on Achievement 1. diel (škola hry na klarinet)

Podľa úvahy učiteľa sa môžu použiť vhodné cvičenia aj z iných klarinetových škôl

B. Zákostelecký: Škola hry na klarinete, 1. diel

S. Hochel: Rozihraný klarinet

HRA NA KLARINETE – 2. ročník primárneho umeleckého vzdelania ISCED 1B

○ Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Ciele: Upevňovať neustále základné hráčske návyky: ako napr. uvoľnený postoj v sede a postojačky, uvoľnenosť krku a obidvoch rúk, správne dýchanie – bránicovo – reberné a upevňovanie správneho nátisku, nasadenia – práce jazyka. Dôslednosť fixovania správnych návykov vedie ku kultúre tonu. Zopakovať so žiakom tenuto a legato a vysvetliť ako sa hrá staccato a portamento. K staccatu pristúpiť až vtedy, keď má žiak už dobre fixované ústne svalstvo – nátisk. Postupne hrať náročnejšie etudy a prednesy, dbať na uvoľnené hranie.

Obsah: Naučiť žiaka hrať dlhé tóny a počúvať sa. Pridať k tomu crescendo a decrescendo. Rozširovať dur a mol stupnice postupne do 3 predznamenaní (cvičiť artikuláciu po 3 a 4 tónoch). Rozširovať aj rytmickú predstavu žiaka náročnejšími rytmami. (nota s bodkou, osminové noty, šestnástinové hodnoty - synkopy). Rozsah zvýšiť e - d 3. Hrať piesne ľudové, populárne, kresťanské a ľahšie skladby s harmonickým sprievodom. Postupne sa učiť prednesy spamäti. Učiť základy hrania z listu.

Kompetencie

Správne fyziologické postavenie, držanie
nástroja, správne dýchanie a tvorenie tónu.
Kultivovanosť nasadenia a tónu v závislosti
od dĺžky štúdia.
Využívanie hry rôznych artikulácii.
Vyžívanie základných dynamických
postupov (crescendo, decrescendo).
Tónový rozsah e – d3.
Orientácia v prebranej látke.
Hra z listu a komorná hra.
Spolupráca s klavírom.

Výstupy

Zahrať 2 cvičenia lebo etudy z prebranej
látky (Drlička, Demnitz, Kratochvíl,

Reillly) a jednu durovú alebo molovú
stupnicu s kvintakordom a ich obratmi.
Prejaviť schopnosť hry z listu na úrovni
1. ročníka.
Ďalej schopnosť zahrať 2prednesové
skladby sólo alebo s klav. sprievodom.
Verejne vystupovať1x za polrok

Záverečná postupová skúška
Žiak vykoná záverečnú skúšku pred
komisiou: 1stupnica Dur alebo mol s T5
a jeho obratmi, 1 alebo 2 cvičenia a 1
alebo 2 prednesové skladbičky so
sprievodom klavíra podľa dispozícií žiaka,
(1+1+1) alebo (1+1+2) alebo (1+2+2).

Notový materiál:

P. Drlička: Škola hry na klarinete
J. Kratochvíl: Škola hry na klarinete, 1. diel – výber
B. Zákostelecký: Škola hry na klarinete, 1. diel – výber
S. V. Rozanov: Elementárna škola –výber
Evald Koch: Schule fur klarinete –výber
F. Demnitz: Praktická základná škola pre klarinet –výber
J. O Reilly, M. Wiliams: Accent on Achievement 2. diel (škola hry na klarinet)
J. Kratochvíl: Album prednesových skladieb, 1. Diel
Inštruktívne prednesové skladby z rôznych škôl (Doležal, Zákostelecký, Rozanov, Koch, atď.)
Zborník skladbičiek starých majstrov –vybral a upr. L. Daniel
Anton Doležal: Deteské nálady

Absolventská skúška:

Žiak vykoná záverečnú skúšku pred komisiou: 1stupnica Dur alebo mol s T5 a jeho obratmi, 1 alebo 2 cvičenia a 1 alebo 2 prednesové skladbičky so sprievodom klavíra podľa dispozícií žiaka, (1+1+1) alebo (1+1+2) alebo (1+2+2).

Ďalej účinkuje na Absolventskom koncerte ZUŠ, výber skladieb/skladby určí Umlecká rada v spolupráci s triednym učiteľom.

Profil absolventa:

Žiak má správne fyziologické postavenie, držanie nástroja, správne dýchanie a kultivované tvorenie tónu. Využíva hru rôznych artikulácii. Vyžíva základné dynamické postupy (crescendo, decrescendo). Skladby, cvičenia a stupnice hrá v tónovom rozsahu e – d3. Hrá z listu a spoľahlivo pôsobí v komornom zoskupení. Spolupracuje s klavírom.

HRA NA KLARINETE – 3. ročník primárneho umeleckého vzdelania ISCED 1B

○ Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Ciele: Zdokonaľovať tónovú kultúru a dbať na zvukovú vyrovnanosť vo všetkých registroch. Zrýchľovať hru staccato a vyrovnať ju s prstovou technikou. Rozvíjať výrazové schopnosti žiaka (dynamika, agogika). Nácvik ľahších melodických ozdôb (opora, príraz, skupinka, nátril). Hra prednesových skladieb vo voľnejších tempách a nácvik portamenta.

Obsah: Rozšíriť rozsah do f3 (g3). Zvládnuť presnú hru bodkovaného rytmu (osminová hodnota s bodkou a šestnástinová hodnota) a synkopického rytmu. Zrýchliť hru stupníc v osminových hodnotách. Zvládnuť čítanie v osminových taktoch a taktoch alla breve. Pre hru voľných prednesových skladieb dokonale precvičiť čítanie drobnejších notových hodnôt (šestnástinová, dvaatridsatinová, štyriašesťdesiatinová). Upevňovať hru v artikuláciách. Pokračovať v nácviku hudobnej predstavivosti. Stupnice: chromatické, durové do 4 krížikov a 4b, paralelné molové s kvintakordmi po 3 a 4 tónoch (trioly, kvartoly). Pokračovať v nácviku hudobnej predstavivosti.

Stupnice: chromatické, durové do 4 krížikov a 4b, paralelné molové s kvintakordmi po 3 a 4 tónoch (trioly, kvartoly).

Hudobný materiál:

Školy:

B. ZÁKOSTELECKÝ: Škola hry na klarinet I. a II. diel (výber)

F. DEMNITZ: Elementarschule für Klarinette

Etudy:

H. WAHLS: Etudy I. a II. diel (výber)

J. KRATOCHVÍL: 66 etud pre klarinet (výber)

A. KUBÁT: 50 technických cvičení (výber)

L. KURKIEWICZ: I. a II. diel (výber)
A. DOLEŽAL: 24 snadných etud (výber vo voľných tempách)
Komorná hra:
L. DANIEL (F. Kramář): 6 duetin pro dvě zobcové flauty (klarinety)
Carl RICHTER: Klarinetten – Duos I. a II. diel (výber)
Antonín KINCL: Kasace ve starém stylu MOZART, TELEMANN, MÜLLER: Klar. Deutte (Ed. Musica Budapešť) I. diel
L. WIEDEMANN: Klar. Studien I. – III. diel (výber) Musica Budapešť) I. diel
L. WIEDEMANN: Klar. Studien I. – III. diel (výber)
Triá:
J. KRATOCHVÍL: Tria českých klasikov (Supraphon)
BUOFFIL – NUDERA – Trios für Klarinetten (Hoffmeister, Lipsko)
O. MÁCHA: 7 kousku (duá a triá)
Prednesové skladby:
Gustáv VRÁNEK: 3 melódie pre klarinet a klavír
J. KRATOCHVÍL: I. a II. diel albumu prednesových skladieb
J. FRANCL: Pastorálna suita (výber) Chrestomatija Klarinetista (Moskva 1976)
E. KOCH: Schule für Klarinette, výber
A. DOLEŽAL: Dětské nálady

HRA NA KLARINETE – 4. ročník primárneho umeleckého vzdelania ISCED 1B
○ Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Ciele: Pripraviť žiaka na záverečnú skúšku, na ktorej preukáže všetky hudobno-výrazové a technické schopnosti nadobudnuté počas štúdia. Rozvíjať poznatky žiaka z hry z listu, zdokonaliť jeho reprodukčné schopnosti, aby po absolvovaní mohol účinkovať v oblasti vlastného záujmu.

Obsah: Zdokonaľovať hru vo voľnejších tempách (adagio, lento a pod.). Nácvik oktávovej transpozície (ev. in C, in A). Nácvik ťažších melodických ozdôb (trilok, obal). Základy kry kadencií. Prebrať v základných črtách frázovanie a výslovnosť v tanečnej a beatovej hudbe (nasadenie tónu tu, du). Stupnice: Všetky durové a molové stupnice s kvintakordmi po 3 a 4 tónoch (trioly, kvartoly).

Hudobný materiál:

Školy:

B. ZÁKOSTELECKÝ: Škola hry na klarinet I. a II. diel (výber)

F. DEMNITZ: Elementaschule für Klarinette

Etudy:

J. KRATOCHVÍL. 66 etud pro klarinet (výber) H. WAHLS: II. diel (výber)

L. KURKIEWICZ: III. diel (výber)

W. HARTMANN: Rhytmisch – stilistische Studien I. a II. diel

A. DOLEŽAL: 24 snadných etud pro klarinet (výber)

I. MÜLLER: 22 etud pre klarinet

A. DOLEŽAL: 20 charakteristických etud

Komorná hra:

Deutte für Klarinettenfänger nach Originalen des XIX. Jahrhunderts (Hoffmeister, Lipsko), výber L. WIEDEMANN: Klar. Studien I. – III. diel, výber

S. HOCHEL: Detská suita

F. K. ZEDÍNEK: Malá suita

K. HÁBA: Sonatína pre 3 klarinety

Triá:

L. KRATOCHVÍL: Suita pro 3 klarinety, výber

Duá a triá uvedené v 3. ročníku

Prednesové skladby:

M. KOŘÍNEK: Sonatína

DOMAŽLICKÝ: Romaner

DESSAU: Variácie

Z. FIBICH: Selanka

J. E. A. KOŽELUH: Koncert Es dur, 2. veta

V. TUČEK: Koncert B dur, 2. veta

J. FRANCL: Pastorálna suita

Anonym L.: Variace B dur (upr. J. Kratochvíl)

J. POSPÍŠIL: Drobnosti, výber

J. PAUER: Capricio, výber

J. FELD: Instruktivní suita

J. K. VAHŇAL: Sonáta pro klarinet a klavír 2. veta
R. WAGNER: Adagio
C. BÄRMANN: 24 etud pro klarinet (P. Q. M. Krakow), výber
J. KRATOCHVÍL: Malá suita
M. REGER: Romanca
M. DLOUHÝ: 3 miniatury
Ďalšie skladby podobnej technickej obtiažnosti podľa uváženia a výberu učiteľa.

Záverečná skúška
1 durová stupnica a 1 molová stupnica paralelná s kvintakordom, 3etudy podľa výberu, 1 prednesová skladba (podľa schopnosti žiaka naspamäť).

HRA NA KLARINETE – 1. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ISCED 2B
○ Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Ciele: Neustále upevňovať základné hráčske návyky: postoj, uvoľnenosť krku a rúk, správne dýchanie, nátisk, artikulácia. Zdokonaľovať ozev tónu a kultúru tónu. Postupne zrýchľovať staccato a dbať na zvukovú vyrovnanosť vo všetkých registroch. Rozvíjať výrazove schopnosti žiaka (dynamika, agogika) Opakovať hru tenuta, legata a portamenta. Nácvik ľahších melodických ozdôb (opora, príraz, skupinka, nátril). Hrať prednesové skladby v primeraných tempách.

Obsah: Naďalej hrať dlhé tony a počúvať sa. Rozširovať dur a mol stupnice postupne do 4-5 predznamenaní. Pridať k T5 aj D7 a zm. septakordy. Zrýchliť hru stupníc (osminové hodnoty). Rozsah zvýšiť e – g3. Zvládnuť rytmicky presnú hru bodkovaného rytmu (osminová hodnota s bodkou a šestnástinová hodnota) a synkopického rytmu. Zvládnuť čítanie v osminových taktoch a taktoch alla breve. Pre hru prednesových skladieb sólo alebo so sprievodom klavíra precvičiť čítanie drobnejších notových hodnôt (šestnástinová, dvaatridsatinová). Zdokonaľovať hru
z listu. Zo školy prebrať cca 50 -70 cvičení. Vyberať primerané skladby k schopnostiam žiaka rôznych období (klasicizmus, romantizmus, pop) a učiť sa ich hrať spamäti. Hrať so žiakom rôzne duetá a postupne rozvíjať komornú hru.

Kompetencie

Zoznámiť žiaka s nástrojom, jeho históriou,
vývojom a uplatnením.
Opis častí, zloženie, základná údržba nástroja a
plátkov.
Naučiť žiaka k správnemu postoju
pri hraní, osvojiť si funkcie pravej a ľavej
ruky, viesť žiaka k správnemu bránicovému
dýchaniu, správnemu nasadeniu hubičky,
tvorby tónu a základu nátisku, správnej artikulácii.
Oboznámiť žiaka so základnými technikami hry.
Stupnice C, G, F dur, škola: 10 – 15
cvičení, 2 – 3 slovenské ľudové piesne,
1 – 2 skladbičky podľa výberu sólových skladieb
s klavírnym sprievodom.
Rozvíjať rytmicko – melodickú predstavivosť,
delenie fráz v rámci skladby, intonačnú čistotu
a sluchovú orientáciu.
Ak má žiak pamäťové danosti, treba rozvíjať
hru spamäti.
Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení
z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym
sprievodom odohrať jednoduchšie skladbičky.
Hra z listu.

Výstupy

Zahrať jednu durovú alebo molovú
stupnicu (do 5 predznamenaní) s T5, D7
a zm.
2 cvičenia, alebo etudy z prebranej látky
(Doležal, Demnitz, Kratochvíl, Reillly).
Prejaviť schopnosť hry z listu na
primeranej úrovni.
Ďalej schopnosť zahrať 2 - 3 prednesové skladby
s klavírnym sprievodom.
Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok so

sprievodom klavíra.

Notový materiál:

H. Wahls: Etudy I: a II. Diel (výber)

J. Kratochvíl: 66 etud pre klarinet (výber)

A. Kubát: 50 technických cvičení. (výber)

L. Kurkiewicz: I: a II. diel (Výber)

A. Doležal: 24 snadných etud (výber vo voľných tempách)

J. Kratochvíl: Album prednesových skladieb, 1 a II. diel

Anton Doležal: Detské nálady

Gustáv Vránek: 3 melódie pre klarinet a klavír

J. Francl: Pastorálna suita (výber)

Chrestomatija Klarinetista (Moskva 1976)

Berkée Kálmán: Drobné skladby pre klarinet a klavír, II. diel (Budapešť 1970), výber

Evald Koch: Schule fur klarinete, výber

Komorná hra

L. Daniel (F. Kramár): 6 duetin pre 2 zob. flauty (klarinety)

Carl Richter: Klarinetten – Duos I. a II. diel (výber)

Antonín Kincl: Kasace ve starém stylu

Mozart, Telemann, Muller: Klar. Duete (Ed. Musica Budapešť) I. diel

L. Wiedemann: Klar. Studien I. – III. diel (výber)

Triá

J. Kratochvíl: Tria českých klasikov (Supraphon)

Buoffil – Nudera – Trios fur Klarinetten (Hoffmeister, Lipsko)

O. Mácha: 7 kousku (duá a triá)

HRA NA KLARINETE – 2. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ISCED 2B

○ Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Ciele: Viesť žiaka, aby dokázal samostatne kontrolovať a korigovať hru na nástroji. Upevňovať a rozširovať rozsah nástroja, tónovú kultúru a zvukovú vyrovnanosť vo všetkých polohách nástroja. Zvyšovať techniku hry. Zdokonaľovať hru v rôznych štýloch so všetkými prislúchajúcimi vyjadrovacími prostriedkami daného štýlu. Naďalej formovať hudobný

predstavu a rozvíjať interpretačné schopnosti. Taktiež klásť dôraz aj na komornú hru.

Obsah: Zvyšovanie samokontroly nad hrou na nástroji, v oblasti fyziologickej (správny postoj, regulácia dychu), sonoristickej (tónová kultúra, vyrovnanosť registrov, dynamické rozdiely a intonácia). Zvyšovať techniku hry – hra stupníc dur, mol s T5, D7 a zm7 v rozsahu do e - g3, správna technika hry všetkých artikulácii (legato, tenuto, portamento, staccato atď.), melodických ozdôb. Oboznámiť žiaka s frázovaním v tanečnej a džezovej hudbe – výber skladby z tejto štýlovej oblasti, ale zároveň výber aj odlišného materiálu. Hra z listu na primeranej úrovni, komorná hra je dôležitou súčasťou výučby. Do výučby prípadne zapojiť oktávovú transpozíciu.

Kompetencie

Kontrolovaná a samostatne korigované hra
na nástroji.
Kultivovaný prednes, tvorenie
tónu.
Orientácia v dur a mol priestore.
Využívanie artikulačných techník,
melodických ozdôb.
Správne frázovanie rôznych štýlovo
odlišných skladieb.

Výstupy

1 stupnica dur alebo mol s T5, D7, zm7 +
obraty (všetky stupnice dur a mol)
v rozsahu po g3.
2 náročnejšie cvičenia (etudy) rôzneho
charakteru.
Verejne vystupovať najmenej raz za
polrok sólo so sprievodom, prípadne
vystupovať aj v komornom zoskupení.

Notový materiál:

B. Zákostelecký: Škola hry na klarinete, 1. 2. diel – výber
F. Demnitz: Praktická základná škola pre klarinet – výber

H. Wahls: Etudy II. Diel (výber)

J. Kratochvíl: 66 etud pre klarinet (výber)

L. Kurkiewicz: III. diel (Výber)

W. Hartmann: Rhytmisch - stilistische Studien I. aII. diel

A. Doležal: 24 snadných etúd pro klarinet (výber)

I. Muller: 22 etud pre klarinet

A. Doležal: 20 charakteristických etúd

M. Kořínek: Sonatína

Domažlický: Romaner

Dessau: Variácie

Z. Fibich: Selanka

J. E. A. Koželuh: Koncert Es dur (2. časť)

V. Tuček: Koncert B dur (2. časť)

J. Francl: Pastorálna suita

Anonym L: Variacie B dur (upr. J. Kratochvíl)

J. Pospíšil: Drobnosti, výber

J. Pauer: Capricio, výber

J. Feld: Instruktívní suita

J. K. Vaňhal: Sonáta pre klarinet (2. časť)

R. Wagner: Adagio

C. Bärmann: 24 etud pre klarinet (P. W. M. Krakow), výber

J. Kratochvíl: Malá suita

M. Reger: Romanca

M. Dlouhý:3 miniatury

Chrestomatija Klarinetista (Moskva 1976)

Berkée Kálmán: Drobné skladby pre klarinet a klavír, II. diel (Budapešť 1970), výber

Evald Koch: Schule fur klarinete, výber

Komorná hra:

Duette für Klarinttenfänger nach Originalen des XIX. Jahrhunderts (Hoffmeister, Lipsko), výber

L. Wiedemann: Klarinetten Studien I. – III. diel (výber)

S. Hochel: Detská suita

F. K. Zedínek: Malá suita

K. Hába: Sonatína pre 3 klarinety

J. Kratochvíl: Tria českých klasikov (Supraphon)

L. Kratochvíl: Suita pro 3 klarinety, výber
Buoffil – Nudera – Trios für Klarinetten (Hoffmeister, Lipsko)
O. Mácha: 7 kousku (duá a triá)

HRA NA KLARINETE – 3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ISCED 2B

○ Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Ciele: Schopnosť samostatnej kontroly pri hre na nástroj: správne fyziologické návyky, dýchanie, fixácia nátisku. Schopnosť hrať vyrovnane a intonačne čisto vo všetkých polohách nástroja. Schopnosť samostatného použitia artikulácii (staccato, legato, portamento). Využívanie jednoduchých melodických ozdôb (príraz, nátril, trilok). Vedieť hrať v rýchlejších tempách. Mať vedomosť o transpozícii do C ladenia (in C). Ovládať základy frázovania v tanečnej a džezovej hudbe. Vedieť správne cvičiť na nástroj. Naučiť sa samostatnosti pri štúdiu nových skladieb. Rozvíjať zmysel pre štýlovosť rôznych hudobných období. Zdokonaľovanie dychovej techniky, kvality tónu, zvukovej a farebnej vyrovnanosti vo všetkých polohách nástroja Klásť dôraz aj na komornú hru.

Obsah: Obsahom vyučovacieho procesu v tomto ročníku je nácvik rýchleho, nehlučného a intenzívneho nádychu a rovnomerného výdychu (reberno – bránicové dýchanie) Ďalej rozvíjanie samostatnej kontroly nadobudnutých zručností a návykov žiaka, pri hre na nástroj: upevňovať tonovú kultúru, zvukovú vyrovnanosť, intonáciu vo všetkých polohách nástroja, stupnice dur, mol v artikulácii, vycvičovanie po troch, rozvíjanie jazykovej a prstovej techniky v rýchlejších tempách (legatové a staccatové behy), vytvorenie vhodných predpokladov pre základy transpozície in C. Rozvíjať základy frázovania v tanečnej a džezovej hudbe. Viesť žiaka k správnemu cvičeniu na nástroj a k samostatnému štúdiu nových skladieb. Viesť žiaka k správnemu hraniu rámci komornej hry, duo, trio atď.

Kompetencie

Kultivovaný prednes.
Využívanie artikulačných techník, melodických ozdôb.
Správne frázovanie v rôznych štýlovo
odlišných skladbách.
Stupnice dur a mol do 3 - 4 predznamenaní
v artikuláciách po troch s T5, D7 a zm7.

Transpozícia in C výlučne v pomalom tempe, oktávová transpozícia.
Hra v komornom zoskupení (s klavírom, inými nástrojmi, v orchestri, príp. rovnakým nástrojom).
Hra z listu na úrovni ročníka.

Výstupy

1 stupnica dur alebo mol s T5, D7, zm7 + obraty (všetky stupnice dur a mol) v rozsahu po g3.
2 náročnejšie cvičenia (etudy) rôzneho charakteru (výber zo škôl).
Verejne vystupovať najmenej raz za polrok sólo so sprievodom prípadne vystupovať aj v komornom zoskupení.

Notový materiál:

B. Zákostelecký: Škola hry na klarinet II. diel – výber
F. Demnitz: Praktická základná škola pre klarinet – výber
H. Wahls: Etudy II. Diel (výber)
A. Doležal: 24 etúd pro klarinet (výber)
J. Kratochvíl: 66 etud pre klarinet (výber)
L. Kurkiewicz: II. a III. zošit (výber)
A. Giampiery: Škola hry na klarinet - výber
C. Bärmann: 24 etud pre klarinet -výber
F. Zítek: 60 etud- výber
A. Kubát: 50 technických cvičení -výber
A. Stark: 30 etud -výber
I. Muller: 22 etud pre klarinet -výber

Prednesové skladby:
Z. Fibich: Selanka
V. Tuček: Koncert B dur (1. časť)
Anonym L: Variacie B dur (upr. J. Kratochvíl)

J. Pospíšil: Drobnosti, výber
J. Pauer: Capricio, výber
R. Ščedrin: Suita
J. Feld: Instruktívní suita
J. K. Waňhal: Sonáta pre klarinet (3. časť)
M. Reger: Romanca
S. Hochel: Valčík
M. Dlouhý: 3 miniatury
Chrestomatija Klarinetista (Moskva 1976)
Berkée Kálmán: Drobné skladby pre klarinet a klavír, II. diel (Budapešť 1970), výber

Komorná hra:
Duette für Klarinttenfänger nach Originalen des XIX. Jahrhunderts (Hoffmeister, Lipsko), výber
L. Wiedemann: Klarinetten Studien I. – III. diel (výber)
S. Hochel: Detská suita
F. K. Zedínek: Malá suita
K. Hába: Sonatína pre 3 klarinety
J. Kratochvíl: Tria českých klasikov (Supraphon)
L. Kratochvíl Suita pro 3 klarinety, výber
Buoffil – Nudera – Trios für Klarinetten (Hoffmeister, Lipsko)
O. Mácha: 7 kousku (duá a triá)

HRA NA KLARINETE – 4. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ISCED 2B

○ Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Ciele: schopnosť samostatnej hry a sebakontroly pri hre na nástroj (dýchanie a správne fyziologické návyky, atď.). Hrať vyrovnane a intonačne čisto vo všetkých polohách nástroja v rozsahu e – g3 (c4). Zvládnuť hru všetkých stupníc dur a mol v artikuláciách po troch s T5, D7 a zm7. Mať vedomosť ako hrať chromatickú a celotónovú stupnicu. Ovládať všetky základné techniky hry na nástroj (tenuto, legato, portamento, staccato). Ovládať hru náročnejších rytmických útvarov, ovládať hru rôznych štýlových hudobných období. Schopnosť samostatne nacvičiť primerané sólové, komorné alebo orch. party so zmyslom pre štýlovú reprodukciu. Vedieť zahrať ľahšie tanečné a džezové útvary. Schopnosť hrať z listu. Vytvoriť záujem o

samostatné štúdium
nových skladieb.

Obsah: Upevňovať získané vedomosti a zručnosti v hre. Naďalej zdokonaľovanie dychovej techniky, kvality tónu, nátisku, rôzne druhy nasadzovania, vydržovaných tónov - dynamiky a zvukovej, farebnej vyrovnanosti a intonačnej čistoty vo všetkých polohách nástroja. Zdokonaľovať samostatnú kontrolu žiaka pri hre na nástroj. Hrať stupnice dur a mol s T5, D7 a zm7, v artikulácii po troch. Oboznámiť žiaka s chromatickou a celotónovou stupnicou. Hrať v celom rozsahu nástroja e – g3 (c4). Hrať náročnejšie rytmické útvary (bodkovaný rytmus, triola, synkopa atď.) Viesť žiaka k samostatnému naštudovaniu skladieb so zmyslom pre správnu interpretáciu daného hudobného štýlu. Naďalej rozvíjať komornú a orchestrálnu hru. Hrať ľahšie tanečné a džezové skladbičky. Hrať z listu ľahšie skladbičky. Viesť žiaka k hre naspamäť a podľa sluchu. Vytvoriť záujem o poznanie nových skladieb a ich štýlovú produkciu.

Kompetencie

Kultivovaný prednes. Využívanie artikulačných techník,
melodických ozdôb.
Správne frázovanie v rôznych štýlovo
odlišných skladbách (barok - súčasná
hudba).
Stupnice dur a mol v artikuláciách po troch
s T5, D7 a zm7.
Chromatická a celotónová stupnica.
Tónový rozsah e - g3.
Transpozícia in C výlučne v pomalom
tempe, oktávová transpozícia.
Hra v komornom zoskupení (s klavírom,
inými nástrojmi, v orchestri, príp.
rovnakým nástrojom)
Hra z listu na úrovni ročníka.

Výstupy

Stupnice dur alebo mol s T5, D7, zm7 +
obraty (všetky stupnice dur a mol)
v rozsahu po g3.

2 - 3 náročnejšie cvičenia (etudy)
rôzneho charakteru (výber zo škôl).
2 - 3 skladby/cvičenia z listu
s náročnosťou predchádzajúceho ročníka.
Verejne vystupovať najmenej raz
za polrok sólo so sprievodom prípadne
vystupovať aj v komornom zoskupení.

Hudobný materiál:

Školy a etudy:
B. Zákostelecký: Škola hry na klarinet II. diel – výber
F. Demnitz: Praktická základná škola pre klarinet – výber
M. Etlík: Etudy
J. Kratochvíl: 66 etud pre klarinet (výber)
L. Kurkiewicz: III. a IV. zošit (výber)
A. Giampiery: Škola hry na klarinet - výber
C. Bärmann: 24 etud pre klarinet -výber
A. Stark: 30 etud -výber
I. Muller: 22 etud pre klarinet –výber
H. E. Klose: Denné cvičenia
M. Koehler: Progresívne štúdie, 1. diel
D. Jeanjean: Progresívne etudy 1. zošit

Prednesové skladby
Z. Fibich: Selanka
V. Tuček: Koncert B dur (1. časť)
Anonym L: Variacie B dur (upr. J. Kratochvíl)
J. Kratochvíl: Malá suita
K. Reissinger: Loutková suita
Z. Jonák: Serenáda
J. K. Waňhal: Sonáta pre klarinet
S. Hochel: Valčík
Chrestomatija Klarinetista (Moskva 1976)
Berkée Kálmán: Drobné skladby pre klarinet a klavír, II. diel (Budapešť 1970), výber
Rimskij Korsakov: Koncert Es dur

N. W. Gade: 4 fantazijné kusy

F. A. Rozetti: Koncert Es dur

L. Koželuh: Koncert Es dur

R. Wagner: Adagio

Absolventská skúška:

1 stupnica dur a 1 stupnica mol s T5, D7, zm7 v artikulácii po troch

3 etudy rôzneho charakteru

2 prednesové skladby rôzneho zamerania so sprievodom klavíra alebo jedna skladba so sprievodom klavíra väčšieho rozsahu (celá sonáta, celý koncert atď.)

Profil absolventa:

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelávania základného štúdia by mal ovládať na vyššej úrovni hudobnú teóriu a terminológiu. Mal by ovládať správne návyky, základy hry na nástroj a schopnosť sebakontroly pri hre. Jeho hra by sa mala vyznačovať tónovou kultúrou a zvukovou vyrovnanosťou vo všetkých polohách nástroja. Žiak by mal ovládať hru stupníc a základné techniky: legato, tenuto, portamento a staccato. Mal by zvládnuť hru na klarinete aj po dynamickej stránke. Mal by ovládať hru náročnejších rytmov, hru rôznych štýlových období a hru v komornom zoskupení v rozsahu učebných osnov. Mal by sa aktívne zúčastňovať interných, verejných koncertov alebo iných podujatí organizovaných školou.

Školský vzdelávací program	Hra na saxofóne

HRA NA SAXOFÓNE – 1. ročník primárneho umeleckého vzdelania ISCED 1B

○ Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Poslanie a charakteristika predmetu: Vyučovanie hry na saxofóne vychádza zo širokého uplatnenia nástroja v tanečnej, populárnej, džezovej a dychovej hudbe a v sólovej hre. Podmienkou prijatia žiaka do ZUŠ pre hru na saxofóne je potrebné hudobné nadanie, sluch, rytmus, spôsobilé pery, zdravé dýchacie orgány a zuby. Vzhľadom na potrebnú telesnú vyspelosť žiaka pre hru na saxofóne, odporúča sa vek žiaka minimálne 12 rokov a začatie výučby na alt saxofóne, resp. soprán saxofóne. Cieľom vyučovania hry na saxofóne je viesť žiaka k tvorivej interpretácii hudobných skladieb a vychovať z neho dobrého, aktívneho hráča - amatéra, schopného pokračovať v samostatnej tvorivej práci, alebo hrať v niektorom zvolenom amatérskom súbore. Mimoriadne nadaných žiakov pripraviť pre štúdium na konzervatóriu. Predmet obsahuje štúdium základnej literatúry, hru z listu, komornú, súborovú, orchestrálnu hru.

Ciele: Formou predhrávania živej a reprodukovanej hudby získať záujem žiaka o štúdium hry na saxofóne. Zoznámiť žiaka s nástrojom, jeho historickým vývojom a uplatnením.(opis častí, zloženie nástroja, základná údržba nástroja a plátkov). Naučiť žiaka správnemu postoju a držaniu nástroja pri hre, osvojiť funkcie pravej a ľavej ruky, viesť žiaka k návykom správneho reberno-bránicového dýchania, správneho nasadenia hubičky, tvorbu tónu a vytvoriť základy nátisku. Od začiatku rozvíjať hru spamäti, rozvíjať zmysel pre súhru a hudobnú tvorivosť.

Obsah: Oboznámiť žiaka s rôznymi typmi saxofónov a výber nástroja podľa fyzických dispozícií a telesnej vyspelosti žiaka. Naučiť žiaka správne tvoriť tón, upevňovať nátisk cvičením dlhých tónov. Venovať pozornosť správnemu dýchaniu.

Kompetencie

Oboznámenie so základným registrom a hmatmi nástroja.

Správne nasadzovanie a tvorenie tónu.

Venovať pozornosť chúlostivým tónov z hľadiska nasadenia

a intonácie (prevažne spodný register.)
Plynulá hra v primeranom tempe s použitím dynamiky,
so sprievodom iného nástroja.

Výstupy
Viesť žiaka k svedomitej samostatnej domácej príprave.
Pripravovať žiaka na vystúpenia.
Dve skladby kontrastného charakteru z nôt alebo naspamäť

Hudobný materiál
L. Daniel: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu I. diel
Erik Rothenstein: Základy hry na saxofón

HRA NA SAXOFÓNE – 2. ročník primárneho umeleckého vzdelania ISCED 1B
○ Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Ciele: Žiaci sú oboznámení s históriu nástroja, zvládajú zloženie, rozloženie nástroja a ošetrovanie nástroja, zvládajú prstovú a jazykovú techniku.

Obsah: Ovládajú hru v rozsahu c1 - f 3, aplikujú hru tenuto, staccato a legato. Ovládajú plynulé čítanie nôt. Aplikujú elementárne hudobno-výrazové prostriedky.

Kompetencie
Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.
Budovanie nátisku.
Dlhé tóny v dosiahnutom rozsahu
s výraznou dychovou oporou.
Sú schopní hrať rozsiahlejšie prednesové skladby
so sprievodom z nôt aj spamäti, realizujú sa v súboroch.

Výstupy
Nácvik kratších skladieb a piesní spamäti.
Viachlasé skladby so spolužiakmi, alebo učiteľom.
Verejná prezentácia nadobudnutých kompetencii.

Hudobný materiál:

Erik Rothenstein: Základy hry na saxofón

Stanislav Krtička: Škola hry na saxofón

Guy Lacour: 50 Études

HRA NA SAXOFÓNE – 1. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ISCED 2B

○ Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Ciele: Formou predhrávania učiteľom a aj reprodukovanej hudby pozitívne motivovať žiaka o hru na saxofóne. Oboznámiť žiaka s nástrojom, jeho vznikom a vývojom (opis častí, zloženie nástroja, základná údržba nástroja) a rôznymi typmi saxofónov. Vysvetliť funkciu plátku a ako vzniká tón. Postupne žiaka naučiť správnym fyziologickým návykom: postoj a správne držanie tela - uvoľnenosť hrtana, držanie nástroja (ruky a uhol zovretia) – postavenie prstov, bránicové dýchanie, nátisk – ústna dutina, nasadenie - výslovnosť (práca jazyka), plátok, hubička, ligatúra. Dbať pri výučbe o neustále fixovanie správnych návykov, pokým sa stanú automatické. Na základe týchto návykov postupne rozvíjať hudobné schopnosti žiaka. Pri tom sa však nesmie zabúdať na patričnú uvoľnenosť pri hre.

Obsah: Vybrať typ nástroja podľa fyzických dispozícií žiaka (soprán, alt, tenor). Postupne zvládnuť správne fyziologické návyky. Dbať pri tom na uvoľnenosť pri hre. Dbať na správne dýchanie a postoj pri hre, znelosť tonu – uvoľnenosť hrtanu, prstov a fixovanie správneho saxofónového nátisku. Neustále sledovať kultúru tonu a dbať na kvalitu nasadenia. Postupne zvládnuť register pod prefukovou klapkou (h1 – c1) a neskôr skúšať register nad prefukovou klapkou (c2 – g2) Postupne sa naučiť hrať tenuto a legato. Popri týchto základných návykoch snažiť sa o hudobný rozvoj žiaka. Napr. spievať krátke a jednoduché piesne, ktoré pozná a následne ich postupne skúšať hrať na saxofóne. Snažiť sa hrať spamäti. Prebrať zo školy 50 -100 cvičení. Učiť sa
hrať základné durové a molové stupnice a kvintakordy do 2 predznamenaní.

Kompetencie

Schopnosť samostatne zahrať 2 cvičenia
alebo etudy z prebranej látky (Rothenstein,
Hejda, Gruber, atď.) a jednu durovú a alebo
molovú stupnicu s kvintakordom.

Ďalej schopnosť samostatne zahrať 2
prednesové skladbičky (piesne)
s klavírnym sprievodom.
Verejne vystupovať 1x za polrok so sprievodom.
Žiak, ktorý neabsolvoval primárne
štúdium hru na saxofóne (klarinete)
verejne vystúpi až v 2. polroku.

Výstupy
1 – 2 piesne alebo malé skladbičky (sólo
alebo so sprievodom).
Verejné vystúpenie 1x v polroku.

Hudobný materiál:
Erik Rothenstein: Progresívna škola hry na saxofón (výber)
Tadeusz Hejda: Škola hry na saxofón (výber)
Rudolf Gruber: Škola hry na saxofón (výber)
Perényi Eva – Perényi Péter Saxofon –ABC (výber)
Ľahšie melódie v rámci rozsahu a schopností žiaka (prípadne aj ľudové piesne)
Meet The Red Nosed Reindeer – úprava
Melodie uložené na www.8notes.com
Perényi Eva – Perényi Péter Saxofon –ABC (výber)

HRA NA SAXOFÓNE – 2. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ISCED 2B
○ Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Ciele: Upevňovanie základných hráčskych návykov: postoj, držanie nástroja, dýchanie, saxofónový nátisk, nasadenie, uvoľnenosť pri hre = kultúra tónu. Rozvíjať hru v dynamických odtieňoch crescendo – decrescendo atď. Rozvíjať hru staccato. Opakovať a naďalej rozvíjať hru tenuto, legato a naučiť žiaka hru portamento. Pomocou stupníc dur a mol do 4 predznamenaní s T5, D7 a zm7 rozvíjať hru v celom rozsahu nástroja aj s pomocnými hmatmi. Pomocou vhodných cvičení rozvíjať prstovú motoriku, jazykovú techniku v rôznych tempách. Rozširovať hudobný obzor žiaka aj s oblasti populárnej a džezovej hudby.

Obsah: Cvičiť vydržované tóny s dynamikou crescendo a decrescendo. Hrať stupnice dur a mol do 4 predznamenaní s T5, D7, a zm7 v celom rozsahu nástroja (e –c3). Dbať pri tom na správne hráčske návyky a uvoľnenosť pri hre. Vysvetliť a rozvíjať hru staccato. Naučiť žiaka hrať portamento a zároveň správne hrať tenuto a legato pomocou cieleného výberu cvičení. Rozvíjať prstovú motoriku na rôznych etudách a prednesoch. Rozširovať aj rytmickú predstavu žiaka náročnejšími rytmami (nota s bodkou, osminové noty, šestnástinové hodnoty - synkopy) Hrať malé
prednesové skladby z oblasti vážnej hudby a z oblasti popovej, prípadne džezovej. Rozvíjať hru spamäti.

Kompetencie

Schopnosť samostatne zahrať vybranú durovú alebo molovú stupnicu s predznamenaním do 4 posuviek s T5, D7 a zm7.
Schopnosť zahrať cvičenia lebo etudy z prebranej látky na úrovni ročníka (výber zo škôl: Rothenstein, Hejda, Gruber atď.).
Prejaviť schopnosť hry z listu a schopnosť hrať v komornom zoskupení na primeranej úrovni (len u vyspelejších žiakov).
Ďalej schopnosť zahrať 2 - 3 prednesové skladby odlišného štýlového obdobia so sprievodom klavíra.
Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok so sprievodom klavíra (rozvíjať hru z listu a hranie v duetách).

Výstupy

1 stupnica dur alebo mol s T5, D7, zm7 + obraty
2 - 3 náročnejšie cvičenia (etudy) rôzneho charakteru.
Verejne vystupovať najmenej raz za polrok sólo so sprievodom prípadne

vystupovať aj v komornom zoskupení.

Hudobný materiál:

Erik Rothenstein: Progresívna škola hry na saxofón (výber)

Tadeusz Hejda: Škola hry na saxofón (výber)

Rudolf Gruber: Škola hry na saxofón (výber)

Perényi Eva – Perényi Péter Saxofon –ABC (výber)

Prednesové skladby:

Ľahšie melódie v rámci rozsahu a schopností žiaka (prípadne aj ľudové piesne)

Meet The Red Nosed Reindeer –úprava

Melodie uložné na www.8notes.com

Perényi Eva – Perényi Péter Saxofon –ABC (výber)

HRA NA SAXOFÓNE – 3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ISCED 2B

○ Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Ciele: Nadobudnúť zmysel pre kontrolu základných hráčskych návykov: postoj, držanie nástroja, dýchanie, saxofónový nátisk, nasadenie, uvoľnenosť pri hre. Pre ďalšie napredovanie je nevyhnutné kompletne zvládnuť tonový rozsah nástroja aj s pomocnými hmatmi, zdokonaľovať tonovú kultúru a zvukovú vyrovnanosť v celom rozsahu nástroja. Zvládnutie rôznych artikulačných spôsobov hry. Ovládať hru staccato, legáto, portamento atď. Zvládnuť hru stupníc dur a mol s T5, D7 a zm. septakordom. Zvládnuť hru bodkovaného a synkopického rytmu. Mať vedomosť, ako hrať melodické ozdoby. Rozvíjať hru z listu, komornú hru a hru spamäti. Rozvíjať hudobnú predstavivosť.

Obsah: Kontrolovanie základných hráčskych návykov. Hra vydržovaných tónov. Zdokonaľovanie zvučnosti tónu a tónovej kultúry. Upevňovanie hry staccato. Stupnice dur aj mol všetky, s T5, D7 a zm. septakordom (akordy po štyroch). Rozvíjanie presnej hry bodkovaného a synkopického rytmu. Oboznámenie žiaka o melodických ozdobách. Rozvíjanie výrazových schopností žiaka (dynamika, agogika) a hudobnej predstavivosti. Rozširovanie rytmickej predstavy žiaka rôznymi rytmickými cvičeniami. Hra z listu, komorná hra a hra spamäti. Hrať známe melódie podľa sluchu a v rôznych tóninách.

Kompetencie

Schopnosť samostatne zahrať durové
a molové stupnice s predznamenaním do 4
posuviek (príp. viac u vyspelejších žiakov)
s T5, D7 a zm7.
Schopnosť zahrať cvičenia a etudy z prebranej
látky na úrovni ročníka (výber zo škôl).
Prejaviť schopnosť hry z listu a schopnosť hrať
v komornom zoskupení na primeranej úrovni.
Ďalej schopnosť zahrať 2 - 3 prednesové skladby
odlišného štýlového obdobia so sprievodom klavíra.
Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok
so sprievodom klavíra.
Schopnosť hrať s použitím rôznych
artikulácii - hra staccato, legato, portamento atď.
Schopnosť orientovať sa v hre melodických ozdôb.

Výstupy

- jedna durová a/alebo molová stupnica s
T5, D7 a zm7.
- 3 cvičenia alebo etudy rôzneho
charakteru, alebo štýlu z prebranej látky.
- 2 prednesové skladby odlišného
charakteru alebo štýlu s klavírnym
sprievodom.

Verejne vystupovať minimálne 1x za
polrok so sprievodom.

Hudobný materiál:

Perényi Eva – Perényi Péter Saxofon – ABC (výber)
Tadeusz Hejda: Škola hry na saxofón (výber)
Rudolf Gruber: Škola hry na saxofón (výber)
Erik Rothenstein: Progresívna škola hry na saxofón (výber)

Prednesové skladby

Ľahšie melódie v rámci rozsahu a schopností žiaka (prípadne aj ľudové piesne)
John Kander: Theme from New York, New York
E. Mancini: Ružový panter
Meet The Red Nosed Reindeer –úprava
Melodie uložné na www.8notes.com
Perényi Eva – Perényi Péter Saxofon –ABC (výber)
G. B. Pergolesi: Nina
G. Verdi: Nabuco
M. A. Charpentier.: Prelude

HRA NA SAXOFÓNE – 4. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ISCED 2B

○ Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Ciele: Nadobudnúť zmysel sebakontroly pri hre na nástroj (postoj, držanie nástroja, dýchanie, saxofónový nátisk, nasadenie, uvoľnenosť pri hre). Upevniť základné zručnosti a vedomosti v hre na nástroj. Zvládnuť hru všetkých stupníc dur a mol s T5, D7 a zm7. Ovládať všetky základné techniky hry na nástroj (tenuto, legato, portamento, staccato). Nadobudnúť schopnosť využívať zvukové možnosti nástroja a jeho efekty. Hrať vyrovnane a čisto vo všetkých polohách nástroja. Ovládať hru rôznych štýlových hudobných období. Vedieť zahrať aj ťažšie rytmické útvary a náročnejšie melodické ozdoby. Vedieť zahrať ľahšie tanečné a džezové útvary. Hrať z listu. Prejaviť určitú samostatnosť pri štúdiu nových skladieb alebo partov. Správne interpretovať jednotlivé štýlové obdobia a správne frázovať ľahšie džezové sklady

Obsah: Naďalej zdokonaľovanie dychovej techniky, kvality tónu, nátisku, rôzne druhy nasadzovania, vydržovaných tónov - dynamiky a zvukovej, farebnej vyrovnanosti a intonačnej čistoty vo všetkých polohách nástroja. Stupnice dur aj mol všetky s T5, D7 a zm. septakordom (akordy po štyroch). Rozvíjanie náročnejších kombinovaných rytmických útvarov (bodkovaný rytmus, triola, synkopa atď.) a náročnejších melodických ozdôb. Upevňovať všetky základné techniky (tenuto, legato, portamento, staccato a atď.) Naďalej rozvíjanie výrazových schopností žiaka (dynamika, agogika) a hudobnej predstavivosti. Nácvik základných efektov saxofónovej hry. Spoznávať základy harmónie, akordické značky so zameraním na improvizáciu. Rozvíjať hudobnú predstavivosť a správnu interpretáciu a frázovanie skladby a štýlového obdobia. Viesť žiaka k samostatnosti a sebakontrole pri cvičení a nácviku nových skladieb. Naďalej rozvíjať

komornú alebo orchestrálnu hru. Hrať ľahšie tanečné a džezové skladbičky. Hrať z listu ľahšie skladbičky. Viesť žiaka k hre naspamäť a podľa sluchu. Vytvoriť záujem o poznanie nových skladieb a ich štýlovú reprodukciu.

Kompetencie

Schopnosť samostatne zahrať všetky
stupnice s T5, D7 a zm7.
Schopnosť zahrať 3 etudy alebo cvičenia
z prebranej látky - rôzneho charakteru (Pérenyi,
Rothenstein, Hejda, Gruber, atď.)
Ďalej schopnosť samostatne zahrať 2 - 3
prednesové skladby odlišného charakteru
alebo štýlu s klavírnym sprievodom.
Schopnosť hrať z listu, v komornom
zoskupení a v orchestri.
Verejne vystupovať minimálne 1x za polrok
so sprievodom.

Výstupy

- jedna durová a molová stupnica s T5,
D7 a zm7.
- 3 cvičenia alebo etudy rôzneho
charakteru a alebo štýlu z prebranej látky.
- 2 prednesové skladby odlišného
charakteru alebo štýlu s klavírnym
sprievodom.
Verejne vystupovať minimálne 1x za
polrok so sprievodom.

Hudobný materiál

Školy
Perényi Eva – Perényi Péter Saxofon –ABC 1. a 2. diel (výber)
Tadeusz Hejda: Škola hry na saxofón (výber)
Rudolf Gruber: Škola hry na saxofón (výber)
Erik Rothenstein: Progresívna škola hry na saxofón (výber)

Prednesové skladby

Erik Rothenstein: Baby Blues, Lodnícka pieseň

John Kander: Theme from New York, New York

E. Mancini: Ružový panter

Meet The Red Nosed Reindeer –úprava

Melodie uložné na www.8notes.com

Perényi Eva – Perényi Péter Saxofon –ABC 1. A 2. diel (výber)

G. B. Pergolesi: Nina

G. Verdi: Nabuco

M. A. Charpentier: Prelude

G. F. Telemann: Siciliana

Erik Rothenstein: Progresívna škola hry na saxofón - výber prednesov

Absolventská skúška:

1 stupnice dur a 1 stupnica mol s T5, D7, zm7

3 etudy rôzneho charakteru

2 prednesové skladby rôzneho zamerania so sprievodom klavíra alebo jedna skladba so sprievodom klavíra väčšieho rozsahu (celá sonáta, celý koncert atď.)

Profil absolventa:

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelávania základného štúdia by mal ovládať na vyššej úrovni hudobnú teóriu a terminológiu. Mal by ovládať správne návyky, základy hry na nástroj a schopnosť sebakontroly pri hre. Jeho hra by sa mala vyznačovať tónovou kultúrou a zvukovou vyrovnanosťou vo všetkých polohách nástroja. Žiak by mal ovládať hru stupníc a základné techniky: legato, tenuto, portamento a staccato. Mal by zvládnuť hru na saxofóne aj po dynamickej stránke. Mal by ovládať hru náročnejších rytmov, hru rôznych štýlových období a hru v komornom zoskupení a orchestri v rozsahu učebných osnov. Mal by sa aktívne zúčastňovať interných, verejných koncertov alebo iných podujatí organizovaných školou.

Školský vzdelávací program	*Hra na trúbke*

1. POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Trúbka je hudobný nástroj patriaci do skupiny plechových dychových nástrojov. Uplatňuje sa v sólovej, komornej a orchestrálnej hre. Štúdium hry na trúbke ZUŠ poskytuje žiakom základy odborného vzdelania, rozširuje okruh hudobných skúseností, rozvíja hudobné zručnosti, vychováva nadšeného poslucháča a interpreta hudby. Hra na trúbke kladie značné nároky na fyziologické a intelektuálnej vlastnosti žiaka. Pravidelným cvičením žiak dostane takú technickú zručnosť, ktorá mu umožní správnu interpretáciu skladieb rozmanitých žánrov a štýlových období. Hra na trúbke rozvíja estetické cítenie, formuje charakter a hrou v súbore upevňuje kolektívne cítenie. Obsah predmetu zahŕňa hru z listu, komornú, súborovú a orchestrálnu hru, ako aj základy improvizácie a štúdium transpozície.

2. ÚPRAVA UČEBNÝCH OSNOV:

Riaditeľ školy umožňuje pop prerokovaní s umeleckou radou upraviť učebné plány jednotlivým žiakom podľa ich schopností a záujmu a podľa regionálnych podmienok a potrieb školy v rozsahu 30% vo všetkých povinných vyučovacích predmetoch okrem hlavného predmetu a so zachovaním vyučovacieho predmetu hudobná náuka najmenej v rozsahu 2/3 hodinovej dotácie, t. j. v celkovom objeme ich časovej dotácie pre študijné zmerania v jednotlivých učebných plánoch využívaných školou a určiť využitie voliteľných vyučovacích predmetov.

č. 10 – primárne umelecké vzdelávanie 2 roky

Prvý ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia ZUŠ

ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1, 5 h (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

0, 5 h sprievod (1x týždenne, skupinové vyučovanie v rámci korepetície triedy)

UČEBNÝ PLÁN: č. 10 – primárne umelecké vzdelávanie 2 roky

CIELE: získať záujem žiaka o hru na trúbke. Zoznámiť žiaka s nástrojmi, jeho historickým
vývojom a uplatnením. Viesť žiaka k návykom správneho dýchania, postoja pri hre, držania
nástroja a správneho nasadenia nátrubku na pery. Vytvoriť základy nátisku s obmedzením tlaku nátrubku na pery ako predpokladu správnej tvorby tónu. Spojiť čítanie notového zápisu s pohotovou sluchovou orientáciou pri hre, neustále kontrolovať intonačnú čistotu, predpísaný rytmus, dynamiku. Veľmi citlivo rozvíjať hru z pamäti, pričom dbať na kontrolovanie
základných interpretačných návykov – postoj, držanie tela, dýchanie, tvorenie tónu. Privykať žiaka na súhru s iným nástrojom. Rozvíjať hudobnú tvorivosť, rytmicko-melodickú
predstavivosť a zmysel pre správne cítenie melodických fráz.

OBSAH: zoznámiť žiaka s nástrojom, jeho stavbou, jednotlivými časťami, mechanikou
a spôsobom ošetrovania. Stručne opísať jeho vývoj s poukázaním na jeho existenciu dvoch bežne používaných druhov trúbky – piestovej a ventilovej (krídlovky). Odporučiť počúvanie
nahrávok a návštevu koncertov interpretov. Naučiť základy správneho rebrovo-bránicového dýchania, postoja pri hre a správneho držania nástroja. Vybudovať schopnosť tvorenia tónu na perách, základ správneho tlaku s obmedzeným tlakom na nátrubok.

NOTOVÝ MATERIÁL:

KOLÁŘ Jaroslav: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1
ARBAN J. B.: Vollständige schulle fur trompete
ARBAN J. B.: 100 elementárnych etud, 1. diel
LUTAK Ludwik: Szkola na trabke, 1. diel
MITRONOV A.: Škola igry na trubke, 1. diel
LÁSZLÓ: Trombita skola
M. R. PROCHÁZKA: Album starých mistrů
M. R. PROCHÁZKA: Mladý kavalír
A. KRČMA/M. VAJGL: Škola hry na trúbku
Možnosti výberu notového materiálu z internetu

Výber slovenských ľudových piesní a príležitostných skladbičiek na rôzne vystúpenia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
1. ovládajú postoj pri hre a držanie nástroja, 2. poznajú základy správneho použitia nástroja, jeho ošetrenie a údržbu, 3. dodržujú základné nátiskové návyky, 4. zvládajú správny spôsob dýchania a tvorby tónu, 5. sú schopní spájať noty v rozsahu g - c2 diatonicky v rámci stupníc C, G, 6. reprodukujú jednoduché skladbičky v rámci prebraného rozsahu nástroja, 7. interpretujú krátke jednoduché skladbičky s alebo bez sprievodu klavíra **VÝSTUPY:** 1 – 2 PIESNE ALEBO MALÉ SKLADBIČKY. VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM).	1. Nácvik reberno-bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja. 2. Budovanie nátisku, tónu. 3. Hra dlhých tónov, nasadzovanie. 4. Rozsah g - c 2. 5. Rozširovanie tónového rozsahu. 6. Spájanie nôt v rozsahu g - c2 diatonicky v rámci stupníc C, G. 7. Jednoduché skladbičky v rámci prebraného rozsahu nástroja 8. Čítanie zápisu študovanej skladby v rozsahu určenom v predmete hudobná náuka 9. História, stavba, mechanika a spôsob ošetrenia nástroja. 10. Rozvíjanie rytmickej, melodickej intonačnej predstavivosti a muzikality.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

vzhľadom k tomu, že žiak začína v hre na trúbke vo veku 8 – 10 rokov sa predpokladá, že do tohto veku navštevoval hodiny hry na zobcovú flautu. Celá práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak, je potrebné vhodne vyberať notové materiály primerane mentálnej úrovni žiaka. Ak je to možné, je potrebné vystupovať verejne aj s jednoduchými skladbičkami. Uvedená hudobná literatúra slúži k základnej orientácii učiteľa a materiál je potrebné vyberať s ohľadom k nátiskovým a mentálnym schopnostiam žiaka.

Dialogické - rozhovor.

Slovné metódy - monologické - rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie.

Demonštračné metódy - pozorovanie predmetov a javov - predvádzanie predmetov, obrazov - návšteva koncertov.

Praktické metódy -predvedenie skladby na nástroji.

Aktivizujúce metódy -dodržiavanie prstokladu, postoj, dýchanie, nasadzovanie, držanie nástroja.

Druhý ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia ZUŠ

ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1, 5 h (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

0, 5 h sprievod (1x týždenne, skupinové vyučovanie v rámci korepetície triedy)

UČEBNÝ PLÁN: č. 10 – primárne umelecké vzdelávanie 2 roky

CIELE: neustále upevňovať a zdokonaľovať nátiskové schopnosti žiaka, dýchania a fyzickú
kondíciu, rozširovať tónový rozsah, prehlbovať technické a výrazové schopnosti. Opakovať
a v náročnejších variáciách precvičovať preberané technické a výrazové prvky a ich zvládnutie
spájať s hudobnou predstavou a teoretickými poznatkami.

OBSAH: držané tóny v dynamických odtieňoch. Perné väzby a iné cvičenia nátiskového svalstva
v strednej polohe. Hra stupníc v štvrťových notách, hra kvintakordu, rozklady. Hra rozličných
rytmických figúr. Rozvoj legáta, ligatúry, staccata v rôznych polohách. Cvičenie intervalov,
agogických zmien.

NOTOVÝ MATERIÁL:

KOLÁŘ Jaroslav: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1

ARBAN J. B.: Vollständige schulle fur trompete

ARBAN J. B.: 100 elementárnych etud, 1. diel

LUTAK Ludwik: Szkola na trabke, 1. diel

MITRONOV A.: Škola igry na trubke, 1. diel

LÁSZLÓ: Trombita skola

M. R. PROCHÁZKA: Album starých mistrů

M. R. PROCHÁZKA: Mladý kavalír

A. KRČMA/M. VAJGL: Škola hry na trúbku

Možnosti výberu notového materiálu z internetu

Výber slovenských ľudových piesní a príležitostných skladbičiek na rôzne vystúpenia

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
1. naďalej pracujú na predlžovaní 2. nádychu a výdychu formou dlhých 3. tónov, 4. majú vedomosti o tvorení kvalitného 5. tónu, 6. reprodukujú jednoduché skladby 7. podľa notového zápisu, 8. rozlišujú základné druhy artikulácie - 9. Legato, non Legato, 10. hrajú cvičenia v strednej polohe v 11. predpísanom rozsahu 12. sú schopní hrať jednoduché melódie 13. podľa sluchu, 14. zvládnu zahrať drobné skladbičky, 15. piesne so sprievodom klavíra či iného	1. Nácvik reberno-bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja. 2. Predlžovanie nádychu a výdychu. 3. Technické cvičenia, vydržiavané tóny. 4. Technika kvality tónu. 5. Dynamické odtiene. 6. Upevňovanie nátiskového svalstva v 7. strednej a hlbokej polohe. 8. Rozsah fis - e2. 9. Hra stupníc v štvrťových notách. 10. Tonický akord po 4 vo voľnom tempe. 11. Jednoduché melódie podľa sluchu. 12. Legátove a tenutové pasáže,

16. nástroja. **VÝSTUPY:** 1 TECHNICKÉ CVIČENIE, 2 PREDNESOVÉ SKLADBY. VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM).	kombinácia legáta a staccata. 13. Čítanie zápisu študovanej skladby v rozsahu určenom v predmete hudobná náuka. 14. Rozpoznávanie jednoduchých hudobných foriem – jednoduchá dvojdielna hudobná forma, rondo. 15. Orientácia na rôzne skladbičky z rôznych štýlových období. 16. Sluchové rozlišovanie durového a molového tónoradu. 17. Vnímanie nálady skladby. 18. Základné vedomosti o štýlových obdobiach.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

celé vedenie učiteľa je zamerané na prirodzené danosti žiaka s ohľadom na jeho nátiskové schopnosti. Týmto schopnostiam je podriadený výber etud a prednesových skladieb. Citlivým prístupom rozvíja pedagóg nátisk a rozsah žiaka so zreteľom na kultúru zvuku a tónu. Pestujeme zmysel pre dodržiavanie fráz a hlbokých nádychov – práca s dychom.

Dialogické - rozhovor.

Slovné metódy - monologické - rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie.

Demonštračné metódy - pozorovanie predmetov a javov - predvádzanie predmetov, obrazov - návšteva koncertov.

Praktické metódy -predvedenie skladby na nástroji.

Aktivizujúce metódy -dodržiavanie prstokladu, postoj, dýchanie, nasadzovanie, držanie nástroja.

Záverečné skúšky:

1 technické cvičenie

2 prednesové skladby

PROFIL ABSOLVENTA PRIMÁRNEHO STUPŇA:

Absolvent by sa mal počas štyroch rokov štúdia nepretržite, systematicky a cieľavedome pracovať a zúčastňovať sa interných a verejných koncertov. Všeobecne by mal absolvent mať: dobrú
znalosť nôt /orientáciu v notovom zápise/ znalosť hudobnej teórie a jej využitie pre hru na hudobnom
nástroji nástrojovú zručnosť, sluchovú a rytmickú schopnosť schopnosti súhry s ďalšími nástrojmi celkovú hudobnú vyspelosť a znalosť štýlových hudobných slohov schopnosť počúvať hudbu a sústrediť sa na ňu.

Využíva a rozširuje správne reberno-bránicové dýchanie, je schopný tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou s adekvátnym nasadením a ukončením. Pozná základnú výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných období (barok až súčasnosť) a vie ju vyjadriť pri hre, pozná základné hudobné formy i druhy hudobného umenia. Je schopný samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu, zahrá adekvátnu hudobnú skladbu z listu, v rámci
sebareflexie vie vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru. Dokáže zahrať tempovo kontrastné
skladby v rámci cyklických skladieb (koncert, sonáta) so sprievodom klavíra či iného harmonického
alebo melodického nástroja. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti využíva v komornej, súborovej či
orchestrálnej hre. Absolvent druhej časti prvého stupňa má primerane rozvinutý umelecký vkus,
skladby dokáže adekvátne vnímať a interpretovať na základe doteraz získaných teoretických
poznatkov, ktoré vie aj prakticky uplatňovať pri hre. Je schopný pracovať s farbou a kvalitou doteraz
získaného tónu. Je pripravený verejne vystupovať, je spôsobilý flexibilne čítať notový zápis a tiež je
zdatný v jednoduchej improvizácii. Má schopnosť sebakontroly a koncentrácie pri hre na javisku, či
už ide o sólové vystúpenie alebo o jeho súčasť v sekcii orchestra, súboru atď.

ISCED 2 B

(študijný program pre žiakov, ktorí absolvovali ISCED 1 B podľa učebného plánu 10, obor Hra na B trúbke)

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1, 5 h (individuálne vyučovanie, 2x týždenne

0,5 h sprievod (1x týždenne, skupinové vyučovanie v rámci korepetície triedy

UČEBNÝ PLÁN: č. 13 – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky

CIELE: rozvíjať a prehlbovať všetky prvky hudobnosti, technické a výrazové a návyky. Štúdium zamerať na zvládnutie väčšieho počtu náročnejších skladieb rozmanitých schopnosti
štýlových období, z ktorých sa urobí výber na verejné vystúpenie. Ak je možné, uplatniť žiaka
v súbore alebo v orchestri, pripravovať spoločne so žiakmi party na dané aktivity. Pozornosť
upriamiť na správnosť návykov.

OBSAH: hra držaných tónov v dynamických odtieňoch v strednej polohe – crescendo –
decrescendo od p do f. Posilňovať nátiskové svalstvo v dosiahnutom rozsahu. Hrať čo najviac
dur a mol stupníc v rôznych artikuláciách.

NOTOVÝ MATERIÁL:

J. KOLÁŘ: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1
J. B. ARBAN: Vollständige schulle fur trompete
J. B. ARBAN J: 100 elementárnych etud, 1. diel
M. KRČMA/A. VAJGL: Škola hry na trúbku 2. diel
L. LUTAK: Szkola na trabke, 1. diel
A. MITRONOV: Škola igry na trubke, 1. diel
SZ**.** LÁSZLÓ: Trombita iskola

M. R. PROCHÁZKA: Mladý kavalír

V. ŠČELOKOV: Detský koncert

V. ŠČELOKOV: Album prednesových skladieb

P. BALDASSARI: Sonáta F-dur pre trúbku a klavír

J. LOEILLET: Sonáta B-dur pre trúbku a klavír

L. CLARK: Solos for trumpet

Možnosti výberu notového materiálu z internetu.

Výber slovenských ľudových piesní a príležitostných skladbičiek na rôzne vystúpenia.

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
1. sústavne pracujú na predlžovaní 2. nádychu a výdychu formou dlhých tónov, 3. naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, 4. neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, 5. vedia sa prispôsobiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, 6. hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, 7. sú schopní tvoriť primerane kvalitný 8. tón, 9. hrajú v prebranom rozsahu nástroja, 10. rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, 11. reprodukujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, 12. sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, 13. zvládnu zahrať primerané skladby,	1. Reberno-bránicové dýchanie. 2. Predlžovanie nádychu a výdychu. 3. Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny. 4. Kvalita tvorby tónu. 5. Dynamické odtiene. 6. Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej, hlbokej a vyššej polohe. 7. Hra stupníc v štvrťových a osminových notách. 8. Tonický akord po 4 vo voľnom tempe. 9. Jednoduché melódie podľa sluchu. 10. Jednoduché skladby podľa notového zápisu. 11. Hra z listu. 12. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 13. Zameranosť na interpretačné prvky rôznych štýlových období. 14. Rozvíjanie rytmickej, melodickej a

14. piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja. **VÝSTUPY:** 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	intonačnej predstavivosti a muzikality. 15. Intonačná stabilita. 16. Kombinácia rytmických modulov v hre 17. na nástroji. **18.** Základné vedomosti o štýlových obdobiach

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

celé vedenie učiteľa je zamerané na prirodzené danosti žiaka s ohľadom na jeho nátiskové schopnosti. Týmto schopnostiam je podriadený výber etud a prednesových skladieb. Citlivým prístupom rozvíja pedagóg nátisk a rozsah žiaka so zreteľom na kultúru zvuku a tónu. Pestujeme zmysel pre dodržiavanie fráz a hlbokých nádychov – práca s dychom.

Dialogické - rozhovor.
Slovné metódy - monologické - rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie.
Demonštračné metódy - pozorovanie predmetov a javov - predvádzanie predmetov, obrazov - návšteva koncertov.
Praktické metódy -predvedenie skladby na nástroji.
Aktivizujúce metódy - dodržiavanie prstokladu, postoj, dýchanie, nasadzovanie, držanie nástroja.

Druhý ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia ZUŠ

ISCED 2 B

(študijný program pre žiakov, ktorí absolvovali ISCED 1 B podľa učebného plánu 10, odbor Hra na B trúbke)

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1, 5 h (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
0, 5 h sprievod (1x týždenne, skupinové vyučovanie v rámci korepetície triedy)

UČEBNÝ PLÁN: č. 13 – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky

CIELE: neustále upevňovať a zdokonaľovať nátiskové schopnosti žiaka, dýchania a fyzickú
kondíciu, rozširovať tónový rozsah, prehlbovať technické a výrazové schopnosti. Opakovať
a v náročnejších variáciách precvičovať preberané technické a výrazové prvky a ich zvládnutie
spájať s hudobnou predstavou a teoretickými poznatkami.

OBSAH: držané tóny v dynamických odtieňoch. Perné väzby a iné cvičenia nátiskového svalstva
v strednej polohe. Hra stupníc v štvrťových notách, hra kvintakordu, rozklady. Hra rozličných
rytmických figúr. Rozvoj legáta, ligatúry, staccata v rôznych polohách. Cvičenie intervalov,
agogických zmien.

NOTOVÝ MATERIÁL:

J. KOLÁŘ: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1
J. B. ARBAN: Vollständige schulle fur trompete
J. B. ARBAN J: 100 elementárnych etud, 1. diel
L. LUTAK: Szkola na trabke, 1. diel
A. MITRONOV: Škola igry na trubke, 1. diel
SZ. LÁSZLÓ: Trombita iskola
M. R. PROCHÁZKA: Mladý kavalír
V. ŠČELOKOV: Detský koncert
V. ŠČELOKOV: Album prednesových skladieb
P. BALDASSARI: Sonáta F-dur pre trúbku a klavír
J. LOEILLET: Sonáta B-dur pre trúbku a klavír
L. CLARK: Solos for trumpet
Možnosti výberu notového materiálu z internetu.
Výber slovenských ľudových piesní a príležitostných skladbičiek na rôzne vystúpenia.

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
1. upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, sústavne pracujú na predlžovaní 2. nádychu a výdychu formou dlhých tónov, 3. naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, 4. neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, 5. vedia sa prispôsobiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, 6. hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, 7. sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, 8. hrajú v prebranom rozsahu nástroja g – e2, 9. rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, 10. dbajú na dodržiavanie fráz, 11. reprodukujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, 12. sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, 13. zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení.	1. Upevňovanie získaných kompetencii nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch. 2. Reberno-bránicové dýchanie. 3. Predlžovanie nádychu a výdychu. 4. Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny. 5. Kvalita tvorby tónu. 6. Správna jazyková technika. 7. Dynamické odtiene. 8. Rozsah g - e2. 9. Rozlišovanie sily, dĺžky, výšky a farby tónu. 10. Dodržiavanie fráz. 11. Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej, hlbokej a vyššej polohe 12. Hra stupníc v štvrťových a osminových notách v rytmických moduloch (C, G, F, B, Es, G, D). 13. Tonický akord po 4 vo voľnom tempe. 14. Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení. 15. Hra z listu. 16. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete

VÝSTUPY: 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	hudobná náuka, na úrovni primeranej štúdijnému zameraniu. 17. Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality. 18. Intonačná stabilita a muzikalita. 19. Základné vedomosti o štýlových obdobiach.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

nadviazať na prácu z predchádzajúcich rokov. Práca musí byť primeraná vyspelosti žiaka a jeho úrovni. Vhodne vyberať notové materiály a zvoliť individuálny prístup k žiakovi.

Dialogické - rozhovor.

Slovné metódy - monologické - rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie.

Demonštračné metódy - pozorovanie predmetov a javov - predvádzanie predmetov, obrazov - návšteva koncertov.

Praktické metódy -predvedenie skladby na nástroji.

Aktivizujúce metódy -dodržiavanie prstokladu, postoj, dýchanie, nasadzovanie, držanie nástroja

Tretí ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia ZUŠ

ISCED 2 B

(študijný program pre žiakov, ktorí absolvovali ISCED 1 B podľa učebného plánu 10, odbor Hra na B trúbke)

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1, 5 h (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1, 0 h (komorná hra alebo **2, 0 h** hra v súbore)

UČEBNÝ PLÁN: č. 13 – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky

CIELE: rozvíjať a prehlbovať všetky prvky hudobnosti, technické a výrazové schopnosti
a návyky. Štúdium zamerať na zvládnutie väčšieho počtu náročnejších skladieb rozmanitých
štýlových období, z ktorých sa urobí výber na verejné vystúpenie. Ak je možné, uplatniť žiaka
v súbore alebo v orchestri, pripravovať spoločne so žiakmi party na dané aktivity. Pozornosť
upriamiť na správnosť návykov.

OBSAH: hra držaných tónov v dynamických odtieňoch v strednej polohe – crescendo –
decrescendo od p do f. Posilňovať nátiskové svalstvo v dosiahnutom rozsahu. Hrať čo najviac
dur a mol stupníc v rôznych artikuláciách.

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
1. upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, 2. sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov v dynamických odtieňoch, 3. rozvíjajú hru legato v alikvotných tónoch v polových, neskôr štvrťových notách v tempe jedna doba = jedna sekunda, 4. naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, 5. neustále sa venujú technike dýchania a	1. Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania. 2. Predlžovanie nádychu a výdychu. 3. Technické cvičenia. 4. Kvalita tvorby tónu. 5. Správna jazyková technika. 6. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. 7. Rozlišovanie sily, dĺžky, výšky a farby tónu. 8. Dodržiavanie fráz 9. Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej, hlbokej a vyššej polohe. 10. Hra stupníc v štvrťových,

tvorby tónu, 6. rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, 7. dbajú na dodržiavanie fráz, 8. vedia sa prispôsobiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, pridávajú do repertoáru náročnejšie cvičenia a prednesové skladby 9. rozmanitých štýlových období, 10. interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, 11. zapájajú sa do súborovej a komornej hry **VÝSTUPY:**1 – 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	osminových a šestnástinových notách v rytmických moduloch. 11. Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe. 12. Akordy v tenute, legate, staccate v rýchlejšom tempe. 13. Náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období. 14. Prednesové skladby väčšieho rozsahu. 15. Hra z listu, jednoduché transpozície. 16. Hra v súboroch, komorná hra. 17. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 18. Intonačná stabilita a muzikalita. 19. Vedomosti o štýlových obdobiach nielen starších, ale i novodobých. **20.** Určovanie rýchleho tempa skladieb

NOTOVÝ MATERIÁL:

J. KOLÁŘ: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1

J. B. ARBAN: Vollständige schulle fur trompete

J. B. ARBAN J: 100 elementárnych etud, 1. diel

L. LUTAK: Szkola na trabke, 1. diel

A. MITRONOV: Škola igry na trubke, 1. diel

SZ. LÁSZLÓ: Trombita iskola

M. R. PROCHÁZKA: Mladý kavalír

V. ŠČELOKOV: Detský koncert

V. ŠČELOKOV: Album prednesových skladieb

P. BALDASSARI: Sonáta F-dur pre trúbku a klavír
J. LOEILLET: Sonáta B-dur pre trúbku a klavír
L. CLARK: Solos for trumpet
V. PAŘÍK: Album prednesových skladieb, 1. a 2. diel
J. KOPLÁŘ: Skladby pre trúbku a klavír
J. G. M. ROPARTZ: Andante et Allegro
J. HAYDN: Koncert Es dur 2. časť
J. K. J. NERUDA: Koncert Es dur
Možnosti výberu notového materiálu z internetu.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: nadviazať na prácu z predchádzajúcich rokov. Práca musí byť primeraná vyspelosti žiaka a jeho úrovni. Vhodne vyberať notové materiály a zvoliť
individuálny prístup k žiakovi.

Slovné metódy - monologické - rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie.
Dialogické - rozhovor.
Demonštračné metódy - pozorovanie predmetov a javov - predvádzanie predmetov, obrazov, návšteva koncertov
Praktické metódy -predvedenie skladby na nástroji.
Aktivizujúce metódy -dodržiavanie prstokladu, postoj, dýchanie, nasadzovanie, držanie nástroja.

Štvrtý ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia ZUŠ

ISCED 2 B

(študijný program pre žiakov, ktorí absolvovali ISCED 1 B podľa učebného plánu 10, obor Hra na B trúbke)

POČET HODÍN TÝŽDENNE:
1, 5 h (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
1, 0 h (komorná hra alebo **2, 0 h** hra v súbore)

UČEBNÝ PLÁN: č. 13 – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky

CIELE: rozvíjať a prehlbovať všetky prvky hudobnosti, technické a výrazové schopnosti
a návyky. Štúdium zamerať na zvládnutie väčšieho počtu náročnejších skladieb rozmanitých
štýlových období, z ktorých sa urobí výber na verejné vystúpenie. Ak je možné, uplatniť žiaka
v súbore alebo v orchestri, pripravovať spoločne so žiakmi party na dané aktivity. Pozornosť
upriamiť na správnosť návykov.

OBSAH: hra držaných tónov v dynamických odtieňoch v strednej polohe – crescendo –
decrescendo od p do f. Posilňovať nátiskové svalstvo v dosiahnutom rozsahu. Hrať čo najviac
dur a mol stupníc v rôznych artikuláciách.

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
1. upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, 2. sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov v dynamických odtieňoch, 3. rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), 4. naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, 5. orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, 6. vedia vystihnúť celkový charakter skladby, 7. rozpoznajú jednoduché melodické ozdoby a využívajú ich v daných	1. Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania. 2. Predlžovanie nádychu a výdychu. 3. Technické cvičenia. 4. Rozsah fis - e2. 5. Kvalita tvorby tónu. 6. Kultivovanosť hudobného prejavu. 7. Správna jazyková technika. 8. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. 9. Dôraz na výraz, agogiku, frázy, dynamiku a štýlovosť. 10. Stupnice v štvrťových, osminových a šestnástinových notách v rytmických moduloch.

skladbách, 8. vnímajú základné prvky improvizácie, 9. pridávajú do repertoáru náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období, 10. hrajú v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže), 11. interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, 12. zapájajú sa do súborovej a komornej hry, 13. sú schopní posúdiť vlastný výkon. **VÝSTUPY:** 2 STUPNICE DUR A MOL, 1 TECHNICKÉ CVIČENIE, 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	11. Základné prvky improvizácie. 12. Hra akordov tenuto, legato, staccato v rýchlejšom tempe. 13. Náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období 14. Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže). 15. Prednesové skladby väčšieho rozsahu. 16. Hra z listu, jednoduché transpozície. 17. Hra v súboroch, komorná hra. 18. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 19. Intonačná stabilita.

NOTOVÝ MATERIÁL:

J. KOLÁŘ: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1

J. B. ARBAN: Vollständige schulle fur trompete

J. B. ARBAN J: 100 elementárnych etud, 1. diel

L. LUTAK: Szkola na trabke, 1. diel

A. MITRONOV: Škola igry na trubke, 1. diel

SZ. LÁSZLÓ: Trombita iskola

M. R. PROCHÁZKA: Mladý kavalír

V. ŠČELOKOV: Detský koncert

V. ŠČELOKOV: Album prednesových skladieb
P. BALDASSARI: Sonáta F-dur pre trúbku a klavír
J. LOEILLET: Sonáta B-dur pre trúbku a klavír
L. CLARK: Solos for trumpet
V. PAŘÍK: Album prednesových skladieb, 1. a 2. diel
J. KOPLÁŘ: Skladby pre trúbku a klavír
J. G. M. ROPARTZ: Andante et Allegro
J. HAYDN: Koncert Es dur 2. časť
J. K. J. NERUDA: Koncert Es dur
Možnosti výberu notového materiálu z internetu.

Záverečná skúška:

2 stupnice - dur a mol,
1 technické cvičenie,
2 rôzne skladby.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: nadviazať na prácu z predchádzajúcich rokov. Práca musí byť primeraná vyspelosti žiaka a jeho úrovni. Vhodne vyberať notové materiály a zvoliť
individuálny prístup k žiakovi.

Slovné metódy - monologické - rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie.
Dialogické - rozhovor.
Demonštračné metódy - pozorovanie predmetov a javov - predvádzanie predmetov, obrazov, návšteva koncertov.
Praktické metódy - predvedenie skladby na nástroji.
Aktivizujúce metódy - dodržiavanie prstokladu, postoj, dýchanie, nasadzovanie, držanie nástroja.

PROFIL ABSOLVENTA PRIMÁRNEHO STUPŇA:

Absolvent by sa mal počas štyroch rokov štúdia nepretržite, systematicky a cieľavedome pracovať a zúčastňovať sa interných a verejných koncertov. Všeobecne by mal absolvent mať: dobrú

znalosť nôt /orientáciu v notovom zápise/ znalosť hudobnej teórie a jej využitie pre hru na hudobnom
nástroji nástrojovú zručnosť, sluchovú a rytmickú schopnosť schopnosti súhry s ďalšími nástrojmi celkovú hudobnú vyspelosť a znalosť štýlových hudobných slohov schopnosť počúvať hudbu a sústrediť sa na ňu.

Využíva a rozširuje správne reberno-bránicové dýchanie, je schopný tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou s adekvátnym nasadením a ukončením. Pozná
základnú výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných období (barok až súčasnosť) a vie ju
vyjadriť pri hre, pozná základné hudobné formy i druhy hudobného umenia. Je schopný samostatne
naštudovať primeranú hudobnú skladbu, zahrá adekvátnu hudobnú skladbu z listu, v rámci
sebareflexie vie vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru. Dokáže zahrať tempovo kontrastné
skladby v rámci cyklických skladieb (koncert, sonáta) so sprievodom klavíra či iného harmonického
alebo melodického nástroja. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti využíva v komornej, súborovej či
orchestrálnej hre. Absolvent druhej časti prvého stupňa má primerane rozvinutý umelecký vkus,
skladby dokáže adekvátne vnímať a interpretovať na základe doteraz získaných teoretických
poznatkov, ktoré vie aj prakticky uplatňovať pri hre. Je schopný pracovať s farbou a kvalitou doteraz
získaného tónu. Je pripravený verejne vystupovať, je spôsobilý flexibilne čítať notový zápis a tiež je
zdatný v jednoduchej improvizácii. Má schopnosť sebakontroly a koncentrácie pri hre na javisku, či
už ide o sólové vystúpenie alebo o jeho súčasť v sekcii orchestra, súboru atď.

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
1. rozvíjajú získané kompetencie nadobudnuté na I. stupni základného štúdia, 2. sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov v dynamických odtieňoch, 3. ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, 4. rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), 5. naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, 6. orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, 7. demonštrujú melodické ozdoby, 8. vnímajú základné prvky improvizácie, 9. pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia a prednesové skladby 10. rozmanitých štýlových období, 11. hrajú v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže), 12. interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, 13. zapájajú sa do súborovej a komornej	1. Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania. 2. Predlžovanie nádychu a výdychu. 3. Technika dýchania, tvorby tónu 4. Kultivovanosť hudobného prejavu. 5. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. 6. Dôraz na výraz, agogiku, frázy, dynamiku a štýlovosť. 7. Základné prvky improvizácie. 8. Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe. 9. Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období. 10. Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže). 11. Prednesové skladby väčšieho rozsahu. 12. Hra z listu, jednoduché transpozície. 13. Hra v súboroch, komorná hra. 14. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.

hry, formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb, 14. sú schopní posúdiť vlastný výkon. **VÝSTUP:** 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	15. Intonačná stabilita.

<u>Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:</u>

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
1. sústavne pracujú na technike nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, 2. ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, 3. rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), 4. samostatne pracujú s farbou a kvalitou tónu, 5. orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, 6. demonštrujú melodické ozdoby, 7. vnímajú základné prvky improvizácie, 8. pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rôznych štýlových období, 9. hrajú v rýchlych tempách v legate i	1. Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania. 2. Predlžovanie nádychu a výdychu. 3. Technika dýchania, tvorby tónu. 4. Kultivovanosť hudobného prejavu. 5. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. 6. Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť. 7. Základné prvky improvizácie. 8. Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe. 9. Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období. 10. Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže). 11. Prednesové skladby väčšieho

staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), 10. interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, 11. zapájajú sa do súborovej a komornej hry, formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb, 12. objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu **VÝSTUPY:** 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	rozsahu. 12. Hra z listu, jednoduché transpozície. 13. Hra v súboroch, komorná hra. 14. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 15. Intonačná stabilita.

<u>Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:</u>

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
1. správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, 2. ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, 3. rozvíjajú hru legato, tenuto, portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), 4. samostatne pracujú s farbou, 5. hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci požadovaného rozsahu, ovládajú rozsah fis – c3,	1. Technika reberno-bránicového dýchania. 2. Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu. 3. Technika dýchania, kvality tvorby tónu. 4. Kultivovanosť hudobného prejavu. 5. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. 6. Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť. 7. Základné prvky improvizácie. 8. Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.

6. orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, 7. demonštrujú melodické ozdoby, 8. používajú základné prvky improvizácie, 9. majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období, 10. hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), 11. interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, 12. zapájajú sa do súborovej a komornej hry rôzneho obsadenia, 13. majú vlastný názor na interpretáciu skladieb, 14. objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu. VÝSTUP: 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	9. Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období. 10. Skladby v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže). 11. Prednesové skladby väčšieho rozsahu. 12. Hra z listu, jednoduché, mierne zložité transpozície. 13. Hra v súboroch, komorná hra. 14. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 15. Intonačná stabilita. 16. Zhodnotenie vlastného výkonu.

<u>Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:</u>

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
1. preukazujú kompetencie, ktoré nadobudli počas celého štúdia na	1. Technika reberno-bránicového dýchania.

ZUŠ. 2. správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, 3. ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú technikou 4. praktizujú hru legato, tenuto, portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), 5. samostatne pracujú s farbou, 6. hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci celého rozsahu, 7. ovládajú rozsah fis – c3, 8. orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, 9. demonštrujú melodické ozdoby, 10. používajú základné prvky improvizácie, 11. majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období. 12. hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), 13. zvyšujú technickú úroveň hry, intonačnú čistotu na etudách a cvičeniach, 14. interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, 15. zapájajú sa do súborovej a komornej	2. Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu. 3. Technika dýchania, kvality tvorby tónu. 4. Kultivovanosť hudobného prejavu. 5. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. 6. Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť. 7. Základné prvky improvizácie. 8. Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe. 9. Vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období. 10. Skladby v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže). 11. Prednesové skladby väčšieho rozsahu. 12. Technická úroveň hry, intonačná čistota na etudách a cvičeniach, dolaďovanie. 13. Hra z listu, jednoduché, mierne zložité transpozície. 14. Hra v súboroch, komorná hra. 15. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej

hry rôzneho obsadenia, 16. majú vlastný názor na interpretáciu skladieb, 17. objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu, 18. absolvovať záverečný výstupný koncert II. stupňa základného štúdia VÝSTUP: 2 STUPNICE DUR A MOL, 1 TECHNICKÉ CVIČENIE, 2 PREDNESOVÉ SKLADBY	študijnému zameraniu. 16. Intonačná stabilita. 17. Zhodnotenie vlastného výkonu. 18. Záverečný výstupný koncert II. stupňa základného štúdia

<u>Záverečná skúška:</u>

2 stupnice – dur a mol,
1 technické cvičenie,
2 rôzne skladby.

PROFIL ABSLOLVENTA NIŽŠIEHO SEKUNDÁRNEHO STUPŇA:

Absolvent II. stupňa základného štúdia má osvojené praktické zručnosti v hre hudobnom nástroji.
Samostatne rieši problematiku nástrojovej techniky, používa celú škálu dynamických odtieňov, hrá bez
intonačnej zmeny, uplatňuje spôsob nazývaný vibráto a vie ho citlivo použiť pri interpretácii hudobných
skladieb. Ovláda melodické ozdoby a aplikuje ich aj v hudobnej skladbe. Pozná výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných štýlov (klasickej i modernej hudby) a vie ju vyjadriť pri hre. Dokáže používať získané vedomosti a skúsenosti k samostatnému štúdiu nových skladieb, vyhľadáva skladby podľa vlastného výberu, orientuje sa v hudobnej literatúre, počúva nahrávky a interpretáciu iných hráčov a využíva získané znalosti vo svoj prospech. Používa internetové možnosti pre konfrontáciu. Vie verbálne vyjadriť v rámci sebareflexie názor na vlastnú produkciu, vie posúdiť výkon iného hráča. Má zmysel pre súhru. Je schopný sa uplatniť ako samostatný a pohotový amatérsky hudobník, či už v sólovej, komornej

alebo orchestrálnej hre. Absolvent druhého stupňa základného štúdia reprezentuje ZUŠ na rôznych súťažiach a prehliadkach, je schopný zúčastniť sa konkurzov do orchestrov už na profesionálnej úrovni. Do života si berie kladný vzťah k hudbe, ktorá ovplyvňuje jeho hudobné a estetické cítenie natoľko, aby sa stal pozorným poslucháčom a dobrým interpretom.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM v 2. – 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia

Rozšírené štúdium je určené žiakom, ktorí v základnom štúdiu preukážu mimoriadne nadanie a vynikajúce študijné výsledky. Zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia navrhuje triedny učiteľ, ktorý predkladá návrh riaditeľovi školy do 31. marca školského roka, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom má byť žiak zaradený do rozšíreného štúdia. Žiak vykoná skúšku na zaradenie do rozšíreného štúdia pred skúšobnou komisiou.

<u>Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:</u>

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
1. upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, 2. pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, 3. zdokonaľujú kvalitu tónu, zvukovú vyrovnanosť vo všetkých polohách nástroja. 4. venujú sa technike dýchania a tvorby tónu, 5. rozvíjajú jazykovú a prstovú techniku – staccato, portamento, 6. vedia sa prispôsobiť interpretačným	1. Upevňovanie získaných kompetencii nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch. 2. Reberno-bránicové dýchanie. 3. Predlžovanie nádychu a výdychu. 4. Technické cvičenia rôzneho zamerania, 5. vydržiavané tóny. 6. Kvalita tvorby tónu 7. Správna jazyková a prstová technika. 8. Dynamické odtiene. 9. Rozsah g – e2. 10. Dodržiavanie fráz. 11. Upevňovanie nátiskového svalstva v

znakom danej prednesovej skladby, 7. hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, 8. sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, 9. hrajú v prebranom rozsahu nástroja g – e2, 10. dbajú na dodržiavanie fráz, 11. reprodukujú jednoduché i zložitejšie skladby podľa notového zápisu, sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, 12. zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, 13. rozvíjajú hru z listu, hru spamäti. VÝSTUP: 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	strednej polohe s prechodom do nižšej prípadne vyššej. 12. Hra stupníc v štvrťových a osminových notách v rytmických moduloch (C, G, F, B). 13. Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe. 14. Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja. 15. Hra z listu, hra spamäti. 16. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 17. Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality

<u>Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:</u>

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
1. upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, 2. sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov,	1. Upevňovanie získaných kompetencii nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch. 2. Reberno-bránicové dýchanie. 3. Predlžovanie nádychu a výdychu. 4. Technické cvičenia rôzneho

3. naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, 4. zvukovú vyrovnanosť vo všetkých polohách nástroja. 5. neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, 6. rozvíjajú jazykovú a prstovú techniku o nové prvky (frulato, glissando), 7. vedia sa prispôsobiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, 8. hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, 9. sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, 10. hrajú v prebranom rozsahu nástroja g – e2, 11. dbajú na dodržiavanie fráz, 12. reprodukujú jednoduché i zložitejšie skladby podľa notového zápisu, 13. sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, 14. zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení, 15. majú vytvorené podmienky na hru aj na príbuzných nástrojoch (krídlovka, kornet), prípadne na trúbkach iného ladenia (C a Es trúbka a pod.), 16. získavajú informácie o základnej	zamerania, vydržiavané tóny. 5. Kvalita tvorby tónu. 6. Správna jazyková technika. Nové prvky frulato, glissando. 7. Dynamické odtiene. 8. Rozsah g – e2 9. Dodržiavanie fráz. 10. Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej, hlbokej a vyššej polohe. 11. Hra stupníc v štvrťových a osminových notách v rytmických moduloch (C, G, F, B, Es, G, D). 12. Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe. 13. Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení. 14. Hra z listu, hra spamäti. 15. Základy hry aj na príbuzných nástrojoch (krídlovka, kornet), prípadne na trúbkach iného ladenia (C a Es trúbka a pod.) 16. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.

improvizácii, 17. vytvárajú vlastné jednoduché variácie, 18. rozvíjajú hru z listu, hru spamäti. VÝSTUP: 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	17. Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality. 18. Intonačná stabilita a muzikalita. 19. Základné vedomosti o štýlových obdobiach.

<u>Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:</u>

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
1. upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, 2. sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, 3. naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, 4. zvukovú vyrovnanosť vo všetkých polohách nástroja. 5. neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, 6. rozvíjajú jazykovú a prstovú techniku o nové prvky (frulato, glissando), 7. vedia sa prispôsobiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, 8. hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy,	1. Upevňovanie získaných kompetencii nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch. 2. Reberno-bránicové dýchanie. 3. Predlžovanie nádychu a výdychu. 4. Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny. 5. Kvalita tvorby tónu. 6. Správna jazyková technika. Nové prvky frulato, glissando. 7. Dynamické odtiene. 8. Rozsah g – e2. 9. Dodržiavanie fráz. 10. Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej, hlbokej a vyššej polohe. 11. Hra stupníc v štvrťových a osminových, šestnástinových notách v rytmických moduloch

9.	sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón,	12.	Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe.
10.	hrajú v prebranom rozsahu nástroja g – e2	13.	Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení.
11.	dbajú na dodržiavanie fráz,	14.	Hra z listu, hra spamäti.
12.	reprodukujú jednoduché i zložitejšie skladby podľa notového zápisu,	15.	Základy hry aj na príbuzných nástrojoch (krídlovka, kornet), prípadne na trúbkach iného ladenia (C a Es trúbka a pod.).
13.	sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu,	16.	Základná improvizácia.
14.	zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení,	17.	Tvorba jednoduchých variácií.
15.	majú vytvorené podmienky na hru aj na príbuzných nástrojoch (krídlovka, kornet), prípadne na trúbkach iného ladenia (C a Es trúbka a pod.),	18.	Vlastná tvorivosť, muzikalita a interpretačná flexibilita.
16.	získavajú informácie o základnej improvizácii,	19.	Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.
17.	vytvárajú vlastné jednoduché variácie, rozvíjajú hru z listu, hru spamäti,	20.	Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality.
18.	rozvíjajú vlastnú tvorivosť, muzikalitu a interpretačnú flexibilitu,	21.	Intonačná stabilita
19.	rozširujú tónový rozsah, ale aj obzor, zoznamujú sa s interpretačným umením trubkárov na Slovensku i vo svete,	22.	Základné vedomosti o štýlových obdobiach
20.	sú vedení k interpretačnej všestrannosti,	23.	Vedomosti o interpretačnom umení trubkárov na Slovensku i vo svete.
		24.	Interpretačná všestrannosť.
		25.	Príprava na talentové skúšky.

21. sú schopní zvládnuť talentové skúšky po stránke interpretačnej aj teoretickej VÝSTUP: 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	

<u>Záverečná skúška:</u>

2 stupnice dur a mol
1 technické cvičenie
2 prednesové skladby.

Profil absolventa rozširujúceho štúdia:

Absolvent rozšíreného štúdia druhej časti prvého stupňa základného štúdia dosahuje také predpoklady, ktoré mu umožňujú umelecké vzdelávanie na vyššom stupni ZUŠ, príp. na stredných a
vyšších odborných školách hudobného a pedagogického zamerania. Je schopný zvládnuť samostatne
naštudovať etudy a prednesové skladby, požadované v predpísanom rozsahu na prijímacích
pohovoroch na konzervatóriu. Aktívne účinkuje na interných, verejných alebo iných podujatiach
školy, poprípade súťažiach. Je schopný ich zvládať ako po hudobnej tak i po psychickej stránke
vzhľadom na jeho budúce smerovanie (hudobník z povolania). Vie zhodnotiť vlastný interpretačný
výkon, i výkon iných. Dokáže sa uplatniť i ako člen v komorných či orchestrálnych súboroch.

Školský vzdelávací program	*Hra na lesnom rohu*

• **POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:** lesný roh je zaradený do skupiny dychových plechových nástrojov. Je vyrobený z mosadzného plechu a sformovaní do kónicky sa rozširujúcej trubice, ukončenej širokým, charakteristickým roztrubom – korpusom. Pri hre sa používa nátrubok, ktorý sa vkladá do najužšieho otvoru trubice/esa/.
Hra na lesný roh vyžaduje nielen hudobné nadanie, ale aj určité fyzické predpoklady. Dobrý zrak aj sluch, zdravé srdce, pľúca, normálnu stavbu ústnej i nosnej dutiny, zdravé pery a chrup. Na štúdium lesného rohu sú prijímaní žiaci primerane fyzicky vyspelí. V dnešnej dobe sa uplatňuje v sólovej, komornej a v orchestrálnej hre. Jeho využitie je možné aj v orchestroch ľudovej a populárnej hudby. Na začiatku je možné používať jednoduchý lesný roh. Štúdium hry na lesnom rohu ZUŠ poskytuje žiakom základy odborného vzdelania.

CIELE: získať záujem žiaka o hru na lesnom rohu. Zoznámiť žiaka s nástrojom, jeho historickým vývojom a uplatnením.
Na začiatku výuky je veľmi dôležité správne umiestnenie nátrubku na perách, položenie základu k vytvoreniu nátisku, základ tvorenia tónu, rebrovito bránicového dýchania a správne držanie nástroja. Pri hre na lesný roh je správne dýchanie jednou z najdôležitejších činností, čo má vplyv hlavne na široké dynamické rozpätie, správne frázovanie prednesových skladieb, dobrú artikuláciu a má rozhodujúci vplyv na tvorbu tónu. Spájať a vyvodzovať čítanie notového zápisu so správnou intonáciou, rytmom a dynamikou, danou notovým materiálom. Rozvíjať hru z pamäti, pri správnych interpretačných návykoch.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: žiak začína v hre na lesný roh vo veku 8 – 10 rokov. Uvedená hudobná literatúra slúži k základnej orientácii učiteľa a voľba notového materiálu má byť primeraná mentálnej úrovni žiaka a fyzickej dispozícii
Obsah predmetu: hra z listu, komorná, súborová a orchestrálna hra, základy improvizácie a transpozície.

NOTOVÝ MATERIÁL:
Emil Wipperich: Škola hry na lesný roh 1. až 7. diel
Emanuel Kaucký: Malé etudy pro lesní roh
Miloslav Procházka: 50 etud pro lesní roh
Miloslav Procházka: Mladý virtuos

Miloslav Procházka: Album starých mistrov

Philip Sparke: 15 Easy Classical Solos

1. ročník prvej časti základného štúdia (skrátené štúdium)

ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne), 0,5 inštrumentálny sprievod

UČEBNÝ PLÁN ČISLO: 10, 2 roky

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:

Nácvik reberno-bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja.

Budovanie nátisku, tónu.

Hra dlhých tónov, nasadzovanie.

Rozsah g - c2.

Rozširovanie tónového rozsahu.

Spájanie nôt v rozsahu g - c2 diatonicky v rámci stupníc C, G.

Jednoduché skladbičky v rámci prebraného rozsahu nástroja.

Čítanie zápisu študovanej skladby v rozsahu určenom v predmete hudobná náuka.

História, stavba, mechanika a spôsob ošetrenia nástroja.

Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

ovládajú postoj pri hre a držanie nástroja, poznajú základy správneho použitia nástroja, jeho ošetrenie a údržbu, dodržujú základné nátiskové návyky, zvládajú správny spôsob dýchania a tvorby tónu, sú schopní spájať noty v rozsahu g - c2 diatonicky v rámci stupníc C, G, reprodukujú jednoduché skladbičky v rámci prebraného rozsahu nástroja, interpretujú krátke jednoduché skladbičky s alebo bez sprievodu klavíra

2. ročník prvej časti základného štúdia (skrátené štúdium)

ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne), 0,5 inštrumentálny sprievod

UČEBNÝ PLÁN ČISLO: 10, 2 roky

236

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:

Nácvik reberno-bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja.
Predlžovanie nádychu a výdychu.
Technické cvičenia, vydržiavané tóny.
Technika kvality tónu.
Dynamické odtiene.
Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej a hlbokej polohe.
Rozsah f - d2.
Hra stupníc v štvrťových notách.
Tonický akord po 4 vo voľnom tempe.
Jednoduché melódie podľa sluchu.
Legátove a tenutové pasáže, kombinácia legáta a staccata.
Čítanie zápisu študovanej skladby v rozsahu určenom v predmete hudobná náuka.
Rozpoznávanie jednoduchých hudobných foriem - jednoduchá dvojdielna hudobná forma, rondo.
Orientácia na rôzne skladbičky z rôznych štýlových období.
Sluchové rozlišovanie durového a molového tónorodu.
Vnímanie nálady skladby.
Základné vedomosti o štýlových obdobiach.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
naďalej pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, ovládajú spôsob tvorenia kvalitného tónu, reprodukujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, rozlišujú základné druhy artikulácie – Legato, non Legato, hrajú cvičenia v strednej polohe v predpísanom rozsahu, hrajú jednoduché melódie podľa sluchu, zvládnu zahrať drobné skladbičky, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja.

Záverečná skúška:
- 2 stupnice – dur a mol, akordy,
- 2 charakterovo rozdielne cvičenia,
- 1 skladba.

Prvý ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
UČEBNÝ PLÁN ČISLO: 13 nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky

OBSAH: zoznámiť žiaka s nástrojom, jeho stavbou, jednotlivými časťami, mechanikou a spôsobom čistenia a ošetrovania. Stručne opísať jeho vývoj s poukázaním na jeho historickú podobu /invenčný LR/ až po súčasnosť/ventilový LR/. Naučiť základy správneho dýchania, postoja pri hre a správneho držania nástroja.

NOTOVÝ MATERIÁL:
Emil Wipperich: Škola hry na lesný roh 1. až 7. diel
Emanuel Kaucký: Malé etudy pro lesní roh
Miloslav Procházka: 50 etud pro lesní roh
Miloslav Procházka: Mladý virtuos
Miloslav Procházka: Album starých mistrov
Philip Sparke: 15 Easy Classical Solos

Možnosti výberu notového materiálu z internetu
OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:
• správna tvorba tónu na lesnom rohu, dlhé rovné tóny v rozsahu od c1 do g1.
• hra prirodzených alikvotných tónov na lesnom rohu F ladenia
• tónový rozsah rozširovať individuálne
• spájanie dvoch a viacerých tónov na jeden dych v rozsahu sekundy, tercie, kvarty
• hra legáta a tenuto – nasadenie tý, dý
• stupnice v celých a pólových notách

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
1 – 2 malé piesne (sólo alebo so sprievodom).
Verejné vystúpenie 1x v II. polroku.

Druhý ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČISLO: 13 nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:

Reberno-bránicové dýchanie.

Predlžovanie nádychu a výdychu.

Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny.

Kvalita tvorby tónu.

Správna jazyková technika.

Dynamické odtiene.

Rozsah e – e2.

Rozlišovanie sily, dĺžky, výšky a farby tónu.

Dodržiavanie fráz.

Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej, hlbokej a vyššej polohe.

Hra stupníc v štvrťových a osminových notách v rytmických moduloch (C, G, F, B, G, D).

Tonický akord po 4 vo voľnom tempe.

Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení.

Hra z listu.

Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.

Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality.

Intonačná stabilita a muzikalita.

Základné vedomosti o štýlových obdobiach.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

vedia sa prispôsobiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, hrajú v prebranom rozsahu nástroja e – e2, rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, dbajú na dodržiavanie fráz, reprodukujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, sú schopní hrať jednoduché melódie podľa

sluchu, zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení. Verejné vystúpenie 1 x v polroku

Tretí ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hra na nástroji, 1,0 – 2,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČISLO: 13 nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:

Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania.
Predlžovanie nádychu a výdychu.
Technické cvičenia.
Kvalita tvorby tónu.
Správna jazyková technika.
Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.
Rozlišovanie sily, dĺžky, výšky a farby tónu.
Dodržiavanie fráz.
Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej, hlbokej a vyššej polohe.
Hra stupníc v štvrťových, osminových a šestnástinových notách v rytmických moduloch.
Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe.
Akordy v tenute, legate, staccate v rýchlejšom tempe.
Náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.
Prednesové skladby väčšieho rozsahu.
Hra z listu, jednoduché transpozície.
Hra v súboroch, komorná hra.
Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.
Intonačná stabilita a muzikalita.
Vedomosti o štýlových obdobiach nielen starších, ale i novodobých.
Určovanie rýchleho tempa skladieb.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

hrajú v dynamických odtieňoch, ovládajú hru legato v alikvotných tónoch v polových, neskôr štvrťových notách v tempe jedna doba = jedna sekunda, rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, dodržiavajú frázy, prispôsobujú sa interpretačným znakom danej prednesovej skladby, pridávajú do repertoáru náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období, interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, zapájajú sa do súborovej a komornej hry. Verejné vystúpenie 1 x v polroku

Štvrtý ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hra na nástroji, 1,0 – 2,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo hra v súbore, alebo hra v orchestri
UČEBNÝ PLÁN ČISLO: 13 nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:
Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania.
Predlžovanie nádychu a výdychu.
Technické cvičenia.
Kvalita tvorby tónu.
Kultivovanosť hudobného prejavu.

Správna jazyková technika.
Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.
Dôraz na výraz, agogiku, frázy, dynamiku a štýlovosť.
Stupnice v štvrťových, osminových a šestnástinových notách v rytmických moduloch.
Základné prvky improvizácie.
Hra akordov tenuto, legato, staccato v rýchlejšom tempe.
Náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.
Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže).
Prednesové skladby väčšieho rozsahu.
Hra z listu, jednoduché transpozície.
Hra v súboroch, komorná hra.
Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Intonačná stabilita.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
ovládajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, vedia vystihnúť celkový charakter skladby, rozpoznajú jednoduché melodické ozdoby a využívajú ich v daných skladbách, vnímajú základné prvky improvizácie, pridávajú do repertoáru náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období, hrajú v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže), interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, zapájajú sa do súborovej a komornej hry, sú schopní posúdiť vlastný výkon. Verejné vystúpenie 1 x v polroku

Záverečná skúška:

- 2 stupnice – dur a mol, akordy,
- 2 charakterovo rozdielne cvičenia,
- 1 rôzne skladby.

Vystúpenie v rámci KH, alebo orchestra či súboru.

II. stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hra na nástroji, 1,0 – 2,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo orchestri

Notový materiál je možné čerpať z ročníkov uvedených v I. stupni základného štúdia

1. ročník II. stupňa základného štúdia

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:

Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania.
Predlžovanie nádychu a výdychu.
Technika dýchania, tvorby tónu.
Kultivovanosť hudobného prejavu.
Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.
Dôraz na výraz, agogiku, frázy, dynamiku a štýlovosť.
Základné prvky improvizácie.
Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.
Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.
Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže).
Prednesové skladby väčšieho rozsahu.
Hra z listu, jednoduché transpozície.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, hrajú legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, demonštrujú melodické ozdoby, vnímajú základné prvky improvizácie, pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období,

hrajú v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže), interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, zapájajú sa do súborovej a komornej hry, formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb, sú schopní posúdiť vlastný výkon. Verejné vystúpenie 1 x v polrok

2., ročník II. stupňa základného štúdia

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY – KOMPETENCIE:

Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania.
Predlžovanie nádychu a výdychu.
Technika dýchania, tvorby tónu.
Kultivovanosť hudobného prejavu.
Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.
Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť.
Základné prvky improvizácie.
Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.
Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.
Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže).
Prednesové skladby väčšieho rozsahu.
Hra z listu, jednoduché transpozície.
Hra v súboroch, komorná hra.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), samostatne pracujú s farbou a kvalitou tónu, orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, demonštrujú melodické ozdoby, vnímajú základné prvky improvizácie, pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rôznych štýlových období, hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, zapájajú sa do súborovej a komornej hry, formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb, objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu. Verejné vystúpenie 1 x v polroku

3., ročník II. stupňa základného štúdia

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:

Technika reberno-bránicového dýchania.
Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu.
Technika dýchania, kvality tvorby tónu.
Kultivovanosť hudobného prejavu.
Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.
Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť.
Základné prvky improvizácie.
Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.
Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.
Skladby v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže).
Prednesové skladby väčšieho rozsahu.
Hra z listu, jednoduché, mierne zložité transpozície.
Hra v súboroch, komorná hra.
Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.
Intonačná stabilita.
Zhodnotenie vlastného výkonu.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, rozvíjajú hru legato, tenuto, portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), samostatne pracujú s farbou, hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci požadovaného rozsahu, ovládajú rozsah Fis – g2 (a2) orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, demonštrujú melodické ozdoby, používajú základné prvky improvizácie, majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období, hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, zapájajú sa do súborovej a komornej hry rôzneho obsadenia, majú vlastný názor na interpretáciu skladieb, objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu. Verejné vystúpenie 1 x v polroku

4., ročník II. stupňa základného štúdia
OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:

Technika reberno-bránicového dýchania.
Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu.
Technika dýchania, kvality tvorby tónu.
Kultivovanosť hudobného prejavu.
Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.
Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť.
Základné prvky improvizácie.
Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.
Vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období.
Skladby v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže).
Prednesové skladby väčšieho rozsahu.
Technická úroveň hry, intonačná čistota na etudách a cvičeniach, dolaďovanie.
Hra z listu, jednoduché, mierne zložité transpozície.
Hra v súboroch, komorná hra.
Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.
Intonačná stabilita.
Zhodnotenie vlastného výkonu.
Záverečný výstupný koncert II. stupňa základného štúdia.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

preukazujú kompetencie, ktoré nadobudli počas celého štúdia na ZUŠ, správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, praktizujú hru legato, tenuto, portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), samostatne pracujú s farbou, hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci celého rozsahu, ovládajú rozsah Fis - a2, orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, demonštrujú melodické ozdoby, používajú základné prvky improvizácie, majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období. hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, zapájajú sa do súborovej a komornej hry rôzneho obsadenia, majú vlastný názor na interpretáciu skladieb, objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu, absolvujú záverečný výstupný koncert

Záverečná skúška:

- 2 stupnice – dur a mol, akordy,
- 2 charakterovo rozdielne cvičenia,
- 2 rôzne skladby.

1. ročník štúdia pre dospelých

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:

Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania.
Predlžovanie nádychu a výdychu.
Technika dýchania, tvorby tónu.
Kultivovanosť hudobného prejavu.
Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.
Dôraz na výraz, agogiku, frázy, dynamiku a štýlovosť.
Základné prvky improvizácie.
Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.
Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.
Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže).
Prednesové skladby väčšieho rozsahu.
Hra z listu, jednoduché transpozície.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, hrajú legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, demonštrujú melodické ozdoby, vnímajú základné prvky improvizácie, pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období, hrajú v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže), interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, zapájajú sa do súborovej a komornej hry, formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb, sú schopní posúdiť vlastný výkon. Verejné vystúpenie 1 x v polroku

2. ročník štúdia pre dospelých

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:

Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania.

Predlžovanie nádychu a výdychu.

Technika dýchania, tvorby tónu.

Kultivovanosť hudobného prejavu.

Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.

Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť.

Základné prvky improvizácie.

Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.

Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.

Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže).

Prednesové skladby väčšieho rozsahu.

Hra z listu, jednoduché transpozície.

Hra v súboroch, komorná hra.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), samostatne pracujú s farbou a kvalitou tónu, orientujú sa v dynamike, agogike, vnímajú základné prvky improvizácie, pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rôznych štýlových období, hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, zapájajú sa do súborovej a komornej hry, formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb, objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu.

Verejné vystúpenie 1 x v polroku

3. ročník štúdia pre dospelých

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:

Technika reberno-bránicového dýchania.

Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu.

Technika dýchania, kvality tvorby tónu.

Kultivovanosť hudobného prejavu.

Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.

Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť.

Základné prvky improvizácie.
Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.
Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.
Skladby v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže).
Prednesové skladby väčšieho rozsahu.
Hra z listu, jednoduché, mierne zložité transpozície.
Hra v súboroch, komorná hra.
Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.
Intonačná stabilita.
Zhodnotenie vlastného výkonu.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, rozvíjajú hru legato, tenuto, portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), samostatne pracujú s farbou, hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci požadovaného rozsahu, ovládajú rozsah Fis – g2 (a2) orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, demonštrujú melodické ozdoby, používajú základné prvky improvizácie, majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období, hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, zapájajú sa do súborovej a komornej hry rôzneho obsadenia, majú vlastný názor na interpretáciu skladieb, objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu. Verejné vystúpenie 1 x v polroku

4. ročník štúdia pre dospelých
OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:
Technika reberno-bránicového dýchania.
Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu.
Technika dýchania, kvality tvorby tónu.
Kultivovanosť hudobného prejavu.
Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.
Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť.

Základné prvky improvizácie.
Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.
Vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období.
Skladby v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže).
Prednesové skladby väčšieho rozsahu.
Technická úroveň hry, intonačná čistota na etudách a preukazujú kompetencie, ktoré nadobudli počas celého štúdia na ZUŠ, cvičeniach, dolaďovanie.
Hra z listu, jednoduché, mierne zložité transpozície.
Hra v súboroch, komorná hra.
Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.
Intonačná stabilita.
Zhodnotenie vlastného výkonu.
Záverečný výstupný koncert II. stupňa základného štúdia.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, praktizujú hru legato, tenuto, portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), samostatne pracujú s farbou, hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci celého rozsahu, ovládajú rozsah Fis - a2, orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, demonštrujú melodické ozdoby, používajú základné prvky improvizácie, majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období. hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, zapájajú sa do súborovej a komornej hry rôzneho obsadenia, majú vlastný názor na interpretáciu skladieb, objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu, absolvujú záverečný výstupný koncert II. stupňa základného štúdia.

Záverečná skúška:
- 2 stupnice – dur a mol, akordy,
- 2 charakterovo rozdielne cvičenia,
- 2 rôzne skladby.

Školský vzdelávací program	*Hra na barytóne*

26. POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Barytón je hudobný nástroj patriaci do skupiny plechových dychových nástrojov. Uplatňuje sa v sólovej, komornej a orchestrálnej hre. Štúdium hry na barytóne ZUŠ poskytuje žiakom základy odborného vzdelania, rozširuje okruh hudobných skúseností, rozvíja hudobné zručnosti, vychováva nadšeného poslucháča a interpreta hudby. Hra na barytóne kladie značné nároky na fyziologické a intelektuálne vlastnosti žiaka. Pravidelným cvičením žiak dostane takú technickú zručnosť, ktorá mu umožní správnu interpretáciu skladieb rozmanitých žánrov a štýlových období. Hra na barytóne rozvíja estetické cítenie, formuje charakter a hrou v súbore upevňuje kolektívne cítenie. Obsah predmetu zahŕňa hru z listu, komornú, súborovú a orchestrálnu hru, ako aj základy improvizácie a štúdium transpozície.

27. ÚPRAVA UČEBNÝCH OSNOV:

Riaditeľ školy umožňuje po prerokovaní s umeleckou radou upraviť učebné plány jednotlivým žiakom podľa ich schopností a záujmu a podľa regionálnych podmienok a potrieb školy v rozsahu 30% vo všetkých povinných vyučovacích predmetoch okrem hlavného predmetu a so zachovaním vyučovacieho predmetu hudobná náuka najmenej v rozsahu 2/3 hodinovej dotácie, t. j. v celkovom objeme ich časovej dotácie pre študijné zmerania v jednotlivých učebných plánoch využívaných školou a určiť využitie voliteľných vyučovacích predmetov.

č. 10 – primárne umelecké vzdelávanie 2 roky

Prvý ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia ZUŠ

ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1, 5 h (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

0, 5 h sprievod (1x týždenne, skupinové vyučovanie v rámci korepetície triedy)

UČEBNÝ PLÁN: č. 10 – primárne umelecké vzdelávanie 2 roky

CIELE: získať záujem žiaka o hru na barytóne. Zoznámiť žiaka s nástrojmi, jeho historickým
vývojom a uplatnením. Viesť žiaka k návykom správneho dýchania, postoja pri hre, držania
nástroja a správneho nasadenia nátrubku na pery. Vytvoriť základy nátisku s obmedzením tlaku nátrubku na pery ako predpokladu správnej tvorby tónu. Spojiť čítanie notového zápisu s pohotovou sluchovou orientáciou pri hre, neustále kontrolovať intonačnú čistotu, predpísaný rytmus, dynamiku. Veľmi citlivo rozvíjať hru z pamäti, pričom dbať na kontrolovanie
základných interpretačných návykov – postoj, držanie tela, dýchanie, tvorenie tónu. Privykať žiaka na súhru s iným nástrojom. Rozvíjať hudobnú tvorivosť, rytmicko-melodickú
predstavivosť a zmysel pre správne cítenie melodických fráz.

OBSAH: zoznámiť žiaka s nástrojom, jeho stavbou, jednotlivými časťami, mechanikou
a spôsobom ošetrovania. Stručne opísať jeho vývoj. Odporučiť počúvanie nahrávok a návštevu koncertov interpretov. Naučiť základy správneho rebrovo-bránicového dýchania, postoja pri hre a správneho držania nástroja. Vybudovať schopnosť tvorenia tónu na perách, základ správneho tlaku s obmedzeným tlakom na nátrubok.

NOTOVÝ MATERIÁL:

KOLÁŘ Jaroslav: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1
ARBAN J. B.: Vollständige schulle fur trompete
ARBAN J. B.: 100 elementárnych etud, 1. diel
M. R. PROCHÁZKA: Album starých mistrů
M. R. PROCHÁZKA: Mladý kavalír
A. KRČMA/M. VAJGL: Škola hry na trúbku
Možnosti výberu notového materiálu z internetu
Výber slovenských ľudových piesní a príležitostných skladbičiek na rôzne vystúpenia

<u>Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:</u>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
28. ovládajú postoj pri hre a držanie nástroja, 29. poznajú základy správneho použitia nástroja, jeho ošetrenie a údržbu, 30. dodržujú základné nátiskové návyky, 31. zvládajú správny spôsob dýchania a tvorby tónu, 32. sú schopní spájať noty v rozsahu g - c2 diatonicky v rámci stupníc C, G, 33. reprodukujú jednoduché skladbičky v rámci prebraného rozsahu nástroja, 34. interpretujú krátke jednoduché skladbičky s alebo bez sprievodu klavíra **VÝSTUPY:** 1 – 2 PIESNE ALEBO MALÉ SKLADBIČKY. VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM).	35. Nácvik reberno-bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja. 36. Budovanie nátisku, tónu. 37. Hra dlhých tónov, nasadzovanie. 38. Rozsah g - c 2. 39. Rozširovanie tónového rozsahu. 40. Spájanie nôt v rozsahu g - c2 diatonicky v rámci stupníc C, G. 41. Jednoduché skladbičky v rámci prebraného rozsahu nástroja 42. Čítanie zápisu študovanej skladby v rozsahu určenom v predmete hudobná náuka 43. História, stavba, mechanika a spôsob ošetrenia nástroja. 44. Rozvíjanie rytmickej, melodickej intonačnej predstavivosti a muzikality.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

vzhľadom k tomu, že žiak začína v hre na barytóne vo veku 8 – 10 rokov sa predpokladá, že do tohto veku navštevoval hodiny hry na zobcovú flautu. Celá práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak, je potrebné vhodne vyberať notové materiály primerane mentálnej úrovni žiaka. Ak je to možné, je potrebné vystupovať verejne aj s jednoduchými skladbičkami. Uvedená hudobná literatúra slúži k základnej orientácii učiteľa a materiál je potrebné vyberať s ohľadom k nátiskovým a mentálnym schopnostiam žiaka.

Dialogické - rozhovor.

Slovné metódy - monologické - rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie.

Demonštračné metódy - pozorovanie predmetov a javov - predvádzanie predmetov, obrazov - návšteva koncertov.

Praktické metódy -predvedenie skladby na nástroji.
Aktivizujúce metódy -dodržiavanie prstokladu, postoj, dýchanie, nasadzovanie, držanie nástroja.

Druhý ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia ZUŠ

ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1, 5 h (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
0, 5 h sprievod (1x týždenne, skupinové vyučovanie v rámci korepetície triedy)

UČEBNÝ PLÁN: č. 10 – primárne umelecké vzdelávanie 2 roky

CIELE: neustále upevňovať a zdokonaľovať nátiskové schopnosti žiaka, dýchania a fyzickú
kondíciu, rozširovať tónový rozsah, prehlbovať technické a výrazové schopnosti. Opakovať
a v náročnejších variáciách precvičovať preberané technické a výrazové prvky a ich zvládnutie
spájať s hudobnou predstavou a teoretickými poznatkami.

OBSAH: držané tóny v dynamických odtieňoch. Perné väzby a iné cvičenia nátiskového svalstva
v strednej polohe. Hra stupníc v štvrťových notách, hra kvintakordu, rozklady. Hra rozličných
rytmických figúr. Rozvoj legáta, ligatúry, staccata v rôznych polohách. Cvičenie intervalov,
agogických zmien.

NOTOVÝ MATERIÁL:
KOLÁŘ Jaroslav: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1
ARBAN J. B.: Vollständige schulle fur trompete
ARBAN J. B.: 100 elementárnych etud, 1. diel

M. R. PROCHÁZKA: Album starých mistrů

M. R. PROCHÁZKA: Mladý kavalír

A. KRČMA/M. VAJGL: Škola hry na trúbku

Možnosti výberu notového materiálu z internetu

Výber slovenských ľudových piesní a príležitostných skladbičiek na rôzne vystúpenia

<u>Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:</u>

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
45. naďalej pracujú na predlžovaní 46. nádychu a výdychu formou dlhých 47. tónov, 48. majú vedomosti o tvorení kvalitného 49. tónu, 50. reprodukujú jednoduché skladby 51. podľa notového zápisu, 52. rozlišujú základné druhy artikulácie - 53. Legato, non Legato, 54. hrajú cvičenia v strednej polohe v 55. predpísanom rozsahu 56. sú schopní hrať jednoduché melódie 57. podľa sluchu, 58. zvládnu zahrať drobné skladbičky, 59. piesne so sprievodom klavíra či iného 60. nástroja. **VÝSTUPY:** 1 TECHNICKÉ CVIČENIE, 2 PREDNESOVÉ SKLADBY. VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM).	61. Nácvik reberno-bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja. 62. Predlžovanie nádychu a výdychu. 63. Technické cvičenia, vydržiavané tóny. 64. Technika kvality tónu. 65. Dynamické odtiene. 66. Upevňovanie nátiskového svalstva v 67. strednej a hlbokej polohe. 68. Rozsah fis - e2. 69. Hra stupníc v štvrťových notách. 70. Tonický akord po 4 vo voľnom tempe. 71. Jednoduché melódie podľa sluchu. 72. Legátove a tenutové pasáže, kombinácia legáta a staccata. 73. Čítanie zápisu študovanej skladby v rozsahu určenom v predmete hudobná náuka. 74. Rozpoznávanie jednoduchých

	hudobných foriem - jednoduchá dvojdielna hudobná forma, rondo. 75. Orientácia na rôzne skladbičky z rôznych štýlových období. 76. Sluchové rozlišovanie durového a molového tónoradu. 77. Vnímanie nálady skladby. 78. Základné vedomosti o štýlových obdobiach.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

celé vedenie učiteľa je zamerané na prirodzené danosti žiaka s ohľadom na jeho nátiskové schopnosti. Týmto schopnostiam je podriadený výber etud a prednesových skladieb. Citlivým prístupom rozvíja pedagóg nátisk a rozsah žiaka so zreteľom na kultúru zvuku a tónu. Pestujeme zmysel pre dodržiavanie fráz a hlbokých nádychov – práca s dychom.

Dialogické - rozhovor.

Slovné metódy - monologické - rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie.

Demonštračné metódy - pozorovanie predmetov a javov - predvádzanie predmetov, obrazov - návšteva koncertov.

Praktické metódy -predvedenie skladby na nástroji.

Aktivizujúce metódy -dodržiavanie prstokladu, postoj, dýchanie, nasadzovanie, držanie nástroja.

Záverečné skúšky:

1 technické cvičenie

2 prednesové skladby

<u>PROFIL ABSOLVENTA PRIMÁRNEHO STUPŇA:</u>

Absolvent by sa mal počas štyroch rokov štúdia nepretržite, systematicky a cieľavedome pracovať a zúčastňovať sa interných a verejných koncertov. Všeobecne by mal absolvent mať: dobrú

znalosť nôt /orientáciu v notovom zápise/ znalosť hudobnej teórie a jej využitie pre hru na hudobnom

nástroji nástrojovú zručnosť, sluchovú a rytmickú schopnosť schopnosti súhry s ďalšími nástrojmi celkovú hudobnú vyspelosť a znalosť štýlových hudobných slohov schopnosť počúvať hudbu a sústrediť sa na ňu.
Využíva a rozširuje správne reberno-bránicové dýchanie, je schopný tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou s adekvátnym nasadením a ukončením. Pozná základnú výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných období (barok až súčasnosť) a vie ju vyjadriť pri hre, pozná základné hudobné formy i druhy hudobného umenia. Je schopný samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu, zahrá adekvátnu hudobnú skladbu z listu, v rámci
sebareflexie vie vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru. Dokáže zahrať tempovo kontrastné
skladby v rámci cyklických skladieb (koncert, sonáta) so sprievodom klavíra či iného harmonického
alebo melodického nástroja. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti využíva v komornej, súborovej či
orchestrálnej hre. Absolvent druhej časti prvého stupňa má primerane rozvinutý umelecký vkus,
skladby dokáže adekvátne vnímať a interpretovať na základe doteraz získaných teoretických
poznatkov, ktoré vie aj prakticky uplatňovať pri hre. Je schopný pracovať s farbou a kvalitou doteraz
získaného tónu. Je pripravený verejne vystupovať, je spôsobilý flexibilne čítať notový zápis a tiež je
zdatný v jednoduchej improvizácii. Má schopnosť sebakontroly a koncentrácie pri hre na javisku, či
už ide o sólové vystúpenie alebo o jeho súčasť v sekcii orchestra, súboru atď.

Prvý ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia ZUŠ

ISCED 2 B

(študijný program pre žiakov, ktorí absolvovali ISCED 1 B podľa učebného plánu 10, odbor Hra na B barytóne)

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1, 5 h (individuálne vyučovanie, 2x týždenne

0,5 h sprievod (1x týždenne, skupinové vyučovanie v rámci korepetície triedy

UČEBNÝ PLÁN: č. 13 – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky

CIELE: rozvíjať a prehlbovať všetky prvky hudobnosti, technické a výrazové a návyky. Štúdium zamerať na zvládnutie väčšieho počtu náročnejších skladieb rozmanitých schopnosti
štýlových období, z ktorých sa urobí výber na verejné vystúpenie. Ak je možné, uplatniť žiaka
v súbore alebo v orchestri, pripravovať spoločne so žiakmi party na dané aktivity. Pozornosť
upriamiť na správnosť návykov.

OBSAH: hra držaných tónov v dynamických odtieňoch v strednej polohe – crescendo –
decrescendo od p do f. Posilňovať nátiskové svalstvo v dosiahnutom rozsahu. Hrať čo najviac
dur a mol stupníc v rôznych artikuláciách.

NOTOVÝ MATERIÁL:

J. KOLÁŘ: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 2
J. B. ARBAN: Vollständige schulle fur trompete
J. B. ARBAN J: 100 elementárnych etud, 1. diel
M. KRČMA/A. VAJGL: Škola hry na trúbku 2. diel
M. R. PROCHÁZKA: Mladý kavalír
V. ŠČELOKOV: Album prednesových skladieb
P. BALDASSARI: Sonáta F-dur pre trúbku a klavír
J. LOEILLET: Sonáta B-dur pre trúbku a klavír
L. CLARK: Solos for trumpet
Možnosti výberu notového materiálu z internetu.
Výber slovenských ľudových piesní a príležitostných skladbičiek na rôzne vystúpenia.

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

79. sústavne pracujú na predlžovaní 80. nádychu a výdychu formou dlhých tónov, 81. naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, 82. neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, 83. vedia sa prispôsobiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, 84. hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, 85. sú schopní tvoriť primerane kvalitný 86. tón, 87. hrajú v prebranom rozsahu nástroja, 88. rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, 89. reprodukujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, 90. sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, 91. zvládnu zahrať primerané skladby, 92. piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja. **VÝSTUPY:** 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	93. Reberno-bránicové dýchanie. 94. Predlžovanie nádychu a výdychu. 95. Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny. 96. Kvalita tvorby tónu. 97. Dynamické odtiene. 98. Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej, hlbokej a vyššej polohe. 99. Hra stupníc v štvrťových a osminových notách. 100. Tonický akord po 4 vo voľnom tempe. 101. Jednoduché melódie podľa sluchu. 102. Jednoduché skladby podľa notového zápisu. 103. Hra z listu. 104. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 105. Zameranosť na interpretačné prvky rôznych štýlových období. 106. Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality. 107. Intonačná stabilita. 108. Kombinácia rytmických modulov v hre 109. na nástroji. **110.** Základné vedomosti o štýlových obdobiach

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

celé vedenie učiteľa je zamerané na prirodzené danosti žiaka s ohľadom na jeho nátiskové

schopnosti. Týmto schopnostiam je podriadený výber etud a prednesových skladieb. Citlivým prístupom rozvíja pedagóg nátisk a rozsah žiaka so zreteľom na kultúru zvuku a tónu. Pestujeme zmysel pre dodržiavanie fráz a hlbokých nádychov – práca s dychom.

Dialogické - rozhovor.
Slovné metódy - monologické - rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie.
Demonštračné metódy - pozorovanie predmetov a javov - predvádzanie predmetov, obrazov - návšteva koncertov.
Praktické metódy -predvedenie skladby na nástroji.
Aktivizujúce metódy - dodržiavanie prstokladu, postoj, dýchanie, nasadzovanie, držanie nástroja.

Druhý ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia ZUŠ

ISCED 2 B

(študijný program pre žiakov, ktorí absolvovali ISCED 1 B podľa učebného plánu 10, odbor Hra na B barytóne)

POČET HODÍN TÝŽDENNE:
1, 5 h (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
0, 5 h sprievod (1x týždenne, skupinové vyučovanie v rámci korepetície triedy)

UČEBNÝ PLÁN: č. 13 – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky

CIELE: neustále upevňovať a zdokonaľovať nátiskové schopnosti žiaka, dýchania a fyzickú
kondíciu, rozširovať tónový rozsah, prehlbovať technické a výrazové schopnosti. Opakovať
a v náročnejších variáciách precvičovať preberané technické a výrazové prvky a ich zvládnutie
spájať s hudobnou predstavou a teoretickými poznatkami.

OBSAH: držané tóny v dynamických odtieňoch. Perné väzby a iné cvičenia nátiskového svalstva

v strednej polohe. Hra stupníc v štvrťových notách, hra kvintakordu, rozklady. Hra rozličných
rytmických figúr. Rozvoj legáta, ligatúry, staccata v rôznych polohách. Cvičenie intervalov,
agogických zmien.

NOTOVÝ MATERIÁL:

J. KOLÁŘ: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 2
J. B. ARBAN: Vollständige schulle fur trompete
J. B. ARBAN J: 100 elementárnych etud, 1. diel
M. R. PROCHÁZKA: Mladý kavalír
V. ŠČELOKOV: Album prednesových skladieb
P. BALDASSARI: Sonáta F-dur pre trúbku a klavír
J. LOEILLET: Sonáta B-dur pre trúbku a klavír
L. CLARK: Solos for trumpet
Možnosti výberu notového materiálu z internetu.
Výber slovenských ľudových piesní a príležitostných skladbičiek na rôzne vystúpenia.

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
111. upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, sústavne pracujú na predlžovaní	124. Upevňovanie získaných kompetencii nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch.
112. nádychu a výdychu formou dlhých tónov,	125. Reberno-bránicové dýchanie.
113. naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu,	126. Predlžovanie nádychu a výdychu.
114. neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu,	127. Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny.
115. vedia sa prispôsobiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby,	128. Kvalita tvorby tónu.
116. hrajú v strednej polohe rôzne	129. Správna jazyková technika.
	130. Dynamické odtiene.
	131. Rozsah g - e2.
	132. Rozlišovanie sily, dĺžky, výšky a

technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, 117. sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, 118. hrajú v prebranom rozsahu nástroja g – e2, 119. rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, 120. dbajú na dodržiavanie fráz, 121. reprodukujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, 122. sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, 123. zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení. **VÝSTUPY:** 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	farby tónu. 133. Dodržiavanie fráz. 134. Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej, hlbokej a vyššej polohe 135. Hra stupníc v štvrťových a osminových notách v rytmických moduloch (C, G, F, B, Es, G, D). 136. Tonický akord po 4 vo voľnom tempe. 137. Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení. 138. Hra z listu. 139. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 140. Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality. 141. Intonačná stabilita a muzikalita. 142. Základné vedomosti o štýlových obdobiach.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

nadviazať na prácu z predchádzajúcich rokov. Práca musí byť primeraná vyspelosti žiaka a jeho úrovni. Vhodne vyberať notové materiály a zvoliť individuálny prístup k žiakovi.

Dialogické - rozhovor.

Slovné metódy - monologické - rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie.

Demonštračné metódy - pozorovanie predmetov a javov - predvádzanie predmetov, obrazov - návšteva koncertov.
Praktické metódy -predvedenie skladby na nástroji.
Aktivizujúce metódy -dodržiavanie prstokladu, postoj, dýchanie, nasadzovanie, držanie nástroja

Tretí ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia ZUŠ

ISCED 2 B

(študijný program pre žiakov, ktorí absolvovali ISCED 1 B podľa učebného plánu 10, odbor Hra na B barytóne)

POČET HODÍN TÝŽDENNE:
1, 5 h (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
1, 0 h (komorná hra alebo **2, 0 h** hra v súbore)

UČEBNÝ PLÁN: č. 13 – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky

CIELE: rozvíjať a prehlbovať všetky prvky hudobnosti, technické a výrazové schopnosti
a návyky. Štúdium zamerať na zvládnutie väčšieho počtu náročnejších skladieb rozmanitých
štýlových období, z ktorých sa urobí výber na verejné vystúpenie. Ak je možné, uplatniť žiaka
v súbore alebo v orchestri, pripravovať spoločne so žiakmi party na dané aktivity. Pozornosť
upriamiť na správnosť návykov.

OBSAH: hra držaných tónov v dynamických odtieňoch v strednej polohe – crescendo –
decrescendo od p do f. Posilňovať nátiskové svalstvo v dosiahnutom rozsahu. Hrať čo najviac
dur a mol stupníc v rôznych artikuláciách.

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
143. upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, 144. sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov v dynamických odtieňoch, 145. rozvíjajú hru legato v alikvotných tónoch v polových, neskôr štvrťových notách v tempe jedna doba = jedna sekunda, 146. naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, 147. neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, 148. rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, 149. dbajú na dodržiavanie fráz, 150. vedia sa prispôsobiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, pridávajú do repertoáru náročnejšie cvičenia a prednesové skladby 151. rozmanitých štýlových období, 152. interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, 153. zapájajú sa do súborovej a komornej hry **VÝSTUPY:**1 – 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM).	154. Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania. 155. Predlžovanie nádychu a výdychu. 156. Technické cvičenia. 157. Kvalita tvorby tónu. 158. Správna jazyková technika. 159. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. 160. Rozlišovanie sily, dĺžky, výšky a farby tónu. 161. Dodržiavanie fráz 162. Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej, hlbokej a vyššej polohe. 163. Hra stupníc v štvrťových, osminových a šestnástinových notách v rytmických moduloch. 164. Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe. 165. Akordy v tenute, legate, staccate v rýchlejšom tempe. 166. Náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období. 167. Prednesové skladby väčšieho rozsahu. 168. Hra z listu, jednoduché transpozície. 169. Hra v súboroch, komorná hra. 170. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni

VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	primeranej študijnému zameraniu. 171. Intonačná stabilita a muzikalita. 172. Vedomosti o štýlových obdobiach nielen starších, ale i novodobých. **173.** Určovanie rýchleho tempa skladieb

NOTOVÝ MATERIÁL:

J. KOLÁŘ: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 3,4

J. B. ARBAN: Vollständige schulle fur trompete

J. B. ARBAN J: 100 elementárnych etud, 1. diel

M. R. PROCHÁZKA: Mladý kavalír

V. ŠČELOKOV: Album prednesových skladieb

P. BALDASSARI: Sonáta F-dur pre trúbku a klavír

J. LOEILLET: Sonáta B-dur pre trúbku a klavír

L. CLARK: Solos for trumpet

V. PAŘÍK: Album prednesových skladieb, 1. a 2. diel

Možnosti výberu notového materiálu z internetu.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: nadviazať na prácu z predchádzajúcich rokov. Práca musí byť primeraná vyspelosti žiaka a jeho úrovni. Vhodne vyberať notové materiály a zvoliť
individuálny prístup k žiakovi.

Slovné metódy - monologické - rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie.

Dialogické - rozhovor.

Demonštračné metódy - pozorovanie predmetov a javov - predvádzanie predmetov, obrazov, návšteva koncertov

Praktické metódy -predvedenie skladby na nástroji.

Aktivizujúce metódy -dodržiavanie prstokladu, postoj, dýchanie, nasadzovanie, držanie nástroja.

Štvrtý ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia ZUŠ

ISCED 2 B

(študijný program pre žiakov, ktorí absolvovali ISCED 1 B podľa učebného plánu 10, obor Hra na B barytóne)

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1, 5 h (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1, 0 h (komorná hra alebo **2, 0 h** hra v súbore)

UČEBNÝ PLÁN: č. 13 – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky

CIELE: rozvíjať a prehlbovať všetky prvky hudobnosti, technické a výrazové schopnosti a návyky. Štúdium zamerať na zvládnutie väčšieho počtu náročnejších skladieb rozmanitých štýlových období, z ktorých sa urobí výber na verejné vystúpenie. Ak je možné, uplatniť žiaka v súbore alebo v orchestri, pripravovať spoločne so žiakmi party na dané aktivity. Pozornosť upriamiť na správnosť návykov.

OBSAH: hra držaných tónov v dynamických odtieňoch v strednej polohe – crescendo – decrescendo od p do f. Posilňovať nátiskové svalstvo v dosiahnutom rozsahu. Hrať čo najviac dur a mol stupníc v rôznych artikuláciách.

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
174. upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, 175. sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov v dynamických odtieňoch,	187. Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania. 188. Predlžovanie nádychu a výdychu. 189. Technické cvičenia. 190. Rozsah fis - e2. 191. Kvalita tvorby tónu.

176. rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), 177. naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, 178. orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, 179. vedia vystihnúť celkový charakter skladby, 180. rozpoznajú jednoduché melodické ozdoby a využívajú ich v daných skladbách, 181. vnímajú základné prvky improvizácie, 182. pridávajú do repertoáru náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období, 183. hrajú v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže), 184. interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, 185. zapájajú sa do súborovej a komornej hry, 186. sú schopní posúdiť vlastný výkon. **VÝSTUPY:** 2 STUPNICE DUR A MOL, 1 TECHNICKÉ CVIČENIE, 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	192. Kultivovanosť hudobného prejavu. 193. Správna jazyková technika. 194. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. 195. Dôraz na výraz, agogiku, frázy, dynamiku a štýlovosť. 196. Stupnice v štvrťových, osminových a šestnástinových notách v rytmických moduloch. 197. Základné prvky improvizácie. 198. Hra akordov tenuto, legato, staccato v rýchlejšom tempe. 199. Náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období 200. Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže). 201. Prednesové skladby väčšieho rozsahu. 202. Hra z listu, jednoduché transpozície. 203. Hra v súboroch, komorná hra. 204. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 205. Intonačná stabilita.

NOTOVÝ MATERIÁL:

J. KOLÁŘ: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 3,4

J. B. ARBAN: Vollständige schulle fur trompete

J. B. ARBAN J: 100 elementárnych etud, 1. diel

M. R. PROCHÁZKA: Mladý kavalír

V. ŠČELOKOV: Album prednesových skladieb

P. BALDASSARI: Sonáta F-dur pre trúbku a klavír

J. LOEILLET: Sonáta B-dur pre trúbku a klavír

L. CLARK: Solos for trumpet

V. PAŘÍK: Album prednesových skladieb, 1. a 2. Diel

J. HAYDN: Koncert Es dur

J. B. ARBAN: Benátsky karneval

Možnosti výberu notového materiálu z internetu.

Záverečná skúška:

2 stupnice - dur a mol,

1 technické cvičenie,

2 rôzne skladby.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: nadviazať na prácu z predchádzajúcich rokov. Práca musí byť primeraná vyspelosti žiaka a jeho úrovni. Vhodne vyberať notové materiály a zvoliť
individuálny prístup k žiakovi.

Slovné metódy - monologické - rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie.

Dialogické - rozhovor.

Demonštračné metódy - pozorovanie predmetov a javov - predvádzanie predmetov, obrazov, návšteva koncertov.

Praktické metódy - predvedenie skladby na nástroji.

Aktivizujúce metódy - dodržiavanie prstokladu, postoj, dýchanie, nasadzovanie, držanie nástroja.

PROFIL ABSOLVENTA PRIMÁRNEHO STUPŇA:

Absolvent by sa mal počas štyroch rokov štúdia nepretržite, systematicky a cieľavedome pracovať a zúčastňovať sa interných a verejných koncertov. Všeobecne by mal absolvent mať: dobrú
znalosť nôt /orientáciu v notovom zápise/ znalosť hudobnej teórie a jej využitie pre hru na hudobnom
nástroji nástrojovú zručnosť, sluchovú a rytmickú schopnosť schopnosti súhry s ďalšími nástrojmi celkovú hudobnú vyspelosť a znalosť štýlových hudobných slohov schopnosť počúvať hudbu a sústrediť sa na ňu.

Využíva a rozširuje správne reberno-bránicové dýchanie, je schopný tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou s adekvátnym nasadením a ukončením. Pozná
základnú výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných období (barok až súčasnosť) a vie ju
vyjadriť pri hre, pozná základné hudobné formy i druhy hudobného umenia. Je schopný samostatne
naštudovať primeranú hudobnú skladbu, zahrá adekvátnu hudobnú skladbu z listu, v rámci
sebareflexie vie vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru. Dokáže zahrať tempovo kontrastné
skladby v rámci cyklických skladieb (koncert, sonáta) so sprievodom klavíra či iného harmonického
alebo melodického nástroja. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti využíva v komornej, súborovej či
orchestrálnej hre. Absolvent druhej časti prvého stupňa má primerane rozvinutý umelecký vkus,
skladby dokáže adekvátne vnímať a interpretovať na základe doteraz získaných teoretických
poznatkov, ktoré vie aj prakticky uplatňovať pri hre. Je schopný pracovať s farbou a kvalitou doteraz
získaného tónu. Je pripravený verejne vystupovať, je spôsobilý flexibilne čítať notový zápis a tiež je
zdatný v jednoduchej improvizácii. Má schopnosť sebakontroly a koncentrácie pri hre na javisku, či

už ide o sólové vystúpenie alebo o jeho súčasť v sekcii orchestra, súboru atď.

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
206. rozvíjajú získané kompetencie nadobudnuté na I. stupni základného štúdia, 207. sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov v dynamických odtieňoch, 208. ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, 209. rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), 210. naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, 211. orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, 212. demonštrujú melodické ozdoby, 213. vnímajú základné prvky improvizácie, 214. pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia a prednesové skladby 215. rozmanitých štýlových období, 216. hrajú v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v	220. Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania. 221. Predlžovanie nádychu a výdychu. 222. Technika dýchania, tvorby tónu 223. Kultivovanosť hudobného prejavu. 224. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. 225. Dôraz na výraz, agogiku, frázy, dynamiku a štýlovosť. 226. Základné prvky improvizácie. 227. Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe. 228. Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období. 229. Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže). 230. Prednesové skladby väčšieho rozsahu. 231. Hra z listu, jednoduché transpozície. 232. Hra v súboroch, komorná hra. 233. Aplikácia hudobno-teoretických

dvojitom a trojitom (kratšie pasáže), 217. interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, 218. zapájajú sa do súborovej a komornej hry, formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb, 219. sú schopní posúdiť vlastný výkon. **VÝSTUP:** 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 234. Intonačná stabilita.

<u>Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:</u>

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
235. sústavne pracujú na technike nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, 236. ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, 237. rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), 238. samostatne pracujú s farbou a kvalitou tónu, 239. orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, 240. demonštrujú melodické ozdoby, 241. vnímajú základné prvky improvizácie, 242. pridávajú do repertoáru technicky	247. Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania. 248. Predlžovanie nádychu a výdychu. 249. Technika dýchania, tvorby tónu. 250. Kultivovanosť hudobného prejavu. 251. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. 252. Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť. 253. Základné prvky improvizácie. 254. Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe. 255. Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období. 256. Skladby v rýchlejších tempách v legate i

náročné cvičenia a prednesové skladby rôznych štýlových období, 243. hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), 244. interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, 245. zapájajú sa do súborovej a komornej hry, formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb, 246. objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu **VÝSTUPY:** 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže). 257. Prednesové skladby väčšieho rozsahu. 258. Hra z listu, jednoduché transpozície. 259. Hra v súboroch, komorná hra. 260. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 261. Intonačná stabilita.

<u>Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:</u>

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
262. správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, 263. ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, 264. rozvíjajú hru legato, tenuto, portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), 265. samostatne pracujú s farbou,	276. Technika reberno-bránicového dýchania. 277. Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu. 278. Technika dýchania, kvality tvorby tónu. 279. Kultivovanosť hudobného prejavu. 280. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. 281. Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť.

266. hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci požadovaného rozsahu, ovládajú rozsah fis – c3, 267. orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, 268. demonštrujú melodické ozdoby, 269. používajú základné prvky improvizácie, 270. majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období, 271. hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), 272. interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, 273. zapájajú sa do súborovej a komornej hry rôzneho obsadenia, 274. majú vlastný názor na interpretáciu skladieb, 275. objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu. VÝSTUP: 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	282. Základné prvky improvizácie. 283. Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe. 284. Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období. 285. Skladby v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže). 286. Prednesové skladby väčšieho rozsahu. 287. Hra z listu, jednoduché, mierne zložité transpozície. 288. Hra v súboroch, komorná hra. 289. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 290. Intonačná stabilita. 291. Zhodnotenie vlastného výkonu.

<u>Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:</u>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
292. preukazujú kompetencie, ktoré nadobudli počas celého štúdia na ZUŠ. 293. správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, 294. ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú technikou 295. praktizujú hru legato, tenuto, portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), 296. samostatne pracujú s farbou, 297. hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci celého rozsahu, 298. ovládajú rozsah fis – c3, 299. orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, 300. demonštrujú melodické ozdoby, 301. používajú základné prvky improvizácie, 302. majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období. 303. hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), 304. zvyšujú technickú úroveň hry, intonačnú čistotu na etudách a	310. Technika reberno-bránicového dýchania. 311. Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu. 312. Technika dýchania, kvality tvorby tónu. 313. Kultivovanosť hudobného prejavu. 314. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. 315. Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť. 316. Základné prvky improvizácie. 317. Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe. 318. Vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období. 319. Skladby v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže). 320. Prednesové skladby väčšieho rozsahu. 321. Technická úroveň hry, intonačná čistota na etudách a cvičeniach, dolaďovanie. 322. Hra z listu, jednoduché, mierne zložité transpozície. 323. Hra v súboroch, komorná hra.

cvičeniach, 305. interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, 306. zapájajú sa do súborovej a komornej hry rôzneho obsadenia, 307. majú vlastný názor na interpretáciu skladieb, 308. objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu, 309. absolvovať záverečný výstupný koncert II. stupňa základného štúdia VÝSTUP: 2 STUPNICE DUR A MOL, 1 TECHNICKÉ CVIČENIE, 2 PREDNESOVÉ SKLADBY	324. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 325. Intonačná stabilita. 326. Zhodnotenie vlastného výkonu. 327. Záverečný výstupný koncert II. stupňa základného štúdia

<u>Záverečná skúška:</u>

2 stupnice – dur a mol,
1 technické cvičenie,
2 rôzne skladby.

PROFIL ABSLOLVENTA NIŽŠIEHO SEKUNDÁRNEHO STUPŇA:

Absolvent II. stupňa základného štúdia má osvojené praktické zručnosti v hre hudobnom nástroji.
Samostatne rieši problematiku nástrojovej techniky, používa celú škálu dynamických odtieňov, hrá bez
intonačnej zmeny, uplatňuje spôsob nazývaný vibráto a vie ho citlivo použiť pri interpretácii hudobných
skladieb. Ovláda melodické ozdoby a aplikuje ich aj v hudobnej skladbe. Pozná výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných štýlov (klasickej i modernej hudby) a vie ju vyjadriť pri hre. Dokáže používať získané vedomosti a skúsenosti k samostatnému štúdiu nových skladieb, vyhľadáva skladby podľa vlastného výberu, orientuje sa v hudobnej literatúre,

počúva nahrávky a interpretáciu iných hráčov a využíva získané znalosti vo svoj prospech. Používa internetové možnosti pre konfrontáciu. Vie verbálne vyjadriť v rámci sebareflexie názor na vlastnú produkciu, vie posúdiť výkon iného hráča. Má zmysel pre súhru. Je schopný sa uplatniť ako samostatný a pohotový amatérsky hudobník, či už v sólovej, komornej alebo orchestrálnej hre. Absolvent druhého stupňa základného štúdia reprezentuje ZUŠ na rôznych súťažiach a prehliadkach, je schopný zúčastniť sa konkurzov do orchestrov už na profesionálnej úrovni. Do života si berie kladný vzťah k hudbe, ktorá ovplyvňuje jeho hudobné a estetické cítenie natoľko, aby sa stal pozorným poslucháčom a dobrým interpretom.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM v 2. – 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia

Rozšírené štúdium je určené žiakom, ktorí v základnom štúdiu preukážu mimoriadne nadanie a vynikajúce študijné výsledky. Zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia navrhuje triedny učiteľ, ktorý
predkladá návrh riaditeľovi školy do 31. marca školského roka, ktorý predchádza školskému roku, v
ktorom má byť žiak zaradený do rozšíreného štúdia. Žiak vykoná skúšku na zaradenie do rozšíreného
štúdia pred skúšobnou komisiou.

<u>Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:</u>

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
328. upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, 329. pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, 330. zdokonaľujú kvalitu tónu, zvukovú vyrovnanosť vo všetkých polohách nástroja. 331. venujú sa technike dýchania a tvorby tónu,	341. Upevňovanie získaných kompetencii nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch. 342. Reberno-bránicové dýchanie. 343. Predlžovanie nádychu a výdychu. 344. Technické cvičenia rôzneho zamerania, 345. vydržiavané tóny. 346. Kvalita tvorby tónu 347. Správna jazyková a prstová technika.

332. rozvíjajú jazykovú a prstovú techniku – staccato, portamento, 333. vedia sa prispôsobiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, 334. hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, 335. sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, 336. hrajú v prebranom rozsahu nástroja g – e2, 337. dbajú na dodržiavanie fráz, 338. reprodukujú jednoduché i zložitejšie skladby podľa notového zápisu, sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, 339. zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, 340. rozvíjajú hru z listu, hru spamäti. VÝSTUP: 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	348. Dynamické odtiene. 349. Rozsah g – e2. 350. Dodržiavanie fráz. 351. Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej polohe s prechodom do nižšej prípadne vyššej. 352. Hra stupníc v štvrťových a osminových notách v rytmických moduloch (C, G, F, B). 353. Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe. 354. Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja. 355. Hra z listu, hra spamäti. 356. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 357. Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality

<u>Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:</u>

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
358. upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich	376. Upevňovanie získaných kompetencii nadobudnutých v prechádzajúcich

rokoch, 359. sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, 360. naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, 361. zvukovú vyrovnanosť vo všetkých polohách nástroja. 362. neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, 363. rozvíjajú jazykovú a prstovú techniku o nové prvky (frulato, glissando), 364. vedia sa prispôsobiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, 365. hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, 366. sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, 367. hrajú v prebranom rozsahu nástroja g – e2, 368. dbajú na dodržiavanie fráz, 369. reprodukujú jednoduché i zložitejšie skladby podľa notového zápisu, 370. sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, 371. zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení, 372. majú vytvorené podmienky na hru aj na	rokoch. 377. Reberno-bránicové dýchanie. 378. Predlžovanie nádychu a výdychu. 379. Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny. 380. Kvalita tvorby tónu. 381. Správna jazyková technika. Nové prvky frulato, glissando. 382. Dynamické odtiene. 383. Rozsah g – e2 384. Dodržiavanie fráz. 385. Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej, hlbokej a vyššej polohe. 386. Hra stupníc v štvrťových a osminových notách v rytmických moduloch (C, G, F, B, Es, G, D). 387. Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe. 388. Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení. 389. Hra z listu, hra spamäti. 390. Základy hry aj na príbuzných nástrojoch (krídlovka, kornet), prípadne na trúbkach iného ladenia (C a Es trúbka a pod.) 391. Aplikácia hudobno-teoretických

príbuzných nástrojoch (krídlovka, kornet), prípadne na trúbkach iného ladenia (C a Es trúbka a pod.), 373. získavajú informácie o základnej improvizácii, 374. vytvárajú vlastné jednoduché variácie, 375. rozvíjajú hru z listu, hru spamäti. VÝSTUP: 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej štúdijnému zameraniu. 392. Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality. 393. Intonačná stabilita a muzikalita. 394. Základné vedomosti o štýlových obdobiach.

<u>Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:</u>

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
395. upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, 396. sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, 397. naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, 398. zvukovú vyrovnanosť vo všetkých polohách nástroja. 399. neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, 400. rozvíjajú jazykovú a prstovú techniku o nové prvky (frulato, glissando), 401. vedia sa prispôsobiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby,	416. Upevňovanie získaných kompetencii nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch. 417. Reberno-bránicové dýchanie. 418. Predlžovanie nádychu a výdychu. 419. Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny. 420. Kvalita tvorby tónu. 421. Správna jazyková technika. Nové prvky frulato, glissando. 422. Dynamické odtiene. 423. Rozsah g – e2. 424. Dodržiavanie fráz. 425. Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej, hlbokej a vyššej polohe.

402.	hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy,	426.	Hra stupníc v štvrťových a osminových, šestnástinových notách v rytmických moduloch
403.	sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón,	427.	Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe.
404.	hrajú v prebranom rozsahu nástroja g – e2	428.	Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení.
405.	dbajú na dodržiavanie fráz,	429.	Hra z listu, hra spamäti.
406.	reprodukujú jednoduché i zložitejšie skladby podľa notového zápisu,	430.	Základy hry aj na príbuzných nástrojoch (krídlovka, kornet), prípadne na trúbkach iného ladenia (C a Es trúbka a pod.).
407.	sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu,	431.	Základná improvizácia.
408.	zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení,	432.	Tvorba jednoduchých variácií.
409.	majú vytvorené podmienky na hru aj na príbuzných nástrojoch (krídlovka, kornet), prípadne na trúbkach iného ladenia (C a Es trúbka a pod.),	433.	Vlastná tvorivosť, muzikalita a interpretačná flexibilita.
410.	získavajú informácie o základnej improvizácii,	434.	Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.
411.	vytvárajú vlastné jednoduché variácie, rozvíjajú hru z listu, hru spamäti,	435.	Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality.
412.	rozvíjajú vlastnú tvorivosť, muzikalitu a interpretačnú flexibilitu,	436.	Intonačná stabilita
		437.	Základné vedomosti o štýlových obdobiach
413.	rozširujú tónový rozsah, ale aj obzor, zoznamujú sa s interpretačným umením trubkárov na Slovensku i	438.	Vedomosti o interpretačnom umení trubkárov na Slovensku i vo svete.
		439.	Interpretačná všestrannosť.

vo svete, 414. sú vedení k interpretačnej všestrannosti, 415. sú schopní zvládnuť talentové skúšky po stránke interpretačnej aj teoretickej VÝSTUP: 2 PREDNESOVÉ SKLADBY (SÓLO ALEBO SO SPRIEVODOM). VEREJNÉ VYSTÚPENIE – 1x ZA ROK	440. Príprava na talentové skúšky.

<u>Záverečná skúška:</u>

2 stupnice dur a mol
1 technické cvičenie
2 prednesové skladby.

Profil absolventa rozširujúceho štúdia:

Absolvent rozšíreného štúdia druhej časti prvého stupňa základného štúdia dosahuje také predpoklady, ktoré mu umožňujú umelecké vzdelávanie na vyššom stupni ZUŠ, príp. na stredných a
vyšších odborných školách hudobného a pedagogického zamerania. Je schopný zvládnuť samostatne
naštudovať etudy a prednesové skladby, požadované v predpísanom rozsahu na prijímacích
pohovoroch na konzervatóriu. Aktívne účinkuje na interných, verejných alebo iných podujatiach
školy, poprípade súťažiach. Je schopný ich zvládať ako po hudobnej tak i po psychickej stránke
vzhľadom na jeho budúce smerovanie (hudobník z povolania). Vie zhodnotiť vlastný interpretačný
výkon, i výkon iných. Dokáže sa uplatniť i ako člen v komorných či orchestrálnych súboroch.

Školský vzdelávací program	*Hlasová výchova, spev*

	Prípravný ročník	0,5 hodiny týždenne (v prípade záujmu je možné v 2. polroku individuálne štúdium do 1,5 h týždenne so súhlasom riaditeľa

Poslanie a charakteristika predmetu

Hudobný odbor základnej umeleckej školy je charakteristický prepojením individuálneho vyučovania a
kolektívnych aktivít. Komplexná výučba prepája praktické (interpretačné a tvorivé) zručnosti s rozvíjaním emocionálnych a racionálnych (duševných, mravných, etických, sociálnych, vedomostných, logických a kreatívnych) kompetencií žiaka. Hudba je významným prostriedkom harmonizácie osobnosti, rozvíja schopnosť empatie, vnímania, prežívania, tolerancie a spolupráce. Podmienkou na prijatie je základná orientácia v časopriestore hudby.

Hlasovú výchovu, spev, možno charakterizovať ako cieľavedomý vzdelávací a formatívny proces, smerujúci k zdokonaľovaniu hlasového prejavu (reči a spevu). Je zameraná na získanie hlasovej techniky a osvojovanie si zásad správneho používania hlasu a je jedným zprostriedkov, ako technicky pripraviť hlas a vytvoriť zneho čo najvhodnejší nástroj na spevácku alebo deklamačnú interpretáciu a ich vzájomné prepojenie.
Spev je predmetom špeciálnej odbornej prípravy, ktorej nevyhnutnou súčasťou je poznanie zákonitých súvislostí spevného ústrojenstva a neustále hľadanie správnych metodických postupov. Spev je základným fyziologickým prejavom, počas ktorého sa rozvíjajú správne dýchanie a artikulácia.
Výuka spevu má vzbudiť v deťoch hudobnú predstavu rozvíjať ich všeobecnú hudobnosť, dať im základné spevácke návyky a pripraviť ich po technickej stránke na ďalšie štúdium spevu a

to v oblasti sluchovej, rytmickej, intonačnej, pamäťovej, ktorá
zodpovedá ich veku, vyspelosti, ako aj predpokladu pre vytvorenie správnych speváckych návykov. Môžeme povedať, že ľudský hlas je nástroj veľmi zložitý a jemný. Jeho štruktúra je obdivuhodné dielo prírody. Žiadny iný hudobný nástroj vyrobený ľudskou rukou a dôvtipom, nie je tak tvárny a výrazove bohatý, nemá toľko farieb a odtieňov ako práve ľudský hlas.

Ciele

Do prípravného ročníka hlasovej výchovy treba zaraďovať deti so zdravým hlasom, ktoré vedia prirodzene intonovať, prejavujú záujem o hudbu, sú rytmické a neboja sa prejavovať svoju osobnosť. Cieľom je overenie schopnosti ďalšieho hudobného a hlasového vývoja žiaka. Prehĺbi sa záujem o spev, v tomto ročníku ide aj o naučenie zásad hlasovej hygieny, ak má žiak drobné chyby vo výslovnosti, pracuje sa aj na ich odstránení.
Dychové, spevácke a uvoľňovacie cvičenia sa majú vykonávať čo najhravejšou formou, aby ich deti ľahšie zvládali a prijímali. Vytvárajú sa systematické pracovné návyky žiaka a rozvíjanie jeho speváckych schopností.

Obsah	K**ompetencie**	**Výstup**
-dbať na správne a prirodzené držanie tela pri speve. **-**pokojný nádych, predlžovaný výdych -správna výslovnosť - dbať na preznievanie hlavovej rezonancie -dbať na vyrovnanosť vokálov, ichzrozumiteľnosť -navodzovať kantilénu -rozvíjať pamäťové schopnosti - súhra s klavírnym sprievodom a jeho vnímanie	- zvládať zopakovať technické cvičenia - správny a uvoľnený postoj -uvoľnené ovládanie artikulačného aparátu - spamäti interpretovať ľahšie ľudové piesne v rozsahu 5-6 tónov s inštrumentálnym sprievodom - Spájanie notového zápisu s predstavou výšky tvoreného tónu	-interpretovanie s klavírom minimálne 2 piesní spamäti -ovláda správnu výslovnosť -rytmická a intonačná istota -prirodzené spevácke držanie tela a uvoľnenosť artikulačného aparátu -systematické pracovné návyky

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Žiak zvládne predpokladaný študijný plán na daný školský rok.	Žiak preukáže naštudovanie ľudových, umelých piesní v rozsahu 5-6 tónov v doprovode klavíra, kde sa preukážu jeho novo nadobudnuté vedomosti a zručnosti.

Hudobný materiál:

K. Lapšanská: Do, re, mi, fa

H. Repassyová- M. Šimko: Spievajže si, spievaj

D. Stankovský: Slovenské ľudové piesne pre ZŠ

V. F. Bystrý: 1000 slovenských piesní

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre prípravné štúdium základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 1b schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka prípravného štúdia
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zaspievať 2 jednoduché piesne.

Skúšobná látka:

2 jednoduché piesne primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	1. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Spev je najprirodzenejším hudobným prejavom človeka. Cieľom vyučovania spevu je kultivovaný spevácky prejav, ktorý sa uplatňuje vo všetkých štýlových obdobiach žánroch, v skladbách sólových, komorných i zborových. Je potrebné udržiavať a rozvíjať spevácke tradície národa, čerpať z veľkého bohatstva ľudových piesní, ktoré sú základom národnej hudobnej kultúry. U žiakov vytvárať taký vzťah k spevu, aby mu ostal ako trvalý vyjadrovací prostriedok jeho hudobných predstáv.

Ciele

441. vzbudiť záujem žiaka o spev, ako prostriedok hudobného vyjadrovania, viesť ho k chápaniu hudobného a slovného obsahu spievaných piesní.
442. rozvíjať intonačné a rytmické cítenie na úrovni zodpovedajúcej jeho veku a vyspelosti
443. vytvárať správne spevácke návyky (dych, artikulácia, rezonancia)
444. od začiatku rozvíjať zmysel pre kantilénu pri zachovaní prirodzeného detského prejavu.
445. Sústavne rozvíjať jeho pamäť a pripravovať spev s inštrumentálnym sprievodom

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Správne a prirodzené držanie tela pri speve- pokojné hlboké dýchanie bránicou (3 fázy dychu: nádych-zadržanie- výdych) Pre správnu vokalizáciu uvoľňovať bradu s funkčným ovládnutím úst. Spev v strednej hlasovej polohe rozsahu 5-6 tónov p-mf, použiť zostupné	Schopnosť zaspievať jednoduché ľudové a detské piesne bez sprievodu a so sprievodom hudobného nástroja. Používanie základných dynamických značiek od pp - -f, cresc. – decresc. A základné tempá moderato, allegretto, allegro.	Zachovať u žiaka prirodzený detský prejav, sústavne rozvíjať jeho pamäť. Prvé verejné vystúpenie prostredníctvom ktorého žiak získava prvé koncertné skúsenosti.

cvičenie, neskôr cvičenie nahor a nadol. Navodenie hlasového tónu pomocou ľahkého brumenda zhora a prechodu na hlásku „m“. Spájanie notového zápisu s hudobnou predstavou. Cvičenie spievania spamäti. Cvičenie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosti. Študijne úlohy precvičovať na prebraných piesňach.		V priebehu roka vystúpiť dvakrát (interne alebo verejne). Žiak naštuduje za škol. r. najmenej 10 piesní, z toho 5 ľudových

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Žiak preukáže zvládnutie študijných problémov na prednese dvoch piesní rozličného charakteru a tempa.	Prednes jednej ľudovej a jednej umelej piesne spamäti.

Hudobný materiál

D. Stankovký: Slov. ľud. Piesne

Trokanovic: Detský rok

D. Kardoš: Zaspievajme slávikovi

B. Chlodková – J. Snížková: Šlabikár začínajúceho speváčika

L. Daniel: Píšťalôčka moja

K. Sovšanská: Do – re – mi – fa

Répassyová – Šimko: Spievajže si, spievaj

Š. Kantor: Piesne pre najmenších

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu Hlasová výchova, spev prebieha podľa platného učebného plánu č.8, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zaspievať naspamäť 2 piesne kontrastného charakteru.

Skúšobná látka:

2 piesne kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka

	2. ročník 1. časť I. stupeň	Spev 1 hodina týždenne hlasová výchova 1,5h. týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Spevnosť je meradlom hudobnosti národa a bohatstvo ľudových piesní je doklad i základ jeho hudobnej kultúry. Kultivovaný spevácky prejav sa uplatňuje v jeho vokálnej hudbe všetkých štýlových období a žánrov v skladbách sólových, komorných i zborových. Udržiavanie a rozvíjanie speváckej tradície národa je úloha speváckych oddelení ZUŠ.

Ciele

Prehlbovaním a obohacovaním technických a výrazových schopností postupne rozširovať možnosti spontánneho hudobného prejavu žiaka. Zdokonaľovať spievanie kantilény pri zachovaní prirodzeného detského prejavu a postupne rozširovať hlasový rozsah. Venovať pozornosť zdokonaľovaniu intonačného, rytmického a tempového cítenia žiaka. Rozvíjať žiakovu pamäť, pripravovať ho na spievanie jednoduchého dvojhlasu a rozvíjať spev

s inštrumentálnym sprievodom. Rozširovať hudobný obzor žiaka poznávaním piesní rozličného charakteru a tempa.

Obsah		
-sústavne dbať na správne a prirodzené držanie tela pri speve. -zdokonaliť pokojné a hlboké dýchanie na bránici -spojiť a zvukovo vyrovnať vokály pri zachovaní správnej speváckej výslovnosti -sústavne dbať na funkčné a prirodzené ovládanie rečových orgánov (prirodzená poloha jazyka) -vyrovnávať hlas v celej hlasovej polohe (neodpustiť hlasový zlom medzi vyššou a strednou hlasovou polohou, rozširovať hlavový tón do vyšších polôh) -rozširovať hlasový rozsah žiaka do oktávy -zdokonaľovať kantilénu -rozvíjať pamäťové schopnosti -pripravovať žiaka na zvládnutie dvojhlasu -zdokonaľovať uvedomelý prednes na základe pochopenia hudobného a textového obsahu piesne	**Kompetencie** Schopnosť zaspievať jednoduché ľudové a umelé piesne bez sprievodu a s inštrumentálnym sprievodom. Používanie základných dynamických značiek, od pp-f, crescendo-decrescendo a základné tempá: moderato, allegro, allegretto.	**Výstup** Zachovať u žiaka prirodzený detský prejav. Sústavne rozvíjať jeho pamäť. Prostredníctvom verejných vystúpení žiak získava prvé koncertné skúsenosti. V priebehu roka vystúpiť dva krát (interne, alebo verejne) Žiak naštuduje za školský rok najmenej 10 piesní, z toho 5 ľudových.

-rozvíjať intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť		

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Žiak preukáže zvládnutie študijných problémov na prednese dvoch piesní rozličného charakteru a tempa.	Prednes jednej ľudovej a jednej umelej piesne spamäti.

Hudobný materiál

D. Stankovský: Slovenské ľudové piesne

B. Chládková-J. Snížková: Šlabikár začínajúeho speváčika

K. Lapšanská: Do – re. mi – fa

Répassyová- Šimko: Spievaj že si spievaj

M. Smutná-Vlková: Metodika spevu I, II

P. Cón: Slov, ľudové piesne I, II, III

A. Moyzes: Detské pesničky

L. Burlas: Deti z nášho domu

D. Kardoš: Pomôžeme slávikov

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu Hlasová výchova, spev prebieha podľa platného učebného plánu č. 8, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zaspievať naspamäť 2 piesne kontrastného charakteru.
Skúšobná látka:
2 piesne kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka

	3. ročník, 1. časť, 1. stupeň	1,5 hodiny týždenne 0,5 obligát Začína sa s komorným spevom alebo zborom

Poslanie a charakteristika predmetu

Spev je oddávna najprirodzenejší prejav človeka. Výuka spevu má vzbudiť v deťoch hudobnú predstavu rozvíjať ich všeobecnú hudobnosť, dať im základné spevácke návyky a pripraviť ich po technickej stránke na ďalšie štúdium spevu a to v oblasti sluchovej, rytmickej, intonačnej, pamäťovej, ktorá
zodpovedá ich veku, vyspelosti, ako aj predpokladu pre vytvorenie správnych speváckych návykov. Môžeme povedať, že ľudský hlas je nástroj veľmi zložitý a jemný. Jeho štruktúra je obdivuhodné dielo prírody. Žiadny iný hudobný nástroj vyrobený ľudskou rukou a dôvtipom, nie je tak tvárny
a výrazove bohatý, nemá toľko farieb a odtieňov ako práve ľudský hlas.

Ciele

Žiak má dosiahnuť také dostatočné schopnosti k tomu, aby sa dokázal sám hudobne a spevácky realizovať v rámci jeho možností a nadobudnutých informácií. Rozvíjať technické zručnosti, muzikálnosť, hudobnú emocionalitu a hudobný prejav. Zapájať žiakov do komorného alebo zborového spevu. Viesť k rozvíjaniu hudobnej pamäti a tvorivej spolupráci s korepetítorom. Zároveň ich učiť vystupovať a tak zdokonaľovať ich hudobný prejav.

Obsah	**Kompetencie**	

- dbať na správne a prirodzené držanie tela pri speve. **-p**racovať na dychovej opore -používať reberno – bráničné dýchanie -vyrovnávanie hlasu a registrov -nasadzovať mäkko tón na dychovú oporu - dbať na preznievanie hlavovej rezonancie -dôraz sa kladie ma prirodzenosť hlasu -dbať na vyrovnanosť vokálov, ich zrozumiteľnosť a spevácku artikuláciu -rozvíjať pamäťové schopnosti -pripravovať žiaka na komorný spev -štúdium primerane náročných vokalíz a skladieb rôznych štýlových období. -verejné vystupovanie	Schopnosť interpretovať ľudové (postupne aj v ťažšej úprave) a umelé piesne s inštrumentálnym sprievodom alebo CD podkladom. Rozlišovať základné dynamické značky, od pp-f, crescendo-decrescendo a základné tempá: adagio, moderato, allegro, allegretto. Postupne učiť žiaka rozlišovať hlavné zásady pri interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve. Vedieť predniesť skladbu s primeranými technickými zručnosťami so zreteľom na artikuláciu, posadenie tónu, mäkkosť, vyrovnanosť hlasu, dynamické prevedenie skladby v súhre s klavírom. S primeraným výrazom interpretovať vokalízy a 8 skladieb so sprievodom klavíra alebo CD. Vedome demonštrujú rozširujúcu sa kapacitu dýchania a tiež zväčšovania sa rozsahu hlasu.	**Výstup** Zachovať u žiaka prirodzený prejav vyplývajúci z jeho umeleckého cítenia. Sústavne rozvíjať jeho pamäť prostredníctvom učenia sa nových piesní a verejných vystúpení. Žiak tak získa koncertné skúsenosti a zbavuje sa nežiadúcej trémy. V priebehu roka je vhodné vystúpiť na internom alebo verejnom koncerte. Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie- voix mixte, zdokonaľovanie plynulej kantilény, navodzujúce vety, heslá a výzvy učiteľa pri technických cvičeniach. Rozvíjanie primeranej technickej vyspelosti a kultivovanosti hudobného prejavu žiaka Rozširovanie hudobného obzoru žiaka neustálym spoznávaním nových piesní. Vystupovanie na interných a verejných koncertoch školy.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Žiak zvládne predpokladaný študijný plán na daný školský rok.	Žiak preukáže naštudovanie ľudových, umelých,, umelých moderných piesní- aj v cudzom jazyku.

Hudobný materiál:

M. Schneider – Trnavský: Slovenské národné piesne I. - V.
D. Stankovský: Slovenské ľudové piesne pre ZŠ
Z. Mikula: Záhorácke pjesničky
V. F. Bystrý: 1000 slovenských piesní
G. Concone: 50 hlasových cvičení
E. Suchoň: Štyri ľudové piesne
D. Kardoš: Spevy z východného Slovenska
P. Cón: Koledy

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu Hlasová výchova, spev prebieha podľa platného učebného plánu č. 8, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zaspievať naspamäť 2 piesne kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.
Skúšobná látka:
2 piesne kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka

	4. ročník 1. časť I. stupeň	Spev 1,5 hodiny týždenne Obligát 0,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Poslaním a charakteristikou spevu je rozvíjanie hudobného dedičstva, keďže spev je oddávna najprirodzenejším hudobným prejavom človeka. Spevnosť a hudobnosť národa je dokladom jeho kultúrnej vyspelosti. Kultivovaný spevácky prejav sa uplatňuje vo vokálnej hudbe všetkých štýlových období a žánrov.

Ciele

Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúcich ročníkov a rozširovať ich o ďalšie technické prvky potrebné na zvládnutie náročnejších ľudových a umelých piesní, komorných a zborových partov. Zjemňovať zmysel žiaka pre krásu plynulej kantilény a hudobnej frázy, aby vokalizácia a spevácka dikcia bola primeraná obsahu spievaného textu a veku žiaka. Rozvíjať pohotovosť a schopnosť samostatného štúdia, aby žiak mohol sám postupne poznávať hudobnú literatúru. Zdokonaľovať hudobnú pamäť a hudobnú predstavivosť používať získané vedomosti v skupinovom speve.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
- zdokonaľovať reberno - bránicové dýchanie	Schopnosť zaspievať náročnejšie ľudové a umelé	Poskytnúť žiakovi priestor na sebarealizáciu, motivovať

a vedomé budovanie dychovej opory. - rozširovať a vyrovnávať hlasový rozsah podľa individuálnych schopností žiaka. - uvedomene spájať hlavovú a hrudnú rezonanciu (navodenie voix mixtu). - odsadiť na jednom dychu. - hlasové cvičenia v rozsahu minimálne oktávy. - dvojhlasný spev ako príprava pre komorný spev.	piesne rôzneho charakteru bez sprievodu a s inštrumentálnym sprievodom, zo zložitejšou melodickou aj rytmickou zložkou. Žiaka viesť od začiatku k uvedomenému držaniu tela, nenútenému, ale kultivovanému chovaniu na pódiu vrátane prirodzenej chôdze.	ho k samoštúdiu a sústavne rozvíjať jeho hudobnú pamäť. Prostredníctvom verejných vystúpení žiak získava koncertné skúsenosti. V priebehu roka vystúpiť aspoň dva krát (interne, alebo verejne). Žiak naštuduje za školský rok najmenej 10 piesní, z toho 5 ľudových.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Žiak preukáže zvládnutie študijných problémov na prednese dvoch piesní rozličného charakteru, s rôznymi tempami.	Prednes jednej ľudovej a jednej umelej piesne spamäti. Na konci 4. ročníka 1. stupňa vykoná žiak malú absolventskú skúšku 1. časti 1. stupňa základného štúdia ZUŠ.

Žiak absolvovaním 4. ročníka 1. časti 1. stupňa základného štúdia získa primárne umelecké vzdelanie.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu Hlasová výchova, spev prebieha podľa platného učebného plánu č. 8, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka

nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zaspievať naspamäť 3 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
3 piesne kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka

	1. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele
Viesť žiaka k prehlbovaniu technických a výrazových schopností, to znamená, rozšíriť škálu hlasových cvičení zameraných na nácvik a osvojenie si určitých technických postupov a potrebných správnych nádychov vyplývajúcich so správneho posadenia tónu na dych, jeho udržanie v celom rozsahu frázy, postupne otvárať hlasový rozsah v oboch smeroch. Prehlbovať čistotu intonácie, venovať pozornosť rytmickej presnosti, tempovým zmenám a výrazovým prostriedkom. Spievaný text musí byť zrozumiteľný a viesť žiaka k jeho pochopeniu a patričnému stvárneniu pri interpretácii. Viesť k rozvíjaniu hudobnej pamäti a tvorivej spolupráci s korepetítorom.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
-sústavne dbať na správne a prirodzené držanie tela pri speve. **-p**racovať na dychovej opore -zdokonaliť pokojné a hlboké dýchanie na bránici	Schopnosť interpretovať ľudové a umelé piesne s inštrumentálnym sprievodom. Používanie základných dynamických značiek, od pp-f, crescendo-decrescendo a základné tempá: moderato, allegro,	Zachovať u žiaka prirodzený prejav vyplývajúci z jeho umeleckého cítenia. Sústavne rozvíjať jeho pamäť. Prostredníctvom verejných vystúpení žiak získa koncertné skúsenosti. V priebehu roka je vhodné

-posádzať mäkko tón na dychovú oporu -spojiť a zvukovo vyrovnať vokály pri zachovaní správnej speváckej výslovnosti -zdokonaľovať schopnosť čisto a legáto spievať -dbať na vyrovnanosť vokálov, ich zrozumiteľnosť -zdokonaľovať kantilénu -rozvíjať pamäťové schopnosti -pripravovať žiaka na spev dvojhlasu.	allegretto. Bohatosť výrazových prostriedkov pri prednese daných skladieb., Rozšíriť škálu repertoáru s prihliadnutím na viacero štýlových období s poukázaním na štýlovú rôznorodosť a schopnosť rozlíšenia ich interpretácie.	vystúpiť na internom, alebo verejnom koncerte.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Žiak zvládne predpokladaný študijný plán na daný školský rok.	Žiak preukáže naštudovanie ľudových, umelých, sakrálnych piesní.

Hudobný materiál:

Ľahšia úprava ľudových a umelých piesní M. Sch. Trnavského. Výber z tvorby slovenskej populárnej hudby a tvorby jednoduchších muzikálových kompozícii.

M. Sch. Trnavský: Slovenské národné piesne

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu spev prebieha podľa platného učebného plánu č. 8,

schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zaspievať naspamäť 2 piesne kontrastného charakteru.

Skúšobná látka:
2 piesne kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele
Žiak má dosiahnuť také schopnosti, ktoré mu umožnia realizovať jeho hudobnú predstavivosť pri speváckom prejave. Rozvíjať primeranú technickú vyspelosť a kultivovanosť hudobného prejavu. Viesť žiaka k rozlišovaniu interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve, a to pomocou hudobných nahrávok vynikajúcich interpretov. Vzbudzovať záujem o hudobnú literatúru a zároveň pripraviť k samostatnému štúdiu. Zapájať žiakov do komorného alebo zborového spevu. Viesť k rozvíjaniu hudobnej pamäti a tvorivej spolupráci s korepetítorom. Neustále sledovať mutačné obdobie, a to najmä výberom vhodných cvičení.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
-sústavne dbať na správne a prirodzené držanie tela pri speve.	Schopnosť interpretovať ľudové a umelé piesne s inštrumentálnym sprievodom.	Zachovať u žiaka prirodzený prejav vyplývajúci z jeho umeleckého cítenia.

-pracovať na dychovej opore -používať reberno – bránicové dýchanie -vyrovnávanie hlasu -posádzať mäkko tón na dychovú oporu -príprava staccata v pomalom tempe v strednej hlasovej polohe -cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov -dbať na vyrovnanosť vokálov, ich zrozumiteľnosť -zdokonaľovať plynulú kantilénu -rozvíjať pamäťové schopnosti -pripravovať žiaka na komorný spev	Rozlišovať základné dynamické značky, od pp-f, crescendo-decrescendo a základné tempá: adagio, moderato, allegro, allegretto. Postupne učiť žiaka rozlišovať hlavné zásady pri interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve.	Sústavne rozvíjať jeho pamäť. Prostredníctvom verejných vystúpení žiak získa koncertné skúsenosti. V priebehu roka je vhodné vystúpiť na internom, alebo verejnom koncerte.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Žiak zvládne predpokladaný študijný plán na daný školský rok.	Žiak preukáže naštudovanie ľudových, umelých, sakrálnych piesní.

Hudobný materiál:

M. Schneider – Trnavský: Slovenské národné piesne I. - V.

D. Stankovský: Slovenské ľudové piesne pre ZŠ

Z. Mikula: Záhorácke pjesničky

V. F. Bystrý: 1000 slovenských piesní

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu spev prebieha podľa platného učebného plánu č. 8,
schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zaspievať naspamäť 2 piesne kontrastného charakteru.

Skúšobná látka:
2 piesne kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele
Žiak má dosiahnuť také dostatočné schopnosti k tomu, aby sa dokázal sám hudobne a spevácky realizovať. Rozvíjať technické zručnosti, muzikálnosť, hudobnú emocionalitu a vyspelosť hudobného prejavu. Viesť žiaka k vedomému rozlišovaniu vlastných interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve, a to aj pomocou hudobných nahrávok, ale hlavne informáciami priamo na hodine, ktoré sú na žiakovi následne aplikované a skúšané. Naďalej rozvíjať záujem o hudobnú literatúru a zároveň pripravovať k samostatnému štúdiu. Zapájať žiakov do komorného alebo zborového spevu. Viesť k rozvíjaniu hudobnej pamäti a tvorivej spolupráci s korepetítorom. Neustále sledovať mutačné obdobie, a to najmä výberom vhodných cvičení.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

-sústavne dbať na správne a prirodzené držanie tela pri speve. **-p**racovať na dychovej opore -používať reberno – bránicové dýchanie -vyrovnávanie hlasu v rozsahu 2 oktáv -nasadzovať mäkko tón na dychovú oporu - dbať na preznievanie hlavovej rezonancie -spievanie staccata a upevňovanie dychovej opory v ňom -cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov -dbať na vyrovnanosť vokálov, ich zrozumiteľnosť -zdokonaľovať plynulú kantilénu -rozvíjať pamäťové schopnosti -pripravovať žiaka na komorný spev	Schopnosť interpretovať ľudové (v ťažšej úprave) a umelé piesne s inštrumentálnym sprievodom. Rozlišovať základné dynamické značky, od pp-f, crescendo-decrescendo a základné tempá: adagio, moderato, allegro, allegretto. Postupne učiť žiaka rozlišovať hlavné zásady pri interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve. Vedieť predniesť skladbu s primeranými technickými zručnosťami v rozsahu 2 oktáv so zreteľom na artikuláciu, posadenie tónu, mäkkosť, vyrovnanosť hlasu, dynamické prevedenie skladby a vlastné hudobné vyjadrenie v súhre s klavírom.	Zachovať u žiaka prirodzený prejav vyplývajúci z jeho umeleckého cítenia. Sústavne rozvíjať jeho pamäť prostredníctvom verejných vystúpení. Žiak tak získa koncertné skúsenosti a zbavuje sa nežiadúcej trémy. V priebehu roka je vhodné vystúpiť na internom alebo verejnom koncerte.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**

Žiak zvládne predpokladaný študijný plán na daný školský rok.	Žiak preukáže naštudovanie ľudových, umelých, sakrálnych piesní, umelých moderných piesní, ľahších ariett.

Hudobný materiál:

M. Schneider – Trnavský: Slovenské národné piesne I. - V.

D. Stankovský: Slovenské ľudové piesne pre ZŠ

Z. Mikula: Záhorácke pjesničky

V. F. Bystrý: 1000 slovenských piesní

Výber barokových árií a ariett, klasicistických árií

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu spev prebieha podľa platného učebného plánu č. 8, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zaspievať naspamäť 2 piesne kontrastného charakteru.

Skúšobná látka:

2 piesne kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Absolvent má dosiahnuť také schopnosti k tomu, aby sa dokázal sám hudobne a spevácky realizovať. Má využívať správne spevácke návyky. Pri reprodukcii vychádza y pochopenia piesne po hudobnej aj textovej stránke. Rozvíjať technické zručnosti, muzikálnosť, hudobnú emocionalitu a vyspelosť hudobného prejavu. Viesť žiaka k vedomému rozlišovaniu vlastných interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve, a to aj pomocou hudobných nahrávok, ale hlavne informáciami priamo na hodine, ktoré sú na žiakovi následne aplikované a skúšané. Naďalej rozvíjať záujem o hudobnú literatúru, aby mohol získané poznatky aplikovať v umeleckej praxi a zároveň sa mohol pripravovať k samostatnému štúdiu. Zapájať žiakov do komorného alebo zborového spevu. Viesť k rozvíjaniu hudobnej pamäte a tvorivej spolupráce s korepetítorom. Vnímanie klavírneho doprovodu ako podporného prostriedku pre vyjadrenie vlastnej hudobnej výpovede. Neustále sledovať mutačné obdobie, a to najmä výberom vhodných cvičení.

Obsah	K**ompetencie**	**Výstup**
-sústavne dbať na správne a prirodzené spevácke držanie tela pri speve. **-p**racovať na dychovej opore podpornými cvičeniami -používať reberno – bránicové dýchanie -vyrovnávanie hlasu v rozsahu 2 oktáv -nasadzovať mäkko tón na dychovú oporu, jeho následné rozvitie - dbať na preznievanie hlavovej rezonancie -spievanie staccata, legata a upevňovanie dychovej opory v ňom -cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov	Upevnenie technickej pohotovosti a vyspelosti, dynamika, tempo, prízvuk, náročnejšie cvičenia v rozsahu oktávy, stupnicové behy. Schopnosť interpretovať ľudové (v ťažšej úprave) a umelé piesne s inštrumentálnym sprievodom s umeleckou výpoveďou. Rozlišovať a aplikovať základné dynamické značky, od pp-f, crescendo-decrescendo a základné tempá: adagio, moderato, allegro, allegretto. Postupne učiť žiaka rozlišovať hlavné zásady pri interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov	Zachovať u žiaka prirodzený prejav vyplývajúci z jeho umeleckého cítenia. Napriek tomu však cítenie rozvíjať, učiť štýlovosti, správnym speváckym návykom. Školenie hlasu i umeleckého prejavu. Sústavne rozvíjať jeho pamäť prostredníctvom verejných vystúpení. Žiak tak získa koncertné skúsenosti a zbavuje sa nežiaducej trémy. V priebehu roka je vhodné vystúpiť na internom alebo verejnom koncerte. Svoje zručnosti sa nebojí predviesť ani pred spolužiakmi počas hodiny, je schopný verejnej samoty.

-dbať na vyrovnanosť vokálov, ich zrozumiteľnosť, artikulácia -zdokonaľovať plynulú kantilénu, cítenie frázy, prízvuk, dynamika -rozvíjať pamäťové schopnosti -pripravovať žiaka na komorný spev -samostatné naštudovanie repertoáru - prínosná práca s klavírom - interpretácia diel rôznych štýlových období -dostatočná technická vyspelosť a zručnosť absolvovať verejný absolventský koncert	v sólovom a komornom speve. Vedieť predniesť skladbu s primeranými technickými zručnosťami v rozsahu 2 oktáv so zreteľom na artikuláciu, posadenie tónu, mäkkosť, vyrovnanosť hlasu, dynamické prevedenie skladby a vlastné hudobné vyjadrenie v súhre s klavírom.	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Žiak zvládne predpokladaný študijný plán na daný školský rok.	Žiak preukáže naštudovanie ľudových, umelých, sakrálnych piesní, umelých moderných piesní, ľahších ariett, muzikálových piesní, atď. verejným absolventským koncertom.

Hudobný materiál:

M. Schneider – Trnavský: Slovenské národné piesne I. - V.

D. Stankovský: Slovenské ľudové piesne pre ZŠ

Z. Mikula: Záhorácke pjesničky

V. F. Bystrý: 1000 slovenských piesní

Výber barokových, klasicistických a romantických árií a ariett / W. A. Mozart, G. B. Pergolessi, G. Rossini,.../, popových a muzikálových piesní

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu spev prebieha podľa platného učebného plánu č. 8, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zaspievať naspamäť 2 piesne kontrastného charakteru.

Skúšobná látka:

1 pieseň z obdobia baroka
1 pieseň z obdobia klasicizmu
1 pieseň z obdobia romantizmu
1 pieseň z obdobia 20. a 21. storočia

	1. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Viesť žiaka k prehlbovaniu technických a výrazových schopností, to znamená, rozšíriť škálu hlasových cvičení zameraných na nácvik a osvojenie si určitých technických postupov a potrebných správnych nádychov vyplývajúcich so správneho posadenia tónu na dych, jeho udržanie v celom rozsahu frázy, postupne otvárať hlasový rozsah v oboch smeroch.

Prehlbovať čistotu intonácie, venovať pozornosť rytmickej presnosti, tempovým zmenám a výrazovým prostriedkom. Spievaný text musí byť zrozumiteľný a viesť žiaka k jeho pochopeniu a patričnému stvárneniu pri interpretácii. Viesť k rozvíjaniu hudobnej pamäti a tvorivej spolupráci s korepetítorom.

Obsah	K**ompetencie**	**Výstup**
-sústavne dbať na správne a prirodzené držanie tela pri speve. **-p**racovať na dychovej opore -zdokonaliť pokojné a hlboké dýchanie na bránici -posádzať mäkko tón na dychovú oporu -spojiť a zvukovo vyrovnať vokály pri zachovaní správnej speváckej výslovnosti -zdokonaľovať schopnosť čisto a legáto spievať -dbať na vyrovnanosť vokálov, ich zrozumiteľnosť -zdokonaľovať kantilénu -rozvíjať pamäťové schopnosti -pripravovať žiaka na spev dvojhlasu.	Schopnosť interpretovať ľudové a umelé piesne s inštrumentálnym sprievodom. Používanie základných dynamických značiek, od pp-f, crescendo-decrescendo a základné tempá: moderato, allegro, allegretto. Bohatosť výrazových prostriedkov pri prednese daných skladieb., Rozšíriť škálu repertoáru s prihliadnutím na viacero štýlových období s poukázaním na štýlovú rôznorodosť a schopnosť rozlíšenia ich interpretácie.	Zachovať u žiaka prirodzený prejav vyplývajúci z jeho umeleckého cítenia. Sústavne rozvíjať jeho pamäť. Prostredníctvom verejných vystúpení žiak získa koncertné skúsenosti. V priebehu roka je vhodné vystúpiť na internom, alebo verejnom koncerte.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Žiak zvládne predpokladaný študijný plán na daný školský rok.	Žiak preukáže naštudovanie ľudových, umelých, sakrálnych piesní.

Hudobný materiál:

Ľahšia úprava ľudových a umelých piesní M. Sch. Trnavského. Výber z tvorby slovenskej populárnej hudby a tvorby jednoduchších muzikálových kompozícii.

M. Sch. Trnavský: Slovenské národné piesne

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu spev prebieha podľa platného učebného plánu č. 8,
schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zaspievať naspamäť 2 piesne kontrastného charakteru.

Skúšobná látka:

2 piesne kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Žiak má dosiahnuť také schopnosti, ktoré mu umožnia realizovať jeho hudobnú predstavivosť pri speváckom prejave. Rozvíjať primeranú technickú vyspelosť a kultivovanosť hudobného prejavu. Viesť žiaka k rozlišovaniu interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve, a to pomocou hudobných nahrávok vynikajúcich interpretov. Vzbudzovať záujem o hudobnú literatúru a zároveň pripraviť k samostatnému štúdiu. Zapájať žiakov do komorného alebo zborového spevu. Viesť k rozvíjaniu hudobnej pamäti a tvorivej spolupráci s korepetítorom. Neustále sledovať mutačné obdobie, a to najmä výberom vhodných cvičení.

Obsah **-s**ústavne dbať na správne a prirodzené držanie tela pri speve. **-p**racovať na dychovej opore -používať reberno – bránicové dýchanie -vyrovnávanie hlasu -posádzať mäkko tón na dychovú oporu -príprava staccata v pomalom tempe v strednej hlasovej polohe -cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov -dbať na vyrovnanosť vokálov, ich zrozumiteľnosť -zdokonaľovať plynulú kantilénu -rozvíjať pamäťové schopnosti -pripravovať žiaka na komorný spev	K**ompetencie** Schopnosť interpretovať ľudové a umelé piesne s inštrumentálnym sprievodom. Rozlišovať základné dynamické značky, od pp-f, crescendo-decrescendo a základné tempá: adagio, moderato, allegro, allegretto. Postupne učiť žiaka rozlišovať hlavné zásady pri interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve.	**Výstup** Zachovať u žiaka prirodzený prejav vyplývajúci z jeho umeleckého cítenia. Sústavne rozvíjať jeho pamäť. Prostredníctvom verejných vystúpení žiak získa koncertné skúsenosti. V priebehu roka je vhodné vystúpiť na internom, alebo verejnom koncerte.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Žiak zvládne predpokladaný študijný plán na daný školský rok.	Žiak preukáže naštudovanie ľudových, umelých, sakrálnych piesní.

Hudobný materiál:

M. Schneider – Trnavský: Slovenské národné piesne I. - V.
D. Stankovský: Slovenské ľudové piesne pre ZŠ
Z. Mikula: Záhorácke pjesničky
V. F. Bystrý: 1000 slovenských piesní

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu spev prebieha podľa platného učebného plánu č. 8, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zaspievať naspamäť 2 piesne kontrastného charakteru.

Skúšobná látka:
2 piesne kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Žiak má dosiahnuť také dostatočné schopnosti k tomu, aby sa dokázal sám hudobne a spevácky realizovať. Rozvíjať technické zručnosti, muzikálnosť, hudobnú emocionalitu a vyspelosť hudobného prejavu. Viesť žiaka k vedomému rozlišovaniu vlastných interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve, a to aj pomocou hudobných nahrávok, ale hlavne informáciami priamo na hodine, ktoré sú na

žiakovi následne aplikované a skúšané. Naďalej rozvíjať záujem o hudobnú literatúru a zároveň pripravovať k samostatnému štúdiu. Zapájať žiakov do komorného alebo zborového spevu. Viesť k rozvíjaniu hudobnej pamäti a tvorivej spolupráci s korepetítorom. Neustále sledovať mutačné obdobie, a to najmä výberom vhodných cvičení.

Obsah **-s**ústavne dbať na správne a prirodzené držanie tela pri speve. **-p**racovať na dychovej opore -používať reberno – bránicové dýchanie -vyrovnávanie hlasu v rozsahu 2 oktáv -nasadzovať mäkko tón na dychovú oporu - dbať na preznievanie hlavovej rezonancie -spievanie staccata a upevňovanie dychovej opory v ňom -cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov -dbať na vyrovnanosť vokálov, ich zrozumiteľnosť -zdokonaľovať plynulú kantilénu -rozvíjať pamäťové schopnosti -pripravovať žiaka na komorný spev	K**ompetencie** Schopnosť interpretovať ľudové (v ťažšej úprave) a umelé piesne s inštrumentálnym sprievodom. Rozlišovať základné dynamické značky, od pp-f, crescendo-decrescendo a základné tempá: adagio, moderato, allegro, allegretto. Postupne učiť žiaka rozlišovať hlavné zásady pri interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve. Vedieť predniesť skladbu s primeranými technickými zručnosťami v rozsahu 2 oktáv so zreteľom na artikuláciu, posadenie tónu, mäkkosť, vyrovnanosť hlasu, dynamické prevedenie skladby a vlastné hudobné vyjadrenie v súhre s klavírom.	**Výstup** Zachovať u žiaka prirodzený prejav vyplývajúci z jeho umeleckého cítenia. Sústavne rozvíjať jeho pamäť prostredníctvom verejných vystúpení. Žiak tak získa koncertné skúsenosti a zbavuje sa nežiadúcej trémy. V priebehu roka je vhodné vystúpiť na internom alebo verejnom koncerte.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Žiak zvládne predpokladaný študijný plán na daný školský rok.	Žiak preukáže naštudovanie ľudových, umelých, sakrálnych piesní, umelých moderných piesní, ľahších ariett.

Hudobný materiál:

M. Schneider – Trnavský: Slovenské národné piesne I. - V.

D. Stankovský: Slovenské ľudové piesne pre ZŠ

Z. Mikula: Záhorácke pjesničky

V. F. Bystrý: 1000 slovenských piesní

Výber barokových árií a ariett, klasicistických árií

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu spev prebieha podľa platného učebného plánu č. 8, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zaspievať naspamäť 2 piesne kontrastného charakteru.

Skúšobná látka:

2 piesne kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Absolvent má dosiahnuť také schopnosti k tomu, aby sa dokázal sám hudobne a spevácky realizovať. Má využívať správne spevácke návyky. Pri reprodukcii vychádza y pochopenia piesne po hudobnej aj textovej stránke. Rozvíjať technické zručnosti, muzikálnosť, hudobnú emocionalitu a vyspelosť hudobného prejavu. Viesť žiaka k vedomému rozlišovaniu vlastných interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve, a to aj pomocou hudobných nahrávok, ale hlavne informáciami priamo na hodine, ktoré sú na žiakovi následne aplikované a skúšané. Naďalej rozvíjať záujem o hudobnú literatúru, aby mohol získané poznatky aplikovať v umeleckej praxi a zároveň sa mohol pripravovať k samostatnému štúdiu. Zapájať žiakov do komorného alebo zborového spevu. Viesť k rozvíjaniu hudobnej pamäte a tvorivej spolupráce s korepetítorom. Vnímanie klavírneho doprovodu ako podporného prostriedku pre vyjadrenie vlastnej hudobnej výpovede. Neustále sledovať mutačné obdobie, a to najmä výberom vhodných cvičení.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
-sústavne dbať na správne a prirodzené spevácke držanie tela pri speve. **-p**racovať na dychovej opore podpornými cvičeniami -používať reberno – bránicové dýchanie -vyrovnávanie hlasu v rozsahu 2 oktáv -nasadzovať mäkko tón na dychovú oporu, jeho následné rozvitie	Upevnenie technickej pohotovosti a vyspelosti, dynamika, tempo, prízvuk, náročnejšie cvičenia v rozsahu oktávy, stupnicové behy. Schopnosť interpretovať ľudové (v ťažšej úprave) a umelé piesne s inštrumentálnym sprievodom s umeleckou výpoveďou. Rozlišovať a aplikovať základné dynamické značky,	Zachovať u žiaka prirodzený prejav vyplývajúci z jeho umeleckého cítenia. Napriek tomu však cítenie rozvíjať, učiť štýlovosti, správnym speváckym návykom. Školenie hlasu i umeleckého prejavu. Sústavne rozvíjať jeho pamäť prostredníctvom verejných vystúpení. Žiak tak získa koncertné skúsenosti a zbavuje sa nežiaducej

- dbať na preznievanie hlavovej rezonancie -spievanie staccata, legata a upevňovanie dychovej opory v ňom -cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov -dbať na vyrovnanosť vokálov, ich zrozumiteľnosť, artikulácia -zdokonaľovať plynulú kantilénu, cítenie frázy, prízvuk, dynamika -rozvíjať pamäťové schopnosti -pripravovať žiaka na komorný spev -samostatné naštudovanie repertoáru - prínosná práca s klavírom - interpretácia diel rôznych štýlových období -dostatočná technická vyspelosť a zručnosť absolvovať verejný absolventský koncert	od pp-f, crescendo-decrescendo a základné tempá: adagio, moderato, allegro, allegretto. Postupne učiť žiaka rozlišovať hlavné zásady pri interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve. Vedieť predniesť skladbu s primeranými technickými zručnosťami v rozsahu 2 oktáv so zreteľom na artikuláciu, posadenie tónu, mäkkosť, vyrovnanosť hlasu, dynamické prevedenie skladby a vlastné hudobné vyjadrenie v súhre s klavírom.	trémy. V priebehu roka je vhodné vystúpiť na internom alebo verejnom koncerte. Svoje zručnosti sa nebojí predviesť ani pred spolužiakmi počas hodiny, je schopný verejnej samoty.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Žiak zvládne predpokladaný študijný plán na daný školský rok.	Žiak preukáže naštudovanie ľudových, umelých, sakrálnych piesní, umelých moderných piesní, ľahších ariett, muzikálových piesní, atď. verejným absolventským koncertom.

Hudobný materiál:

M. Schneider – Trnavský: Slovenské národné piesne I. - V.

D. Stankovský: Slovenské ľudové piesne pre ZŠ

Z. Mikula: Záhorácke pjesničky

V. F. Bystrý: 1000 slovenských piesní

Výber barokových, klasicistických a romantických árií a ariett / W. A. Mozart, G. B. Pergolessi, G. Rossini,.../, popových a muzikálových piesní

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu spev prebieha podľa platného učebného plánu č. 8, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zaspievať naspamäť 2 piesne kontrastného charakteru.

Skúšobná látka:

1 pieseň z obdobia baroka

1 pieseň z obdobia klasicizmu

1 pieseň z obdobia romantizmu

1 pieseň z obdobia 20. a 21. storočia

Školský vzdelávací program	*Hra na bicích nástrojoch*

Poslanie a charakteristika predmetu

So záujmom mladej generácie o hudbu narastá aj počet záujemcov o hru na bicie nástroje, ktoré sa stali v súčasnosti dominujúcimi vo všetkých oblastiach džezovej a populárnej hudby. Poslaním predmetu je oboznámiť sa s históriou a vývojom bicích nástrojov, s ich vlastnosťami a s ich zvukovými a technickými možnosťami. Žiaci získavajú postupne informácie o tvorení zvuku pomocou paličiek rôzneho typu, napr. metličiek. Taktiež nadobúdajú zručnosti v interpretácii rozmanitých rytmických modelov. Zmyslom spoločného snaženia by malo byť dosiahnutie takého stupňa technickej vyspelosti, ktorá umožní absolventovi ZUŠ realizovať sa v spoločenskom živote, v oblasti populárnej a džezovej hudby alebo pokračovať v štúdiu na vyššom stupni vzdelávania.

	Prípravné štúdium	0,5 hodiny týždenne (v prípade záujmu je možné v2. polroku individuálne štúdium do 1,5 h týždenne so súhlasom riaditeľa

Žiaci poznajú názvoslovie základného inštrumentára, ktorý používajú. Poznajú základy správnych hráčskych návykov: postoj, sedenie, držanie tela, držanie paličiek.

Poznajú základy správneho používania hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť elementárnu jednoduchú koordináciu rúk a nôh.

Základy hry na malom bubne: Správne sedenie, držanie paličiek, postavenie rúk, základné striedavé údery. Hra celých, polových, štvrťových a osminových nôt.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre prípravné štúdium základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 1b schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a

športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka prípravného štúdia
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať 2 skladby kontrastného charakteru sólo, alebo s doprovodom pedagóga.

	1. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Naučiť elementárne základy hry na malý bubon so zvláštnym zreteľom na správne držanie tela, držanie paličiek, uvoľňovanie rúk. Naučiť žiakov základné návyky pri hre na bicie nástroje. Rozvíjať zmysel pre kultúru prejavu. Ďalej rozvíjať rytmické cítenie, zmysel pre tempo, štvortaktovú a osemtaktovú frázu. Pripraviť základy hry spôsobom vírenia na malý bubon. Začiatky hry na celú biciu súpravu.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Oboznámenie žiaka so súpravou bicích nástrojov. Budovanie správnych inštrumentálnych návykov- uvoľnenosť hracieho aparátu, poloha tela, pohyb lakťov a zápästí, držanie paličiek pri hre. Rozvoj rytmického cítenia - hra celých, pólových,	Osvojiť si správne inštrumentálne návyky- uvoľnenosť hracieho aparátu, poloha tela, pohyb lakťov a zápästí, držanie paličiek pri hre. Dosiahnuť čistotu úderov po rytmickej	Žiak zahrá jednoduché etudy na malom bubne s rytmickou presnosťou v rôznych dynamických odtieňoch. Žiak získa prvé pódiové skúsenosti prostredníctvom verejného vystúpenia

štvrťových, osminových, šestnástinových nôt, triol a pomlčiek. Hra v 2/4,3/4 a 4/4 taktoch. Hra v základných dynamických odtieňoch. Nácvik jednoduchých a dvojitých paradidlov. Hra jednoduchých etud na malom bubne.	stránke a zvládnuť hru v základných dynamických odtieňoch Ovládať základné vlastnosti a technické možnosti bicích nástrojov, plynule hrať jednoduché etudy na malom bubne.	minimálne jedenkrát za polrok.

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra jednoduchých cvičení na malom bubne, správne držanie tela, paličiek a pohyb lakťov.	Jednoduchá skladba pre malý bubon.

Hudobný materiál

J. Tuzar: Etudy pre malý bubon, Supraphon

R. Knauer: 3kola pre malý bubon

P. a J. Šprunk: Bicie nástroje

L. Kubánek: Škola hry na malý bubon

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na bicích nástrojoch prebieha podľa platného učebného plánu č. 7, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa

základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
1 etuda, 1 skladba kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Upevniť vedomosti a elementárne návyky z prvého ročníka. Pestovať koordináciu rúk a vyrovnávať technickú zručnosť a silu oboch rúk. Formovať dynamické a rytmické cítenie žiaka. Nacvičiť trojité paradidly a tlakový vír. Venovať sa cvičeniam s akcentami pri pravidelnom delení doby. Rozvíjať schopnosť hry spamäti.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Opakovanie vedomostí z prvého ročníka. Kontrola uvoľnenosti hracieho aparátu. Koordinácia rúk a nôh. Vyrovnávanie technickej zručnosti a sily oboch rúk. Rozvoj rytmického a dynamického cítenia, hra	Upevniť si správne inštrumentálne návyky. Uvoľnenosť hracieho aparátu, poloha tela, pohyb lakťov a zápästí, držanie paličiek pri hre. Dosiahnuť čistotu úderov po rytmickej stránke a zvládnuť hru jednoduchých	Žiak zahrá s rytmickou presnosťou a dynamikou cvičenia rôzneho charakteru.

celých, pólových, štvrťových, osminových, šestnástinových nôt v rôznych dynamických odtieňoch. Jednoduché a dvojité paradidly v rôznych tempách, nácvik trojitých paradidlov, hra s akcentami pri pravidelnom delení doby. Nácvik tlakového víru.	a dvojitých paradidlov v rôznych dynamických odtieňoch. Vedieť zahrať trojité paradidly a cvičenia s akcentami pri pravidelnom delení doby.	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v primeranom tempe, s použitím paradidlov v rôznych tempách.	Dve skladby kontrastného charakteru.

Hudobný materiál

J. Tuzar: Etudy pre malý bubon, Supraphon

R. Knauer: Škola pre malý bubon

P. a J. Šprunk: Bicie nástroje

L. Kubánek: Škola hry na malý bubon

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na bicích nástrojoch prebieha podľa platného učebného plánu č. 7, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa

základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
1 etuda, 1 skladba kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 1. časť I. stupeň	1 hodina týždenne

Ciele

Rozvíjať rytmické cítenie, technickú zručnosť, pocit istoty a kultúru prejavu, vyváženosť rúk smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtieňov v strednom tempe. Zdokonaľovať čistotu úderov po stránke dynamickej a rytmickej, dynamickú škálu od pp – ff. Nácvik cvičení v rôznych tempách.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Delenie doby na dve, tri, štyri a šesť nižších hodnôt. Hra 2-pólových a osminových taktov. Nácvik jednoduchých a dvojitých paradidlov v rôznych tempách, nácvik trojitých paradidlov.	Žiak vie v cvičeniach používať dynamiku, po rytmickej stránke hrá čisto. Je schopný hrať skladby v rôznych tempách a aplikovať pri hre získané vedomosti a zručnosti. Dokáže zahrať jednoduché skladby spamäti.	Žiak vystúpi aspoň jedenkrát za polrok na verejnom alebo internom koncerte.

Hra bodkovaného rytmu, delenie párnych a nepárnych dôb. Nácvik tlakového víru s dvojitými údermi.		

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v 2- pólových a osminových taktoch, s použitím bodkovaného rytmu, pravidelné a nepravidelné delenie doby. Použitie tlakového víru s dvojitými údermi.	Štyri skladby kontrastného charakteru spamäti alebo z nôt.

Hudobný materiál

J. Tuzar: Etudy pre malý bubon, Supraphon
R. Knauer: 3kola pre malý bubon
P. a J. Šprunk: Bicie nástroje
L. Kubánek: Škola hry na malý bubon

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na bicích nástrojoch prebieha podľa platného učebného plánu č. 7, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa

základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
1 etuda, 1 skladba kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Zosúladiť požiadavky a možnosti žiakov individuálnym prístupom
Zamerať sa na odstránenie pretrvávajúcich rytmických a technických nedostatkov

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Jednoduchý príraz Hra v pravidelných a nepravidelných taktoch Rozvíjať plynulé zvládnutie rytmických útvarov duola, veľká triola, sextola Akcenty v dvojitých úderoch a jednoduchých paradidloch	Je schopný hrať skladby v rôznych tempách a aplikovať pri hre získané vedomosti a zručnosti.	Štyri skladby kontrastného charakteru spamäti alebo z nôt.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	Výstup
Zamerať sa na umelecký a technický rozvoj žiaka, ktorý prebieha formou teoretického výkladu a praktických cvičení, ktoré postupujú od jednoduchších k zložitejším.	Štyri skladby kontrastného charakteru spamäti alebo z nôt.

Žiak absolvovaním 4. ročníka 1. časti 1. stupňa základného štúdia získa primárne umelecké vzdelanie.

Hudobný materiál:

G. L. Stone: Stick control for the snare drummer
E. Keune: Schlaginstrumente-kleine Trommel
J. Wanamaker and Rob Carson: International drum rudiments
R. Knauer: Škola pre malý bubon
J. Turzar: Etudy pre malý bubon
S. Fink: Beat the beat

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na bicích nástrojoch prebieha podľa platného učebného plánu č. 7, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 3 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

1 etuda, 2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	1. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Naučiť elementárnu hru na malý bubon, správne držanie tela, paličiek, pohyb lakťov, zápästia a celková uvoľnenosť pri hre jednotlivých úderov.

Oboznámiť žiaka s pravidelným delením časových hodnôt.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Oboznámenie žiaka so súpravou bicích nástrojov. Budovanie správnych inštrumentálnych návykov-uvoľnenosť hracieho aparátu, poloha tela, pohyb lakťov a zápästí, držanie paličiek pri hre. Rozvoj rytmického cítenia - hra celých, polových, štvrťových, osminových, šestnástinových nôt, triol a pomlčiek. Hra v 2/4,3/4 a 4/4 taktoch. Hra v základných dynamických odtieňoch. Nácvik jednoduchých a dvojitých paradidlov.	Osvojiť si správne inštrumentálne návyky-uvoľnenosť hracieho aparátu, poloha tela, pohyb lakťov a zápästí, držanie paličiek pri hre. Dosiahnuť čistotu úderov po rytmickej stránke a zvládnuť hru v základných dynamických odtieňoch Ovládať základné vlastnosti a technické možnosti bicích nástrojov, plynule hrať jednoduché etudy na malom bubne.	Žiak vystúpi aspoň jedenkrát za rok na verejnom alebo internom koncerte.

Hra jednoduchých etud na malom bubne.		

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Hra celých, polových, štvrťových nôt a pomlčiek. Hra v dvojštvrťovom takte.	Cvičenia rôzneho charakteru.

Hudobný materiál:

L. Kubánek: Škola hry na malý bubon

P. a J. Šprunk: Bicie nástroje

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na bicích nástrojoch prebieha podľa platného učebného plánu č. 7, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	2. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Rozvoj technickej zručnosti, vyváženosti rúk, smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtieňov v strednom tempe. Dosiahnuť čistotu úderov po stránke dynamickej a rytmickej.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Hra v 2/4,3/4 a 4/4 taktoch v rôznych dynamických odtieňoch. Cvičenia s akcentami pri pravidelnom delení doby. Hra jednoduchých etud na malom bubne	Rozvoj technickej zručnosti. Správne držanie tela a rúk. Upevňovať a zdokonaľovať rytmickú stabilitu hry na malom bubne.	Žiak vystúpi aspoň jedenkrát za rok na verejnom alebo internom koncerte.

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Hra celých, pólových, štvrťových nôt a pomlčiek. Nácvik tlakového víru.	Cvičenia rôzneho charakteru.

Hudobný materiál:

L. Kubánek: Škola hry na malý bubon

P. a J. Šprunk: Bicie nástroje

J. Tuzar: Etudy pre malý bubon

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na bicích nástrojoch prebieha podľa platného učebného plánu č. 7,

schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	3. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Rozvíjať rytmické cítenie, technickú zručnosť, pocit istoty a kultúru prejavu, vyváženosť rúk smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtieňov v strednom tempe. Zdokonaľovať čistotu úderov po stránke dynamickej a rytmickej, dynamickú škálu od pp – ff. Nácvik cvičení v rôznych tempách.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Delenie doby na dve, tri, štyri a šesť nižších hodnôt. Hra 2-pólových a osminových taktov. Nácvik jednoduchých a dvojitých paradidlov	Žiak vie v cvičeniach používať dynamiku, po rytmickej stránke hrá čisto. Je schopný hrať skladby v rôznych tempách a aplikovať pri hre získané vedomosti a zručnosti.	Žiak vystúpi aspoň jedenkrát za polrok na verejnom alebo internom koncerte.

v rôznych tempách, nácvik trojitých paradidlov. Hra bodkovaného rytmu, delenie párnych a nepárnych dôb. Nácvik tlakového víru s dvojitými údermi.	Dokáže zahrať jednoduché skladby spamäti. Pozná rozdiely medzi perkusnými nástrojmi a melodickými nástrojmi a ovláda aspoň základy hry na tieto nástroje. Pri nácvikoch používa dostupnú audiotechniku.	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Plynulá hra v 2- pólových a osminových taktoch, s použitím bodkovaného rytmu, pravidelné a nepravidelné delenie doby. Použitie tlakového víru s dvojitými údermi.	Štyri skladby kontrastného charakteru spamäti alebo z nôt.

Hudobný materiál

J. Tuzar: Etudy pre malý bubon, Supraphon

R. Knauer: Škola pre malý bubon

P. a J. Šprunk: Bicie nástroje

L. Kubánek: Škola hry na malý bubon

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na bicích nástrojoch prebieha podľa platného učebného plánu č. 7, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:
2 skladby kontrastného charakteru primerané k individuálnym dispozíciám žiaka.

	4. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Žiaci ovládajú názvoslovie a delenie inštrumentára predmetu: samozvučné, blanozvučné, ladené, melodické, - ovládajú správne hráčske návyky a základy správneho používania hracieho aparátu: uvoľnený postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Ovládajú hru akcentov v párnom a nepárnom delení – pomalé, stredné aj rýchle tempá, - ovládajú vírenie s legátom i s odsadením, aplikáciu crescenda a decrescenda. Ovládajú základy jednoduchého, dvojitého, trojitého a štvoritého prírazu.	Hra na malom bubne: Hra zvukovo vyrovnaných striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a virblov s dynamickým rozlíšením pp - p – mp - mf – f – ff. Vírenie s legátom, s odsadením, aplikácia crescenda a decrescenda. Hra jednoduchého, dvojitého, trojitého a štvoritého prírazu.	Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Hra na perkusiách. Analýza štýlu, taktu, prízvukov, rytmického sprievodu. Orientácia v pohybe melódie v durovej a molovej diatonike a chromatike.

	Hra akcentov v párnom a nepárnom delení. Hra paradiddlov RLRR LRLL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR a diddle paradiddlov. Hra osminovej a šestnástinovej noty s bodkou. Hra osminovej, šestnástinovej a dvaatricatinovej synkopy a ligatúry. Rytmická stupnica: štvrťové noty, osminové noty, trioly, šestnástinové noty, kvintoly, sextoly, septoly a dvaatricatinové noty. Ladenie malého bubna, nadstavenie strunníka a údržba nástroja	

Záverečné hodnotenie

Kompetencie	**Výstup**
Analýza štýlu, taktu, prízvukov, rytmického sprievodu. Orientácia vo forme: piesňové formy, téma, most – bridge, predohra, medzihra, dohra, coda.... Orientácia v pohybe melódie v durovej a molovej diatonike a chromatike.	Kontrastné cvičenia, jedno z využitím vírenia vo štvrťovej alebo osminovej note s legátom.

Hudobný materiál

R. Knauer: Škola pre malý bubon

P. a J. Šprunk: Bicie nástroje

L. Kubánek: Škola hry na malý bubon

M. Veselý: Základy hry na bicie nástroje

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hra na bicích nástrojoch prebieha podľa platného učebného plánu č. 7, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak bol schopný zahrať naspamäť 2 skladby kontrastného charakteru. Žiak by mal prirodzene, vychádzajúc z obsahu skladby, používať základné dynamické a výrazové prostriedky.

Skúšobná látka:

2 etudy kontrastného charakteru a jedná skladba v súborovej, alebo komornej hre primeraná k individuálnym dispozíciám žiaka.

Školský vzdelávací program	*Hudobná náuka*

Poslanie a charakteristika predmetu

Poslaním predmetu PHV je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné skúsenosti, vedomosti a zručnosti. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním hudobných nástrojov, súvisiacimi pohybovými, výtvarnými a dramatickými aktivitami a využívaním audiovizuálnych a multimediálnych pomôcok. Obsah, formy a metódy práce sa rozvíjajú a postupne transformujú od počiatočného činnostného charakteru (spev, rytmické, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické činnosti spojené s kolektívnou hrou na ľahko ovládateľných nástrojoch) cez postupné nadobúdanie vedomostí (hudobná teória, poznatky o hudobných nástrojoch a uplatnení hudby v živote človeka a spoločnosti). Na rozdiel od individuálnej nástrojovej a speváckej výučby sa systematicky zaoberá tými disciplínami, ktoré individuálne vyučovanie môže dať len okrajovo. Predmet pripravuje inštrumentálne a spevácke predmety.

Aby sme dosiahli tieto ciele, treba rozvíjať najmä:

- hudobnú predstavivosť, fantáziu, orientáciu v hudobnom priestore a výraze
- spevácke návyky žiakov, potrebné pre správny kultivovaný vokálny prejav
- schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: metrum, tempo, rytmus, melodiku, harmóniu, dynamiku, farbu tónu
- hudobnú pamäť v spojení s jednotlivými činnosťami
- orientáciu hudobných formách, žánroch a slohoch
- schopnosť samostatne vyhľadávať, výber, vyhodnotiť a spracovať informácie a uviesť ich do vzťahu s obsahom hudobného diela (sociálna funkcia hudby).

HN, nadväzujúca na PHV je samostatný predmet s vlastnými cieľmi a alternatívnymi formami práce. Diferencovať treba výučbu tých žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie odborné štúdium. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním hudobných nástrojov, súvisiacimi pohybovými, výtvarnými a dramatickými aktivitami a využívaním audiovizuálnych a multimediálnych pomôcok.

	Prípravný ročník	2 hodiny týždenne

Ciele

Predmet má poskytovať žiakom základy odborného vzdelania, vychovávať poslucháča hudby. Aby sme dosiahli tieto ciele, treba **rozvíjať** najmä:

- záujem o počúvanie a porozumenie hudobnému umeniu,
- hudobnú predstavivosť, fantáziu,
- spevácke návyky žiakov, potrebné pre správny kultivovaný vokálny prejav,
- schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: metrum, tempo, rytmus, melodiku, dynamiku, farbu tónu,
- hudobnú pamäť v spojení s jednotlivými činnosťami,
- záujem o potrebu zmysluplnej aktivity, tvorivosti a kultivovanie vizuálnej, sluchovej, jazykovej a pohybovej gramotnosti,
- vytváranie vlastnej kultúrnej identity a kultúrno-historického povedomia, rešpektovanie a toleranciu hodnôt iných kultúr,
- vlastné hudobné vyjadrenie.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstupy**

Tematické celky: Hudobné nástroje Tón a jeho vlastnosti Notová osnova Takt (2/4, ¾, 4/4), taktová čiara Husľový kľúč Hudobná abeceda Noty c1-g2 Pomlčky Hodnoty nôt Pohyb v hudbe	Interpretačné činnosti: Interpretujú jednoduché piesne Reprodukujú krátke rytmické alebo melodické motívy a detské piesne samostatne alebo v skupine so sprievodom detských ľahko-ovládateľných nástrojov a/alebo hrou na tele (ostinátnejsprievody). Percepčné činnosti: Rozlišujú diferencované výrazové polohy. Rozlišujú hudobné nástroje a ľudské hlasy.	Jednoduché piesne v rozsahu c1-c2. Hudobno-pohybové a hudobno-dramatické činnosti a hry. Kreatívne hudobné hry na osvojenie výrazových prostriedkov hudby, elemntárna improvizácia a prekompozícia. Kontrasty v hudbe. Hudobné nástroje a ľudské hlasy. Hudobno – teoretické poznatky: Notová osnova, husľový kľúč, taktová čiara, noty c1-c2, basový kľúč (informatívne), nota a pomlčka celá, polová, štvrťová, osminová, opakovacie znamienko, základné tempá a zmeny.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre prípravné štúdium základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu prípravná hudobná výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 1b schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka prípravného štúdia
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

Hudobný materiál:

Hravé notičky – Ľudmila Fetteriková

September: Rozhovor o hudobných nástrojoch, hudobný a nehudobný zvuk, tóny, silné, slabé, vysoké a nízke tóny, notová osnova

Október: nota c1 a pieseň o note, celá, polová, štvrťová nota, nota d1 a pieseň o note, hudobná hra, nota e1 a pieseň o note

November: Opakovanie nôt c1, d1, e1, celá, polová, štvrťová pomlčka, nota f1 a pieseň o note, nota g1 a pieseň o note

December: Opakovanie - celej, polovej, štvrťovej noty a pomlčky, rytmická hra, nota a1 a pieseň o note, nota h1 a pieseň o note

Január: Takt, taktová čiara, stúpajúca a klesajúca melódia, zadeľovanie nôt a pomlčiek do

taktu, nota c2 a pieseň o note, opakovanie

Február: Osminová nota, osminová pomlčka, 4/4 takt, hudobná hra

Marec: Nota d2 a pieseň o note, 3/4 takt, rytmizácia, opakovanie nôt pomocou obrázkov

Apríl: Nota e2 a pieseň o note, 2/4 takt, rytmizácia, hra na dirigenta - spomaľovanie a zrýchľovanie

Máj: Nota f2 a pieseň o note, hra na orffových nástrojoch, opakovanie nôt pomocou obrázkov

Jún: Nota g2 a pieseň o note, dopĺňanie do taktov, opakovanie

	1. ročník 1. časť I. stupeň	1 hodina týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Poslaním predmetu hudobná náuka je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné skúsenosti, vedomosti a zručnosti. Predmet má poskytovať žiakom základy hudobného vzdelania a vychovávať poslucháča hudby i aktívneho hudobníka, ktorému je hudba životnou potrebou.

Ciele

Nadväzne na PHV hravou formou motivovať žiakov, rozvíjať ich záujem o hudbu, aktivizovať ich tvorivosť, fantáziu a predstavu. Rozvíjať vnímanie základných výrazových prostriedkov hudby. Zdokonaľovať melodicko-rytmické cítenie a pamäť. Spoznávať hudobnú abecedu a pestovať prepojenie sluchová skúsenosť – znak – predstava.

1. Poskytnúť žiakovi zážitok a od neho odvíjať niť poznania. Od vnímania celku prejsť cez preniknutie do hudobnej štruktúry k abstrakcii poznatku, osvetliť ho z rôznych strán a v rôznych súvislostiach a zafixovať tak, aby ho žiak vedel sám vedome používať.
2. Dotvorenie obsahovej náplne HN zvýšiť ich príťažlivosť, zvýšiť ich záujem počúvať hudbu a porozumieť jej, aktivizovať schopnosť vnímania a súčasne pripraviť žiakov na vlastnú interpretačnú činnosť. ZUŠ vychovávajú nielen budúcich profesionálnych

hudobníkov, ale i budúcich poslucháčov – milovníkov umenia, preto je náročnosť hudobno-teoretických vedomostí rozdelená do dvoch úrovní.

I. Základná, povinná pre všetkých žiakov.

II. Rozširujúca odborná, určená žiakom mimoriadne talentovaným, pripravujúcim sa na profesionálnu dráhu (pre ostatných žiakov ako doplňujúca ponuka).

3. Viesť žiakov k vlastnému hudobnému vyjadreniu, hľadaniu hudobných tvarov, ktoré zodpovedajú ich osobnej skúsenosti na úrovni doterajšieho poznania. Postupne prechádzať k drobnokresbe, spoznávať význam hudobných tvarov a štruktúr a viesť k tvarovaniu väčších, zmysluplných celkov.
4. Hľadať spolu širšie súvislosti – históriou, s inými druhmi umenia, s kognitívnymi predmetmi, s prírodou, životným prostredím a životom človeka v spoločnosti všeobecne.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstupy**
Tematické celky: Čo hudba vie Hudobná abeceda a gramatika Tónový priestor Pohyb v hudbe Základy hudobnej formy Hudobná rozprávka Rozvoj sluchovej predstavivosti	Interpretačné činnosti: Správna intonácia 1-hlasné piesne v rozsahu 1-čiarkovej oktávy. Interpretovať 2- a 3- dobé metrické hodnoty, rozlišovať prízvučnú a neprízvučnú dobu. Percepčné činnosti: Počúvanie hudby 5. počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru 6. charakteristika nálady skladby, pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum	Zaspievať alebo zahrať na nástroji určenú melódiu. Rytmizovať a melodizovať riekanky detské texty. Zahrať na mel.-rytm. nástrojoch jednoduché piesne. Určenie základných stavebných prvkov hud. formy – opakovanie kontrast. Určenie dur a mol charakteru skladby. Hudobno – teoretické poznatky:

	7.	rozlíšenie dur a mol charakteru, dur a mol trojzvuku, celý tón a poltón	Žiak ovláda hud. – teoretické poznatky v určenom rozsahu

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hudobná náuka prebieha podľa platných učebných plánov, schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

Časovo – tematický plán:

1. polrok: 1 hodina týždenne

Výchovnovzdelávací cieľ: Rozvíjať hudobnú orientáciu, tvorivosť, pestovať sluchovú predstavu a spájať ju s grafickým zobrazením tónu, zdokonaľovať melodicko-rytmickú predstavivosť a pamäť.

SEPTEMBER:

Hudobno – náukové pojmy (zvuk, tón)

Notová osnova, husľový kľúč

Hudobná abeceda, čítanie a orientácia v priestore noty v G – kľúči c1 – g1

Hodnota nôt: celá, polová, štvrťová

Rytmicko – pohybové činnosti

Rytmické zručnosti v 2/4 takte

Spevácke a intonačné činnosti

Intonácia jednoduchých piesní v kvintovom rozsahu. (Pôjdeme my do hájička)

Percepčné činnosti

OKTÓBER:

Hudobno – náukové pojmy (takt, taktová čiara)

Rozširovanie vedomostí v notopise G – kľúč g – c2

Rytmicko – pohybové – inštrumentálne činnosti

2/4 takt rytmické cvičenia

Pomlčky a ich hodnoty: celá, polová, štvrťová

Dynamické značky (piano, mezzoforte, forte)

Vokálno – intonačné činnosti

Piesne: intonácia a spev piesní v kvintovom rozsahu (Kohútik jarabý a pod.)

Percepčné činnosti

NOVEMBER:

Hudobno - náukové pojmy

3/ 4 takt- rytmické cvičenia

Rozširovanie vedomostí v notopise G – kľúč po d^2

Dynamické znamienka (p, mf, f)

Rytmické – vokálne - pohybové činnosti:

Sláčikové hudobné nástroje

Piesne: výber v rozsahu kvarty – kvinty

Percepčné činnosti:

F. Emonts: Naháňačka (krížiky)

DECEMBER:

Hudobno – náukové pojmy

4/ 4 takt- rytmické cvičenia

Crescendo, decrescendo

Osminová nota, osminová pomlčka

Rytmické – vokálne - inštrumentálne a percepčné činnosti:

Piesne a koledy

Percepčne činnosti:

J. Krieger: Menuet

F. Emonts: Valčík (bé, odrážka)

JANUÁR:

Hudobno – náukové pojmy

Rozširovanie vedomostí v notopise G – kľúč po c^3

Rozširovanie vedomostí v notopise G – kľúč v malej oktáve (malé h, malé a, malé g)

Stupnica C – dur

Dychové plechové nástroje

Rytmické – spevácke – percepčné činnosti:

Piesne: výber

Opakovanie učiva za 1. polrok

2. polrok: 1 hodina týždenne

FEBRUÁR:

Hudobno – náukové pojmy (akord, crescendo, decrescendo, ritardando)

Stupnica C dur, akord (trojzvuk)

Noty s krížikmi

Legato, staccato. Výber skladieb s ich aplikovaním.

Dychové drevené nástroje

Stupnica G dur

4/4 takt rytmické cvičenia

Spevácke a intonačné činnosti

Piesne výber

Rytmicko- pohybové – inštrumentálne – percepčné činnosti

V. Trojan: Kuriatko a slon (flauta – fagot)

MAREC:

Hudobno – náukové pojmy

Tempové označenia: moderato, allegro

Noty s béčkami

Odrážka

Stupnica F dur

Poltón- celý tón

Vokálno – inštrumentálne – percepčné činnosti

Piesne a skladby na počúvanie – výber

APRÍL:

Hudobno – náukové pojmy

Stupnica C dur, G dur a ich akordy

Stupnica D dur

Posuvky: krížik, béčko, odrážka

Noty v G– opakovanie (rozšíriť rozsah)

Rytmické – percepčné – vokálno – inštrumentálne činnosti:

Piesne a skladby výber

MÁJ:

Hudobno – náukové pojmy

Noty v basovom (f) kľúči od c^1-f

Polová nota s bodkou

3/4 takt rytmické cvičenia

Upevňovať tonálne cítenie prostredníctvom interpretačných a percepčných činností.

Zopakovať osvojené učivo. Oboznámiť sa s ďalšími hudobnými nástrojmi (akordeón, klavír, flauta)

Percepčné činnosti:

Sústrediť pozornosť na počúvanie krátkych vokálnych a inštrumentálnych skladieb, hudobných rozprávok.

JÚN:

Hudobno – náukové pojmy (fermáta, repetícia)

Štvrťová nota s bodkou

2/4 takt rytmické cvičenia

Záverečné opakovanie nadobudnutých poznatkov a pojmov a výrazov

Žiak preukáže získané vedomosti v rozsahu učiva požadovaného k zvládnutiu 1. ročníka.

Hudobný materiál:

Hudobná náuka pracovný zošit 1 – Martin Vozar

	2. ročník 1. časť I. stupeň	1 hodina týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Poslaním predmetu hudobná náuka je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné skúsenosti, vedomosti a zručnosti. Predmet má poskytovať žiakom základy hudobného vzdelania a vychovávať poslucháča hudby i aktívneho hudobníka, ktorému je hudba životnou potrebou.

Ciele

Nadväzne na 1. ročník hravou formou motivovať žiakov, rozvíjať ich záujem o hudbu, aktivizovať ich tvorivosť, fantáziu a predstavu. Rozvíjať vnímanie základných výrazových prostriedkov hudby. Zdokonaľovať melodicko-rytmické cítenie a pamäť. Spoznávať hudobnú abecedu a pestovať prepojenie sluchová skúsenosť – znak – predstava.

1. Poskytnúť žiakovi zážitok a od neho odvíjať niť poznania. Od vnímania celku prejsť cez preniknutie do hudobnej štruktúry k abstrakcii poznatku, osvetliť ho z rôznych strán a v rôznych súvislostiach a zafixovať tak, aby ho žiak vedel sám vedome používať.
2. Dotvorenie obsahovej náplne HN zvýšiť ich príťažlivosť, zvýšiť ich záujem počúvať hudbu a porozumieť jej, aktivizovať schopnosť vnímania a súčasne pripraviť žiakov na vlastnú interpretačnú činnosť. ZUŠ vychovávajú nielen budúcich profesionálnych hudobníkov, ale i budúcich poslucháčov – milovníkov umenia, preto je náročnosť hudobno-teoretických vedomostí rozdelená do dvoch úrovní.

I. Základná, povinná pre všetkých žiakov.

II. Rozširujúca odborná, určená žiakom mimoriadne talentovaným, pripravujúcim sa na profesionálnu dráhu (pre ostatných žiakov ako doplňujúca ponuka).

3. Viesť žiakov k vlastnému hudobnému vyjadreniu, hľadaniu hudobných tvarov, ktoré zodpovedajú ich osobnej skúsenosti na úrovni doterajšieho poznania. Postupne prechádzať k drobnokresbe, spoznávať význam hudobných tvarov a štruktúr a viesť k tvarovaniu väčších, zmysluplných celkov.

4. Hľadať spolu širšie súvislosti – históriou, s inými druhmi umenia, s kognitívnymi predmetmi, s prírodou, životným prostredím a životom človeka v spoločnosti všeobecne.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstupy**
Tematické celky: Čo hudba vie Hudobná abeceda a gramatika Tónový priestor Pohyb v hudbe Základy hudobnej formy Hudobná rozprávka Rozvoj sluchovej predstavivosti	Interpretačné činnosti: Správna intonácia 1-hlasnej piesne, rozširovať hlasový rozsah žiakov /b – d2/. Interpretovať 2- a 3- dobé metrické hodnoty, rozlišovať prízvučnú a neprízvučnú dobu, rytmizovať triolový, synkopický a bodkovaný rytmus, tiež rytmické útvary začínajúce pomlčkou a cvičenia s predtaktím. Percepčné činnosti: Počúvanie hudby 8. poznávať hud. nástroje so živými ukážkami, rozoznávať zvukovo-kontrastné nástroje /napr. husle – kontrabas, flauta – fagot, triangel - bubon/ 9. rozlišovať vokálne a inštrumentálne sólo, duo, trio, ďalej zbory – mužský, ženský, miešaný, detský	Zaspievať alebo zahrať na nástroji určenú melódiu. Rytmizovať a melodizovať riekanky, detské texty. Zahrať na mel.-rytm. nástrojoch jednoduché piesne. Určenie základných stavebných prvkov hud. formy – opakovanie kontrast. Určenie dur a mol charakteru skladby. Hudobno – teoretické poznatky: Žiak ovláda hud. – teoretické poznatky v určenom rozsahu

	Sluchová analýza 10. charakteristika nálady skladby, pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum 11. rozlíšenie dur a mol charakteru, dur a mol kvintakordu, sextakordu a kvartsextakordu	

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hudobná náuka prebieha podľa platných učebných plánov, schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

Časovo – tematický plán:

1. polrok: 1 hodina týždenne

Výchovnovzdelávací cieľ: Rozvíjať hudobnú orientáciu, tvorivosť, pestovať sluchovú predstavu a spájať ju s grafickým zobrazením tónu, zdokonaľovať melodicko-rytmickú predstavivosť a pamäť.

SEPTEMBER:

Hudobno – náukové pojmy:

Hudobná abeceda, čítanie a orientácia v priestore noty v G – kľúči /c1 –c3/

Hodnota nôt: celá, pólová, štvrťová, osminová, šestnástinová

Pomlčky: celá, pólová, štvrťová, osminová, šestnástinová

Posuvky: krížik, béčko, odrážka

Noty s posuvkami

Rytmicko – pohybové činnosti:

Rytmické zručnosti v 2/4 takte

Spevácke a intonačné činnosti:

Intonácia jednoduchých piesní v kvintovom rozsahu. (Pôjdeme my do hájička)

Percepčné činnosti

OKTÓBER:

Hudobno – náukové pojmy

Stpnica C dur a jej kvintakord

Bodka za notou (štvrťová s bodkou, polová s bodkou)

Poltón – celý tón

Rytmicko – pohybové – inštrumentálne činnosti

Vokálno – intonačné činnosti:

Piesne: intonácia a spev piesní v kvintovom rozsahu (Kohútik jarabý a pod.)

Percepčné činnosti:

Eugen Suchoň: Keď sa vlci zišli, P. I. Čajkovskij: Album pre mládež

NOVEMBER:

Hudobno - náukové pojmy

Stupnica a predznamenanie

Názvy krížikov, béčok

Stupnice: G dur, D dur, A dur, E dur a ich kvintakordy

Pojem tónina, jej určenie

Rytmické – vokálne - pohybové činnosti:

Zápis jednoduchej piesne /napr. Kohútik jarabý, Maličká som/

Piesne: výber v rozsahu kvarty – kvinty

Percepčné činnosti:

A. Chačaturian: Let čmeliaka, C. Saint-Saens: Karneval zvierat

DECEMBER:

Hudobno – náukové pojmy (predtaktie)

Noty na pomocných čiarach po g^3

3/ 4 takt- rytmické cvičenia

Dychové plechové nástroje

Dynamické značky: p, mf, f crescendo, decrescendo

Rytmické – vokálne - inštrumentálne percepčné činnosti:

Piesne a koledy

Percepčne činnosti:

Rozlíšenie dur / mol kvintakordu, sextakordu, kvartsextakordu

Vianočné koledy

JANUÁR:

Hudobno – náukové pojmy

4/ 4 takt rytmické cvičenia

Triola, ligatúra

Nácvik trioly

Tempo, tempové označenia: adagio, moderato, allegro, rittardando, accelerando

Dychové drevené nástroje (flauta, hoboj, klarinet, fagot)

Rytmické – spevácke – percepčné činnosti

Piesne: výber

Opakovanie učiva za 1. polrok

2. polrok: 1 hodina týždenne

FEBRUÁR:

Hudobno – náukové pojmy

Stupnice: F dur, B dur, Es dur, As dur a ich kvintakordy

Noty v basovom kľúči od c^1- malé c

Spevné hlasy a druhy zborov

Hlasy: soprán, alt, tenor, bas

Spevácke a intonačné činnosti

Piesne - výber

Rytmicko - vokálne – percepčné činnosti

MAREC:

Hudobno – náukové pojmy (prima volta, sekunda volta)

Základné intervaly: čisté a veľké

Bicie nástroje

Rytmicko - vokálne – inštrumentálne – percepčné činnosti:

Rytmické cvičenia – bodkovaný rytmus

Piesne a skladby na počúvanie – výber

APRÍL:

Hudobno – náukové pojmy

3/ 8 takt- rytmické cvičenia

4/ 4 takt- rytmické cvičenia

Noty s krížikmi a béčkami

Hudobné nástroje: dychové, strunové, bicie

Bicie nástroje – veľký bubon, malý bubon, činely, triangel

Sláčikový hud. nástroj - violončelo

Improvizácia – tvorenie vlastnej melódie

Rytmické – percepčné – vokálno – inštrumentálne činnosti:

Sluchové cvičenia

Piesne a skladby – výber /kontrast v hudbe/

MÁJ:

Hudobno – náukové pojmy

6/ 8 takt- rytmické cvičenia

Obraty kvintakordu: sextakord, kvartsextakord

Tempové označenia: allegro, moderato

Harmonizácia s použitím T S D

Opakovanie

Rytmické – vokálno – inštrumentálne percepčné činnosti:

Dopĺňanie rytm. motívov

JÚN:

Hudobno – náukové pojmy

Molové stupince: prirodzená (aiolská), harmonická, melodická

Molové stupnice do 3 krížikov a do 3 béčok

Rytmicko – vokálne percepčné činnosti

Sluchové cvičenia – analýza intervalov

Hudobná náuka pracovný zošit 2 – Martin Vozar

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hudobná náuka prebieha podľa platných učebných plánov, schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	3.ročník 1. časť I.stupeň	1 hodina týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Poslaním predmetu hudobná náuka je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné skúsenosti, vedomosti a zručnosti. Predmet má poskytovať žiakom základy hudobného vzdelania a vychovávať poslucháča hudby i aktívneho hudobníka, ktorému je hudba životnou potrebou.

Aby sme dosiahli tieto ciele, treba rozvíjať najmä:

- hudobnú predstavivosť, fantáziu, orientáciu v hudobnom priestore a výraze,
- spevácke návyky žiakov, potrebné pre správny kultivovaný vokálny prejav,
- schopnosť rozlišovať jednotlivé hudobné vyjadrovacie prostriedky: metrum, tempo, rytmus, melódiu, harmóniu, dynamiku a farbu tónu,
- hudobnú pamäť a hudobnú predstavivosť v spojení s jednotlivými činnosťami,
- orientáciu v hudobných formách, žánroch a slohoch,
- schopnosť samostatne vyhľadávať, vyberať, vyhodnotiť a spracovať informácie a uviesť ich do vzťahu s obsahom hudobného diela,
- schopnosť spolupracovať a vytvárať kvalitné interpersonálne vzťahy (sociálna funkcia hudby).

Hudobná náuka je samostatný predmet s vlastnými cieľmi a alternatívnymi formami práce. Učiteľ v priebehu realizácie jednotlivých hudobných činností získava cenné diagnostické informácie, ktoré mu umožňujú diferencovať výučbu žiakov, pripravujúcich sa na ďalšie odborné štúdium. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním hudobných nástrojov, súvisiacimi pohybovými, výtvarnými a dramatickými aktivitami a využívaním audiovizuálnych a multimediálnych pomôcok.

Na rozdiel od individuálnej nástrojovej a speváckej výučby sa HN systematicky zaoberá tými disciplínami, ktoré individuálne vyučovanie môže dať len okrajovo. HN pripravuje a dopĺňa inštrumentálne a spevácke predmety a súčasne nadväzuje na poznatky a skúsenosti z individuálneho a skupinového vyučovania, prehlbuje ich, zovšeobecňuje a uvádza do širších súvislostí celej hudobnej kultúry.

Obsah, úlohy a ciele HN

Obsah hudobnej náuky 3. ročníka nadväzuje na učivo 1. a 2. ročníka a rozširuje obzor poznania žiaka v súlade s rešpektovaním jeho veku, individuálnych osobitostí a aktuálnej úrovne vedomostí, schopností a zručností.

Medzi hlavné úlohy predmetu hudobná náuka patrí:

1. Poskytnúť žiakovi **zážitok** a od neho odvíjať niť **poznania**. Od vnímania celku prejsť cez preniknutie do hudobnej štruktúry k abstrakcii poznatku, objasniť ho z rôznych strán a zafixovať tak, aby ho žiak vedel sám vedome používať.

2. Dotvorením obsahovej náplne HN zvýšiť jej príťažlivosť, získať záujem žiakov o počúvanie hudby a snahu o jej porozumenie, aktivizovať schopnosť vnímania a súčasne pripraviť žiakov na vlastnú interpretačnú činnosť.

ZUŠ vychovávajú nielen budúcich profesionálnych hudobníkov, ale predovšetkým budúcich poslucháčov – milovníkov umenia, preto je náročnosť hudobno-teoretických vedomostí rozdelená do dvoch úrovní:

ZÁKLADNÁ – povinná pre všetkých žiakov.

ROZŠIRUJÚCA – odborná, určená žiakom mimoriadne talentovaným, pripravujúcim sa na profesionálnu dráhu (pre ostatných žiakov ako doplňujúca ponuka).

3. Viesť žiakov k vlastnému hudobnému vyjadreniu, hľadaniu hudobných tvarov, ktoré zodpovedajú ich osobnej skúsenosti na úrovni doterajšieho poznania. Postupne spoznávať význam hudobných tvarov a štruktúr a viesť k tvarovaniu väčších zmysluplných celkov.

4. Hľadať spoločne širšie súvislosti s históriou, s inými druhmi umenia, s kognitívnymi predmetmi, s prírodou, životným prostredím a životom človeka v spoločnosti všeobecne.

Ciele:

V 3. ročníku upevňujeme, rozširujeme a aktívne využívame melodickú, tonálnu, metrickú, tempovú a rytmickú predstavivosť a hudobnú pamäť žiakov. Taktiež prehlbujeme harmonickú predstavivosť. Zdokonaľujeme dvojhlasný spev a oboznamujeme žiakov s niektorými hudobnými žánrami a s funkciou hudby pri rôznych spoločenských príležitostiach. Využívame metaforu a vlastnú vyjadrovaciu schopnosť detí na prepojenie hudobného zážitku s vlastnou životnou skúsenosťou. Na preniknutie do formy a obsahu hudobného diela využívame komplexné činnosti integrujúce rôzne druhy umenia.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstupy**
Tematické celky: Čo hudba vie	Interpretačné činnosti: Vyspievať dlhšie frázy, intonuje intervaly veľká	Hudobno – teoretické poznatky:

Hudobná abeceda a gramatika Tónový priestor Pohyb v hudbe Základy hudobnej formy Hudobná rozprávka Rozvoj sluchovej predstavivosti	a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Percepčné činnosti: Poznávať hud. nástroje symfonického, tanečného a džezového orchestra, sledovať súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma. Vedieť určiť jednodielnu, dvojdielnu a trojdielnu formu. Na základe vnútornej predstavy kvintakordov a ich obratov vedieť rozlišovať veľkú a malú terciu, čistú kvintu a kvartu, veľkú a malú sextu. Počúvanie hudby 12. poznávať hud. nástroje so živými ukážkami, rozoznávať zvukovo-kontrastné nástroje /napr. husle – kontrabas, flauta – fagot, triangel - bubon/ 13. rozlišovať vokálne a inštrumentálne sólo, duo, trio, ďalej zbory – mužský, ženský, miešaný, detský	Žiak ovláda hud. – teoretické poznatky v určenom rozsahu

	Sluchová analýza 14. charakteristika nálady skladby, pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum 15. rozlíšenie dur a mol charakteru, dur a mol kvintakordu, sextakordu a kvartsextakordu 16. rozlíšenie spomenutých intervalov	

Interpretačné činnosti

Spevácke a intonačné:

Základné – žiak dokáže kultivovane vyspievať dlhšie frázy, intonuje intervaly veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu.

Rozširujúce – žiak dokáže intonovať jednoduché piesne a melódie s charakterom lýdickej tóniny, intonovať veľkú a malú sextu a septimu, ovláda rubatový spev.

Rytmicko-pohybové, improvizačné a inštrumentálne:

Žiak rytmizuje príklady s predtaktím a striedavé takty. Ovláda verbunkový rytmus, pár osminová s bodkou a šestnástinová, pár šestnástinová a osminová s bodkou, triola, synkopa. Dokáže pohybom vyjadriť striedania úsekov so zmenou metra.

Latentné harmonické cítenie – vyhľadá jednoduchý harmonický sprievod s použitím základných funkcií. Dokáže viesť hudobný rozhovor, vytvárať melodické a rytmické vety, vytvoriť krátky hudobno-dramatický útvar na danú tému alebo skladbu.

Percepčné činnosti

Žiak pozná hudobné nástroje symfonického, tanečného a džezového orchestra. Dokáže sledovať súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom. V závislosti od obsahu interpretovaných skladieb či piesní vie určiť jednodielnu, dvojdielnu a trojdielnu formu, charakterizovať melodiku, motívy a jednotlivé hudobné zložky, ktoré

ovplyvňujú celkový výraz hudby. Na základe vnútornej predstavy kvintakordov a ich obratov vie rozlišovať veľkú a malú terciu, čistú kvintu a kvartu, veľkú a malú sextu.

Hudobno-teoretické poznatky

Základné – intervaly prima až oktáva a ich kvalita, predtaktie, kánon, dvojdielna a trojdielna forma, durové a molové stupnice (5 #, 5b), rovnomenné a paralelné stupnice, molová prirodzená, harmonická a melodická, nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá, adagio, ritardando, accelerando, prima volta, seconda volta, fermata.

Rozširujúce – lýdická stupnica, zväčšená kvarta, enharmonická zámena, dvojité posuvky.

Obsah tematických celkov

September

Opakovanie:
durové a molové stupnice (3#, 3b), tvorenie, sluchová analýza
durový a molový kvintakord, tvorenie, intonácia, sluchová analýza
obraty kvintakordu
noty v G aj v F kľúči
3/ 4, 3/ 8 takt
Jednoduché a zložené takty
Spev: *Ej, padá, padá rosička*

Október

Hudobné pojmy
2/ 4 takt rytmické cvičenia
Šestnástinové noty a pomlčky
Hudobné nástroje: dychové, sláčikové, bicie- sluchová analýza
Stupnica C dur, kvintakord
Predznamenania: krížiky, béčka
Durové stupnice do 4 krížikov a ich kvintakordy

November

Hudobné názvoslovie: tempo, metronóm, ladička, intervaly
Obraty kvintakordu: kvintakord, sextakord, kvartsextakord
Tempové označenie: adagio, moderato, allegretto, allegro, accelerando, ritardando, a tempo
Strunové nástroje sláčikové: husle, viola, violončelo, kontrabas

Spev: *Ide verbunk*

December

Základné intervaly: čisté a veľké, sluchová analýza

Rytmické cvičenia, rytmické diktáty (3/4 takt)

Poznávanie dychových plechových hudobných nástrojov, pantomíma (hráči na hud. nástrojoch)

Spev: *koledy*

Január

Molové stupnice do 4 krížikov a ich kvintakordy

4/4 takt- rytmické cvičenia

Dychové drevené nástroje (flauta, pikola, hoboj, klarinet, fagot)

Opakovanie

Spev: *Vyskočilo slniečko*

Február

Upevňovanie intervalov – tvorenie, určovanie, intonácia, sluchová analýza

4/4 takt- rytmické cvičenia

Hudobné názvoslovie- označenie prednesu (cantabile, espressivo, dolce, scherzando)

Triola

Strunové nástroje brnkacie, klavír

Spev: *Všetko vodienka*

Marec

Durové stupnice do 4 béčok a ich kvintakordy

Sluchová analýza a intonácia stupníc, kvintakordov a intervalov

Rytmické cvičenia, rytmické diktáty

Intervaly- ich tvorba a určenie

Spev: *Už sa fašang kráti*

Apríl

Transpozícia

Rytmický útvar (model) SYNKOPA

2/2 takt- rytmické cvičenia

Bicie nástroje

Spev: *Kukurica strapatá*

Máj

Molové stupnice do 4 béčok: prirodzená, harmonická, melodická (tvorenie, sluch. analýza) a ich kvintakordy

Orchester, druhy orchestrov, dirigent

Komorné súbory

Precvičovanie nôt (diktát) po a^3

Spev: *kánon, Fúzačikov špás (dvojhlas)*

Jún

Rovnomenné a paralelné stupnice

Zoznámenie sa s niektorými významnými českými a slovenskými hudobnými skladateľmi

Spievame, hráme sa s tónmi, rytmom a hudobnými pojmami

Práca s literatúrou a internetom

Hudobný materiál:

Hudobná náuka pracovný zošit 3 – Martin Vozar

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hudobná náuka prebieha podľa platných učebných plánov, schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	4. ročník 1. časť I. stupeň	1 hodina týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Od 4. ročníka dochádza k určitým zmenám, ktoré sa týkajú proporcionálneho rozloženia činností. V 4. ročníku sa rozširuje oblasť percepčných činností, ktoré sa dostávajú s vokálnymi do rovnakého pomeru. Učiteľ by mal zvlášť zvažovať prístup k žiakom a prispôsobovať vyučovacie metódy vzhľadom na prudký rozvoj ich emotívnej a racionálnej zložky vnímania.

Obsah, úlohy a ciele HN

Obsahovou náplňou jednotlivých ročníkov sú tematicky okruhy zamerané na počúvanie hudby, ku ktorým sa viažu aj ostatné činnosti. Tieto má učiteľ možnosť zaraďovať a pracovať s nimi podľa vlastného uváženia, schopností a vkusu.

Ciele:

V 4. ročníku vychádzame z hudobných skúseností, ktoré žiaci získali vo svojej inštrumentálnej praxi a v hudobnej náuke v priebehu predchádzajúcich troch rokov. Je potrebné získané schopnosti rozširovať a prehlbovať novými úlohami, náročnejšími formami rozvíjania hudobnej pamäti, intonačnej schopnosti, rytmickej a sluchovej predstavivosti.

Interpretačné činnosti

Spevácke a intonačné:

Kultivovať vokálny prejav a zdokonaľovať dvojhlas. Schopnosť intonovať durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Uvedomená intonácia hlavných harmonických funkcií formou harmonickej kadencie. Pomocou ľudových piesní intonovať dórske melódie s uvedomením si ich charakteru a špecifických tónov.

Rytmicko-pohybové:

Prakticky zvládnuť striedanie dvojdobého a trojdobého taktu. Podobne vedieť striedať pravidelné delenie nôt s nepravidelným delením. Pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas /v skupinách/.

Improvizačné a inštrumentálne:

Viesť žiakov k citlivému používaniu hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, ktoré žiaci môžu vytvárať aj sami.

Percepčné činnosti

Počúvanie hudby:

Tematický okruh Pieseň a tanec ako základné zdroje hudobného prejavu. Poukázať na ľudovú pieseň a tanec ako inšpiračný zdroj v tvorbe skladateľov. Na základe ukážok rôznych štýlových období viesť žiakov k pochopeniu malých foriem.

Sluchová analýza:

Aplikovať intonačné a rytmické postupy v sluchovej analýze: rozlišovať durový alebo molový charakter piesní a skladieb, rozšírené o dórsku tóninu, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Sluchovo rozlišovať hlavné harmonické funkcie ako určité napätie a ukľudnenie v hudbe. Analyzovať zväčšenú kvartu, resp. zmenšenú kvintu, zväčšený a zmenšený kvintakord.

Hudobno-náukové poznatky

Poznávať z interpretačných a percepčných činností: princíp zväčšeného a zmenšeného intervalu, zväčšený a zmenšený kvintakord, hlavné harmonické funkcie, ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec, dórska stupnica /informatívne/, melodické ozdoby – trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka, durové a molové stupnice do 7krížikov a 7béčok.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstupy**
Tematické celky: Čo hudba vie Hudobná abeceda a gramatika Tónový priestor Pohyb v hudbe	Interpretačné činnosti: Kultivovanie vokálneho prejavu, zdokonaľovanie dvojhlasu. Intonovanie durových a molových melódií, základných	Hudobno – teoretické poznatky: Žiak ovláda hud. – teoretické poznatky v určenom rozsahu.

Základy hudobnej formy Pieseň a tanec Rozvoj sluchovej predstavivosti	intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov. Intonovanie hlavných harmonických funkcií formou kadencie. Pomocou ľudových piesní intonovanie dórskej melódie. Percepčné činnosti Počúvanie hudby: Na základe ukážok rôznych štýlových období pochopenie malých foriem. Pieseň a tanec – inšpiračný zdroj v tvorbe skladateľov. Sluchová analýza: Rozlišovanie durového alebo molového charakteru piesní a skladieb rozšírené o dórsku tóninu, ovládanie základných intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov. Rozlišovanie hlavných harmonických funkcií. Analyzovanie zväčšenej kvarty, resp. zmenšenej kvinty, zväčšeného a zmenšeného kvintakordu.	

Žiak absolvovaním 4. ročníka 1. časti 1. stupňa základného štúdia získa primárne umelecké vzdelanie.

Obsah tematických celkov

September: notopis v husľovom kľúči - c-g3, durové stupnice do 7 krížikov, durový kvintakord, obraty, rytmizácia

Október: notopis v basovom kľúči C - e1, stupnica, tónina, tempové označenia, metronóm, A. Vivaldi, počúvanie hudby, rytmizácia

November: notopis opakovanie - husľový a basový kľúč, hudobné nástroje, J. S. Bach, hlavné stupne v stupnici, enharmonická zámena

December: durové stupnice do 7 bé, označenie spôsobu hry, melodické ozdoby, rytmizácia

Január: interpret, virtuóz, N. Paganini, inštrumentálna hudba, orchester, komorná hudba, partitúra, W. A. Mozart

Február: intervaly - čisté, veľké, molová stupnica (prirodzená, harmonická, melodická), molové stupnice do 7 krížikov, molový kvintakord, obraty

Marec: vokálna hudba, spev (delenie hlasov), zbor, zbormajster, pieseň (delenie), L. van Beethoven, motív, téme, hudobné formy

Apríl: intervaly - čisté, veľké - opakovanie, malé, vrchné spodné, molové stupnice do 7 bé, stupnice rovnomenné, paralelné

Máj: transpozícia, septakord, D7, rytmizácia

Jún: tanec, opera, balet - P. I. Čajkovskij, opakovanie

Záverečná skúška

Učiteľ pripraví test /učivo od 1. – 4. ročníka/, ktorý žiaci absolvujú na konci školského roka.

Hudobný materiál

Hudobná náuka pracovný zošit 4 – Martin Vozar

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu hudobná náuka prebieha podľa platných učebných plánov, schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka a ročník úspešne ukončil písomnou záverečnou skúškou.

	1. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Obsah, úlohy a ciele HN

Obsahovou náplňou jednotlivých ročníkov sú tematicky okruhy zamerané na počúvanie hudby, ku ktorým sa viažu aj ostatné činnosti. Tieto má učiteľ možnosť zaraďovať a pracovať s nimi podľa vlastného uváženia, schopností a vkusu.

Ciele:

V 1. ročník, 2. časti, 1. stupňa vychádzame z hudobných skúseností, ktoré žiaci získali vo svojej inštrumentálnej praxi a v hudobnej náuke v priebehu predchádzajúcich troch rokov. Je potrebné získané schopnosti rozširovať a prehlbovať novými úlohami, náročnejšími formami rozvíjania hudobnej pamäti, intonačnej schopnosti, rytmickej a sluchovej predstavivosti.

Interpretačné činnosti:

*Speváck*e *a intonačné:*Kultivovať vokálny prejav a zdokonaľovať dvojhlas a následne pridávať do vokálneho prejavu trojhlasné úpravy piesní. Upevňovať schopnosť intonovať durové a molové melódie, základné, zväčšené a zmenšené intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Uvedomená intonácia hlavných harmonických funkcií formou harmonickej kadencie. Pomocou ľudových piesní intonovať dórske a frygické melódie s uvedomením si ich charakteru a špecifických tónov.

*Rytmicko-pohybové:*Prakticky zvládnuť a upevňovať striedanie dvojdobého a trojdobého taktu. Podobne vedieť striedať pravidelné delenie nôt s nepravidelným delením. Pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas /v skupinách/.

Improvizačné a inštrumentálne: Viesť žiakov k citlivému používaniu hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, prípadne k zložitejším melodickým frázam, ktoré žiaci môžu vytvárať aj sami, alebo s pomocou učiteľa.

Percepčné činnosti:

Počúvanie hudby: Tematický okruh Pieseň a tanec ako základné zdroje hudobného prejavu. Poukázať na ľudovú pieseň a tanec ako inšpiračný zdroj v tvorbe skladateľov. Na základe ukážok rôznych štýlových období viesť žiakov k pochopeniu malých foriem a väčších piesňových foriem.

Sluchová analýza: Aplikovať intonačné a rytmické postupy v sluchovej analýze: rozlišovať durový alebo molový charakter piesní a skladieb, rozšírené o dórsku a frygickú tóninu, základné, zväčšené a zmenšené intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Sluchovo rozlišovať hlavné a vedľajšie harmonické funkcie ako určité napätie a ukľudnenie v hudbe. Analyzovať zväčšenú kvartu, resp. zmenšenú kvintu, zväčšený a zmenšený kvintakord.

Hudobno-náukové poznatky:

Poznávať z interpretačných a percepčných činností: princíp zväčšeného a zmenšeného intervalu, zväčšený a zmenšený kvintakord, hlavné a vedľajšie harmonické funkcie, ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec, dórska stupnica, frygická /informatívne/, melodické ozdoby – trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka, všetky durové a molové stupnice.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstupy**
Tematické celky: Čo hudba vie	Interpretačné činnosti: Kultivovanie vokálneho	Hudobno – teoretické poznatky:

Hudobná abeceda a gramatika Tónový priestor Pohyb v hudbe Základy hudobnej formy Pieseň a tanec Rozvoj sluchovej predstavivosti	prejavu, zdokonaľovanie dvojhlasu a pridávanie trojhlasu. Intonovanie durových a molových melódií, základných, zväčšených a zmenšených intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov. Intonovanie hlavných harmonických funkcií formou kadencie. Tvorba vedľajších harmonických funkcií. Pomocou ľudových piesní intonovanie dórskej, prípadne frygickej melódie. Percepčné činnostiPočúvanie hudby: Na základe ukážok rôznych štýlových období pochopenie malých a veľkých foriem. Pieseň a tanec – inšpiračný zdroj v tvorbe skladateľov. Sluchová analýza: Rozlišovanie durového alebo molového charakteru piesní a skladieb rozšírené o dórsku a frygickú tóninu, ovládanie základných, zväčšených a zmenšených intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov. Rozlišovanie hlavných harmonických funkcií. Analyzovanie zväčšenej	Žiak ovláda hud. – teoretické poznatky v určenom rozsahu.

	kvarty, resp. zmenšenej kvinty, zväčšeného a zmenšeného kvintakordu.	

Obsah tematických celkov

September: Opakovanie učiva zo 4. ročníka, precvičovanie posuviek, celý tón, poltón, orientácie v husľovom a basovom kľúči, typy taktov, rytmizácia

Október: enharmonické tóny, intervaly (základné, odvodené, vrchné, spodné, harmonické, melodické)

November: durové a molové stupnice, rovnomenné, paralelné stupnice, enharmonicky zámenné stupnice, kvintakord, obraty

December: kvintakord dur, mol, zväčšený, zmenšený, dominantný septakord, konsonancia, disonancia, tempové označenia

Január: označenie prednesu, hudobné názvoslovie (tempá, prednes), hudobné nástroje, opakovanie, rytmizácia

Február: úvod do dejín hudby, počiatky hudby, stredoveká hudba, renesancia, barok, A. Vivaldi, J. S. Bach, G. F. Händel, fúga, toccata, počúvanie hudby

Marec: klasicizmus, symfónia, koncert, sláčikové kvarteto, rondo, sonátová forma, J. Haydn, W. A. Mozart, L. Van Beethoven, romantizmus, symfonická báseň, F. Schubert, R. Schumann, F. Chopin,

Apríl: R. Wagner, G. Verdi, J. Brahms, G. Bizet, M. P. Musorgskij, P. I. Čajkovskij, E. H. Grieg, N. R. Korsakov

Máj: B. Smetana, A. Dvořák, Impresionizmus, C. Debussy, M. Ravel, hudba 20. storočia, B. Bartók, I. Stravinskij, S. Prokofiev, A. Chačaturjan

Jún: E. Suchoň, J. Cikker, jazz, blues, swing, swingový orchester, ragtime, Dixieland.

Hudobný materiál

Hudobná náuka pracovný zošit 5 – Martin Vozar

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu hudobná náuka prebieha podľa platných učebných plánov, schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	2. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

V 2. ročníku v 2. časti 1. stupňa pokračuje trend proporcionálneho členenia hudobných činností. Vzhľadom na vývinové špecifiká staršieho školského veku sa kladie dôraz na percepčné činnosti, z ktorých sa vyvodzujú nové hudobné poznatky a pojmy. Prioritným cieľom je rozširovanie hudobného obzoru žiakov, prehlbovanie ich kladného postoja k hudbe a schopnosti stať sa pravidelnými a aktívnymi poslucháčmi koncertných podujatí.

Obsah, úlohy a ciele HN

Obsahovou náplňou ročníka sú tematické okruhy zamerané na počúvanie hudby, ku ktorým sa viažu aj ostatné hudobné činnosti. Tieto má učiteľ možnosť zaraďovať a pracovať s nimi podľa vlastného uváženia a výberu vzhľadom na predchádzajúce hudobné skúsenosti žiakov.

Ciele:

V 2. ročníku, 2. časti, 1. stupňa vychádzame z hudobných skúsenosti, ktoré žiaci nadobudli vo svojej inštrumentálnej praxi a v hudobnej náuke v predchádzajúcich rokoch. Je potrebné získané hudobné schopnosti rozširovať a prehlbovať novými úlohami i náročnejšími formami rozvíjania hudobných vedomosti, schopnosti a zručnosti.

Percepčné činnosti

Počúvanie hudby:

Tematickým okruhom sú Cyklické skladby. Na základe hudobných ukážok žiaci majú možnosť oboznámiť sa s cyklickými skladbami rôzneho druhu od sólového koncertu, cez komorné obsadenia až po veľké orchestrálne a symfonické hudobné diela.

Sluchová analýza:

Rozlíšenie znenia troch alebo štyroch tónov, melodickej zmeny jedného alebo dvoch tónov v trojzvuku a štvorzvuku. Rozvíjať hudobnú pamäť na jednoduchých jedno až dvojtaktových melódiách. Sluchovo diferencovať základné intervaly, kvintakordy a septakordy.

Interpretačné činnosti

Spevácke a intonačné:

Schopnosť intonovať jednoduché melódie, základné intervaly, zo znejúceho trojzvuku zaintonovať ktorýkoľvek tón.

Rytmické a improvizačné:

Vytvárať rytmické a melodické sprievody k danej melódii. Pohybom určiť prízvuky v jednotlivých taktoch.

Hudobno-náukové poznatky

Vyvodzovanie z percepčných činnosti jednotlivé hudobné pojmy:

Cyklická skladba, koncert, symfónia, suita, sonáta, barok, klasicizmus, romantizmus, hudba 20. storočia, sláčikové kvarteto, klavírne trio.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstupy**
Tematické celky: Velikáni barokovej hudby Výrazové zložky hudby Cyklické skladby v klasicizme Komorná tvorba v ranom romantizme Koncert v romantizme Symfónia v období romantizmu Programová hudba Hudba 20. storočia Slovenská hudobná moderna	Percepčné činnosti: Na základe hudobných ukážok z viacerých štýlových období dokázať diferencovať jednotlivé cyklické skladby. Sluchová analýza: Rozlišovanie intervalov, kvintakordov a septakordov. Na základe notovej predlohy spoznať predhrávanú hudobnú skladbu. Interpretačné činnosti: Kultivovanie vokálneho prejavu, schopnosť intonovania základných intervalov kvinakordov a jednoduchých melódií.	Hudobno-teoretické poznatky: Nadobudnutie nových hudobno-teoretických poznatkov v požadovanom rozsahu, získanie schopnosti ich aplikácie inštrumentálnej praxi a v oblasti reprodukovanej hudby.

Obsah tematických celkov:

September: opakovanie učiva z 1. r./2. č., husľový, altový tenorový, basový kľúč, viactaktové pomlčky, dĺžka nôt, zápis v osnove, enharmonická zámena

Október: rozdelenie stupníc, cirkevné stupnice, durové, molové stupnice, intervaly - opakovanie, zväčšený a zmenšený kvintakord, hlavné a vedľajšie kvintakordy

November: kadencia, dominantný septakord, obraty, rytmizácia

December: transpozícia, hudobné názvoslovie, hudobné nástroje

Január: renesancia, madrigal, moteto, omša, G. P. da Palestrina, O. di Lasso

Február: barok, baroková suita, sólová, triová sonáta, concerto grosso, koncert, oratórium, kantáta, A. Vivaldi, G. F. Händel, J. S. Bach, počúvanie hudby

Marec: klasicizmus, symfónia, koncert, komorná hudba, sonáta, J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven, počúvanie hudby

Apríl: romantizmus, symfónia, symfonická báseň, koncert, komorná hudba, C. M. von Weber, H. Berlioz, F. M. Bartholdy, počúvanie hudby

Máj: F. Liszt, G. Mahler, B. Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich, J. L. Bella, počúvanie hudby

Jún: hymna, Pražská jar, BHS, Košická hudobná jar, opakovanie

Hudobný materiál

Hudobná náuka pracovný zošit 6 – Martin Vozar

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu hudobná náuka prebieha podľa platných učebných plánov, schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	3. ročník 2. časť I. stupeň	1,5 hodina týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

V 3. ročníku 2. časti, 1. stupňa sa kladie dôraz na rozvíjanie schopností orientovať sa v hudobných štýloch, na komparáciu charakteristických znakov jednotlivých období a rozvoj hudobnej predstavivosti a schopnosti vniknúť do štruktúry hudobného diela.

Obsah, úlohy a ciele HN

Obsahovou náplňou ročníka sú jednotlivé tematické okruhy zamerané na počúvanie hudby, ku ktorým sa viažu aj ostatné hudobné činnosti s dôrazom na percepčné činnosti. Učiteľ má možnosť zaraďovať a pracovať s nimi podľa vlastného uváženia a výberu vzhľadom na predchádzajúce hudobné skúsenosti žiakov.

Ciele:

V 3. ročník 2. časti 1. stupňa vychádzame z hudobných skúseností, ktoré žiaci nadobudli v hudobnej náuke, v hre na hudobnom nástroji, vo vokálnom telese a v komornej hre. Vlastnými interpretačnými schopnosťami sa aktívne zapájajú do hudobného a kultúrneho života obce.

Interpretačné činnosti:

Spevácke a **intonačné:**

Schopnosť intonovať jednoduché melódie, základné intervaly, zo znejúceho trojzvuku zaintonovať ktorýkoľvek tón.

Rytmicko-improvizačné:

Vytvárať jednoduché rytmické a melodické sprievody k danej melódii. Rozvíjať rytmickú pamäť formou zápisu z počúvanej hudobnej ukážky.

Percepčné činnosti:

Počúvanie hudby: Zameranosť na porovnávanie typických znakov jednotlivých hudobných štýlov na základe hudobných ukážok.

Sluchová analýza: Rozvíjanie harmonického cítenia žiakov, rozlišovania znenia troch alebo viacerých tónov, melodickej zmeny jedného alebo viacerých tónov. Podľa počutia vedieť zapísať jednoduchú melódiu do notového zápisu.

Hudobno-náukové poznatky:

Vyvodzovanie z percepčných činnosti jednotlivé hudobné pojmy: barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus, smery hudby 20. storočia.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstupy**
Tematické celky: Renesančná hudba Komorná hudba v baroku Oratórium v baroku Symfónia v klasicizme a v neoklasizme Symfonická báseň v období romantizmu Koncert v 19. a v 20. stor. Slovenská hudba 20. storočia	Percepčné činnosti: na základe hudobných ukážok dokázať charakterizovať jednotlivé hudobné štýly. Sluchová analýza: rozlišovanie intervalov, akordov. Na základe zvukovej ukážky spoznať predhrávanú skladbu. Interpretačné činnosti: kultivovanie vokálneho prejavu, schopnosť intonovania melódií.	Hudobno – teoretické poznatky: Nadobudnutie nových hudobno-teoretických poznatkov v požadovanom rozsahu, získanie schopnosti ich aplikácie v nástrojovej hre, vo vokálnom telese a v komornej hre.

Obsah tematických celkov

September: opakovanie učiva z 2. r/2. č., vývoj notácie, vznik a šírenie zvuku, alikvotné tóny

Október: solmizácia, sprievod piesní podľa akordových značiek, etuda, výroba klavíra, spoločnosť a hudba, interpretácia hudobného diela, opakovanie

November: opera, opera v období baroka, opera v klasicizme, opera v romantizme a začiatku 20. storočia, opereta,

December: česká opera, slovenská opera, opera Krútňava, opera Rusalka, operné budovy,

Január: impresionizmus, úvod do problematiky hudby 20. storočia, prehľad smerov a osobností prvej polovice 20. storočia, opakovanie

Február: vývoj hudby v druhej polovici 20. storočia, Joaquín Rodrigo, Gustav Holst, Arthur Honneger

Marec: slovenská hudba, stredoveká hudobná kultúra, renesancia, počúvanie hudby, baroková hudba na Slovensku, klasicizmus na Slovensku, opakovanie

Apríl: romantizmus na Slovensku, slovenská hudobná moderna, slovenská hudobná avantgarda

Máj: prehľad dejín českej hudby, osobnosti českej hudby 20. storočia

Jún: filmová hudba, počúvanie hudby, opakovanie

Hudobný materiál:

Hudobná náuka pracovný zošit 7 – Martin Vozar

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu hudobná náuka prebieha podľa platných učebných plánov, schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Tanečný odbor

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania	*Tanečná a pohybová príprava*

Poslanie a charakteristika predmetu

Cieľom vyučovacieho procesu tanečného oddelenia na I. stupni základného štúdia je všestranná základná pohybová a tanečná výchova žiakov. Štúdium ja rozdelené na tri etapy:

1. etapa tanečného vzdelávania prebieha od prípravného štúdia po štvrtý ročník. Trvá 4-6 rokov a poznáme ju pod názvom tanečná príprava, ktorá zahŕňa jednotlivé prvky, postoje, pozície. Popri tom tanečná prax zahŕňa spájanie jednotlivých prvkov do menších variácií postavených v priestore, ktoré vytvárajú samostatný tanečný celok, ktorý nazývame tanec.
2. etapa tanečného vzdelávania prebieha od 5. po 8. ročník, trvá 4 roky. Obsahuje základy rôznych tanečných techník: klasického, ľudového, novodobého, jazzového tanca.
3. etapa tanečného vzdelávania prebieha na II. stupni, trvá tiež 4 roky. Vo väčšine sa pracuje podľa zamerania a záujmu žiakov.

Nakoľko tanec je kolektívny odbor, treba aj v žiakoch vyvolávať pocit zodpovednosti za celý kolektív. Dosiahneme to nácvikom jednotlivých prvkov a motívov vo dvojiciach, trojiciach atď. Nesmieme zabúdať aj na individuálnosť povahy jednotlivých žiakov. Nie je na chybu vyzdvihnúť pohybový prejav obzvlášť nadaného žiaka, čo môžeme použiť najmä v tanečnej praxi pri tvorbe tanca.

	Hudobno-pohybová výchova, prípravné štúdium 1	2 vyučovacie hodiny týždenne: 2,0 = hudobno-pohybová výchova

V prípravnom ročníku 1. časti prvého stupňa sú podľa učebného plánu pridelené 2 vyučovacie hodiny.

Učebná látka hudobno-pohybovej výchovy je vhodná na osvojenie si správneho držania tela rôznymi hrami a hrovými činnosťami s hudobným podkladom. Žiaci sa venujú základom rytmiky, dynamiky, intonácie. Výsostne venuje sa čas jednoduchým cvikom obratnosti, získavaniu citu pre zmenu taktu, vedieť sa orientovať v priestore. Rozvoj v hudobno-pohybovej oblasti je nevyhnutným predpokladom ďalšieho úspešného štúdia žiaka v tanečnom odbore ZUŠ.

Predmet obsahuje nasledovné základné okruhy:

- **Pohybová výchova** = v základných polohách na mieste vedieme žiakov k uvedomeniu si svalstva a jeho následnému spevňovaniu, získavanie pružnosti a pevnosti celého tela vďaka cvičeniam v rôznych polohách na zemi.
- **Pohyb v priestore** = práca sa zameriava na rozvoj cítenia a orientáciu žiaka v priestore, harmónia pohybu, využitie základných motorických pohybov (chôdza, beh, skok,...).
- **Pohybové hry so spevom** = tanečné motívy a jednoduché rytmické cvičenia, využívanie piesní, riekaniek,...

Ciele:

- Rozvíjanie orientácie v priestore.
- Formovanie prvých návykov správneho držania tela.
- Osvojenie si základov rytmiky, dynamiky a intonácie.
- Overenie predpokladov žiakov na ďalšie štúdium na ZUŠ.
- Vedieť reagovať pohybom na zmeny tempa.

Obsah	Kompetencie	Výstup
Pohybová príprava	Elementárne cvičenia v základných polohách na mieste.	Formovanie a zdokonaľovanie návykov správneho držania tela.
Pohyb v priestore	Základné tanečné kroky.	Ovládanie priestorovej orientácie v tanečnej sále i v iných priestoroch.
Pohybové hry so spevom	Spoznanie ľudových i umelých piesní.	Zatancovanie jednoduchých hudobno-pohybových kombinácií.
Rytmické cvičenia	Precvičovanie s riekankami a vyčítankami.	Reagovanie na zmeny tempa, ovládanie rytmiky.

September

- Hra na mená „Ako sa voláš?“, spoločný pozdrav.

1. Správne držanie a postavenie tanečníka, hra na telo.
2. Cviky v polohách na zemi (ľah na chrbte), prenášanie váhy tela na mieste a z miesta.
3. HPH Tanec to je zábava.

Október

4. Cviky v ľahu na chrbte, melodizácia krátkych slovných celkov a riekaniek.
5. HPH Bocian a žabka, prísunný krok.
6. Jednotaktie a dvojtaktie.
7. HPH O zvieratkách, hra na les.

November

8. Cviky v ľahu na bruchu, pochod s riekankou.
9. Striedanie rôznych druhov chôdze, HPH Rapotala straka.
10. Sed skrížny, beh – rôzne druhy.
11. Opakovanie cvikov v polohách na zemi a rytmika.

December

12. Improvizácie na rôzne témy.
13. HPH Urobím si snehuliaka.
14. Hra na sochy, opakovanie cvikov v polohách na zemi.
15. Príprava verejného predstavenia.

Január

1. Cviky v sede znožnom, cvalový krok vpred.
2. Lezenie a plazenie, HPH Ježko.
3. Cvalový krok bočne, rytmické cvičenia (reťaz).
4. Opakovanie cvičení v polohách na zemi.

Február

1. HPH Malá myšička.
2. Cviky v sede roznožnom skrčmo, hra na svetlá.
3. HPH Malí muzikanti.
4. Cviky v sede roznožnom, hra na detské hudobné nástroje.

Marec

5. Skoky z dvoch DK na dve DK, opakovanie cvikov v polohách na zemi.
6. HPH Ja som dobrý remeselník.
7. Preskoky z jednej DK na druhú DK, striedanie dynamiky.
8. Opakovanie prebraného.

Apríl

9. HPH Sedmokráska.
10. Predohra, medzihra, dohra.
11. HPH Kohútik, cvičenia v sede na pätách.
12. Zoskoky a výskoky.

Máj

1. Cviky v vzpore kľačmo, striedanie kontrastov rýchlo a pomaly.
2. Stoj na lopatkách, HPH Karneval.
3. Cviky v drepe, poskočný krok.
4. Hudobný kontrast silno a slabo.

Jún

1. HPH Na sovu a líščatám, dvojposkok vzad a vpred s preskokom.
2. Cviky v stoji znožnom.
3. HPH Na cestičke roháč, kontrasty v hudbe.
4. Príprava verejného predstavenia.

	Tanečná príprava, prípravné štúdium 2	2 vyučovacie hodiny týždenne: 2,0 = hudobno-pohybová výchova

V prípravnom ročníku 2. časti prvého stupňa sú podľa učebného plánu pridelené 2 vyučovacie hodiny.

Tanečná príprava v ZUŠ je predmetom orientovaným na prípravu žiaka prípravnými cvičeniami na štúdium na ZUŠ v ďalších tanečných technikách. Obsahuje rovnaké okruhy ako hudobno-pohybová príprava, ale na žiaka sú kladené podstatne vyššie nároky. Či už je to v čistote prevedenia a uvedomovania si jednotlivých technických a tanečných prvkov.

Ciele:

1. Získanie návykov správneho držania tela.
2. Vedieť odlíšiť pohyb na ľudovú a na umelú hudbu.
3. Hudobné vzdelávanie zamerať na rytmus, tempo, takt, dynamiku, frázovanie.
4. V polohách na mieste pripravovať svalové skupiny k fixovaniu návyku a rozvoju dispozícií.
5. Získať estetický pohyb a hudobno-pohybové cítenie v priestore.

Obsah	Kompetencie	Výstup
Pohybová príprava	Elementárne cvičenia v základných polohách na mieste a cviky obratnosti.	Správne držanie tela a návykov v jeho držaní. Jednoduché cviky obratnosti.
Pohyb v priestore	Základné tanečné kroky v rozmanitých priestorových formáciách.	Reagovanie pohybom na zmenu taktu, orientovanie sa v sále.
Pohybové hry so spevom	Poznanie ľudových aj umelých detských piesní.	Tancovanie jednoduchých hudobno-pohybových kombinácií.

Rytmické cvičenie	Precvičovanie rytmu na riekankách, vyčítankách, spolu s podupmi a potleskami.	Ovládanie rytmiky, dynamiky a intonácie.

September

6. HPH Ako sa voláš?, vzájomné predstavovanie detí
7. Cviky v polohách na zemi.
8. HPH Adamovi synovia.
9. Rytmické cvičenia.

Október

10. HPH Skáče žaba po blate.
11. Cviky v ľahu na chrbte so zapojením brušných svalov.
12. Striedanie rôznych druhov chôdze.
13. HPH Tancujte myši.

November

14. Upevňovanie naučeného.
15. Cviky v sede skrížnom.
16. HPH Spiže mi, spiže mi.
17. Rytmická hra Slnko.

December

18. HPH Ťuki ťuki ťukalo.
19. Cviky v sede skrížnom so zapojením HK.
20. Opakovanie naučeného.
21. Striedanie dynamiky v hudobnom doprovode.

Január

22. Zdokonaľovanie sa v cvikov v polohách na zemi.
23. Beh – striedanie s chôdzou.
24. Zapojenie nemelodických hudobných nástrojov do HPH Obratná mačička.
25. Hudobný zvuk – vysoký a nízky tón.

Február

26. HPH Štyri kroky.
27. Cviky v sede znožnom.
28. Prirodzená chôdza s výrazovým zameraním.
29. Opakovanie naučeného.

Marec

30. HPH Maličká som.
31. Cviky v kľaku spojnom a opakovanie už cvičených cvikov.

32. Podpor kľačmo.
33. Pohyb v priestore po rôznych útvaroch.

Apríl

34. Jednoduché motivické väzby.
35. Prísunný krok bočne.
36. HPH Za čo tie volky.
37. Rytmické cvičenia na zrýchľovanie a spomaľovanie.

Máj

38. Opakovanie na učeného.
39. Cval bočný a poskok.
40. Reagovanie na náhlu zmenu tempa.
41. Jednoduché kombinácie motívov.

Jún

42. Cviky v polohách na zemi.
43. HPH Letí vrana – sokol.
44. Rytmické cvičenia s paličkami.
45. Kombinácie poskokov, chôdze, behu a výskokov.

Metodicko- didaktické postupy:

Jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre prípravný ročník základného štúdia základnej umeleckej školy. Vyučovanie predmetov hudobno-pohybová výchova, tanečná príprava prebieha podľa platného učebného plánu č. 36 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka prípravného ročníka nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	1. ročník 1. časť I. stupeň	3 hodiny týždenne: 2 hodiny tanečná príprava, 1 hodina tanečná prax, tanečný súbor (nepovinný predmet 2. hod.*)

Ciele

V 1. ročníku prvého stupňa základného štúdia je vyučovanie v tanečnom odbore rozdelené na 4 časti = pohybová príprava, priestorové cvičenia, pohybové, hudobné ľudové detské hry, rytmické cvičenia.

Pohybová príprava je zameraná na všestranný harmonický rozvoj, rozvoj svalových oblastí, získavanie pevnosti a pružnosti chrbtice, pohyblivosť kĺbov, uvoľnenosť šliach dolných končatín.

Priestorové cvičenia. Pohyb v priestore je veľmi dôležitý pre rozvoj priestorového cítenia, orientácia, výrazového pohybu, tanečnosti a fantázie.

Pohybové, hudobné detské hry sú prvým stretnutím sa žiakov so základnými prvkami a tanečnými motívmi.

Rytmické cvičenia pomáhajú rozvíjať hudobné cítenie, vnímať rytmické, tempické aj dynamické zmeny.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Pohybová príprava	Základné polohy na mieste: ľah vzad, ľah vpred, ľah vzad s ohnutými kolenami, sed skrížny, sed na pätách, kľak spojný, podpor kľačmo a stoj v I. a II. Paralelnej a mierne vytočenej pozícií.	Získanie a zvýšenie ohybnosti a uvoľnenosti určitých svalových a kĺbových partií tela.
Priestorové cvičenia	Priestorové formácie ako: kruh, polkruh, rad, zástup, osmička, had, dvojice, trojice, šachovnica.	Rozvoj orientácie a priestorového cítenia, vnímanie kolektívu a pohybu v ňom.
Pohybové, hudobné detské hry	Spájanie prvkov do tanečných motívov.	Získanie znalostí a pohybových princípov

	Oboznamovanie sa so základnými prvkami a motívmi slovenského ľudového tanca. Základné perovania, jednokročka a dvojkročka.	ľudového tanca, ľudovej slovesnosti, spevu a detských hier.
Rytmické cvičenia	Rytmické, tempové, dynamické zmeny. Zmena vo výraze pohybu. Dvojdobý, trojdobý a štvordobý takt akcent.	Rozvoj hudobného cítenia pomocou rozličných improvizačných cvičení.

Metodicko-didaktické postupy:

Jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy. Vyučovanie predmetov tanečná príprava, tanečná prax, prebieha podľa platného učebného plánu č. 37 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

September

1. opakovanie látky z prípravného štúdia
2. rytmické tlieskanie v pohybe a v stoji
3. zahrievanie svalstva a následné rozťahovanie
4. akrobatické cvičenia formou hry

Október

1. základné polohy na mieste
2. chôdza vpred vytočene
3. chôdza vpred s vyperovaním smerom nadol - perovanie váhou
4. zmena tempa

November

1. chôdza, poskok, preskok, beh s postupom vzad
2. jednokročka, dvojkročka
3. akrobatické cvičenia, kolíska, úklony a ohyby trupu
4. beh s prednožovaním a zanožovaním

December

1. kombinácie chôdze a behu
2. jednokročka, dvojkročka s perovaním
3. cvičenia v paralelných a vytočených pozíciách
4. improvizácie

Január

1. práca dolných končatín, napínanie, flexovanie
2. technické cvičenia na zemi stiahnutie a uvoľnenia sedacieho svalstva, podsadenie panvy
3. premenný krok- valčíkový
4. opakovanie látky prvého polroku

Február

1. otáčanie o 90, 180, 360 stupňov na mieste
2. chôdza vyperovaná smerom nahor- perovanie ťahom
3. cvalový krok preskočný
4. predklon, úklon, záklon

Marec

1. výkyv tela v kľaku, v stoji, pevný postoj
2. skoky z dvoch nôh na dve na mieste, polodrep
3. tanečné väzby
4. základné rytmické hodnoty, pomlčka

Apríl

5. švihy na zemi, ovládanie panvy
6. ohýbanie chrbtice- mačací chrbát
7. drobné kroky na pološpičkách
8. choreografické celky z prebratých prvkov a cvičení

Máj

1. akrobatické cvičenia a obratnosť
2. choreografické celky na umelú hudbu
3. choreografia na ľudovú hudbu
4. opakovanie rytmiky, dynamiky a výrazu

Jún

1. opakovanie celoročného učiva
2. hodnotenie práce
3. improvizácie a hry

	2. ročník 1. časť I. stupeň	3 hodiny týždenne: 2 hodiny tanečná príprava, 1 hodina tanečná prax, tanečný súbor (nepovinný predmet 2. hod.*)

Ciele

V 2. ročníku prvého stupňa sú podľa učebného plánu pridelené 3 vyučovacie hodiny týždenne.

Tanečná príprava: pohybová príprava na mieste, priestorové cvičenia, rytmické cvičenia.

Tanečná prax: hudobno-pohybové detské hry, tanečné motívy.

Pohybová príprava obsahuje cvičenia v základných polohách na mieste, ktoré sú známe z prvého ročníka. Zvyšuje sa náročnosť na technickú realizáciu jednotlivých cvikov na mieste a na zemi.

Priestorové cvičenia sa v druhom ročníku obohacuje o zmenu smeru pohybu v kruhu a spájanie priestorových formácií.

Rytmické cvičenia obsahujú zmenu tempa, dynamiky a výrazu hudby.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Tanečná príprava Pohybová príprava	Cvičenia v základných polohách v stoji a na zemi. Akrobatické cvičenia.	Zvýšenie náročnosti na technické prevedenie. Získavanie sily svalstva, elastickosť šliach a rozsah pohybu.
Priestorové cvičenia	Pohyb v priestore jednotlivo i vo formáciách s použitím rozmanitých tanečných prvkov. Švihové cvičenia a zapájanie horných končatín do pohybu.	Rozvíja orientáciu v priestore a ku koordinácii pohybu.

Rytmické cvičenia	Rytmické cvičenia v rôznych taktoch, predtaktie a rytmické formy. Dynamika.	Reagovanie na zmeny v hudobnom prejave.
Tanečná prax	Spájanie prvkov do väčších celkov formou hier.	Rozširovanie detskej pamäťovej kapacity.

Metodicko-didaktické postupy:

Jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetov tanečná príprava, tanečná prax, prebieha podľa platného učebného plánu č. 37 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

September

1. opakovanie učebnej látky z 1. ročníka, výber hudby na tvorbu tanca pre prípadné vystúpenia a príprava choreografie
2. zameranie sa na cvičenie na zemi, v stoji, poskoky, preskoky a rôzne variácie daných prvkov
3. točenie na mieste
4. orientácia v priestore, rozdelenie bodov na tanečnej sále
5. príprava na skoky a samostatný skok
6. základné ľudové motívy ako jednokročný, dvojkočný krok, jednoduchá s vyperovaním, ťahom a variácie prvkov

7. precvičovanie rytmických cvičení, tlieskanie, dupanie na počítanie a na hudbu

Október

1. vytočenie a zatočenie dolných končatín
2. samostatná práca rúk
3. vytočená chôdza vpred a vzad a použitím horných končatín
4. cvičenia na ovládanie priehlavku
5. nácvik rôznych formácií v priestore
6. trojdobový krok

November

1. vykláňanie osi tela na mieste v rôznych pozíciách dolných končatín
2. chôdza vpred alebo vzad s výpadom
3. polkový krok (krok-sun-krok) v rôznych spoločných a priestorových obmenách
4. cval bočný vo dvojiciach
5. základný valaský krok
6. choreografia

December

1. krokové variácie vpred i vzad v stanovenom počte
2. beh s vysokými kolenami vpred, prednožovanie a zanožovanie s ohnutými a prepnutými priehlavkami
3. skoky na mieste s dôrazom na prepínanie priehlavkov a kolien
4. poskočný krok s prednožovaním
5. dané a voľné improvizácie na hudbu
6. choreografia

Január

1. opakovanie po zimných prázdninách
2. pakovanie nacvičenej choreografie
3. skoky z miesta
4. skúšanie teoretických znalostí
5. choreografia

Rebruár

1. drep, polodrep
2. chôdza a beh v polodrepe
3. skok v drepe, skok v drepe s potleskom
4. veľký skok z miesta
5. fixovanie hlavy v rotácii a rotácia
6. choreografia

Marec

1. kombinácie z prebraných tanečných motívov
2. precvičovanie základov klasického tanca v rámci 2. ročníka
3. priestorové cvičenie so zmenou taktu

Apríl

1. pocitová improvizácia na danú hudbu
2. vlastné tanečné vyjadrenie žiaka
3. izolácie

Máj

1. stála repetícia alebo čistenie tanca alebo tancov
2. uvedomenie si súdržnosti a spolupatričnosti ku kolektívu
3. odstraňovanie chyb a zdokonaľovanie pohybu

Jún

1. koncert, kde žiaci predvedú, čo sa naučili za svoje pôsobenie v tomto roku

	3. ročník 1. časť I. stupeň	4 hodiny týždenne: 1,0 klasický tanec, 1,0 ľudový tanec, 1,0 kreatívny tanec 1,0 tanečná prax, tanečný súbor (nepovinný predmet 2. hod.*)

Ciele

V 3. ročníku prvého stupňa sú podľa učebného plánu pridelené 4 vyučovacie hodiny.

Klasický tanec:

2. jednoduché cvičenie pri tyči a základné port de bras (cvičenie rúk)
3. priestorové cvičenia
4. rytmické cvičenia

Ľudový tanec - tanečné motívy jednotlivých regiónov.

Kreatívny tanec - rozvíjanie tanečného pohybu a tvorivosti.

Tanečná prax - rovnomerne sa delí ku každému tanečnému predmetu.

Cieľom predmetu klasický tanec je zvládnuť základné princípy elementárnych cvičení v exercice á la barre a základné port de bras. 3. ročník sa zameriava na tanečné motívy z jednotlivých folklórnych oblastí na Slovensku. Cieľom je rozvoj tanečných schopností v individuálne, ale aj párovej a skupinovej práci v priestore. Cieľom v predmete kreatívny tanec je rozvíjať fantáziu a tvorivosť, vytváranie malých tanečných celkov predovšetkým žiakmi a následné hodnotenie diela.

Klasický tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

Upevňovanie základov klasickej tanečnej techniky. Správne držanie tela, postavenie dolných a horných končatín, základné pozície a pohybové princípy.	Žiak si upevňuje správne držanie tela a základné technické návyky klasického tanca.	Žiak dokáže zaujať správne základné pozície a vykonať jednoduché cvičenia klasického tanca technicky správne.
Cvičenie pri tyči a na voľnosti. Základné prvky plié, relevé, battement tendu, battement jeté, rond de jambe a jednoduché kombinácie.	Žiak rozvíja koordináciu, stabilitu, silu a presnosť pohybu.	Žiak zvládne základné cvičenia pri tyči a na voľnosti a dokáže ich spojiť do jednoduchých väzieb.
Rozvoj pohybových schopností. Cvičenie na rozvoj flexibility, sily, rovnováhy, stability a koordinácie.	Žiak si uvedomuje správne zapojenie jednotlivých svalových skupín a rozvíja svoje fyzické dispozície.	Žiak vykonáva primerané posilňovanie, strečingové a koordinačné cvičenia bezpečne a technicky správne.
Adagio a práca s rovnováhou. Pomalé pohybové väzby, prenášanie váhy, rovnovážne polohy a kontrola pohybu.	Žiak rozvíja schopnosť kontrolovať pohyb, udržať rovnováhu a pracovať s plynulosťou pohybu.	Žiak dokáže vykonať jednoduchú adagiovú väzbu s primeranou stabilitou, plynulosťou a výrazom.
Malé allegro a skokové prvky. Základné skoky primerané veku a technickej úrovni žiaka, práca s odrazom a dopadom.	Žiak rozvíja pružnosť, koordináciu, rytmické cítenie a správnu techniku odrazu a dopadu.	Žiak dokáže vykonať jednoduché skokové kombinácie s kontrolovaným odrazom a bezpečným dopadom.
Točenie a orientácia v priestore. Prípravné cvičenie na piruety, zmeny smeru a priestorové väzby.	Žiak rozvíja orientáciu v priestore, stabilitu a schopnosť koordinovať pohyb pri zmene smeru.	Žiak zvláda základné prípravné cvičenia na otáčanie a jednoduché obraty s primeranou kontrolou tela.

Estetika a výraz tanečného prejavu. Kultivovaný pohyb, držanie tela, práca paží, hlavy a výraz.	Žiak si uvedomuje význam estetickej kvality pohybu a výrazovej stránky tanečného prejavu.	Žiak prezentuje kultivovaný a primerane výrazový tanečný prejav s dôrazom na technickú presnosť.

September

1. zadeľovanie hodín
2. oboznámenie žiakov s bezpečnostnými predpismi na sále a pri cvičení.
3. stručné zopakovanie učiva druhého ročníka
4. chôdza, beh, vytočenosť, perovanie. valaské kroky, rotácia, zoznámenie so stavbou tela

Október

1. cvičenie čelom k tyči I., II., IV., V. pozícia nôh
2. demi plie, degage, battement tendu, prípravné port de bras
3. valaské hravé, pozície dolných končatín, perovanie váhou
4. funkcie a pohybové možnosti chrbtice

November

1. demi plié v I., II., V pozícii, battement tendu z I. a V. pozície, battement tendu en cloche,
2. prednožovaný krok ťahom, nahadzovaný
3. napätie a uvoľnenie
4. priestorové cvičenia v rôznych formáciách

December

1. rond de jambe par terre
2. kombinácie skokov
3. tanečné motívy z Liptova
4. tanečné improvizácie

Január

1. opakovanie cvikov čelom a bokom k tyči, battement tendu soutenu
2. poskok s prednožením v attitude
3. tanečné motívy z Myjavy
4. civilný a tanečný prejav

Február

1. battement tendu jeté,
2. valčíkový krok s použitím demi plié
3. motívy a karička zo Zemplína
4. pohyb v horizontálnom a vertikálnom smere

Marec

1. battement tendu a battement tendu jeté do demi plié, rozvoj dispozícií

2. tanečné variácie a párový tanec
3. rotácia
4. samostatné choreografie a nácvik centrálneho tanca

Apríl

1. polohy sur le cou d epied, relevé abaissé
2. cvičenie na zemi spojené s rozvojom dispozícií
3. ľudové tance a hry s pevnou formou
4. ťažisko tela, choreografia

Máj

1. demi plié pri tyči v I. a II., V. pozícii spojené s predklonom, úklonom a záklonom
2. temps levé sauté v I., II. Pozícii
3. stavba tanca
4. príprava tanca na absolventský koncert

Jún

1. čistenie tanca na absolventský koncert
2. absolventský koncert
3. rozvíjanie prvkov a pohybu prebraných za školský rok
4. improvizácie zamerané na samostatnosť

Ľudový tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Základné princípy ľudového tanca a správne držanie tela. Upevňovanie základných tanečných postojov, chôdze, poskokov, prísunov a jednoduchých tanečných krokov vychádzajúcich zo slovenského folklóru.	Žiak si upevňuje správne držanie tela, techniku základných tanečných krokov a koordináciu pohybu.	Žiak dokáže samostatne a technicky správne vykonať kroky ľudového tanca a používa ich v jednoduchých tanečných väzbách.
Rytmické a pohybové cvičenia. Precvičovanie jednoduchých a zložitejších rytmických motívov, práca s tempom, dynamikou a charakterom ľudovej hudby.	Žiak rozvíja rytmické cítenie, hudobnú predstavivosť a schopnosť reagovať pohybom na zmeny v hudobnom sprievode.	Žiak dokáže udržať pravidelný rytmus, reagovať na zmenu tempa a dynamiky a prispôsobiť pohyb charakteru ľudovej hudby.

Tanečné kroky slovenských ľudových tancov. Nácvik a kombinovanie základných krokov vybraných slovenských regiónov, napr. polka, valčík, čardáš, odzemkové a cifrové prvky primerané veku žiaka.	Žiak poznáva charakteristické pohybové prvky slovenského folklóru a dokáže ich využívať v tanečných kombináciách.	Žiak zvládne základné tanečné kroky vybraných ľudových tancov a dokáže ich spojiť do jednoduchých tanečných väzieb.
Párový ľudový tanec. Základné princípy tanca vo dvojici, držanie partnerov, zmena smeru a jednoduché priestorové variácie.	Žiak rozvíja schopnosť spolupracovať s partnerom, vnímať jeho pohyb a prispôsobiť mu vlastný tanečný prejav.	Žiak dokáže tancovať jednoduchú tanečnú väzbu vo dvojici, dodržiava správne držanie a rešpektuje priestor partnera.
Charakter a regionálna rozmanitosť slovenského ľudového tanca. Zoznamovanie sa s typickými pohybovými prvkami a charakterom tancov vybraných slovenských regiónov.	Žiak získava základné povedomie o rozmanitosti slovenského folklóru a vníma rozdiely v charaktere jednotlivých tancov.	Žiak dokáže rozlíšiť základný charakter vybraných ľudových tancov a primerane ho vyjadriť pohybom.
Ľudový tanec ako súčasť kultúrneho dedičstva. Spoznávanie vybraných ľudových piesní, tancov, zvykov a tradícií Slovenska prostredníctvom pohybu a hudby.	Žiak si vytvára pozitívny vzťah k slovenskému folklóru a uvedomuje si jeho kultúrnu a spoločenskú hodnotu.	Žiak pozná vybrané prvky slovenského ľudového tanca a dokáže ich primerane prezentovať v tanečnom vystúpení.

September

1. opakovanie základov ľudového tanca: správne držanie tela, základné tanečné postoje, chôdza, jednoduché poskoky a prísuny, rozvoj koordinácie a rytmického cítenia
2. rytmus a tempo: rytmické cvičenia na ľudovú hudbu, pravidelný pulz, striedanie pomalého a rýchleho tempa, reakcia na hudobný sprievod

3. základné tanečné kroky: precvičovanie a kombinovanie prísunových, poskočných a krokových väzieb v jednoduchých tanečných motívoch
4. tanečná väzba: spájanie osvojených krokov do krátkej väzby, práca v rade a kruhu, orientácia v priestore

Október

1. polkový krok: nácvik základného polkového kroku, správne držanie tela a rytmická presnosť
2. variácie polkového kroku: zmeny smeru, jednoduché priestorové variácie a prepájanie krokov
3. polka vo dvojici: základné držanie partnerov, koordinácia pohybu vo dvojici a zmena smeru
4. tanečná zostava: spojenie polkových krokov do jednoduchej choreografickej väzby

November

1. valčíkový charakter: oboznámenie sa s trojdobým rytmom, základný valčíkový krok a práca s hudobným frázovaním
2. valčík vo dvojici: správne držanie partnerov, vedenie a nasledovanie pohybu
3. priestorové variácie: pohyb dvojíc v kruhu, zmena smeru a jednoduché priestorové obrazce
4. tanečná etuda: spojenie valčíkových krokov a priestorových prvkov do krátkej tanečnej etudy

December

1. zimné a vianočné ľudové tradície: ľudové piesne, koledy a pohybové hry spojené so zimným obdobím
2. ľudové tanečné motívy: výber jednoduchých tanečných prvkov vhodných na spracovanie vianočnej alebo zimnej choreografie
3. tvorba choreografie: spájanie tanečných krokov, práca v skupinách, zmeny formácií a priestorové riešenia
4. nácvik a prezentácia krátkej sviatočnej tanečnej choreografie, práca s výrazom a javiskovým prejavom

Január

1. opakovanie učiva: zopakovanie základných krokov, rytmov a tanečných väzieb z prvého polroka
2. čardáš: oboznámenie sa s charakterom čardášu, základné kroky a rytmické princípy
3. čardášové variácie: kombinovanie krokov, zmeny tempa a smeru, práca s dynamikou
4. čardáš vo dvojici: jednoduché párové väzby, koordinácia a spoločný tanečný prejav.

Február

1. ľudový tanec vo dvojici: opakovanie párového držania, vedenie a nasledovanie, orientácia partnerov v priestore
2. prepájanie polkových, valčíkových a čardášových prvkov
3. zmeny tempa, dynamiky a rytmického charakteru pri zachovaní technickej správnosti
4. tanečná improvizácia: jednoduché vlastné pohybové riešenia na ľudovú hudbu, obmeny osvojených krokov

Marec

1. oboznámenie sa s charakteristickými prvkami vybraného slovenského regiónu
2. nácvik základných krokov a pohybových motívov typických pre vybraný región
3. spájanie regionálnych krokov do kratších tanečných celkov
4. práca v skupinových formáciách, synchronizácia pohybu a priestorová orientácia

Apríl

1. odzemkové a cifrové prvky: primerané veku žiaka, základné poskoky, jednoduché individuálne pohybové motívy a práca s rytmom
2. vlastné obmeny tanečných motívov, jednoduchá improvizácia a reakcia na hudobný podnet
3. pohybová komunikácia medzi dvojicami alebo skupinami, striedanie tanečných motívov
4. vytvorenie krátkej etudy využívajúcej osvojené ľudové tanečné prvky

Máj

1. opakovanie a výber krokov vhodných do záverečnej choreografie

2. spájanie tanečných krokov, priestorových útvarov a hudobných motívov
3. precvičovanie jednotlivých častí, synchronizácia skupiny, práca s tempom a dynamikou
4. práca s výrazom, držaním tela, energiou pohybu, nástupmi, odchodmi a orientáciou na javisku

Jún

1. opakovanie tanečného repertoáru: zopakovanie vybraných slovenských ľudových tancov a základných tanečných krokov
2. odstránenie technických nedostatkov, precvičenie prechodov a priestorových zmien
3. kompletné prevedenie choreografie s hudobným sprievodom, práca s výrazom a javiskovou disciplínou
4. prezentácia nadobudnutých tanečných zručností, sebareflexia žiaka a zhodnotenie celoročnej práce

Kreatívny tanec

Obsah	Kompetencie	Výstup
Rozvoj pohybovej fantázie a tvorivosti. Pohybové hry, improvizácia a tvorba vlastných pohybových riešení.	Žiak rozvíja predstavivosť, tvorivosť a schopnosť samostatne vyjadriť myšlienku pohybom.	Žiak dokáže vytvoriť jednoduché vlastné pohybové riešenie na zadaný podnet.
Pohyb ako prostriedok sebavyjadrenia. Vyjadrenie nálady, pocitu, charakteru alebo príbehu prostredníctvom pohybu.	Žiak dokáže prepojiť vnútorný prežitok s pohybovým prejavom a vyjadriť ho primeranými pohybovými prostriedkami.	Žiak dokáže pohybom vyjadriť jednoduchú emóciu, náladu alebo charakter postavy.
Dynamika a kvalita pohybu. Striedanie napätia a uvoľnenia, rýchleho a pomalého pohybu, veľkého a malého pohybového rozsahu.	Žiak vníma rozdielne kvality pohybu a dokáže ich vedome využívať pri tanečnom prejave.	Žiak dokáže meniť dynamiku, tempo a rozsah pohybu podľa hudobného alebo pohybového podnetu.
Pohybová improvizácia. Individuálna a skupinová improvizácia, spontánne pohybové reakcie a obmeny známych pohybových motívov.	Žiak rozvíja spontánnosť, odvahu a schopnosť tvorivo reagovať na pohybový alebo hudobný podnet.	Žiak dokáže samostatne improvizovať a primerane reagovať na zadaný podnet.
Tvorba tanečnej kompozície. Spájanie pohybových motívov, opakovanie, obmena a tvorba jednoduchej choreografickej štruktúry.	Žiak rozvíja schopnosť organizovať vlastné pohybové nápady do jednoduchého celku.	Žiak dokáže vytvoriť krátku tanečnú kompozíciu s využitím vlastných pohybových motívov.
Prezentácia a sebareflexia. Predvedenie vlastnej pohybovej tvorby, pozorovanie práce spolužiakov a jednoduché	Žiak získava schopnosť prezentovať svoju tvorbu, vnímať kvalitu pohybu a primerane reflektovať vlastnú prácu.	Žiak dokáže prezentovať vlastnú krátku tanečnú kompozíciu a slovne vyjadriť základnú reflexiu svojho pohybového prejavu.

hodnotenie vlastného prejavu.		

September

1. Telo ako nástroj pohybu: uvedomenie si jednotlivých častí tela, izolovaný pohyb, pohyb v stoji a na zemi, jednoduché pohybové hry.
2. Pohyb a priestor: pohyb vpred, vzad, do strán, diagonálne a v kruhu, využívanie osobného a spoločného priestoru.
3. Pohybové kvality: skúmanie rozdielov medzi napätím a uvoľnením, veľkým a malým pohybom, plynulým a prerušovaným pohybom.
4. Pohybová improvizácia: krátke individuálne improvizácie na rôzne hudobné a slovné podnety.

Október

1. Rytmus a pohyb: reakcia tela na pravidelný a nepravidelný rytmus, pohyb podľa rytmického motívu.
2. Tempo: pohyb v pomalom, strednom a rýchlom tempe, plynulé prechody medzi jednotlivými tempami.
3. Dynamika pohybu: striedanie silného a jemného pohybu, akcent, zastavenie a pokračovanie v pohybe.
4. Hudobná improvizácia: vytvorenie krátkej pohybovej etudy na vybranú hudobnú skladbu.

November

1. Emócia v pohybe: vyjadrenie radosti, smútku, prekvapenia, hnevu alebo pokoja prostredníctvom pohybu.
2. Pohybový charakter: tvorba pohybu podľa charakteru postavy, zvieraťa alebo predmetu.
3. Pohybový kontrast: veľký – malý, rýchly – pomalý, ľahký – ťažký, vysoký – nízky pohyb.
4. Tanečná etuda: vytvorenie krátkej etudy, ktorá obsahuje minimálne dve rozdielne pohybové kvality.

December

1. Pohyb a príbeh: vyjadrenie jednoduchej situácie alebo deja bez použitia slov.
2. Zimná a sviatočná tematika: tvorba pohybov na motívy zimy, snehu, radosti a sviatočnej atmosféry.
3. Skupinová kompozícia: spoločná tvorba krátkej choreografie, rozdelenie priestoru a pohybových úloh.
4. Prezentácia: nácvik a prezentácia vytvorenej skupinovej tanečnej kompozície.

Január

1. Opakovanie a rozvoj improvizácie: opakovanie pohybových kvalít a improvizačných princípov z prvého polroka.
2. Pohybový motív: vytvorenie jednoduchého pohybového motívu a jeho opakovanie.
3. Obmena pohybového motívu: zmena smeru, úrovne, tempa, dynamiky a veľkosti pohybu.
4. Motívová kompozícia: vytvorenie krátkej tanečnej etudy s využitím opakovania a obmeny pohybového motívu.

Február

1. Pohyb vo dvojici: zrkadlenie pohybu, nasledovanie partnera a jednoduchý pohybový dialóg.
2. Kontakt a reakcia: bezpečné reagovanie na pohyb partnera, zmena vedúceho a nasledovníka.
3. Spoločná improvizácia: tvorba pohybovej situácie vo dvojici na hudobný alebo tematický podnet.
4. Tanečný dialóg: vytvorenie krátkej choreografickej etudy vo dvojici.

Marec

1. Práca v skupine: spoločný pohyb, synchronizácia, zmena formácií a vzájomné vnímanie tanečníkov.
2. Priestorové útvary: rad, kruh, zástup, diagonála a jednoduché priestorové prechody.
3. Individuálny a skupinový pohyb: striedanie spoločného pohybu s individuálnymi pohybovými vstupmi.
4. Skupinová choreografia: vytvorenie krátkej kompozície využívajúcej minimálne tri priestorové útvary.

Apríl

1. Tanečný obraz: vytvorenie pohybového obrazu na konkrétnu tému alebo vizuálny podnet.
2. Práca s predmetom: tvorivé využitie jednoduchého predmetu ako súčasti tanečného prejavu.
3. Hudba ako inšpirácia: tvorba pohybového materiálu podľa charakteru, rytmu a nálady hudby.
4. Pohybová kompozícia: spojenie vytvorených pohybových materiálov do ucelenej tanečnej etudy.

Máj

1. Tvorba vlastnej choreografie: výber pohybových motívov a vytvorenie základnej choreografickej štruktúry.
2. Kompozícia a dramaturgia: usporiadanie pohybových motívov, práca s úvodom, hlavnou časťou a záverom.

3. Priestor a formácie: doplnenie choreografie o zmeny priestorových útvarov a pohybové prechody.
4. Výraz a interpretácia: práca s výrazom, dynamikou, energiou a javiskovým prejavom.

Jún

1. Dokončenie choreografie: opakovanie jednotlivých častí, spájanie pohybového materiálu a odstránenie nepresností.
2. Nácvik celku: synchronizácia, priestorové zmeny, hudobné väzby a plynulé prechody medzi jednotlivými časťami.
3. Generálna skúška: kompletné prevedenie choreografie, práca s nástupom, javiskovým priestorom a záverečným obrazom.
4. Záverečná prezentácia a reflexia: prezentácia vlastnej tvorby, hodnotenie tanečného prejavu a jednoduchá sebareflexia celoročnej práce.

Metodicko - didaktické postupy:

Jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetov klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec, tanečná prax, prebieha podľa platného učebného plánu č. 37 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	4. ročník 1. časť I. stupeň	4,5 hodiny týždenne: 1,0 klasický tanec, 1,0 ľudový tanec, 1,0 kreatívny tanec 1,5

		tanečná prax, tanečný súbor (nepovinný predmet 2. hod.*)

V 4. ročníku prvého stupňa sú podľa učebného plánu pridelené 4,5 vyučovacie hodiny. Tento ročník je prelomový vo vnímaní a zodpovednosti žiaka, postoj k tancu a hudbe, sebadisciplíne. Ak žiak pravidelne navštevuje školu od prípravného ročníka, tak v tomto ročníku už vie či bude pokračovať alebo nie. Sú vyformované základné postoje k zodpovednosti, disciplíne, ovládanie tela, hudobné vnímanie a cítenie. To je predpoklad pre ďalšie pokračovanie v štúdiu na ZUŠ.

Ciele

1. v tomto ročníku sa doraz kladie na vypracovanie priehlavku, ktorý je potrebný na správny odraz a dopad v I. skupine skokov,
2. dôležité je správne držanie tela
3. cviky treba v norme opakovať, jednoducho kombinovať a rytmizovať. Postupne získavať lepšiu vytočenosť a silu dolných končatín
4. motívy a tance oboch regiónov sú rytmicky bohaté ja potrebné rozvíjať a zdokonaľovať rytmické cítenie a pohyblivosť rúk a nôh
5. vzpriamené, pevné a elegantné držanie tela je potrebné v oboch oblastiach
6. oboznamovať žiaka s priestorom, rozvíjať a skvalitňovať pohyb, počúvať, precítiť a vytancovať hudbu. Je vhodné využívať široký rozsah hudobného materiálu

Klasický tanec:

7. štvrtý ročník dáva dôraz na 3 hlavné kritéria, ktoré sú nesporne dôležité aj pre iné tanečné štýly - fyzické dispozície, psychické dispozície, talent na tanec,
8. aj na ZUŠ je predpokladom, aby žiak aspoň sčasti zvládol tieto kritériá - sú nezlučiteľné hlavne v správnom prevedení tréningu pri tyči a na voľno

Ľudový tanec:

9. všeobecné zoznámenie sa s tanečnými oblasťami Zemplína a Horehronia

Kreatívny tanec:

10. kreatívny tanec je istým uvoľnením od strnulého klasického tanca, uvoľňuje a akceptuje prirodzené anatomické vlastnosti tela, mal by rozvíjať individuálny výraz žiaka

Tanečná prax:

11. rovnomerne sa delí ku každému tanečnému predmetu

Klasický tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

Správne držanie tela a základné postavenie pri cvičení	Rozvíja správne pohybové návyky a uvedomenie si osi tela	Žiak dokáže udržať správne postavenie tela počas cvičenia
Cvičenia pri tyči – plié v základných pozíciách	Rozvíja silu, stabilitu a koordináciu dolných končatín	Žiak správne vykonáva plié v osvojených pozíciách
Battement tendu a jeho varianty	Rozvíja presnosť pohybu, koordináciu a silu chodidiel	Žiak dokáže vykonať battement tendu s primeranou technickou presnosťou
Battement jeté	Rozvíja dynamiku a presnosť dolných končatín	Žiak dokáže vykonať základný pohyb v správnom smere a rytme
Rond de jambe par terre	Rozvíja pohyblivosť bedrového kĺbu a koordináciu	žiak zvláda základný princíp rond de jambe par terre
Passé a základné prípravné cvičenia	Rozvíja rovnováhu a koordináciu	Žiak dokáže správne nastaviť pracovnú nohu do passé
Port de bras	Rozvíja koordináciu paží, hlavy a tela	Žiak dokáže používať paže kultivovane a koordinovane
Adagio – jednoduché pohybové väzby	Rozvíja rovnováhu, plynulosť a výraz	Žiak dokáže spojiť jednoduché prvky do plynulej väzby
Allegro – základné skokové prvky	Rozvíja pružnosť, koordináciu a rytmické cítenie	Žiak dokáže vykonať jednoduché skokové prvky v správnom rytme
Otočky – prípravné cvičenia	Rozvíja orientáciu, rovnováhu a koordináciu	Žiak zvládne základnú prípravu na otočku a jednoduchú otočku podľa svojich možností

Práca v priestore – diagonály a jednoduché väzby	Rozvíja priestorovú orientáciu a pohybovú pamäť	Žiak dokáže bezpečne a samostatne prejsť jednoduchú tanečnú dráhu

Ľudový tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Základné postavenie tela, držanie tela a paží v ľudovom tanci	Rozvíja správne držanie tela, orientuje sa v priestore.	Žiak dokáže zaujať správne tanečné postavenie a udržať primerané držanie tela
Chôdza, beh, poskoky, cval a prísunné kroky v ľudovom tanci	Žiak dokáže kombinovať základné krokové motívy v jednoduchých väzbách	Žiak dokáže kombinovať základné krokové motívy v jednoduchých väzbách
Jednoduché tanečné kroky slovenského ľudového tanca	Rozvíja cit pre charakter ľudového pohybu	Žiak zvláda základné kroky a vie ich vykonať s primeraným tempom a dynamikou
Tance v kruhu, dvojiciach a radoch	Rozvíja priestorovú orientáciu a schopnosť spolupracovať v skupine	Žiak sa orientuje vo formáciách a dokáže dodržať smer a priestorové usporiadanie
Dynamika, výraz a charakter ľudového pohybu	Rozvíja umelecké cítenie a výrazové schopnosti	Žiak dokáže primerane vyjadriť charakter tanca pohybom

Kreatívny tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Práca s telom a uvedomovanie si jednotlivých častí tela	Rozvíja telesné uvedomenie a schopnosť vedome ovládať pohyb	Žiak dokáže izolovane zapájať jednotlivé časti tela a vedome kontrolovať pohyb
Pohyb v priestore – smer, úroveň, veľkosť a dráha pohybu	Rozvíja priestorovú orientáciu	Žiak dokáže meniť smer, úroveň a rozsah pohybu podľa zadania

Pohybové kontrasty – napätie/uvoľnenie, pomaly/rýchlo, veľký/malý pohyb	Rozvíja výrazové a interpretačné schopnosti	Žiak dokáže vedome používať pohybové kontrasty
Skupinová improvizácia	Rozvíja spoluprácu, vnímanie skupiny a rešpektovanie ostatných	Žiak dokáže pracovať v skupine a prispôsobiť svoj pohyb spoločnej úlohe
Práca s predmetom v tanečnej improvizácii	Rozvíja tvorivosť a koordináciu	Žiak dokáže bezpečne a tvorivo využívať jednoduchý predmet v pohybe
Nácvik a prezentácia vlastnej pohybovej kompozície	Rozvíja sebadôveru a javiskový prejav	Žiak dokáže prezentovať vlastnú krátku pohybovú kompozíciu pred ostatnými

Žiak absolvovaním 4. ročníka 1. časti 1. stupňa základného štúdia získa primárne umelecké vzdelanie.

September

1. zadeľovanie hodín
2. oboznámenie žiakov s bezpečnostnými predpismi na sále a pri cvičení, opakovanie učiva z 3. ročníka
3. použitie V. pozície pri battement tendu simple a jeté
4. jednokročka, dvojkročka, zrážanie základné
5. rozvíjanie pohybu na zemi, v stoji a chôdzi

Október

1. IV. pozícia - demi-plié pri tyči vzhľadom na obtiažnosť, battement tendu a jete v V. pozícii v priestore
2. zrážaný striedavý hore dole s prídupom
3. pohyb vlna, smery pohybov
4. výber, prehrávka skladby na záverečný koncert a následné žiacke improvizácie

November

1. battement degage, battement demi degage, battement soutenu par terre, epaulement
2. karičkový krok hladký, ťahom, váhou
3. švihové cvičenia hornej a dolnej časti tela
4. teoretické zdokonaľovanie, výklad zápis

December

1. preparation a rond de jambe par terre en dehors a en dedans, otočenia na zemi
2. preberanie skupiny "treščak"
3. švihové a ťahové cvičenia
4. príprava možných tancov na „Vianočný koncert"

Január

1. battement fondu - póza sur le cou de pied, battement frapé, v priestore battement tendu do epaulement
2. rotácia na mieste a z miesta, u chlapcov čapáše
3. izolácie jednotlivých častí tela, práca v kolektíve vnímanie jeden druhého
4. v tanečnej praxi nácvik tanca na koncert

Február

1. skúšanie prebratých prvkov aj v priestore
2. prvky z radu dupák, ďubašík zrážaný
3. párové motívy Zemplín a Horehronie
4. symetria a asymetria

Marec

1. battement relevé lent na 90, coupe, temps leve saute v V. poz.
2. tanečné variácie
3. špecifické prvky pre dievčatá a chlapcov v ľudovom tanci
4. nácvik choreografie so zameraním na jednotlivé prvky

Apríl

1. rozšvihanie nôh, grand battement jete, echappe z V. poz do II.
2. nácvik menších ľudových choreografií z prebratého množstva prvkov
3. vyjadrenie hudby pomocou tela kombinovať rýchle a pomalé pasáže
4. príprava tancov na eventuálne koncerty

Máj

1. passé na 45 a 90
2. žiacke zoskupenia prvkov do ľudovej variácie
3. vlastné kreatívne hudobné a herecké prejavy
4. príprava tanca na záverečný koncert

Jún

1. opakovanie učiva
2. záverečný absolventský koncert
3. **malá absolventská skúška**

4. teoretická zdatnosť a improvizácia

Malá absolventská skúška

Pri ukončení 4. ročníka je novinkou malá absolventská skúška, ktorá pozostáva z praktickej a teoretickej časti. V teoretickej časti je to doterajšia znalosť prebraného učiva v oblasti tanečnej prípravy, klasického tanca a ľudového tanca+ malá improvizácia na hudbu. V praktickej časti je to zaradenie absolventov prvej časti prvého stupňa do záverečného absolventského koncertu

Metodicko- didaktické postupy

Vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy. Vyučovanie predmetov klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec, tanečná prax, prebieha podľa platného učebného plánu č. 37 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

Profil absolventa tanečného odboru

Tanečný odbor obohacuje deti a mládež o tanečný prejav. Podporuje cítenie hudby a hudobného a tanečného žánru. Vychováva budúcich amatérských, ale i profesionálnych tanečníkov. Pri mimoriadnom nadaní môže žiak alebo absolvent pokračovať na Tanečnom konzervatóriu alebo Štátnych konzervatóriách a v neposlednom rade i v amatérskych súboroch. Ďalej môže nadviazať na svoje praktické znalosti na Vysokej škole múzických umení v odboroch pedagóg, choreograf, tanečná teória alebo učiteľ so zameraním na ZUŠ. Štúdium sa zameriava na rozvoj

schopností pohybového a tanečného prejavu. V nižších ročníkoch formou hry a vo vyšších formou nácviku. Podporuje individualitu, ale i kolektívny pohybový prejav.

1. stupeň základného štúdia je orientovaný na základy tanečných žánrov ako je klasický tanec, ľudový tanec, novodobý tanec, jazzový tanec a tanečná prax. Každý ročník by mal vyvrcholiť v záverečnom koncerte, kde žiaci predvedú svoje znalosti z naučenej látky počas celého roku vo forme tancov.

Tanečný odbor

V 1. ročníku 2. časti I. stupňa sú podľa učebného plánu pridelené 4,5 vyučovacie hodiny.
Do 1. ročníka 2. časti 1. stupňa postupujú žiaci zo 4. ročníka po vykonaní malej absolventskej skúšky. Táto skúška je veľmi pozitívna ako pre učiteľa tak i pre žiaka. Učiteľovi sa potvrdí znalosť, nadanie a záujem žiaka o daný predmet alebo opačne, ukážu sa nedostatky. U žiaka je to aj malá skúška odvahy a priebojnosti ako sa popasovať s danou skúškou. V tomto ročníku kreatívny tanec nahrádza tanec jazzový. Uplatňuje prirodzené dispozície žiakov, zlepšuje ich koordinačné schopnosti, pohybový rozsah, rozvíja tanečnosť. Skladby vyberať k typu cvičenia a meniť náročnosť, napätie a náladu vyučovacej hodiny. Vhodné a zaujímavé sú skladby s použitím bubna, perkusií a tamburíny.

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania	Tanečná a pohybová príprava

	1. ročník 2. časť I. stupeň	4,5 hodiny týždenne: 1,0 klasický tanec, 1,0 ľudový tanec, 1,0 jazzový tanec 1,5 tanečná prax

Ciele

5. Získavať tanečnosť v adagiu, čistotu póz a štýl. Zdokonaľovať silu nôh, stabilitu, rozsah pohybu, výšku skoku. Vypracovať silu priehlavku cvičením na relevé.
6. Motívy a tance oboch regiónov sú rytmicky bohaté ja potrebné rozvíjať a zdokonaľovať rytmické cítenie a pohyblivosť rúk a nôh. Vzpriamené, pevné a elegantné držanie tela je potrebné v oboch oblastiach no v podpolianskej oblasti navyše dosiahnuť mäkkosť a hravosť tela.
7. Cieľom 5. ročníka je oboznámiť žiakov s históriou jazzového tanca, naučiť ich držanie tela, pochopiť a cítiť posunutie prízvuku na 2. dobu v pohybe, uvedomiť si izolovaný pohyb, zvládnuť polyrytmické cvičenia a všetky ostatné charakteristické črty tohto tanca v základnej jednoduchej forme.

Klasický tanec:

1. Kombinácie tvoriť tak, aby exercices á la barre bol kratší, slúžil na rozcvičenie celého tela.
2. Cviky, ktoré sú technicky zvládnuté en face, postupne, podľa uváženia začať precvičovať v épaulement croisée a éffacée.
3. Nové cviky v priestore cvičiť stále en face. Podobne je to aj pri technicky náročnejších cvikoch.

Ľudový tanec: Všeobecné zoznámenie sa s tanečnou oblasťou Horehronia a Podpoľania.

Jazzový tanec: V predmete jazzový tanec zoznamovať žiakov s novým tanečným smerom, ktorý má mnoho špecifických pohybových princípov, s akými sa nestretli v iných technikách.

Tanečná prax: Rovnomerne sa delí ku každému tanečnému predmetu, a popritom sa pripravuje choreografia záverečného tanca.

Klasický tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Správne držanie tela, postavenie chodidiel a základné pozície	Rozvíja správne pohybové návyky a uvedomovanie si osi tela	Žiak dokáže zaujať a udržať správne základné postavenie tela
Opakovanie a zdokonaľovanie základných pozícií nôh a paží	Rozvíja koordináciu a presnosť pohybu	Žiak správne vykonáva základné pozície nôh a paží
Plié v I. a II. pozícii	Rozvíja silu a pružnosť dolných končatín	Žiak vykoná demi-plié v základných pozíciách s primeranou technickou správnosťou
Relevé a príprava na prácu na demi-pointe	Rozvíja silu chodidiel, stabilitu a rovnováhu	Žiak dokáže vykonať relevé s kontrolovaným držaním tela
Battement tendu	Rozvíja presnosť, koordináciu a správnu prácu chodidla	Žiak vykoná battement tendu v základných smeroch
Battement jeté	Rozvíja dynamiku a koordináciu dolných končatín	Žiak dokáže vykonať jednoduchý battement jeté v správnom rytme
Rond de jambe par terre – základný princíp	Rozvíja pohyblivosť a koordináciu dolných končatín	Žiak zvládne základný pohyb rond de jambe par terre
Prípravné cvičenia na passé	Rozvíja rovnováhu a koordináciu	Žiak dokáže správne nastaviť pracovnú nohu do passé
Port de bras a koordinácia paží s pohybom tela	Rozvíja kultivovaný pohyb paží a koordináciu	Žiak dokáže vykonať jednoduché port de bras plynulo a koordinovane
Cvičenia pri tyči s jednoduchými kombináciami	Rozvíja pohybovú pamäť a schopnosť spájať jednotlivé prvky	Žiak dokáže samostatne zopakovať jednoduchú kombináciu pri tyči

Cvičenia v centre	Rozvíja stabilitu, priestorovú orientáciu a samostatnosť	Žiak zvláda jednoduché cvičenia bez opory
Chôdza a jednoduché tanečné prvky v priestore	Rozvíja koordináciu a orientáciu v priestore	Žiak dokáže pohybovať sa v priestore podľa zadanej dráhy
Základné prípravné skoky – sauté	Rozvíja pružnosť, rytmické cítenie a koordináciu	Žiak dokáže vykonať jednoduchý skok s obojstranným odrazom a dopadom
Jednoduché tanečné väzby a variácie	Rozvíja pohybovú pamäť, rytmus a interpretačné schopnosti	Žiak dokáže spojiť osvojené prvky do krátkej pohybovej väzby
Opakovanie a zdokonaľovanie učiva	Rozvíja sebadisciplínu, vytrvalosť a schopnosť sebareflexie	Žiak dokáže samostatne aplikovať osvojené technické prvky

Ľudový tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Správne držanie tela a základné postavenie v ľudovom tanci	Rozvíja správne držanie tela a prirodzený pohybový prejav	Žiak dokáže zaujať správne postavenie a udržať ho počas tanca
Chôdza, beh a jednoduché poskoky	Rozvíja koordináciu a rytmické cítenie	Žiak zvládne základné lokomočné pohyby v pravidelnom rytme
Prísunný krok a jeho obmeny	Rozvíja pohybovú pamäť a koordináciu dolných končatín	Žiak dokáže vykonať prísunný krok v jednoduchých rytmických väzbách
Poskočný krok a jednoduché skoky	Rozvíja pružnosť, rytmus a koordináciu	Žiak dokáže vykonať jednoduché poskočné a skokové prvky

Základné tanečné motívy slovenského folklóru	Rozvíja cit pre charakter ľudového pohybu	Žiak dokáže interpretovať jednoduché folklórne pohybové motívy
Párové držania a jednoduché pohyby vo dvojici	Rozvíja spoluprácu a schopnosť reagovať na partnera	Žiak dokáže správne zaujať párové držanie a rešpektovať pohyb partnera
Tanečné formácie – rad, kruh, dvojice	Rozvíja priestorovú orientáciu a skupinovú spoluprácu	Žiak sa dokáže zaradiť do jednoduchej formácie a dodržať smer pohybu
Rytmus a charakter slovenskej ľudovej hudby	Rozvíja hudobno-pohybové cítenie	Žiak dokáže prispôsobiť svoj pohyb rytmu a charakteru hudby
Dynamika a výraz v ľudovom tanci	Rozvíja umelecké cítenie a výrazový prejav	Žiak dokáže primerane vyjadriť charakter tanca pohybom
Jednoduché slovenské ľudové tance	Rozvíja tanečnú pamäť a schopnosť spájať osvojené prvky	Žiak zvládne jednoduchú tanečnú choreografiu ľudového tanca
Tvorivé obmeny ľudových tanečných prvkov	Rozvíja tvorivosť a pohybovú predstavivosť	Žiak dokáže vytvoriť jednoduchú pohybovú obmenu osvojeného prvku
Nácvik krátkej folklórnej choreografie	Rozvíja pamäť, spoluprácu a interpretačné schopnosti	Žiak dokáže zapamätať si a interpretovať krátku choreografiu
Opakovanie a zdokonaľovanie učiva	Rozvíja vytrvalosť, sebadisciplínu a pohybovú istotu	Žiak dokáže samostatne zopakovať osvojené prvky a tanečné väzby
Prezentácia ľudového tanca	Rozvíja javiskový prejav a vzťah ku kultúrnemu dedičstvu	Žiak dokáže prezentovať jednoduchý ľudový tanec s primeraným výrazom a rytmickou presnosťou

Jazzový tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

Základné držanie tela a postavenie v jazzovom tanci	Rozvíja správne držanie tela a vedomú kontrolu pohybu	Žiak dokáže zaujať základné postavenie a udržať stabilitu tela
Základná izolácia hlavy, ramien, hrudníka a panvy	Rozvíja telesné uvedomenie a koordináciu jednotlivých častí tela	Žiak dokáže izolovane pohybovať vybranými časťami tela
Jazzová chôdza a základné presuny v priestore	Rozvíja koordináciu, rytmus a orientáciu v priestore	Žiak dokáže vykonať základnú jazzovú chôdzu v rôznych smeroch
Step touch, grapevine a jednoduché jazzové kroky	Rozvíja pohybovú pamäť a rytmické cítenie	Žiak zvládne základné jazzové kroky a ich jednoduché kombinácie
Kick, knee lift a jednoduché jazzové akcenty	Rozvíja koordináciu a dynamiku pohybu	Žiak dokáže vykonať jednoduché akcentované pohyby v rytme hudby
Práca paží a ich koordinácia s nohami	Rozvíja celkovú pohybovú koordináciu	Žiak dokáže koordinovať pohyb paží a dolných končatín
Práca s rytmom, tempom a hudobnými akcentmi	Rozvíja hudobno-pohybové cítenie	Žiak dokáže reagovať pohybom na rytmus, tempo a akcenty hudby
Dynamika a kvalita jazzového pohybu	Rozvíja výrazové a interpretačné schopnosti	Žiak dokáže meniť dynamiku a kvalitu pohybu podľa charakteru hudby
Pohyb v rôznych úrovniach	Rozvíja priestorovú orientáciu a pohybovú tvorivosť	Žiak dokáže využívať pohyb v stoji, v nízkej polohe a v jednoduchých prechodoch
Jednoduché otočky a zmeny smeru	Rozvíja rovnováhu, koordináciu a priestorovú orientáciu	Žiak zvládne jednoduchú otočku alebo zmenu smeru v pohybovej väzbe
Základné skoky a prípravné cvičenia	Rozvíja pružnosť, silu a koordináciu	Žiak dokáže vykonať jednoduchý skok s bezpečným dopadom

Jazzová improvizácia	Rozvíja tvorivosť, spontánnosť a schopnosť reagovať na hudbu	Žiak dokáže vytvoriť jednoduchú pohybovú improvizáciu
Tvorba krátkej jazzovej pohybovej frázy	Rozvíja pohybovú pamäť a tvorivé myslenie	Žiak dokáže vytvoriť a zopakovať krátku pohybovú frázu
Nácvik jednoduchej jazzovej choreografie	Rozvíja schopnosť zapamätať si pohybovú väzbu a pracovať v skupine	Žiak dokáže zvládnuť jednoduchú choreografiu a reagovať na skupinu
Výraz a javiskový prejav	Rozvíja sebadôveru, herecký a tanečný prejav	Žiak dokáže primerane vyjadriť charakter hudby a choreografie
Prezentácia jazzovej choreografie	Uplatňuje získané technické, rytmické a výrazové schopnosti	Žiak dokáže prezentovať krátku jazzovú choreografiu s primeranou technikou, rytmom a výrazom

September

1. zadeľovanie hodín
2. oboznámenie žiakov s bezpečnostnými predpismi na sále a pri cvičení, opakovanie učiva zo 4. ročníka vo všetkých predmetoch
3. battement tendu abaise do IV. poz., priestor: grand plie II. IV. poz., rond de jambe par terre v I. poz. en dehors en dedans
4. valaský vo dvojku
5. základné pozície rúk a nôh, long jazz arm, short jazz arm, diagonálna pozícia

Október

1. battement tendu jete pique, battement releve lent V. poz. / priestor: jednoduché adagio, croisse a efface
2. trojdup, poskočný dupák, hustý dupák /kombinácie/
3. prances perovanie v kolenách, vyťahovanie trupu bočne hore vpred
4. výber, prehrávka skladby na záverečný koncert a následné žiacke improvizácie

November

1. rond de jambe en l air, battment soutenu na 45, grand battement v V. poz. / priestor: grand plie vo všetkých pozíciách, echappe saute do II. poz.
2. párové točenie, šórové dupáky
3. table top
4. teoretické zdokonaľovanie, výklad zápis

December

1. battement fondu 45, pas coupe cez cou de pied / priestor: battement tendu epaulement croise efface, temps lie
2. dupáky so stáčaním, dupák v pároch,
3. knee bend , deep knee bend
4. príprava možných tancov na „Vianočný koncert“

Január

1. battement fondy- póza sur le cou de pied, battement frapé, v priestore battement tendu do epaulement, battement frappe
2. opakovanie a zdokonaľovanie motívov
3. brush
4. v tanečnej praxi nácvik tanca na koncert

Február

1. petit battement sur le cou de pied double frappe, pas de bourre,/ priestor cviky v V. poz., changement de pied
2. Podpolianska tanečná oblasť, sunutie, poskok s oblúkom, pumpovaný, detviansky kladený vpred
3. extension cvičenie adagiového charakteru
4. stavba a precvičovanie tanca

Marec

1. battement developpé, port de bras noha piqué,/ grand battement jeté, pas de bourré, assemblé
2. valaský na polochodidlo, s natočením, hravý, na pätu nízky a vysoký, mäkké zrážanie
3. torso twist
4. nácvik choreografie so zameraním na jednotlivé prvky

Apríl

1. pas balancé, / battement fondu 45, I., II., III. arabesque par terre 45
2. párové točenie tanierové, váľaný
3. kick, izolácie
4. príprava tancov na eventuálne súťaže a koncerty

Máj

1. exercice s rytmickými zmenami / battement frappe – double, pas balancé, príprava na grande jeté
2. opakovanie, mužské a ženské cifrovanie
3. variácia prvkov vlastné vnímanie jazz. Tanca
4. príprava tanca na záverečný koncert

Jún

5. opakovanie učiva
6. záverečný koncert
7. improvizácie, teória

Metodicko- didaktické postupy:

Vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie študijného zamerania tanec prebieha podľa platného učebného plánu č. 38, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu. Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie, získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

	2. ročník 2. časť I. stupeň	4,5 hodiny týždenne: 1,0 klasický tanec, 1,0 ľudový tanec, 1,0 jazzový tanec, 1,5 tanečná prax

V 2. ročníku 2. časti prvého stupňa sú podľa učebného plánu pridelené 4,5 vyučovacie hodiny. V 2. ročníku 2. časti 1. stupňa pokračujú v doposiaľ nadobudnutých vedomostiach a ich rozširovaní. V tomto ročníku ostávajú tri rôzne tanečné techniky a to jazzový, klasický a ľudový tanec. Uplatňujú sa prirodzené dispozície žiakov, zlepšuje ich koordinačné schopnosti, pohybový rozsah, rozvíja tanečnosť. Skladby vyberať k typu cvičenia a meniť náročnosť, napätie a náladu vyučovacej hodiny. Základom je hlbšie rozvíjanie a utvrdzovanie odborných zručností, uprednostňovanie kreativity žiakov pred schopnosťou hľadať a nachádzať originálne riešenia, príprava na štúdium na odborných umeleckých školách alebo v amatérskej umeleckej sfére. Dôležitým je aj upevňovanie kreatívneho myslenia, rozvoj emočnej inteligencie, pestovanie zmyslu pre krásu, usmerňovanie vkusnej orientácie žiakov a pod.

Ciele:

1. Zdokonalenie formy a cítenia jednotlivých cvičení v jazzovom tanci a postupne rozvíjať ich technickú náročnosť. Kombináciami využívať priestorové a rytmické zmeny.
2. Dbať na rozvoj tanečnosti a využitie individuálnych kvalít žiakov.
3. Dosiahnuť stabilitu v cvičeniach v priestore.
4. Technicky uspokojivo zvládnuť skoky.
5. Dosiahnuť prehľad v jednotlivých tanečných oblastiach Slovenska.

Klasický tanec:

1. Kombinácie tvoriť tak, aby exercices á la barre bol kratší, slúžil na rozcvičenie celého tela.
2. Cviky, ktoré sú technicky zvládnuté en face, postupne, podľa uváženia začať precvičovať v épaulement croisée a éffacée.
3. Nové cviky v priestore cvičiť stále en face. Podobne je to aj pri technicky náročnejších cvikoch.
4. Rozvoj stability v cvičeniach v priestore.
5. Technické zvládnutie skokov.

Ľudový tanec:

6. Všeobecné zoznámenie sa so zemplínskou a goralskou tanečnou oblasťou.

Jazzový tanec:

7. Zdokonalenie formy a cítenia jednotlivých cvičení a postupne rozvíjať ich technickú náročnosť.
8. Využívať priestorové a rytmické zmeny.

Tanečná prax:

9. Rovnomerne sa delí ku každému tanečnému predmetu, a popritom sa pripravuje choreografia záverečného tanca.

Klasický tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Správne držanie tela, postavenie panvy a osi tela	Rozvíja správne technické návyky a vedomú kontrolu tela	Žiak dokáže udržať správne držanie tela počas celého cvičenia
Opakovanie a zdokonaľovanie základných pozícií nôh a paží	Rozvíja presnosť a koordináciu pohybu	Žiak správne a vedome používa základné pozície
Demi-plié a grand plié v základných pozíciách	Rozvíja silu, pružnosť a správnu prácu nôh	Žiak dokáže vykonať plié s kontrolovaným držaním tela

Battement tendu v rôznych smeroch	Rozvíja presnosť, silu chodidla a koordináciu	Žiak zvládne battement tendu vpred, vzad a do strán
Battement jeté a jeho jednoduché kombinácie	Rozvíja dynamiku a presnosť pohybu	Žiak dokáže vykonať battement jeté v pravidelnom rytme
Rond de jambe par terre	Rozvíja pohyblivosť bedrového kĺbu a koordináciu	Žiak vykoná rond de jambe par terre plynulo a kontrolovane
Battement fondu – prípravné cvičenia	Rozvíja koordináciu, silu a stabilitu	Žiak zvládne základný princíp fondu s oporou
Développé – prípravné cvičenia	Rozvíja flexibilitu, silu a kontrolu pracovnej nohy	Žiak dokáže vykonať jednoduché rozvinutie nohy s primeranou kontrolou
Relevé a práca na demi-pointe	Rozvíja rovnováhu a silu chodidiel	Žiak dokáže bezpečne vykonať relevé a udržať rovnováhu
Port de bras a koordinácia hlavy, paží a tela	Rozvíja kultivovaný pohybový prejav	Žiak dokáže koordinovať pohyb paží, hlavy a tela
Cvičenia v centre – jednoduché kombinácie	Rozvíja samostatnosť, orientáciu a pohybovú pamäť	Žiak dokáže vykonať jednoduchú kombináciu bez opory
Chôdza, pózy a jednoduché tanečné prechody	Rozvíja priestorovú orientáciu a estetiku pohybu	Žiak dokáže plynulo prechádzať medzi jednotlivými pohybovými prvkami
Základné otočky a prípravné cvičenia	Rozvíja rovnováhu, koordináciu a orientáciu	Žiak zvládne prípravné cvičenia na jednoduchú otočku
Sauté a jednoduché skokové prvky	Rozvíja pružnosť, silu a rytmické cítenie	Žiak dokáže vykonať základné skoky s primeranou technikou
Jednoduché diagonály	Rozvíja priestorovú orientáciu a pohybovú pamäť	Žiak zvládne jednoduchú tanečnú väzbu v diagonále

Krátka klasická variácia	Rozvíja interpretačné a umelecké schopnosti	Žiak dokáže spojiť osvojené technické prvky do krátkej variácie
Opakovanie a zdokonaľovanie techniky	Rozvíja sebadisciplínu, vytrvalosť a schopnosť sebahodnotenia	Žiak dokáže samostatne aplikovať osvojené technické princípy
Prezentácia tanečnej variácie	Rozvíja javiskový prejav a sebadôveru	Žiak dokáže prezentovať variáciu s primeranou technickou presnosťou a výrazom

Ľudový tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Správne držanie tela a základné postavenie v ľudovom tanci	Rozvíja správne držanie tela a prirodzený pohybový prejav	Žiak dokáže zaujať správne postavenie a udržať ho počas tanca
Opakovanie základných krokov a ich kombinovanie	Rozvíja pohybovú pamäť a koordináciu	Žiak dokáže spájať základné kroky do jednoduchých väzieb
Prísunné a poskočné kroky	Rozvíja rytmické cítenie a koordináciu	Žiak zvládne prísunné a poskočné kroky v rôznych rytmických obmenách
Cvalové kroky a ich varianty	Rozvíja dynamiku a pohybovú istotu	Žiak dokáže vykonať cvalové kroky v rôznych smeroch
Kroky s odrazom a jednoduchými výskokmi	Rozvíja pružnosť, silu a rytmickú presnosť	Žiak dokáže vykonať jednoduché skokové a poskočné prvky
Tanečné motívy slovenských regiónov	Rozvíja poznanie slovenského kultúrneho dedičstva	Žiak rozpozná základné charakteristické prvky vybraného regiónu
Charakteristické tanečné prvky vybraných regiónov	Rozvíja schopnosť pohybovo interpretovať regionálny charakter	Žiak dokáže primerane interpretovať regionálne tanečné prvky

Párové držania a tanečné vzťahy	Rozvíja spoluprácu a schopnosť reagovať na partnera	Žiak dokáže správne zaujať párové držanie a spolupracovať s partnerom
Tance v kruhu, dvojiciach, radoch a zástupe	Rozvíja priestorovú orientáciu a skupinovú spoluprácu	Žiak dokáže dodržať formáciu, smer a rytmus pohybu
Rytmus, tempo a charakter ľudovej hudby	Rozvíja hudobno-pohybové cítenie	Žiak dokáže prispôsobiť pohyb zmenám tempa a rytmu
Dynamika a výraz ľudového pohybu	Rozvíja interpretačné a výrazové schopnosti	Žiak dokáže pohybom vyjadriť charakter konkrétneho ľudového tanca
Jednoduché tanečné väzby a choreografie	Rozvíja tanečnú pamäť a schopnosť spolupracovať v skupine	Žiak zvládne krátku tanečnú väzbu a jednoduchú choreografiu
Tvorivé obmeny ľudových krokov	Rozvíja tvorivosť a pohybovú predstavivosť	Žiak dokáže vytvoriť jednoduchú obmenu osvojeného tanečného prvku
Práca s partnerom a skupinou	Rozvíja komunikáciu, rešpekt a zodpovednosť za spoločný výkon	Žiak dokáže prispôsobiť svoj pohyb partnerovi a skupine
Nácvik folklórnej choreografie	Uplatňuje technické, rytmické a výrazové schopnosti	Žiak dokáže samostatne zopakovať a interpretovať choreografiu
Opakovanie a zdokonaľovanie učiva	Rozvíja sebadisciplínu, vytrvalosť a pohybovú istotu	Žiak dokáže samostatne aplikovať osvojené tanečné prvky
Prezentácia ľudového tanca	Rozvíja javiskový prejav a vzťah ku kultúrnemu dedičstvu	Žiak dokáže prezentovať ľudový tanec s primeranou technikou, rytmom a výrazom

Jazzový tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

Správne držanie tela a základná jazzová technika	Rozvíja vedomú kontrolu tela a správne pohybové návyky	Žiak dokáže udržať správne postavenie tela pri jazzových cvičeniach
Izolácie hlavy, ramien, hrudníka a panvy	Rozvíja telesné uvedomenie a koordináciu	Žiak dokáže samostatne a koordinovane vykonávať izolácie
Jazzová chôdza a zmeny smeru	Rozvíja koordináciu a priestorovú orientáciu	Žiak dokáže meniť smer pohybu bez narušenia rytmu
Jazzové kroky – step touch, grapevine, chasse a ich kombinácie	Rozvíja pohybovú pamäť a rytmické cítenie	Žiak dokáže spájať základné jazzové kroky do jednoduchých väzieb
Kick, knee lift, brush a jednoduché jazzové akcenty	Rozvíja koordináciu a dynamiku	Žiak dokáže vykonať jednotlivé prvky v správnom rytme a dynamike
Práca paží a koordinácia celého tela	Rozvíja celkovú pohybovú koordináciu	Žiak dokáže koordinovať pohyb paží, trupu a dolných končatín
Rytmus, tempo, synkopa a hudobné akcenty	Rozvíja hudobné cítenie a schopnosť reagovať na hudbu	Žiak dokáže reagovať pohybom na základné rytmické zmeny a akcenty
Dynamika a kvalita jazzového pohybu	Rozvíja výrazové a interpretačné schopnosti	Žiak dokáže vedome meniť dynamiku, energiu a kvalitu pohybu
Práca v rôznych úrovniach	Rozvíja priestorovú orientáciu a pohybovú tvorivosť	Žiak dokáže využívať hornú, strednú a nízku úroveň pohybu
Jednoduché otočky a zmeny smeru	Rozvíja rovnováhu a priestorovú orientáciu	Žiak zvládne jednoduchú otočku a bezpečnú zmenu smeru
Skoky – chasse, sauté a jednoduché jazzové skoky	Rozvíja silu, pružnosť a koordináciu	Žiak dokáže vykonať jednoduché skokové prvky s bezpečným dopadom

Floorwork – základné pohyby na podlahe	Rozvíja koordináciu, silu a orientáciu v priestore	Žiak dokáže bezpečne vykonať jednoduché pohyby na podlahe
Jazzová improvizácia na hudobný podnet	Rozvíja tvorivosť, spontánnosť a hudobno-pohybové cítenie	Žiak dokáže vytvoriť vlastnú krátku pohybovú improvizáciu
Tvorba a rozvíjanie pohybovej frázy	Rozvíja tvorivé myslenie a pohybovú pamäť	Žiak dokáže vytvoriť, zopakovať a obmeniť jednoduchú jazzovú frázu
Skupinové tanečné kombinácie	Rozvíja spoluprácu, orientáciu a zodpovednosť za spoločný výkon	Žiak dokáže pracovať v skupine a udržať svoju pozíciu v choreografii
Nácvik jazzovej choreografie	Uplatňuje technické, rytmické a výrazové schopnosti	Žiak dokáže samostatne zvládnuť a interpretovať jednoduchú choreografiu
Výraz, energia a javiskový prejav	Rozvíja sebadôveru a umelecký prejav	Žiak dokáže primerane vyjadriť charakter hudby a choreografie
Prezentácia jazzovej choreografie	Integruje technické, rytmické, výrazové a tvorivé schopnosti	Žiak dokáže prezentovať choreografiu s primeranou technickou úrovňou, rytmom a javiskovým prejavom

September

1. zadeľovanie hodín
2. oboznámenie žiakov s bezpečnostnými predpismi na sále a pri cvičení, opakovanie učiva z 1. ročníka 2. časti vo všetkých predmetoch
3. battement soutenu na 45° s relevé v V. pozícii postupne do všetkých smerov, rond de jambe par terre v demi-plié / sissonne simple / demi-plié a grand plié v IV. Pozícii épaulement croisé, effacé
4. oboznámenie sa so zemplínskou tanečnou oblasťou, základné perovanie
5. prances kombinované s krokmi ccez paralelné passé vpred a vzad

Október

6. plié a relevé s DK na 45°, demi-rond de jamber na 45° dopredu a dozadu, polobraty v V. pozícii / pas balancé z épaulement effacé do épaulement croisé, 4. port de bras / temps levé sauté v V. pozícii v épaulement croiseé
7. základný pridupnutý, krútenie v páre ťahom

8. deep knee bend v I. a II. pozícii, brush na 45° paralelne a vytočene so zapojením HK
9. výber, prehrávka skladby na záverečný koncert a následné žiacke improvizácie

November

10. battement double frappé en l´air na 30° bočne / pas jeté bočne na mieste / rond de jambe par terre v demi-plié en dehors a en dedans
11. trojdup a jeho variácie
12. jednoduchý jazzový flick
13. teoretické zdokonaľovanie, výklad zápis

December

1. rond de jambe en l´air na 45° / battement tendu jeté v épaulement croisé, grand battement jeté v V. pozícii / pas jeté, pas glissade en face bez výmeny a s výmenou DK
2. zrážanie ťahom – jednoduché, dvojité
3. low kick, polyrytmické cvičenia
4. príprava možných tancov na „Vianočný koncert“

Január

1. attitudes croisées, effacées vzad, pas de bourrée bez výmeny DK en face / temps lié par terre s náklonmi tela, battement tendu double do IV. Pozície en face, relevé – abaissé v IV. pozícii en face / 1., 2., 3. arabeska na 45°
2. trečšak, opakovanie a zdokonaľovanie motívov
3. extension, body roll
4. v tanečnej praxi nácvik tanca na koncert

Február

1. pózy croisées a effacées na záver kombinácií / battement soutenu na 45° en face s relevé v V. pozícii / changement de pieds, échappé sauté

1. oboznámenie sa s goralskou tanečnou oblasčou, základné perovanie
2. kombinácie izolácií
3. stavba a precvičovanie tanca

Marec

1. opakovanie prebratých cvičení / petit battement sur le cou-de-pied en face, battement double frappé
2. ozvodný s prešľapom, vpred
3. pád sklzom, jazzové chassé s výskokom
4. nácvik choreografie so zameraním na jednotlivé prvky

Apríl

1. battement fondu na relevé, rozložene postupne do všetkých smerov / 4. arabeska par terre
2. ozvodný bočne a vzad, zakladaný
3. jazzová chôdza, poskoky

4. príprava tancov na eventuálne súťaže a koncerty

Máj

1. opakovanie naučených cvikov, vytvorený tréning
2. kresaný po 2, po 4, po dĺžke
3. variácia prvkov vlastné vnímanie jazzového tanca, prances
4. príprava tanca na záverečný koncert

Jún

1. opakovanie učiva
2. záverečný koncert
3. improvizácie, teória

Metodicko- didaktické postupy:

Jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie študijného zamerania tanec prebieha podľa platného učebného plánu č. 38, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	3. ročník 2. časť I. stupeň	4,5 hodiny týždenne: 1,0 klasický tanec, 1,0 ľudový tanec, 1,0 jazzový tanec, 1,5 tanečná prax

V 3. ročníku 2. časti prvého stupňa sú podľa učebného plánu pridelené 4,5 vyučovacie hodiny.

V 3. ročníku 2. časti 1. stupňa pokračujú v doposiaľ nadobudnutých vedomostiach a ich rozširovaní. V tomto ročníku ostávajú tri rôzne tanečné techniky a to jazzový, klasický a ľudový tanec. Aj v tomto ročníku je dôležité dodržiavať formu jednotlivých cvičení, ktoré už sú technicky, rytmicky, kombinačne a tanečne náročnejšie. Vzhľadom na náročnosť je nevyhnutné zohľadniť individuálne dispozície žiakov v nevyhnutných prípadoch zjednodušiť cvik. Vzhľadom na fyzické dispozície -násťročných detí možno zaraďovať aj náročnejšie tanečné motívy, kombinácie, variácie a tance v tanečnej praxi. Zdokonaľovať technickú realizáciu motívov, vypracúvať tanečnú charakterovú čistotu podľa jednotlivých oblastí, zlepšovať zmysel pre kolektívny prejav, rozširovať a zdokonaľovať partnerskú prácu v párových tancoch, dávať priestor k sólovej tanečnej improvizácii a prehlbovať tiež výrazovú zložku jednotlivých tancov. Tempo cvičení je rýchlejšie, priestorové členenie náročnejšie.

Ciele:

4. Dosahovať stabilitu v cvičeniach v priestore
5. Podľa individuálnych možností zväčšovať rozsah pohybu.
6. Získavať tanečnosť v priestorových kombináciách
7. Zaradiť a zvládnuť náročnejšie tanečné motívy, variácie a tance.
8. Dosiahnuť prehľad v jednotlivých tanečných oblastiach Slovenska.
9. Rozvoj tanečnosti, individuálny prejav v tanci, cítenie hudby.

Klasický tanec:

S väčším dôrazom sa sústrediť na zdokonaľovanie cvikov z predchádzajúcich ročníkov. Cieľom je:

1. ***Dosiahnuť stabilitu v priestorových cvičeniach – exercice au milieu.***
2. ***Zväčšovať rozsah pohybu podľa individuálnych dispozícii.***
3. ***Snažiť sa o tanečnejší prejav v kombináciách cvikov, hlavne na voľno.***
4. ***Uspokojivo zvládnuť skoky- saute v kombináciách v priestore allegro.***

Ľudový tanec:

Podrobnejšie oboznámenie sa z tanečnými oblasťami Myjava a Liptov. V myjavskej oblasti, pokiaľ je v Zuš zastúpená i chlapčenská časť, sa zamerať na párové tance. Zoznámiť sa so základnými krokmi a variáciami daného regiónu. V Liptovskej oblasti sa zamerať na mäkké perovanie charakteristické črty tanca a v neposlednom rade i práca rúk

Jazzový tanec:

Cieľom tohto ročníka je zdokonaliť formu a cítenie jednotlivých cvičení a postupne rozvíjať ich technickú náročnosť. Kombináciami využívať viac priestorové a rytmické zmeny. Dbať na rozvoj tanečnosti a využitie individuálnych kvalít detí.

Tanečná prax:

Rovnomerne sa delí ku každému tanečnému predmetu, a popritom sa pripravuje choreografia záverečného tanca.

Klasický tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Správne držanie tela, os tela a technická pripravenosť	Rozvíja vedomú kontrolu tela a správne technické návyky	Žiak dokáže počas cvičenia udržať správne držanie tela a technické postavenie
Plié a grand plié v základných pozíciách	Rozvíja silu, pružnosť a koordináciu dolných končatín	Žiak vykonáva plié s kontrolovaným pohybom a správnym držaním tela
Battement tendu v rôznych smeroch a kombináciách	Rozvíja presnosť, silu chodidla a pohybovú pamäť	Žiak dokáže vykonať battement tendu v rôznych smeroch a spojiť ho do väzby
Battement jeté a jeho varianty	Rozvíja dynamiku a presnosť pohybu	Žiak dokáže vykonať battement jeté v pravidelnom rytme a s primeranou dynamikou
Rond de jambe par terre	Rozvíja koordináciu a pohyblivosť dolných končatín	Žiak zvládne rond de jambe plynulo a technicky správne
Battement fondu	Rozvíja stabilitu, silu a koordináciu pracovnej a stojnej nohy	Žiak dokáže vykonať jednoduché fondu pri tyči s kontrolovaným pohybom
Battement frappé – prípravné cvičenia	Rozvíja rýchlosť, presnosť a silu chodidla	Žiak zvládne základný princíp frappé v jednoduchých kombináciách
Développé a jeho prípravné cvičenia	Rozvíja flexibilitu, silu a kontrolu pohybu	Žiak dokáže vykonať jednoduché développé s

		primeranou výškou a kontrolou
Relevé a práca na demi-pointe	Rozvíja rovnováhu, stabilitu a silu chodidiel	Žiak dokáže udržať stabilitu pri cvičeniach na demi-pointe
Port de bras a koordinácia hlavy, paží a trupu	Rozvíja kultivovaný pohybový prejav a koordináciu	Žiak dokáže koordinovať paže, hlavu a telo v jednoduchých kombináciách
Cvičenia v centre – adagio	Rozvíja rovnováhu, plynulosť a pohybovú pamäť	Žiak zvládne jednoduchú adagio väzbu s primeranou kontrolou
Otočky – prípravné cvičenia a jednoduché pirouette	Rozvíja rovnováhu, orientáciu a technickú presnosť	Žiak zvládne prípravné cvičenia a podľa individuálnych možností jednoduchú otočku
Allegro – sauté, changement a jednoduché skokové prvky	Rozvíja pružnosť, silu a rytmické cítenie	Žiak dokáže vykonať základné skokové prvky s bezpečným dopadom
Jednoduché skokové väzby	Rozvíja koordináciu, rýchlosť a pohybovú pamäť	Žiak dokáže spojiť viacero skokových prvkov do krátkej kombinácie
Diagonály a priestorové väzby	Rozvíja priestorovú orientáciu a samostatnosť	Žiak dokáže zvládnuť jednoduchú diagonálu a dodržať smer pohybu
Klasická tanečná variácia	Rozvíja interpretačné schopnosti a umelecký prejav	Žiak dokáže spojiť technické prvky do krátkej variácie a interpretovať ju
Práca s hudbou, tempom a dynamikou	Rozvíja hudobno-pohybové cítenie	Žiak dokáže prispôsobiť pohyb hudobnému tempu, rytmu a dynamike
Opakovanie a zdokonaľovanie techniky	Rozvíja sebadisciplínu, vytrvalosť a schopnosť sebahodnotenia	Žiak dokáže samostatne aplikovať osvojené technické princípy

Prezentácia klasickej variácie	Rozvíja javiskový prejav, sebadôveru a umelecké cítenie	Žiak dokáže prezentovať variáciu s primeranou technickou úrovňou, výrazom a istotou

Ľudový tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Držanie tela, základný postoj a charakteristický ľudový pohyb	Rozvíja správne pohybové návyky a cit pre folklórny prejav	Žiak dokáže udržať správne držanie tela a charakteristický spôsob pohybu
Opakovanie a zdokonaľovanie základných krokov	Rozvíja pohybovú pamäť, rytmus a koordináciu	Žiak dokáže samostatne vykonať a kombinovať základné tanečné kroky
Prísunné, poskočné a cvalové kroky	Rozvíja rytmické cítenie a pohybovú istotu	Žiak dokáže spájať jednotlivé kroky do náročnejších väzieb
Kroky s odrazom, výskoky a jednoduché skoky	Rozvíja pružnosť, silu a koordináciu	Žiak dokáže vykonať skokové a poskočné prvky s primeranou technikou
Rytmicky náročnejšie krokové variácie	Rozvíja schopnosť reagovať na rytmické zmeny	Žiak dokáže zvládnuť jednoduché rytmické obmeny krokov
Tanečné prvky vybraných slovenských regiónov	Rozvíja poznanie kultúrneho dedičstva a regionálnej rozmanitosti	Žiak dokáže rozlíšiť charakter vybraných regionálnych tanečných prvkov
Charakteristické prvky tanečného folklóru jednotlivých regiónov	Rozvíja schopnosť umeleckej interpretácie	Žiak dokáže pohybovo interpretovať charakter vybraného regiónu
Párové držania a tanečné vzťahy	Rozvíja spoluprácu, rešpekt a schopnosť reagovať na partnera	Žiak dokáže správne používať párové držania a reagovať na pohyb partnera

Tance v kruhu, dvojiciach, radoch a skupinách	Rozvíja priestorovú orientáciu a skupinovú spoluprácu	Žiak dokáže samostatne dodržať formáciu, smer a priestorové vzťahy
Rytmus, tempo, dynamika a charakter ľudovej hudby	Rozvíja hudobno-pohybové cítenie	Žiak dokáže prispôsobiť pohyb hudobnému charakteru a zmenám tempa
Výraz a temperament ľudového tanca	Rozvíja umelecké a interpretačné schopnosti	Žiak dokáže pohybom vyjadriť charakter a temperament tanca
Jednoduché tanečné motívy a ich obmeny	Rozvíja tvorivosť a pohybovú predstavivosť	Žiak dokáže vytvoriť jednoduchú obmenu osvojeného tanečného motívu
Náročnejšie tanečné väzby	Rozvíja pohybovú pamäť a schopnosť samostatnej práce	Žiak dokáže spojiť viacero krokových prvkov do ucelenej väzby
Práca v páre a skupine	Rozvíja zodpovednosť za spoločný výkon a schopnosť spolupracovať	Žiak dokáže koordinovať svoj pohyb s partnerom a skupinou
Nácvik folklórnej choreografie	Rozvíja technické, rytmické a interpretačné schopnosti	Žiak dokáže samostatne zvládnuť a interpretovať pripravenú choreografiu
Tvorivé využitie ľudových prvkov	Rozvíja tvorivosť a vlastný pohybový prejav	Žiak dokáže vytvoriť jednoduchú vlastnú pohybovú variáciu
Opakovanie a zdokonaľovanie učiva	Rozvíja vytrvalosť, sebadisciplínu a schopnosť sebahodnotenia	Žiak dokáže samostatne aplikovať osvojené tanečné prvky
Prezentácia ľudového tanca	Rozvíja javiskový prejav a vzťah ku kultúrnemu dedičstvu	Žiak dokáže prezentovať ľudový tanec s primeranou technikou, rytmom, výrazom a charakterom

Jazzový tanec

Obsah	Kompetencie	Výstup
Správne držanie tela a základné princípy jazzovej techniky	Rozvíja vedomú kontrolu tela a technickú pripravenosť	Žiak dokáže udržať správne postavenie tela počas jazzového cvičenia
Izolácie hlavy, ramien, hrudníka a panvy	Rozvíja telesné uvedomenie a koordináciu	Žiak dokáže vykonávať izolácie samostatne a spájať ich do jednoduchých väzieb
Jazzová chôdza, zmeny smeru a práca v priestore	Rozvíja priestorovú orientáciu a pohybovú istotu	Žiak dokáže meniť smer a dráhu pohybu bez narušenia rytmu
Jazzové kroky – grapevine, chasse, step touch a ich kombinácie	Rozvíja pohybovú pamäť a rytmické cítenie	Žiak dokáže spájať základné jazzové kroky do komplexnejších väzieb
Kick, brush, knee lift, flick a jazzové akcenty	Rozvíja koordináciu, dynamiku a presnosť	Žiak dokáže vykonať jednotlivé prvky v správnom rytme a kvalite pohybu
Práca paží, trupu a izolácií v kombináciách	Rozvíja koordináciu celého tela	Žiak dokáže koordinovať pohyb paží, trupu a dolných končatín
Rytmus, synkopa, tempo a hudobné akcenty	Rozvíja hudobné cítenie a schopnosť reagovať na hudbu	Žiak dokáže reagovať na základné rytmické a hudobné zmeny
Dynamika, energia a kvalita jazzového pohybu	Rozvíja výrazové a interpretačné schopnosti	Žiak dokáže vedome meniť energiu, dynamiku a kvalitu pohybu
Práca v rôznych úrovniach a zmeny výšky pohybu	Rozvíja priestorovú orientáciu a pohybovú tvorivosť	Žiak dokáže plynulo prechádzať medzi rôznymi úrovňami
Otočky a zmeny smeru	Rozvíja rovnováhu, orientáciu a koordináciu	Žiak dokáže vykonať jednoduché otočky a bezpečne meniť smer
Skoky – chasse, sauté a jednoduché jazzové skoky	Rozvíja pružnosť, silu a koordináciu	Žiak dokáže vykonať základné skokové prvky s kontrolovaným dopadom

Floorwork – jednoduché prechody na podlahe	Rozvíja silu, koordináciu a pohybovú istotu	Žiak dokáže bezpečne využívať podlahu ako súčasť tanečného pohybu
Jazzová improvizácia na hudobný podnet	Rozvíja tvorivosť, spontánnosť a individuálny prejav	Žiak dokáže samostatne vytvoriť krátku improvizáciu
Tvorba a rozvíjanie jazzovej pohybovej frázy	Rozvíja tvorivé myslenie a pohybovú pamäť	Žiak dokáže vytvoriť, zopakovať a obmeniť vlastnú pohybovú frázu
Práca v skupine a priestorové formácie	Rozvíja spoluprácu, orientáciu a zodpovednosť za spoločný výkon	Žiak dokáže dodržať svoje miesto a pohybovú úlohu v skupine
Nácvik náročnejšej jazzovej choreografie	Uplatňuje technické, rytmické a výrazové schopnosti	Žiak dokáže zvládnuť a zapamätať si dlhšiu choreografickú väzbu
Výraz, energia a javiskový prejav	Rozvíja sebadôveru a schopnosť umeleckej interpretácie	Žiak dokáže primerane vyjadriť charakter hudby a choreografie
Opakovanie a zdokonaľovanie techniky	Rozvíja vytrvalosť, sebadisciplínu a schopnosť sebahodnotenia	Žiak dokáže samostatne aplikovať osvojené technické prvky
Prezentácia jazzovej choreografie	Integruje technické, rytmické, výrazové a tvorivé schopnosti	Žiak dokáže prezentovať choreografiu s primeranou technickou úrovňou, rytmom, energiou a javiskovým prejavom

September

1. zadeľovanie hodín
2. oboznámenie žiakov s bezpečnostnými predpismi na sále a pri cvičení, opakovanie učiva z 5. ročníka vo všetkých predmetoch
3. exercice zameraný na rozohriatie a uvoľnenie tela po prázdninách
4. valaský vo dvojku (drobný): - s postupom vpred, s postupom vzad, mäkké zrážanie
5. zahrievacie cvičenia

Október

6. stavba exercice s obtiažnosťou pre daný ročník
7. double fondu, double frappe postupne na releve
8. cviky na voľno, croissé, éffacée
9. kladený vpredu- dvojkladený: - na pološpičku, na pätu
10. prances, technické cvičenia
11. príprava tanca na Vianočný koncert
12. výber, prehrávka skladby na záverečný koncert a následné žiacke improvizácie

November

1. pas de bourré, polobraty, tombe s polobratom
2. na voľno- póza ecarté
3. kolesová chôdza, chôdza s potleskami, malé skoky v drepe
4. deep knee band, adagiové cviky
5. nácvik tancov

December

1. attitude bokom k tyči, cviky na releve
2. IV. arabesque, sauté
3. malé skoky v drepe
4. body roll, kombinácie izolácii
5. nácvik tancov
6. Vianočný koncert

Január

1. opakovanie po prázdninách
2. sissone fermé, ouverte pri tyči
3. variácie z Liptovskej oblasti
4. pád sklzom, variácie
5. v tanečnej praxi nácvik tanca na koncert

Február

1. petit battement frappé, releve
2. battement releve lent na 90° do póz
3. krok s ukľaknutím, zrážaný súčasný
4. jazzové chaise s výskokom, jazz chôdza
5. stavba a precvičovanie tanca

Marec

1. stavba exercice a la barre z doteraz prebratých prvkov
2. nahadzovaný: - na pološpičku, na pätu
3. jazz točenia
4. nácvik choreografie so zameraním na jednotlivé prvky

Apríl

1. opakovanie exercice a la barre
2. double assemble, pas glissade, pas de bourre na voľno
3. nahadzovaný so zrazením

4. skoky v jazz variáciách
5. príprava tancov na eventuálne súťaže a koncert

Máj

1. ronde de jambe na 45° en dehors, en dedans
2. pas de basque spredu a zozadu
3. párové krútenie: - perované ťahom, perované váhou, rotácia: - perovaná ťahom, perovaná váhou, s nahadzovaním, s výskokmi s obratom o 360° na mieste
4. jazz malá tanečná zostava
5. príprava tanca na záverečný koncert
6. Záverečný koncert

Jún

7. opakovanie učiva
8. improvizácie, teória

Metodicko- didaktické postupy:

Vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy. Vyučovanie študijného zamerania tanec prebieha podľa platného učebného plánu č. 38, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu. Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodpovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	4. ročník 2. časť I. stupeň	5 hodín týždenne: 1,5 klasický tanec, 1,0 ľudový tanec, 1,0 džezový, moderný tanec, 1,5 tanečná prax

V 4. ročníku 2. časti prvého stupňa sú podľa učebného plánu pridelené od 4,5 - 6,5 vyučovacích hodín.

Absolventský ročník rekapituluje, upevňuje a prehlbuje vedomosti z prebratého tanečného materiálu predchádzajúcich ročníkov. V 4. ročníku 2. časti 1. stupňa žiak pokračuje

rozširovaním nadobudnutých vedomostí vo všetkých oblastiach vyučovaných predmetov, na konci ktorého je získanie nižšieho umeleckého vzdelanie, formou komisionálnej skúšky. Tak isto aj v tomto ročníku ostávajú tri rôzne tanečné techniky: a to džezový, klasický a ľudový tanec. Tak isto zostáva predmet tanečné prax, kde sa študujú záverečné choreografie, ktorými sa žiaci prezentujú na verejnosti Aj v tomto ročníku je dôležité dodržiavať formu jednotlivých cvičení, ktoré už sú technicky, rytmicky, kombinačne a tanečne náročnejšie. Vzhľadom na náročnosť je nevyhnutné zohľadniť individuálne dispozície žiakov v nevyhnutných prípadoch zjednodušiť cvik. Vzhľadom na fyzické dispozície násťročných detí možno zaraďovať aj náročnejšie tanečné motívy, kombinácie, variácie a tance v tanečnej praxi. Zdokonaľovať technickú realizáciu motívov, vypracúvať tanečnú charakterovú čistotu podľa jednotlivých oblastí, zlepšovať zmysel pre kolektívny prejav, rozširovať a zdokonaľovať partnerskú prácu v párových tancoch, dávať priestor k sólovej tanečnej improvizácii a prehlbovať tiež výrazovú zložku jednotlivých tancov. Tempo cvičení je rýchlejšie, priestorové členenie náročnejšie.

Ciele:

9. získa všeobecnú orientáciu v oblasti tanečného umenia,
10. rozvíja kompetencie, zručnosti a návyky, ktoré sú predmetom umeleckého vzdelávania v oblasti tanca,
11. aplikuje vedomosti a zručnosti získané vzdelávaním v samotnej tanečnej interpretácii i v pochopení obsahu choreografických diel tanečného umenia,
12. dosiahne úroveň požadovaných schopností a zručností kvalitného tanečníka pre potreby amatérskych tanečných súborov a kvalitný uchádzač pre štúdium na konzervatóriách a vysokej škole umeleckého zamerania,
13. komunikuje jemu vlastným spôsobom a tvorí tanečné- pohybové celky a realizuje nápady a podnety v odbore tanečného umenia.

Klasický tanec:

S väčším dôrazom sa sústrediť na zdokonaľovanie cvikov z predchádzajúcich ročníkov. Cieľom je:

1. Zdokonaľovanie prebratého obsahu doposiaľ prebratých jednotlivých cvičení.
2. Prevádzať jednotlivé cvičenia v rozsahu svojich anatomických dispozícií správnym používaním svalov.
3. Realizovanie náročnejších kombinácií na priestor, koordináciu a silu s dôrazom na výraz a tanečnosť.
4. Dodržiavať správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení.
5. Realizovať tréning klasického tanca podľa zadania pedagoga.

Ľudový tanec:

6. Vypracovanie regionálneho charakteru tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov.
7. Zdokonaľovanie zmyslu pre kolektívny prejav, rozvoj individuálnej tanečnosti, rozvoj schopnosti improvizácie.
8. Dosiahnuť technický a výrazový stupeň zodpovedajúci požiadavkám amatérskych súborov ľudového tanca.

Džezový, moderný tanec:

9. Ovládajú základné princípy techník v cvičeniach na podlahe, v stoji v pohybe a priestore.
10. Poznajú terminológiu moderného tanca v rozsahu obsahu predmetu.
11. Predvádzajú tréning spamäti.

Tanečná prax:

12. Pripravovať tanečnú choreografiu na rôzne vystúpenia a súťažné podujatia v tanečnom odbore.
13. Zatancovať na verejnosti skupinové alebo sólové choreografie z vybraného štýlu tanca

Klasický tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Správne držanie tela, os tela a základné princípy klasickej techniky	Uplatňuje osvojené technické návyky a vedome kontroluje svoje telo	Žiak dokáže počas celého cvičenia udržať správne technické postavenie
Plié a grand plié v základných pozíciách	Rozvíja silu, pružnosť a stabilitu	Žiak dokáže vykonať plié technicky správne a plynulo
Battement tendu a battement jeté v rôznych smeroch	Rozvíja presnosť, silu chodidiel a pohybovú pamäť	Žiak dokáže samostatne vykonať a kombinovať battement tendu a jeté
Rond de jambe par terre	Rozvíja koordináciu, pohyblivosť a plynulosť pohybu	Žiak dokáže vykonať rond de jambe kontrolovane a v správnom rytme
Battement fondu a battement frappé	Rozvíja silu, koordináciu a presnosť pracovnej nohy	Žiak dokáže vykonať jednoduché kombinácie fondu a frappé
Développé a relevé	Rozvíja silu, flexibilitu a rovnováhu	Žiak dokáže vykonať développé a relevé s primeranou technickou kontrolou

Práca na demi-pointe	Rozvíja stabilitu, rovnováhu a silu chodidiel	Žiak dokáže udržať stabilitu pri jednoduchých cvičeniach na demi-pointe
Port de bras a koordinácia paží, hlavy a trupu	Rozvíja kultivovaný a estetický pohybový prejav	Žiak dokáže koordinovať pohyb paží, hlavy a trupu v kombináciách
Cvičenia v centre – adagio	Rozvíja rovnováhu, plynulosť, silu a pohybovú pamäť	Žiak dokáže samostatne vykonať jednoduchú adagio kombináciu
Otočky a prípravné cvičenia na pirouette	Rozvíja rovnováhu, orientáciu a koordináciu	Žiak zvládne prípravu na otočku a podľa svojich možností jednoduchú pirouette
Allegro – sauté, changement a ďalšie základné skoky	Rozvíja pružnosť, silu a rytmické cítenie	Žiak dokáže vykonať základné skokové prvky s kontrolovaným dopadom
Jednoduché kombinácie skokov	Rozvíja rýchlosť, koordináciu a pohybovú pamäť	Žiak dokáže spojiť viacero skokových prvkov do krátkej kombinácie
Diagonály a priestorové väzby	Rozvíja orientáciu v priestore a samostatnosť	Žiak dokáže bezpečne a samostatne zvládnuť tanečnú väzbu v priestore
Hudobná interpretácia – tempo, rytmus a dynamika	Rozvíja hudobno-pohybové cítenie	Žiak dokáže prispôsobiť pohyb hudobnému charakteru a dynamike
Klasická tanečná variácia	Rozvíja technické a interpretačné schopnosti	Žiak dokáže zvládnuť a zapamätať si krátku klasickú variáciu
Práca s výrazom a umeleckým prejavom	Rozvíja schopnosť vyjadriť charakter hudby a choreografie	Žiak dokáže interpretovať variáciu s primeraným výrazom
Samostatná práca na technickom zdokonaľovaní	Rozvíja sebadisciplínu, zodpovednosť a schopnosť sebahodnotenia	Žiak dokáže identifikovať a korigovať základné

		nedostatky vo svojom prevedení
Príprava absolventskej tanečnej variácie	Integruje technické, hudobné a interpretačné schopnosti	Žiak dokáže samostatne zvládnuť pripravenú absolventskú variáciu
Verejná prezentácia	Rozvíja sebadôveru, javiskový prejav a umeleckú zodpovednosť	Žiak dokáže prezentovať klasickú variáciu na verejnom vystúpení s primeranou technickou a umeleckou úrovňou

Ľudový tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Držanie tela a charakteristický pohyb slovenského ľudového tanca	Uplatňuje správne pohybové návyky a cit pre folklórny prejav	Žiak dokáže vedome používať charakteristické držanie tela a spôsob pohybu
Opakovanie a zdokonaľovanie základných krokov	Rozvíja pohybovú pamäť, rytmus a technickú istotu	Žiak dokáže samostatne vykonávať základné kroky a ich kombinácie
Prísunné, poskočné a cvalové kroky	Rozvíja koordináciu, rytmické cítenie a dynamiku	Žiak dokáže spájať kroky do náročnejších rytmických väzieb
Výskoky, odrazy a jednoduché skokové prvky	Rozvíja pružnosť, silu a koordináciu	Žiak dokáže vykonať skokové prvky bezpečne a rytmicky presne
Rytmicky a technicky náročnejšie krokové väzby	Rozvíja pohybovú pamäť a schopnosť reagovať na zmeny rytmu	Žiak dokáže zvládnuť náročnejšiu krokovú kombináciu
Tanečný folklór vybraných slovenských regiónov	Rozvíja poznanie kultúrneho dedičstva a regionálnej rozmanitosti	Žiak dokáže rozlíšiť charakter vybraných regionálnych tancov
Charakteristické regionálne tanečné prvky	Rozvíja interpretačné schopnosti a cit pre folklórny štýl	Žiak dokáže primerane interpretovať charakter vybraného regiónu

Párové držania a spolupráca partnerov	Rozvíja komunikáciu, rešpekt a zodpovednosť voči partnerovi	Žiak dokáže koordinovať svoj pohyb s partnerom
Skupinové formácie a priestorové vzťahy	Rozvíja priestorovú orientáciu a schopnosť spolupracovať	Žiak dokáže samostatne udržať formáciu a reagovať na zmeny v choreografii
Rytmus, tempo, dynamika a charakter ľudovej hudby	Rozvíja hudobno-pohybové cítenie	Žiak dokáže interpretovať tanec v súlade s hudobným charakterom
Výraz, temperament a autentickosť pohybu	Rozvíja umelecký prejav a kultúrne povedomie	Žiak dokáže vyjadriť temperament a charakter konkrétneho ľudového tanca
Tvorivé obmeny a vlastné pohybové motívy	Rozvíja tvorivosť a pohybovú predstavivosť	Žiak dokáže vytvoriť jednoduchú vlastnú obmenu ľudového motívu
Tvorba a spájanie tanečných väzieb	Rozvíja samostatnosť a schopnosť organizovať pohyb	Žiak dokáže spojiť osvojené prvky do ucelenej tanečnej väzby
Nácvik folklórnej choreografie	Integruje technické, rytmické a výrazové schopnosti	Žiak dokáže samostatne zvládnuť a interpretovať pripravenú choreografiu
Práca v páre a skupine	Rozvíja zodpovednosť za spoločný výkon	Žiak dokáže prispôsobiť svoj výkon partnerovi a celej skupine
Príprava absolventskej choreografie	Rozvíja samostatnosť, tanečnú pamäť a interpretačné schopnosti	Žiak dokáže zvládnuť pripravenú absolventskú folklórnu choreografiu
Opakovanie a zdokonaľovanie učiva	Rozvíja vytrvalosť, sebadisciplínu a schopnosť sebahodnotenia	Žiak dokáže samostatne aplikovať osvojené tanečné prvky
Javiskový prejav a prezentácia	Rozvíja sebadôveru a umelecký prejav	Žiak dokáže prezentovať ľudový tanec s primeraným rytmom, charakterom a výrazom

Verejné vystúpenie – absolventská prezentácia	Integruje všetky získané kompetencie	Žiak dokáže verejne prezentovať folklórnu choreografiu na primeranej umeleckej úrovni

Jazzový tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Správne držanie tela a základné princípy jazzovej techniky	Rozvíja vedomú kontrolu tela a technickú pripravenosť	Žiak dokáže udržať správne postavenie tela počas jazzového cvičenia
Izolácie hlavy, ramien, hrudníka a panvy	Rozvíja telesné uvedomenie a koordináciu	Žiak dokáže samostatne vykonávať izolácie a spájať ich do väzieb
Jazzová chôdza a presuny v priestore	Rozvíja priestorovú orientáciu a pohybovú istotu	Žiak dokáže plynulo meniť smer a dráhu pohybu
Jazzové kroky a ich kombinácie	Rozvíja pohybovú pamäť, rytmus a koordináciu	Žiak dokáže spájať osvojené jazzové prvky do komplexnejších väzieb
Kick, brush, flick, knee lift a ďalšie jazzové prvky	Rozvíja presnosť, dynamiku a technickú istotu	Žiak dokáže vykonať jednotlivé prvky v správnom rytme a kvalite
Práca paží, trupu a izolácií	Rozvíja koordináciu celého tela	Žiak dokáže koordinovať pohyb viacerých častí tela súčasne
Rytmus, synkopa, tempo a hudobné akcenty	Rozvíja hudobné cítenie a rytmickú presnosť	Žiak dokáže reagovať na zmeny rytmu, tempa a hudobných akcentov
Dynamika, energia a kvalita pohybu	Rozvíja interpretačné a výrazové schopnosti	Žiak dokáže vedome meniť energiu a dynamiku podľa charakteru hudby
Práca v rôznych úrovniach a priestorových dráhach	Rozvíja priestorové a pohybové myslenie	Žiak dokáže využívať rôzne úrovne a dráhy pohybu v choreografii

Otočky a zmeny smeru	Rozvíja rovnováhu, koordináciu a orientáciu	Žiak dokáže bezpečne vykonať jednoduché otočky a zmeny smeru
Jazzové skoky a skokové kombinácie	Rozvíja silu, pružnosť a dynamiku	Žiak dokáže vykonať základné jazzové skoky s kontrolovaným dopadom
Floorwork a prechody na podlahe	Rozvíja silu, flexibilitu a koordináciu	Žiak dokáže bezpečne a plynulo využívať podlahu v choreografii
Jazzová improvizácia	Rozvíja tvorivosť, spontánnosť a individuálny tanečný prejav	Žiak dokáže samostatne reagovať pohybom na hudobný podnet
Tvorba vlastnej pohybovej frázy	Rozvíja tvorivé myslenie a schopnosť organizovať pohyb	Žiak dokáže vytvoriť a prezentovať krátku vlastnú pohybovú frázu
Skupinová práca a choreografické formácie	Rozvíja spoluprácu a zodpovednosť za spoločný výkon	Žiak dokáže samostatne dodržať svoje miesto a pohybovú úlohu
Nácvik náročnejšej jazzovej choreografie	Integruje technické, rytmické a výrazové schopnosti	Žiak dokáže zapamätať si a interpretovať komplexnejšiu choreografiu
Výraz, energia a javisková osobnosť	Rozvíja sebadôveru a umeleckú interpretáciu	Žiak dokáže vedome pracovať s výrazom a javiskovou energiou
Príprava absolventskej jazzovej choreografie	Rozvíja samostatnosť, tanečnú pamäť a tvorivosť	Žiak dokáže zvládnuť pripravenú absolventskú choreografiu
Verejná prezentácia a absolventské vystúpenie	Integruje technické, hudobné, výrazové a tvorivé kompetencie	Žiak dokáže prezentovať jazzovú choreografiu na verejnosti s primeranou technickou, rytmickou a umeleckou úrovňou

Metodicko-didaktické postupy:

Vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy. Vyučovanie študijného zamerania tanec prebieha podľa platného učebného plánu č. 38, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu. Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodpovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

Profil absolventa

Profil absolventa druhej časti I. stupňa základného štúdia – nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania tanečného odboru ZUŠ má ukončený I. stupeň základného štúdia ZUŠ. Absolvovaním predmetov umeleckého vzdelávania získava základný prehľad v tanečnom umení. Absolvent je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich schopností a zručností v danej umeleckej oblasti. Je schopný umelecky pôsobiť v amatérskych súboroch a vo výnimočných prípadoch pokračuje v štúdiu na strednej škole, ktorá sa zameriava na tanečné umenie.

Tanečný odbor

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania	*Tanečná a pohybová príprava*

Poslanie a charakteristika predmetu

Cieľom vyučovacieho procesu tanečného oddelenia na I. stupni základného štúdia je všestranná základná pohybová a tanečná výchova žiakov. Štúdium ja rozdelené na tri etapy:

14. etapa tanečného vzdelávania prebieha od prípravného štúdia po štvrtý ročník. Trvá 4-6 rokov a poznáme ju pod názvom tanečná príprava, ktorá zahŕňa jednotlivé prvky, postoje, pozície. Popri tom tanečná prax zahŕňa spájanie jednotlivých prvkov do menších variácií postavených v priestore, ktoré vytvárajú samostatný tanečný celok, ktorý nazývame tanec.
15. etapa tanečného vzdelávania prebieha od 5. po 8. ročník, trvá 4 roky. Obsahuje základy rôznych tanečných techník: klasického, ľudového, novodobého, jazzového tanca.
16. etapa tanečného vzdelávania prebieha na II. stupni, trvá tiež 4 roky. Vo väčšine sa pracuje podľa zamerania a záujmu žiakov.

Nakoľko tanec je kolektívny odbor, treba aj v žiakoch vyvolávať pocit zodpovednosti za celý kolektív. Dosiahneme to nácvikom jednotlivých prvkov a motívov vo dvojiciach, trojiciach atď. Nesmieme zabúdať aj na individuálnosť povahy jednotlivých žiakov. Nie je na chybu vyzdvihnúť pohybový prejav obzvlášť nadaného žiaka, čo môžeme použiť najmä v tanečnej praxi pri tvorbe tanca.

	Hudobno-pohybová výchova, prípravné štúdium 1	2 vyučovacie hodiny týždenne: 2,0 = hudobno-pohybová výchova

V prípravnom ročníku 1. časti prvého stupňa sú podľa učebného plánu pridelené 2 vyučovacie hodiny.

Učebná látka hudobno-pohybovej výchovy je vhodná na osvojenie si správneho držania tela rôznymi hrami a hrovými činnosťami s hudobným podkladom. Žiaci sa venujú základom rytmiky, dynamiky, intonácie. Výsostne venuje sa čas jednoduchým cvikom obratnosti, získavaniu citu pre zmenu taktu, vedieť sa orientovať v priestore. Rozvoj v hudobno-pohybovej oblasti je nevyhnutným predpokladom ďalšieho úspešného štúdia žiaka v tanečnom odbore ZUŠ.

Predmet obsahuje nasledovné základné okruhy:

- **Pohybová výchova** = v základných polohách na mieste vedieme žiakov k uvedomeniu si svalstva a jeho následnému spevňovaniu, získavanie pružnosti a pevnosti celého tela vďaka cvičeniam v rôznych polohách na zemi.
- **Pohyb v priestore** = práca sa zameriava na rozvoj cítenia a orientáciu žiaka v priestore, harmónia pohybu, využitie základných motorických pohybov (chôdza, beh, skok,...).
- **Pohybové hry so spevom** = tanečné motívy a jednoduché rytmické cvičenia, využívanie piesní, riekaniek,...

Ciele:

- Rozvíjanie orientácie v priestore.
- Formovanie prvých návykov správneho držania tela.
- Osvojenie si základov rytmiky, dynamiky a intonácie.
- Overenie predpokladov žiakov na ďalšie štúdium na ZUŠ.
- Vedieť reagovať pohybom na zmeny tempa.

Obsah	Kompetencie	Výstup
Pohybová príprava	Elementárne cvičenia v základných polohách na mieste.	Formovanie a zdokonaľovanie návykov správneho držania tela.
Pohyb v priestore	Základné tanečné kroky.	Ovládanie priestorovej orientácie v tanečnej sále i v iných priestoroch.
Pohybové hry so spevom	Spoznanie ľudových i umelých piesní.	Zatancovanie jednoduchých hudobno-pohybových kombinácií.
Rytmické cvičenia	Precvičovanie s riekankami a vyčítankami.	Reagovanie na zmeny tempa, ovládanie rytmiky.

September

- Hra na mená „Ako sa voláš?“, spoločný pozdrav.

17. Správne držanie a postavenie tanečníka, hra na telo.
18. Cviky v polohách na zemi (ľah na chrbte), prenášanie váhy tela na mieste a z miesta.
19. HPH Tanec to je zábava.

Október

20. Cviky v ľahu na chrbte, melodizácia krátkych slovných celkov a riekaniek.
21. HPH Bocian a žabka, prísunný krok.
22. Jednotaktie a dvojtaktie.
23. HPH O zvieratkách, hra na les.

November

24. Cviky v ľahu na bruchu, pochod s riekankou.
25. Striedanie rôznych druhov chôdze, HPH Rapotala straka.
26. Sed skrížny, beh – rôzne druhy.
27. Opakovanie cvikov v polohách na zemi a rytmika.

December

28. Improvizácie na rôzne témy.
29. HPH Urobím si snehuliaka.
30. Hra na sochy, opakovanie cvikov v polohách na zemi.
31. Príprava verejného predstavenia.

Január

32. Cviky v sede znožnom, cvalový krok vpred.
33. Lezenie a plazenie, HPH Ježko.
34. Cvalový krok bočne, rytmické cvičenia (reťaz).
35. Opakovanie cvičení v polohách na zemi.

Február

36. HPH Malá myšička.
37. Cviky v sede roznožnom skrčmo, hra na svetlá.
38. HPH Malí muzikanti.
39. Cviky v sede roznožnom, hra na detské hudobné nástroje.

Marec

40. Skoky z dvoch DK na dve DK, opakovanie cvikov v polohách na zemi.
41. HPH Ja som dobrý remeselník.
42. Preskoky z jednej DK na druhú DK, striedanie dynamiky.
43. Opakovanie prebraného.

Apríl

44. HPH Sedmokráska.
45. Predohra, medzihra, dohra.
46. HPH Kohútik, cvičenia v sede na pätách.
47. Zoskoky a výskoky.

Máj

48. Cviky v vzpore kľačmo, striedanie kontrastov rýchlo a pomaly.
49. Stoj na lopatkách, HPH Karneval.
50. Cviky v drepe, poskočný krok.
51. Hudobný kontrast silno a slabo.

Jún

52. HPH Na sovu a líščatám, dvojposkok vzad a vpred s preskokom.
53. Cviky v stoji znožnom.
54. HPH Na cestičke roháč, kontrasty v hudbe.
55. Príprava verejného predstavenia.

	Tanečná príprava, prípravné štúdium 2	2 vyučovacie hodiny týždenne: 2,0 = hudobno-pohybová výchova

V prípravnom ročníku 2. časti prvého stupňa sú podľa učebného plánu pridelené 2 vyučovacie hodiny.

Tanečná príprava v ZUŠ je predmetom orientovaným na prípravu žiaka prípravnými cvičeniami na štúdium na ZUŠ v ďalších tanečných technikách. Obsahuje rovnaké okruhy ako hudobno-pohybová príprava, ale na žiaka sú kladené podstatne vyššie nároky. Či už je to v čistote prevedenia a uvedomovania si jednotlivých technických a tanečných prvkov.

Ciele:

56. Získanie návykov správneho držania tela.
57. Vedieť odlíšiť pohyb na ľudovú a na umelú hudbu.
58. Hudobné vzdelávanie zamerať na rytmus, tempo, takt, dynamiku, frázovanie.
59. V polohách na mieste pripravovať svalové skupiny k fixovaniu návyku a rozvoju dispozícií.
60. Získať estetický pohyb a hudobno-pohybové cítenie v priestore.

Obsah	Kompetencie	Výstup
Pohybová príprava	Elementárne cvičenia v základných polohách na mieste a cviky obratnosti.	Správne držanie tela a návykov v jeho držaní. Jednoduché cviky obratnosti.
Pohyb v priestore	Základné tanečné kroky v rozmanitých priestorových formáciách.	Reagovanie pohybom na zmenu taktu, orientovanie sa v sále.
Pohybové hry so spevom	Poznanie ľudových aj umelých detských piesní.	Tancovanie jednoduchých hudobno-pohybových kombinácií.
Rytmické cvičenie	Precvičovanie rytmu na riekankách, vyčítankách,	Ovládanie rytmiky, dynamiky a intonácie.

	spolu s podupmi a potleskami.	

September

61. HPH Ako sa voláš?, vzájomné predstavovanie detí
62. Cviky v polohách na zemi.
63. HPH Adamovi synovia.
64. Rytmické cvičenia.

Október

65. HPH Skáče žaba po blate.
66. Cviky v ľahu na chrbte so zapojením brušných svalov.
67. Striedanie rôznych druhov chôdze.
68. HPH Tancujte myši.

November

69. Upevňovanie naučeného.
70. Cviky v sede skrížnom.
71. HPH Spiže mi, spiže mi.
72. Rytmická hra Slnko.

December

73. HPH Ťuki ťuki ťukalo.
74. Cviky v sede skrížnom so zapojením HK.
75. Opakovanie naučeného.
76. Striedanie dynamiky v hudobnom doprovode.

Január

77. Zdokonaľovanie sa v cvikov v polohách na zemi.
78. Beh – striedanie s chôdzou.
79. Zapojenie nemelodických hudobných nástrojov do HPH Obratná mačička.
80. Hudobný zvuk – vysoký a nízky tón.

Február

81. HPH Štyri kroky.
82. Cviky v sede znožnom.
83. Prirodzená chôdza s výrazovým zameraním.
84. Opakovanie naučeného.

Marec

85. HPH Maličká som.
86. Cviky v kľaku spojnom a opakovanie už cvičených cvikov.
87. Podpor kľačmo.
88. Pohyb v priestore po rôznych útvaroch.

Apríl

89. Jednoduché motivické väzby.
90. Prísunný krok bočne.
91. HPH Za čo tie volky.
92. Rytmické cvičenia na zrýchľovanie a spomaľovanie.

Máj

93. Opakovanie na učeného.
94. Cval bočný a poskok.
95. Reagovanie na náhlu zmenu tempa.
96. Jednoduché kombinácie motívov.

Jún

97. Cviky v polohách na zemi.
98. HPH Letí vrana – sokol.
99. Rytmické cvičenia s paličkami.
100. Kombinácie poskokov, chôdze, behu a výskokov.

Metodicko- didaktické postupy:

Jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre prípravný ročník základného štúdia základnej umeleckej školy. Vyučovanie predmetov hudobno-pohybová výchova, tanečná príprava prebieha podľa platného učebného plánu č. 36 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka prípravného ročníka nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	1. ročník 1. časť I. stupeň	3 hodiny týždenne: 2 hodiny tanečná príprava, 1 hodina

		tanečná prax, tanečný súbor (nepovinný predmet 2. hod.*)

Ciele

V 1. ročníku prvého stupňa základného štúdia je vyučovanie v tanečnom odbore rozdelené na 4 časti = pohybová príprava, priestorové cvičenia, pohybové, hudobné ľudové detské hry, rytmické cvičenia.

Pohybová príprava je zameraná na všestranný harmonický rozvoj, rozvoj svalových oblastí, získavanie pevnosti a pružnosti chrbtice, pohyblivosť kĺbov, uvoľnenosť šliach dolných končatín.

Priestorové cvičenia. Pohyb v priestore je veľmi dôležitý pre rozvoj priestorového cítenia, orientácia, výrazového pohybu, tanečnosti a fantázie.

Pohybové, hudobné detské hry sú prvým stretnutím sa žiakov so základnými prvkami a tanečnými motívmi.

Rytmické cvičenia pomáhajú rozvíjať hudobné cítenie, vnímať rytmické, tempické aj dynamické zmeny.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Pohybová príprava	Základné polohy na mieste: ľah vzad, ľah vpred, ľah vzad s ohnutými kolenami, sed skrížny, sed na pätách, kľak spojný, podpor kľačmo a stoj v I. a II. Paralelnej a mierne vytočenej pozícii.	Získanie a zvýšenie ohybnosti a uvoľnenosti určitých svalových a kĺbových partií tela.
Priestorové cvičenia	Priestorové formácie ako: kruh, polkruh, rad, zástup, osmička, had, dvojice, trojice, šachovnica.	Rozvoj orientácie a priestorového cítenia, vnímanie kolektívu a pohybu v ňom.
Pohybové, hudobné detské hry	Spájanie prvkov do tanečných motívov. Oboznamovanie sa so základnými prvkami	Získanie znalostí a pohybových princípov ľudového tanca, ľudovej

	a motívmi slovenského ľudového tanca. Základné perovania, jednokročka a dvojkročka.	slovesnosti, spevu a detských hier.
Rytmické cvičenia	Rytmické, tempové, dynamické zmeny. Zmena vo výraze pohybu. Dvojdobý, trojdobý a štvordobý takt akcent.	Rozvoj hudobného cítenia pomocou rozličných improvizačných cvičení.

Metodicko-didaktické postupy:

Jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy. Vyučovanie predmetov tanečná príprava, tanečná prax, prebieha podľa platného učebného plánu č. 37 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

September

101. opakovanie látky z prípravného štúdia
102. rytmické tlieskanie v pohybe a v stoji
103. zahrievanie svalstva a následné rozťahovanie
104. akrobatické cvičenia formou hry

Október

105. základné polohy na mieste

106. chôdza vpred vytočene
107. chôdza vpred s vyperovaním smerom nadol - perovanie váhou
108. zmena tempa

November

109. chôdza, poskok, preskok, beh s postupom vzad
110. jednokročka, dvojkročka
111. akrobatické cvičenia, kolíska, úklony a ohyby trupu
112. beh s prednožovaním a zanožovaním

December

113. kombinácie chôdze a behu
114. jednokročka, dvojkročka s perovaním
115. cvičenia v paralelných a vytočených pozíciách
116. improvizácie

Január

117. práca dolných končatín, napínanie, flexovanie
118. technické cvičenia na zemi stiahnutie a uvoľnenia sedacieho svalstva, podsadenie panvy
119. premenný krok- valčíkový
120. opakovanie látky prvého polroku

Február

121. otáčanie o 90, 180, 360 stupňov na mieste
122. chôdza vyperovaná smerom nahor- perovanie ťahom
123. cvalový krok preskočný
124. predklon, úklon, záklon

Marec

125. výkyv tela v kľaku, v stoji, pevný postoj
126. skoky z dvoch nôh na dve na mieste, polodrep
127. tanečné väzby
128. základné rytmické hodnoty, pomlčka

Apríl

129. švihy na zemi, ovládanie panvy
130. ohýbanie chrbtice- mačací chrbát
131. drobné kroky na pološpičkách
132. choreografické celky z prebratých prvkov a cvičení

Máj

133. akrobatické cvičenia a obratnosť
134. choreografické celky na umelú hudbu
135. choreografia na ľudovú hudbu
136. opakovanie rytmiky, dynamiky a výrazu

Jún

137. opakovanie celoročného učiva
138. hodnotenie práce
139. improvizácie a hry

	2. ročník 1. časť I. stupeň	3 hodiny týždenne: 2 hodiny tanečná príprava, 1 hodina tanečná prax, tanečný súbor (nepovinný predmet 2. hod.*)

Ciele

V 2. ročníku prvého stupňa sú podľa učebného plánu pridelené 3 vyučovacie hodiny týždenne.

Tanečná príprava: pohybová príprava na mieste, priestorové cvičenia, rytmické cvičenia.

Tanečná prax: hudobno-pohybové detské hry, tanečné motívy.

Pohybová príprava obsahuje cvičenia v základných polohách na mieste, ktoré sú známe z prvého ročníka. Zvyšuje sa náročnosť na technickú realizáciu jednotlivých cvikov na mieste a na zemi.

Priestorové cvičenia sa v druhom ročníku obohacuje o zmenu smeru pohybu v kruhu a spájanie priestorových formácií.

Rytmické cvičenia obsahujú zmenu tempa, dynamiky a výrazu hudby.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Tanečná príprava Pohybová príprava	Cvičenia v základných polohách v stoji a na zemi. Akrobatické cvičenia.	Zvýšenie náročnosti na technické prevedenie. Získavanie sily svalstva, elastickosť šliach a rozsah pohybu.
Priestorové cvičenia	Pohyb v priestore jednotlivo i vo formáciách s použitím rozmanitých tanečných prvkov. Švihové cvičenia a zapájanie horných končatín do pohybu.	Rozvíja orientáciu v priestore a ku koordinácii pohybu.

Rytmické cvičenia	Rytmické cvičenia v rôznych taktoch, predtaktie a rytmické formy. Dynamika.	Reagovanie na zmeny v hudobnom prejave.
Tanečná prax	Spájanie prvkov do väčších celkov formou hier.	Rozširovanie detskej pamäťovej kapacity.

Metodicko-didaktické postupy:

Jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetov tanečná príprava, tanečná prax, prebieha podľa platného učebného plánu č. 37 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

September

140. opakovanie učebnej látky z 1. ročníka, výber hudby na tvorbu tanca pre prípadné vystúpenia a príprava choreografie
141. zameranie sa na cvičenie na zemi, v stoji, poskoky, preskoky a rôzne variácie daných prvkov
142. točenie na mieste
143. orientácia v priestore, rozdelenie bodov na tanečnej sále
144. príprava na skoky a samostatný skok
145. základné ľudové motívy ako jednokročný, dvojkočný krok, jednoduchá s vyperovaním, ťahom a variácie prvkov

146. precvičovanie rytmických cvičení, tlieskanie, dupanie na počítanie a na hudbu

Október

147. vytočenie a zatočenie dolných končatín
148. samostatná práca rúk
149. vytočená chôdza vpred a vzad a použitím horných končatín
150. cvičenia na ovládanie priehlavku
151. nácvik rôznych formácií v priestore
152. trojdobový krok

November

153. vykláňanie osi tela na mieste v rôznych pozíciách dolných končatín
154. chôdza vpred alebo vzad s výpadom
155. polkový krok (krok-sun-krok) v rôznych spoločných a priestorových obmenách
156. cval bočný vo dvojiciach
157. základný valaský krok
158. choreografia

December

159. krokové variácie vpred i vzad v stanovenom počte
160. beh s vysokými kolenami vpred, prednožovanie a zanožovanie s ohnutými a prepnutými priehlavkami
161. skoky na mieste s dôrazom na prepínanie priehlavkov a kolien
162. poskočný krok s prednožovaním
163. dané a voľné improvizácie na hudbu
164. choreografia

Január

165. opakovanie po zimných prázdninách
166. pakovanie nacvičenej choreografie
167. skoky z miesta
168. skúšanie teoretických znalostí
169. choreografia

Rebruár

170. drep, polodrep
171. chôdza a beh v polodrepe
172. skok v drepe, skok v drepe s potleskom
173. veľký skok z miesta
174. fixovanie hlavy v rotácii a rotácia
175. choreografia

Marec

176. kombinácie z prebraných tanečných motívov
177. precvičovanie základov klasického tanca v rámci 2. ročníka
178. priestorové cvičenie so zmenou taktu

Apríl

179. pocitová improvizácia na danú hudbu
180. vlastné tanečné vyjadrenie žiaka
181. izolácie

Máj

182. stála repetícia alebo čistenie tanca alebo tancov
183. uvedomenie si súdržnosti a spolupatričnosti ku kolektívu
184. odstraňovanie chyb a zdokonaľovanie pohybu

Jún

185. koncert, kde žiaci predvedú, čo sa naučili za svoje pôsobenie v tomto roku

	3. ročník 1. časť I. stupeň	4 hodiny týždenne: 1,0 klasický tanec, 1,0 ľudový tanec, 1,0 kreatívny tanec 1,0 tanečná prax, tanečný súbor (nepovinný predmet 2. hod.*)

Ciele

V 3. ročníku prvého stupňa sú podľa učebného plánu pridelené 4 vyučovacie hodiny.

Klasický tanec:

186. jednoduché cvičenie pri tyči a základné port de bras (cvičenie rúk)
187. priestorové cvičenia
188. rytmické cvičenia

Ľudový tanec - tanečné motívy jednotlivých regiónov.

Kreatívny tanec - rozvíjanie tanečného pohybu a tvorivosti.

Tanečná prax - rovnomerne sa delí ku každému tanečnému predmetu.

Cieľom predmetu klasický tanec je zvládnuť základné princípy elementárnych cvičení v exercice á la barre a základné port de bras. 3. ročník sa zameriava na tanečné motívy z jednotlivých folklórnych oblastí na Slovensku. Cieľom je rozvoj tanečných schopností v individuálne, ale aj párovej a skupinovej práci v priestore. Cieľom v predmete kreatívny tanec je rozvíjať fantáziu a tvorivosť, vytváranie malých tanečných celkov predovšetkým žiakmi a následné hodnotenie diela.

Klasický tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

Upevňovanie základov klasickej tanečnej techniky. Správne držanie tela, postavenie dolných a horných končatín, základné pozície a pohybové princípy.	Žiak si upevňuje správne držanie tela a základné technické návyky klasického tanca.	Žiak dokáže zaujať správne základné pozície a vykonať jednoduché cvičenia klasického tanca technicky správne.
Cvičenie pri tyči a na voľnosti. Základné prvky plié, relevé, battement tendu, battement jeté, rond de jambe a jednoduché kombinácie.	Žiak rozvíja koordináciu, stabilitu, silu a presnosť pohybu.	Žiak zvládne základné cvičenia pri tyči a na voľnosti a dokáže ich spojiť do jednoduchých väzieb.
Rozvoj pohybových schopností. Cvičenie na rozvoj flexibility, sily, rovnováhy, stability a koordinácie.	Žiak si uvedomuje správne zapojenie jednotlivých svalových skupín a rozvíja svoje fyzické dispozície.	Žiak vykonáva primerané posilňovanie, strečingové a koordinačné cvičenia bezpečne a technicky správne.
Adagio a práca s rovnováhou. Pomalé pohybové väzby, prenášanie váhy, rovnovážne polohy a kontrola pohybu.	Žiak rozvíja schopnosť kontrolovať pohyb, udržať rovnováhu a pracovať s plynulosťou pohybu.	Žiak dokáže vykonať jednoduchú adagiovú väzbu s primeranou stabilitou, plynulosťou a výrazom.
Malé allegro a skokové prvky. Základné skoky primerané veku a technickej úrovni žiaka, práca s odrazom a dopadom.	Žiak rozvíja pružnosť, koordináciu, rytmické cítenie a správnu techniku odrazu a dopadu.	Žiak dokáže vykonať jednoduché skokové kombinácie s kontrolovaným odrazom a bezpečným dopadom.
Točenie a orientácia v priestore. Prípravné cvičenie na piruety, zmeny smeru a priestorové väzby.	Žiak rozvíja orientáciu v priestore, stabilitu a schopnosť koordinovať pohyb pri zmene smeru.	Žiak zvláda základné prípravné cvičenia na otáčanie a jednoduché obraty s primeranou kontrolou tela.

Estetika a výraz tanečného prejavu. Kultivovaný pohyb, držanie tela, práca paží, hlavy a výraz.	Žiak si uvedomuje význam estetickej kvality pohybu a výrazovej stránky tanečného prejavu.	Žiak prezentuje kultivovaný a primerane výrazový tanečný prejav s dôrazom na technickú presnosť.

September

189. zadeľovanie hodín
190. oboznámenie žiakov s bezpečnostnými predpismi na sále a pri cvičení.
191. stručné zopakovanie učiva druhého ročníka
192. chôdza, beh, vytočenosť, perovanie. valaské kroky, rotácia, zoznámenie so stavbou tela

Október

193. cvičenie čelom k tyči I., II., IV., V. pozícia nôh
194. demi plie, degage, battement tendu, prípravné port de bras
195. valaské hravé, pozície dolných končatín, perovanie váhou
196. funkcie a pohybové možnosti chrbtice

November

197. demi plié v I., II., V pozícii, battement tendu z I. a V. pozície, battement tendu en cloche,
198. prednožovaný krok ťahom, nahadzovaný
199. napätie a uvoľnenie
200. priestorové cvičenia v rôznych formáciách

December

201. rond de jambe par terre
202. kombinácie skokov
203. tanečné motívy z Liptova
204. tanečné improvizácie

Január

205. opakovanie cvikov čelom a bokom k tyči, battement tendu soutenu
206. poskok s prednožením v attitude
207. tanečné motívy z Myjavy
208. civilný a tanečný prejav

Február

209. battement tendu jeté,
210. valčíkový krok s použitím demi plié
211. motívy a karička zo Zemplína
212. pohyb v horizontálnom a vertikálnom smere

Marec

213. battement tendu a battement tendu jeté do demi plié, rozvoj dispozícií

214. tanečné variácie a párový tanec
215. rotácia
216. samostatné choreografie a nácvik centrálneho tanca

Apríl

217. polohy sur le cou d epied, relevé abaissé
218. cvičenie na zemi spojené s rozvojom dispozícií
219. ľudové tance a hry s pevnou formou
220. ťažisko tela, choreografia

Máj

221. demi plié pri tyči v I. a II., V. pozícii spojené s predklonom, úklonom a záklonom
222. temps levé sauté v I., II. Pozícii
223. stavba tanca
224. príprava tanca na absolventský koncert

Jún

225. čistenie tanca na absolventský koncert
226. absolventský koncert
227. rozvíjanie prvkov a pohybu prebraných za školský rok
228. improvizácie zamerané na samostatnosť

Ľudový tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Základné princípy ľudového tanca a správne držanie tela. Upevňovanie základných tanečných postojov, chôdze, poskokov, prísunov a jednoduchých tanečných krokov vychádzajúcich zo slovenského folklóru.	Žiak si upevňuje správne držanie tela, techniku základných tanečných krokov a koordináciu pohybu.	Žiak dokáže samostatne a technicky správne vykonať kroky ľudového tanca a používa ich v jednoduchých tanečných väzbách.
Rytmické a pohybové cvičenia. Precvičovanie jednoduchých a zložitejších rytmických motívov, práca s tempom, dynamikou a charakterom ľudovej hudby.	Žiak rozvíja rytmické cítenie, hudobnú predstavivosť a schopnosť reagovať pohybom na zmeny v hudobnom sprievode.	Žiak dokáže udržať pravidelný rytmus, reagovať na zmenu tempa a dynamiky a prispôsobiť pohyb charakteru ľudovej hudby.

Tanečné kroky slovenských ľudových tancov. Nácvik a kombinovanie základných krokov vybraných slovenských regiónov, napr. polka, valčík, čardáš, odzemkové a cifrové prvky primerané veku žiaka.	Žiak poznáva charakteristické pohybové prvky slovenského folklóru a dokáže ich využívať v tanečných kombináciách.	Žiak zvládne základné tanečné kroky vybraných ľudových tancov a dokáže ich spojiť do jednoduchých tanečných väzieb.
Párový ľudový tanec. Základné princípy tanca vo dvojici, držanie partnerov, zmena smeru a jednoduché priestorové variácie.	Žiak rozvíja schopnosť spolupracovať s partnerom, vnímať jeho pohyb a prispôsobiť mu vlastný tanečný prejav.	Žiak dokáže tancovať jednoduchú tanečnú väzbu vo dvojici, dodržiava správne držanie a rešpektuje priestor partnera.
Charakter a regionálna rozmanitosť slovenského ľudového tanca. Zoznamovanie sa s typickými pohybovými prvkami a charakterom tancov vybraných slovenských regiónov.	Žiak získava základné povedomie o rozmanitosti slovenského folklóru a vníma rozdiely v charaktere jednotlivých tancov.	Žiak dokáže rozlíšiť základný charakter vybraných ľudových tancov a primerane ho vyjadriť pohybom.
Ľudový tanec ako súčasť kultúrneho dedičstva. Spoznávanie vybraných ľudových piesní, tancov, zvykov a tradícií Slovenska prostredníctvom pohybu a hudby.	Žiak si vytvára pozitívny vzťah k slovenskému folklóru a uvedomuje si jeho kultúrnu a spoločenskú hodnotu.	Žiak pozná vybrané prvky slovenského ľudového tanca a dokáže ich primerane prezentovať v tanečnom vystúpení.

September

229. opakovanie základov ľudového tanca: správne držanie tela, základné tanečné postoje, chôdza, jednoduché poskoky a prísuny, rozvoj koordinácie a rytmického cítenia
230. rytmus a tempo: rytmické cvičenia na ľudovú hudbu, pravidelný pulz, striedanie pomalého a rýchleho tempa, reakcia na hudobný sprievod

231. základné tanečné kroky: precvičovanie a kombinovanie prísunových, poskočných a krokových väzieb v jednoduchých tanečných motívoch
232. tanečná väzba: spájanie osvojených krokov do krátkej väzby, práca v rade a kruhu, orientácia v priestore

Október

233. polkový krok: nácvik základného polkového kroku, správne držanie tela a rytmická presnosť
234. variácie polkového kroku: zmeny smeru, jednoduché priestorové variácie a prepájanie krokov
235. polka vo dvojici: základné držanie partnerov, koordinácia pohybu vo dvojici a zmena smeru
236. tanečná zostava: spojenie polkových krokov do jednoduchej choreografickej väzby

November

237. valčíkový charakter: oboznámenie sa s trojdobým rytmom, základný valčíkový krok a práca s hudobným frázovaním
238. valčík vo dvojici: správne držanie partnerov, vedenie a nasledovanie pohybu
239. priestorové variácie: pohyb dvojíc v kruhu, zmena smeru a jednoduché priestorové obrazce
240. tanečná etuda: spojenie valčíkových krokov a priestorových prvkov do krátkej tanečnej etudy

December

241. zimné a vianočné ľudové tradície: ľudové piesne, koledy a pohybové hry spojené so zimným obdobím
242. ľudové tanečné motívy: výber jednoduchých tanečných prvkov vhodných na spracovanie vianočnej alebo zimnej choreografie
243. tvorba choreografie: spájanie tanečných krokov, práca v skupinách, zmeny formácií a priestorové riešenia
244. nácvik a prezentácia krátkej sviatočnej tanečnej choreografie, práca s výrazom a javiskovým prejavom

Január

245. opakovanie učiva: zopakovanie základných krokov, rytmov a tanečných väzieb z prvého polroka
246. čardáš: oboznámenie sa s charakterom čardášu, základné kroky a rytmické princípy
247. čardášové variácie: kombinovanie krokov, zmeny tempa a smeru, práca s dynamikou
248. čardáš vo dvojici: jednoduché párové väzby, koordinácia a spoločný tanečný prejav.

Február

249. ľudový tanec vo dvojici: opakovanie párového držania, vedenie a nasledovanie, orientácia partnerov v priestore
250. prepájanie polkových, valčíkových a čardášových prvkov
251. zmeny tempa, dynamiky a rytmického charakteru pri zachovaní technickej správnosti
252. tanečná improvizácia: jednoduché vlastné pohybové riešenia na ľudovú hudbu, obmeny osvojených krokov

Marec

253. oboznámenie sa s charakteristickými prvkami vybraného slovenského regiónu
254. nácvik základných krokov a pohybových motívov typických pre vybraný región
255. spájanie regionálnych krokov do kratších tanečných celkov
256. práca v skupinových formáciách, synchronizácia pohybu a priestorová orientácia

Apríl

257. odzemkové a cifrové prvky: primerané veku žiaka, základné poskoky, jednoduché individuálne pohybové motívy a práca s rytmom
258. vlastné obmeny tanečných motívov, jednoduchá improvizácia a reakcia na hudobný podnet
259. pohybová komunikácia medzi dvojicami alebo skupinami, striedanie tanečných motívov
260. vytvorenie krátkej etudy využívajúcej osvojené ľudové tanečné prvky

Máj

261. opakovanie a výber krokov vhodných do záverečnej choreografie

262. spájanie tanečných krokov, priestorových útvarov a hudobných motívov
263. precvičovanie jednotlivých častí, synchronizácia skupiny, práca s tempom a dynamikou
264. práca s výrazom, držaním tela, energiou pohybu, nástupmi, odchodmi a orientáciou na javisku

Jún

265. opakovanie tanečného repertoáru: zopakovanie vybraných slovenských ľudových tancov a základných tanečných krokov
266. odstránenie technických nedostatkov, precvičenie prechodov a priestorových zmien
267. kompletné prevedenie choreografie s hudobným sprievodom, práca s výrazom a javiskovou disciplínou
268. prezentácia nadobudnutých tanečných zručností, sebareflexia žiaka a zhodnotenie celoročnej práce

Kreatívny tanec

Obsah	Kompetencie	Výstup
Rozvoj pohybovej fantázie a tvorivosti. Pohybové hry, improvizácia a tvorba vlastných pohybových riešení.	Žiak rozvíja predstavivosť, tvorivosť a schopnosť samostatne vyjadriť myšlienku pohybom.	Žiak dokáže vytvoriť jednoduché vlastné pohybové riešenie na zadaný podnet.
Pohyb ako prostriedok sebavyjadrenia. Vyjadrenie nálady, pocitu, charakteru alebo príbehu prostredníctvom pohybu.	Žiak dokáže prepojiť vnútorný prežitok s pohybovým prejavom a vyjadriť ho primeranými pohybovými prostriedkami.	Žiak dokáže pohybom vyjadriť jednoduchú emóciu, náladu alebo charakter postavy.
Dynamika a kvalita pohybu. Striedanie napätia a uvoľnenia, rýchleho a pomalého pohybu, veľkého a malého pohybového rozsahu.	Žiak vníma rozdielne kvality pohybu a dokáže ich vedome využívať pri tanečnom prejave.	Žiak dokáže meniť dynamiku, tempo a rozsah pohybu podľa hudobného alebo pohybového podnetu.
Pohybová improvizácia. Individuálna a skupinová improvizácia, spontánne pohybové reakcie a obmeny známych pohybových motívov.	Žiak rozvíja spontánnosť, odvahu a schopnosť tvorivo reagovať na pohybový alebo hudobný podnet.	Žiak dokáže samostatne improvizovať a primerane reagovať na zadaný podnet.
Tvorba tanečnej kompozície. Spájanie pohybových motívov, opakovanie, obmena a tvorba jednoduchej choreografickej štruktúry.	Žiak rozvíja schopnosť organizovať vlastné pohybové nápady do jednoduchého celku.	Žiak dokáže vytvoriť krátku tanečnú kompozíciu s využitím vlastných pohybových motívov.
Prezentácia a sebareflexia. Predvedenie vlastnej pohybovej tvorby, pozorovanie práce spolužiakov a jednoduché	Žiak získava schopnosť prezentovať svoju tvorbu, vnímať kvalitu pohybu a primerane reflektovať vlastnú prácu.	Žiak dokáže prezentovať vlastnú krátku tanečnú kompozíciu a slovne vyjadriť základnú reflexiu svojho pohybového prejavu.

hodnotenie vlastného prejavu.		

September

269. Telo ako nástroj pohybu: uvedomenie si jednotlivých častí tela, izolovaný pohyb, pohyb v stoji a na zemi, jednoduché pohybové hry.
270. Pohyb a priestor: pohyb vpred, vzad, do strán, diagonálne a v kruhu, využívanie osobného a spoločného priestoru.
271. Pohybové kvality: skúmanie rozdielov medzi napätím a uvoľnením, veľkým a malým pohybom, plynulým a prerušovaným pohybom.
272. Pohybová improvizácia: krátke individuálne improvizácie na rôzne hudobné a slovné podnety.

Október

273. Rytmus a pohyb: reakcia tela na pravidelný a nepravidelný rytmus, pohyb podľa rytmického motívu.
274. Tempo: pohyb v pomalom, strednom a rýchlom tempe, plynulé prechody medzi jednotlivými tempami.
275. Dynamika pohybu: striedanie silného a jemného pohybu, akcent, zastavenie a pokračovanie v pohybe.
276. Hudobná improvizácia: vytvorenie krátkej pohybovej etudy na vybranú hudobnú skladbu.

November

277. Emócia v pohybe: vyjadrenie radosti, smútku, prekvapenia, hnevu alebo pokoja prostredníctvom pohybu.
278. Pohybový charakter: tvorba pohybu podľa charakteru postavy, zvieraťa alebo predmetu.
279. Pohybový kontrast: veľký – malý, rýchly – pomalý, ľahký – ťažký, vysoký – nízky pohyb.
280. Tanečná etuda: vytvorenie krátkej etudy, ktorá obsahuje minimálne dve rozdielne pohybové kvality.

December

281. Pohyb a príbeh: vyjadrenie jednoduchej situácie alebo deja bez použitia slov.
282. Zimná a sviatočná tematika: tvorba pohybov na motívy zimy, snehu, radosti a sviatočnej atmosféry.
283. Skupinová kompozícia: spoločná tvorba krátkej choreografie, rozdelenie priestoru a pohybových úloh.
284. Prezentácia: nácvik a prezentácia vytvorenej skupinovej tanečnej kompozície.

Január

285. Opakovanie a rozvoj improvizácie: opakovanie pohybových kvalít a improvizačných princípov z prvého polroka.
286. Pohybový motív: vytvorenie jednoduchého pohybového motívu a jeho opakovanie.
287. Obmena pohybového motívu: zmena smeru, úrovne, tempa, dynamiky a veľkosti pohybu.
288. Motívová kompozícia: vytvorenie krátkej tanečnej etudy s využitím opakovania a obmeny pohybového motívu.

Február

289. Pohyb vo dvojici: zrkadlenie pohybu, nasledovanie partnera a jednoduchý pohybový dialóg.
290. Kontakt a reakcia: bezpečné reagovanie na pohyb partnera, zmena vedúceho a nasledovníka.
291. Spoločná improvizácia: tvorba pohybovej situácie vo dvojici na hudobný alebo tematický podnet.
292. Tanečný dialóg: vytvorenie krátkej choreografickej etudy vo dvojici.

Marec

293. Práca v skupine: spoločný pohyb, synchronizácia, zmena formácií a vzájomné vnímanie tanečníkov.
294. Priestorové útvary: rad, kruh, zástup, diagonála a jednoduché priestorové prechody.
295. Individuálny a skupinový pohyb: striedanie spoločného pohybu s individuálnymi pohybovými vstupmi.
296. Skupinová choreografia: vytvorenie krátkej kompozície využívajúcej minimálne tri priestorové útvary.

Apríl

297. Tanečný obraz: vytvorenie pohybového obrazu na konkrétnu tému alebo vizuálny podnet.
298. Práca s predmetom: tvorivé využitie jednoduchého predmetu ako súčasti tanečného prejavu.
299. Hudba ako inšpirácia: tvorba pohybového materiálu podľa charakteru, rytmu a nálady hudby.
300. Pohybová kompozícia: spojenie vytvorených pohybových materiálov do ucelenej tanečnej etudy.

Máj

301. Tvorba vlastnej choreografie: výber pohybových motívov a vytvorenie základnej choreografickej štruktúry.
302. Kompozícia a dramaturgia: usporiadanie pohybových motívov, práca s úvodom, hlavnou časťou a záverom.

303. Priestor a formácie: doplnenie choreografie o zmeny priestorových útvarov a pohybové prechody.
304. Výraz a interpretácia: práca s výrazom, dynamikou, energiou a javiskovým prejavom.

Jún

305. Dokončenie choreografie: opakovanie jednotlivých častí, spájanie pohybového materiálu a odstránenie nepresností.
306. Nácvik celku: synchronizácia, priestorové zmeny, hudobné väzby a plynulé prechody medzi jednotlivými časťami.
307. Generálna skúška: kompletné prevedenie choreografie, práca s nástupom, javiskovým priestorom a záverečným obrazom.
308. Záverečná prezentácia a reflexia: prezentácia vlastnej tvorby, hodnotenie tanečného prejavu a jednoduchá sebareflexia celoročnej práce.

Metodicko - didaktické postupy:

Jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetov klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec, tanečná prax, prebieha podľa platného učebného plánu č. 37 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	4. ročník 1. časť I. stupeň	4,5 hodiny týždenne: 1,0 klasický tanec, 1,0 ľudový tanec, 1,0 kreatívny tanec 1,5

		tanečná prax, tanečný súbor (nepovinný predmet 2. hod.*)

V 4. ročníku prvého stupňa sú podľa učebného plánu pridelené 4,5 vyučovacie hodiny. Tento ročník je prelomový vo vnímaní a zodpovednosti žiaka, postoj k tancu a hudbe, sebadisciplíne. Ak žiak pravidelne navštevuje školu od prípravného ročníka, tak v tomto ročníku už vie či bude pokračovať alebo nie. Sú vyformované základné postoje k zodpovednosti, disciplíne, ovládanie tela, hudobné vnímanie a cítenie. To je predpoklad pre ďalšie pokračovanie v štúdiu na ZUŠ.

Ciele

309. v tomto ročníku sa doraz kladie na vypracovanie priehlavku, ktorý je potrebný na správny odraz a dopad v I. skupine skokov,
310. dôležité je správne držanie tela
311. cviky treba v norme opakovať, jednoducho kombinovať a rytmizovať. Postupne získavať lepšiu vytočenosť a silu dolných končatín
312. motívy a tance oboch regiónov sú rytmicky bohaté ja potrebné rozvíjať a zdokonaľovať rytmické cítenie a pohyblivosť rúk a nôh
313. vzpriamené, pevné a elegantné držanie tela je potrebné v oboch oblastiach
314. oboznamovať žiaka s priestorom, rozvíjať a skvalitňovať pohyb, počúvať, precítiť a vytancovať hudbu. Je vhodné využívať široký rozsah hudobného materiálu

Klasický tanec:

315. štvrtý ročník dáva dôraz na 3 hlavné kritéria, ktoré sú nesporne dôležité aj pre iné tanečné štýly - fyzické dispozície, psychické dispozície, talent na tanec,
316. aj na ZUŠ je predpokladom, aby žiak aspoň sčasti zvládol tieto kritériá - sú nezlučiteľné hlavne v správnom prevedení tréningu pri tyči a na voľno

Ľudový tanec:

317. všeobecné zoznámenie sa s tanečnými oblasťami Zemplína a Horehronia

Kreatívny tanec:

318. kreatívny tanec je istým uvoľnením od strnulého klasického tanca, uvoľňuje a akceptuje prirodzené anatomické vlastnosti tela, mal by rozvíjať individuálny výraz žiaka

Tanečná prax:

319. rovnomerne sa delí ku každému tanečnému predmetu

Klasický tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

Správne držanie tela a základné postavenie pri cvičení	Rozvíja správne pohybové návyky a uvedomenie si osi tela	Žiak dokáže udržať správne postavenie tela počas cvičenia
Cvičenia pri tyči – plié v základných pozíciách	Rozvíja silu, stabilitu a koordináciu dolných končatín	Žiak správne vykonáva plié v osvojených pozíciách
Battement tendu a jeho varianty	Rozvíja presnosť pohybu, koordináciu a silu chodidiel	Žiak dokáže vykonať battement tendu s primeranou technickou presnosťou
Battement jeté	Rozvíja dynamiku a presnosť dolných končatín	Žiak dokáže vykonať základný pohyb v správnom smere a rytme
Rond de jambe par terre	Rozvíja pohyblivosť bedrového kĺbu a koordináciu	žiak zvláda základný princíp rond de jambe par terre
Passé a základné prípravné cvičenia	Rozvíja rovnováhu a koordináciu	Žiak dokáže správne nastaviť pracovnú nohu do passé
Port de bras	Rozvíja koordináciu paží, hlavy a tela	Žiak dokáže používať paže kultivovane a koordinovane
Adagio – jednoduché pohybové väzby	Rozvíja rovnováhu, plynulosť a výraz	Žiak dokáže spojiť jednoduché prvky do plynulej väzby
Allegro – základné skokové prvky	Rozvíja pružnosť, koordináciu a rytmické cítenie	Žiak dokáže vykonať jednoduché skokové prvky v správnom rytme
Otočky – prípravné cvičenia	Rozvíja orientáciu, rovnováhu a koordináciu	Žiak zvládne základnú prípravu na otočku a jednoduchú otočku podľa svojich možností

Práca v priestore – diagonály a jednoduché väzby	Rozvíja priestorovú orientáciu a pohybovú pamäť	Žiak dokáže bezpečne a samostatne prejsť jednoduchú tanečnú dráhu

Ľudový tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Základné postavenie tela, držanie tela a paží v ľudovom tanci	Rozvíja správne držanie tela, orientuje sa v priestore.	Žiak dokáže zaujať správne tanečné postavenie a udržať primerané držanie tela
Chôdza, beh, poskoky, cval a prísunné kroky v ľudovom tanci	Žiak dokáže kombinovať základné krokové motívy v jednoduchých väzbách	Žiak dokáže kombinovať základné krokové motívy v jednoduchých väzbách
Jednoduché tanečné kroky slovenského ľudového tanca	Rozvíja cit pre charakter ľudového pohybu	Žiak zvláda základné kroky a vie ich vykonať s primeraným tempom a dynamikou
Tance v kruhu, dvojiciach a radoch	Rozvíja priestorovú orientáciu a schopnosť spolupracovať v skupine	Žiak sa orientuje vo formáciách a dokáže dodržať smer a priestorové usporiadanie
Dynamika, výraz a charakter ľudového pohybu	Rozvíja umelecké cítenie a výrazové schopnosti	Žiak dokáže primerane vyjadriť charakter tanca pohybom

Kreatívny tanec		
Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Práca s telom a uvedomovanie si jednotlivých častí tela	Rozvíja telesné uvedomenie a schopnosť vedome ovládať pohyb	Žiak dokáže izolovane zapájať jednotlivé časti tela a vedome kontrolovať pohyb
Pohyb v priestore – smer, úroveň, veľkosť a dráha pohybu	Rozvíja priestorovú orientáciu	Žiak dokáže meniť smer, úroveň a rozsah pohybu podľa zadania

Pohybové kontrasty – napätie/uvoľnenie, pomaly/rýchlo, veľký/malý pohyb	Rozvíja výrazové a interpretačné schopnosti	Žiak dokáže vedome používať pohybové kontrasty
Skupinová improvizácia	Rozvíja spoluprácu, vnímanie skupiny a rešpektovanie ostatných	Žiak dokáže pracovať v skupine a prispôsobiť svoj pohyb spoločnej úlohe
Práca s predmetom v tanečnej improvizácii	Rozvíja tvorivosť a koordináciu	Žiak dokáže bezpečne a tvorivo využívať jednoduchý predmet v pohybe
Nácvik a prezentácia vlastnej pohybovej kompozície	Rozvíja sebadôveru a javiskový prejav	Žiak dokáže prezentovať vlastnú krátku pohybovú kompozíciu pred ostatnými

Žiak absolvovaním 4. ročníka 1. časti 1. stupňa základného štúdia získa primárne umelecké vzdelanie.

September

320. zadeľovanie hodín
321. oboznámenie žiakov s bezpečnostnými predpismi na sále a pri cvičení, opakovanie učiva z 3. ročníka
322. použitie V. pozície pri battement tendu simple a jeté
323. jednokročka, dvojkročka, zrážanie základné
324. rozvíjanie pohybu na zemi, v stoji a chôdzi

Október

325. IV. pozícia - demi-plié pri tyči vzhľadom na obtiažnosť, battement tendu a jete v V. pozícii v priestore
326. zrážaný striedavý hore dole s prídupom
327. pohyb vlna, smery pohybov
328. výber, prehrávka skladby na záverečný koncert a následné žiacke improvizácie

November

329. battement degage, battement demi degage, battement soutenu par terre, epaulement
330. karičkový krok hladký, ťahom, váhou
331. švihové cvičenia hornej a dolnej časti tela
332. teoretické zdokonaľovanie, výklad zápis

December

333. preparation a rond de jambe par terre en dehors a en dedans, otočenia na zemi
334. preberanie skupiny "treščak"
335. švihové a ťahové cvičenia
336. príprava možných tancov na „Vianočný koncert"

Január

337. battement fondu - póza sur le cou de pied, battement frapé, v priestore battement tendu do epaulement
338. rotácia na mieste a z miesta, u chlapcov čapáše
339. izolácie jednotlivých častí tela, práca v kolektíve vnímanie jeden druhého
340. v tanečnej praxi nácvik tanca na koncert

Február

341. skúšanie prebratých prvkov aj v priestore
342. prvky z radu dupák, ďubašík zrážaný
343. párové motívy Zemplín a Horehronie
344. symetria a asymetria

Marec

345. battement relevé lent na 90, coupe, temps leve saute v V. poz.
346. tanečné variácie
347. špecifické prvky pre dievčatá a chlapcov v ľudovom tanci
348. nácvik choreografie so zameraním na jednotlivé prvky

Apríl

349. rozšvihanie nôh, grand battement jete, echappe z V. poz do II.
350. nácvik menších ľudových choreografií z prebratého množstva prvkov
351. vyjadrenie hudby pomocou tela kombinovať rýchle a pomalé pasáže
352. príprava tancov na eventuálne koncerty

Máj

353. passé na 45 a 90
354. žiacke zoskupenia prvkov do ľudovej variácie
355. vlastné kreatívne hudobné a herecké prejavy
356. príprava tanca na záverečný koncert

Jún

357. opakovanie učiva
358. záverečný absolventský koncert
359. **malá absolventská skúška**

360. teoretická zdatnosť a improvizácia

Malá absolventská skúška

Pri ukončení 4. ročníka je novinkou malá absolventská skúška, ktorá pozostáva z praktickej a teoretickej časti. V teoretickej časti je to doterajšia znalosť prebraného učiva v oblasti tanečnej prípravy, klasického tanca a ľudového tanca+ malá improvizácia na hudbu. V praktickej časti je to zaradenie absolventov prvej časti prvého stupňa do záverečného absolventského koncertu

Metodicko- didaktické postupy

Vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy. Vyučovanie predmetov klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec, tanečná prax, prebieha podľa platného učebného plánu č. 37 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

Profil absolventa tanečného odboru

Tanečný odbor obohacuje deti a mládež o tanečný prejav. Podporuje cítenie hudby a hudobného a tanečného žánru. Vychováva budúcich amatérských, ale i profesionálnych tanečníkov. Pri mimoriadnom nadaní môže žiak alebo absolvent pokračovať na Tanečnom konzervatóriu alebo Štátnych konzervatóriách a v neposlednom rade i v amatérskych súboroch. Ďalej môže nadviazať na svoje praktické znalosti na Vysokej škole múzických umení v odboroch pedagóg, choreograf, tanečná teória alebo učiteľ so zameraním na ZUŠ. Štúdium sa zameriava na rozvoj

schopností pohybového a tanečného prejavu. V nižších ročníkoch formou hry a vo vyšších formou nácviku. Podporuje individualitu, ale i kolektívny pohybový prejav.

I. stupeň základného štúdia je orientovaný na základy tanečných žánrov ako je klasický tanec, ľudový tanec, novodobý tanec, jazzový tanec a tanečná prax. Každý ročník by mal vyvrcholiť v záverečnom koncerte, kde žiaci predvedú svoje znalosti z naučenej látky počas celého roku vo forme tancov.

Školský vzdelávací program ZUŠ Bernolákovo

Výtvarný odbor

pre prvú časť I. stupňa základného štúdia ZUŠ

ISCED 1 B

Výtvarný odbor

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania	***Výtvarná výchova***

Poslanie a charakteristika predmetu

a./ Poslaním predmetu VO je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k výtvarnému prejavu, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať výtvarné skúsenosti, vedomosti a zručnosti. Predmet má poskytovať žiakom základy odborného vzdelania a vychovávať vnímavého konzumenta výtvarnej kultúry i aktívneho tvorcu, ktorému je výtvarný prejav životnou potrebou.

Aby sme dosiahli tieto ciele, treba rozvíjať najmä:

- výtvarnú predstavivosť, fantáziu, orientáciu vo výtvarných formách a výraze

- výtvarné návyky žiakov

- schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: kresliarske, maliarske, priestorové

- výtvarnú pamäť a predstavivosť v spojení s jednotlivými činnosťami

- orientáciu vo výtvarných formách, žánroch a slohoch

- schopnosť samostatne vyhľadávať, vyberať, vyhodnotiť a spracovať vizuálne informácie a uviesť ich do vzťahu s obsahom výtvarného diela

b./ Výtvarná výchova je zložená z viacerých samostatných predmetov nadväzujúcich na PVV a to na kresbu, maľbu, modelovanie, dekoratívne činnosti s alternatívnymi formami práce. Diferencovať treba výučbu tých žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie odborné štúdium. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním audiovizuálnych a multimediálnych pomôcok.

	Prípravný ročník	2 hodiny týždenne

Učebný plán výtvarného odboru ZUŠ

Prípravné štúdium

Spolu: 66 hodín

Kresba – 20 hodín (10 krát za školský rok)

Maľba – 16 hodín (8 krát za školský rok)

Grafika – 8 hodín (4 krát za školský rok)

Dejiny výtvarného umenia – doplňujúce (napr. pri motivácií)

Dekoratívne činnosti – 22 hodín (11 krát za školský rok)

(priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom)

UČEBNÉ OSNOVY ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Názov predmetu: kresba

Časový rozsah výučby: **20 hodín**

Názov odboru štúdia: **prípravné štúdium**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Plošné zobrazenie predmetov pomocou čiar, alebo bodov – kresba – vo všetkých svojich podobách dominuje medzi ostatnými výtvarnými aktivitami. Žiaci sa učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar, zdôrazniť alebo potlačiť detaily. Štúdijná kresba zahŕňa výtvarný prepis prírodnín a rôznych predmetov, zátiší, zvierat, postáv alebo krajiny. Prostredníctvom kresby a kresliarskych etúd žiaci objavujú špecifickú reč kresliarskych prostriedkov. Všímajú si jednotlivé nástroje a materiály a ich rozdielne účinky.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Osvojenie základných vyjadrovacích prostriedkov v kresbe, rozvoj spontánnosti, motorických návykov, pozorovacích schopností, podnecovanie obrazotvornosti.

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

- hravá a spontánna tvorba
- individuálny prístup
- pozitívne hodnotenie
- odbúranie stereotypu a schém v zobrazovaní
- rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
- ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
- brainstorming
- autoevaluácia

KRESBA

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti, poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Bod	- výrazové možnosti kresliacich nástrojov - hra so stopou Bod ako základný elementárny prvok výtvarného vyjadrenia	-komunikovanie bodov – prechod do línie, plochy - znázorňovanie rôznych štruktúr, plôch - východisko príbehu	ceruza, uhlík, tuš, drievko, krieda, odtlačok, kresba prstami	Naučiť sa vytvárať rôznorodé kompozície pomocou základného vyjadrovacieho prostriedku, pracovať s rôznymi kresliarskymi nástrojmi.
Línia	- zážitok zo spoznávania čiary, rozmanitosť a dynamika	priamka, krivka, pravidelnosť nepravidelnosť, poriadok - chaos, vyjadrenie pocitu, emócie, dynamika čiary – príbeh čiary	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa pracovať s líniou ako výrazovým prostriedkom. Rozvíjať spontánnosť a motoriku žiaka.

Línia/plocha	– riešenie plochy pomocou línie a bodu – vyjadrenie vnemu, zážitku	príbeh, pocit, let vtákov, pohyb bodu, prepis hudby, využitie vzťahu línie k bodu, línia a prírodné tvary, lineárna kresba konkrétneho tvaru	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami, kresba prstami	Naučiť sa využívať líniu ako stavebný prvok plochy. Zážitok z haptickej tvorby.
Línia, bod a tvar	- rozvoj obrazotvornosti (objavovanie významov v náhodných tvaroch), využitie nepresných tvarov na zobrazovanie - vizuálne vnímanie tvaru	Hra s obrysom, predmety videné proti svetlu, tiene predmetov, symetria - asymetria	kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Schopnosť pozorovať a vyjadriť obrysy rôznych tvarov. Rozvoj obrazotvornosti

Tvar	- uvedomenie si výrazu tvaru - vytváranie novotvarov v kompozícii	Deformácie, štylizácia, posun, zväčšovaniezmenšovanie tvarov, zjednodušovanie tvarov, vzájomné vzťahy tvarov, práca so šablónou – radenie, variovanie tvarov, skúmanie a zobrazovanie predmetov na základe hmatového vnemu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Podnecovať obrazotvornosť a schopnosť žiaka vytvárať tvarovú kompozíciu, novú skutočnosť. Narušiť stereotyp v dominancii zrakového vnemu.

Svetlo – tieň	- pokus o zachytenie plastickosti reálneho predmetu	Kresba predmetu podľa skutočnosti, svetlo-tieň ako kontrast, umelé a prirodzené osvetlenie, hry s obrysmi, s tieňmi, predmety videné proti svetlu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Základný nácvik predmetu podľa skutočnosti. Objavovanie neurčitého, skrytého.
Objem	- využitie bodu a línie na vytvorenie svetla, tieňa	Práca s kresliarskym nástrojom – odstupňovanie intenzity čiar, druhy čiar, vrstvenie čiar, zmnožovanie, prekrývanie, šrafovanie	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Primerane veku zvládnuť techniku tieňovania. Rozvoj predstavivosti, obrazotvornosti.
Plocha	- kompozičná výstavba plochy pomocou bodu, línie, tvaru (doterajších poznatkov	Uzatvorená, otvorená plocha, statická, dynamická plocha. Pomocou zmnožovania tvarov,	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri riešení plochy. Schopnosť vytvárať
		zhusťovania bodov, línií riešiť plochu.		rozličné varianty riešenia plochy.
Plocha (čmáranica)	361. vytváranie citlivej plošnej kompozície - vlastnosti ohraničenej a neohraničenej plochy 362. využitie kompozičného elementu plochy	Harmónia – disharmónia plochy, proporcia, dynamickosť, napätie, vyváženosť, ohraničená plocha, neohraničená plocha, posuny kompozičného elementu – makro, mikro	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Rozvíjať citlivosť pre plošnú kompozíciu. Rozvíjať citlivosť pre výtvarnú predstavivosť a fantáziu (pomocou hudby – tónu, zvuku rozvíjať a riešiť expresívne a oblé línie na pocitovej báze)

Rytmus	- usporiadanie prvkov, radenie prvkov, zmnožovanie prvkov	Pravidelnosť – nepravidelnosť, harmónia, - napätie, komponovanie geometrických tvarov, rytmus štruktúry, pozitív – negatív, opakovanie línií	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Vnímanie rytmu ako pravidelné usporiadanie. Naučiť sa vnímať rozdiel medzi rytmickým a nerytmickým. Hľadanie nového významu prvkov pri rytmickom opakovaní.
Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústredenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.

Názov predmetu: maľba

Časový rozsah výučby: **16 hodín**

názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **prípravné štúdium**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom maľby ja výstavba obrazu z farebných škvŕn a plôch. Maľba nadväzuje na kresliarske motívy, ale žiak sa učí využívať iné výrazové prostriedky a výtvarné formy. Žiaci sa zoznamujú s emotívnym (zážitkovým), dekoratívnym, monumentálnym, vecne popisným,

konštruktívnym prístupom k maľbe. Hra s farbami približuje žiakom vlastnosti maliarskych materiálov a nástrojov a podporuje živý maliarsky prednes.

Ciele vyučovacieho predmetu:

363. osvojenie si práce s farbou
364. naučiť sa miešať farby
365. rozvíjať spontánny detský prejav, manuálnu zručnosť
366. rozvíjať fantáziu, predstavivosť
367. odbúranie stereotypu a schém v zobrazovaní
368. poznávať základné kompozičné vzťahy

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

369. individuálny prístup
370. pozitívne hodnotenie
371. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
372. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
373. brainstorming
374. autoevaluácia

MAĽBA

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti, poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Farba	375. nosný výrazový prostriedok maľby 376. zoznámenie sa s farbami (teória) 377. miešanie farieb - symbolika farieb	Teplé a studené farby, miešanie pastelových odtieňov, farebná stopa - rôzne nástroje, farebná harmónia, farby ročných období,	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Osvojenie si práce s farbou hravou formou, skúšanie, experimentovanie. Podnietiť spontánnosť maliarskeho prejavu u žiakov. Oboznámiť s pôsobením farby.

Škvrna	- spontánne experimentovanie s farebnou škvrnou - využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, špachtľa, prsty) na vytvorenie škvŕn rôzneho charakteru - pastózna maľba	Vytvorenie abstraktnej, reálnej kompozície, dynamická, pulzujúca škvrna Artikulácia = doplnenie škvrny na čitateľný tvar, Interpretácia ´vyhľadanie tvaru v škvrne	Tempera, vodové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje	Vnímať škvrnu ako nosný prvok podnecujúci obrazotvornosť a jej dotváranie. Vyvolávať asociácie, inšpirovať, vytvárať predstavy.
Línia	378. línia ako prvok výstavby obrazu - línia ako nositeľ výrazu 379. línia ako prejav maliarskeho rukopisu 380. charakter línií	Vytvorenie lineárneho príbehu, farebné línie tvorené rôznymi maliarskymi nástrojmi (hra), línia ako gesto, horizontálna línia – asociácia pokoja, vertikálna línia – naznačuje pohyb nahor, šikmá línia – porušuje rovnováhu	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Nácvik zručnosti pri práci s maliarskymi nástrojmi a materiálmi. Viesť žiaka k vizuálnemu zážitku a subjektívnemu pocitu z línie.

Tvar	381. pravidelné geometrické tvary 382. nepravidelné tvary 383. tvar v spojení s farbou a svetlom vytvára dojem priestorovosti - charakter a výraz tvaru	Nepravidelné (prírodné, organické) – pravidelné (geometrické) tvary, otvorené tvary (prierez, vnútro), jednoduché – zložité tvary, abstrakcia, redukcia, štylizácia, reálne zobrazovanie skutočnosti, príbeh	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Rozvoj spontánneho detského výtvarného prejavu, rozvoj manuálnej zručnosti. Podnecovanie fantázie, predstavivosti a výtvarného vnímania.

Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti - maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	Maľba podľa predlohy, maľba spamäti, rôznorodosť formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre vyplnenie a vyváženie formátu.
Priestor	384. proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť 385. miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologického pôsobenia farby).	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).
Kompozícia	386. vyváženosť, súlad, harmónia maľby 387. vnímanie vzťahov medzi	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.
	zobrazenými prvkami	prvkov, hľadanie tvarových, proporčných kontrastov	maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	

Dynamika	- pocitová maľba - expresívny prejav	Asociačné hry, práca na veľké formáty (skupinová práca), ťahy štetcom, valčekom, špachtľou, fŕkanie farby, maľba rukami, nohami – priamy kontakt s farbou (haptické vnímanie), pastózna maľba	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Podporiť spontánny prejav u žiakov, prekonať obavy z veľkého formátu. Získavanie individuálneho vzťahu k farbe.

Názov predmetu: grafika

Časový rozsah výučby: **8 hodín**

názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **prípravný ročník**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci používajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či textúr. Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarný poriadok v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

388. rozvoj zručností, technických schopností
389. uvedomovanie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr, textúr

390. rozvoj predstavivosti a fantázie
391. objavovanie netradičných grafických techník
392. zoznámenie s protografickými postupmi

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

393. individuálny prístup
394. pozitívne hodnotenie
395. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
396. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
397. brainstorming
398. autoevaluácia

Učebné zdroje:

399. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
400. internet
401. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
402. špecializovaný grafický ateliér
403. xerox

GRAFIKA

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti, poznámky, ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Bod	- hľadať použitie bodu	Spontánne bodkovať do línií a tvarov veci okolo nás	Základné grafické techniky	Zoznámiť sa so základom grafickej techniky a materiálom
Línia	- využívať línie na spoznávanie	Využitie línie na získanie grafických zručností základných tvarov (špirála)	Základné grafické techniky	Naučiť vnímať dynamiku rukopisu.

Plocha a tvar	- vytvárať plochu a tvar na základe bodu a línie	Hľadať možností v prírodných a umelých formách	Základné grafické techniky	Vnímať plochu a tvar a poznávať jej vznik.
Hry	- hry so základnou grafickou gramotnosťou	Akákoľvek hra kombináciou výtvarných problémov	Základné grafické techniky	Nabádať k tvorivosti hrou.

Názov predmetu: dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom)

Časový rozsah výučby: **22 hodín**

Názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **prípravné štúdium**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerne vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby.

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Žiaci sa zoznamujú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekoru. Postupne sa učia podriadiť výtvarné myslenie voľbe štylizačného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné myslenie a znalosť výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

404. rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania
405. poznávanie a vytváranie rôznych tvarov
406. osvojenie si práce v základných technikách priestorovej tvorby, nadobúdanie zručnosti manipulácie s nástrojmi
407. získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky)
408. využívanie netradičných materiálov – redefinovanie
409. naučiť vnímať prostredie interiéru a exteriéru, ako prostredie pre tvorbu
410. osvojiť si a využívať výtvarné prvky

411. štrukturálne radiť dané elementy a stavať ich do nových súvislostí
412. poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

413. individuálny prístup
414. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová a individuálna práca)
415. skupinové hodnotenie
416. pozitívny charakter hodnotenia a motivácie
417. brainstorming
418. autoevaluácia
419. motivácia prostredníctvom dejín umenia
420. návštevy múzeí a galérií
421. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení

MODELOVANIE A PRÁCA S MATERIÁLOM

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti, poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Modelovanie	422. oboznámenie s hlinou 423. príprava hliny - modelovanie plochého plátu hliny - gestetické zásahy, otláčanie rozličných materiálov do plochy	- reliéf, odoberanie, pridávanie, pozitív – negatív - otláčanie rôznych materiálov (textílie, papiera, špagát) - opakovanie otláčania (rytmus) - gestetické zásahy rozličnými nástrojmi	Hlina, valček, špachtle, textílie, papier, (netradičné nástroje a predmety), iný materiál	Získavanie skúseností so základným modelovacím materiálom. Objavovanie nových možností, ako s ním pracovať. Rozvoj zručností pri modelovaní.

Modelovanie	- vytvorenie priestorovej práce - oboznámenie s viacpohľadovosťou, otáčanie, preklápanie, - budovanie plastického tvaru, modelovanie z ruky	Úžitkové predmety, plastický prepis pozorovanej skutočnosti, naratívny námet - tvorba tvarov modelovaním rukou, ale aj za pomoci rôznych nástrojov - odoberanie a pridávanie, rezanie, vrstvenie, spájanie častí do celku.	Hlina, špachtle, sitko, valček, drôt, pletivo, špagát, textil, papier	Rozvíjanie tvorivej fantázie pri vytváraní priestorového diela z hliny. Učiť budovať priestorovú kompozíciu z objemov a tvarov. Orientovať sa pri spájaní časti do celku.
Plastika z papiera	- vytvorenie spontánnej plastiky z krčeného papiera. - od deštrukcie papiera dieťa nachádza možnosti vyjadrenia	- spôsob práce vedie k abstrahovaniu a expresívnemu výrazu foriem naratívneho námetu. - používa postupy trhania,	Rozličné druhy papiera a kartónu, lepidlo a lepiaca páska, špagát	Odtabuizovanie primárnej funkcie papiera. Umožniť žiakovi vnímať papier, ako materiál na vytvorenie priestorového

		perforácie, spájania, krčenia, vrstvenia, lepenia a viazania papiera		diela. Získavanie zručností pri tvarovaní a spájaní papierového objektu, hľadanie estetického vzťahu k danému materiálu.

Kašírovanie	424. oboznámenie s technikou kašírovania 425. príprava materiálu na kašírovanie - využitie iných (nosných) materiálov	Kašírovanie na plochu reliéfu, muchláž, dekoláž, kašírovanie lepenie páskou, špagátom, gázou, papierovinou..., kombinovanie s inými technikami kresby a maľby (kolá, frotáž)	Papier, lepidlá, škrob, gáza, igelit, lep. Páska, textílie, špagát, drôt, pletivo, prírodniny a iné	Osvojenie si techniky kašírovania. Analyzovanie štruktúr povrchov videného sveta a ich prepis do výtvarného prejavu. Získavanie skúsenosti pri spájaní rôznych materiálov a ich harmonickom súznení, učiť sa konštruovať priestorový objekt. Chápať statické a kinetické vlastnosti
Koláž – asambláž	426. komponovanie rozličných materiálov na ploche obrazu 427. spájanie častí do nových celkov	Kombinovanie vystrihnutých častí alebo reálnych predmetov na ploche obrazu - farebné ladenie 428. komponovanie povrchov a textúr 429. uvedomovanie si tretieho rozmeru a jeho využitie	Papier, textil, kartón, odpadové materiály, drevo, dyha, prírodniny, predmety a iné.	Rozvoj kombinačných schopností žiaka. Haptický zážitok z dotyku. Rozvoj fantázie a vynaliezavosti pri využívaní odpadových materiálov.
Priestorové	- tvorba návrhu so	Pri vytváraní	Lepenka,	Získanie

objekty	zreteľom na štylizáciu - kombinovanie materiálov a techník - dôraz na statiku, pevnosť, funkčnosť a iné vlastnosti objektu	priestorových objektov využívame všetok dostupný materiál so zreteľom na možnosti dieťaťa. Využívame kombinácie materiálov. Používame techniky spájania, viazania, lepenia, zasúvania, ohýbania, lámania, rezania atď. Redefinujeme staré predmety, ktorým žiak dáva nový výraz a význam.	papier, drevo, kôra, korok, dyha, textil, drôt, pletivo, lepidlá, špagát, sadra, kamene, iné predmety	zručností a technických schopností pri vytváraní priestorových objektov. Zážitok zo stretnutia s novými materiálmi. Učiť sa konštruovať priestorový koncept.
Výtvarné hry a priestorové etudy	430. komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov 431. zbierky predmetov - prežívanie seba, ako súčasť výtvarného diela 432. skupinová práca	Využívanie stavebníc, zbierok predmetov pri komponovaní do daného priestoru. Jednoduchá forma land-artu, happeningu. Enviroment. Fotografia, video záznam.	Rozličné prostredia (exteriér, interiér), prírodniny, zbierky materiálov	Zážitok s komponovania prvkov, kombinovania a preskupovania. Rozvíjanie schopnosti spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať samého seba ako súčasť diela a prostredia.

DEKORATÍVNA ČINNOSŤ

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Vzťah tvarov a línií. Návrh na ozdobný papier.	Vytvoriť vyváženú kompozíciu zloženú z niekoľkých tvarov rôznych veľkostí.	Oboznámiť žiakov s kompozíciou z jedného a viac tvarov - osová súmernosť Pomocou dokreslenej línie zdôrazniť základný pocit z kompozície plochy – silnými a tenšími líniami zvýrazniť pôvodný výtvarný zámer	Farebné papiere, lepidlo, tuš, pero, štetec	Rozvoj kombinačných schopností a fantázie.
Frotáž. Slnko	Štruktúry získané frotážou usporiadať do jednoduchej kruhovej kompozície, ktorú môžeme dotvoriť líniami.	Frotáž, súmernosť, používanie rôznych podkladov – dotváranie obrazu rozličnými technikami	Materiály so zaujímavou štruktúrou, ceruzky, rudka, uzlík, farebné pastelky, tuš, pero, štetec	Uvedomenie si výrazovosti povrchov, textúr a štruktúr. Tvorivo vyberať vhodné štruktúry a vyvažovať ich umiestnenie v ploche.
Vosková rezerva. Návrh na textilný záves.	Žiaci pracujú s rôznou hrúbkou línie vedenej po ploche papiera v ľubovoľných kompozíciách. Vzniknutá „sieť“ sa stáva dekoratívnym prvkom, ktorý ďalej dotvárajú farbou a čiernou líniou	Upozorniť žiakov na emotívne ladenie farieb.	Voskový pastel, anilínové farby, čierny tuš, pero, štetec	Harmonizovať hru s líniou a farbou do výtvarného celku so zameraním na estetizáciu životného prostredia.

Názov predmetu: dejiny výtvarného umenia a kultúry

Časový rozsah výučby: **doplňujúce**
Názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje: **prípravné štúdium**
Forma štúdia: **skupinová**
Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú v učebných osnovách dvojitú funkciu. Sú v prvom rade oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok, že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako vyvíjajúcim sa živým „organizmom“ ako človek sám. V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

433. poznáva, porovnávať, inšpirovať
434. získať vzťah k dejinám kultúry
435. uvedomovať si odkazy dejín umenia
436. vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo posúvať do vlastných výtvarných činností
437. podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru)

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

438. zážitková forma vyučovania (pátranie, výskum)
439. projektové vyučovanie
440. individuálny prístup, pozitívne hodnotenie
441. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

442. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
443. internet
444. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možností, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Poznávanie	Zoznamovanie sa s dejinami výtvarného umenia na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium odevov (materiál, strih, farebnosť), účesov, nábytku a pod. v rôznych obdobiach	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Prvé stretnutie s históriou kultúry, základné oboznámenie s dejinami výtvarného umenia, chápanie časovej osi, postupnosti, nadväznosti
Porovnávanie	Porovnávanie, pátranie po rozdieloch a podobnostiach vo výtvarných dielach na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium odevu, interiéru, architektonických prvkov a pod. a porovnávanie so súčasnosťou	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Základné oboznámenie s postupnosťou (a možno i cyklickým princípom) dejín umenia, chápanie základných charakteristík na základe pátrania po rozdieloch a zhodách
Inšpirácia	Inšpirácia, výtvarný posun na základe štúdia vybraného motívu z dejín výtvarného umenia	Námet: inšpirácia historickým námetom, výtvarný posun do vlastnej interpretácie – napr. klobúk pre prababičku, účes z minulosti, moje obľúbené okno, dom, záhrada a pod.	Odborná literatúra, skice, papierové priestorové objekty, maľba, modelovanie a iné	Chápanie dejín výtvarného umenia ako otvoreného systému, ktorý ponúka materiál na skúmanie, poznávanie, ale hlavne je východiskom pre nové originálne výtvarné riešenia (je inšpiráciou, impulzom k tvorivosti)

Metóda výchovného pôsobenia – aby obsah predmetu, ktorý sa realizuje v dialektickej jednote praktickej a teoretickej zložky s výtvarnými činnosťami a percepciou umeleckých diel, prispel aj na formovanie vôľových, morálnych, pracovných vlastností, postojov, nevyhnutných pre harmonický rozvoj žiaka.

Metóda spájania teórie s praxou – aby sme pri osvojovaní teoretických poznatkov vychádzali z praxe, z empírie, z aktívnych výtvarných činností. Aby sme teoretické poznatky, napr. o zobrazovacích princípoch, o jednotlivých výtvarných druhoch, o výtvarných technikách, materiáloch, spájali s praktickou činnosťou s kreslením, maľovaním, konštruovaním,...

Metóda individuálneho prístupu – vyžaduje, aby učiteľ rešpektoval individuálne osobitosti žiaka. Vo výtvarných činnostiach treba pristupovať k žiakov diferencovane, so zreteľom na výtvarnú typológiu, vek, osobné záujmy a schopnosti. Aby sa rozvíjali kladné stránky, potláčali, či postupne likvidovali negatívne vlastnosti.

Metóda názornosti – aby sme sprístupňovanie a osvojovanie poznatkov o prírode, o človeku a spoločnosti uskutočňovali bezprostredným vnímaním objektov, priamym stykom s vecami a javmi alebo prostredníctvom ich zobrazenia. Názor pôsobí motivačne, vzbudzuje záujem žiakov, znásobuje pozornosť, oživuje vyučovací proces, vedie k samostatnosti, aktivite.

Metóda uvedomelosti a aktivity – pod uvedomelosťou rozumieme kladný a aktívny vzťah žiaka k práci, k učeniu. Aby prístup žiakov k osvojovaniu a poznávaniu výtvarného umenia, výtvarných techník, teórie umenia bol čo najsvedomitejší, zodpovedný, aby sa žiak s týmito úlohami stotožnil.

Aktivita vo vyučovacom procese je nielen samotná praktická výtvarná činnosť žiakov, prejavujúca sa navonok manuálnou prácou, ale aj aktívna účasť ostatných zložiek osobnosti žiaka, intelektu, citu a vôle.

Metóda primeranosti – stanovuje, aby vyučovanie svojim obsahom a vyučovacími prostriedkami bolo primerané biologicko-psychologickým osobitostiam detí. Metóda sústavnosti a postupnosti – vo výtvarnej výchove vyžaduje, aby sme plnenie výchovnovzdelávacích úloh uskutočňovali v účelnom systéme a postupnosti.

Metóda trvácnosti – vyžaduje si osvojiť poznatky a výtvarné zručnosti tak, aby sa stali pevnými, aby vytvárali trvalý vedomostný fond žiaka, ktoré možno v praxi tvorivo uplatniť a na ktorých základe možno budovať novšie poznatky.

Metóda vedeckosti – nielen približovať obsah predmetu na základe najnovších vedeckých poznatkov, ale musí žiakom vysvetliť a veku primerane vedecky zdôvodniť všetky informácie.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre prípravné štúdium – predprimárne výtvarné vzdelávanie základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetu prípravná výtvarná výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 52 variant A, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka prípravného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

	1. ročník 1. časť I. stupeň	3 hodiny týždenne

Učebný plán výtvarného odboru ZUŠ Bernolákovo

1. ročník

Spolu: 99 hodín

Kresba – 30 hodín (10 krát za školský rok)

Maľba – 24 hodín (8 krát za školský rok)

Grafika – 12 hodín (4 krát za školský rok)

Dejiny výtvarného umenia – doplňujúce (napr. pri motivácií)

Dekoratívne činnosti – 33 hodín (11 krát za školský rok)

(priestorové práce, modelovanie, práca
s materiálom)

UČEBNÉ OSNOVY ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Názov predmetu: kresba

Časový rozsah výučby:	**30 hodín**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**prvý**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 1B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Plošné zobrazenie predmetov pomocou čiar, alebo bodov – kresba – vo všetkých svojich podobách dominuje medzi ostatnými výtvarnými aktivitami. Žiaci sa učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar, zdôrazniť alebo potlačiť detaily. Študijná kresba zahŕňa výtvarný prepis prírodnín a rôznych predmetov, zátiší, zvierat, postáv alebo krajiny. Prostredníctvom kresby a kresliarskych etúd žiaci objavujú špecifickú reč kresliarskych prostriedkov. Všímajú si jednotlivé nástroje a materiály a ich rozdielne účinky.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Osvojenie základných vyjadrovacích prostriedkov v kresbe, rozvoj spontánnosti, motorických návykov, pozorovacích schopností, podnecovanie obrazotvornosti.

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

445. hravá a spontánna tvorba
446. individuálny prístup
447. pozitívne hodnotenie
448. odbúranie stereotypu a schém v zobrazovaní
449. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
450. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
451. brainstorming
452. autoevaluácia

Učebné zdroje:

453. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
454. internet
455. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

KRESBA, prvý ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti, poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Bod	- výrazové možnosti kresliacich nástrojov - hra so stopou Bod ako základný elementárny prvok výtvarného vyjadrenia	- komunikovanie bodov – prechod do línie, plochy - znázorňovanie rôznych štruktúr, plôch - východisko príbehu	ceruza, uhlík, tuš, drievko, krieda, odtlačok, kresba prstami	Naučiť sa vytvárať rôznorodé kompozície pomocou základného vyjadrovacieho prostriedku, pracovať s rôznymi kresliarskymi nástrojmi.
Línia	- zážitok zo spoznávania čiary, rozmanitosť a dynamika	priamka, krivka, pravidelnosť nepravidelnosť, poriadok - chaos, vyjadrenie pocitu, emócie, dynamika čiary – príbeh čiary	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa pracovať s líniou ako výrazovým prostriedkom. Pochopiť rôzne charakteristiky čiar. Rozvíjať spontánnosť a motoriku žiaka.

Línia/plocha	456. riešenie plochy pomocou línie a bodu - vyjadrenie vnemu, zážitku 457. op-art	príbeh, pocit, let vtákov, pohyb bodu, prepis hudby, zvukové siločiary, využitie vzťahu línie k bodu, línia a prírodné tvary, lineárna kresba konkrétneho tvaru	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami, kresba prstami	Naučiť sa využívať líniu ako stavebný prvok plochy. Zážitok z haptickej tvorby.
Línia, bod a tvar	- rozvoj obrazotvornosti (objavovanie významov v náhodných tvaroch), využitie nepresných	Hra s obrysom, predmety videné proti svetlu, tiene predmetov, symetria - asymetria	kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Schopnosť pozorovať a vyjadriť obrysy rôznych tvarov. Rozvoj obrazotvornosti

	tvarov na zobrazovanie - vizuálne vnímanie tvaru			
Tvar	- uvedomenie si výrazu tvaru - vytváranie novotvarov v kompozícii	Deformácie, štylizácia, posun, zväčšovanie zmenšovanie tvarov, zjednodušovanie tvarov, vzájomné vzťahy tvarov, práca so šablónou – radenie, variovanie tvarov, skúmanie a zobrazovanie predmetov na základe hmatového vnemu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Podnecovať obrazotvornosť a schopnosť žiaka vytvárať tvarovú kompozíciu, novú skutočnosť. Narušiť stereotyp v dominancii zrakového vnemu.

Svetlo – tieň	- pokus o zachytenie plastickosti reálneho predmetu	Kresba predmetu podľa skutočnosti, svetlo-tieň ako kontrast, umelé a prirodzené osvetlenie, hry s obrysmi, s tieňmi, predmety videné proti svetlu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Základný nácvik predmetu podľa skutočnosti. Objavovanie neurčitého, skrytého.
Objem	- využitie bodu a línie na vytvorenie svetla, tieňa	Práca s kresliarskym nástrojom – odstupňovanie intenzity čiar, druhy čiar, vrstvenie čiar, zmnožovanie, prekrývanie, šrafovanie	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Primerane veku zvládnuť techniku tieňovania. Rozvoj predstavivosti, obrazotvornosti.
Plocha	- kompozičná výstavba plochy pomocou bodu, línie, tvaru	Uzatvorená, otvorená plocha, statická, dynamická	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou,	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových

	(doterajších poznatkov	plocha. Pomocou zmnožovania tvarov, zhusťovania bodov, línií riešiť plochu.	tušom, fixom, pastelkami	prostriedkov pri riešení plochy. Schopnosť vytvárať rozličné varianty riešenia plochy.
Plocha (čmáranica)	458. vytváranie citlivej plošnej kompozície - vlastnosti ohraničenej a neohraničenej plochy 459. využitie kompozičného elementu plochy	Harmónia – disharmónia plochy, proporcia, dynamickosť, napätie, vyváženosť, ohraničená plocha, neohraničená plocha, posuny kompozičného elementu – makro, mikro	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Rozvíjať citlivosť pre plošnú kompozíciu. Rozvíjať citlivosť pre výtvarnú predstavivosť a fantáziu (pomocou hudby – tónu, zvuku rozvíjať a riešiť expresívne a oblé línie na pocitovej báze)

Rytmus	- usporiadanie prvkov, radenie prvkov, zmnožovanie prvkov	Pravidelnosť – nepravidelnosť, harmónia, - napätie, komponovanie geometrických tvarov, rytmus štruktúry, pozitív – negatív, opakovanie línií	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Vnímanie rytmu ako pravidelné usporiadanie. Naučiť sa vnímať rozdiel medzi rytmickým a nerytmickým. Hľadanie nového významu prvkov pri rytmickom opakovaní.
Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústredenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus,	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.
		použitie šablóny		

Názov predmetu: maľba

Časový rozsah výučby: 24 hodín

Názov ŠkVP: Školský vzdelávací program ZUŠ, Svätoplukova 38, 90027 Benolákovo

Kód a názov odboru štúdia: výtvarný odbor

Ročník, v ktorom sa vyučuje: prvý

Stupeň vzdelania: ISCED 1B

Forma štúdia: skupinová

Vyučovací jazyk: slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom maľby ja výstavba obrazu z farebných škvŕn a plôch. Maľba nadväzuje na kresliarske motívy, ale žiak sa učí využívať iné výrazové prostriedky a výtvarné formy. Žiaci sa zoznamujú s emotívnym (zážitkovým), dekoratívnym, monumentálnym, vecne popisným,

konštruktívnym prístupom k maľbe. Hra s farbami približuje žiakom vlastnosti maliarskych materiálov a nástrojov a podporuje živý maliarsky prednes.

Ciele vyučovacieho predmetu:

460. osvojenie si práce s farbou
461. naučiť sa miešať farby
462. rozvíjať spontánny detský prejav, manuálnu zručnosť
463. rozvíjať fantáziu, predstavivosť
464. odbúranie stereotypu a schém v zobrazovaní
465. poznávať základné kompozičné vzťahy

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

466. individuálny prístup
467. pozitívne hodnotenie
468. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
469. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
470. brainstorming
471. autoevaluácia

Učebné zdroje:

472. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
473. internet
474. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

MAĽBA, prvý ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti, poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Farba	475. nosný výrazový prostriedok maľby 476. zoznámenie sa s farbami (teória) 477. miešanie farieb -	Teplé a studené farby, miešanie pastelových odtieňov, farebná stopa - rôzne nástroje, farebná harmónia, farby ročných	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Osvojenie si práce s farbou hravou formou, skúšanie, experimentovanie. Podnietiť spontánnosť maliarskeho prejavu u žiakov. Oboznámiť s pôsobením farby.

	symbolika farieb	období, farby chuti		
Škvrna	- spontánne experimentovanie s farebnou škvrnou - využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, špachtľa, prsty) na vytvorenie škvŕn rôzneho charakteru - pastózna maľba	Vytvorenie abstraktnej, reálnej kompozície, dynamická, pulzujúca škvrna Artikulácia = doplnenie škvrny na čitateľný tvar, Interpretácia ´vyhľadanie tvaru v škvrne	Tempera, vodové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje	Vnímať škvrnu ako nosný prvok podnecujúci obrazotvornosť a jej dotváranie. Vyvolávať asociácie, inšpirovať, vytvárať predstavy.
Línia	478. línia ako prvok výstavby obrazu - línia ako nositeľ výrazu 479. línia ako prejav maliarskeho rukopisu 480. charakter línií	Vytvorenie lineárneho príbehu, farebné línie tvorené rôznymi maliarskymi nástrojmi (hra), línia ako gesto, horizontálna línia – asociácia pokoja, vertikálna línia – naznačuje pohyb nahor, šikmá línia – porušuje rovnováhu	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Nácvik zručnosti pri práci s maliarskymi nástrojmi a materiálmi. Viesť žiaka k vizuálnemu zážitku a subjektívnemu pocitu z línie.
Tvar	- pravidelné geometrické	Nepravidelné (prírodné,	Tempera, akryl, vodové farby,	Rozvoj spontánneho

	tvary 481. nepravidelné tvary 482. tvar v spojení s farbou a svetlom vytvára dojem priestorovosti - charakter a výraz tvaru	organické) – pravidelné (geometrické) tvary, otvorené tvary (prierez, vnútro), jednoduché – zložité tvary, abstrakcia, redukcia, štylizácia, reálne zobrazovanie skutočnosti, príbeh	akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	detského výtvarného prejavu, rozvoj manuálnej zručnosti. Podnecovanie fantázie, predstavivosti a výtvarného vnímania.
Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti - maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	Maľba podľa predlohy, maľba spamäti, rôznorodosť formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre vyplnenie a vyváženie formátu.
Priestor	483. proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť 484. miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologického pôsobenia farby).	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).

Kompozícia	- vyváženosť, súlad, harmónia maľby - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných prvkov, hľadanie	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec,	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.
		tvarových, proporčných kontrastov	špachtľa, valček)	
Dynamika	- pocitová maľba - expresívny prejav	Asociačné hry, práca na veľké formáty (skupinová práca), ťahy štetcom, valčekom, špachtľou, fŕkanie farby, maľba rukami, nohami – priamy kontakt s farbou (haptické vnímanie), pastózna maľba	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Podporiť spontánny prejav u žiakov, prekonať obavy z veľkého formátu. Získavanie individuálneho vzťahu k farbe.

Názov predmetu: grafika

Časový rozsah výučby: **12 hodín**

Názov ŠkVP: Školský vzdelávací program ZUŠ, Svätoplukova 38, Bernolákovo

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **prvý**

Stupeň vzdelania: **ISCED 1B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci používajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či textúr.

Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarný poriadok v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

485. rozvoj zručností, technických schopností
486. uvedomovanie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr, textúr
487. rozvoj predstavivosti a fantázie
488. objavovanie netradičných grafických techník
489. zoznámenie s protografickými postupmi

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

490. individuálny prístup
491. pozitívne hodnotenie
492. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
493. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
494. brainstorming
495. autoevaluácia

Učebné zdroje:

496. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
497. internet
498. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
499. špecializovaný grafický ateliér
500. xerox

GRAFIKA, prvý ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti, poznámky, ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Bod	- hľadať použitie bodu	Spontánne bodkovať do línií a tvarov veci okolo nás	Základné grafické techniky	Zoznámiť sa so základom grafickej techniky a materiálom
Línia	- využívať línie na spoznávanie	Využitie línie na získanie grafických zručností	Základné grafické techniky	Naučiť vnímať dynamiku rukopisu.

		základných tvarov (špirála)		
Plocha a tvar	- vytvárať plochu a tvar na základe bodu a línie	Hľadať možností v prírodných a umelých formách	Základné grafické techniky	Vnímať plochu a tvar a poznávať jej vznik.
Hry	- hry so základnou grafickou gramotnosťou	Akákoľvek hra kombináciou výtvarných problémov	Základné grafické techniky	Nabádať k tvorivosti hrou.

Názov predmetu: dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom)

Časový rozsah výučby: **33 hodín**
Názov ŠkVP: **Školský vzdelávací program ZUŠ Bernolákovo**
Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje: **prvý**
Stupeň vzdelania: **ISCED 1B**
Forma štúdia: **skupinová**
Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerne vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby.

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Žiaci sa zoznamujú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekoru. Postupne sa učia podriadiť výtvarné myslenie voľbe štylizačného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné

myslenie a znalosť výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

501. rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania
502. poznávanie a vytváranie rôznych tvarov
503. osvojenie si práce v základných technikách priestorovej tvorby, nadobúdanie zručnosti manipulácie s nástrojmi
504. získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky)
505. haptické prežívanie tvarov
506. využívanie netradičných materiálov – redefinovanie
507. naučiť vnímať prostredie interiéru a exteriéru, ako prostredie pre tvorbu
508. osvojiť si a využívať výtvarné prvky
509. štrukturálne radiť dané elementy a stavať ich do nových súvislostí
510. poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

511. individuálny prístup
512. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová a individuálna práca)
513. skupinové hodnotenie
514. pozitívny charakter hodnotenia a motivácie
515. brainstorming
516. autoevaluácia
517. motivácia prostredníctvom dejín umenia
518. návštevy múzeí a galérií
519. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení

Učebné zdroje:

520. odborná literatúra
521. vzdelávacie semináre
522. detská literatúra
523. výtvarné výstavy a akcie
524. ateliér a vybavenie
525. internet

MODELOVANIE A PRÁCA S MATERIÁLOM

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ

Modelovanie	526. oboznámenie s hlinou 527. príprava hliny - modelovanie plochého plátu hliny - gestetické zásahy, otláčanie rozličných materiálov do plochy	- reliéf, odoberanie, pridávanie, pozitív – negatív - otláčanie rôznych materiálov (textílie, papiera, špagát) - opakovanie otláčania (rytmus) - gestetické zásahy rozličnými nástrojmi	Hlina, valček, špachtle, textílie, papier, (netradičné nástroje a predmety), iný materiál	Získavanie skúseností so základným modelovacím materiálom. Objavovanie nových možností, ako s ním pracovať. Rozvoj zručností pri modelovaní.
Modelovanie	- vytvorenie priestorovej práce - oboznámenie s viacpohľadovosťou, otáčanie, preklápanie, - budovanie plastického tvaru, modelovanie z ruky	Úžitkové predmety, plastický prepis pozorovanej skutočnosti, naratívny námet - tvorba tvarov modelovaním rukou, ale aj za pomoci rôznych nástrojov - odoberanie a pridávanie, rezanie, vrstvenie, spájanie častí do celku.	Hlina, špachtle, sitko, valček, drôt, pletivo, špagát, textil, papier	Rozvíjanie tvorivej fantázie pri vytváraní priestorového diela z hliny. Učiť budovať priestorovú kompozíciu z objemov a tvarov. Orientovať sa pri spájaní časti do celku.
Plastika z papiera	528. vytvorenie spontánnej plastiky z krčeného papiera. 529. od deštrukcie	- spôsob práce vedie k abstrahovaniu a expresívnemu	Rozličné druhy papiera a kartónu, lepidlo	Odtabuizovanie primárnej funkcie papiera. Umožniť

	papiera dieťa nachádza možnosti vyjadrenia	výrazu foriem naratívneho námetu. - používa postupy trhania, perforácie, spájania, krčenia, vrstvenia, lepenia a viazania papiera	a lepiaca páska, špagát	žiakovi vnímať papier, ako materiál na vytvorenie priestorového diela. Získavanie zručností pri tvarovaní a spájaní papierového objektu, hľadanie estetického vzťahu k danému materiálu.
Kašírovanie	530. oboznámenie s technikou kašírovania 531. príprava materiálu na kašírovanie - využitie iných (nosných) materiálov	Kašírovanie na plochu reliéfu, muchláž, dekoláž, kašírovanie lepenie páskou, špagátom, gázou, papierovinou..., kombinovanie s inými technikami kresby a maľby (kolá, frotáž)	Papier, lepidlá, škrob, gáza, igelit, lep. Páska, textílie, špagát, drôt, pletivo, prírodniny a iné	Osvojenie si techniky kašírovania. Analyzovanie štruktúr povrchov videného sveta a ich prepis do výtvarného prejavu. Získavanie skúsenosti pri spájaní rôznych materiálov a ich harmonickom súznení, učiť sa konštruovať priestorový objekt. Chápať statické a kinetické vlastnosti

Koláž – asambláž	532. komponovanie rozličných materiálov na ploche obrazu 533. spájanie častí do nových celkov	Kombinovanie vystrihnutých častí alebo reálnych predmetov na ploche obrazu - farebné ladenie - komponovanie povrchov a textúr	Papier, textil, kartón, odpadové materiály, drevo, dyha, prírodniny, predmety a iné.	Rozvoj kombinačných schopností žiaka. Haptický zážitok z dotyku. Rozvoj fantázie a vynaliezavosti pri využívaní odpadových
		- uvedomovanie si tretieho rozmeru a jeho využitie		materiálov.
Priestorové objekty	- tvorba návrhu so zreteľom na štylizáciu - kombinovanie materiálov a techník - dôraz na statiku, pevnosť, funkčnosť a iné vlastnosti objektu	Pri vytváraní priestorových objektov využívame všetok dostupný materiál so zreteľom na možnosti dieťaťa. Využívame kombinácie materiálov. Používame techniky spájania, viazania, lepenia, zasúvania, ohýbania, lámania, rezania atď. Redefinujeme staré predmety, ktorým žiak dáva nový výraz a význam.	Lepenka, papier, drevo, kôra, korok, dyha, textil, drôt, pletivo, lepidlá, špagát, sadra, kamene, iné predmety	Získanie zručností a technických schopností pri vytváraní priestorových objektov. Zážitok zo stretnutia s novými materiálmi. Učiť sa konštruovať priestorový koncept.

Výtvarné hry a priestorové etudy	534. komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov 535. zbierky predmetov - prežívanie seba, ako súčasť výtvarného diela 536. skupinová práca	Využívanie stavebníc, zbierok predmetov pri komponovaní do daného priestoru. Jednoduchá forma land-artu, happeningu. Enviroment. Fotografia, video záznam.	Rozličné prostredia (exteriér, interiér), prírodniny, zbierky materiálov	Zážitok s komponovania prvkov, kombinovania a preskupovania. Rozvíjanie schopnosti spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať samého seba ako súčasť diela a prostredia.

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti, poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Vzťah tvarov a línií. Návrh na ozdobný papier.	Vytvoriť vyváženú kompozíciu zloženú z niekoľkých tvarov rôznych veľkostí.	Oboznámiť žiakov s kompozíciou z jedného a viac tvarov - osová súmernosť - vychýlenie z osi súmernosti bez porušenia pocitu vyváženého umiestnenia tvaru, - vyrovnanie nevyváženého pocitu pomocou malých elementov Pomocou dokreslenej línie zdôrazniť základný pocit z kompozície plochy – silnými a tenšími líniami zvýrazniť pôvodný výtvarný zámer	Farebné papiere, lepidlo, tuš, pero, štetec	Rozvoj kombinačných schopností a fantázie.
Frotáž. Slnko	Štruktúry získané frotážou usporiadať do jednoduchej kruhovej kompozície, ktorú môžeme dotvoriť líniami.	Frotáž, súmernosť, používanie rôznych podkladov – dotváranie obrazu rozličnými technikami	Materiály so zaujímavou štruktúrou, ceruzky, rudka, uzlík, farebné pastelky, tuš, pero, štetec	Uvedomenie si výrazovosti povrchov, textúr a štruktúr. Tvorivo vyberať vhodné štruktúry a vyvažovať ich umiestnenie v ploche.
Vosková	Žiaci pracujú	Upozorniť	Voskový pastel,	Harmonizovať

rezerva. Návrh na textilný záves.	s rôznou hrúbkou línie vedenej po ploche papiera v ľubovoľných kompozíciách. Vzniknutá „sieť“ sa stáva dekoratívnym prvkom, ktorý ďalej dotvárajú farbou a čiernou líniou	žiakov na emotívne ladenie farieb.	anilínové farby, čierny tuš, pero, štetec	hru s líniou a farbou do výtvarného celku so zameraním na estetizáciu životného prostredia.

Názov predmetu: dejiny výtvarného umenia a kultúry

Časový rozsah výučby:	**doplňujúce**
Názov ŠkVP:	**Školský vzdelávací program ZUŠ Bernolákovo**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**prvý**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 1B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú v učebných osnovách dvojitú funkciu. Sú v prvom rade oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok, že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako vyvíjajúcim sa živým „organizmom“ ako človek sám. V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

537. poznáva, porovnávať, inšpirovať
538. získať vzťah k dejinám kultúry
539. uvedomovať si odkazy dejín umenia
540. vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo posúvať do vlastných výtvarných činností
541. za pomoci DVU podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru)

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

542. zážitková forma vyučovania (pátranie, výskum)
543. projektové vyučovanie
544. individuálny prístup, pozitívne hodnotenie
545. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

546. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
547. internet
548. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA, prvý ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možností, poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Poznávanie	Zoznamovanie sa s dejinami výtvarného umenia na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium odevov (materiál, strih, farebnosť), účesov, nábytku a pod. v rôznych obdobiach	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Prvé stretnutie s históriou kultúry, základné oboznámenie s dejinami výtvarného umenia, chápanie časovej osi, postupnosti, nadväznosti
Porovnávanie	Porovnávanie, pátranie po rozdieloch a podobnostiach vo výtvarných dielach na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium odevu, interiéru, architektonických prvkov a pod. a porovnávanie so súčasnosťou	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Základné oboznámenie s postupnosťou (a možno i cyklickým princípom) dejín umenia, chápanie základných charakteristík na základe pátrania po rozdieloch a zhodách

Inšpirácia	Inšpirácia, výtvarný posun na základe štúdia vybraného motívu z dejín výtvarného umenia	Námet: inšpirácia historickým námetom, výtvarný posun do vlastnej interpretácie – napr. klobúk pre prababičku, účes z minulosti, moje obľúbené okno, dom, záhrada a pod.	Odborná literatúra, skice, papierové priestorové objekty, maľba, modelovanie a iné	Chápanie dejín výtvarného umenia ako otvoreného systému, ktorý ponúka materiál na skúmanie, poznávanie, ale hlavne je východiskom pre nové originálne výtvarné riešenia (je inšpiráciou, impulzom k tvorivosti)

Výkonový štandard:

Kognitívna oblasť:

549. žiak pozná vlastnosti a možnosti využívania grafických nástrojov a materiálov (rydlá, valčeky, matrice, tlačiarenské fary, lis),
550. žiak volí primerane veku motívy na vyjadrenie zadaných námetov,
551. žiak preukazuje znalosť o základných technických formách prerývania grafickej matrice

Psychomotorická oblasť:

552. žiak tvorí formou línií, štruktúr a textúr plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy a videnej skutočnosti,
553. žiak zvládne základné narábanie s rôznymi ryteckými nástrojmi,
554. žiak samostatne zvládne jednoduché techniky odtláčania

Afektívna oblasť:

555. žiak experimentuje s tvarom, technikou, postupom, motívom a témou, - žiak preberá zodpovednosť za svoje konanie.

Kľúčové kompetencie vychádzajúce z príslušného ISCEDu:

556. **sociálno-komunikačné spôsobilosti –** sprostredkovať informácie o grafických technikách vhodným spôsobom (hovoreným slovom, textom, videom) tak, aby každý porozumel,
557. **spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia –** používať, objavovať a systematizovať poznatky pri štúdiu grafických techník,
558. **spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej technológie –** sprostredkovať žiakom informácie o grafike prostredníctvom internetu, dataprojektora,
559. **spôsobilosť učiť sa učiť sa –** uplatniť základy rôznych techník učenia sa, hodnotiť svoj pokrok pri práci s grafickými technikami,

560. **spôsobilosť riešiť problémy –** aplikovať a hodnotiť získané informácie o grafike, spracovať ich a využiť vo svojom učení,
561. **osobné, sociálne a občianske spôsobilosti –** kontrolovať vlastné konanie (vrátane násilných a seba zničujúcich modelov konania) pri práci s grafickým lisom a vedieť odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
562. **spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry –** dokázať sa vyjadrovať prostredníctvom grafickej tvorby, rozvíjať schopnosť graficky tvoriť, pomenúvať druhy grafického umenia, uvedomovať si význam umenia.

Metóda výchovného pôsobenia – aby obsah predmetu, ktorý sa realizuje v dialektickej jednote praktickej a teoretickej zložky s výtvarnými činnosťami a percepciou umeleckých diel, prispel aj na formovanie vôľových, morálnych, pracovných vlastností, postojov, nevyhnutných pre harmonický rozvoj žiaka.

Metóda spájania teórie s praxou – aby sme pri osvojovaní teoretických poznatkov vychádzali z praxe, z empírie, z aktívnych výtvarných činností. Aby sme teoretické poznatky, napr. o zobrazovacích princípoch, o jednotlivých výtvarných druhoch, o výtvarných technikách, materiáloch, spájali s praktickou činnosťou s kreslením, maľovaním, konštruovaním,...

Metóda individuálneho prístupu – vyžaduje, aby učiteľ rešpektoval individuálne osobitosti žiaka. Vo výtvarných činnostiach treba pristupovať k žiakov diferencovane, so zreteľom na výtvarnú typológiu, vek, osobné záujmy a schopnosti. Aby sa rozvíjali kladné stránky, potláčali, či postupne likvidovali negatívne vlastnosti.

Metóda názornosti – aby sme sprístupňovanie a osvojovanie poznatkov o prírode, o človeku a spoločnosti uskutočňovali bezprostredným vnímaním objektov, priamym stykom s vecami a javmi alebo prostredníctvom ich zobrazenia. Názor pôsobí motivačne, vzbudzuje záujem žiakov, znásobuje pozornosť, oživuje vyučovací proces, vedie k samostatnosti, aktivite.

Metóda uvedomelosti a aktivity – pod uvedomelosťou rozumieme kladný a aktívny vzťah žiaka k práci, k učeniu. Aby prístup žiakov k osvojovaniu a poznávaniu výtvarného umenia, výtvarných techník, teórie umenia bol čo najsvedomitejší, zodpovedný, aby sa žiak s týmito úlohami stotožnil.

Aktivita vo vyučovacom procese je nielen samotná praktická výtvarná činnosť žiakov, prejavujúca sa navonok manuálnou prácou, ale aj aktívna účasť ostatných zložiek osobnosti žiaka, intelektu, citu a vôle.

Metóda primeranosti – stanovuje, aby vyučovanie svojim obsahom a vyučovacími prostriedkami bolo primerané biologicko-psychologickým osobitostiam detí. Metóda sústavnosti a postupnosti – vo výtvarnej výchove vyžaduje, aby sme plnenie výchovnovzdelávacích úloh uskutočňovali v účelnom systéme a postupnosti.

Metóda trvácnosti – vyžaduje si osvojiť poznatky a výtvarné zručnosti tak, aby sa stali pevnými, aby vytvárali trvalý vedomostný fond žiaka, ktoré možno v praxi tvorivo uplatniť a na ktorých základe možno budovať novšie poznatky.

Metóda vedeckosti – nielen približovať obsah predmetu na základe najnovších vedeckých poznatkov, ale musí žiakom vysvetliť a veku primerane vedecky zdôvodniť všetky informácie.

Prierezové témy pre 1. ročník, nezáväzný návrh

Základná téma pre VO

Dejiny výtvarného umenia a kultúry

Sekundárne prierezové témy:

563. Príroda
564. Človek
565. Vzťahy
566. Fantázia
567. Výtvarné umenie
568. Umelý svet
569. Vesmír

1. Príroda

570. svet rastlín
571. svet zvierat
572. svet planéty Zem

Inšpiratívne témy

573. ako rastie semienko
574. kytica
575. pieseň stromu
576. tajný život lúky
577. tajomná záhrada
578. čo je v strome schované
579. rozprávkový les
580. list pod mikroskopom
581. kvety v obrazoch umelcov

582. rastliny použité v dávnych ornamentoch
583. o čom som sa rozprával so stromom
584. strom v biblii
585. bludisko zárezov a plôch (kôra)
586. land art
587. priateľ z lesa
588. rozmanitosť zvieracej kože s stôp
589. môj domáci miláčik
590. dinosaury
591. zvieratkovápríšerka
592. príbeh chrobáka (motýľ, mravec...) - Duša Gaie
593. Je Gaia živá? - živly
594. katastrofy

2. Človek

595. „Moje telo“
596. Moje odtlačky prstov
597. Moje kroky zanechávajú stopy
598. Môj tieň
599. Vzor z časti môjho tela
600. Ako funguje ucho
601. Postava z rozprávkovej ríše (Gulliverové cesty)
602. Labyrint môjho tela
603. Pocity a nálady
604. Ja a práca
605. Čím živím svoje telo
606. Vzhľad človeka v dejinách výtvarného umenia
607. Akt (pohľad na nahé ľudské telo z dejín umenia)
608. Tematické práce z akejkoľvek oblasti ľudského života (v manéži, cirkus, na trhu, škola, na ihrisku...)
609. Človek a cestovanie
610. Portrét (portrétne umenie v dejinách umenia)
611. Ako si zdobím telo (oblečenie šperk, účesy)
612. Masky – divadlo
613. Moja rodiny

3. Vzťahy

614. ja a ja
615. ja a oni
616. moja rodiny
617. ja a ty

618. my a vy
619. môj imaginárny priateľ
620. emócie – hnev, strach, radosť, smútok

4. Fantázia

621. svet vytvorený človekom
622. svet v našej hlave
623. kontrast mikrokozmu a makrokozmu
624. tajné mapy
625. imaginárna krajina (surrealizmus)
626. moje sny
627. bájne bytosti
628. inšpirácia Zemanovými filmami
629. z rozprávky do rozprávky -príšery a strašidlá
630. ilúzia (jaskyňa, pivnica, nebo – peklo, zrúcanina hradu)
631. putovanie časom (stroj času)

5. Výtvarné umenie

632. reprodukcia umeleckého diela
633. parafráza umeleckého diela
634. ilustrácia rozprávky
635. inšpirácia výtvarnými obdobiami a smermi
636. architektúra – kombinácia stavebných slohov
637. odievanie človeka v dejinách výtvarného umenia
638. štúdie ľudského tela podľa umenia
639. báje a povesti Slovanov
640. inšpirácie ľudovou kultúrou
641. grécka a rímska mytológia

6. Umelý svet

642. lietanie – Ikaros – vzducholoď
643. roboty
644. pohľad do rádia
645. pohľad do počítača
646. pohľad do grafického listu
647. stroje sa zbláznili
648. mlynček na rozprávky
649. tkaniny pod mikroskopom

650. elektronická komunikácia
651. recyklácia (čo s odpadkami)
652. moji počítačoví priatelia
653. svet internetu

7. Vesmír

654. list do vesmíru a čakanie odpovede
655. návšteva mimozemšťanov
656. mikrokozmos v makrokozme
657. veľký tresk
658. let vesmírom
659. vesmírna loď
660. život hviezdy

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu výtvarná výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 53, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

	2. ročník 1. časť I. stupeň	3 hodiny týždenne

Učebný plán výtvarného odboru ZUŠ Bernolákovo 2. ročník

Spolu: 99 hodín
Kresba 30 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba 24 hodín (8-krát za školský rok)
Grafika 12 hodín (4-krát za školský rok)
Dejiny výtv. umenia
Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom) 33 hodín (11-krát za školský rok)

UČEBNÉ OSNOVY ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Názov predmetu: kresba

Časový rozsah výučby: 30 hodín

Názov ŠkVP: Školský vzdelávací program ZUŠ

Kód a názov odboru štúdia: výtvarný odbor

Ročník, v ktorom sa vyučuje: druhý

Stupeň vzdelania: ISCED 1B

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Plošné zobrazenie predmetov pomocou čiar, alebo bodov – kresba – vo všetkých svojich podobách dominuje medzi ostatnými výtvarnými aktivitami. Žiaci sa učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar, zdôrazniť alebo potlačiť detaily. Študijná kresba zahŕňa výtvarný prepis prírodnín a rôznych predmetov, zátiší, zvierat, postáv alebo krajiny. Prostredníctvom kresby a kresliarskych etúd žiaci objavujú špecifickú reč kresliarskych prostriedkov. Všímajú si jednotlivé nástroje a materiály a ich rozdielne účinky.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Osvojenie základných vyjadrovacích prostriedkov v kresbe, rozvoj spontánnosti, motorických návykov, pozorovacích schopností, podnecovanie obrazotvornosti.

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

661. hravá a spontánna tvorba
662. individuálny prístup
663. pozitívne hodnotenie
664. odbúranie stereotypu a schém v zobrazovaní
665. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
666. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
667. brainstorming
668. autoevaluácia

Učebné zdroje:

669. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
670. internet
671. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

KRESBA, druhý ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti, poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**

Bod	- výrazové možnosti kresliacich nástrojov - hra so stopou Bod ako základný elementárny prvok výtvarného vyjadrenia	-komunikovanie bodov – prechod do línie, plochy - znázorňovanie rôznych štruktúr, plôch - východisko príbehu	ceruza, uhlík, tuš, drievko, krieda, odtlačok, kresba prstami	Naučiť sa vytvárať rôznorodé kompozície pomocou základného vyjadrovacieho prostriedku, pracovať s rôznymi kresliarskymi nástrojmi.
Línia	- zážitok zo spoznávania čiary, rozmanitosť a dynamika	priamka, krivka, pravidelnosť nepravidelnosť, poriadok - chaos, vyjadrenie pocitu, emócie, dynamika čiary – príbeh čiary	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa pracovať s líniou ako výrazovým prostriedkom. Pochopiť rôzne charakteristiky čiar. Rozvíjať spontánnosť a motoriku žiaka.
Línia/plocha	672. riešenie plochy pomocou línie a bodu 673. vyjadrenie vnemu, zážitku 674. op-art	príbeh, pocit, let vtákov, pohyb bodu, prepis hudby, zvukové siločiary, využitie vzťahu línie k bodu, línia a prírodné tvary, lineárna kresba konkrétneho tvaru	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami, kresba prstami	Naučiť sa využívať líniu ako stavebný prvok plochy. Zážitok z haptickej tvorby.
Línia, bod a tvar	- rozvoj obrazotvornosti (objavovanie významov v náhodných tvaroch), využitie nepresných tvarov na	Hra s obrysom, predmety videné proti svetlu, tiene predmetov, symetria - asymetria	kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Schopnosť pozorovať a vyjadriť obrysy rôznych tvarov. Rozvoj obrazotvornosti

	zobrazovanie - vizuálne vnímanie tvaru			
Tvar	- uvedomenie si výrazu tvaru - vytváranie novotvarov v kompozícii	Deformácie, štylizácia, posun, zväčšovaniezmenšovanie tvarov, zjednodušovanie tvarov, vzájomné vzťahy tvarov, práca so šablónou – radenie, variovanie tvarov, skúmanie a zobrazovanie predmetov na základe hmatového vnemu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Podnecovať obrazotvornosť a schopnosť žiaka vytvárať tvarovú kompozíciu, novú skutočnosť. Narušiť stereotyp v dominancii zrakového vnemu.
Svetlo – tieň	- pokus o zachytenie plastickosti reálneho predmetu	Kresba predmetu podľa skutočnosti, svetlo-tieň ako kontrast, umelé a prirodzené osvetlenie, hry s obrysmi, s tieňmi, predmety videné proti svetlu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Základný nácvik predmetu podľa skutočnosti. Objavovanie neurčitého, skrytého.
Objem	- využitie bodu a línie na vytvorenie svetla, tieňa	Práca s kresliarskym nástrojom – odstupňovanie intenzity čiar, druhy čiar, vrstvenie čiar, zmnožovanie, prekrývanie, šrafovanie	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Primerane veku zvládnuť techniku tieňovania. Rozvoj predstavivosti, obrazotvornosti.

Plocha	- kompozičná výstavba plochy pomocou bodu, línie, tvaru (doterajších	Uzatvorená, otvorená plocha, statická, dynamická plocha.	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom,	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri

	poznatkov	Pomocou zmnožovania tvarov, zhusťovania bodov, línií riešiť plochu.	pastelkami	riešení plochy. Schopnosť vytvárať rozličné varianty riešenia plochy.
Plocha (čmáranica)	675. vytváranie citlivej plošnej kompozície - vlastnosti ohraničenej a neohraničenej plochy 676. využitie kompozičného elementu plochy	Harmónia – disharmónia plochy, proporcia, dynamickosť, napätie, vyváženosť, ohraničená plocha, neohraničená plocha, posuny kompozičného elementu – makro, mikro	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Rozvíjať citlivosť pre plošnú kompozíciu. Rozvíjať citlivosť pre výtvarnú predstavivosť a fantáziu (pomocou hudby – tónu, zvuku rozvíjať a riešiť expresívne a oblé línie na pocitovej báze)
Rytmus	- usporiadanie prvkov, radenie prvkov, zmnožovanie prvkov	Pravidelnosť – nepravidelnosť, harmónia, - napätie, komponovanie geometrických tvarov, rytmus štruktúry, pozitív – negatív, opakovanie línií	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Vnímanie rytmu ako pravidelné usporiadanie. Naučiť sa vnímať rozdiel medzi rytmickým a nerytmickým. Hľadanie nového významu prvkov pri rytmickom opakovaní.

Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústredenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.

Názov predmetu: maľba

Časový rozsah výučby: **24 hodín**

Názov ŠkVP: Školský vzdelávací program ZUŠ

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **druhý**

Stupeň vzdelania: **ISCED 1B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom maľby ja výstavba obrazu z farebných škvŕn a plôch. Maľba nadväzuje na kresliarske motívy, ale žiak sa učí využívať iné výrazové prostriedky a výtvarné formy. Žiaci sa zoznamujú s emotívnym (zážitkovým), dekoratívnym, monumentálnym, vecne popisným, konštruktívnym prístupom k maľbe. Hra s farbami približuje žiakom vlastnosti maliarskych materiálov a nástrojov a podporuje živý maliarsky prednes.

Ciele vyučovacieho predmetu:

677. osvojenie si práce s farbou
678. naučiť sa miešať farby
679. rozvíjať spontánny detský prejav, manuálnu zručnosť
680. rozvíjať fantáziu, predstavivosť
681. odbúranie stereotypu a schém v zobrazovaní
682. poznávať základné kompozičné vzťahy

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

683. individuálny prístup
684. pozitívne hodnotenie
685. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
686. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
687. brainstorming
688. autoevaluácia

Učebné zdroje:

689. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
690. internet
691. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

MAĽBA, druhý ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti, poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Farba	692. nosný výrazový prostriedok maľby 693. zoznámenie sa s farbami (teória) 694. miešanie farieb - symbolika farieb	Teplé a studené farby, miešanie pastelových odtieňov, farebná stopa - rôzne nástroje, farebná harmónia, farby ročných období, farby chuti	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Osvojenie si práce s farbou hravou formou, skúšanie, experimentovanie. Podnietiť spontánnosť maliarskeho prejavu u žiakov. Oboznámiť s pôsobením farby.
Škvrna	- spontánne experimentovanie s farebnou škvrnou - využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, špachtľa, prsty) na vytvorenie škvŕn rôzneho charakteru - pastózna maľba	Vytvorenie abstraktnej, reálnej kompozície, dynamická, pulzujúca škvrna Artikulácia = doplnenie škvrny na čitateľný tvar, Interpretácia ´vyhľadanie tvaru v škvrne	Tempera, vodové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje	Vnímať škvrnu ako nosný prvok podnecujúci obrazotvornosť a jej dotváranie. Vyvolávať asociácie, inšpirovať, vytvárať predstavy.

Línia	línia ako prvok výstavby obrazu - línia ako nositeľ výrazu línia ako prejav maliarskeho rukopisu charakter línií	Vytvorenie lineárneho príbehu, farebné línie tvorené rôznymi maliarskymi nástrojmi (hra), línia ako gesto, horizontálna línia – asociácia pokoja, vertikálna línia – naznačuje pohyb nahor, šikmá línia – porušuje rovnováhu	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Nácvik zručnosti pri práci s maliarskymi nástrojmi a materiálmi. Viesť žiaka k vizuálnemu zážitku a subjektívnemu pocitu z línie.
Tvar	- pravidelné geometrické	Nepravidelné (prírodné,	Tempera, akryl, vodové farby,	Rozvoj spontánneho

	tvary nepravidelné tvary tvar v spojení s farbou a svetlom vytvára dojem priestorovosti - charakter a výraz tvaru	organické) – pravidelné (geometrické) tvary, otvorené tvary (prierez, vnútro), jednoduché – zložité tvary, abstrakcia, redukcia, štylizácia, reálne zobrazovanie skutočnosti, príbeh	akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	detského výtvarného prejavu, rozvoj manuálnej zručnosti. Podnecovanie fantázie, predstavivosti a výtvarného vnímania.
Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti - maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	Maľba podľa predlohy, maľba spamäti, rôznorodosť formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre vyplnenie a vyváženie formátu.

Priestor	proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologického pôsobenia farby).	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).
Kompozícia	- vyváženosť, súlad, harmónia maľby - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných prvkov, hľadanie	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec,	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.
		tvarových, proporčných kontrastov	špachtľa, valček)	
Dynamika	- pocitová maľba - expresívny prejav	Asociačné hry, práca na veľké formáty (skupinová práca), ťahy štetcom, valčekom, špachtľou, fŕkanie farby, maľba rukami, nohami – priamy kontakt s farbou (haptické vnímanie), pastózna maľba	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Podporiť spontánny prejav u žiakov, prekonať obavy z veľkého formátu. Získavanie individuálneho vzťahu k farbe.

<u>Názov predmetu: grafika</u>

Časový rozsah výučby: **12 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **druhý**

Stupeň vzdelania: **ISCED 1B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci využívajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či textúr. Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarné usporiadanie v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

695. rozvoj zručností, technických schopností
696. uvedomenie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr, textúr
697. rozvoj predstavivosti a fantázie
698. objavovanie netradičných grafických techník
699. zoznámenie s protografickými postupmi
700. pochopenie vybraných kompozičných princípov

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

701. individuálny prístup
702. pozitívne hodnotenie
703. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
704. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
705. brainstorming
706. autoevaluácia

Učebné zdroje:

707. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
708. internet
709. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
710. špecializovaný grafický ateliér
711. xerox

GRAFIKA, druhý ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ

Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru -hľadanie kontrastu v tvaroch línií - charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívať princíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovať interakcie rôznych tvarov.
Svetlo a tieň Plocha	-zachytiť plasticitu skutočných predmetov - definovať kontrast svetla a tieňa - prostredníctvom škály tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	712. suchá ihla 713. sadroryt 714. linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony rytia a ručného otláčania.
Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovať základné proporcie a tvary a odlíšiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces geometrizácie - poznávať základné plošné a geometrické útvary	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávať základné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho aktívne využitie.
Hry s písmom	- proporcie	- iniciály,	- linoryt	Poznávanie

	písmen - grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	monogramy 715. plocha štrukturovaná textom - obrázok z písmen tajná šifra	tlač z koláže monotyp (možnosť využitia pečiatok a tlačiarničky)	výtvarných aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.

Názov predmetu: Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, prácas materiálom

Časový rozsah výučby:	**33 hodín**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**druhý**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 1B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerne vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby.

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Žiaci sa zoznamujú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekóru. Postupne sa učia podriadiť výtvarné myslenie voľbe štylizačného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné myslenie a znalosť výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

716. rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania
717. poznávanie a vytváranie rôznych tvarov
718. osvojovanie si práce v základných technikách priestorovej tvorby, nadobúdanie zručnosti manipulácie s nástrojmi
719. získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky), poznávanie princípov výstavby kompozície
720. haptické prežívanie tvarov
721. využívanie netradičných materiálov – redefinovanie

722. naučiť vnímať prostredie interiéru a exteriéru ako prostredie pre tvorbu
723. osvojiť si a využívať výtvarné prvky
724. štrukturálne radiť dané elementy a stavať ich do nových súvislostí
725. poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie

726. individuálny prístup
727. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová a individuálna práca)
728. skupinové hodnotenie
729. pozitívny charakter hodnotenia a motivácie
730. brainstorming
731. autoevulácia
732. motivácia prostredníctvom dejín umenia, návštevy múzeí a galérií
733. pozitívne hodnotenie
734. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení

Učebné zdroje:

735. odborná literatúra
736. vzdelávacie semináre
737. detská literatúra
738. výtvarné výstavy a akcie
739. ateliér a vybavenie

MODELOVANIE A PRÁCA S MATERIÁLOM

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ

Proporcie v zobrazovaní videného	vzťahy tvarov a veľkosti základných častí zobrazovaného predmetu profil viacpohľadovosť preklápanie	modelovanie prírodných a umelých foriem zväčšovanie, zmenšovanie dotváranie - štruktúry, faktúry	hlina iné modelovacie hmoty	Učiť schopnosti analyzovať predmet Chápať podstatné v jeho skladbe. Rozvoj tvorivosti pri dotváraní rôznych faktúr. Získavanie zručnosti pri modelovaní z ruky.
Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	vyjadrenie abstraktných pojmov transpozícia princípov prírody - fantasticko - hudba	740. stavebnice 741. papier 742. polotovary 743. kartón, krabice 744. fľaše	Rozvíjať kombinačné schopnosti žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy a nerovnováhy. Vnímať objekt ako skladbu hmôt a jeho častí.
Rytmus	opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie tvarovanie land art koláž, asambláž tkanie, pletenie, viazanie...	svet prírody šperk architektúra hudba abstraktné námety	745. hlina 746. polotovary 747. prírodniny 748. textil 749. iné materiály..	Pochopiť a prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie na základe racionálneho poznania kompozičných princípov. Žiak je schopný identifikovať rytmus vo svojom okolí.
Reliéf	cieľavedomé vytváranie trojrozmerného	naratívne témy - zobrazovanie podľa	750. hlina 751. plastelína	Pochopiť tvorbu ilúzie priestoru redukciou

			752. iné	

	obrazu, kde tretí rozmer redukujeme - vytváranie priestoru radením za seba	skutočnosti - modelovanie z predstáv a pamäti	modelovacie hmoty - reliéf z papiera alebo papieroviny	tretieho rozmeru a radením za seba.
Hľadanie výrazu figurálneho námetu	motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy... - svet fantázie	socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.
Štruktúry Textúry	komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláži - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	vyjadrenie abstraktných pojmov	koláž papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dýhy a iné...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovanie primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.

Konštrukcia	konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do celku stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - priehľadnosť foriem	široký okruh námetov nachádzame v živej prírode, architektúre, dizajne, výtvarnom umení...	materiály lineárneho charakteru a spojovací materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klince, dosky, špajdlíky ...	Pochopiť význam funkcie skeletu a jeho nosných aj nesených častí. Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie vecí
				vo svojom okolí.
Výtvarné a priestorové etudy	komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov - zbierky predmetov prežívanie seba ako súčasti výtvarného diela skupinová práca	využívanie rôznorodých námetov pri komponovaní stavebníc a predmetov do daného priestoru jednoduchá forma landartu, happeningu - enviroment fotografia, video záznam	rôzne prostredia (exteriér, interiér) - prírodniny, zbierky materiálov, netradičné a odpadové materiály	Zážitok z komponovania prvkov. Rozvíjanie spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať seba ako súčasť prostredia.

DEKORATÍVNA ČINNOSŤ, druhý ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**

Plocha **Štylizácia**	Hľadanie princípov štylizácie motívu Cesto od reality k znaku, symbolu, skratke, ornamentu.. Výtvarné vyjadrenie nielen výsledku / znaku ale aj cesty štylizácie	Štúdium prírodnín a výtvarný posun k jednoduchšej forme Hľadanie zástupného symbolu, výtvarné vyjadrenie, kompozícia zo znakov	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba a pod. Výtvarné hry Animácia	Pochopiť proces štylizácie Uchopeniť princíp zjednodušovania, hľadanie podstaty / charakteristiky Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Geometrizácia**	Proces zjednodušovania tvaru posúvaný smerom k vyjadreniu sa základnými geometrickými tvarmi	Výtvarné hry s geometrickými matricami (na ploche i v objeme) Analýza vnímaného predmetu v okolí a jeho geometrický záznam	Výtvarná hra, analýza, inštalácie, kresba Fotodokument	Vnímať a chápať v jeho základných tvarových intenciách, jeho rozloženie do geometrických tvarov Vytvoriť základ pre blokovú študijnú kresbu, maľbu Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Abstrakcia**	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž,	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah

	tvaru Gesto Výtvarné vyjadrenie na ploche	rekcie na hudbu, mimiku, gesto slovo, pohyb, tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	maľba, výtvarné reakcie na hudbu, emócie, pohyb a pod.	predmetného a abstrakcie Analyzovať princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiť stereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Názov predmetu: dejiny výtvarného umenia a kultúry

Časový rozsah výučby:	**doplňujúce**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**druhý**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 1B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú v učebných osnovách dvojitú funkciu. Sú v prvom rade oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok, že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako vyvíjajúcim sa živým „organizmom“ ako človek sám.

V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

753. poznávať, porovnávať, inšpirovať
754. získať vzťah k dejinám kultúry
755. uvedomovať si odkazy dejín umenia
756. vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo posúvať do vlastných výtvarných činností
757. za pomoci DVU podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru)

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

758. zážitková forma vyučovania (pátranie, výskum)
759. projektové vyučovanie
760. individuálny prístup, pozitívne hodnotenie
761. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

762. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
763. internet
764. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA, druhý ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Poznávanie	Zoznamovanie sa s dejinami výtvarného umenia na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium parciálneho motívu v rôznych obdobiach vo vzťahu k inému výtvarnému druhu (kresba, plastika...)	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Opakované stretnutie s históriou kultúry, základné oboznámenie s dejinami výtvarného umenia, chápanie časovej osi, postupnosti, nadväznosti

Porovnávanie	Porovnávanie, pátranie po rozdieloch a podobnostiach vo výtvarných dielach na základe štúdia vybraného motívu	Námet: kanón krásy, proporcie, mierka, zhodnosť, abstrakcia	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky, internet)	Základné oboznámenie s postupnosťou (a možno i cyklickým princípom) dejín umenia, chápanie základných charakteristík na základe pátrania po rozdieloch a zhodách
Inšpirácia	Inšpirácia, výtvarný posun na základe štúdia vybraného motívu z dejín výtvarného umenia	Námet: inšpirácia historickým námetom, výtvarný posun do vlastnej interpretácie – parafráza umeleckého diela, animácia, reinštalácia a pod.	Odborná literatúra, skice, papierové priestorové objekty, maľba, modelovanie, fotodokument a iné	Chápanie dejín výtvarného umenia ako otvoreného systému, ktorý ponúka materiál na skúmanie, poznávanie, ale hlavne je východiskom pre nové originálne výtvarné riešenia (je
				inšpiráciou, impulzom k tvorivosti

Výkonový štandard:

Kognitívna oblasť:

765. žiak pozná vlastnosti a možnosti využívania grafických nástrojov a materiálov (rydlá, valčeky, matrice, tlačiarenské fary, lis),
766. žiak volí primerane veku motívy na vyjadrenie zadaných námetov,
767. žiak preukazuje znalosť o základných technických formách prerývania grafickej matrice

Psychomotorická oblasť:

768. žiak tvorí formou línií, štruktúr a textúr plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy a videnej skutočnosti,
769. žiak zvládne základné narábanie s rôznymi ryteckými nástrojmi,
770. žiak samostatne zvládne jednoduché techniky odtláčania

Afektívna oblasť:

771. žiak experimentuje s tvarom, technikou, postupom, motívom a témou, - žiak preberá zodpovednosť za svoje konanie.

Kľúčové kompetencie vychádzajúce z príslušného ISCEDu:

772. **sociálno-komunikačné spôsobilosti –** sprostredkovať informácie o grafických technikách vhodným spôsobom (hovoreným slovom, textom, videom) tak, aby každý porozumel,
773. **spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia –** používať, objavovať a systematizovať poznatky pri štúdiu grafických techník,
774. **spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej technológie –** sprostredkovať žiakom informácie o grafike prostredníctvom internetu, dataprojektora,
775. **spôsobilosť učiť sa učiť sa –** uplatniť základy rôznych techník učenia sa, hodnotiť svoj pokrok pri práci s grafickými technikami,
776. **spôsobilosť riešiť problémy –** aplikovať a hodnotiť získané informácie o grafike, spracovať ich a využiť vo svojom učení,
777. **osobné, sociálne a občianske spôsobilosti –** kontrolovať vlastné konanie (vrátane násilných a seba zničujúcich modelov konania) pri práci s grafickým lisom a vedieť odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
778. **spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry –** dokázať sa vyjadrovať prostredníctvom grafickej tvorby, rozvíjať schopnosť graficky tvoriť, pomenúvať druhy grafického umenia, uvedomovať si význam umenia.

Metóda výchovného pôsobenia – aby obsah predmetu, ktorý sa realizuje v dialektickej jednote praktickej a teoretickej zložky s výtvarnými činnosťami a percepciou umeleckých diel, prispel aj na formovanie vôľových, morálnych, pracovných vlastností, postojov, nevyhnutných pre harmonický rozvoj žiaka.

Metóda spájania teórie s praxou – aby sme pri osvojovaní teoretických poznatkov vychádzali z praxe, z empírie, z aktívnych výtvarných činností. Aby sme teoretické poznatky, napr. o zobrazovacích princípoch, o jednotlivých výtvarných druhoch, o výtvarných technikách, materiáloch, spájali s praktickou činnosťou s kreslením, maľovaním, konštruovaním,...

Metóda individuálneho prístupu – vyžaduje, aby učiteľ rešpektoval individuálne osobitosti žiaka. Vo výtvarných činnostiach treba pristupovať k žiakov diferencovane, so zreteľom na výtvarnú typológiu, vek, osobné záujmy a schopnosti. Aby sa rozvíjali kladné stránky, potláčali, či postupne likvidovali negatívne vlastnosti.

Metóda názornosti – aby sme sprístupňovanie a osvojovanie poznatkov o prírode, o človeku a spoločnosti uskutočňovali bezprostredným vnímaním objektov, priamym stykom s vecami a javmi alebo prostredníctvom ich zobrazenia. Názor pôsobí motivačne, vzbudzuje záujem žiakov, znásobuje pozornosť, oživuje vyučovací proces, vedie k samostatnosti, aktivite.

Metóda uvedomelosti a aktivity – pod uvedomelosťou rozumieme kladný a aktívny vzťah žiaka k práci, k učeniu. Aby prístup žiakov k osvojovaniu a poznávaniu výtvarného umenia, výtvarných techník, teórie umenia bol čo najsvedomitejší, zodpovedný, aby sa žiak s týmito úlohami stotožnil.

Aktivita vo vyučovacom procese je nielen samotná praktická výtvarná činnosť žiakov, prejavujúca sa navonok manuálnou prácou, ale aj aktívna účasť ostatných zložiek osobnosti žiaka, intelektu, citu a vôle.

Metóda primeranosti – stanovuje, aby vyučovanie svojim obsahom a vyučovacími prostriedkami bolo primerané biologicko-psychologickým osobitostiam detí. Metóda sústavnosti a postupnosti – vo výtvarnej výchove vyžaduje, aby sme plnenie výchovnovzdelávacích úloh uskutočňovali v účelnom systéme a postupnosti.

Metóda trvácnosti – vyžaduje si osvojiť poznatky a výtvarné zručnosti tak, aby sa stali pevnými, aby vytvárali trvalý vedomostný fond žiaka, ktoré možno v praxi tvorivo uplatniť a na ktorých základe možno budovať novšie poznatky.

Metóda vedeckosti – nielen približovať obsah predmetu na základe najnovších vedeckých poznatkov, ale musí žiakom vysvetliť a veku primerane vedecky zdôvodniť všetky informácie.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu výtvarná výchova prebieha podľa platného učebného plánuč.53, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

	3. ročník 1. časť I. stupeň	3 hodiny týždenne

Učebný plán výtvarného odboru ZUŠ Bernolákovo 3. ročník

Spolu: 99 hodín

Kresba - 30 hodín (10-krát za školský rok)

Maľba - 24 hodín (8-krát za školský rok)

Grafika - 12 hodín (4-krát za školský rok)

Dejiny výtvarného umenia - doplňujúce

Dekoratívne činnosti
(priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom) - 33 hodín (11-krát za školský rok)

UČEBNÉ OSNOVY ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Názov predmetu: kresba

Časový rozsah výučby:	**30 hodín**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**tretí**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 1B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Plošné zobrazenie predmetov pomocou čiar, alebo bodov – kresba – vo všetkých svojich podobách dominuje medzi ostatnými výtvarnými aktivitami. Žiaci sa učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar, zdôrazniť alebo potlačiť detaily. Študijná kresba zahŕňa výtvarný prepis prírodnín a rôznych predmetov, zátiší, zvierat, postáv alebo krajiny. Prostredníctvom kresby a kresliarskych etúd žiaci objavujú špecifickú reč kresliarskych prostriedkov. Všímajú si jednotlivé nástroje a materiály a ich rozdielne účinky.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Osvojenie základných vyjadrovacích prostriedkov v kresbe, rozvoj spontánnosti, motorických návykov, pozorovacích schopností, podnecovanie obrazotvornosti.

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

779. hravá a spontánna tvorba
780. individuálny prístup
781. pozitívne hodnotenie
782. odbúranie stereotypu a schém v zobrazovaní
783. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
784. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
785. brainstorming
786. autoevaluácia

Učebné zdroje:

787. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica) -internet
788. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

KRESBA, tretí ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti, poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Bod	- výrazové možnosti kresliacich nástrojov - hra so stopou Bod ako základný elementárny prvok výtvarného vyjadrenia	-komunikovanie bodov – prechod do línie, plochy - znázorňovanie rôznych štruktúr, plôch - východisko príbehu	ceruza, uhlík, tuš, drievko, krieda, odtlačok, kresba prstami	Naučiť sa vytvárať rôznorodé kompozície pomocou základného vyjadrovacieho prostriedku, pracovať s rôznymi kresliarskymi nástrojmi.

Línia	- zážitok zo spoznávania čiary, rozmanitosť a dynamika	priamka, krivka, pravidelnosť nepravidelnosť, poriadok - chaos, vyjadrenie pocitu, emócie, dynamika čiary – príbeh čiary	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa pracovať s líniou ako výrazovým prostriedkom. Pochopiť rôzne charakteristiky čiar. Rozvíjať spontánnosť a motoriku žiaka.
Línia/plocha	riešenie plochy pomocou línie a bodu - vyjadrenie vnemu, zážitku op-art	príbeh, pocit, let vtákov, pohyb bodu, prepis hudby, zvukové siločiary, využitie vzťahu línie k bodu, línia a prírodné tvary, lineárna kresba konkrétneho tvaru	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami, kresba prstami	Naučiť sa využívať líniu ako stavebný prvok plochy. Zážitok z haptickej tvorby.
Línia, bod a tvar	- rozvoj obrazotvornosti (objavovanie významov v náhodných tvaroch), využitie nepresných tvarov na zobrazovanie - vizuálne vnímanie tvaru	Hra s obrysom, predmety videné proti svetlu, tiene predmetov, symetria - asymetria	kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Schopnosť pozorovať a vyjadriť obrysy rôznych tvarov. Rozvoj obrazotvornosti

Tvar	- uvedomenie si výrazu tvaru - vytváranie novotvarov v kompozícii	Deformácie, štylizácia, posun, zväčšovaniezmenšovanie tvarov, zjednodušovanie tvarov, vzájomné vzťahy tvarov, práca so šablónou – radenie, variovanie tvarov, skúmanie a zobrazovanie predmetov na základe hmatového vnemu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Podnecovať obrazotvornosť a schopnosť žiaka vytvárať tvarovú kompozíciu, novú skutočnosť. Narušiť stereotyp v dominancii

				zrakového vnemu.
Svetlo – tieň	- pokus o zachytenie plastickosti reálneho predmetu	Kresba predmetu podľa skutočnosti, svetlo-tieň ako kontrast, umelé a prirodzené osvetlenie, hry s obrysmi, s tieňmi, predmety videné proti svetlu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Základný nácvik predmetu podľa skutočnosti. Objavovanie neurčitého, skrytého.
Objem	- využitie bodu a línie na vytvorenie svetla, tieňa	Práca s kresliarskym nástrojom – odstupňovanie intenzity čiar, druhy čiar, vrstvenie čiar, zmnožovanie, prekrývanie, šrafovanie	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Primerane veku zvládnuť techniku tieňovania. Rozvoj predstavivosti, obrazotvornosti.
Plocha	-kompozičná výstavba plochy pomocou bodu, línie, tvaru	Uzatvorená, otvorená plocha, statická, dynamická	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou,	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových

	(doterajších poznatkov	plocha. Pomocou zmnožovania tvarov, zhusťovania bodov, línií riešiť plochu.	tušom, fixom, pastelkami	prostriedkov pri riešení plochy. Schopnosť vytvárať rozličné varianty riešenia plochy.

Plocha (čmáranica)	vytváranie citlivej plošnej kompozície - vlastnosti ohraničenej a neohraničenej plochy využitie kompozičného elementu plochy	Harmónia – disharmónia plochy, proporcia, dynamickosť, napätie, vyváženosť, ohraničená plocha, neohraničená plocha, posuny kompozičného elementu – makro, mikro	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Rozvíjať citlivosť pre plošnú kompozíciu. Rozvíjať citlivosť pre výtvarnú predstavivosť a fantáziu (pomocou hudby – tónu, zvuku rozvíjať a riešiť expresívne a oblé línie na pocitovej báze)
Rytmus	- usporiadanie prvkov, radenie prvkov, zmnožovanie prvkov	Pravidelnosť – nepravidelnosť, harmónia, - napätie, komponovanie geometrických tvarov, rytmus štruktúry, pozitív – negatív, opakovanie línií	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Vnímanie rytmu ako pravidelné usporiadanie. Naučiť sa vnímať rozdiel medzi rytmickým a nerytmickým. Hľadanie nového významu prvkov pri rytmickom opakovaní.
Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústredenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.

Názov predmetu: maľba

Časový rozsah výučby: 24 hodín

Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**tretí**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 1B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom maľby ja výstavba obrazu z farebných škvŕn a plôch. Maľba nadväzuje na kresliarske motívy, ale žiak sa učí využívať iné výrazové prostriedky a výtvarné formy. Žiaci sa zoznamujú s emotívnym (zážitkovým), dekoratívnym, monumentálnym, vecne popisným, konštruktívnym prístupom k maľbe. Hra s farbami približuje žiakom vlastnosti maliarskych materiálov a nástrojov a podporuje živý maliarsky prednes.

Ciele vyučovacieho predmetu:

789. osvojenie si práce s farbou
790. naučiť sa miešať farby
791. rozvíjať spontánny detský prejav, manuálnu zručnosť
792. rozvíjať fantáziu, predstavivosť
793. odbúranie stereotypu a schém v zobrazovaní
794. poznávať základné kompozičné vzťahy

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

795. individuálny prístup
796. pozitívne hodnotenie
797. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
798. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
799. brainstorming
800. autoevaluácia

Učebné zdroje:

801. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
802. internet
803. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

MAĽBA, tretí ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Farba	nosný výrazový prostriedok maľby zoznámenie sa s farbami (teória) miešanie farieb - symbolika farieb	Teplé a studené farby, miešanie pastelových odtieňov, farebná stopa - rôzne nástroje, farebná harmónia, farby ročných období, farby chuti	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Osvojenie si práce s farbou hravou formou, skúšanie, experimentovanie. Podnietiť spontánnosť maliarskeho prejavu u žiakov. Oboznámiť s pôsobením farby.
Škvrna	- spontánne experimentovanie s farebnou škvrnou - využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, špachtľa, prsty) na vytvorenie škvŕn rôzneho charakteru - pastózna maľba	Vytvorenie abstraktnej, reálnej kompozície, dynamická, pulzujúca škvrna Artikulácia = doplnenie škvrny na čitateľný tvar, Interpretácia ´vyhľadanie tvaru v škvrne	Tempera, vodové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje	Vnímať škvrnu ako nosný prvok podnecujúci obrazotvornosť a jej dotváranie. Vyvolávať asociácie, inšpirovať, vytvárať predstavy.
Línia	línia ako prvok výstavby obrazu - línia ako nositeľ výrazu línia ako prejav maliarskeho rukopisu charakter línií	Vytvorenie lineárneho príbehu, farebné línie tvorené rôznymi maliarskymi nástrojmi (hra), línia ako gesto, horizontálna línia – asociácia pokoja, vertikálna línia – naznačuje pohyb nahor, šikmá línia – porušuje rovnováhu	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Nácvik zručnosti pri práci s maliarskymi nástrojmi a materiálmi. Viesť žiaka k vizuálnemu zážitku a subjektívnemu pocitu z línie.
Tvar	- pravidelné geometrické	Nepravidelné (prírodné,	Tempera, akryl, vodové farby,	Rozvoj spontánneho

	tvary nepravidelné tvary tvar v spojení s farbou a svetlom vytvára dojem priestorovosti - charakter a výraz tvaru	organické) – pravidelné (geometrické) tvary, otvorené tvary (prierez, vnútro), jednoduché – zložité tvary, abstrakcia, redukcia, štylizácia, reálne zobrazovanie skutočnosti, príbeh	akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	detského výtvarného prejavu, rozvoj manuálnej zručnosti. Podnecovanie fantázie, predstavivosti a výtvarného vnímania.
Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti - maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	Maľba podľa predlohy, maľba spamäti, rôznorodosť formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre vyplnenie a vyváženie formátu.
Priestor	proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologického pôsobenia farby).	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).
Kompozícia	- vyváženosť, súlad, harmónia maľby - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.

		prvkov, hľadanie	maliarske nástroje (štetec,	
		tvarových, proporčných kontrastov	špachtľa, valček)	
Dynamika	- pocitová maľba - expresívny prejav	Asociačné hry, práca na veľké formáty (skupinová práca), ťahy štetcom, valčekom, špachtľou, fŕkanie farby, maľba rukami, nohami – priamy kontakt s farbou (haptické vnímanie), pastózna maľba	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Podporiť spontánny prejav u žiakov, prekonať obavy z veľkého formátu. Získavanie individuálneho vzťahu k farbe.

Názov predmetu: grafika

Časový rozsah výučby: **12 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvaný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **tretí**

Stupeň vzdelania: **ISCED 1B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci využívajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či textúr. Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarné usporiadanie v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

804. rozvoj zručností, technických schopností
805. uvedomenie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr, textúr
806. rozvoj predstavivosti a fantázie
807. objavovanie netradičných grafických techník
808. zoznámenie s protografickými postupmi
809. pochopenie vybraných kompozičných princípov

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

810. individuálny prístup
811. pozitívne hodnotenie
812. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
813. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
814. brainstorming
815. autoevaluácia

Učebné zdroje:

816. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica) - internet
817. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
818. špecializovaný grafický ateliér
819. xerox

GRAFIKA, tretí ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru -hľadanie kontrastu v tvaroch línií - charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívať princíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovaťinterakcie rôznych tvarov.

Svetlo a tieň Plocha	-zachytiť plasticitu skutočných predmetov - definovať kontrast svetla a tieňa - prostredníctvom škály tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	820. suchá ihla 821. sadroryt 822. linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony rytia a ručného otláčania.
Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovať základné proporcie a tvary a odlíšiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávať základné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho
	geometrizácie - poznávať základné plošné a geometrické útvary			aktívne využitie.
Hry s písmom	proporcie písmen grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	iniciály, monogramy plocha štrukturovaná textom - obrázok z písmen tajná šifra	linoryt tlač z koláže monotyp (možnosť využitia pečiatok a tlačiarničky)	Poznávanie výtvarných aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.

<u>Názov predmetu: Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom</u>

Časový rozsah výučby: **33 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **tretí**

Stupeň vzdelania: **ISCED 1B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerne vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby.

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Žiaci sa zoznamujú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekóru. Postupne sa učia podriadiť výtvarné myslenie voľbe štylizačného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné myslenie a znalosť výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

823. rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania
824. poznávanie a vytváranie rôznych tvarov
825. osvojovanie si práce v základných technikách priestorovej tvorby, nadobúdanie zručnosti manipulácie s nástrojmi
826. získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky), poznávanie princípov výstavby kompozície
827. haptické prežívanie tvarov
828. využívanie netradičných materiálov – redefinovanie
829. naučiť vnímať prostredie interiéru a exteriéru ako prostredie pre tvorbu - osvojiť si a využívať výtvarné prvky
830. štrukturálne radiť dané elementy a stavať ich do nových súvislostí
831. poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie

832. individuálny prístup
833. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová a individuálna práca)
834. skupinové hodnotenie
835. pozitívny charakter hodnotenia a motivácie
836. brainstorming
837. autoevulácia
838. motivácia prostredníctvom dejín umenia, návštevy múzeí a galérií
839. pozitívne hodnotenie

840. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení

Učebné zdroje:

841. odborná literatúra
842. vzdelávacie semináre
843. detská literatúra
844. výtvarné výstavy a akcie
845. ateliér a vybavenie

MODELOVANIE A PRÁCA S MATERIÁLOM

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Proporcie v zobrazovaní videného	vzťahy tvarov a veľkosti základných častí zobrazovaného predmetu profil viacpohľadovosť preklápanie	modelovanie prírodných a umelých foriem zväčšovanie, zmenšovanie dotváranie - štruktúry, faktúry	hlina iné modelovacie hmoty	Učiť schopnosti analyzovať predmet Chápať podstatné v jeho skladbe. Rozvoj tvorivosti pri dotváraní rôznych faktúr. Získavanie zručnosti pri modelovaní z ruky.
Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	- úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	vyjadrenie abstraktných pojmov transpozícia princípov prírody - fantastično - hudba	846. stavebnice 847. papier 848. polotovary 849. kartón, krabice 850. fľaše	Rozvíjať kombinačné schopnosti žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy a nerovnováhy. Vnímať objekt ako skladbu hmôt a jeho častí.

Rytmus	opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie tvarovanie land art koláž, asambláž tkanie, pletenie, viazanie...	svet prírody šperk architektúra hudba - abstraktné námety	851. hlina 852. polotovary 853. prírodniny 854. textil 855. iné materiály..	Pochopiť a prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie na základe racionálneho poznania kompozičných princípov. Žiak je schopný identifikovať rytmus vo svojom okolí.

Reliéf	- cieľavedomé vytváranie trojrozmerného obrazu, kde tretí rozmer redukujeme - vytváranie priestoru radením za seba	- naratívne témy - zobrazovanie podľa skutočnosti - modelovanie z predstáv a pamäti	856. hlina 857. plastelína 858. iné modelovacie hmoty 859. reliéf z papiera alebo papieroviny	Pochopiť tvorbu ilúzie priestoru redukciou tretieho rozmeru a radením za seba.
Hľadanie výrazu figurálneho námetu	motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.

Štruktúry Textúry	- komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláži - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	- vyjadrenie abstraktných pojmov	koláž papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dyhy a iné...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovanie primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.
Konštrukcia	- konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do	- široký okruh námetov nachádzame v živej	- materiály lineárneho charakteru	Pochopiť význam funkcie skeletu a jeho
	celku - stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - priehľadnosť foriem	prírode, architektúre, dizajne, výtvarnom umení...	a spojovací materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klince, dosky, špajdlíky ...	nosných aj nesených častí. Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie vecí vo svojom okolí.

Výtvarné a priestorové etudy	komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov - zbierky predmetov prežívanie seba ako súčasti výtvarného diela - skupinová práca	využívanie rôznorodých námetov pri komponovaní stavebníc a predmetov do daného priestoru - jednoduchá forma land artu, happeningu - enviroment fotografia, video záznam	- rôzne prostredia (exteriér, interiér) - prírodniny, zbierky materiálov, netradičné a odpadové materiály	Zážitok z komponovania prvkov. Rozvíjanie spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať seba ako súčasť prostredia.

DEKORATÍVNA ČINNOSŤ, tretí ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Plocha **Štylizácia**	Hľadanie princípov štylizácie motívu Cesto od reality k znaku, symbolu, skratke, ornamentu.. Výtvarné vyjadrenie nielen výsledku / znaku ale aj cesty štylizácie	Štúdium prírodnín a výtvarný posun k jednoduchšej forme Hľadanie zástupného symbolu, výtvarné vyjadrenie, kompozícia zo znakov	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba a pod. Výtvarné hry Animácia	Pochopiť proces štylizácie Uchopeniť princíp zjednodušovania, hľadanie podstaty / charakteristiky Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Geometrizácia**	Proces zjednodušovania tvaru posúvaný smerom k vyjadreniu sa základnými geometrickými tvarmi	Výtvarné hry s geometrickými matricami (na ploche i v objeme) Analýza vnímaného predmetu v okolí a jeho geometrický	Výtvarná hra, analýza, inštalácie, kresba Fotodokument	Vnímať a chápať v jeho základných tvarových intenciách, jeho rozloženie do geometrických tvarov Vytvoriť základ pre blokovú

		záznam		študijnú kresbu, maľbu Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Abstrakcia**	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie tvaru Gesto Výtvarné vyjadrenie na ploche	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné rekcie na hudbu, mimiku, gesto slovo, pohyb, tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba, výtvarné reakcie na hudbu, emócie, pohyb a pod.	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah predmetného a abstrakcie Analyzovať princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiť stereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

<u>Názov predmetu: dejiny výtvarného umenia a kultúry</u>

Časový rozsah výučby: **doplňujúce**
Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje: **tretí**
Stupeň vzdelania: **ISCED 1B**
Forma štúdia: **skupinová**
Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú v učebných osnovách dvojitú funkciu. Sú v prvom rade oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok,

že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako vyvíjajúcim sa živým „organizmom“ ako človek sám.

V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

860. poznávať, porovnávať, inšpirovať
861. získať vzťah k dejinám kultúry
862. uvedomovať si odkazy dejín umenia

vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo posúvať do vlastných výtvarných činností

863. za pomoci DVU podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru)

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

864. zážitková forma vyučovania (pátranie, výskum)
865. projektové vyučovanie
866. individuálny prístup, pozitívne hodnotenie
867. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

868. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
869. internet
870. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA, tretí ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ

Poznávanie	Zoznamovanie sa s dejinami výtvarného umenia na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium parciálneho motívu v rôznych obdobiach vo vzťahu k inému výtvarnému druhu (kresba, plastika...)	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Opakované stretnutie s históriou kultúry, základné oboznámenie s dejinami výtvarného umenia, chápanie časovej osi, postupnosti, nadväznosti
Porovnávanie	Porovnávanie, pátranie po rozdieloch a podobnostiach vo výtvarných dielach na základe štúdia vybraného motívu	Námet: kanón krásy, proporcie, mierka, zhodnosť, abstrakcia	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky, internet)	Základné oboznámenie s postupnosťou (a možno i cyklickým princípom) dejín umenia, chápanie základných charakteristík na základe pátrania po rozdieloch a zhodách
Inšpirácia	Inšpirácia, výtvarný posun na základe štúdia vybraného motívu z dejín výtvarného umenia	Námet: inšpirácia historickým námetom, výtvarný posun do vlastnej interpretácie – parafráza umeleckého diela, animácia, reinštalácia a pod.	Odborná literatúra, skice, papierové priestorové objekty, maľba, modelovanie, fotodokument a iné	Chápanie dejín výtvarného umenia ako otvoreného systému, ktorý ponúka materiál na skúmanie, poznávanie, ale hlavne je východiskom pre nové originálne výtvarné riešenia (je inšpiráciou, impulzom k tvorivosti

Výkonový štandard:

Kognitívna oblasť:

871. žiak pozná vlastnosti a možnosti využívania grafických nástrojov a materiálov (rydlá, valčeky, matrice, tlačiarenské fary, lis),

872. žiak volí primerane veku motívy na vyjadrenie zadaných námetov,

873. žiak preukazuje znalosť o základných technických formách prerývania grafickej matrice

Psychomotorická oblasť:

874. žiak tvorí formou línií, štruktúr a textúr plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy a videnej skutočnosti,
875. žiak zvládne základné narábanie s rôznymi ryteckými nástrojmi,
876. žiak samostatne zvládne jednoduché techniky odtláčania

Afektívna oblasť:

877. žiak experimentuje s tvarom, technikou, postupom, motívom a témou, - žiak preberá zodpovednosť za svoje konanie.

Kľúčové kompetencie vychádzajúce z príslušného ISCEDu:

878. **sociálno-komunikačné spôsobilosti –** sprostredkovať informácie o grafických technikách vhodným spôsobom (hovoreným slovom, textom, videom) tak, aby každý porozumel,
879. **spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia –** používať, objavovať a systematizovať poznatky pri štúdiu grafických techník,
880. **spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej technológie –** sprostredkovať žiakom informácie o grafike prostredníctvom internetu, dataprojektora,
881. **spôsobilosť učiť sa učiť sa –** uplatniť základy rôznych techník učenia sa, hodnotiť svoj pokrok pri práci s grafickými technikami,
spôsobilosť riešiť problémy – aplikovať a hodnotiť získané informácie o grafike, spracovať ich a využiť vo svojom učení,

882. **osobné, sociálne a občianske spôsobilosti –** kontrolovať vlastné konanie (vrátane násilných a seba zničujúcich modelov konania) pri práci s grafickým lisom a vedieť odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
883. **spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry –** dokázať sa vyjadrovať prostredníctvom grafickej tvorby, rozvíjať schopnosť graficky tvoriť, pomenúvať druhy grafického umenia, uvedomovať si význam umenia.

Metóda výchovného pôsobenia – aby obsah predmetu, ktorý sa realizuje v dialektickej jednote praktickej a teoretickej zložky s výtvarnými činnosťami a percepciou umeleckých diel, prispel aj na formovanie vôľových, morálnych, pracovných vlastností, postojov, nevyhnutných pre harmonický rozvoj žiaka.

Metóda spájania teórie s praxou – aby sme pri osvojovaní teoretických poznatkov vychádzali z praxe, z empírie, z aktívnych výtvarných činností. Aby sme teoretické poznatky, napr. o zobrazovacích princípoch, o jednotlivých výtvarných druhoch, o výtvarných

technikách, materiáloch, spájali s praktickou činnosťou s kreslením, maľovaním, konštruovaním,...

Metóda individuálneho prístupu – vyžaduje, aby učiteľ rešpektoval individuálne osobitosti žiaka. Vo výtvarných činnostiach treba pristupovať k žiakov diferencovane, so zreteľom na výtvarnú typológiu, vek, osobné záujmy a schopnosti. Aby sa rozvíjali kladné stránky, potláčali, či postupne likvidovali negatívne vlastnosti.

Metóda názornosti – aby sme sprístupňovanie a osvojovanie poznatkov o prírode, o človeku a spoločnosti uskutočňovali bezprostredným vnímaním objektov, priamym stykom s vecami a javmi alebo prostredníctvom ich zobrazenia. Názor pôsobí motivačne, vzbudzuje záujem žiakov, znásobuje pozornosť, oživuje vyučovací proces, vedie k samostatnosti, aktivite.

Metóda uvedomelosti a aktivity – pod uvedomelosťou rozumieme kladný a aktívny vzťah žiaka k práci, k učeniu. Aby prístup žiakov k osvojovaniu a poznávaniu výtvarného umenia, výtvarných techník, teórie umenia bol čo najsvedomitejší, zodpovedný, aby sa žiak s týmito úlohami stotožnil.

Aktivita vo vyučovacom procese je nielen samotná praktická výtvarná činnosť žiakov, prejavujúca sa navonok manuálnou prácou, ale aj aktívna účasť ostatných zložiek osobnosti žiaka, intelektu, citu a vôle.

Metóda primeranosti – stanovuje, aby vyučovanie svojim obsahom a vyučovacími prostriedkami bolo primerané biologicko-psychologickým osobitostiam detí. Metóda sústavnosti a postupnosti – vo výtvarnej výchove vyžaduje, aby sme plnenie výchovnovzdelávacích úloh uskutočňovali v účelnom systéme a postupnosti.

Metóda trvácnosti – vyžaduje si osvojiť poznatky a výtvarné zručnosti tak, aby sa stali pevnými, aby vytvárali trvalý vedomostný fond žiaka, ktoré možno v praxi tvorivo uplatniť a na ktorých základe možno budovať novšie poznatky.

Metóda vedeckosti – nielen približovať obsah predmetu na základe najnovších vedeckých poznatkov, ale musí žiakom vysvetliť a veku primerane vedecky zdôvodniť všetky informácie.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu výtvarná výchova prebieha podľa platného učebného plánuč.53, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

	4. ročník 1. časť I. stupeň	3 hodiny týždenne

Učebný plán výtvarného odboru ZUŠ Bernolákovo 4. ročník

Spolu: 99 hodín

Kresba - 30 hodín (10-krát za školský rok)

Maľba - 24 hodín (8-krát za školský rok)

Grafika - 12 hodín (4-krát za školský rok)

Dejiny výtvarného umenia - doplňujúce

Dekoratívne činnosti
(priestorové práce,

modelovanie, práca s materiálom) - 33 hodín (11-krát za školský rok)

UČEBNÉ OSNOVY ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Názov predmetu: kresba

Časový rozsah výučby:	**30 hodín**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**štvrtý**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 1B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar, pracovať s detailmi. Študijná kresba zahŕňa výtvarný prepis prírodnín a rôznych predmetov, zátiší, zvierat, postáv, alebo krajiny. Prostredníctvom kresby a kresliacich pomôcok objavujú špecifickú reč kresby ako takej.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Oproti 3. ročníku, ktorý pracuje s uvedomelým chápaním estetického cítenia pracujú štvrtáci s detailmi daných tvarov a vytvárajú z nich nové celky:

884. poznávanie prírody a predmetov
885. práca s detailom
886. ilustrácie

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

887. individuálny prístup
888. pozitívne hodnotenie
889. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
890. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
891. brainstorming

Učebné zdroje:

892. odborná literatúra (školská knižnica)
893. internet
894. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
895. detská literatúra

KRESBA, štvrtý ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	**Úloha – opis problému**	**Námetové možnosti poznámky – ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Tvary	Hra so stopou do podoby myšlienky	Kumulovanie tvarov do daného príbehu	Kresba štetcom, uhlíkom, rudkou, pastelom	Naučiť sa vytvárať kompozície
Línia, bod, škvrna	Riešenie plochy pomocou línie, bodu, škvrny	Vyjadrenie pocitu - pozitívne (oblé čiary) - negatívne (lomené)	Uhlík Ceruza Pastelka Suchý pastel	Naučiť sa pracovať s danými prvkami ako výrazovým prostriedkom
Recykl-art tvary	Tvary z odpadového materiálu, plasty, papier, drôty	Hra s obrysom predmetu v pohybe, statika, dynamika	Nožnice Kliešte - vystrihnuté tvary, viazané tvary	Schopnosť pozorovať a vyjadriť obrysy rôznych tvarov
Detaily	Práca s detailom pomocou okienka	Prenášanie detailu na väčšie formáty	Ceruza, tuš, fixa, kombinácia techník	Primerane veku pracovať s kompozíciou detailu

Plocha a tvar	Kompozičná výstavba plochy, pomocou bodu, línie, tvaru	Uzatvorená, otvorená plocha	Ceruza, rudka, uhol, mastný pastel, tuš	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri riešení plochy
Rytmus	Hľadanie rytmu v reálnom príbehu – zachytenie detailov	Práca s prírodninami, ich variácie	Ceruza, uhlík, rudka, ruš, mastný pastel	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v danom príbehu

Názov predmetu: maľba

Časový rozsah výučby: **24 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **štvrtý**

Stupeň vzdelania: **ISCED 1B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Ciele vyučovacieho predmetu:

896. upresňovať a usmerňovať výtvarný prejav na základe pozorovania, poznávania, porovnávania
897. poznávať farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti
898. vedieť spracovať výtvarný materiál
899. skúmať a prehlbovať poznatky
900. rozvíjať originálne výtvarné riešenia
901. rozvíjať zmysel pre priestor
902. rozvíjať kreativitu

Profil absolventa:

903. vníma umenie ako prostriedok seba vyjadrenia
904. rieši jednoduché výtvarné problémy
905. vie využiť farebný kontrast
906. pozná symboliku farieb
907. výtvarne vníma tvar predmetu, vie nájsť geometriu vnútri tvaru
908. rozumie prechodu od plochy k priestoru

Uplatňovanie zásad:

909. výchovného pôsobenia
910. spájania teórie s praxou
911. individuálneho prístupu

912. názornosti
913. uvedomelosti a aktivity
914. primeranosti
915. trvácnosti
916. vedeckosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

917. individuálny prístup
918. rôznorodosť organizačných foriem
919. skupinové hodnotenie
920. brainstorming
921. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

922. odborná a detská literatúra
923. internet
924. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

MAĽBA, štvrtý ročník primárneho vzdelávania

FARBA	Prekrývanie farieb Farba na farbe Expresívne farby Krajina vo farbe	Prekrývanie cez seba, vedľa seba Realita, pretvorenie reality	Tempera Akryl Akvarel Pastel Neobvyklé materiály Rozličné nástroje	Hľadať analógie
LÍNIA	Podoby línií v umení Expresívna línia Harmónia línií Ukladanie línií Prekrývanie línií	Ťahy štetca (ako podpis umelca: hrubé ťahy: Velazguez... Neviditeľné ťahy: Botticelli Striedavé ťahy: Cézanne...) Obrazová línia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Vizuálny zážitok Pocit z 1 nie Rozvíjať spontánnosť Riešiť plochu pomocou línií Rozvíjať obrazotvornosť
ŠKVRNA	Maľba prostredníctvom škvŕn, kombinácie Automatickosť, spontánnosť	Nefigurálny námet Figurálny námet Geometrická abstrakcia Lyrická abstrakcia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjaťobrazotvornosť s dôrazom na cit a intuíciu

TVAR	Kumulácia tvarov Tvar, svetlo, tieň (lokálny, vrhnutý), farba Výraz tvaru	Variácie Svetlo a tieň ako kontrast Tvary predmetov	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať už získané vedomosti Podnecovať obrazotvornosť Uvedomovať si výraz tvaru
PLOCHA	Hra s mierkou Varianty vytvárania plochy Dominanta a plocha Vrstvenie na ploche	Proporcionalita Zmnožovanie na ploche (uzavretá a otvorená plocha)	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať kombinačné myslenie Vnímať rozdiel medzi plošným a priestorovým
PRIESTOR	Úžitkový priestor	Štylizácia, Land art	Tempera Akryl	Upevňovať návyky pre
	Priestor v priestore Umenie inštalácie Hra s figúrou (zložená, vzdia- lená ...) Pohyb a pokoj prvkov priestore	Odvodzovanie priestoru od postavy človeka a jeho pohybov Kvalita vnútorného priestoru	Akvarel Pastel Rozličné nástroje	vnímanie priestorových vzťahov (blízke, vzdialené) Kultivovať zmyslové vnímanie Kultivovať systematické pozorovanie
KOMPOZÍCIA	Rozširovanie poznatkov (tvar, plocha, pohyb, rytmus, mierka, štylizácia, proporcie, vyváženosť, symetria, asymetria...) Negatív a pozitív v plošnom i priestorovom vyjadrení	Súlad a nesúlad Hľadanie kontrastov Využitie formátu	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať vedomosti o kompozícii Pochopiť vzťahy a zameniteľnosti vonkajšieho a vnútorného

DYNAMIKA	Pocitová maľba (gradácia tvarov a farieb, ich rytmus, mierka...) Grafická partitúra Operácie s ilustráciou Expresívny prejav Optické a kinetické umenie	Asociačné hry: Zápis hudby do vlastného systému (vlastné grafické symboly, ikonické znaky, geometrické tvary...) Negatívna ilustrácia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať fantáziu Hľadať vzťahy medzi akustickým a vizuálnym Rozvíjať improvizačné schopnosti Odbúrať pasívne ilustrovanie textu

Názov predmetu: grafika

Časový rozsah výučby:	**12 hodín**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**štvrtý**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 1B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci využívajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či textúr. Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarné usporiadanie v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

925. rozvoj zručností, technických schopností
926. uvedomenie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr, textúr
927. rozvoj predstavivosti a fantázie
928. objavovanie netradičných grafických techník
929. zoznámenie s protografickými postupmi
930. pochopenie vybraných kompozičných princípov

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

931. individuálny prístup
932. pozitívne hodnotenie
933. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
934. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
935. brainstorming
936. autoevaluácia

Učebné zdroje:

937. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
938. internet
939. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
940. špecializovaný grafický ateliér
941. xerox

GRAFIKA, štvrtý ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru - hľadanie kontrastu v tvaroch línií - charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívaťprincíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovať interakcie rôznych tvarov.
Svetlo a tieň Plocha	-zachytiť plasticitu skutočných predmetov - definovať kontrast svetla a tieňa - prostredníctvom škály tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	942. suchá ihla 943. sadroryt 944. linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony rytia a ručného otláčania.

Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovaťzákladné proporcie a tvary a odlíšiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces geometrizácie - poznávať základné plošné a geometrické útvary	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávaťzákladné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho aktívne využitie.
Hry s písmom	proporcie písmen grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	iniciály, monogramy plocha štrukturovaná textom - obrázok z písmen tajná šifra	linoryt tlač z koláže monotyp (možnosťvyužitia pečiatok a tlačiarničky)	Poznávanie výtvarných aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.

Názov predmetu: Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom

Časový rozsah výučby:	**33 hodín**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**štvrtý**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 1B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerne vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby.

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Žiaci sa zoznamujú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekóru. Postupne sa učia podriadiť výtvarné myslenie voľbe štylizačného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné myslenie a znalosť

výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

945. rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania
946. poznávanie a vytváranie rôznych tvarov
947. osvojovanie si práce v základných technikách priestorovej tvorby, nadobúdanie zručnosti manipulácie s nástrojmi
948. získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky), poznávanie princípov výstavby kompozície
949. haptické prežívanie tvarov
950. využívanie netradičných materiálov – redefinovanie
951. naučiť vnímať prostredie interiéru a exteriéru ako prostredie pre tvorbu
952. osvojiť si a využívať výtvarné prvky
953. štrukturálne radiť dané elementy a stavať ich do nových súvislostí
954. poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie

955. individuálny prístup
956. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová a individuálna práca)
957. skupinové hodnotenie
958. pozitívny charakter hodnotenia a motivácie
959. brainstorming
960. autoevulácia
961. motivácia prostredníctvom dejín umenia, návštevy múzeí a galérií
962. pozitívne hodnotenie
963. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení

Učebné zdroje:

964. odborná literatúra
965. vzdelávacie semináre
966. detská literatúra
967. výtvarné výstavy a akcie
968. ateliér a vybavenie

MODELOVANIE A PRÁCA S MATERIÁLOM

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Proporcie v zobrazovaní videného	vzťahy tvarov a veľkosti základných častí zobrazovaného predmetu profil viacpohľadovosť preklápanie	modelovanie prírodných a umelých foriem zväčšovanie, zmenšovanie dotváranie - štruktúry, faktúry	hlina iné modelovacie hmoty	Učiť schopnosti analyzovať predmet Chápať podstatné v jeho skladbe. Rozvoj tvorivosti pri dotváraní rôznych faktúr. Získavanie zručnosti pri modelovaní z ruky.
Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	- úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	vyjadrenie abstraktných pojmov transpozícia princípov prírody - fantastično - hudba	969. stavebnice 970. papier 971. polotovary 972. kartón, krabice 973. fľaše	Rozvíjať kombinačné schopnosti žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy a nerovnováhy. Vnímať objekt ako skladbu hmôt a jeho častí.
Rytmus	opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie tvarovanie land art koláž, asambláž tkanie, pletenie, viazanie...	svet prírody šperk architektúra hudba - abstraktné námety	974. hlina 975. polotovary 976. prírodniny 977. textil 978. iné materiály..	Pochopiť a prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie na základe racionálneho poznania kompozičných princípov. Žiak je schopný identifikovaťrytmus vo svojom okolí.

Reliéf	- cieľavedomé vytváranie trojrozmerného obrazu, kde tretí rozmer redukujeme - vytváranie priestoru radením za seba	- naratívne témy zobrazovanie podľa skutočnosti - modelovanie z predstáv a pamäti	979. hlina 980. plastelína 981. iné modelovacie hmoty 982. reliéf z papiera alebo papieroviny	Pochopiť tvorbu ilúzie priestoru redukciou tretieho rozmeru a radením za seba.
Hľadanie výrazu figurálneho námetu	motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.
Štruktúry Textúry	- komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláži - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	- vyjadrenie abstraktných pojmov	koláž papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dýhy a iné...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovani primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.
Konštrukcia	983. konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do celku 984. stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - priehľadnosť foriem	- široký okruh námetov nachádzame v živej prírode, architektúre, dizajne, výtvarnom umení...	- materiály lineárneho charakteru a spojovací materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klince, dosky, špajdlíky ...	Pochopiť význam funkci skeletu a jeho nosných aj nesených častí. Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie

				vecí vo svojom okolí.
Výtvarné a priestorové etudy	985. komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov - zbierky predmetov 986. prežívanie seba ako súčasti výtvarného diela - skupinová práca	987. využívanie rôznorodých námetov pri komponovaní stavebníc a predmetov do daného priestoru - jednoduchá forma land artu, happeningu - enviroment 988. fotografia, video záznam	- rôzne prostredia (exteriér, interiér) - prírodniny, zbierky materiálov, netradičné a odpadové materiály	Zážitok z komponovania prvkov. Rozvíjanie spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať seba ako súčasť prostredia.

DEKORATÍVNA ČINNOSŤ, štvrtý ročník primárneho vzdelávania

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**

Plocha **Štylizácia**	Hľadanie princípov štylizácie motívu Cesto od reality k znaku, symbolu, skratke, ornamentu.. Výtvarné vyjadrenie nielen výsledku / znaku ale aj cesty štylizácie	Štúdium prírodnín a výtvarný posun k jednoduchšej forme Hľadanie zástupného symbolu, výtvarné vyjadrenie, kompozícia zo znakov	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba a pod. Výtvarné hry Animácia	Pochopiť proces štylizácie Uchopiť princíp zjednodušovania, hľadanie podstaty / charakteristiky Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Geometrizácia**	Proces zjednodušovania tvaru posúvaný smerom k vyjadreniu sa základnými geometrickými tvarmi	Výtvarné hry s geometrickými matricami (na ploche i v objeme) Analýza vnímaného predmetu v okolí a jeho	Výtvarná hra, analýza, inštalácie, kresba Fotodokument	Vnímať a chápať v jeho základných tvarových intenciách, jeho rozloženie do geometrických tvarov Vytvoriť základ
		geometrický záznam		pre blokovú študijnú kresbu, maľbu Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjaťvýtvarné vyjadrovanie

Plocha **Abstrakcia**	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie tvaru Gesto Výtvarné vyjadrenie na ploche	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné rekcie na hudbu, mimiku, gesto slovo, pohyb, tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba, výtvarné reakcie na hudbu, emócie, pohyb a pod.	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah predmetného a abstrakcie Analyzovať princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiťstereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Názov predmetu: dejiny výtvarného umenia a kultúry

Časový rozsah výučby:	**doplňujúce**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**štvrtý**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 1B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú v učebných osnovách dvojitú funkciu. Sú v prvom rade oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok, že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako vyvíjajúcim sa živým „organizmom“ ako človek sám.

V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

989. poznávať, porovnávať, inšpirovať
990. získať vzťah k dejinám kultúry
991. uvedomovať si odkazy dejín umenia
992. vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo posúvať do vlastných výtvarných činností
993. za pomoci DVU podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru)

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

994. zážitková forma vyučovania (pátranie, výskum)
995. projektové vyučovanie
996. individuálny prístup, pozitívne hodnotenie
997. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

998. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
999. internet
1000. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA, 4. ročník

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Poznávanie	Zoznamovanie sa s dejinami výtvarného umenia na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium parciálneho motívu v rôznych obdobiach vo vzťahu k inému výtvarnému druhu (kresba, plastika...)	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Opakované stretnutie s históriou kultúry, základné oboznámenie s dejinami výtvarného umenia, chápanie časovej osi, postupnosti, nadväznosti

Porovnávanie	Porovnávanie, pátranie po rozdieloch a podobnostiach vo výtvarných dielach na základe štúdia vybraného motívu	Námet: kanón krásy, proporcie, mierka, zhodnosť, abstrakcia	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky, internet)	Základné oboznámenie s postupnosťou (a možno i cyklickým princípom) dejín umenia, chápanie základných charakteristík na základe pátrania po rozdieloch a zhodách
Inšpirácia	Inšpirácia, výtvarný posun na základe štúdia vybraného motívu z dejín výtvarného umenia	Námet: inšpirácia historickým námetom, výtvarný posun do vlastnej interpretácie – parafráza umeleckého diela, animácia, reinštalácia a pod.	Odborná literatúra, skice, papierové priestorové objekty, maľba, modelovanie, fotodokument a iné	Chápanie dejín výtvarného umenia ako otvoreného systému, ktorý ponúka materiál na skúmanie, poznávanie, ale hlavne je východiskom pre nové originálne výtvarné riešenia (je inšpiráciou, impulzom k tvorivosti

Profil absolventa
ISCED 1B Primárne umelecké vzdelávanie

Výtvarný odbor

Po ukončení primárneho umeleckého vzdelania ZUŠ Bernolákovo má žiak osvojené základy výtvarnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník učenia sa a základy pre rozvíjanie výtvarných spôsobilostí. Získal základy používania odborného jazyka a komunikácie v oblasti výtvarného umenia. Ovláda na primeranej úrovni teoretické a praktické zručnosti z oblasti výtvarného umenia. Orientuje sa v základných technikách a pracovných postupoch výtvarného umenia. Dokáže pri riešení spoločných úloh nadviazať ústretovú komunikáciu, hľadať efektívne a výtvarne hodnotné riešenia, rešpektuje výtvarný názor a nápady iných členov skupiny. Dokáže počas vyučovania pracovať na zadaných úlohách a náležite reagovať na podnety. Vie vizuálne a verbálne organizovať zážitky, vnemy a myšlienky a zároveň ich výhodnou formou spracovať do výtvarnej podoby.

Váži si sám seba, má primerané sebahodnotenie, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Zvláda prijatie kritiky i ocenenia. Reálne reflektuje svoje postavenie v rámci skupiny. Má osvojené súvislé kultivované vyjadrovanie formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania.

Z tohto základu bude vychádzať pri štúdiu v nasledovných stupňoch štúdia, ale aj v osobnom živote.

Výkonové štandardy

Kompetenčná oblasť	**Kompetencie**
1. Odborné kompetencie	Študent dokáže
Kognitívna oblasť	1001. pomenovať a charakterizovať druhy výtvarného umenia a základné maliarske, sochárske a grafické žánre - na úrovni primárneho vzdelávania ovládať výtvarnú elementaristiku – výtvarné nástroje, základné výstavbové a vyjadrovacie prostriedky (farba, tvar, škvrna, línia, priestorové vzťahy, rytmus, dominanta, symetria a pod.) 1002. rozumieť procesuálnym princípom výtvarnej tvorby (grafika - reprodukovanie, modelovanie –odoberanie,..)

	- poznať vlastnosti a možnosti používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixy, štetce, nožnice, lepidlá, farby, pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača...)

Psychomotorická oblasť	1003. zvládnuť základné narábanie s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drievko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček,...) 1004. vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykom (rukou, prstami) 1005. kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania 1006. ovládať dynamiku kresby (prítlak) 1007. zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie, valčekovanie,...) 1008. zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie,...), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, pínanie, viazanie, drôtovanie,...) 1009. zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sadrorez, linorez,...) - zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty 1010. zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov 1011. zvládnuť základné operácie na počítači
Afektívna oblasť	1012. rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a preukazovať záujem o primeranú formu komunikácie s umením - skúmať a experimentovať s materiálom, technikou, postupom,. Motívom a témou 1013. pracovať protímovo, rešpektovať názory iných členov skupiny 1014. voliť tvorivý prístup k zadaniam a úlohám
2. Všeobecné kompetencie	

Kognitívna oblasť	1015. primerane veku vedieť verbálne predstaviť a obhájiťsvoje výtvarné riešenie, opísať postup i výtvarný zámer - opísať jednoduché technické procesy a ich výsledný výraz 1016. vytvárať a vhodne voliť výtvarné riešenia na vyjadrenie zadaných námetov/výtvarných problémov - interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý,...) - vedome používať významové kontrasty 1017. kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť,...) 1018. cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo

	formáte za účelom vyjadrenia príbehu, radenie vo vývojovom rade 1019. vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať vzťahy vo výtvarnom diele 1020. rozumieť pojmom výtvarnej elementaristiky (rytmus, dominanta, symetria, mierka a pod.)
Psychomotorická oblasť	1021. tvoriť spontánne i cielene vedené stopy za účelom výrazu, rôzne typy stôp na ploche a v modelovacej hmote rôznymi spôsobmi a nástrojmi a materiálmi - vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy a podľa videnej skutočnosti s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť detailov, operovať s tvarmi (doplňovanie tvarov, zmnožovanie kreslením, transformovanie tvarov, konštruovanie novotvarov 1022. vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetľovať a stmavovať farebné tóny miešaním farebných hmôt, používať základné farebné a materiálové kontrasty 1023. komponovať – vedome umiestňovať tvar v rôznych častiach plochy formátu 1024. vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania 1025. vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu - zvládnuť základné operácie s mierkou, veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie –

	menšie, veľa seba – za/pred sebou), vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov
Afektívna oblasť	1026. pracovať individuálne aj v skupine 1027. zvoliť primeraný spôsob riešenia problému 1028. preberať zodpovednosť za svoje konanie 1029. primerane hodnotiť seba a iných 1030. mať zmysel pre improvizáciu a zmeny 1031. vyjadriť názor a argumentovať (primerane veku) 1032. byť tvorivý a iniciatívny 1033. byť slobodný a motivovaný 1034. rozvíjať si fantáziu a obrazotvornosť
3. Kľúčové kompetencie	
Sociálno-komunikačné spôsobilosti	1035. formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania sa verbálne vyjadruje súvisle, výstižne a kultivovane 1036. dokáže určitý čas sústredene pracovať 1037. náležite reaguje na verbálne i neverbálne podnety v komunikácii, dokáže vyjadriť svoj postoj či názor - uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu - rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje

	záujem o primeranú formu medzi kultúrnej komunikácie

Spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia	1038.	v každodenných situáciách mať schopnosť (na rôznych úrovniach) používať modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, výstavy! - rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadaťodpovede, ktoré vedú k systematizácii a organizácii poznatkov, ale i zážitkov a vnemov
Spôsobilosť učiť sa, učiť sa	1039.	získava schopnosť sebareflexie a seba hodnotenia pri poznávaní a získavaní nových poznatkov
Spôsobilosť riešiť problémy	1040.	na základe poskytovaných možností uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky
	1041.	vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach - zlepšuje svoju vytrvalosť a iniciatívu
	1042.	hodnotí svoj pokrok, akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si svoje rozvojov možnosti
	1043.	vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti - pri riešení problémov hľadá a využíva všetky dostupné informácie
Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti	1044.	skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch
	1045.	pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a konštruktívnym) spôsobom
	1046.	vytvára si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a sebarozvoj
	1047.	uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje možnosti
	1048.	uvedomuje si svoje silné a slabé stránky ako svoje tvorivé rozvojové možnosti
	1049.	sústreďuje sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností, aktívne si chráni svoje fyzické a duševné zdravie

	1050. kontroluje vlastné konanie (vrátane násilných a sebazničujúcich modelov konania) a vie odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov 1051. uvedomuje si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizuje 1052. účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa na vytváraní triednych, skupinových a celoškolských pravidiel, je zodpovedný a dodržiava dohody 1053. ochotne prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadmi a postupmi, diskutuje o nich, prispieva k spoločnej práci

Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry	1054. podieľa sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v triede a dobrých medziľudských vzťahov 1055. dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov 1056. rozvíja schopnosť tvoriť a prijímať umenie 1057. dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania) 1058. uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote 1059. cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície 1060. rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj 1061. pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka 1062. pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu) - správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám a rolovým funkciám 1063. je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr
Špecifiká IKT pre výtvarný odbor	1064. počítačová grafika 1065. spracovanie fotografií, výtvarných diel, 1066. počítačová animácia 1067. dizajn, tvorba prezentácií, 1068. encyklopédie výtvarných diel, galérií, múzeí

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu výtvarná výchova prebieha podľa platného učebného plánuč.53, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského
vzdelávacieho programu.

Školský vzdelávací program ZUŠ Bernolákovo

Výtvarný odbor

pre druhú časť I. stupňa základného štúdia ZUŠ

ISCED 2 B

Výtvarný odbor

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania	***Výtvarná výchova***

	1. ročník 2. časť I. stupeň	3 hodiny týždenne

Spolu:	99 hodín
Kresba	- 30 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba	- 24 hodín (8-krát za školský rok)
Grafika	- 12 hodín (4-krát za školský rok)
Dejiny výtv. umenia	- doplňujúce
Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom)	- 33 hodín (11-krát za školský rok)

Názov predmetu: kresba

Časový rozsah výučby:	**30 hodín**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**prvý**
Stupeň vzdelania:	**druhý, základné štúdium**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar, pracovať s detailmi. Študijná kresba zahŕňa výtvarný prepis prírodnín a rôznych predmetov, zátiší, zvierat, postáv, alebo krajiny. Prostredníctvom kresby a kresliacich pomôcok objavujú špecifickú reč kresby ako takej. Je schopný rozhodovať sa sám pri výbere výtvarnej témy a spôsobu spracovania. Vyberá si výtvarnú techniku na základe sebapoznania a sebarozvoja po následnom rozhovore s učiteľom. Takto upriamujeme pozornosť na individuálny prístup k žiakovi (vzhľadom k špecifickému vývinovému pubertálnemu obdobiu žiaka).

Ciele vyučovacieho predmetu:

Oproti 4. ročníku, ktorý pracuje s uvedomelým chápaním estetického cítenia pracujú piataci s detailmi daných tvarov a vytvárajú z nich nové celky:

1069. poznávanie prírody a predmetov
1070. práca s detailom
1071. ilustrácie

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

1072. individuálny prístup
1073. pozitívne hodnotenie
1074. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
1075. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
1076. brainstorming
1077. osobnosť učiteľa (jeho umelecká tvorba)
1078. emočná zrelosť učiteľa

Učebné zdroje:

1079. odborná literatúra (školská knižnica)
1080. internet
1081. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
1082. detská literatúra
1083. umelecké diela učiteľa
1084. beseda o umení s umelcami

KRESBA, 1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha – opis problému**	**Námetové možnosti poznámky – ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Tvary	Hra so stopou do podoby myšlienky	Kumulovanie tvarov do daného príbehu	Kresba štetcom, uhlíkom, rudkou, pastelom	Naučiť sa vytvárať kompozície
Línia, bod, škvrna	Riešenie plochy pomocou línie, bodu, škvrny	Vyjadrenie pocitu - pozitívne (oblé čiary) - negatívne (lomené)	Uhlík Ceruza Pastelka Suchý pastel	Naučiť sa pracovať s danými prvkami ako výrazovým prostriedkom
Recykl-art tvary	Tvary z odpadového materiálu, plasty, papier, drôty	Hra s obrysom predmetu v pohybe, statika, dynamika	Nožnice Kliešte - vystrihnuté	Schopnosť pozorovať a vyjadriť

			tvary, viazané tvary	obrysy rôznych tvarov
Detaily	Práca s detailom pomocou okienka	Prenášanie detailu na väčšie formáty	Ceruza, tuš, fixa, kombinácia techník	Primerane veku pracovať s kompozíciou detailu
Plocha a tvar	Kompozičná výstavba plochy, pomocou bodu, línie, tvaru	Uzatvorená, otvorená plocha	Ceruza, rudka, uhol, mastný pastel, tuš	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri riešení plochy
Rytmus	Hľadanie rytmu v reálnom príbehu – zachytenie detailov	Práca s prírodninami, ich variácie	Ceruza, uhlík, rudka, ruš, mastný pastel	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v danom príbehu

<u>Názov predmetu: maľba</u>

Časový rozsah výučby: **24 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **prvý, časť 2**

Stupeň vzdelania: **prvý, základné štúdium**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Ciele vyučovacieho predmetu:

1. upresňovať a usmerňovať výtvarný prejav na základe pozorovania, poznávania, porovnávania
2. poznávať farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti
3. vedieť spracovať výtvarný materiál
4. skúmať a prehlbovať poznatky
5. rozvíjať originálne výtvarné riešenia
6. rozvíjať zmysel pre priestor

7. rozvíjať kreativitu

Profil absolventa:

8. vníma umenie ako prostriedok seba vyjadrenia
9. rieši jednoduché výtvarné problémy
10. vie využiť farebný kontrast
11. pozná symboliku farieb
12. výtvarne vníma tvar predmetu, vie nájsť geometriu vnútri tvaru
13. rozumie prechodu od plochy k priestoru

Uplatňovanie zásad:

14. výchovného pôsobenia
15. spájania teórie s praxou
16. individuálneho prístupu
17. názornosti
18. uvedomelosti a aktivity
19. primeranosti
20. trvácnosti
21. vedeckosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

22. individuálny prístup
23. rôznorodosť organizačných foriem
24. skupinové hodnotenie
25. brainstorming
26. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

27. odborná a detská literatúra
28. internet
29. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

MAĽBA, 1. ročník, 2. časti, I. stupňa základného štúdia

FARBA	Prekrývanie farieb Farba na farbe Expresívne farby Krajina vo farbe	Prekrývanie cez seba, vedľa seba Realita, pretvorenie reality	Tempera Akryl Akvarel Pastel Neobvyklé materiály Rozličné nástroje	Hľadať analógie

LÍNIA	Podoby línií v umení Expresívna línia Harmónia línií Ukladanie línií Prekrývanie línií	Ťahy štetca (ako podpis umelca: hrubé ťahy: Velazguez... Neviditeľné ťahy: Botticelli Striedavé ťahy: Cézanne...) Obrazová línia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Vizuálny zážitok Pocit z 1 nie Rozvíjať spontánnosť Riešiť plochu pomocou línií Rozvíjať obrazotvornosť
ŠKVRNA	Maľba prostredníctvom škvŕn, kombinácie Automatickosť, spontánnosť	Nefigurálny námet Figurálny námet Geometrická abstrakcia Lyrická abstrakcia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať obrazotvornosť s dôrazom na cit a intuíciu
TVAR	Kumulácia tvarov Tvar, svetlo, tieň (lokálny, vrhnutý), farba Výraz tvaru	Variácie Svetlo a tieň ako kontrast Tvary predmetov	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať už získané vedomosti Podnecovať obrazotvornosť Uvedomovať si výraz tvaru
PLOCHA	Hra s mierkou Varianty vytvárania plochy Dominanta a plocha Vrstvenie na ploche	Proporcionalita Zmnožovanie na ploche (uzavretá a otvorená plocha)	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať kombinačné myslenie Vnímať rozdiel medzi plošným a priestorovým
PRIESTOR	Úžitkový priestor Priestor v priestore Umenie inštalácie Hra s figúrou (zložená, vzdia-lená ...)	Štylizácia, Land art Odvodzovanie priestoru od postavy človeka a jeho pohybov Kvalita vnútorného priestoru	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Upevňovať návyky pre vnímanie priestorových vzťahov (blízke, vzdialené) Kultivovať zmyslové vnímanie
	Pohyb a pokoj prvkov priestore			Kultivovať systematické pozorovanie

KOMPOZÍCIA	Rozširovanie poznatkov (tvar, plocha, pohyb, rytmus, mierka, štylizácia, proporcie, vyváženosť, symetria, asymetria...) Negatív a pozitív v plošnom i priestorovom vyjadrení	Súlad a nesúlad Hľadanie kontrastov Využitie formátu	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať vedomosti o kompozícii Pochopiť vzťahy a zameniteľnosti vonkajšieho a vnútorného
DYNAMIKA	Pocitová maľba (gradácia tvarov a farieb, ich rytmus, mierka...) Grafická partitúra Operácie s ilustráciou Expresívny prejav Optické a kinetické umenie	Asociačné hry: Zápis hudby do vlastného systému (vlastné grafické symboly, ikonické znaky, geometrické tvary...) Negatívna ilustrácia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať fantáziu Hľadať vzťahy medzi akustickým a vizuálnym Rozvíjať improvizačné schopnosti Odbúrať pasívne ilustrovanie textu

Názov predmetu: grafika

Časový rozsah výučby: **12 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **prvý, časť 2**

Stupeň vzdelania: **prvý, základné štúdium**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci využívajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či

textúr. Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarné usporiadanie v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

30. rozvoj zručností, technických schopností
31. uvedomenie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr, textúr
32. rozvoj predstavivosti a fantázie
33. objavovanie netradičných grafických techník
34. zoznámenie s protografickými postupmi
35. pochopenie vybraných kompozičných princípov

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

36. individuálny prístup
37. pozitívne hodnotenie
38. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
39. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
40. brainstorming
41. autoevaluácia

Učebné zdroje:

42. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
43. internet
44. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
45. špecializovaný grafický ateliér
46. xerox

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru -hľadanie kontrastu v tvaroch línií - charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívať princíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovať interakcie rôznych tvarov.
Svetlo a tieň Plocha	-zachytiť plasticitu skutočných predmetov - definovať kontrast svetla a tieňa - prostredníctvom škály tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	47. suchá ihla 48. sadroryt 49. linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony rytia a ručného otláčania.
Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovať základné proporcie a tvary a odlíšiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces geometrizácie - poznávať základné plošné	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávať základné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho aktívne využitie.

	a geometrické útvary			
Hry s písmom	- proporcie	- iniciály,	- linoryt	Poznávanie
	písmen - grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	monogramy 50. plocha štrukturovaná textom - obrázok z písmen 51. tajná šifra	52. tlač z koláže 53. monotyp (možnosť využitia pečiatok a tlačiarničky)	výtvarných aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.

Názov predmetu: Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom

Časový rozsah výučby: **33 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **prvý, 2. časť**

Stupeň vzdelania: **prvý, základné štúdium**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerne vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby.

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Žiaci sa zoznamujú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekóru. Postupne sa učia podriadiť výtvarné myslenie voľbe štylizačného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné myslenie a znalosť výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

54. rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania
55. poznávanie a vytváranie rôznych tvarov
56. osvojovanie si práce v základných technikách priestorovej tvorby, nadobúdanie zručnosti manipulácie s nástrojmi
57. získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky), poznávanie princípov výstavby kompozície
58. haptické prežívanie tvarov
59. využívanie netradičných materiálov – redefinovanie
60. naučiť vnímať prostredie interiéru a exteriéru ako prostredie pre tvorbu
61. osvojiť si a využívať výtvarné prvky
62. štrukturálne radiť dané elementy a stavať ich do nových súvislostí
63. poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie

64. individuálny prístup
65. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová a individuálna práca) - skupinové hodnotenie
66. pozitívny charakter hodnotenia a motivácie
67. brainstorming
68. autoevulácia
69. motivácia prostredníctvom dejín umenia, návštevy múzeí a galérií
70. pozitívne hodnotenie
71. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení

Učebné zdroje:

72. odborná literatúra
73. vzdelávacie semináre
74. detská literatúra
75. výtvarné výstavy a akcie
76. ateliér a vybavenie

MODELOVANIE A PRÁCA S MATERIÁLOM,
1. ročník, 2. časti, I. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti a ukážky	Technické možnosti	Edukačný c
Proporcie v zobrazovaní videného	77. vzťahy tvarov a veľkosti základných častí zobrazovaného predmetu 78. profil viacpohľadovosť 79. preklápanie	80. modelovanie prírodných a umelých foriem 81. zväčšovanie, zmenšovanie 82. dotváranie - štruktúry, faktúry	83. hlina 84. iné modelovacie hmoty	Učiť schopnosti analyzovať predmet Chápať podstatné v jeho skladbe Rozvoj tvorivosti pr dotváraní rôznych faktúr. Získavanie zručnosti pri modelovaní ruky.
Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	- úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	85. vyjadrenie abstraktných pojmov 86. transpozícia princípov prírody - fantastično - hudba	87. stavebnice 88. papier 89. polotovary 90. kartón, krabice 91. fľaše	Rozvíjať kombinačné schopnosti žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy a nerovnováhy Vnímať objekt ako skladbu hmô a jeho častí.

Rytmus	92. opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie 93. tvarovanie 94. land art 95. koláž, asambláž 96. tkanie, pletenie, viazanie...	97. svet prírody 98. šperk 99. architektúra 100. hudba - abstraktné námety	101. hlina 102. polotovary 103. prírodniny 104. textil 105. iné materiály..	Pochopiť a prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie na základe racionálneho poznania kompozičný princípov. Žiak je schopný identifikovat rytmus vo svojom okol
Reliéf	- cieľavedomé vytváranie trojrozmerného obrazu, kde tretí	- naratívne témy - zobrazovanie podľa skutočnosti	106. hlina 107. plastelína 108. iné modelovacie	Pochopiť tvo ilúzie priesto redukciou tretieho rozmeru

	rozmer redukujeme - vytváranie priestoru radením za seba	- modelovanie z predstáv a pamäti	hmoty - reliéf z papiera alebo papieroviny	a radením za seba.
Hľadanie výrazu figurálneho námetu	109. motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému 110. proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike 111. možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.

Štruktúry Textúry	- komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláži - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	- vyjadrenie abstraktných pojmov	1. koláž 2. papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dýhy a iné...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovanie primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.
Konštrukcia	1. konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do celku 2. stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - priehľadnosť foriem	- široký okruh námetov nachádzame v živej prírode, architektúre, dizajne, výtvarnom umení...	- materiály lineárneho charakteru a spojovací materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klince, dosky, špajdlíky ...	Pochopiť význam funkcie skeletu a jeho nosných aj nesených častí. Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie vecí vo svojom okolí.
Výtvarné a priestové etudy	3. komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov - zbierky predmetov 4. prežívanie seba ako súčasti výtvarného diela - skupinová práca	1. využívanie rôznorodých námetov pri komponovaní stavebníc a predmetov do daného priestoru - jednoduchá forma land artu, happeningu - enviroment	- rôzne prostredia (exteriér, interiér) - prírodniny, zbierky materiálov, netradičné a odpadové materiály	Zážitok z komponovania prvkov. Rozvíjanie spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať seba ako súčasť prostredia.

		2. fotografia, video záznam		

DEKORATÍVNA ČINNOSŤ, 1. ročník, 2. časť, I. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Plocha **Štylizácia**	Hľadanie princípov štylizácie motívu Cesto od reality k znaku, symbolu, skratke, ornamentu.. Výtvarné vyjadrenie nielen výsledku / znaku ale aj cesty štylizácie	Štúdium prírodnín a výtvarný posun k jednoduchšej forme Hľadanie zástupného symbolu, výtvarné vyjadrenie, kompozícia zo znakov	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba a pod. Výtvarné hry Animácia	Pochopiť proces štylizácie Uchopeniť princíp zjednodušovania, hľadanie podstaty / charakteristiky Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Plocha **Geometrizácia**	Proces zjednodušovania tvaru posúvaný smerom k vyjadreniu sa základnými geometrickými tvarmi	Výtvarné hry s geometrickými matricami (na ploche i v objeme) Analýza vnímaného predmetu v okolí a jeho geometrický záznam	Výtvarná hra, analýza, inštalácie, kresba Fotodokument	Vnímať a chápať v jeho základných tvarových intenciách, jeho rozloženie do geometrických tvarov Vytvoriť základ pre blokovú študijnú kresbu, maľbu Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Abstrakcia**	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie tvaru Gesto	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné rekcie na hudbu, mimiku, gesto	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba, výtvarné reakcie na	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah predmetného a abstrakcie
	Výtvarné vyjadrenie na ploche	slovo, pohyb, tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	hudbu, emócie, pohyb a pod.	Analyzovať princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiť stereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Názov predmetu: dejiny výtvarného umenia a kultúry

Časový rozsah výučby:	**doplňujúce**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**prvý, 2. časť**
Stupeň vzdelania:	**prvý, základné štúdium**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú v učebných osnovách dvojitú funkciu. Sú v prvom rade oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok, že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako vyvíjajúcim sa živým „organizmom“ ako človek sám.

V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

1. poznávať, porovnávať, inšpirovať
2. získať vzťah k dejinám kultúry
3. uvedomovať si odkazy dejín umenia
4. vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo posúvať do vlastných výtvarných činností
5. za pomoci DVU podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru)

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

6. zážitková forma vyučovania (pátranie, výskum)
7. projektové vyučovanie
8. individuálny prístup, pozitívne hodnotenie
9. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

10. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
11. internet
12. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA, 1. ročník, 2. časti, I. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Poznávanie	Zoznamovanie sa s dejinami výtvarného umenia na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium parciálneho motívu v rôznych obdobiach vo vzťahu k inému výtvarnému druhu (kresba, plastika...)	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Opakované stretnutie s históriou kultúry, základné oboznámenie s dejinami výtvarného umenia, chápanie časovej osi, postupnosti, nadväznosti
Porovnávanie	Porovnávanie, pátranie po rozdieloch a podobnostiach vo výtvarných dielach na základe štúdia vybraného motívu	Námet: kanón krásy, proporcie, mierka, zhodnosť, abstrakcia	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky, internet)	Základné oboznámenie s postupnosťou (a možno i cyklickým princípom) dejín umenia, chápanie základných charakteristík na základe pátrania po rozdieloch a zhodách

Inšpirácia	Inšpirácia, výtvarný posun na základe štúdia vybraného motívu z dejín výtvarného umenia	Námet: inšpirácia historickým námetom, výtvarný posun do vlastnej interpretácie – parafráza umeleckého diela, animácia, reinštalácia a pod.	Odborná literatúra, skice, papierové priestorové objekty, maľba, modelovanie, fotodokument a iné	Chápanie dejín výtvarného umenia ako otvoreného systému, ktorý ponúka materiál na skúmanie, poznávanie, ale hlavne je východiskom pre nové originálne výtvarné riešenia (je inšpiráciou, impulzom k tvorivosti

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu výtvarná výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 54, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

	2. ročník 2. časť I. stupeň	3 hodiny týždenne

2. ročník, 2. časť, I. stupeň

Spolu:	99 hodín
Kresba	- 30 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba	- 24 hodín (8-krát za školský rok)
Grafika	- 12 hodín (4-krát za školský rok)
Dejiny výtv. umenia	- doplňujúce
Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom)	- 33 hodín (11-krát za školský rok)

UČEBNÉ OSNOVY
ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Názov predmetu: kresba

Časový rozsah výučby:	**30 hodín**
Názov ŠkVP: Školský vzdelávací program ZUŠ	
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**druhý**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 1B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Plošné zobrazenie predmetov pomocou čiar, alebo bodov – kresba – vo všetkých svojich podobách dominuje medzi ostatnými výtvarnými aktivitami. Žiaci sa učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar, zdôrazniť alebo potlačiť detaily. Študijná kresba zahŕňa výtvarný prepis prírodnín a rôznych predmetov, zátiší, zvierat, postáv alebo krajiny.

Prostredníctvom kresby a kresliarskych etúd žiaci objavujú špecifickú reč kresliarskych prostriedkov. Všímajú si jednotlivé nástroje a materiály a ich rozdielne účinky.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Osvojenie základných vyjadrovacích prostriedkov v kresbe, rozvoj spontánnosti, motorických návykov, pozorovacích schopností, podnecovanie obrazotvornosti.

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

13. hravá a spontánna tvorba
14. individuálny prístup
15. pozitívne hodnotenie
16. odbúranie stereotypu a schém v zobrazovaní
17. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
18. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
19. brainstorming
20. autoevaluácia

Učebné zdroje:

21. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
22. internet
23. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

KRESBA, 2. ročník, 2. časť, I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti, poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**

Bod	- výrazové možnosti kresliacich nástrojov - hra so stopou Bod ako základný elementárny prvok výtvarného vyjadrenia	-komunikovanie bodov – prechod do línie, plochy - znázorňovanie rôznych štruktúr, plôch - východisko príbehu	ceruza, uhlík, tuš, drievko, krieda, odtlačok, kresba prstami	Naučiť sa vytvárať rôznorodé kompozície pomocou základného vyjadrovacieho prostriedku, pracovať s rôznymi kresliarskymi nástrojmi.
Línia	- zážitok zo spoznávania čiary, rozmanitosť a dynamika	priamka, krivka, pravidelnosť nepravidelnosť, poriadok - chaos, vyjadrenie pocitu, emócie, dynamika čiary – príbeh čiary	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa pracovať s líniou ako výrazovým prostriedkom. Pochopiť rôzne charakteristiky čiar. Rozvíjať spontánnosť a motoriku žiaka.
Línia/plocha	24. riešenie plochy pomocou línie a bodu 25. vyjadrenie vnemu, zážitku 26. op-art	príbeh, pocit, let vtákov, pohyb bodu, prepis hudby, zvukové siločiary, využitie vzťahu línie k bodu, línia a prírodné tvary, lineárna kresba konkrétneho tvaru	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami, kresba prstami	Naučiť sa využívať líniu ako stavebný prvok plochy. Zážitok z haptickej tvorby.
Línia, bod a tvar	- rozvoj obrazotvornosti (objavovanie významov v náhodných tvaroch), využitie nepresných tvarov na	Hra s obrysom, predmety videné proti svetlu, tiene predmetov, symetria - asymetria	kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Schopnosť pozorovať a vyjadriť obrysy rôznych tvarov. Rozvoj obrazotvornosti

	zobrazovanie - vizuálne vnímanie tvaru			
Tvar	- uvedomenie si výrazu tvaru - vytváranie novotvarov v kompozícii	Deformácie, štylizácia, posun, zväčšovaniezmenšovanie tvarov, zjednodušovanie tvarov, vzájomné vzťahy tvarov, práca so šablónou – radenie, variovanie tvarov, skúmanie a zobrazovanie predmetov na základe hmatového vnemu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Podnecovať obrazotvornosť a schopnosť žiaka vytvárať tvarovú kompozíciu, novú skutočnosť. Narušiť stereotyp v dominancii zrakového vnemu.
Svetlo – tieň	- pokus o zachytenie plastickosti reálneho predmetu	Kresba predmetu podľa skutočnosti, svetlo-tieň ako kontrast, umelé a prirodzené osvetlenie, hry s obrysmi, s tieňmi, predmety videné proti svetlu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Základný nácvik predmetu podľa skutočnosti. Objavovanie neurčitého, skrytého.
Objem	- využitie bodu a línie na vytvorenie svetla, tieňa	Práca s kresliarskym nástrojom – odstupňovanie intenzity čiar, druhy čiar, vrstvenie čiar, zmnožovanie, prekrývanie, šrafovanie	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Primerane veku zvládnuť techniku tieňovania. Rozvoj predstavivosti, obrazotvornosti.

Plocha	- kompozičná výstavba plochy pomocou bodu, línie, tvaru (doterajších	Uzatvorená, otvorená plocha, statická, dynamická plocha.	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom,	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri

	poznatkov	Pomocou zmnožovania tvarov, zhusťovania bodov, línií riešiť plochu.	pastelkami	riešení plochy. Schopnosť vytvárať rozličné varianty riešenia plochy.
Plocha (čmáranica)	27. vytváranie citlivej plošnej kompozície - vlastnosti ohraničenej a neohraničenej plochy 28. využitie kompozičného elementu plochy	Harmónia – disharmónia plochy, proporcia, dynamickosť, napätie, vyváženosť, ohraničená plocha, neohraničená plocha, posuny kompozičného elementu – makro, mikro	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Rozvíjať citlivosť pre plošnú kompozíciu. Rozvíjať citlivosť pre výtvarnú predstavivosť a fantáziu (pomocou hudby – tónu, zvuku rozvíjať a riešiť expresívne a oblé línie na pocitovej báze)
Rytmus	- usporiadanie prvkov, radenie prvkov, zmnožovanie prvkov	Pravidelnosť – nepravidelnosť, harmónia, - napätie, komponovanie geometrických tvarov, rytmus štruktúry, pozitív – negatív, opakovanie línií	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Vnímanie rytmu ako pravidelné usporiadanie. Naučiť sa vnímať rozdiel medzi rytmickým a nerytmickým. Hľadanie nového významu prvkov pri rytmickom opakovaní.

Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústredenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.

Názov predmetu: maľba

Časový rozsah výučby: **24 hodín**

Názov ŠkVP: Školský vzdelávací program ZUŠ

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **druhý**

Stupeň vzdelania: **ISCED 1B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom maľby ja výstavba obrazu z farebných škvŕn a plôch. Maľba nadväzuje na kresliarske motívy, ale žiak sa učí využívať iné výrazové prostriedky a výtvarné formy. Žiaci sa zoznamujú s emotívnym (zážitkovým), dekoratívnym, monumentálnym, vecne popisným, konštruktívnym prístupom k maľbe. Hra s farbami približuje žiakom vlastnosti maliarskych materiálov a nástrojov a podporuje živý maliarsky prednes.

Ciele vyučovacieho predmetu:

29. osvojenie si práce s farbou
30. naučiť sa miešať farby
31. rozvíjať spontánny detský prejav, manuálnu zručnosť
32. rozvíjať fantáziu, predstavivosť
33. odbúranie stereotypu a schém v zobrazovaní
34. poznávať základné kompozičné vzťahy

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

35. individuálny prístup
36. pozitívne hodnotenie
37. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
38. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
39. brainstorming
40. autoevaluácia

Učebné zdroje:

41. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
42. internet
43. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

MAĽBA, 2. ročník, 2. časť, I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti, poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Farba	44. nosný výrazový prostriedok maľby 45. zoznámenie sa s farbami (teória) 46. miešanie farieb - symbolika farieb	Teplé a studené farby, miešanie pastelových odtieňov, farebná stopa - rôzne nástroje, farebná harmónia, farby ročných období, farby chuti	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Osvojenie si práce s farbou hravou formou, skúšanie, experimentovanie. Podnietiť spontánnosť maliarskeho prejavu u žiakov. Oboznámiť s pôsobením farby.

Škvrna	- spontánne experimentovanie s farebnou škvrnou - využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, špachtľa, prsty) na vytvorenie škvŕn rôzneho charakteru - pastózna maľba	Vytvorenie abstraktnej, reálnej kompozície, dynamická, pulzujúca škvrna Artikulácia = doplnenie škvrny na čitateľný tvar, Interpretácia ´vyhľadanie tvaru v škvrne	Tempera, vodové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje	Vnímať škvrnu ako nosný prvok podnecujúci obrazotvornosť a jej dotváranie. Vyvolávať asociácie, inšpirovať, vytvárať predstavy.
Línia	47. línia ako prvok výstavby obrazu - línia ako nositeľ výrazu 48. línia ako prejav maliarskeho rukopisu 49. charakter línií	Vytvorenie lineárneho príbehu, farebné línie tvorené rôznymi maliarskymi nástrojmi (hra), línia ako gesto, horizontálna línia – asociácia pokoja, vertikálna línia – naznačuje pohyb nahor, šikmá línia – porušuje rovnováhu	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Nácvik zručnosti pri práci s maliarskymi nástrojmi a materiálmi. Viesť žiaka k vizuálnemu zážitku a subjektívnemu pocitu z línie.
Tvar	- pravidelné geometrické	Nepravidelné (prírodné,	Tempera, akryl, vodové farby,	Rozvoj spontánneho

	tvary 1. nepravidelné tvary 2. tvar v spojení s farbou a svetlom vytvára dojem priestorovosti - charakter a výraz tvaru	organické) – pravidelné (geometrické) tvary, otvorené tvary (prierez, vnútro), jednoduché – zložité tvary, abstrakcia, redukcia, štylizácia, reálne zobrazovanie skutočnosti, príbeh	akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	detského výtvarného prejavu, rozvoj manuálnej zručnosti. Podnecovanie fantázie, predstavivosti a výtvarného vnímania.

Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti - maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	Maľba podľa predlohy, maľba spamäti, rôznorodosť formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre vyplnenie a vyváženie formátu.
Priestor	1. proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť 2. miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologického pôsobenia farby).	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).
Kompozícia	- vyváženosť, súlad, harmónia maľby - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných prvkov, hľadanie	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec,	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.
		tvarových, proporčných kontrastov	špachtľa, valček)	

Dynamika	- pocitová maľba - expresívny prejav	Asociačné hry, práca na veľké formáty (skupinová práca), ťahy štetcom, valčekom, špachtľou, fŕkanie farby, maľba rukami, nohami – priamy kontakt s farbou (haptické vnímanie), pastózna maľba	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Podporiť spontánny prejav u žiakov, prekonať obavy z veľkého formátu. Získavanie individuálneho vzťahu k farbe.

Názov predmetu: grafika

Časový rozsah výučby: **12 hodín**
Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje: **druhý**
Stupeň vzdelania: **ISCED 1B**
Forma štúdia: **skupinová**
Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci využívajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či textúr. Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarné usporiadanie v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

3. rozvoj zručností, technických schopností
4. uvedomenie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr, textúr
5. rozvoj predstavivosti a fantázie
6. objavovanie netradičných grafických techník
7. zoznámenie s protografickými postupmi
8. pochopenie vybraných kompozičných princípov

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

9. individuálny prístup
10. pozitívne hodnotenie
11. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
12. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
13. brainstorming
14. autoevaluácia

Učebné zdroje:

15. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
16. internet
17. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
18. špecializovaný grafický ateliér
19. xerox

GRAFIKA, 2. ročník, 2. časť, I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru -hľadanie kontrastu v tvaroch línií - charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívať princíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovať interakcie rôznych tvarov.

Svetlo a tieň Plocha	-zachytiť plasticitu skutočných predmetov - definovať kontrast svetla a tieňa - prostredníctvom škály tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	20. suchá ihla 21. sadroryt 22. linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony rytia a ručného otláčania.
Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovať základné proporcie a tvary a odlíšiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces geometrizácie - poznávať základné plošné a geometrické útvary	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávať základné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho aktívne využitie.
Hry s písmom	- proporcie	- iniciály,	- linoryt	Poznávanie
	písmen - grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	monogramy 23. plocha štrukturovaná textom - obrázok z písmen 24. tajná šifra	1. tlač z koláže 2. monotyp (možnosť využitia pečiatok a tlačiarničky)	výtvarných aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.

Názov predmetu: Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom

Časový rozsah výučby:	**33 hodín**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**druhý**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 1B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerne vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby.

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Žiaci sa zoznamujú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekóru. Postupne sa učia podriadiť výtvarné myslenie voľbe štylizačného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné myslenie a znalosť výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

3. rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania
4. poznávanie a vytváranie rôznych tvarov
5. osvojovanie si práce v základných technikách priestorovej tvorby, nadobúdanie zručnosti manipulácie s nástrojmi
6. získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky), poznávanie princípov výstavby kompozície
7. haptické prežívanie tvarov
8. využívanie netradičných materiálov – redefinovanie
9. naučiť vnímať prostredie interiéru a exteriéru ako prostredie pre tvorbu
10. osvojiť si a využívať výtvarné prvky
11. štrukturálne radiť dané elementy a stavať ich do nových súvislostí
12. poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie

13. individuálny prístup
14. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová a individuálna práca)
15. skupinové hodnotenie
16. pozitívny charakter hodnotenia a motivácie

17. brainstorming
18. autoevulácia
19. motivácia prostredníctvom dejín umenia, návštevy múzeí a galérií
20. pozitívne hodnotenie
21. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení

Učebné zdroje:

22. odborná literatúra
23. vzdelávacie semináre
24. detská literatúra
25. výtvarné výstavy a akcie
26. ateliér a vybavenie

MODELOVANIE A PRÁCA S MATERIÁLOM 2. ročník, 2. časť, I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný**
Proporcie v zobrazovaní videného	1. vzťahy tvarov a veľkosti základných častí zobrazovaného predmetu 2. profil 3. viacpohľadovosť 4. preklápanie	1. modelovanie prírodných a umelých foriem 2. zväčšovanie, zmenšovanie 3. dotváranie - štruktúry, faktúry	1. hlina 2. iné modelovacie hmoty	Učiť schopnosti analyzovat predmet Chápať podstatné jeho skladb Rozvoj tvorivosti dotváraní rôznych faktúr. Získavanie zručnosti modelovan ruky.

Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	- úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	1. vyjadrenie abstraktných pojmov 2. transpozícia princípov prírody - fantasticko - hudba	3. stavebnice 4. papier 5. polotovary 6. kartón, krabice 7. fľaše	Rozvíjať kombinačn schopnosti žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy nerovnová Vnímať objekt ako skladbu hm a jeho časť
Rytmus	1. opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie 2. tvarovanie 3. land art 4. koláž, asambláž 5. tkanie, pletenie, viazanie...	1. svet prírody 2. šperk 3. architektúra 4. hudba - abstraktné námety	5. hlina 6. polotovary 7. prírodniny 8. textil 9. iné materiály..	Pochopiť a prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie n základe racionálnej poznania kompozičn princípov. Žiak je schopný identifikov rytmus vo svojom ok
Reliéf	- cieľavedomé vytváranie trojrozmerného	- naratívne témy - zobrazovanie podľa	10. hlina 11. plastelína 12. iné	Pochopiť t ilúzie pries redukciou

	obrazu, kde tretí rozmer redukujeme - vytváranie priestoru radením za seba	skutočnosti - modelovanie z predstáv a pamäti	modelovacie hmoty - reliéf z papiera alebo papieroviny	tretieho rozmeru a radením za seba.

Hľadanie výrazu figurálneho námetu	1. motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému 2. proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike 3. možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.
Štruktúry Textúry	- komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláži - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	- vyjadrenie abstraktných pojmov	1. koláž 2. papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dýhy a iné...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovanie primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.
Konštrukcia	1. konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do celku 2. stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - priehľadnosť foriem	- široký okruh námetov nachádzame v živej prírode, architektúre, dizajne, výtvarnom umení...	- materiály lineárneho charakteru a spojovací materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klince, dosky, špajdlíky ...	Pochopiť význam funkcie skeletu a jeho nosných aj nesených častí. Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie vecí
				vo svojom okolí.

Výtvarné a priestorové etudy	1. komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov - zbierky predmetov 2. prežívanie seba ako súčasti výtvarného diela - skupinová práca	1. využívanie rôznorodých námetov pri komponovaní stavebníc a predmetov do daného priestoru - jednoduchá forma landartu, happeningu - enviroment 2. fotografia, video záznam	- rôzne prostredia (exteriér, interiér) - prírodniny, zbierky materiálov, netradičné a odpadové materiály	Zážitok z komponovania prvkov. Rozvíjanie spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať seba ako súčasť prostredia.

DEKORATÍVNA ČINNOSŤ, 2. ročník, 2. časť, I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Plocha **Štylizácia**	Hľadanie princípov štylizácie motívu Cesto od reality k znaku, symbolu, skratke, ornamentu.. Výtvarné vyjadrenie nielen výsledku / znaku ale aj cesty štylizácie	Štúdium prírodnín a výtvarný posun k jednoduchšej forme Hľadanie zástupného symbolu, výtvarné vyjadrenie, kompozícia zo znakov	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba a pod. Výtvarné hry Animácia	Pochopiť proces štylizácie Uchopeniť princíp zjednodušovania, hľadanie podstaty / charakteristiky Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Plocha **Geometrizácia**	Proces zjednodušovania tvaru posúvaný smerom k vyjadreniu sa základnými geometrickými tvarmi	Výtvarné hry s geometrickými matricami (na ploche i v objeme) Analýza vnímaného predmetu v okolí a jeho geometrický záznam	Výtvarná hra, analýza, inštalácie, kresba Fotodokument	Vnímať a chápať v jeho základných tvarových intenciách, jeho rozloženie do geometrických tvarov Vytvoriť základ pre blokovú študijnú kresbu, maľbu Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Abstrakcia**	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž,	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah
	tvaru Gesto Výtvarné vyjadrenie na ploche	rekcie na hudbu, mimiku, gesto slovo, pohyb, tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	maľba, výtvarné reakcie na hudbu, emócie, pohyb a pod.	predmetného a abstrakcie Analyzovať princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiť stereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Názov predmetu: dejiny výtvarného umenia a kultúry

Časový rozsah výučby:	**doplňujúce**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**druhý**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 1B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú v učebných osnovách dvojitú funkciu. Sú v prvom rade oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok, že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako vyvíjajúcim sa živým „organizmom“ ako človek sám.

V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

3. poznávať, porovnávať, inšpirovať
4. získať vzťah k dejinám kultúry
5. uvedomovať si odkazy dejín umenia
6. vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo posúvať do vlastných výtvarných činností
7. za pomoci DVU podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru)

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

8. zážitková forma vyučovania (pátranie, výskum)
9. projektové vyučovanie
10. individuálny prístup, pozitívne hodnotenie
11. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

12. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
13. internet

14. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA, 2. ročník, 2. časť, I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Poznávanie	Zoznamovanie sa s dejinami výtvarného umenia na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium parciálneho motívu v rôznych obdobiach vo vzťahu k inému výtvarnému druhu (kresba, plastika...)	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Opakované stretnutie s históriou kultúry, základné oboznámenie s dejinami výtvarného umenia, chápanie časovej osi, postupnosti, nadväznosti
Porovnávanie	Porovnávanie, pátranie po rozdieloch a podobnostiach vo výtvarných dielach na základe štúdia vybraného motívu	Námet: kanón krásy, proporcie, mierka, zhodnosť, abstrakcia	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky, internet)	Základné oboznámenie s postupnosťou (a možno i cyklickým princípom) dejín umenia, chápanie základných charakteristík na základe pátrania po rozdieloch a zhodách

Inšpirácia	Inšpirácia, výtvarný posun na základe štúdia vybraného motívu z dejín výtvarného umenia	Námet: inšpirácia historickým námetom, výtvarný posun do vlastnej interpretácie – parafráza umeleckého diela, animácia, reinštalácia a pod.	Odborná literatúra, skice, papierové priestorové objekty, maľba, modelovanie, fotodokument a iné	Chápanie dejín výtvarného umenia ako otvoreného systému, ktorý ponúka materiál na skúmanie, poznávanie, ale hlavne je východiskom pre nové originálne výtvarné riešenia (je
				inšpiráciou, impulzom k tvorivosti

Výkonový štandard:
Kognitívna oblasť:

15. žiak pozná vlastnosti a možnosti využívania grafických nástrojov a materiálov (rydlá, valčeky, matrice, tlačiarenské fary, lis),
16. žiak volí primerane veku motívy na vyjadrenie zadaných námetov,
17. žiak preukazuje znalosť o základných technických formách prerývania grafickej matrice

Psychomotorická oblasť:

18. žiak tvorí formou línií, štruktúr a textúr plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy a videnej skutočnosti,
19. žiak zvládne základné narábanie s rôznymi ryteckými nástrojmi,
20. žiak samostatne zvládne jednoduché techniky odtláčania

Afektívna oblasť:

21. žiak experimentuje s tvarom, technikou, postupom, motívom a témou, - žiak preberá zodpovednosť za svoje konanie.

Kľúčové kompetencie vychádzajúce z príslušného ISCEDu:

22. **sociálno-komunikačné spôsobilosti –** sprostredkovať informácie o grafických technikách vhodným spôsobom (hovoreným slovom, textom, videom) tak, aby každý porozumel,
23. **spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia –** používať, objavovať a systematizovať poznatky pri štúdiu grafických techník,

24. **spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej technológie –** sprostredkovať žiakom informácie o grafike prostredníctvom internetu, dataprojektora,
25. **spôsobilosť učiť sa učiť sa –** uplatniť základy rôznych techník učenia sa, hodnotiť svoj pokrok pri práci s grafickými technikami,
26. **spôsobilosť riešiť problémy –** aplikovať a hodnotiť získané informácie o grafike, spracovať ich a využiť vo svojom učení,
27. **osobné, sociálne a občianske spôsobilosti –** kontrolovať vlastné konanie (vrátane násilných a seba zničujúcich modelov konania) pri práci s grafickým lisom a vedieť odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
28. **spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry –** dokázať sa vyjadrovať prostredníctvom grafickej tvorby, rozvíjať schopnosť graficky tvoriť, pomenúvať druhy grafického umenia, uvedomovať si význam umenia.

Metóda výchovného pôsobenia – aby obsah predmetu, ktorý sa realizuje v dialektickej jednote praktickej a teoretickej zložky s výtvarnými činnosťami a percepciou umeleckých diel, prispel aj na formovanie vôľových, morálnych, pracovných vlastností, postojov, nevyhnutných pre harmonický rozvoj žiaka.

Metóda spájania teórie s praxou – aby sme pri osvojovaní teoretických poznatkov vychádzali z praxe, z empírie, z aktívnych výtvarných činností. Aby sme teoretické poznatky, napr. o zobrazovacích princípoch, o jednotlivých výtvarných druhoch, o výtvarných technikách, materiáloch, spájali s praktickou činnosťou s kreslením, maľovaním, konštruovaním,...

Metóda individuálneho prístupu – vyžaduje, aby učiteľ rešpektoval individuálne osobitosti žiaka. Vo výtvarných činnostiach treba pristupovať k žiakov diferencovane, so zreteľom na výtvarnú typológiu, vek, osobné záujmy a schopnosti. Aby sa rozvíjali kladné stránky, potláčali, či postupne likvidovali negatívne vlastnosti.

Metóda názornosti – aby sme sprístupňovanie a osvojovanie poznatkov o prírode, o človeku a spoločnosti uskutočňovali bezprostredným vnímaním objektov, priamym stykom s vecami a javmi alebo prostredníctvom ich zobrazenia. Názor pôsobí motivačne, vzbudzuje záujem žiakov, znásobuje pozornosť, oživuje vyučovací proces, vedie k samostatnosti, aktivite.

Metóda uvedomelosti a aktivity – pod uvedomelosťou rozumieme kladný a aktívny vzťah žiaka k práci, k učeniu. Aby prístup žiakov k osvojovaniu a poznávaniu výtvarného umenia, výtvarných techník, teórie umenia bol čo najsvedomitejší, zodpovedný, aby sa žiak s týmito úlohami stotožnil.

Aktivita vo vyučovacom procese je nielen samotná praktická výtvarná činnosť žiakov, prejavujúca sa navonok manuálnou prácou, ale aj aktívna účasť ostatných zložiek osobnosti žiaka, intelektu, citu a vôle.

Metóda primeranosti – stanovuje, aby vyučovanie svojim obsahom a vyučovacími prostriedkami bolo primerané biologicko-psychologickým osobitostiam detí. Metóda sústavnosti a postupnosti – vo výtvarnej výchove vyžaduje, aby sme plnenie výchovnovzdelávacích úloh uskutočňovali v účelnom systéme a postupnosti.

Metóda trvácnosti – vyžaduje si osvojiť poznatky a výtvarné zručnosti tak, aby sa stali pevnými, aby vytvárali trvalý vedomostný fond žiaka, ktoré možno v praxi tvorivo uplatniť a na ktorých základe možno budovať novšie poznatky.

Metóda vedeckosti – nielen približovať obsah predmetu na základe najnovších vedeckých poznatkov, ale musí žiakom vysvetliť a veku primerane vedecky zdôvodniť všetky informácie.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu výtvarná výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 54, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

	3. ročník 2. časť I. stupeň	3 hodiny týždenne

Učebný plán výtvarného odboru ZUŠ tretí ročník nižšieho sekundárneho vzdelávania

Spolu: 99 hodín

Kresba - 30 hodín (10-krát za školský rok)

Maľba - 24 hodín (8-krát za školský rok)

Grafika - 12 hodín (4-krát za školský rok)

Dejiny výtvarného umenia - doplňujúce

Dekoratívne činnosti
(priestorové práce,

modelovanie, práca s materiálom) - 33 hodín (11-krát za školský rok)

UČEBNÉ OSNOVY
ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Názov predmetu: kresba

Časový rozsah výučby: **30 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **tretí**

Stupeň vzdelania: **ISCED 2 B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar, pracovať s detailmi. Študijná kresba zahŕňa výtvarný prepis prírodnín a rôznych predmetov, zátiší, zvierat, postáv, alebo krajiny. Prostredníctvom kresby a kresliacich pomôcok objavujú špecifickú reč kresby ako takej. Je schopný rozhodovať sa sám pri výbere výtvarnej témy a spôsobu spracovania. Vyberá si výtvarnú techniku na základe sebapoznania a sebarozvoja po následnom rozhovore s učiteľom. Takto upriamujeme pozornosť na individuálny prístup k žiakovi (vzhľadom k špecifickému vývinovému pubertálnemu obdobiu žiaka).

Ciele vyučovacieho predmetu:

Oproti predchádzajúcemu ročníku, ktorý pracuje s uvedomelým chápaním estetického cítenia pracujú žiaci s detailmi daných tvarov a vytvárajú z nich nové celky:

1. poznávanie prírody a predmetov
2. práca s detailom
3. ilustrácie
4. kresba podľa predlohy
5. viď. prierezové témy pre daný ročník

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

6. individuálny prístup s prihliadnutím na špecifické vývinové / pubertálne/ obdobie žiakov
7. práca s prierezovými témami
8. pozitívne hodnotenie
9. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
10. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
11. brainstorming
12. osobnosť učiteľa (jeho umelecká tvorba)
13. emočná zrelosť učiteľa
14. dôraz na individualitu žiaka a jeho plynulý prechod z obdobia detstva do obdobia dospievania

Učebné zdroje:

15. odborná literatúra (školská knižnica) - umelecké diela učiteľa
16. internet - beseda o umení s umelcami - návšteva výstav a iných výtvarných akcií

KRESBA 3. ročník 2. časť I. stupeň

Výtvarný problém	Úloha – opis problému	Námetové možnosti poznámky – ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Tvary	Hra so stopou do podoby myšlienky	Kumulovanie tvarov do daného príbehu	Kresba štetcom, uhlíkom, rudkou, pastelom	Naučiť sa vytvárať kompozície
Línia, bod, škvrna	Riešenie plochy pomocou línie, bodu, škvrny	Vyjadrenie pocitu - pozitívne (oblé čiary) - negatívne (lomené)	Uhlík Ceruza Pastelka Suchý pastel	Naučiť sa pracovať s danými prvkami ako výrazovým prostriedkom
Recykl-art tvary	Tvary z odpadového materiálu, plasty, papier, drôty	Hra s obrysom predmetu v pohybe, statika, dynamika	Nožnice Kliešte - vystrihnuté tvary, viazané tvary	Schopnosť pozorovať a vyjadriť obrysy rôznych tvarov
Detaily	Práca s detailom pomocou okienka	Prenášanie detailu na väčšie formáty	Ceruza, tuš, fixa, kombinácia techník	Primerane veku pracovať s kompozíciou detailu
Plocha a tvar	Kompozičná výstavba plochy, pomocou bodu, línie, tvaru	Uzatvorená, otvorená plocha	Ceruza, rudka, uhol, mastný pastel, tuš	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri riešení plochy
Rytmus	Hľadanie rytmu v reálnom príbehu – zachytenie detailov	Práca s prírodninami, ich variácie	Ceruza, uhlík, rudka, ruš, mastný pastel	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v danom príbehu

Názov predmetu: maľba

Časový rozsah výučby: **30 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **tretí**

Stupeň vzdelania: **ISCED 2 B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Ciele vyučovacieho predmetu:

1. upresňovať a usmerňovať výtvarný prejav na základe pozorovania, poznávania, porovnávania
2. poznávať farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti
3. vedieť spracovať výtvarný materiál
4. skúmať a prehlbovať poznatky
5. rozvíjať originálne výtvarné riešenia
6. rozvíjať zmysel pre priestor
7. rozvíjať kreativitu

Profil absolventa:

8. vníma umenie ako prostriedok seba vyjadrenia
9. rieši jednoduché výtvarné problémy
10. vie využiť farebný kontrast
11. pozná symboliku farieb
12. výtvarne vníma tvar predmetu, vie nájsť geometriu vnútri tvaru
13. rozumie prechodu od plochy k priestoru

Uplatňovanie zásad:

14. výchovného pôsobenia
15. spájania teórie s praxou
16. individuálneho prístupu
17. názornosti
18. uvedomelosti a aktivity
19. primeranosti
20. trvácnosti
21. vedeckosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

22. individuálny prístup
23. rôznorodosť organizačných foriem
24. skupinové hodnotenie
25. brainstorming
26. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

27. odborná a detská literatúra
28. návšteva výstav a iných výtvarných akcií - internet

MAĽBA 3. ročník 2. časť I. stupeň

FARBA	Prekrývanie farieb Farba na farbe Expresívne farby Krajina vo farbe	Prekrývanie cez seba, vedľa seba Realita, pretvorenie reality	Tempera Akryl Akvarel Pastel Neobvyklé materiály Rozličné nástroje	Hľadať analógie
LÍNIA	Podoby línií v umení Expresívna línia Harmónia línií Ukladanie línií Prekrývanie línií	Ťahy štetca (ako podpis umelca: hrubé ťahy: Velazguez... Neviditeľné ťahy: Botticelli Striedavé ťahy: Cézanne...) Obrazová línia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Vizuálny zážitok Pocit z 1 nie Rozvíjať spontánnosť Riešiť plochu pomocou línií Rozvíjať obrazotvornosť
ŠKVRNA	Maľba prostredníctvom škvŕn, kombinácie Automatickosť, spontánnosť	Nefigurálny námet Figurálny námet Geometrická abstrakcia Lyrická abstrakcia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať obrazotvornosť s dôrazom na cit a intuíciu
TVAR	Kumulácia tvarov Tvar, svetlo, tieň (lokálny, vrhnutý), farba Výraz tvaru	Variácie Svetlo a tieň ako kontrast Tvary predmetov	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať už získané vedomosti Podnecovať obrazotvornosť Uvedomovať si výraz tvaru
PLOCHA	Hra s mierkou Varianty vytvárania plochy Dominanta a plocha Vrstvenie na ploche	Proporcionalita Zmnožovanie na ploche (uzavretá a otvorená plocha)	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať kombinačné myslenie Vnímať rozdiel medzi plošným a priestorovým

PRIESTOR	Úžitkový priestor Priestor v priestore Umenie inštalácie Hra s figúrou (zložená, vzdia-lená ...)	Štylizácia, Land art Odvodzovanie priestoru od postavy človeka a jeho pohybov Kvalita vnútorného priestoru	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Upevňovať návyky pre vnímanie priestorových vzťahov (blízke, vzdialené) Kultivovať zmyslové vnímanie
	Pohyb a pokoj prvkov priestore			Kultivovať systematické pozorovanie
KOMPOZÍCIA	Rozširovanie poznatkov (tvar, plocha, pohyb, rytmus, mierka, štylizácia, proporcie, vyváženosť, symetria, asymetria...) Negatív a pozitív v plošnom i priestorovom vyjadrení	Súlad a nesúlad Hľadanie kontrastov Využitie formátu	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať vedomosti o kompozícii Pochopiť vzťahy a zameniteľnosti vonkajšieho a vnútorného
DYNAMIKA	Pocitová maľba (gradácia tvarov a farieb, ich rytmus, mierka...) Grafická partitúra Operácie s ilustráciou Expresívny prejav Optické a kinetické umenie	Asociačné hry: Zápis hudby do vlastného systému (vlastné grafické symboly, ikonické znaky, geometrické tvary...) Negatívna ilustrácia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať fantáziu Hľadať vzťahy medzi akustickým a vizuálnym Rozvíjať improvizačné schopnosti Odbúrať pasívne ilustrovanie textu

<u>Názov predmetu: grafika</u>

Časový rozsah výučby: **12 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **tretí**

Stupeň vzdelania: **ISCED 2 B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci využívajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či textúr. Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarné usporiadanie v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

1. rozvoj zručností, technických schopností
2. uvedomenie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr, textúr
3. rozvoj predstavivosti a fantázie
4. objavovanie netradičných grafických techník
5. zoznámenie s protografickými postupmi
6. pochopenie vybraných kompozičných princípov

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

7. individuálny prístup
8. pozitívne hodnotenie
9. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
10. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
11. brainstorming
12. autoevaluácia

Učebné zdroje:

13. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
14. internet
15. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
16. špecializovaný grafický ateliér
17. xerox

GRAFIKA 3. ročník 2. časť I. stupeň

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ

Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru -hľadanie kontrastu v tvaroch línií - charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívať princíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovať interakcie rôznych tvarov.
Svetlo a tieň Plocha	-zachytiť plasticitu skutočných predmetov - definovať kontrast svetla a tieňa - prostredníctvom škály tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	1. suchá ihla 2. sadroryt 3. linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony rytia a ručného otláčania.
Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovať základné proporcie a tvary a odlíšiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces geometrizácie - poznávať základné plošné a geometrické útvary	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávať základné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho aktívne využitie.
Hry s písmom	- proporcie písmen	- iniciály, monogramy	4. linoryt	Poznávanie výtvarných

			5. tlač z koláže	
	- grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	6. plocha štrukturovaná textom - obrázok z písmen 7. tajná šifra	- monotyp (možnosť využitia pečiatok a tlačiarničky)	aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.

Názov predmetu: Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom

Časový rozsah výučby: **33 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **tretí**

Stupeň vzdelania: **ISCED 2 B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerne vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby.

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Žiaci sa zoznamujú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekóru. Postupne sa učia podriadiť výtvarné myslenie voľbe štylizačného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné myslenie a znalosť výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

8. rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania
9. poznávanie a vytváranie rôznych tvarov
10. osvojovanie si práce v základných technikách priestorovej tvorby, nadobúdanie zručnosti manipulácie s nástrojmi
11. získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky), poznávanie princípov výstavby kompozície
12. haptické prežívanie tvarov

13. využívanie netradičných materiálov – redefinovanie
14. naučiť vnímať prostredie interiéru a exteriéru ako prostredie pre tvorbu
15. osvojiť si a využívať výtvarné prvky
16. štrukturálne radiť dané elementy a stavať ich do nových súvislostí
17. poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie

18. individuálny prístup
19. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová a individuálna práca)
20. skupinové hodnotenie
21. pozitívny charakter hodnotenia a motivácie
22. brainstorming
23. autoevulácia
24. motivácia prostredníctvom dejín umenia, návštevy múzeí a galérií
25. pozitívne hodnotenie
26. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení

Učebné zdroje:

27. odborná literatúra
28. vzdelávacie semináre
29. detská literatúra
30. výtvarné výstavy a akcie
31. ateliér a vybavenie

MODELOVANIE A PRÁCA S MATERIÁLOM 3. ročník 2. časť I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný**

Proporcie v zobrazovaní videného	32. vzťahy tvarov a veľkosti základných častí zobrazovaného predmetu 33. profil 34. viacpohľadovosť 35. preklápanie	36. modelovanie prírodných a umelých foriem 37. zväčšovanie, zmenšovanie 38. dotváranie - štruktúry, faktúry	39. hlina 40. iné modelovacie hmoty	Učiť schopnosti analyzovať predmet Chápať podstatné v jeho skladb Rozvoj tvorivosti p dotváraní rôznych faktúr. Získavanie zručnosti p modelovan ruky.
Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	- úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	41. vyjadrenie abstraktných pojmov 42. transpozícia princípov prírody - fantasticko - hudba	43. stavebnice 44. papier 45. polotovary 46. kartón, krabice 47. fľaše	Rozvíjať kombinačn schopnosti žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy nerovnová Vnímať objekt ako skladbu hm a jeho časť
Rytmus	48. opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie 49. tvarovanie 50. land art 51. koláž, asambláž 52. tkanie, pletenie, viazanie...	53. svet prírody 54. šperk 55. architektúra 56. hudba - abstraktné námety	57. hlina 58. polotovary 59. prírodniny 60. textil 61. iné materiály..	Pochopiť a prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie n základe racionálnej poznania kompozičn princípov. Žiak je schopný identifikov rytmus vo svojom ok

Reliéf	- cieľavedomé vytváranie trojrozmerného obrazu, kde tretí	- naratívne témy - zobrazovanie podľa skutočnosti	62. hlina 63. plastelína 64. iné modelovacie	Pochopiť t ilúzie pries redukciou tretieho rozmeru

	rozmer redukujeme - vytváranie priestoru radením za seba	- modelovanie z predstáv a pamäti	hmoty - reliéf z papiera alebo papieroviny	a radením za seba.
Hľadanie výrazu figurálneho námetu	65. motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému 66. proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike 67. možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.
Štruktúry Textúry	- komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláži - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	- vyjadrenie abstraktných pojmov	68. koláž 69. papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dýhy a iné...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovanie primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.

Konštrukcia	70. konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do celku 71. stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - priehľadnosť foriem	- široký okruh námetov nachádzame v živej prírode, architektúre, dizajne, výtvarnom umení...	- materiály lineárneho charakteru a spojovací materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klince, dosky, špajdlíky ...	Pochopiť význam funkcie skeletu a jeho nosných aj nesených častí. Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie vecí vo svojom okolí.
Výtvarné a priestorové etudy	72. komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov - zbierky predmetov 73. prežívanie seba ako súčasti výtvarného diela - skupinová práca	74. využívanie rôznorodých námetov pri komponovaní stavebníc a predmetov do daného priestoru - jednoduchá forma land artu, happeningu - enviroment 75. fotografia, video záznam	- rôzne prostredia (exteriér, interiér) - prírodniny, zbierky materiálov, netradičné a odpadové materiály	Zážitok z komponovania prvkov. Rozvíjanie spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať seba ako súčasť prostredia.

DEKORATÍVNA ČINNOSŤ 3. ročník 2. časť I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**

Plocha **Štylizácia**	Hľadanie princípov štylizácie motívu Cesto od reality k znaku, symbolu, skratke, ornamentu.. Výtvarné vyjadrenie nielen výsledku / znaku ale aj cesty štylizácie	Štúdium prírodnín a výtvarný posun k jednoduchšej forme Hľadanie zástupného symbolu, výtvarné vyjadrenie, kompozícia zo znakov	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba a pod. Výtvarné hry Animácia	Pochopiť proces štylizácie Uchopeniť princíp zjednodušovania, hľadanie podstaty / charakteristiky Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Geometrizácia**	Proces zjednodušovania tvaru posúvaný smerom k vyjadreniu sa základnými geometrickými tvarmi	Výtvarné hry s geometrickými matricami (na ploche i v objeme) Analýza vnímaného predmetu v okolí a jeho geometrický záznam	Výtvarná hra, analýza, inštalácie, kresba Fotodokument	Vnímať a chápať v jeho základných tvarových intenciách, jeho rozloženie do geometrických tvarov Vytvoriť základ pre blokovú študijnú kresbu, maľbu Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Abstrakcia**	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie tvaru Gesto	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné rekcie na hudbu, mimiku, gesto	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba, výtvarné reakcie na	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah predmetného a abstrakcie

	Výtvarné vyjadrenie na ploche	slovo, pohyb, tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	hudbu, emócie, pohyb a pod.	Analyzovať princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiť stereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Názov predmetu: dejiny výtvarného umenia a kultúry

Časový rozsah výučby:	**doplňujúce**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**tretí**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 2 B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú v učebných osnovách dvojitú funkciu. Sú v prvom rade oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok, že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako vyvíjajúcim sa živým „organizmom“ ako človek sám.

V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

76. poznávať, porovnávať, inšpirovať
77. získať vzťah k dejinám kultúry
78. uvedomovať si odkazy dejín umenia
79. vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo posúvať do vlastných výtvarných činností
80. za pomoci DVU podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru)

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

81. zážitková forma vyučovania (pátranie, výskum)
82. projektové vyučovanie
83. individuálny prístup, pozitívne hodnotenie
84. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

85. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
86. internet
87. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA, 3. ročník, 2. časť, I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Poznávanie	Zoznamovanie sa s dejinami výtvarného umenia na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium parciálneho motívu v rôznych obdobiach vo vzťahu k inému výtvarnému druhu (kresba, plastika...)	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Opakované stretnutie s históriou kultúry, základné oboznámenie s dejinami výtvarného umenia, chápanie časovej osi, postupnosti, nadväznosti

Porovnávanie	Porovnávanie, pátranie po rozdieloch a podobnostiach vo výtvarných dielach na základe štúdia vybraného motívu	Námet: kanón krásy, proporcie, mierka, zdobnosť, abstrakcia	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky, internet)	Základné oboznámenie s postupnosťou (a možno i cyklickým princípom) dejín umenia, chápanie základných charakteristík na základe pátrania po rozdieloch a zhodách
Inšpirácia	Inšpirácia, výtvarný posun na základe štúdia vybraného motívu z dejín výtvarného umenia	Námet: inšpirácia historickým námetom, výtvarný posun do vlastnej interpretácie – parafráza umeleckého diela, animácia, reinštalácia a pod.	Odborná literatúra, skice, papierové priestorové objekty, maľba, modelovanie, fotodokument a iné	Chápanie dejín výtvarného umenia ako otvoreného systému, ktorý ponúka materiál na skúmanie, poznávanie, ale hlavne je východiskom pre nové originálne výtvarné riešenia (je inšpiráciou, impulzom k tvorivosti

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu výtvarná výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 54, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

	4. ročník 2. časť I. stupeň	3 hodiny týždenne

Učebný plán výtvarného odboru 4. ročník, 2. časť, I. stupeň

Spolu: 99 hodín

Kresba - 30 hodín (10-krát za školský rok)

Maľba - 24 hodín (8-krát za školský rok)

Grafika - 12 hodín (4-krát za školský rok)

Dejiny výtvarného umenia - doplňujúce

Dekoratívne činnosti
(priestorové práce,

modelovanie, práca s materiálom) - 33 hodín (11-krát za školský rok)

UČEBNÉ OSNOVY
ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Názov predmetu: kresba

Časový rozsah výučby: **30 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **štvrtý**

Stupeň vzdelania: **ISCED 2 B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar, pracovať s detailmi. Študijná kresba zahŕňa výtvarný prepis prírodnín a rôznych predmetov, zátiší, zvierat, postáv, alebo krajiny. Prostredníctvom kresby a kresliacich pomôcok objavujú špecifickú reč kresby ako takej. Je schopný rozhodovať sa sám pri výbere výtvarnej témy a spôsobu spracovania. Vyberá si výtvarnú techniku na základe sebapoznania a sebarozvoja po následnom rozhovore s učiteľom. Takto upriamujeme pozornosť na individuálny prístup k žiakovi (vzhľadom k špecifickému vývinovému pubertálnemu obdobiu žiaka).

Ciele vyučovacieho predmetu:

Oproti predchádzajúcemu ročníku, ktorý pracuje s uvedomelým chápaním estetického cítenia pracujú žiaci s detailmi daných tvarov a vytvárajú z nich nové celky:

88. poznávanie prírody a predmetov
89. práca s detailom
90. ilustrácie
91. kresba podľa predlohy
92. viď. prierezové témy pre daný ročník

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

93. individuálny prístup s prihliadnutím na špecifické vývinové / pubertálne/ obdobie žiakov
94. práca s prierezovými témami
95. pozitívne hodnotenie
96. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
97. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
98. brainstorming
99. osobnosť učiteľa (jeho umelecká tvorba)
100. emočná zrelosť učiteľa
101. dôraz na individualitu žiaka a jeho plynulý prechod z obdobia detstva do obdobia dospievania

Učebné zdroje:

102. odborná literatúra (školská knižnica) - umelecké diela učiteľa

103. internet - beseda o umení s umelcami - návšteva výstav a iných výtvarných akcií

KRESBA, 4. ročník, 2. časť, I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha – opis problému**	**Námetové možnosti poznámky – ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Tvary	Hra so stopou do podoby myšlienky	Kumulovanie tvarov do daného príbehu	Kresba štetcom, uhlíkom, rudkou, pastelom	Naučiť sa vytvárať kompozície
Línia, bod, škvrna	Riešenie plochy pomocou línie, bodu, škvrny	Vyjadrenie pocitu - pozitívne (oblé čiary) - negatívne (lomené)	Uhlík Ceruza Pastelka Suchý pastel	Naučiť sa pracovať s danými prvkami ako výrazovým prostriedkom
Recykl-art tvary	Tvary z odpadového materiálu, plasty, papier, drôty	Hra s obrysom predmetu v pohybe, statika, dynamika	Nožnice Kliešte - vystrihnuté tvary, viazané tvary	Schopnosť pozorovať a vyjadriť obrysy rôznych tvarov
Detaily	Práca s detailom pomocou okienka	Prenášanie detailu na väčšie formáty	Ceruza, tuš, fixa, kombinácia techník	Primerane veku pracovať s kompozíciou detailu
Plocha a tvar	Kompozičná výstavba plochy, pomocou bodu, línie, tvaru	Uzatvorená, otvorená plocha	Ceruza, rudka, uhol, mastný pastel, tuš	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri riešení plochy
Rytmus	Hľadanie rytmu v reálnom príbehu – zachytenie detailov	Práca s prírodninami, ich variácie	Ceruza, uhlík, rudka, ruš, mastný pastel	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v danom príbehu

Názov predmetu: maľba

Časový rozsah výučby: **hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **štvrtý**

Stupeň vzdelania: **ISCED 2 B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Ciele vyučovacieho predmetu:

104. upresňovať a usmerňovať výtvarný prejav na základe pozorovania, poznávania, porovnávania
105. poznávať farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti
106. vedieť spracovať výtvarný materiál
107. skúmať a prehlbovať poznatky
108. rozvíjať originálne výtvarné riešenia
109. rozvíjať zmysel pre priestor
110. rozvíjať kreativitu

Profil absolventa:

111. vníma umenie ako prostriedok seba vyjadrenia
112. rieši jednoduché výtvarné problémy
113. vie využiť farebný kontrast
114. pozná symboliku farieb
115. výtvarne vníma tvar predmetu, vie nájsť geometriu vnútri tvaru
116. rozumie prechodu od plochy k priestoru

Uplatňovanie zásad:

117. výchovného pôsobenia
118. spájania teórie s praxou
119. individuálneho prístupu
120. názornosti
121. uvedomelosti a aktivity
122. primeranosti
123. trvácnosti
124. vedeckosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

125. individuálny prístup

126. rôznorodosť organizačných foriem
127. skupinové hodnotenie
128. brainstorming
129. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

130. odborná a detská literatúra
131. návšteva výstav a iných výtvarných akcií - internet

MAĽBA 4. ročník 2. časť I. stupeň

FARBA	Prekrývanie farieb Farba na farbe Expresívne farby Krajina vo farbe	Prekrývanie cez seba, vedľa seba Realita, pretvorenie reality	Tempera Akryl Akvarel Pastel Neobvyklé materiály Rozličné nástroje	Hľadať analógie
LÍNIA	Podoby línií v umení Expresívna línia Harmónia línií Ukladanie línií Prekrývanie línií	Ťahy štetca (ako podpis umelca: hrubé ťahy: Velazguez... Neviditeľné ťahy: Botticelli Striedavé ťahy: Cézanne...) Obrazová línia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Vizuálny zážitok Pocit z 1 nie Rozvíjať spontánnosť Riešiť plochu pomocou línií Rozvíjať obrazotvornosť
ŠKVRNA	Maľba prostredníctvom škvŕn, kombinácie Automatickosť, spontánnosť	Nefigurálny námet Figurálny námet Geometrická abstrakcia Lyrická abstrakcia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať obrazotvornosť s dôrazom na cit a intuíciu
TVAR	Kumulácia tvarov Tvar, svetlo, tieň (lokálny, vrhnutý), farba Výraz tvaru	Variácie Svetlo a tieň ako kontrast Tvary predmetov	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať už získané vedomosti Podnecovať obrazotvornosť Uvedomovať si výraz tvaru

PLOCHA	Hra s mierkou Varianty vytvárania plochy Dominanta a plocha Vrstvenie na ploche	Proporcionalita Zmnožovanie na ploche (uzavretá a otvorená plocha)	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať kombinačné myslenie Vnímať rozdiel medzi plošným a priestorovým
PRIESTOR	Úžitkový priestor Priestor v priestore Umenie inštalácie Hra s figúrou (zložená, vzdia-lená ...)	Štylizácia, Land art Odvodzovanie priestoru od postavy človeka a jeho pohybov Kvalita vnútorného priestoru	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Upevňovať návyky pre vnímanie priestorových vzťahov (blízke, vzdialené) Kultivovať zmyslové vnímanie
	Pohyb a pokoj prvkov priestore			Kultivovať systematické pozorovanie
KOMPOZÍCIA	Rozširovanie poznatkov (tvar, plocha, pohyb, rytmus, mierka, štylizácia, proporcie, vyváženosť, symetria, asymetria...) Negatív a pozitív v plošnom i priestorovom vyjadrení	Súlad a nesúlad Hľadanie kontrastov Využitie formátu	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať vedomosti o kompozícii Pochopiť vzťahy a zameniteľnosti vonkajšieho a vnútorného
DYNAMIKA	Pocitová maľba (gradácia tvarov a farieb, ich rytmus, mierka...) Grafická partitúra Operácie s ilustráciou Expresívny prejav Optické a kinetické umenie	Asociačné hry: Zápis hudby do vlastného systému (vlastné grafické symboly, ikonické znaky, geometrické tvary...) Negatívna ilustrácia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať fantáziu Hľadať vzťahy medzi akustickým a vizuálnym Rozvíjať improvizačné schopnosti Odbúrať pasívne ilustrovanie textu

Názov predmetu: grafika

Časový rozsah výučby:	**12 hodín**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**štvrtý**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 2 B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci využívajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či textúr. Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarné usporiadanie v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

132. rozvoj zručností, technických schopností
133. uvedomenie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr, textúr
134. rozvoj predstavivosti a fantázie
135. objavovanie netradičných grafických techník
136. zoznámenie s protografickými postupmi
137. pochopenie vybraných kompozičných princípov

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

138. individuálny prístup
139. pozitívne hodnotenie
140. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
141. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
142. brainstorming
143. autoevaluácia

Učebné zdroje:

144. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
145. internet
146. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
147. špecializovaný grafický ateliér
148. xerox

GRAFIKA 4. ročník 2. časť I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru -hľadanie kontrastu v tvaroch línií - charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívať princíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovať interakcie rôznych tvarov.
Svetlo a tieň Plocha	-zachytiť plasticitu skutočných predmetov - definovať kontrast svetla a tieňa - prostredníctvom škály tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	149. suchá ihla 150. sadroryt 151. linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony rytia a ručného otláčania.

Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovať základné proporcie a tvary a odlíšiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces geometrizácie - poznávať základné plošné a geometrické útvary	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávať základné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho aktívne využitie.
Hry s písmom	- proporcie písmen	- iniciály, monogramy	152. linoryt 153. tlač z koláže	Poznávanie výtvarných
	- grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	154. plocha štrukturovaná textom - obrázok z písmen 155. tajná šifra	- monotyp (možnosť využitia pečiatok a tlačiarničky)	aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.

<u>Názov predmetu: Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom</u>

Časový rozsah výučby: **33 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **štvrtý**

Stupeň vzdelania: **ISCED 2 B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerne vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby.

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Žiaci sa zoznamujú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekóru. Postupne sa učia podriadiť výtvarné myslenie voľbe štylizačného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné myslenie a znalosť výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

156. rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania
157. poznávanie a vytváranie rôznych tvarov
158. osvojovanie si práce v základných technikách priestorovej tvorby, nadobúdanie zručnosti manipulácie s nástrojmi
159. získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky), poznávanie princípov výstavby kompozície
160. haptické prežívanie tvarov
161. využívanie netradičných materiálov – redefinovanie
162. naučiť vnímať prostredie interiéru a exteriéru ako prostredie pre tvorbu
163. osvojiť si a využívať výtvarné prvky
164. štrukturálne radiť dané elementy a stavať ich do nových súvislostí
165. poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie

166. individuálny prístup
167. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová a individuálna práca)
168. skupinové hodnotenie
169. pozitívny charakter hodnotenia a motivácie
170. brainstorming
171. autoevulácia
172. motivácia prostredníctvom dejín umenia, návštevy múzeí a galérií
173. pozitívne hodnotenie
174. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení

Učebné zdroje:

175. odborná literatúra
176. vzdelávacie semináre
177. detská literatúra

178. výtvarné výstavy a akcie
179. ateliér a vybavenie

MODELOVANIE A PRÁCA S MATERIÁLOM 4. ročník 2. časť I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný**
Proporcie v zobrazovaní videného	180. vzťahy tvarov a veľkosti základných častí zobrazovaného predmetu 181. profil 182. viacpohľadovosť 183. preklápanie	184. modelovanie prírodných a umelých foriem 185. zväčšovanie, zmenšovanie 186. dotváranie - štruktúry, faktúry	187. hlina 188. iné modelovacie hmoty	Učiť schopnosti analyzovat predmet Chápať podstatné jeho skladb Rozvoj tvorivosti dotváraní rôznych faktúr. Získavanie zručnosti modelovar ruky.
Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	- úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	189. vyjadrenie abstraktných pojmov 190. transpozícia princípov prírody - fantastično - hudba	191. stavebnice 192. papier 193. polotovary 194. kartón, krabice 195. fľaše	Rozvíjať kombinačn schopnosti žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy nerovnová Vnímať objekt ako skladbu hm a jeho časť

Rytmus	196. opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie 197. tvarovanie 198. land art 199. koláž, asambláž 200. tkanie, pletenie, viazanie...	201. svet prírody 202. šperk 203. architektúra 204. hudba - abstraktné námety	205. hlina 206. polotovary 207. prírodniny 208. textil 209. iné materiály..	Pochopiť a prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie n základe racionálnel poznania kompozičn princípov. Žiak je schopný identifikov rytmus vo svojom ok
Reliéf	- cieľavedomé vytváranie trojrozmerného obrazu, kde tretí	- naratívne témy - zobrazovanie podľa skutočnosti	1. hlina 2. plastelína 3. iné modelovacie	Pochopiť t ilúzie pries redukciou tretieho rozmeru

	rozmer redukujeme - vytváranie priestoru radením za seba	- modelovanie z predstáv a pamäti	hmoty - reliéf z papiera alebo papieroviny	a radením za seba.
Hľadanie výrazu figurálneho námetu	1. motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému 2. proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike 3. možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.

Štruktúry Textúry	- komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláži - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	- vyjadrenie abstraktných pojmov	1. koláž 2. papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dýhy a iné...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovanie primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.
Konštrukcia	1. konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do celku 2. stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - priehľadnosť foriem	- široký okruh námetov nachádzame v živej prírode, architektúre, dizajne, výtvarnom umení...	- materiály lineárneho charakteru a spojovací materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klince, dosky, špajdlíky ...	Pochopiť význam funkcie skeletu a jeho nosných aj nesených častí. Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie vecí vo svojom okolí.
Výtvarné a priestorové etudy	1. komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov - zbierky predmetov 2. prežívanie seba ako súčasti výtvarného diela - skupinová práca	1. využívanie rôznorodých námetov pri komponovaní stavebníc a predmetov do daného priestoru - jednoduchá forma land artu, happeningu - enviroment	- rôzne prostredia (exteriér, interiér) - prírodniny, zbierky materiálov, netradičné a odpadové materiály	Zážitok z komponovania prvkov. Rozvíjanie spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať seba ako súčasť prostredia.

		2. fotografia, video záznam		

DEKORATÍVNA ČINNOSŤ 4. ročník 2. časť I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Plocha **Štylizácia**	Hľadanie princípov štylizácie motívu Cesto od reality k znaku, symbolu, skratke, ornamentu.. Výtvarné vyjadrenie nielen výsledku / znaku ale aj cesty štylizácie	Štúdium prírodnín a výtvarný posun k jednoduchšej forme Hľadanie zástupného symbolu, výtvarné vyjadrenie, kompozícia zo znakov	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba a pod. Výtvarné hry Animácia	Pochopiť proces štylizácie Uchopiť princíp zjednodušovania, hľadanie podstaty / charakteristiky Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Plocha **Geometrizácia**	Proces zjednodušovania tvaru posúvaný smerom k vyjadreniu sa základnými geometrickými tvarmi	Výtvarné hry s geometrickými matricami (na ploche i v objeme) Analýza vnímaného predmetu v okolí a jeho geometrický záznam	Výtvarná hra, analýza, inštalácie, kresba Fotodokument	Vnímať a chápať v jeho základných tvarových intenciách, jeho rozloženie do geometrických tvarov Vytvoriť základ pre blokovú študijnú kresbu, maľbu Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Abstrakcia**	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie tvaru Gesto Výtvarné	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné rekcie na hudbu, mimiku, gesto slovo, pohyb,	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba, výtvarné reakcie na hudbu, emócie,	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah predmetného a abstrakcie Analyzovať
	vyjadrenie na ploche	tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	pohyb a pod.	princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiť stereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

<u>Názov predmetu: dejiny výtvarného umenia a kultúry</u>

Časový rozsah výučby: **doplňujúce**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**štvrtý**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 2 B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú v učebných osnovách dvojitú funkciu. Sú v prvom rade oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok, že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako vyvíjajúcim sa živým „organizmom“ ako človek sám.

V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

1. poznávať, porovnávať, inšpirovať
2. získať vzťah k dejinám kultúry
3. uvedomovať si odkazy dejín umenia
4. vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo posúvať do vlastných výtvarných činností
5. za pomoci DVU podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru)

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

6. zážitková forma vyučovania (pátranie, výskum)
7. projektové vyučovanie
8. individuálny prístup, pozitívne hodnotenie
9. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

10. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
11. internet
12. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA 4. ročník 2. časť I. stupeň

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Poznávanie	Zoznamovanie sa s dejinami výtvarného umenia na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium parciálneho motívu v rôznych obdobiach vo vzťahu k inému výtvarnému druhu (kresba, plastika...)	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Opakované stretnutie s históriou kultúry, základné oboznámenie s dejinami výtvarného umenia, chápanie časovej osi, postupnosti, nadväznosti
Porovnávanie	Porovnávanie, pátranie po rozdieloch a podobnostiach vo výtvarných dielach na základe štúdia vybraného motívu	Námet: kanón krásy, proporcie, mierka, zhodnosť, abstrakcia	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky, internet)	Základné oboznámenie s postupnosťou (a možno i cyklickým princípom) dejín umenia, chápanie základných charakteristík na základe pátrania po rozdieloch a zhodách
Inšpirácia	Inšpirácia, výtvarný posun na základe štúdia vybraného motívu z dejín výtvarného umenia	Námet: inšpirácia historickým námetom, výtvarný posun do vlastnej interpretácie – parafráza umeleckého diela, animácia, reinštalácia a pod.	Odborná literatúra, skice, papierové priestorové objekty, maľba, modelovanie, fotodokument a iné	Chápanie dejín výtvarného umenia ako otvoreného systému, ktorý ponúka materiál na skúmanie, poznávanie, ale hlavne je východiskom pre nové originálne výtvarné riešenia (je inšpiráciou, impulzom k tvorivosti

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu výtvarná výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 54, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 5. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

1. Praktická skúška – kresba zátišia, modelovanie (podľa aktuálneho zadania), maľba podľa zadania.

	5. ročník 2. časť I. stupeň	3 hodiny týždenne

Učebný plán výtvarného odboru 5. ročník, 2. časť, I. stupeň

Spolu: 99 hodín

Kresba - 30 hodín (10-krát za školský rok)

Maľba - 24 hodín (8-krát za školský rok)

Grafika - 12 hodín (4-krát za školský rok)

Dejiny výtvarného umenia - doplňujúce

Dekoratívne činnosti
(priestorové práce,

modelovanie, práca s materiálom) - 33 hodín (11-krát za školský rok)

UČEBNÉ OSNOVY
ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Názov predmetu: kresba

Časový rozsah výučby: **30 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **piaty**

Stupeň vzdelania: **ISCED 2 B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar, pracovať s detailmi. Študijná kresba zahŕňa výtvarný prepis prírodnín a rôznych predmetov, zátiší, zvierat, postáv, alebo krajiny. Prostredníctvom kresby a kresliacich pomôcok objavujú špecifickú reč kresby ako takej. Je schopný rozhodovať sa sám pri výbere výtvarnej témy a spôsobu spracovania. Vyberá si výtvarnú techniku na základe sebapoznania a sebarozvoja po následnom rozhovore s učiteľom. Takto upriamujeme pozornosť na individuálny prístup k žiakovi (vzhľadom k špecifickému vývinovému pubertálnemu obdobiu žiaka).

Ciele vyučovacieho predmetu:

Oproti predchádzajúcemu ročníku, ktorý pracuje s uvedomelým chápaním estetického cítenia pracujú žiaci s detailmi daných tvarov a vytvárajú z nich nové celky:

2. poznávanie prírody a predmetov
3. práca s detailom
4. ilustrácie

5. kresba podľa predlohy
6. viď. prierezové témy pre daný ročník

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

7. individuálny prístup s prihliadnutím na špecifické vývinové / pubertálne/ obdobie žiakov
8. práca s prierezovými témami
9. pozitívne hodnotenie
10. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
11. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
12. brainstorming
13. osobnosť učiteľa (jeho umelecká tvorba)
14. emočná zrelosť učiteľa
15. dôraz na individualitu žiaka a jeho plynulý prechod z obdobia detstva do obdobia dospievania

Učebné zdroje:

16. odborná literatúra (školská knižnica) - umelecké diela učiteľa
17. internet - beseda o umení s umelcami - návšteva výstav a iných výtvarných akcií

KRESBA 5. ročník 2. časť I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha – opis problému**	**Námetové možnosti poznámky – ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Tvary	Hra so stopou do podoby myšlienky	Kumulovanie tvarov do daného príbehu	Kresba štetcom, uhlíkom, rudkou, pastelom	Naučiť sa vytvárať kompozície
Línia, bod, škvrna	Riešenie plochy pomocou línie, bodu, škvrny	Vyjadrenie pocitu - pozitívne (oblé čiary) - negatívne (lomené)	Uhlík Ceruza Pastelka Suchý pastel	Naučiť sa pracovať s danými prvkami ako výrazovým prostriedkom
Recykl-art tvary	Tvary z odpadového materiálu, plasty, papier, drôty	Hra s obrysom predmetu v pohybe, statika, dynamika	Nožnice Kliešte - vystrihnuté tvary, viazané tvary	Schopnosť pozorovať a vyjadriť obrysy rôznych tvarov

Detaily	Práca s detailom pomocou okienka	Prenášanie detailu na väčšie formáty	Ceruza, tuš, fixa, kombinácia techník	Primerane veku pracovať s kompozíciou detailu
Plocha a tvar	Kompozičná výstavba plochy, pomocou bodu, línie, tvaru	Uzatvorená, otvorená plocha	Ceruza, rudka, uhol, mastný pastel, tuš	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri riešení plochy
Rytmus	Hľadanie rytmu v reálnom príbehu – zachytenie detailov	Práca s prírodninami, ich variácie	Ceruza, uhlík, rudka, ruš, mastný pastel	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v danom príbehu

Názov predmetu: maľba

Časový rozsah výučby: **30 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **piaty**

Stupeň vzdelania: **ISCED 2 B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Ciele vyučovacieho predmetu:

18. upresňovať a usmerňovať výtvarný prejav na základe pozorovania, poznávania, porovnávania
19. poznávať farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti
20. vedieť spracovať výtvarný materiál
21. skúmať a prehlbovať poznatky
22. rozvíjať originálne výtvarné riešenia
23. rozvíjať zmysel pre priestor
24. rozvíjať kreativitu

Profil absolventa:

25. vníma umenie ako prostriedok seba vyjadrenia
26. rieši jednoduché výtvarné problémy

27. vie využiť farebný kontrast
28. pozná symboliku farieb
29. výtvarne vníma tvar predmetu, vie nájsť geometriu vnútri tvaru
30. rozumie prechodu od plochy k priestoru

Uplatňovanie zásad:

31. výchovného pôsobenia
32. spájania teórie s praxou
33. individuálneho prístupu
34. názornosti
35. uvedomelosti a aktivity
36. primeranosti
37. trvácnosti
38. vedeckosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

39. individuálny prístup
40. rôznorodosť organizačných foriem
41. skupinové hodnotenie
42. brainstorming
43. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

44. odborná a detská literatúra
45. návšteva výstav a iných výtvarných akcií - internet

MAĽBA 5. ročník 2. časť I. stupeň

FARBA	Prekrývanie farieb Farba na farbe Expresívne farby Krajina vo farbe	Prekrývanie cez seba, vedľa seba Realita, pretvorenie reality	Tempera Akryl Akvarel Pastel Neobvyklé materiály Rozličné nástroje	Hľadať analógie
LÍNIA	Podoby línií v umení Expresívna línia Harmónia línií Ukladanie línií Prekrývanie línií	Ťahy štetca (ako podpis umelca: hrubé ťahy: Velazguez... Neviditeľné ťahy: Botticelli Striedavé ťahy: Cézanne...) Obrazová línia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Vizuálny zážitok Pocit z 1 nie Rozvíjať spontánnosť Riešiť plochu pomocou línií Rozvíjať obrazotvornosť
ŠKVRNA	Maľba prostredníctvom škvŕn, kombinácie Automatickosť, spontánnosť	Nefigurálny námet Figurálny námet Geometrická abstrakcia Lyrická abstrakcia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať obrazotvornosť s dôrazom na cit a intuíciu
TVAR	Kumulácia tvarov Tvar, svetlo, tieň (lokálny, vrhnutý), farba Výraz tvaru	Variácie Svetlo a tieň ako kontrast Tvary predmetov	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať už získané vedomosti Podnecovať obrazotvornosť Uvedomovať si výraz tvaru
PLOCHA	Hra s mierkou Varianty vytvárania plochy Dominanta a plocha Vrstvenie na ploche	Proporcionalita Zmnožovanie na ploche (uzavretá a otvorená plocha)	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať kombinačné myslenie Vnímať rozdiel medzi plošným a priestorovým
PRIESTOR	Úžitkový priestor Priestor v priestore Umenie inštalácie Hra s figúrou (zložená, vzdia-lená ...)	Štylizácia, Land art Odvodzovanie priestoru od postavy človeka a jeho pohybov Kvalita vnútorného priestoru	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Upevňovať návyky pre vnímanie priestorových vzťahov (blízke, vzdialené) Kultivovať

				zmyslové vnímanie
	Pohyb a pokoj prvkov priestore			Kultivovať systematické pozorovanie
KOMPOZÍCIA	Rozširovanie poznatkov (tvar, plocha, pohyb, rytmus, mierka, štylizácia, proporcie, vyváženosť, symetria, asymetria...) Negatív a pozitív v plošnom i priestorovom vyjadrení	Súlad a nesúlad Hľadanie kontrastov Využitie formátu	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať vedomosti o kompozícii Pochopiť vzťahy a zameniteľnosti vonkajšieho a vnútorného
DYNAMIKA	Pocitová maľba (gradácia tvarov a farieb, ich rytmus, mierka...) Grafická partitúra Operácie s ilustráciou Expresívny prejav Optické a kinetické umenie	Asociačné hry: Zápis hudby do vlastného systému (vlastné grafické symboly, ikonické znaky, geometrické tvary...) Negatívna ilustrácia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať fantáziu Hľadať vzťahy medzi akustickým a vizuálnym Rozvíjať improvizačné schopnosti Odbúrať pasívne ilustrovanie textu

<u>Názov predmetu: grafika</u>
Časový rozsah výučby: 12 hodín

Kód a názov odboru štúdia: výtvarný odbor

Ročník, v ktorom sa vyučuje: piaty

Stupeň vzdelania:	**ISCED 2 B**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci využívajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či textúr. Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarné usporiadanie v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

46. rozvoj zručností, technických schopností
47. uvedomenie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr, textúr
48. rozvoj predstavivosti a fantázie
49. objavovanie netradičných grafických techník
50. zoznámenie s protografickými postupmi
51. pochopenie vybraných kompozičných princípov

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

52. individuálny prístup
53. pozitívne hodnotenie
54. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
55. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
56. brainstorming
57. autoevaluácia

Učebné zdroje:

58. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
59. internet
60. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
61. špecializovaný grafický ateliér
62. xerox

GRAFIKA 5. ročník 2. časť I. stupeň

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru -hľadanie kontrastu v tvaroch línií - charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívať princíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovať interakcie rôznych tvarov.
Svetlo a tieň Plocha	-zachytiť plasticitu skutočných predmetov - definovať kontrast svetla a tieňa - prostredníctvom škály tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	63. suchá ihla 64. sadroryt 65. linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony rytia a ručného otláčania.
Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovať základné proporcie a tvary a odlíšiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces geometrizácie - poznávať základné plošné	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávať základné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho aktívne využitie.

	a geometrické útvary			
Hry s písmom	- proporcie písmen	- iniciály, monogramy	66. linoryt 67. tlač z koláže	Poznávanie výtvarných
	- grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	68. plocha štrukturovaná textom - obrázok z písmen 69. tajná šifra	- monotyp (možnosť využitia pečiatok a tlačiarničky)	aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.

Názov predmetu: Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom

Časový rozsah výučby: **33 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **piaty**

Stupeň vzdelania: **ISCED 2 B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerne vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby.

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Žiaci sa zoznamujú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekóru. Postupne sa učia podriadiť výtvarné myslenie voľbe štylizačného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné myslenie a znalosť výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

70. rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania
71. poznávanie a vytváranie rôznych tvarov
72. osvojovanie si práce v základných technikách priestorovej tvorby, nadobúdanie zručnosti manipulácie s nástrojmi
73. získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky), poznávanie princípov výstavby kompozície
74. haptické prežívanie tvarov
75. využívanie netradičných materiálov – redefinovanie
76. naučiť vnímať prostredie interiéru a exteriéru ako prostredie pre tvorbu
77. osvojiť si a využívať výtvarné prvky
78. štrukturálne radiť dané elementy a stavať ich do nových súvislostí
79. poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie

80. individuálny prístup
81. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová a individuálna práca)
82. skupinové hodnotenie
83. pozitívny charakter hodnotenia a motivácie
84. brainstorming
85. autoevulácia
86. motivácia prostredníctvom dejín umenia, návštevy múzeí a galérií
87. pozitívne hodnotenie
88. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení

Učebné zdroje:

89. odborná literatúra
90. vzdelávacie semináre
91. detská literatúra

92. výtvarné výstavy a akcie
93. ateliér a vybavenie

MODELOVANIE A PRÁCA S MATERIÁLOM 5. ročník 2. časť I. stupeň

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti a ukážky	Technické možnosti	Edukačný
Proporcie v zobrazovaní videného	94. vzťahy tvarov a veľkosti základných častí zobrazovaného predmetu 95. profil 96. viacpohľadovosť 97. preklápanie	98. modelovanie prírodných a umelých foriem 99. zväčšovanie, zmenšovanie 100. dotváranie - štruktúry, faktúry	101. hlina 102. iné modelovacie hmoty	Učiť schopnosti analyzovat predmet Chápať podstatné jeho skladb Rozvoj tvorivosti dotváraní rôznych faktúr. Získavanie zručnosti modelovar ruky.
Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	- úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	103. vyjadrenie abstraktných pojmov 104. transpozícia princípov prírody - fantasticno - hudba	105. stavebnice 106. papier 107. polotovary 108. kartón, krabice 109. fľaše	Rozvíjať kombinačn schopnosti žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy nerovnová Vnímať objekt ako skladbu hm a jeho časť

Rytmus	110. opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie 111. tvarovanie 112. land art 113. koláž, asambláž 114. tkanie, pletenie, viazanie...	115. svet prírody 116. šperk 117. architektúra 118. hudba - abstraktné námety	119. hlina 120. polotovary 121. prírodniny 122. textil 123. iné materiály..	Pochopiť a prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie n základe racionálnel poznania kompozičn princípov. Žiak je schopný identifikov rytmus vo svojom ok
Reliéf	- cieľavedomé vytváranie trojrozmerného obrazu, kde tretí	- naratívne témy - zobrazovanie podľa skutočnosti	124. hlina 125. plastelína 126. iné modelovacie	Pochopiť t ilúzie pries redukciou tretieho rozmeru

	rozmer redukujeme - vytváranie priestoru radením za seba	- modelovanie z predstáv a pamäti	hmoty - reliéf z papiera alebo papieroviny	a radením za seba.
Hľadanie výrazu figurálneho námetu	127. motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému 128. proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike 129. možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.

Štruktúry Textúry	- komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláži - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	- vyjadrenie abstraktných pojmov	130. koláž 131. papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dýhy a iné...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovanie primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.
Konštrukcia	132. konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do celku 133. stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - priehľadnosť foriem	- široký okruh námetov nachádzame v živej prírode, architektúre, dizajne, výtvarnom umení...	- materiály lineárneho charakteru a spojovací materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klince, dosky, špajdlíky ...	Pochopiť význam funkcie skeletu a jeho nosných aj nesených častí. Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie vecí vo svojom okolí.
Výtvarné a priestorové etudy	134. komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov - zbierky predmetov 135. prežívanie seba ako súčasti výtvarného diela - skupinová práca	136. využívanie rôznorodých námetov pri komponovaní stavebníc a predmetov do daného priestoru - jednoduchá forma land artu, happeningu - enviroment	- rôzne prostredia (exteriér, interiér) - prírodniny, zbierky materiálov, netradičné a odpadové materiály	Zážitok z komponovania prvkov. Rozvíjanie spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať seba ako súčasť prostredia.

		137. fotografia, video záznam		

DEKORATÍVNA ČINNOSŤ 5. ročník 2. časť I. stupeň

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Plocha **Štylizácia**	Hľadanie princípov štylizácie motívu Cesto od reality k znaku, symbolu, skratke, ornamentu.. Výtvarné vyjadrenie nielen výsledku / znaku ale aj cesty štylizácie	Štúdium prírodnín a výtvarný posun k jednoduchšej forme Hľadanie zástupného symbolu, výtvarné vyjadrenie, kompozícia zo znakov	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba a pod. Výtvarné hry Animácia	Pochopiť proces štylizácie Uchopiť princíp zjednodušovania, hľadanie podstaty / charakteristiky Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Plocha **Geometrizácia**	Proces zjednodušovania tvaru posúvaný smerom k vyjadreniu sa základnými geometrickými tvarmi	Výtvarné hry s geometrickými matricami (na ploche i v objeme) Analýza vnímaného predmetu v okolí a jeho geometrický záznam	Výtvarná hra, analýza, inštalácie, kresba Fotodokument	Vnímať a chápať v jeho základných tvarových intenciách, jeho rozloženie do geometrických tvarov Vytvoriť základ pre blokovú študijnú kresbu, maľbu Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Abstrakcia**	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie tvaru Gesto Výtvarné	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné rekcie na hudbu, mimiku, gesto slovo, pohyb,	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba, výtvarné reakcie na hudbu, emócie,	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah predmetného a abstrakcie Analyzovať
	vyjadrenie na ploche	tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	pohyb a pod.	princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiť stereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

<u>Názov predmetu: dejiny výtvarného umenia a kultúry</u>

Časový rozsah výučby: **doplňujúce**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **piaty**

Stupeň vzdelania: **ISCED 2 B**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú v učebných osnovách dvojitú funkciu. Sú v prvom rade oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok, že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako vyvíjajúcim sa živým „organizmom“ ako človek sám.

V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

138. poznávať, porovnávať, inšpirovať
139. získať vzťah k dejinám kultúry
140. uvedomovať si odkazy dejín umenia
141. vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo posúvať do vlastných výtvarných činností
142. za pomoci DVU podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru)

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

143. zážitková forma vyučovania (pátranie, výskum)
144. projektové vyučovanie
145. individuálny prístup, pozitívne hodnotenie
146. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

147. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
148. internet
149. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA 5. ročník 2. časť I. stupeň

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Poznávanie	Zoznamovanie sa s dejinami výtvarného umenia na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium parciálneho motívu v rôznych obdobiach vo vzťahu k inému výtvarnému druhu (kresba, plastika...)	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Opakované stretnutie s históriou kultúry, základné oboznámenie s dejinami výtvarného umenia, chápanie časovej osi, postupnosti, nadväznosti
Porovnávanie	Porovnávanie, pátranie po rozdieloch a podobnostiach vo výtvarných dielach na základe štúdia vybraného motívu	Námet: kanón krásy, proporcie, mierka, zhodnosť, abstrakcia	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky, internet)	Základné oboznámenie s postupnosťou (a možno i cyklickým princípom) dejín umenia, chápanie základných charakteristík na základe pátrania po rozdieloch a zhodách
Inšpirácia	Inšpirácia, výtvarný posun na základe štúdia vybraného motívu z dejín výtvarného umenia	Námet: inšpirácia historickým námetom, výtvarný posun do vlastnej interpretácie – parafráza umeleckého diela, animácia, reinštalácia a pod.	Odborná literatúra, skice, papierové priestorové objekty, maľba, modelovanie, fotodokument a iné	Chápanie dejín výtvarného umenia ako otvoreného systému, ktorý ponúka materiál na skúmanie, poznávanie, ale hlavne je východiskom pre nové originálne výtvarné riešenia (je inšpiráciou, impulzom k tvorivosti

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 5. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu výtvarná výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 54, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 5. ročníka
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1 ročník, II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

150. Praktická skúška – kresba zátišia, modelovanie ľudskej figúry (podľa aktuálneho zadania), maľba podľa zadania.
151. Obhajoba a prezentácia záverečnej práce.

Školský vzdelávací program ZUŠ Bernolákovo

Výtvarný odbor

pre II. stupeň základného štúdia ZUŠ

Výtvarný odbor

Školský vzdelávací program pre vyšší sekundárny stupeň vzdelávania	***Výtvarná výchova***

Učebný plán výtvarného odboru ZUŠ prvý ročník II. stupňa základného štúdia

Spolu: 99 hodín

Kresba - 30 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba - 24 hodín (8-krát za školský rok)
Grafika - 12 hodín (4-krát za školský rok)

Dejiny výtv. umenia - doplňujúce

Dekoratívne činnosti
(priestorové práce, modelovanie, práca
s materiálom) - 33 hodín (11-krát za školský rok)

Názov predmetu: kresba
Časový rozsah výučby: 30 hodín
Kód a názov odboru štúdia: výtvarný odbor
Ročník, v ktorom sa vyučuje: prvý
Stupeň vzdelania: druhý, základné štúdium
Forma štúdia: skupinová
Vyučovací jazyk: slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar, pracovať s detailmi. Študijná kresba zahŕňa výtvarný prepis prírodnín a rôznych predmetov, zátiší, zvierat, postáv, alebo krajiny. Prostredníctvom kresby a kresliacich pomôcok objavujú špecifickú reč kresby ako takej. Je schopný rozhodovať sa sám pri výbere výtvarnej témy a spôsobu spracovania. Vyberá si výtvarnú techniku na základe sebapoznania a sebarozvoja po následnom rozhovore s učiteľom. Takto upriamujeme pozornosť na individuálny prístup k žiakovi (vzhľadom k špecifickému vývinovému pubertálnemu obdobiu žiaka).

Ciele vyučovacieho predmetu:

152. poznávanie prírody a predmetov
153. práca s detailom
154. ilustrácie

Výchovné a vzdelávacie stratégie:
155. individuálny prístup
156. pozitívne hodnotenie
157. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
158. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
159. brainstorming
160. osobnosť učiteľa (jeho umelecká tvorba)
161. emočná zrelosť učiteľa

Učebné zdroje:

162. odborná literatúra (školská knižnica)
163. internet
164. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
165. detská literatúra
166. umelecké diela učiteľa
167. beseda o umení s umelcami

KRESBA, 1. ročník II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha – opis problému**	**Námetové možnosti poznámky – ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Tvary	Hra so stopou do podoby myšlienky	Kumulovanie tvarov do daného príbehu	Kresba štetcom, uhlíkom, rudkou, pastelom	Naučiť sa vytvárať kompozície
Línia, bod, škvrna	Riešenie plochy pomocou línie, bodu, škvrny	Vyjadrenie pocitu - pozitívne (oblé čiary) - negatívne (lomené)	Uhlík Ceruza Pastelka Suchý pastel	Naučiť sa pracovať s danými prvkami ako výrazovým prostriedkom
Recykl-art tvary	Tvary z odpadového materiálu, plasty, papier, drôty	Hra s obrysom predmetu v pohybe, statika, dynamika	Nožnice Kliešte - vystrihnuté tvary, viazané tvary	Schopnosť pozorovať a vyjadriť obrysy rôznych tvarov
Detaily	Práca s detailom pomocou okienka	Prenášanie detailu na väčšie formáty	Ceruza, tuš, fixa, kombinácia techník	Primerane veku pracovať s kompozíciou detailu
Plocha a tvar	Kompozičná výstavba plochy, pomocou bodu, línie, tvaru	Uzatvorená, otvorená plocha	Ceruza, rudka, uhol, mastný pastel, tuš	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri riešení plochy
Rytmus	Hľadanie rytmu v reálnom príbehu – zachytenie detailov	Práca s prírodninami, ich variácie	Ceruza, uhlík, rudka, ruš, mastný pastel	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v danom príbehu

Názov predmetu: maľba

Časový rozsah výučby: **24 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **prvý**

Stupeň vzdelania: **druhý, základné štúdium**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Ciele vyučovacieho predmetu:

168. upresňovať a usmerňovať výtvarný prejav na základe pozorovania, poznávania, porovnávania
169. poznávať farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti
170. vedieť spracovať výtvarný materiál
171. skúmať a prehlbovať poznatky
172. rozvíjať originálne výtvarné riešenia
173. rozvíjať zmysel pre priestor
174. rozvíjať kreativitu

Profil absolventa:

175. vníma umenie ako prostriedok seba vyjadrenia
176. rieši jednoduché výtvarné problémy
177. vie využiť farebný kontrast
178. pozná symboliku farieb
179. výtvarne vníma tvar predmetu, vie nájsť geometriu vnútri tvaru
180. rozumie prechodu od plochy k priestoru

Uplatňovanie zásad:

181. výchovného pôsobenia
182. spájania teórie s praxou
183. individuálneho prístupu
184. názornosti
185. uvedomelosti a aktivity
186. primeranosti
187. trvácnosti
188. vedeckosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

189. individuálny prístup
190. rôznorodosť organizačných foriem
191. skupinové hodnotenie
192. brainstorming
193. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

194. odborná a detská literatúra

195. internet
196. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

MAĽBA, 1. ročník II. stupňa základného štúdia

FARBA	Prekrývanie farieb Farba na farbe Expresívne farby Krajina vo farbe	Prekrývanie cez seba, vedľa seba Realita, pretvorenie reality	Tempera Akryl Akvarel Pastel Neobvyklé materiály Rozličné nástroje	Hľadať analógie
LÍNIA	Podoby línií v umení Expresívna línia Harmónia línií Ukladanie línií Prekrývanie línií	Ťahy štetca (ako podpis umelca: hrubé ťahy: Velazguez... Neviditeľné ťahy: Botticelli Striedavé ťahy: Cézanne...) Obrazová línia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Vizuálny zážitok Pocit z 1 nie Rozvíjať spontánnosť Riešiť plochu pomocou línií Rozvíjať obrazotvornosť
ŠKVRNA	Maľba prostredníctvom škvŕn, kombinácie Automatickosť, spontánnosť	Nefigurálny námet Figurálny námet Geometrická abstrakcia Lyrická abstrakcia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať obrazotvornosť s dôrazom na cit a intuíciu
TVAR	Kumulácia tvarov Tvar, svetlo, tieň (lokálny, vrhnutý), farba Výraz tvaru	Variácie Svetlo a tieň ako kontrast Tvary predmetov	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať už získané vedomosti Podnecovať obrazotvornosť Uvedomovať si výraz tvaru
PLOCHA	Hra s mierkou Varianty vytvárania plochy Dominanta a plocha Vrstvenie na ploche	Proporcionalita Zmnožovanie na ploche (uzavretá a otvorená plocha)	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať kombinačné myslenie Vnímať rozdiel medzi plošným a priestorovým

PRIESTOR	Úžitkový priestor Priestor v priestore Umenie inštalácie Hra s figúrou (zložená, vzdia-lená ...)	Štylizácia, Land art Odvodzovanie priestoru od postavy človeka a jeho pohybov Kvalita vnútorného priestoru	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Upevňovať návyky pre vnímanie priestorových vzťahov (blízke, vzdialené) Kultivovať zmyslové vnímanie
	Pohyb a pokoj prvkov priestore			Kultivovať systematické pozorovanie
KOMPOZÍCIA	Rozširovanie poznatkov (tvar, plocha, pohyb, rytmus, mierka, štylizácia, proporcie, vyváženosť, symetria, asymetria...) Negatív a pozitív v plošnom i priestorovom vyjadrení	Súlad a nesúlad Hľadanie kontrastov Využitie formátu	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať vedomosti o kompozícii Pochopiť vzťahy a zameniteľnosti vonkajšieho a vnútorného
DYNAMIKA	Pocitová maľba (gradácia tvarov a farieb, ich rytmus, mierka...) Grafická partitúra Operácie s ilustráciou Expresívny prejav Optické a kinetické umenie	Asociačné hry: Zápis hudby do vlastného systému (vlastné grafické symboly, ikonické znaky, geometrické tvary...) Negatívna ilustrácia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať fantáziu Hľadať vzťahy medzi akustickým a vizuálnym Rozvíjať improvizačné schopnosti Odbúrať pasívne ilustrovanie textu

Názov predmetu: grafika

Časový rozsah výučby: **12 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **prvý**

Stupeň vzdelania: **základné štúdium**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci využívajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či textúr. Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarné usporiadanie v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

197. rozvoj zručností, technických schopností
198. uvedomenie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr, textúr
199. rozvoj predstavivosti a fantázie
200. objavovanie netradičných grafických techník
201. zoznámenie s protografickými postupmi
202. pochopenie vybraných kompozičných princípov

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

203. individuálny prístup
204. pozitívne hodnotenie
205. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
206. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
207. brainstorming
208. autoevaluácia

Učebné zdroje:

209. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
210. internet
211. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
212. špecializovaný grafický ateliér
213. xerox

GRAFIKA, 1. ročník II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**

Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru -hľadanie kontrastu v tvaroch línií - charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívať princíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovať interakcie rôznych tvarov.
Svetlo a tieň Plocha	-zachytiť plasticitu skutočných predmetov - definovať kontrast svetla a tieňa - prostredníctvom škály tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	214. suchá ihla 215. sadroryt 216. linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony rytia a ručného otláčania.
Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovať základné proporcie a tvary a odlíšiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces geometrizácie - poznávať základné plošné a geometrické útvary	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávať základné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho aktívne využitie.
Hry s písmom	- proporcie	- iniciály,	- linoryt	Poznávanie

	písmen - grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	monogramy 217. plocha štrukturovaná textom - obrázok z písmen 218. tajná šifra	219. tlač z koláže 220. monotyp (možnosť využitia pečiatok a tlačiarničky)	výtvarných aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.

Názov predmetu: Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, prácas materiálom

Časový rozsah výučby:	**33 hodín**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**prvý**
Stupeň vzdelania:	**druhý, základné štúdium**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerne vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby.

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Žiaci sa zoznamujú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekóru. Postupne sa učia podriadiť výtvarné myslenie voľbe štylizačného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné myslenie a znalosť výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

221. rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania
222. poznávanie a vytváranie rôznych tvarov
223. osvojovanie si práce v základných technikách priestorovej tvorby, nadobúdanie zručnosti manipulácie s nástrojmi
224. získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky), poznávanie princípov výstavby kompozície

225. haptické prežívanie tvarov
226. využívanie netradičných materiálov – redefinovanie
227. naučiť vnímať prostredie interiéru a exteriéru ako prostredie pre tvorbu
228. osvojiť si a využívať výtvarné prvky
229. štrukturálne radiť dané elementy a stavať ich do nových súvislostí
230. poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie

231. individuálny prístup
232. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová a individuálna práca) -skupinové hodnotenie
233. pozitívny charakter hodnotenia a motivácie
234. brainstorming
235. autoevulácia
236. motivácia prostredníctvom dejín umenia, návštevy múzeí a galérií
237. pozitívne hodnotenie
238. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení

Učebné zdroje:

239. odborná literatúra
240. vzdelávacie semináre
241. detská literatúra
242. výtvarné výstavy a akcie
243. ateliér a vybavenie

MODELOVANIE A PRÁCA S MATERIÁLOM,
1. ročník II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Proporcie v zobrazovaní videného	244. vzťahy tvarov a veľkosti základných častí zobrazovaného predmetu 245. profil 246. viacpohľadovosť 247. preklápanie	248. modelovanie prírodných a umelých foriem 249. zväčšovanie, zmenšovanie 250. dotváranie - štruktúry, faktúry	251. hlina 252. iné modelovacie hmoty	Učiť schopnosti analyzovať predmet Chápať podstatné v jeho skladbe. Rozvoj tvorivosti pri dotváraní rôznych faktúr. Získavanie zručnosti pri

				modelovaní z ruky.
Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	- úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	253. vyjadrenie abstraktných pojmov 254. transpozícia princípov prírody - fantasticno - hudba	255. stavebnice 256. papier 257. polotovary 258. kartón, krabice 259. fľaše	Rozvíjať kombinačné schopnosti žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy a nerovnováhy. Vnímať objekt ako skladbu hmôt a jeho častí.
Rytmus	260. opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie 261. tvarovanie 262. land art 263. koláž, asambláž 264. tkanie, pletenie, viazanie...	265. svet prírody 266. šperk 267. architektúra 268. hudba - abstraktné námety	269. hlina 270. polotovary 271. prírodniny 272. textil 273. iné materiály..	Pochopiť a prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie na základe racionálneho poznania kompozičných princípov. Žiak je schopný identifikovať rytmus vo svojom okolí.
Reliéf	- cieľavedomé vytváranie trojrozmerného obrazu, kde tretí	- naratívne témy - zobrazovanie podľa skutočnosti	274. hlina 275. plastelína 276. iné modelovacie	Pochopiť tvorbu ilúzie priestoru redukciou tretieho rozmeru

	rozmer redukujeme - vytváranie priestoru radením za seba	- modelovanie z predstáv a pamäti	hmoty - reliéf z papiera alebo papieroviny	a radením za seba.
Hľadanie výrazu figurálneho námetu	277. motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému 278. proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike 279. možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.
Štruktúry Textúry	- komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláži - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	- vyjadrenie abstraktných pojmov	280. koláž 281. papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dýhy a iné...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovanie primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.
Konštrukcia	282. konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do celku 283. stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - priehľadnosť foriem	- široký okruh námetov nachádzame v živej prírode, architektúre, dizajne, výtvarnom umení...	- materiály lineárneho charakteru a spojovací materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klince, dosky, špajdlíky ...	Pochopiť význam funkcie skeletu a jeho nosných aj nesených častí. Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie

				vecí vo svojom okolí.
Výtvarné a priestorové etudy	284. komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov - zbierky predmetov 285. prežívanie seba ako súčasti výtvarného diela - skupinová práca	286. využívanie rôznorodých námetov pri komponovaní stavebníc a predmetov do daného priestoru - jednoduchá forma landartu, happeningu - enviroment 287. fotografia, video záznam	- rôzne prostredia (exteriér, interiér) - prírodniny, zbierky materiálov, netradičné a odpadové materiály	Zážitok z komponovania prvkov. Rozvíjanie spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať seba ako súčasť prostredia.

DEKORATÍVNA ČINNOSŤ, 1. ročník II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**

Plocha **Štylizácia**	Hľadanie princípov štylizácie motívu Cesto od reality k znaku, symbolu, skratke, ornamentu.. Výtvarné vyjadrenie nielen výsledku / znaku ale aj cesty štylizácie	Štúdium prírodnín a výtvarný posun k jednoduchšej forme Hľadanie zástupného symbolu, výtvarné vyjadrenie, kompozícia zo znakov	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba a pod. Výtvarné hry Animácia	Pochopiť proces štylizácie Uchopeniť princíp zjednodušovania, hľadanie podstaty / charakteristiky Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Geometrizácia**	Proces zjednodušovania tvaru posúvaný smerom k vyjadreniu sa základnými geometrickými tvarmi	Výtvarné hry s geometrickými matricami (na ploche i v objeme) Analýza vnímaného predmetu v okolí a jeho geometrický záznam	Výtvarná hra, analýza, inštalácie, kresba Fotodokument	Vnímať a chápať v jeho základných tvarových intenciách, jeho rozloženie do geometrických tvarov Vytvoriť základ pre blokovú študijnú kresbu, maľbu Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Abstrakcia**	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie tvaru Gesto	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné rekcie na hudbu, mimiku, gesto	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba, výtvarné reakcie na	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah predmetného a abstrakcie

	Výtvarné vyjadrenie na ploche	slovo, pohyb, tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	hudbu, emócie, pohyb a pod.	Analyzovať princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiť stereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Názov predmetu: dejiny výtvarného umenia a kultúry

Časový rozsah výučby:	**doplňujúce**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**prvý**
Stupeň vzdelania:	**druhý, základné štúdium**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú v učebných osnovách dvojitú funkciu. Sú v prvom rade oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok, že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako vyvíjajúcim sa živým „organizmom“ ako človek sám.

V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

288. poznávať, porovnávať, inšpirovať
289. získať vzťah k dejinám kultúry
290. uvedomovať si odkazy dejín umenia
291. vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo posúvať do vlastných výtvarných činností
292. za pomoci DVU podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru)

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

293. zážitková forma vyučovania (pátranie, výskum)
294. projektové vyučovanie
295. individuálny prístup, pozitívne hodnotenie
296. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

297. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
298. internet
299. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA, 1. ročník II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Poznávanie	Zoznamovanie sa s dejinami výtvarného umenia na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium parciálneho motívu v rôznych obdobiach vo vzťahu k inému výtvarnému druhu (kresba, plastika...)	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Opakované stretnutie s históriou kultúry, základné oboznámenie s dejinami výtvarného umenia, chápanie časovej osi, postupnosti, nadväznosti

Porovnávanie	Porovnávanie, pátranie po rozdieloch a podobnostiach vo výtvarných dielach na základe štúdia vybraného motívu	Námet: kanón krásy, proporcie, mierka, zhodnosť, abstrakcia	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky, internet)	Základné oboznámenie s postupnosťou (a možno i cyklickým princípom) dejín umenia, chápanie základných charakteristík na základe pátrania po rozdieloch a zhodách
Inšpirácia	Inšpirácia, výtvarný posun na základe štúdia vybraného motívu z dejín výtvarného umenia	Námet: inšpirácia historickým námetom, výtvarný posun do vlastnej interpretácie – parafráza umeleckého diela, animácia, reinštalácia a pod.	Odborná literatúra, skice, papierové priestorové objekty, maľba, modelovanie, fotodokument a iné	Chápanie dejín výtvarného umenia ako otvoreného systému, ktorý ponúka materiál na skúmanie, poznávanie, ale hlavne je východiskom pre nové originálne výtvarné riešenia (je inšpiráciou, impulzom k tvorivosti

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu výtvarná výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 56, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. roč. II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Učebný plán výtvarného odboru ZUŠ druhý ročník II. stupňa základného štúdia

Spolu:	99 hodín
Kresba	- 30 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba	- 24 hodín (8-krát za školský rok)
Grafika	- 12 hodín (4-krát za školský rok)
Dejiny výtv. umenia	- doplňujúce
Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom)	- 33 hodín (11-krát za školský rok)

Názov predmetu: kresba

Časový rozsah výučby:	**30 hodín**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**druhý**
Stupeň vzdelania:	**druhý, základné štúdium**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar, pracovať s detailmi. Študijná kresba zahŕňa výtvarný prepis prírodnín a rôznych predmetov, zátiší, zvierat, postáv, alebo krajiny. Prostredníctvom kresby a kresliacich pomôcok objavujú špecifickú reč kresby ako takej. Je schopný rozhodovať sa sám pri výbere výtvarnej témy a spôsobu spracovania. Vyberá si výtvarnú techniku na základe sebapoznania a sebarozvoja po následnom rozhovore s učiteľom. Takto upriamujeme pozornosť na individuálny prístup k žiakovi (vzhľadom k špecifickému vývinovému pubertálnemu obdobiu žiaka).

Ciele vyučovacieho predmetu:

Oproti predchádzajúcemu ročníku, ktorý pracuje s uvedomelým chápaním estetického cítenia pracujú žiaci s detailmi daných tvarov a vytvárajú z nich nové celky:

1. poznávanie prírody a predmetov
2. práca s detailom
3. ilustrácie
4. kresba podľa predlohy
5. viď. prierezové témy pre daný ročník

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

6. individuálny prístup s prihliadnutím na špecifické vývinové / pubertálne/ obdobie žiakov
7. práca s prierezovými témami
8. pozitívne hodnotenie
9. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
10. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
11. brainstorming
12. osobnosť učiteľa (jeho umelecká tvorba)
13. emočná zrelosť učiteľa
14. dôraz na individualitu žiaka a jeho plynulý prechod z obdobia detstva do obdobia dospievania

Učebné zdroje:

15. odborná literatúra (školská knižnica) - umelecké diela učiteľa
16. internet - beseda o umení s umelcami - návšteva výstav a iných výtvarných akcií

KRESBA, druhý ročník II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha – opis problému**	**Námetové možnosti poznámky – ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Tvary	Hra so stopou do podoby myšlienky	Kumulovanie tvarov do daného príbehu	Kresba štetcom, uhlíkom, rudkou, pastelom	Naučiť sa vytvárať kompozície
Línia, bod, škvrna	Riešenie plochy pomocou línie, bodu, škvrny	Vyjadrenie pocitu - pozitívne (oblé čiary) - negatívne (lomené)	Uhlík Ceruza Pastelka Suchý pastel	Naučiť sa pracovať s danými prvkami ako výrazovým prostriedkom

Recykl-art tvary	Tvary z odpadového materiálu, plasty, papier, drôty	Hra s obrysom predmetu v pohybe, statika, dynamika	Nožnice Kliešte - vystrihnuté tvary, viazané tvary	Schopnosť pozorovať a vyjadriť obrysy rôznych tvarov
Detaily	Práca s detailom pomocou okienka	Prenášanie detailu na väčšie formáty	Ceruza, tuš, fixa, kombinácia techník	Primerane veku pracovať s kompozíciou detailu
Plocha a tvar	Kompozičná výstavba plochy, pomocou bodu, línie, tvaru	Uzatvorená, otvorená plocha	Ceruza, rudka, uhol, mastný pastel, tuš	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri riešení plochy
Rytmus	Hľadanie rytmu v reálnom príbehu – zachytenie detailov	Práca s prírodninami, ich variácie	Ceruza, uhlík, rudka, ruš, mastný pastel	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v danom príbehu

Názov predmetu: maľba

Časový rozsah výučby: **hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **druhý**

Stupeň vzdelania: **druhý, základné štúdium**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Ciele vyučovacieho predmetu:

1. upresňovať a usmerňovať výtvarný prejav na základe pozorovania, poznávania, porovnávania
2. poznávať farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti
3. vedieť spracovať výtvarný materiál
4. skúmať a prehlbovať poznatky
5. rozvíjať originálne výtvarné riešenia
6. rozvíjať zmysel pre priestor
7. rozvíjať kreativitu

Profil absolventa:

8. vníma umenie ako prostriedok seba vyjadrenia
9. rieši jednoduché výtvarné problémy
10. vie využiť farebný kontrast
11. pozná symboliku farieb
12. výtvarne vníma tvar predmetu, vie nájsť geometriu vnútri tvaru

13. rozumie prechodu od plochy k priestoru

Uplatňovanie zásad:

14. výchovného pôsobenia
15. spájania teórie s praxou
16. individuálneho prístupu
17. názornosti
18. uvedomelosti a aktivity
19. primeranosti
20. trvácnosti
21. vedeckosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

22. individuálny prístup
23. rôznorodosť organizačných foriem
24. skupinové hodnotenie
25. brainstorming
26. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

27. odborná a detská literatúra
28. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
29. internet

MAĽBA, druhý ročník II. stupňa základného štúdia

FARBA	Prekrývanie farieb Farba na farbe Expresívne farby Krajina vo farbe	Prekrývanie cez seba, vedľa seba Realita, pretvorenie reality	Tempera Akryl Akvarel Pastel Neobvyklé materiály Rozličné nástroje	Hľadať analógie
LÍNIA	Podoby línií v umení Expresívna línia Harmónia línií Ukladanie línií Prekrývanie línií	Ťahy štetca (ako podpis umelca: hrubé ťahy: Velazguez... Neviditeľné ťahy: Botticelli Striedavé ťahy: Cézanne...) Obrazová línia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Vizuálny zážitok Pocit z 1 nie Rozvíjať spontánnosť Riešiť plochu pomocou línií Rozvíjať obrazotvornosť

ŠKVRNA	Maľba prostredníctvom škvŕn, kombinácie Automatickosť, spontánnosť	Nefigurálny námet Figurálny námet Geometrická abstrakcia Lyrická abstrakcia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať obrazotvornosť s dôrazom na cit a intuíciu
TVAR	Kumulácia tvarov Tvar, svetlo, tieň (lokálny, vrhnutý), farba Výraz tvaru	Variácie Svetlo a tieň ako kontrast Tvary predmetov	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať už získané vedomosti Podnecovať obrazotvornosť Uvedomovať si výraz tvaru
PLOCHA	Hra s mierkou Varianty vytvárania plochy Dominanta a plocha Vrstvenie na ploche	Proporcionalita Zmnožovanie na ploche (uzavretá a otvorená plocha)	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať kombinačné myslenie Vnímať rozdiel medzi plošným a priestorovým
PRIESTOR	Úžitkový priestor Priestor v priestore Umenie inštalácie Hra s figúrou (zložená, vzdia-lená ...)	Štylizácia, Land art Odvodzovanie priestoru od postavy človeka a jeho pohybov Kvalita vnútorného priestoru	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Upevňovať návyky pre vnímanie priestorových vzťahov (blízke, vzdialené) Kultivovať zmyslové vnímanie
	Pohyb a pokoj prvkov priestore			Kultivovať systematické pozorovanie
KOMPOZÍCIA	Rozširovanie poznatkov (tvar, plocha, pohyb, rytmus, mierka, štylizácia, proporcie, vyváženosť, symetria, asymetria...) Negatív a pozitív v plošnom i priestorovom vyjadrení	Súlad a nesúlad Hľadanie kontrastov Využitie formátu	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať vedomosti o kompozícii Pochopiť vzťahy a zameniteľnosti vonkajšieho a vnútorného

DYNAMIKA	Pocitová maľba (gradácia tvarov a farieb, ich rytmus, mierka...) Grafická partitúra Operácie s ilustráciou Expresívny prejav Optické a kinetické umenie	Asociačné hry: Zápis hudby do vlastného systému (vlastné grafické symboly, ikonické znaky, geometrické tvary...) Negatívna ilustrácia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať fantáziu Hľadať vzťahy medzi akustickým a vizuálnym Rozvíjať improvizačné schopnosti Odbúrať pasívne ilustrovanie textu

Názov predmetu: grafika

Časový rozsah výučby: **12 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **druhý**

Stupeň vzdelania: **druhý, základné štúdium**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci využívajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či textúr. Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarné usporiadanie v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

1. rozvoj zručností, technických schopností
2. uvedomenie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr, textúr
3. rozvoj predstavivosti a fantázie
4. objavovanie netradičných grafických techník
5. zoznámenie s protografickými postupmi
6. pochopenie vybraných kompozičných princípov

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

7. individuálny prístup
8. pozitívne hodnotenie
9. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)

10. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
11. brainstorming
12. autoevaluácia

Učebné zdroje:

13. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
14. internet
15. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
16. špecializovaný grafický ateliér
17. xerox

GRAFIKA, druhý ročník II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru -hľadanie kontrastu v tvaroch línií - charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívať princíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovať interakcie rôznych tvarov.
Svetlo a tieň Plocha	-zachytiť plasticitu skutočných predmetov - definovať kontrast svetla a tieňa - prostredníctvom škály tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	1. suchá ihla 2. sadroryt 3. linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony rytia a ručného otláčania.

Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovať základné proporcie a tvary a odlíšiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces geometrizácie - poznávať základné plošné a geometrické útvary	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávať základné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho aktívne využitie.
Hry s písmom	- proporcie písmen	- iniciály, monogramy	1. linoryt 2. tlač z koláže	Poznávanie výtvarných
	- grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	1. plocha štrukturovaná textom - obrázok z písmen 2. tajná šifra	- monotyp (možnosť využitia pečiatok a tlačiarničky)	aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.

<u>Názov predmetu: Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, prácas materiálom</u>

Časový rozsah výučby: **33 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **druhý**

Stupeň vzdelania: **druhý, základné štúdium**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerne vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby.

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Žiaci sa zoznamujú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekóru. Postupne sa učia podriadiť výtvarné myslenie voľbe štylizačného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné myslenie a znalosť

výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

1. rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania
2. poznávanie a vytváranie rôznych tvarov
3. osvojovanie si práce v základných technikách priestorovej tvorby, nadobúdanie zručnosti manipulácie s nástrojmi
4. získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky), poznávanie princípov výstavby kompozície
5. haptické prežívanie tvarov
6. využívanie netradičných materiálov – redefinovanie
7. naučiť vnímať prostredie interiéru a exteriéru ako prostredie pre tvorbu
8. osvojiť si a využívať výtvarné prvky
9. štrukturálne radiť dané elementy a stavať ich do nových súvislostí
10. poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie

11. individuálny prístup
12. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová a individuálna práca)
13. skupinové hodnotenie
14. pozitívny charakter hodnotenia a motivácie
15. brainstorming
16. autoevulácia
17. motivácia prostredníctvom dejín umenia, návštevy múzeí a galérií
18. pozitívne hodnotenie
19. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení

Učebné zdroje:

20. odborná literatúra
21. vzdelávacie semináre
22. detská literatúra
23. výtvarné výstavy a akcie
24. ateliér a vybavenie

MODELOVANIE A PRÁCA S MATERIÁLOM, druhý ročník II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti a ukážky	Technické možnosti	Edukačný

Proporcie v zobrazovaní videného	1. vzťahy tvarov a veľkosti základných častí zobrazovaného predmetu 2. profil 3. viacpohľadovosť 4. preklápanie	1. modelovanie prírodných a umelých foriem 2. zväčšovanie, zmenšovanie 3. dotváranie - štruktúry, faktúry	1. hlina 2. iné modelovacie hmoty	Učiť schopnost analyzova predmet Chápať podstatné jeho sklad Rozvoj tvorivosti dotváraní rôznych faktúr. Získavani zručnosti modelova ruky.
Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	- úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	1. vyjadrenie abstraktných pojmov 2. transpozícia princípov prírody - fantasticko - hudba	1. stavebnice 2. papier 3. polotovary 4. kartón, krabice 5. fľaše	Rozvíjať kombinač schopnost žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy nerovnová Vnímať objekt ako skladbu h a jeho čas
Rytmus	1. opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie 2. tvarovanie 3. land art 4. koláž, asambláž 5. tkanie, pletenie, viazanie...	1. svet prírody 2. šperk 3. architektúra 4. hudba - abstraktné námety	1. hlina 2. polotovary 3. prírodniny 4. textil 5. iné materiály..	Pochopiť prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie z základe racionálne poznania kompozič princípov. Žiak je schopný identifiko rytmus vo svojom ok
Reliéf	- cieľavedomé vytváranie trojrozmerného obrazu, kde tretí	- naratívne témy - zobrazovanie podľa skutočnosti	1. hlina 2. plastelína 3. iné modelovacie	Pochopiť ilúzie prie redukciou

				tretieho rozmeru

	rozmer redukujeme - vytváranie priestoru radením za seba	- modelovanie z predstáv a pamäti	hmoty - reliéf z papiera alebo papieroviny	a radením za seba.
Hľadanie výrazu figurálneho námetu	1. motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému 2. proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike 3. možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.
Štruktúry Textúry	- komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláži - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	- vyjadrenie abstraktných pojmov	1. koláž 2. papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dýhy a iné...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovanie primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.

Konštrukcia	1. konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do celku 2. stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - priehľadnosť foriem	- široký okruh námetov nachádzame v živej prírode, architektúre, dizajne, výtvarnom umení...	- materiály lineárneho charakteru a spojovací materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klince, dosky, špajdlíky ...	Pochopiť význam funkcie skeletu a jeho nosných aj nesených častí. Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie vecí vo svojom okolí.
Výtvarné a priestorové etudy	1. komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov - zbierky predmetov 2. prežívanie seba ako súčasti výtvarného diela - skupinová práca	1. využívanie rôznorodých námetov pri komponovaní stavebníc a predmetov do daného priestoru - jednoduchá forma landartu, happeningu - enviroment 2. fotografia, video záznam	- rôzne prostredia (exteriér, interiér) - prírodniny, zbierky materiálov, netradičné a odpadové materiály	Zážitok z komponovania prvkov. Rozvíjanie spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať seba ako súčasť prostredia.

DEKORATÍVNA ČINNOSŤ, druhý ročník II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**

Plocha **Štylizácia**	Hľadanie princípov štylizácie motívu Cesto od reality k znaku, symbolu, skratke, ornamentu.. Výtvarné vyjadrenie nielen výsledku / znaku ale aj cesty štylizácie	Štúdium prírodnín a výtvarný posun k jednoduchšej forme Hľadanie zástupného symbolu, výtvarné vyjadrenie, kompozícia zo znakov	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba a pod. Výtvarné hry Animácia	Pochopiť proces štylizácie Uchopeniť princíp zjednodušovania, hľadanie podstaty / charakteristiky Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Geometrizácia**	Proces zjednodušovania tvaru posúvaný smerom k vyjadreniu sa základnými geometrickými tvarmi	Výtvarné hry s geometrickými matricami (na ploche i v objeme) Analýza vnímaného predmetu v okolí a jeho geometrický záznam	Výtvarná hra, analýza, inštalácie, kresba Fotodokument	Vnímať a chápať v jeho základných tvarových intenciách, jeho rozloženie do geometrických tvarov Vytvoriť základ pre blokovú študijnú kresbu, maľbu Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Abstrakcia**	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie tvaru Gesto	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné rekcie na hudbu, mimiku, gesto	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba, výtvarné reakcie na	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah predmetného a abstrakcie

	Výtvarné vyjadrenie na ploche	slovo, pohyb, tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	hudbu, emócie, pohyb a pod.	Analyzovať princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiť stereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Názov predmetu: dejiny výtvarného umenia a kultúry

Časový rozsah výučby:	**doplňujúce**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**druhý**
Stupeň vzdelania:	**druhý, základné štúdium**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú v učebných osnovách dvojitú funkciu. Sú v prvom rade oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok, že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako vyvíjajúcim sa živým „organizmom“ ako človek sám.

V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

1. poznávať, porovnávať, inšpirovať
2. získať vzťah k dejinám kultúry
3. uvedomovať si odkazy dejín umenia

4. vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo posúvať do vlastných výtvarných činností
5. za pomoci DVU podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru)

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

6. zážitková forma vyučovania (pátranie, výskum)
7. projektové vyučovanie
8. individuálny prístup, pozitívne hodnotenie
9. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

10. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
11. internet
12. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA, druhý ročník II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Poznávanie	Zoznamovanie sa s dejinami výtvarného umenia na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium parciálneho motívu v rôznych obdobiach vo vzťahu k inému výtvarnému druhu (kresba, plastika...)	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Opakované stretnutie s históriou kultúry, základné oboznámenie s dejinami výtvarného umenia, chápanie časovej osi, postupnosti, nadväznosti

Porovnávanie	Porovnávanie, pátranie po rozdieloch a podobnostiach vo výtvarných dielach na základe štúdia vybraného motívu	Námet: kanón krásy, proporcie, mierka, zdobnosť, abstrakcia	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky, internet)	Základné oboznámenie s postupnosťou (a možno i cyklickým princípom) dejín umenia, chápanie základných charakteristík na základe pátrania po rozdieloch a zhodách
Inšpirácia	Inšpirácia, výtvarný posun na základe štúdia vybraného motívu z dejín výtvarného umenia	Námet: inšpirácia historickým námetom, výtvarný posun do vlastnej interpretácie – parafráza umeleckého diela, animácia, reinštalácia a pod.	Odborná literatúra, skice, papierové priestorové objekty, maľba, modelovanie, fotodokument a iné	Chápanie dejín výtvarného umenia ako otvoreného systému, ktorý ponúka materiál na skúmanie, poznávanie, ale hlavne je východiskom pre nové originálne výtvarné riešenia (je inšpiráciou, impulzom k tvorivosti

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu výtvarná výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 56, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. roč. II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Učebný plán výtvarného odboru ZUŠ tretí ročník II. stupňa základného štúdia

Spolu:	99 hodín
Kresba	Paralelné a individuálne projekty. Individuálny program pre každého žiaka.
Maľba	Paralelné a individuálne projekty. Individuálny program pre každého žiaka.
Grafika	Paralelné a individuálne projekty. Individuálny program pre každého žiaka.
Dejiny výtv. umenia	- doplňujúce
Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom)	- 33 hodín (11-krát za školský rok)

Názov predmetu: kresba

Časový rozsah výučby:	**30 hodín**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**tretí**
Stupeň vzdelania:	**druhý, základné štúdium**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar, pracovať s detailmi. Študijná kresba zahŕňa výtvarný prepis prírodnín a rôznych predmetov, zátiší, zvierat, postáv, alebo krajiny. Prostredníctvom kresby a kresliacich pomôcok objavujú špecifickú reč kresby ako takej. Je schopný rozhodovať sa sám pri výbere výtvarnej témy a spôsobu spracovania. Vyberá si výtvarnú techniku na základe sebapoznania a sebarozvoja po následnom rozhovore s učiteľom. Takto upriamujeme pozornosť na individuálny prístup k žiakovi (vzhľadom k špecifickému vývinovému pubertálnemu obdobiu žiaka).

Ciele vyučovacieho predmetu:

Oproti predchádzajúcemu ročníku, ktorý pracuje s uvedomelým chápaním estetického cítenia pracujú žiaci s detailmi daných tvarov a vytvárajú z nich nové celky:

13. poznávanie prírody a predmetov

14. práca s detailom
15. ilustrácie
16. kresba podľa predlohy
17. viď. prierezové témy pre daný ročník

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

18. individuálny prístup s prihliadnutím na špecifické vývinové / pubertálne/ obdobie žiakov
19. práca s prierezovými témami
20. pozitívne hodnotenie
21. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
22. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
23. brainstorming
24. osobnosť učiteľa (jeho umelecká tvorba)
25. emočná zrelosť učiteľa
26. dôraz na individualitu žiaka a jeho plynulý prechod z obdobia detstva do obdobia dospievania

Učebné zdroje:

27. odborná literatúra (školská knižnica) - umelecké diela učiteľa
28. internet - beseda o umení s umelcami - návšteva výstav a iných výtvarných akcií

KRESBA, tretí ročník II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha – opis problému**	**Námetové možnosti poznámky – ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Tvary	Hra so stopou do podoby myšlienky	Kumulovanie tvarov do daného príbehu	Kresba štetcom, uhlíkom, rudkou, pastelom	Naučiť sa vytvárať kompozície
Línia, bod, škvrna	Riešenie plochy pomocou línie, bodu, škvrny	Vyjadrenie pocitu - pozitívne (oblé čiary) - negatívne (lomené)	Uhlík Ceruza Pastelka Suchý pastel	Naučiť sa pracovať s danými prvkami ako výrazovým prostriedkom
Recykl-art tvary	Tvary z odpadového materiálu, plasty, papier, drôty	Hra s obrysom predmetu v pohybe, statika, dynamika	Nožnice Kliešte - vystrihnuté tvary, viazané tvary	Schopnosť pozorovať a vyjadriť obrysy rôznych tvarov
Detaily	Práca s detailom pomocou okienka	Prenášanie detailu na väčšie formáty	Ceruza, tuš, fixa, kombinácia techník	Primerane veku pracovať s kompozíciou detailu

Plocha a tvar	Kompozičná výstavba plochy, pomocou bodu, línie, tvaru	Uzatvorená, otvorená plocha	Ceruza, rudka, uhol, mastný pastel, tuš	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri riešení plochy
Rytmus	Hľadanie rytmu v reálnom príbehu – zachytenie detailov	Práca s prírodninami, ich variácie	Ceruza, uhlík, rudka, ruš, mastný pastel	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v danom príbehu

Názov predmetu: maľba

Časový rozsah výučby: **hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **tretí**

Stupeň vzdelania: **druhý, základné štúdium**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Ciele vyučovacieho predmetu:

29. upresňovať a usmerňovať výtvarný prejav na základe pozorovania, poznávania, porovnávania
30. poznávať farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti
31. vedieť spracovať výtvarný materiál
32. skúmať a prehlbovať poznatky
33. rozvíjať originálne výtvarné riešenia
34. rozvíjať zmysel pre priestor
35. rozvíjať kreativitu

Profil absolventa:

36. vníma umenie ako prostriedok seba vyjadrenia
37. rieši jednoduché výtvarné problémy
38. vie využiť farebný kontrast
39. pozná symboliku farieb
40. výtvarne vníma tvar predmetu, vie nájsť geometriu vnútri tvaru
41. rozumie prechodu od plochy k priestoru

Uplatňovanie zásad:

42. výchovného pôsobenia
43. spájania teórie s praxou
44. individuálneho prístupu
45. názornosti
46. uvedomelosti a aktivity
47. primeranosti

48. trvácnosti
49. vedeckosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

50. individuálny prístup
51. rôznorodosť organizačných foriem
52. skupinové hodnotenie
53. brainstorming
54. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

55. odborná a detská literatúra
56. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
57. internet

MAĽBA, tretí ročník II. stupňa základného štúdia

FARBA	Prekrývanie farieb Farba na farbe Expresívne farby Krajina vo farbe	Prekrývanie cez seba, vedľa seba Realita, pretvorenie reality	Tempera Akryl Akvarel Pastel Neobvyklé materiály Rozličné nástroje	Hľadať analógie
LÍNIA	Podoby línií v umení Expresívna línia Harmónia línií Ukladanie línií Prekrývanie línií	Ťahy štetca (ako podpis umelca: hrubé ťahy: Velazguez... Neviditeľné ťahy: Botticelli Striedavé ťahy: Cézanne...) Obrazová línia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Vizuálny zážitok Pocit z 1 nie Rozvíjať spontánnosť Riešiť plochu pomocou línií Rozvíjať obrazotvornosť
ŠKVRNA	Maľba prostredníctvom škvŕn, kombinácie Automatickosť, spontánnosť	Nefigurálny námet Figurálny námet Geometrická abstrakcia Lyrická abstrakcia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať obrazotvornosť s dôrazom na cit a intuíciu
TVAR	Kumulácia tvarov Tvar, svetlo, tieň (lokálny, vrhnutý), farba Výraz tvaru	Variácie Svetlo a tieň ako kontrast Tvary predmetov	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať už získané vedomosti Podnecovať obrazotvornosť Uvedomovať si výraz tvaru

PLOCHA	Hra s mierkou Varianty vytvárania plochy Dominanta a plocha Vrstvenie na ploche	Proporcionalita Zmnožovanie na ploche (uzavretá a otvorená plocha)	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať kombinačné myslenie Vnímať rozdiel medzi plošným a priestorovým
PRIESTOR	Úžitkový priestor Priestor v priestore Umenie inštalácie Hra s figúrou (zložená, vzdia-lená ...)	Štylizácia, Land art Odvodzovanie priestoru od postavy človeka a jeho pohybov Kvalita vnútorného priestoru	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Upevňovať návyky pre vnímanie priestorových vzťahov (blízke, vzdialené) Kultivovať zmyslové vnímanie
	Pohyb a pokoj prvkov priestore			Kultivovať systematické pozorovanie
KOMPOZÍCIA	Rozširovanie poznatkov (tvar, plocha, pohyb, rytmus, mierka, štylizácia, proporcie, vyváženosť, symetria, asymetria...) Negatív a pozitív v plošnom i priestorovom vyjadrení	Súlad a nesúlad Hľadanie kontrastov Využitie formátu	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Prehlbovať vedomosti o kompozícii Pochopiť vzťahy a zameniteľnosti vonkajšieho a vnútorného
DYNAMIKA	Pocitová maľba (gradácia tvarov a farieb, ich rytmus, mierka...) Grafická partitúra Operácie s ilustráciou Expresívny prejav Optické a kinetické umenie	Asociačné hry: Zápis hudby do vlastného systému (vlastné grafické symboly, ikonické znaky, geometrické tvary...) Negatívna ilustrácia	Tempera Akryl Akvarel Pastel Rozličné nástroje	Rozvíjať fantáziu Hľadať vzťahy medzi akustickým a vizuálnym Rozvíjať improvizačné schopnosti Odbúrať pasívne ilustrovanie textu

Názov predmetu: grafika

Časový rozsah výučby: **12 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **tretí**

Stupeň vzdelania: **druhý, základné štúdium**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci využívajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či textúr. Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarné usporiadanie v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

58. rozvoj zručností, technických schopností
59. uvedomenie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr, textúr
60. rozvoj predstavivosti a fantázie
61. objavovanie netradičných grafických techník
62. zoznámenie s protografickými postupmi
63. pochopenie vybraných kompozičných princípov

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

64. individuálny prístup
65. pozitívne hodnotenie
66. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
67. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
68. brainstorming
69. autoevaluácia

Učebné zdroje:

70. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
71. internet
72. návšteva výstav a iných výtvarných akcií
73. špecializovaný grafický ateliér
74. xerox

GRAFIKA, tretí ročník II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru -hľadanie kontrastu v tvaroch línií - charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívať princíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovať interakcie rôznych tvarov.
Svetlo a tieň Plocha	-zachytiť plasticitu skutočných predmetov - definovať kontrast svetla a tieňa - prostredníctvom škály tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	75. suchá ihla 76. sadroryt 77. linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony rytia a ručného otláčania.
Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovať základné proporcie a tvary a odlíšiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces geometrizácie - poznávať základné plošné a geometrické útvary	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávať základné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho aktívne využitie.

Hry s písmom	- proporcie písmen	- iniciály, monogramy	78. linoryt 79. tlač z koláže	Poznávanie výtvarných
	- grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	80. plocha štrukturovaná textom - obrázok z písmen 81. tajná šifra	- monotyp (možnosť využitia pečiatok a tlačiarničky)	aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.

<u>Názov predmetu: Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, prácas materiálom</u>

Časový rozsah výučby: **33 hodín**

Kód a názov odboru štúdia: **výtvarný odbor**

Ročník, v ktorom sa vyučuje: **tretí**

Stupeň vzdelania: **druhý, základné štúdium**

Forma štúdia: **skupinová**

Vyučovací jazyk: **slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerne vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby.

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Žiaci sa zoznamujú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekóru. Postupne sa učia podriadiť výtvarné myslenie voľbe štylizačného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné myslenie a znalosť výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

82. rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania
83. poznávanie a vytváranie rôznych tvarov
84. osvojovanie si práce v základných technikách priestorovej tvorby, nadobúdanie zručnosti manipulácie s nástrojmi
85. získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky), poznávanie princípov výstavby kompozície
86. haptické prežívanie tvarov

87. využívanie netradičných materiálov – redefinovanie
88. naučiť vnímať prostredie interiéru a exteriéru ako prostredie pre tvorbu
89. osvojiť si a využívať výtvarné prvky
90. štrukturálne radiť dané elementy a stavať ich do nových súvislostí
91. poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie

92. individuálny prístup
93. rôznorodosť organizačných foriem (skupinová a individuálna práca)
94. skupinové hodnotenie
95. pozitívny charakter hodnotenia a motivácie
96. brainstorming
97. autoevulácia
98. motivácia prostredníctvom dejín umenia, návštevy múzeí a galérií
99. pozitívne hodnotenie
100. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení

Učebné zdroje:

101. odborná literatúra
102. vzdelávacie semináre
103. detská literatúra
104. výtvarné výstavy a akcie
105. ateliér a vybavenie

MODELOVANIE A PRÁCA S MATERIÁLOM, tretí ročník
II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti a ukážky	Technické možnosti	Edukačný

Proporcie v zobrazovaní videného	106. vzťahy tvarov a veľkosti základných častí zobrazovaného predmetu 107. profil 108. viacpohľadovosť 109. preklápanie	110. modelovanie prírodných a umelých foriem 111. zväčšovanie, zmenšovanie 112. dotváranie - štruktúry, faktúry	113. hlina 114. iné modelovacie hmoty	Učiť schopnost analyzova predmet Chápať podstatné jeho sklad Rozvoj tvorivosti dotváraní rôznych faktúr. Získavani zručnosti modelova ruky.
Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	- úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	115. vyjadrenie abstraktných pojmov 116. transpozícia princípov prírody - fantasticko - hudba	117. stavebnice 118. papier 119. polotovary 120. kartón, krabice 121. fľaše	Rozvíjať kombinač schopnost žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy nerovnová Vnímať objekt ako skladbu h a jeho čas
Rytmus	122. opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie 123. tvarovanie 124. land art 125. koláž, asambláž 126. tkanie, pletenie, viazanie...	127. svet prírody 128. šperk 129. architektúra 130. hudba - abstraktné námety	131. hlina 132. polotovary 133. prírodniny 134. textil 135. iné materiály..	Pochopiť prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie z základe racionálne poznania kompozič princípov. Žiak je schopný identifiko rytmus vo svojom ok
Reliéf	- cieľavedomé vytváranie trojrozmerného obrazu, kde tretí	- naratívne témy - zobrazovanie podľa skutočnosti	136. hlina 137. plastelína 138. iné modelovacie	Pochopiť ilúzie prie redukciou

				tretieho rozmeru

	rozmer redukujeme - vytváranie priestoru radením za seba	- modelovanie z predstáv a pamäti	hmoty - reliéf z papiera alebo papieroviny	a radením za seba.
Hľadanie výrazu figurálneho námetu	139. motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému 140. proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike 141. možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.
Štruktúry Textúry	- komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláži - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	- vyjadrenie abstraktných pojmov	142. koláž 143. papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dýhy a iné...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovanie primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.

Konštrukcia	144. konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do celku 145. stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - priehľadnosť foriem	- široký okruh námetov nachádzame v živej prírode, architektúre, dizajne, výtvarnom umení...	- materiály lineárneho charakteru a spojovací materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klince, dosky, špajdlíky ...	Pochopiť význam funkcie skeletu a jeho nosných aj nesených častí. Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie vecí vo svojom okolí.
Výtvarné a priestorové etudy	146. komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov - zbierky predmetov 147. prežívanie seba ako súčasti výtvarného diela - skupinová práca	148. využívanie rôznorodých námetov pri komponovaní stavebníc a predmetov do daného priestoru - jednoduchá forma landartu, happeningu - enviroment 149. fotografia, video záznam	- rôzne prostredia (exteriér, interiér) - prírodniny, zbierky materiálov, netradičné a odpadové materiály	Zážitok z komponovania prvkov. Rozvíjanie spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať seba ako súčasť prostredia.

DEKORATÍVNA ČINNOSŤ, tretí ročník II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Plocha **Štylizácia**	Hľadanie princípov štylizácie motívu Cesto od reality k znaku, symbolu, skratke, ornamentu.. Výtvarné vyjadrenie nielen výsledku / znaku ale aj cesty štylizácie	Štúdium prírodnín a výtvarný posun k jednoduchšej forme Hľadanie zástupného symbolu, výtvarné vyjadrenie, kompozícia zo znakov	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba a pod. Výtvarné hry Animácia	Pochopiť proces štylizácie Uchopeniť princíp zjednodušovania, hľadanie podstaty / charakteristiky Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha **Geometrizácia**	Proces zjednodušovania tvaru posúvaný smerom k vyjadreniu sa základnými geometrickými tvarmi	Výtvarné hry s geometrickými matricami (na ploche i v objeme) Analýza vnímaného predmetu v okolí a jeho geometrický záznam	Výtvarná hra, analýza, inštalácie, kresba Fotodokument	Vnímať a chápať v jeho základných tvarových intenciách, jeho rozloženie do geometrických tvarov Vytvoriť základ pre blokovú študijnú kresbu, maľbu Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Plocha **Abstrakcia**	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie tvaru Gesto	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné rekcie na hudbu, mimiku, gesto	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba, výtvarné reakcie na	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah predmetného a abstrakcie
	Výtvarné vyjadrenie na ploche	slovo, pohyb, tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	hudbu, emócie, pohyb a pod.	Analyzovať princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiť stereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Názov predmetu: dejiny výtvarného umenia a kultúry

Časový rozsah výučby:	**doplňujúce**
Kód a názov odboru štúdia:	**výtvarný odbor**
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	**tretí**
Stupeň vzdelania:	**druhý, základné štúdium**
Forma štúdia:	**skupinová**
Vyučovací jazyk:	**slovenský jazyk**

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú v učebných osnovách dvojitú funkciu. Sú v prvom rade oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok, že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako vyvíjajúcim sa živým „organizmom“ ako človek sám.

V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

150. poznávať, porovnávať, inšpirovať
151. získať vzťah k dejinám kultúry
152. uvedomovať si odkazy dejín umenia
153. vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo posúvať do vlastných výtvarných činností
154. za pomoci DVU podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru)

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

155. zážitková forma vyučovania (pátranie, výskum)
156. projektové vyučovanie
157. individuálny prístup, pozitívne hodnotenie
158. ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

159. odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
160. internet
161. návšteva výstav a iných výtvarných akcií

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA, tretí ročník II. stupňa základného štúdia

Výtvarný problém	**Úloha/opis problému**	**Námetové možnosti poznámky a ukážky**	**Technické možnosti**	**Edukačný cieľ**
Poznávanie	Zoznamovanie sa s dejinami výtvarného umenia na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium parciálneho motívu v rôznych obdobiach vo vzťahu k inému výtvarnému druhu (kresba, plastika...)	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Opakované stretnutie s históriou kultúry, základné oboznámenie s dejinami výtvarného umenia, chápanie časovej osi, postupnosti, nadväznosti

Porovnávanie	Porovnávanie, pátranie po rozdieloch a podobnostiach vo výtvarných dielach na základe štúdia vybraného motívu	Námet: kanón krásy, proporcie, mierka, zdobnosť, abstrakcia	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky, internet)	Základné oboznámenie s postupnosťou (a možno i cyklickým princípom) dejín umenia, chápanie základných charakteristík na základe pátrania po rozdieloch a zhodách
Inšpirácia	Inšpirácia, výtvarný posun na základe štúdia vybraného motívu z dejín výtvarného umenia	Námet: inšpirácia historickým námetom, výtvarný posun do vlastnej interpretácie – parafráza umeleckého diela, animácia, reinštalácia a pod.	Odborná literatúra, skice, papierové priestorové objekty, maľba, modelovanie, fotodokument a iné	Chápanie dejín výtvarného umenia ako otvoreného systému, ktorý ponúka materiál na skúmanie, poznávanie, ale hlavne je východiskom pre nové originálne výtvarné riešenia (je inšpiráciou, impulzom k tvorivosti

Paralelné a individuálne projekty.
Individuálny program pre každého žiaka.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu výtvarná výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 56, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. roč. II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Učebný plán výtvarného odboru ZUŠ štvrtý ročník II. stupňa základného štúdia

Spolu:	99 hodín
Kresba	Paralelné a individuálne projekty. Individuálny program pre každého žiaka.
Maľba	Paralelné a individuálne projekty. Individuálny program pre každého žiaka.
Grafika	Paralelné a individuálne projekty. Individuálny program pre každého žiaka.
Dejiny výtv. umenia	- doplňujúce
Dekoratívne činnosti (priestorové práce, modelovanie, práca s materiálom)	

Individuálny program pre každého žiaka.

Kritériá pre ukončenie štúdia umeleckého vzdelávania II. stupňa štúdia základnej umeleckej školy: Obhajoba a prezentácia záverečnej práce.

Literárno-dramatický odbor: 1. časť I. stupeň

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania	*Prípravná dramatická výchova*

Poslanie a charakteristika predmetu

Dramatická príprava je premet spoločný pre všetkých žiakov literárno-dramatického odboru. Vedie žiakov k rozvoju myslenia, k tvorivej, pohybovej, rečovej, prednesovej a slovesnej činnosti. Harmonicky rozvíja osobnosť, aktívny tvorivý prístup k základným postojom a premenlivej skutočnosti, pomáha vyrovnať sa vždy s novými situáciami, ktoré prináša hra, škola, život a práca. Žiaci nadobúdajú schopnosť osobitného a kultivovaného prejavu v divadelnej prednesovej a slovesnej oblasti.

Aby sme dosiahli ciele, treba rozvíjať osobnosť žiaka najmä v tejto oblasti:

- citových, rozumových a morálnych kvalít, schopnosti kolektívne cítiť a aktívne sa podieľať na vytváraní vzájomnej spolupráce vedomého osobitného, prirodzeného a pritom kultivovaného vyjadrenia v sociálnej a umeleckej komunikácii
- základných odborných schopností v dramatickom a slovesnom prejave do takej miery:
  a) aby mohol pokračovať vo vzdelávaní na vyššom stupni
  b) aby sa mohol aktívne uplatňovať v kultúrno-spoločenskej záujmovej činnosti

Predmet DP nadväzuje na dramatiku a slovesnosť, ktoré vytvárajú u žiakov základnú stupnicu mravných a umeleckých hodnôt. Je dôležité naučiť ich a uvedomovať si vlastné a kolektívne tvorivé impulzy, tieto práve tak ak impulzy a podnety z vonkajšieho sveta prijímať a vyjadriť k nim svoje stanovisko dramatickou hrou, výberom umeleckého textu a slovnym prejavom.

	Prípravný ročník	1,5 hodiny týždenne

Ciele

Prostredníctvom dramatickej hry má učiteľ dosahovať v hlavnom predmete primeraný výraz u žiakov a slovesný prejav. Motivácia všetkých činností musí zostať aj naďalej základným metodickým princípom, podnecujúcim spontánny detský prejav. Skúsenosti získané v priebehu výuky motivovanou hrou sa postupne vyvíjajú vo vlastnú odbornú činnosť (pohybovú, rečovú, hudobno-rytmickú)

1. Rozvíjať sociabilitu detí kolektívnou a individuálnou činnosťou, osobným vzájomným stykom (pričom sa vedieť zaradiť do skupiny viacerých detí)

2. Rozvíjať pohybové dispozície detí a ich rytmické cítenie v pohybovom a zvukovom prejave ako základ pre dramatický výraz.
3. Zisťovať predpoklady detí pre odbornú výchovu v dramatickom odbore (pohyb, rytmus, predstavivosť, orientácia v priestore, rešpektovanie ostatných členov kolektívu pri voľnom pohybe v priestore).
4. Učiť deti podieľať sa svojim pohybovým a zvukovým prejavom na skupinovej činnosti.
5. Dbať na vekovú, obsahovú a formálnu primeranosť, umeleckú kvalitu a vhodnosť predlohy.
Je dôležité vytvoriť neformálnu sociálnu skupinu detí pomocou hravej činnosti. Viesť deti k tomu, aby si osvojili základné pravidlo dramatickej hry, ktorým je schopnosť nadviazať kontakt. Prirodzený detský dramatický prejav podnecovať voľbou vhodných námetov pre konkrétnu skupinu s kolektívnou činnosťou.
Vyberať námety, ktoré vedú ku spoločnej činnosti celej skupiny a podporujú individuálny prejav. Týmto zároveň pomáhať deťom zbavovať sa zábran a zlých návykov v správaní. Pestovať v deťoch zmysel pre humor, rozvíjať predstavivosť a fantáziu, vnikať do myslenia a cítenia druhých. Pozorovať deti v ich spontánnom prejave a snažiť sa nájsť príčiny nedostatkov v ich rečovom a fyzickom prejave, aby sme im pomohli ich odstrániť pomocou vhodne zvolených cvičení.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Tematické celky: Pohyb: -v jednoduchých cvičeniach zvládnuť základy držania tela (panva, chrbtica) -v jednoduchých koordinačných cvičeniach zvládnuť základy temporytmického pohybu a prízemnej obratnosti -v jednoduchých hrách zvládnuť základné smery pohybov v priestore a orientáciu (dopredu, dozadu...) - uplatniť pohybové	Interpretačné činnosti: Najúčinnejšie sú tie, ktoré majú na žiaka kladný dopad: a) pohybové cvičenia majú smerovať k uvedomeniu si tela ako celku (zástup, kruh, voľný rozostup, kolíska na chrbte, na bruchu, mlynské kolo) b) v rečových cvičeniach sa zameriavať na jednoduché precvičovanie všetkých zložiek rečového prejavu (dychu, hlasu, výslovnosti, rytmu)	-spôsob správneho držania tela pri tanci, chôdzi, hereckom výstupe -samostatné slovné vyjadrenie (recitácia básne, prednes prózy) -vedieť pracovať jednotlivo aj kolektívne -vyjadrenie vlastného postoju a názorov (správny / nesprávny výber básne) -používanie vlastnej fantázie (krátka herecká etuda na vymyslený príbeh)

schopnosti v jednoduchej akcii Reč: -uvedomiť si proces správneho dýchania -v jednoduchých artikulačných cvičeniach a riekankách uvedomiť si rytmus a melódiu reči a zvládnuť vyslovovanie všetkých hlások -zvládnuť rečové schopnosti (riekanky, hádanky) Dramatická hra: -uvedomovať si v jednoduchej dramatickej hre partnerov v priestore a reagovať na nich - zvládnuť jednoduchú partnerskú hru so zástupnou rekvizitou -zvládnuť jednoduchú partnerskú hru so zástupným textom -zoznamovať sa s možnosťou hry s predmetmi, jednoduchými výtvarnými znakmi (improvizácia s bábkou) Slovesnosť: -pokúsiť sa o samostatné jednoduché slovné vyjadrenia	c) hudobno-rytmické cvičenia majú slúžiť ku kultivácií rytmického a melodického cítenia a výrazu d) slovný prejav obohacovať prostredníctvom ústnych a písomných cvičení (práca so zvukovým záznamom)	-využívanie vlastnej predstavivosti (klady a zápory v hre) -využívanie mimiky a gestiky (podanie ruky – gesto priateľstva) -reakcia pocitov (pocit hladu, zimy, smútku, šťastia)

-spoznať a pochopiť literárne diela prostredníctvom aktívnej hry		

Prípravné štúdium

Predmet: Prípravná dramatická výchova

Obsah a ciele predmetu:

Rozvoj kolektívnej a individuálnej činnosti žiaka v dramatickej hre pri využití pohybovo-rytmických dispozícií a slovno-hlasového prejavu.

Obsahový štandard:

- využitie detskej hry v jednoduchej dramatickej hre, pretavenej postupne do cieľavedomej činnosti detí,

Výkonový štandard:

- žiak sa vie uplatniť svojou individuálnou činnosťou v dramatickej hre (aj v kolektíve),
- ovláda základné prvky pohyblivosti a rytmického cítenia,
- ovláda jednoduchý tempo -rytmus v hre aj v slovno-hlasovom prejave.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre prípravné štúdium základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetu prípravná dramatická výchova prebieha podľa platného učebného plánu č. 41 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka prípravného štúdia nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodpovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	1. ročník 1. časť I. stupeň	2,0 Dramatická príprava 1,0 Prednes Divadelný súbor (nepovinný predmet 2 hod.) 3 - 5 hodiny týždenne

Poslanie a charakteristika predmetu

Dramatická príprava je premet spoločný pre všetkých žiakov literárno-dramatického odboru. Vedie žiakov k rozvoju myslenia, k tvorivej, pohybovej, rečovej, prednesovej a slovesnej činnosti. Harmonicky rozvíja osobnosť, aktívny tvorivý prístup k základným postojom a premenlivej skutočnosti, pomáha vyrovnať sa vždy s novými situáciami, ktoré prináša hra, škola, život a práca. Žiaci nadobúdajú schopnosť osobitného a kultivovaného prejavu v divadelnej prednesovej a slovesnej oblasti.

Aby sme dosiahli ciele, treba rozvíjať osobnosť žiaka najmä v tejto oblasti:

- citových, rozumových a morálnych kvalít, schopnosti kolektívne cítiť a aktívne sa podieľať na vytváraní vzájomnej spolupráce
- vedomého osobitného, prirodzeného a pritom kultivovaného vyjadrenia v sociálnej a umeleckej komunikácii
- základných odborných schopností v dramatickom a slovesnom prejave do takej miery:
  a) aby mohol pokračovať vo vzdelávaní na vyššom stupni
  b) aby sa mohol aktívne uplatňovať v kultúrno-spoločenskej záujmovej činnosti

Predmet DP nadväzuje na dramatiku a slovesnosť, ktoré vytvárajú u žiakov základnú stupnicu mravných a umeleckých hodnôt. Je dôležité naučiť ich a uvedomovať si vlastné a kolektívne tvorivé impulzy, tieto práve tak ak impulzy a podnety z vonkajšieho sveta prijímať a vyjadriť k nim svoje stanovisko dramatickou hrou, výberom umeleckého textu a slovnym prejavom.

Ciele

Prostredníctvom dramatickej hry má učiteľ dosahovať v hlavnom predmete primeraný výraz u žiakov a slovesný prejav. Motivácia všetkých činností musí zostať aj naďalej základným metodickým princípom, podnecujúcim spontánny detský prejav. Skúsenosti získané v priebehu výuky motivovanou hrou sa postupne vyvíjajú vo vlastnú odbornú činnosť (pohybovú, rečovú, hudobno-rytmickú)

162. Rozvíjať sociabilitu detí kolektívnou a individuálnou činnosťou, osobným vzájomným stykom (pričom sa vedieť zaradiť do skupiny viacerých detí)
163. Rozvíjať pohybové dispozície detí a ich rytmické cítenie v pohybovom a zvukovom prejave ako základ pre dramatický výraz.

164. Zisťovať predpoklady detí pre odbornú výchovu v dramatickom odbore (pohyb, rytmus, predstavivosť, orientácia v priestore, rešpektovanie ostatných členov kolektívu pri voľnom pohybe v priestore).
165. Učiť deti podieľať sa svojim pohybovým a zvukovým prejavom na skupinovej činnosti.
166. Dbať na vekovú, obsahovú a formálnu primeranosť, umeleckú kvalitu a vhodnosť predlohy.

Je dôležité vytvoriť neformálnu sociálnu skupinu detí pomocou hravej činnosti. Viesť deti k tomu, aby si osvojili základné pravidlo dramatickej hry, ktorým je schopnosť nadviazať kontakt. Prirodzený detský dramatický prejav podnecovať voľbou vhodných námetov pre konkrétnu skupinu s kolektívnou činnosťou.

Vyberať námety, ktoré vedú ku spoločnej činnosti celej skupiny a podporujú individuálny prejav. Týmto zároveň pomáhať deťom zbavovať sa zábran a zlých návykov v správaní. Pestovať v deťoch zmysel pre humor, rozvíjať predstavivosť a fantáziu, vnikať do myslenia a cítenia druhých. Pozorovať deti v ich spontánnom prejave a snažiť sa nájsť príčiny nedostatkov v ich rečovom a fyzickom prejave, aby sme im pomohli ich odstrániť pomocou vhodne volených cvičení.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Tematické celky: Pohyb: -v jednoduchých cvičeniach zvládnuť základy držania tela (panva, chrbtica) -v jednoduchých koordinačných cvičeniach zvládnuť základy temporytmického pohybu a prízemnej obratnosti -v jednoduchých hrách zvládnuť základné smery pohybov v priestore a orientáciu (dopredu, dozadu...) - uplatniť pohybové schopnosti v jednoduchej akcii	Interpretačné činnosti: Najúčinnejšie sú tie, ktoré majú na žiaka kladný dopad: a) pohybové cvičenia majú smerovať k uvedomeniu si tela ako celku (zástup, kruh, voľný rozostup, kolíska na chrbte, na bruchu, mlynské kolo) b) v rečových cvičeniach sa zameriavať na jednoduché precvičovanie všetkých zložiek rečového prejavu (dychu, hlasu, výslovnosti, rytmu) c) hudobno-rytmické cvičenia majú slúžiť ku kultivácií rytmického	-spôsob správneho držania tela pri tanci, chôdzi, hereckom výstupe -samostatné slovné vyjadrenie (recitácia básne, prednes prózy) -vedieť pracovať jednotlivo aj kolektívne -vyjadrenie vlastného postoju a názorov (správny / nesprávny výber básne) -používanie vlastnej fantázie (krátka herecká etuda na vymyslený príbeh) -využívanie vlastnej predstavivosti (klady a zápory v hre)

Reč: -uvedomiť si proces správneho dýchania -v jednoduchých artikulačných cvičeniach a riekankách uvedomiť si rytmus a melódiu reči a zvládnuť vyslovovanie všetkých hlások -zvládnuť rečové schopnosti (riekanky, hádanky) Dramatická hra: -uvedomovať si v jednoduchej dramatickej hre partnerov v priestore a reagovať na nich - zvládnuť jednoduchú partnerskú hru so zástupnou rekvizitou -zvládnuť jednoduchú partnerskú hru so zástupným textom -zoznamovať sa s možnosťou hry s predmetmi, jednoduchými výtvarnými znakmi (improvizácia s bábkou) Slovesnosť: -pokúsiť sa o samostatné jednoduché slovné vyjadrenia -spoznať a pochopiť literárne diela prostredníctvom aktívnej hry	a melodického cítenia a výrazu d) slovný prejav obohacovať prostredníctvom ústnych a písomných cvičení (práca so zvukovým záznamom)	-využívanie mimiky a gestiky (podanie ruky – gesto priateľstva) -reakcia pocitov (pocit hladu, zimy, smútku, šťastia)

1.1./I

Predmet: Dramatická príprava

Obsah a ciele predmetu:

Reagovať na prácu v skupine pri dramatickej hre a pritom zvládnuť základy správneho držania tela v pohybe. Uvedomiť si správne dýchanie. Rozvíjať samostatné slovné a improvizačné vyjadrovanie.

Obsahový štandard:

- dramatickou hrou rozvíjať hru v role a reagovať na partnera v skupine,
- Zapojiť fantáziu žiaka a poznanie v súlade s danou úlohou,
- využívať rekvizitu a pracovať s ňou,
- využívať pohybové hry a cvičenia na sústredenie aj uvoľnenie, aj pri dychových cvičeniach,
- pokúšajú sa o samostatné slovné vyjadrenie na danú tému,

Výkonový štandard:

- žiak zvládne základy dramatickej hry v skupine,
- vie používať určenú rekvizitu v dramatickej hre, alebo pri slovnom prejave,
- zvládne začiatočné postoje a pohyb v priestore,
- ovláda jednoduché riekanky a básničky uvedomujúc si ich tempo-rytmus,
- samostatne alebo v skupine dramatizuje daný rozprávkový príbeh

Predmet: Prednes

Obsah a ciele predmetu

Oboznámiť sa s vhodnými literárnymi dielami a obohacovať na ich základe slovnú zásobu a prejav

Obsahový štandard:

- zvládnuť jednoduchý tempo-rytmus textu,
- uvedomiť si dynamiku a melódiu

Výkonový štandard:

- žiak používa svoju slovnú zásobu pri dramatizácii textu,
- ovláda základné jazykové a artikulačné cvičenia pri interpretácii textu

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetov dramatická príprava, prednes prebieha podľa platného učebného plánu č. 42 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodpovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	2. ročník 1. časť I. stupeň	2,0 Dramatická príprava 1,0 Prednes Divadelný súbor (nepovinný predmet 2 hod.) 3 - 5 hodiny týždenne

Ciele

Viesť deti k tomu, aby v skupinovej práci podnecovali svoju vlastnú fantáziu. Dbať o o ich predstavivosť, pomáhať im v objavovaní nových možností komunikácie, bojovať za dobro proti zlu, a tak vytvárať základy pre stupnicu hodnôt.

1. Dať priestor každému jednotlivcovi a zvolenými námetmi viesť deti k úcte a uznávaniu snahy a práce druhých, rozvíjať ich vnímavosť, zmysel pre krásu a spravodlivosť a pomáhať im vytvárať citový vzťah k našej zemi.
2. Pri hre dbať o štýlovosť použitých prvkov a tak ovplyvňovať ich výtvarné cítenie. Upevňovať osvojené prvky základných odborných vedomostí a motivovať deti v ich využití.
3. V pohybovej výchove, okrem cvikov na uvedomenie si tela ako celku, precvičovať s deťmi obratnosť a to v prízemných polohách a cvikoch.
4. V rečových cvičeniach sa sústrediť na zreteľnosť a znelosť slova i rečového prejavu. Snažiť sa o využitie rytmizácie a použitie hudobno-rytmických prvkov.

5. Učiť žiakov riešiť v hre aj konflikty vznikajúce z vonkajších udalostí a to humornou formou.

Rozvíjať kladný vzťah detí ku knihám a detskej literatúre, ktorá slúži na rozvoj zmyslového vnímania, a na rozvoj slovnej zásoby, ako aj na rozvoj divadelno-dramatických zručností, ktoré nevyhnutne prechádzajú do hier a ostatných cvičení. Podstatné je, aby neboli samoúčelné, ale aby sa stali integrovanou súčasťou dramatickej hry ako celku.
Priebežným kontaktom s rodičmi a otvorenými hodinami, prípadne záverečnou prehliadkou práce v ročníku, udržiavať ich záujem o osobný a odborný rast dieťaťa.
Dôležitým bodom je aj zvládnutie základného pravidla dramatickej hry v jednoduchej kolektívnej ukážke, ktorá môže byť zameraná na využitie či už povahových vlastností ľudí, či na zameranie zmyslov a pocitov, náladovosti, šťastia a smútku, či rozhorčenia a hnevu.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Tematické celky: Reč:. - zvládnuť predĺžený výdych a základy dychovej opory. - uvedomiť si funkciu rezonancie, v náročnejších cvičeniach zvládnuť tempo, rytmus reči a zreteľné vyslovovanie všetkých hlások. Pohyb: - v technicky náročnejších cvičeniach zvládnuť základy správneho držania tela, svalového napätia a uvoľnenia. -v cvičeniach prízemnej obratnosti zvládnuť kolísku	Interpretačné činnosti: Významným prvkom je ujasnenie rôznosti interpretácie niektorých pojmov: a) etuda- užší pojem pre dramatickú hru, ktorý predstavuje malú cvičnú skladbu, je tematicky uzavretým výtvorom detskej tvorivosti. b) pantomíma- používaný v súvislosti s dramatikou, predstavuje divadelné umenie so svojimi špecifickými zákonmi. c) scénka- prináša potrebu alebo predstavu javiskového priestoru a príslušenstva(rekvizity, kostýmy).	- uvoľňovanie spútanej energie a uvoľňovanie fantázie. - využitie vlastných možností na sebavyjadrenie pohybom a prežitie zážitku. - vyjadrenie pocitov v daných okolnostiach. - priamy kontakt s divákom, s kolegom nielen pomocou hovoreného slova ale často za pomoci pohľadov či nevýrazných gest. - výsledný tvar musí mať - ako príbeh písomný- úvod, zápletku (konflikt), riešenie (záver, pointu).

na chrbte, na bruchu, parakotúľ a mlynské kolo. -zvládnuť základné priestorové tvary akými sú: zástup, kruh, voľný rozostup. Dramatická hra: -zvládnuť jednoduchú charakterizáciu. -v etude zvládnuť jednoduchý dramatický príbeh- to znamená uvedomiť si svoju úlohu v príbehu a podľa toho konať. -predpokladá istú skúsenosť, samostatnosť a schopnosť kooperovať.	d) improvizácia- prostriedok dramatického prejavu, bez prípravy – teda spontánne.	

2.1./I

Predmet: Dramatická príprava:

Obsah a ciele predmetu:

Prehlbovať prácu v skupine, pri využití správnych pohybových a priestorových znalostí, za účelom zvládnutia jednoduchej dramatickej hry alebo príbehu. Vedomá práca na zrozumiteľnej výslovnosti.

Obsahový štandard:

- Hrami a cvičeniami rozvíjať tvorivosť v dramatickej hre, upevňovať vzťahy v skupine,
- podporovať zapájanie detskej fantázie, skúsenosti a poznania a zapracovať ich do námetov pre dramatické hry.

Výkonový štandard:

- žiak zvládne základné pravidlá dramatickej hry (sebavyjadrovanie pohybom, improvizáciou),
- uvedomuje si správne držanie tela,
- zvládne v hrách priestorové tvary (zástup, kruh, polkruh...)

- má predstavu javiskového (divadelného) priestoru,
- vie uplatňovať v dramatickej hre tvorivý výraz a predstavivosť.

Predmet: Prednes

Obsah a ciele predmetu:

Pracovať na skvalitnení prirodzeného a zrozumiteľného rečového prejavu detí.

Obsahový štandard:

- cvičeniami sa dopracovať postupne k rozvíjaniu rečových orgánov, využívať prácu s dychom, s rezonanciou, s artikulačnými orgánmi,
- pracovať s textom – jeho porozumenie, prednášanie textu,
- zvoliť adekvátne cvičenia a hry vedúce k zvukovej realizácii textu.

Výkonový štandard:

- žiak sa dokáže citovo zblížiť s textom, zachová jeho primerané tempo a prednes textu skĺbi s prirodzeným prejavom,
- vníma priestor a diváka (poslucháča),
-využíva pri prednese zvukové prostriedky aj mimojazykové prostriedky (gesto, mimika, nerušivý pohyb).

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetov dramatická príprava, prednes prebieha podľa platného učebného plánu č. 42 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodpovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	3. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 Dramatika a slovesnosť 1,0 Pohyb 1,0 Prednes 1,0 Práca v súbore Divadelný súbor (nepovinný predmet 2 hod.) 4,5 – 6,5 hodiny týždenne

Ciele

Podnecovať žiakov k formovaniu vlastnej osobnosti, aby pociťovali zodpovednosť a tvorivý prístup k životu a práci. Najlepší spôsob je nechať žiakov samostatne viesť prácu založenú na improvizáciách a etudách s ostatnými členmi kolektívu.

Vyhľadávať medzi žiakmi pedagogické talenty a poverovať ich primeranými hereckými úlohami.

Dať žiakovi možnosť nazrieť aj do dejín a vývoja dramatického umenia v súvislosti s vývojom kultúry a spoločnosti a učiť ich spoznávať súčasné vývojové tendencie dramatického umenia.

167. Usilovať sa vlastnými postojmi k životu a práci pôsobiť na žiakov, aby dokázali svoju tvorivosť prejavenú v dramatických činnostiach, uplatňovať aj v každodennom živote.
168. Rozširovať ich slovný a pohybový register zadaním proti úloh (charakterizovať spolužiakov zo skupiny, ktorí majú kontrastné založenie, charakterizovať postavu z predlohy, s kontrastnými rysmi, aké má aj jej predstaviteľ)
169. Sústreďovať sa na zvládnutie pohybovej charakterizácie, zaoberať sa rytmom ako základom psychofyzického prejavu človeka.
170. Využívať historický materiál, ktorý poskytujú pre túto prácu napr.: commedia dell arte.
171. Rozvíjať schopnosť práce samých na sebe a odhaľovať svoje ďalšie možnosti.

Dôležitým faktorom ovplyvňujúcim žiaka tohto odboru je aj návšteva divadelných a filmových predstavení, výstav, koncertov, kultúrnych pamiatok, alebo inšpirujúceho prostredia v súvislosti s témou výučby. Práca v kolektíve, či v skupine rovnakého zameranie je praktickou prípravou na samostatnú umeleckú tvorbu.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**

Tematické celky: Základy dramatickej tvorby: -dokázať rozšíriť smerom k typu charakteru svoj pohybovo slovný dynamický stereotyp. -v improvizácii, v etude udržať určený typ, charakter -zvládnuť improvizáciu v rôznych dramatických žánroch -fixovať herecký výraz znovu-objavovaním tvorivého procesu. Štúdium rolí, umelecký prednes: -prehlbovať zručnosti získané v základoch dramatickej tvorby. -snaha o interpretáciu rôznych súčasných aj dobových textov. -samostatná dramaturgická úprava textu na dramatický alebo prednesový prejav. Pohyb: -základné charakterové prvky slovenských ľudových tancov. -koordinácia pohybu s rečou a piesňou.	Interpretačné možnosti: a) dialóg- rozhovor založený na vzájomnom rozprávaní dvoch a viac postáv, či rozhovor medzi skupinou zúčastnených. b) monológ- rozprávanie jednej postavy s cieľom nejakej výpovede, oznámenia udalosti, či prežitia emocionálneho zážitku o ktorý sa daný herec chce podeliť c) prológ- uvedenie diváka do deja, úvod hereckej akcie, otvorenie divadelnej hry, stručne podané rozprávanie toho, čo bude nasledovať.	-požadovať od žiaka prípravu námetu na etudy, pracovať na nich aj s ostatnými a fixovať ich rámcový tvar. -poskytnúť tému na diskusiu o ideovom zámere (predstava jednotlivca, vlastný názor). -rozvíjanie schopnosti vyjadrovať sa bez prípravy vytvárať situácie, v ktorých žiak zverejní svoj vnútorný monológ (urobiť reportáž, moderovať program). -vedenie žiaka ku kritickému hodnoteniu svojej práce, hľadanie príčin neúspechu, hľadanie nových možností.

-základné charakteristické znaky aj iných tanečných štýlov prípadne národov.		

3.1./I

Predmet: Dramatika a slovesnosť

Obsah a ciele predmetu:

Cez dramatickú hru si uvedomovať mravné a umelecké hodnoty a odovzdávať určité osobné posolstvo, dokázať využívať svoju tvorivosť a fantáziu v kolektíve a odovzdávať sebe aj druhým umelecký zážitok.

Obsahový štandard:

- pomocou dramat. hry, alebo jednoduchých hereckých etud žiaci vyjadrujú svoje postoje a pocity,
- využívajú zmyslové a pocitové hry, aby sa viac oboznámili s prácou vo vnútri skupiny,
- skúmajú konanie postáv z príbehu a stotožňujú sa s nimi,
- oboznamujú sa s kolektívnou pantomímou a improvizáciou s pomocou obmedzeného počtu slov

Výkonový štandard:

- žiaci dokážu predviesť drobnú hereckú etudu pri zachovaní formy postáv,
- stvárnia vymyslený jednoduchý príbeh s danou témou pri rozdelení úloh v skupine, alebo zdramatizujú krátky literárny príbeh,
- vedia využívať rekvizitu, alebo zástupný predmet v deji,
- diskutujú a vyjadrujú vlastný názor na danú vec a situáciu

Predmet: Pohyb

Obsah a ciele predmetu:

Získať schopnosť pohybovej charakterizácie príbehu, alebo dramatickej hry a stimulovať nadobudnuté správne pohybové schopnosti.

Obsahový štandard:

- pohybové hry a cvičenia tela a jeho častí s využívaním rytmizácie pohybu (možnosť využitia hudby),

- zdokonaľovať pohybový kontakt medzi žiakmi navzájom – cvičenie dôvery,
- spájanie pohybu s pantomímou, charakterizácia pohybu

Výkonový štandard:

- žiak získa správne držanie tela s charakteristickou jednoduchou obratnosťou,
- vie využiť pohyb v javiskovom priestore,
- stvárňuje požadovaný pohyb v role v charakteristickej činnosti

Predmet: Prednes

Obsah a ciele predmetu:

Oboznámiť žiaka so všeobecne platnými zásadami detského prednesu na základe cvičení a prebudiť o prednes hlbší záujem. Dbať na prirodzenú detskú interpretáciu textu.

Obsahový štandard:

-vedomá práca s hlasom, dychom, rezonanciou, artikuláciou, intonáciou, rytmom,
- uplatniť túto prácu v poetických aj prozaických textoch blízkych žiakovi,
- rozbor deja, ťažiskového miesta, zápletky, dopovedanie (cítiť gradáciu, rozuzlenie, dopovedanie)

Výkonový štandard:

- žiak zvládne interpretáciu textu pomocou hravého rozboru a dramatickej hry,
- žiak si uvedomuje artikulačné a ortoepické danosti a zvláštnosti pri učení textu,
- žiak dokáže vnímať priestor a diváka pri prednese

Predmet: Práca v súbore

Obsah a ciele predmetu:

Pomocou dramatických hier objavujú priestor, kolektív a okolitý svet.

Obsahový štandard:

-žiaci nadväzujú partnerský kontakt s ostatnými v súbore pomocou dramatických hier,
- učia sa pracovať s dramatickou inscenáciou cez detskú dramatickú tvorbu

Výkonový štandard:

- v skupinovej, súborovej práci vedia žiaci využiť vedomosti so slovom a interpretáciou textu,
- dokážu vzájomne ovplyvňovať svoje schopnosti v kolektíve a zdokonaľujú ich,

- dokážu rešpektovať pravidlá dramatizácie v kolektíve a v inom priestore

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetov dramatika a slovesnosť, pohyb, prednes, práca v súbore, prebieha podľa platného učebného plánu č. 42 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. roč. 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodpovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	4. ročník 1. časť I. stupeň	1,5 Dramatika a slovesnosť 1,0 Pohyb 1,0 Prednes 1,0 Práca v súbore Divadelný súbor (nepovinný predmet 2 hod.) 4,5 – 6,5 hodiny týždenne

Ciele

Vzbudzovať u žiakov snahy k zvládnutiu individuálnej či kolektívnej práci s pomocou verbálnej či neverbálnej komunikácie, flexibilne narábať s danými textami, podnecovať rozvoj fantázie.

1. Vytvárať, hľadať, skúmať nové prostriedky a riešenia daných situácii v hereckej akcii.

2. Formulovať vety, slová a frázy v zložitejších tvaroch, nachádzať slovné obmeny a rozširovať slovnú zásobu.

3. Vedieť koncentrovať svoju pozornosť v danej situácii.

4. Využívať a tvorivo narábať s dramatickým či epickým textom.

5. Za pomoci ostatných žiakov dospieť k tvorivej činnosti, k výsledku nie len žiaka ako jednotlivca, ale ako súčasť kolektívu.

6. Vzbudzovať žiakovi túžbu po objavovaní doteraz nepoznaných oblastiach v rámci divadla a práce na javisku.

7. Ponúknuť žiakovi priestor na sebarealizáciu, na jeho osobný prejav k danej problematike, skúmať a zveľaďovať jeho prirodzené danosti.

8. Celkové postavenie a správanie žiaka na javisku v rámci hereckej akcie ale aj mimo nej. Využitie javiskového pohybu pri hereckých etudách, monológoch, dialógoch a krátkych scénkach.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Tematické celky: Dramatika: - budovať a vedieť vystavať text aby spĺňal všetky predpoklady pri práci s dramatizáciou a to nielen vo veľkých celkoch ale aj v krátkych úsekoch. Improvizácia: -pocity, postoje, situácie riešené podľa vlastného uváženia a fantázie. Priestor pre nápad, využitie predstavivosti pri určených situáciách.	Interpretačné možnosti: dialóg- rozhovor založený na vzájomnom rozprávaní dvoch a viac postáv, či rozhovor medzi skupinou zúčastnených. monológ- rozprávanie jednej postavy s cieľom nejakej výpovede, oznámenia udalosti, či prežitia emocionálneho zážitku o ktorý sa daný herec chce podeliť.	-prehlbovať u žiaka nápad na prípravu námetu pre etudy, pracovať na nich aj s ostatnými a fixovať ich rámcový tvar. -vedieť správne použiť niektoré témy a priviesť žiaka k zamysleniu sa nad ňou, pričom chcieť jej predvedenie v krátkej hereckej etude. -na základe nadobudnutých schopnosti vyjadrovať sa bez prípravy vytvárať situácie, pri ktorých žiak popíše pohybom, gestom či v texte

Štúdium rolí, umelecký prednes: -študovanie náročnejších textov (poézia, próza, dialógy), vedieť rozpoznať žáner a druh literárneho diela a na základe týchto činiteľov pristupovať k textom a samotnému prednesu textov. Pohyb: -lahsie jazzové prvky, tanečné kroky v rôznych tempách počas jednej skladby. Vedieť aj pohybe vystavať frázu v rôznych rytmoch.	prológ - uvedenie diváka do deja, úvod hereckej akcie, otvorenie divadelnej hry, stručne podané rozprávanie toho, čo bude nasledovať.	svoj vlastný pocit. Urobí svoj vnútorný monológ. -požadovať od žiaka kritické hodnotenie vlastnej práce a úsilia. A hľadať faktory, ktoré ovplyvnili jeho vzdelávací proces či už v kladnom alebo zápornom smere.

Žiak absolvovaním 4. ročníka 1. časti 1. stupňa základného štúdia získa primárne umelecké vzdelanie.

Malá absolventská skúška:

Táto skúška bude prebiehať po 4. ročníku a bude spočívať v niekoľkých bodoch, a to v nasledujúcich:

172. Úlohou žiaka je prednes jednej básne (poézie) a krátkeho dramatického textu (prózy).
173. Na základe témy, ktorú určí pedagóg je úlohou žiaka predvedenie krátkej hereckej etudy (bez slov) v minimálnom čase 1 minúty. Improvizácia javiskového pohybu na určenú hudbu v rozsahu 1 minúty.
174. Alebo naštudovanie malej dramatickej ukážky, hry v kolektíve

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetov dramatika a slovesnosť, pohyb, prednes, práca v súbore, prebieha podľa platného učebného plánu č. 42 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka
nižšieho primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. roč. 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodpovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

PROFIL ABSOLVENTA LITERÁRNO-DRAMATICKÉHO ODBORU

Literárno dramatický odbor vychováva z detí a mládeže budúcich amatérskych divadelníkov,
režisérov, recitátorov, vzdelaných a náročných divákov.

Obsahový zámer výuky sa viaže k budovaniu základného dramatického cítenia a prejavu, techniky pohybu, techniky reči a slovesného prejavu, schopnosti začleniť sa a spolupracovať v rámci tvorivého kolektívu.

Štúdium sa zameriava na cvičenia a hry rozvíjajúce schopnosť zúčastňovať sa spoločenských hier a prirodzeného rozvoja individuality, postupného spájanie pohybového a rečového prejavu, naštudovania jednoduchých dramatických útvarov, scénok rozprávkového charakteru, zoznamovania sa s pocitmi, získavania základov pantomimického prejavu, rozvíjania priestorového cítenia, rečovej - prednesovej a slovesnej prípravy. V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu sa kladie dôraz na hravý prístup a celkový rozvoj dieťaťa.

I. stupeň základného štúdia je orientovaný na komplexnú dramatickú tvorivosť a podnecovanie prirodzeného detského dramatického prejavu. Komplexná dramatická tvorivosť v sebe zahŕňa dramatické činnosti, techniku pohybu, techniku prednesu, techniku reči a hlasovú prípravu, hudobno-rytmickú prípravu, improvizáciu, prácu s rekvizitou a bábkou, scénografické cítenie a vlastnú tvorbu. Žiaci sa pomerne rýchlo môžu pochváliť prvými praktickými skúsenosťami - účinkovaním na interných a verejných podujatiach školy formou verejnej prezentácie básničiek, dramatizáciou rozprávok a zapojenim sa do súťaží vo vlastnej tvorbe.

Skúšobná látka absolventa I. stupňa: herecké etudy – rozsah jedna minúta Tanečno-pohybová improvizácia (rôzny štýl a tempo)

Literárno-dramatický odbor: 2. časť I. stupeň

Poslanie a charakteristika predmetu

V literárno-dramatickom odbore sa okrem rozvíjania dramatických schopností, sociálnych zručností a psychofizických funkcií jednotlivca cvičeniami a hrami dramatická výchova sústreďuje na navodenie situácií, ktoré sú blízke životným a pripravuje mladého človeka na ich riešenie v spolupráci a porozumením s ostatnými. V hre v situácií, v pantomímach, improvizáciách, v štruktúrovanej dramatickej hre rozvíja komunikačné schopnosti – verbálne, neverbálne, pohybové. Na rozdiel od cvičení, idúcich do detailov a rozvíjajúcich predstavivosť, dramatické hry rozvíjajú aj fantáziu, pracujú s predstavou a prinášajú zážitok.

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania	***Dramatika a slovesnosť***

	1. ročník 2. časť I. stupeň	4,5 hodiny týždenne 1,5 Dramatika a slovesnosť 1,0 Pohyb 1,0 Prednes 1,0 Práca v súbore

Ciele

Privádzať žiaka k poznaniu skutočnej krásy diela z literárneho, divadelného, tanečného i hudobného hľadiska. Nachádzať spôsob čo najprirodzenejšie interpretácie a upevňovania zmyslu pre mravné i umelecké hodnoty. Prostredníctvom vedomia vyjadriť dramatickým či slovným prejavom svoje konflikty (rodina, priateľstvo, okolitý svet), príčiny ich vzniku, vedieť nájsť východisko a vysvetlenie (ako riešiť životnú situáciu, ťažkú otázku).

1. V prevažnej miere využívať najmä svoju vlastnú predstavu vyvierajúcu z vnútorného pocitu.
2. Ideu v akomkoľvek texte obohatiť o vlastný názor a interpretačný postoj.
3. Uvedomele pracovať a čerpať z výrazových prvkov (mimika, gestika).
4. Zamerať sa na rôznorodosť výrazových variantov rečových cvičení, ktoré majú byť súčasťou každej hodiny ak v nej pedagóg pracuje s textom.
5. Poukázať na rôznorodosť ženských a mužských hereckých rolí a na základe zámeny dať žiakom priestor na ich predvedenie (napr. dievča stvárni chlapčenskú rolu).
6. Rozvíjať zmyslové vnímanie, uplatniť ho v dialógu pri ktorom sa prejaví autorský postoj žiaka.
7. Pomocou hudby prehlbovať rytmické cítenie v akomkoľvek hudobnom žánri.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Dramatika: - vlastné vyjadrenie námetu - fixácia tvaru etudy, alebo akéhokoľvek stvárnenia textu v divadelnej hre - tvorivo spracovať vlastné predstavy a zážitky Prednes: - správnosť technických návykov v rečovom prejave	Využitím širokej škály interpretačných možností poukázať na originalitu jedinca a formou dialógu. Pri väčšom počte spôsob kolektívnej hry. Zdokonaľovať techniku detského písania, ktorá je v tomto odbore nevyhnutná a to formou krátkeho príbehu, alebo básne.	Podnecovať v žiakovi vlastný námet, prejav, vychádzať s vnútorného pocitu za pomoci podtextov. Flexibilne narábať s gradáciou v texte literárneho diela. Tvorivo pripraviť sprievodné slovo ku koncertu hudobnému či dramatickému.

- aktívna činnosť rečových ústrojov (jazyk, pery, čeľusť) Pohyb: - pohybový tréning a prvky pohybovej techniky - koordinačné cvičenia	V pohybových tréningoch použiť priestorovú orientáciu v diagonálach, ako aj výmenu tanečných úrovní.	Možnosť využiť formu moderovania alebo prológu. V divadelných hrách vedieť spojiť slovo, spev a tanec do jedného celku.

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetov dramatika a slovesnosť, pohyb, prednes, práca v súbore, prebieha podľa platného učebného plánu č. 42 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodpovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	2. ročník 2. časť I. stupeň	4,5 hodiny týždenne 1,5 Dramatika a slovesnosť 1,0 Pohyb

		1,0 Prednes 1,0 Práca v súbore

Ciele

Na základe vytvorenia elementárnej stupnice mravných a umeleckých hodnôt naučiť žiakov rešpektovať vzájomné odlišnosti, hodnotiť klady a zápory, chápať tvorivú činnosť v dramatickej hre (v pohybovom i slovnom prejave) a viesť ich k samotnému prístupu pri riešení daných dramatických úloh. Ďalej rozvíjať pomocou cvičení zmyslové vnímanie a uplatňovať ho v dialógu s rekvizitou, pri ktorom sa prejaví aj autorský postoj žiaka.

175. Vytvárať podmienky pre autorský prístup žiakov k úlohám (umožniť im vyjadriť svoj názor na danú okolnosť.
176. Vedieť nadviazať v jednoduchých cvičeniach a etudách kontakt s partnerom a vyjadriť svoj vzťah k nemu.
177. Zvládnuť pracovať s predmetom v rámci aktívneho verbálneho dialógu s partnerom a uvedomiť si výrazové možnosti pri voľbe slov.
178. Rozobrať vzťahy medzi postavami v písanom texte (dramatický text)
179. V cvičeniach zvládnuť základy reči a vedome dbať na výslovnosť záverových spoluhlások podľa ortoepických zákonov výslovnosti.
180. Vnímanie scénického priestoru pomocou periférie a reagovať v ňom na rôzne situácie.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Dramatika: - v kolektívnej improvizácií rozhodnúť svojim konaním o jej riešení - vyjadriť primeraným spôsobom obsah zvolenej témy v divadelnej hre - jasne vnímať druhého partnera v priestore, vedieť postrehnúť jeho konanie a myslenie	Precvičovať základné princípy stavby dramatického textu Vnímať partnera a vedieť adekvátne reagovať na jeho akcie Snaha o vyjadrenie vzťahu pomocou dialógu	Viest žiaka k rozoberaniu textov a vyjadrenia jeho vlastného postoju k téme Dynamický pracovať s dramatickým textom, vhodne a cielene využívať technické prvky reči Klásť dôraz najmä na komunikáciu a priestorové cítenie v rečovom prejave

Prednes: - zvládnuť vyjadriť svoj podtext v jednoduchom písanom texte - uvedomovať si základné výrazové prvky prednesu Pohyb: - pohybom vyjadriť svoj postoj k hereckému partnerovi, objasniť pohybom priestor v ktorom sa nachádza - rytmické cvičenia	Upevňovanie správnych pohybových návykov (držanie tela) Hudbou rozvíjať rytmicky hudobno-pohybový prejav v spolupráci s korepetítorom Pohybovo sa napojiť na hudbu a partnera v rôznych situáciách	Integrovať pohyb, reč a spev do jedného celku

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetov dramatika a slovesnosť, pohyb, prednes, práca v súbore, prebieha podľa platného učebného plánu č. 42 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodpovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	3. ročník 2. časť I. stupeň	4,5 hodiny týždenne 1,5 Dramatika a slovesnosť 1,0 Pohyb 1,0 Prednes 1,0 Práca v súbore

Ciele

Na základe vytvorenia elementárnej stupnice mravných a umeleckých hodnôt z minulého ročníka, pokračovať v aktivácií a nadobúdaní nových zručností v tvorivej dramatickej hre (v pohybovom i slovnom prejave) a naďalej ich viesť ich k samotnému prístupu pri riešení daných dramatických úloh. Zautomatizovať zmyslové vnímanie v integrácií s textom, pohybom, partnerom a javiskom a vyžadovať čo najlepšiu autorskú originalitu pri riešení úloh a situácií. Docieliť jeden spoločný výsledok vo forme krátkej divadelnej hry, na základe individuálnej i skupinovej tvorby.

181. Získať čo najviac informácií od žiaka, pri riešení daných úloh a spoznať jeho názor
182. Nadviazať na partnerskú spoluprácu v etudách a stotožniť sa s jeho riešením a názorom
183. Využiť čo najefektívnejšie jednu a viac rekvizít pri dialógoch s partnerom
184. Rozlíšiť rôzne situácie v dramatickom texte, rozobratie jednoduchých charakterov postáv a snažiť sa vlastným názorom vysvetliť ich konanie
185. V cvičeniach zvládnuť základy reči a vedome dbať na výslovnosť záverových spoluhlások podľa ortoepických zákonov výslovnosti.
186. Vnímanie scénického priestoru pomocou periférie a reagovať v ňom na rôzne situácie.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Dramatika:	Precvičovať základné princípy stavby dramatického textu	Viest žiaka k rozoberaniu textov a vyjadrenia jeho vlastného postoju k téme

- viesť skupinovú improvizáciu a navrhnúť jej riešenie - udržať tému hry - vnímanie partnera na základe jeho vnútorného a vonkajšieho prejavu a reagovať naň Prednes: - vysvetliť podtext autora v texte a zaujať ku nemu svoj postoj a názor - rozvíjať naďalej výrazové prvky Pohyb: - využiť jednoduché gestá na základe danej okolnosti - polyrytmické cvičenia	Vnímať partnera a vedieť adekvátne reagovať na jeho akcie, snažiť sa využiť rekvizitu Vyjadrenie vzťahu k partnerovi na základe verbálneho i pohybového prejavu Upevňovanie správnych pohybových návykov (držanie tela) Hudbou rozvíjať rytmicky hudobno-pohybový prejav v spolupráci s korepetítorom Pohybovo sa napojiť na hudbu a partnera v rôznej situácií	a snažiť sa ju aplikovať v priestore Zreteľná práca s textom, dialógom v integrácií s partnerom Viesť plynulu komunikáciu žiakov na danú tému a nájsť spoločne riešenie Integrovať pohyb, reč a spev do jedného celku

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.

Vyučovanie predmetov dramatika a slovesnosť, pohyb, prednes, práca v súbore, prebieha podľa platného učebného plánu č. 42 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa

základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodpovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

	4. ročník 2. časť I. stupeň	4,5 hodiny týždenne 1,5 Dramatika a slovesnosť 1,0 Pohyb 1,0 Prednes 1,0 Práca v súbore

Ciele

Na základe vytvorenia elementárnej stupnice mravných a umeleckých hodnôt z minulého ročníka, pokračovať v aktivácií a nadobúdaní nových zručností v tvorivej dramatickej hre (v pohybovom i slovnom prejave) a naďalej ich viesť ich k samotnému prístupu pri riešení daných dramatických úloh. Zautomatizovať zmyslové vnímanie v integrácií s textom, pohybom, partnerom a javiskom a vyžadovať čo najlepšiu autorskú originalitu pri riešení úloh a situácií. Posledný ročník 2. časti štúdia uzatvoriť Absolventským predstavením, ktoré bude vystavané zo získaných vedomostí žiakov od začiatku štúdia v 1. časti. Absolvent musí preukázať svoje schopnosti pre postup do II. stupňa štúdia.

187. Žiak prehlbuje svoju tvorivosť pri riešení dramatických scén a ponúka impulzy javiskového stvárnenia
188. Uplatňuje svoje schopnosti a vedomosti pri partnerskej a skupinovej spolupráci
189. Plynule žiak prepája prácu s rekvizitami a využívajú ich logicky pri konaní
190. Žiak vie rozobrať dramatický text podľa scén, obrazov, postáv a ich charakterov
191. V reči žiak zvláda artikulačné cvičenia, správne vyslovuje herecké texty s jasnou zrozumiteľnosťou
192. Žiak sa vie orientovať v javiskovom priestore
193. Žiak zvláda naštudovať záverečné Absolventské predstavenie, ktoré zahrňuje jeho doterajšie vedomosti a schopnosti

Obsah	Kompetencie	Výstup
Dramatika: - zvládnu prípravu a realizáciu absolventského predstavenia, - zvládnu divadelné techniky s potrebným výrazom kultivovanej prirodzenosti, - uplatňujú v pohybových dramatických improvizáciách na daný hudobný námet priestorové, rytmické i dynamické cítenie, - aplikujú náznakové scénické prvky, Prednes: - vysvetliť podtext autora v texte a zaujať ku nemu svoj postoj a názor - zvládnuť rôzne výrazové varianty - zvládnuť gradáciu deja Pohyb: - ovládajú koordinačné cvičenia - integrácia pohybu a spevu - zvládajú pohybový tréning	Vystavať dramatickú postavu a vytvoriť z nej javiskovú postavu Zvoliť najvhodnejšie vyjadrovacie prostriedky pre tvorbu charakteru postavy Hudbou rozvíjať rytmicky hudobno-pohybový prejav v spolupráci s korepetítorom a hudobným nosičom Zvládnuť pohybovú choreografiu v spojení s hereckým a speváckym prejavom	Vystavané herecké scény Cielená spolupráca s partnerom – partnerské výstupy Vytvoriť ucelené divadelné predstavenie Automaticky využiť všetky divadelné zložky a vžiť sa s nimi Zreteľná verbálna schopnosť Integrovať pohyb, reč a spev do jedného celku Tvorba divadelného predstavenia – Absolventský výstup

Metodicko-didaktické postupy:

- jednoznačne vychádzajú z obsahu a kompetencií učebných osnov pre 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy.
Vyučovanie predmetov dramatika a slovesnosť, pohyb, prednes, práca v súbore, prebieha podľa platného učebného plánu č. 42 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2015.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa
základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiak pri postupovej skúške do 1. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy preukáže všetky doterajšie nadobudnuté schopnosti a vedomosti podľa osnov nového školského vzdelávacieho programu.

Kritérium pre postup je, aby žiak zvládol učebnú látku zodpovedajúcu učebným osnovám daného ročníka.

Školský vzdelávací program

pre druhú časť I. stupňa základného štúdia ZUŠ
ISCED 2 B

Školský vzdelávací program
pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ

Odbor audiovizuálnej a multimediálnej tvorby

Učebný plán pre 1. ročník 2. časti I. stupňa ZUŠ

Povinné predmety	**Počet hodín týždenne**	**Poznámky**
Téma s témou, tvorba scenára	1,25	
Práca s kamerou	0,75	
Práca so zvukom	0,5	
Práca so strihom	1	
Interpretácia, moderovanie	0,5	

Odbor audiovizuálnej a multimediálnej tvorby

Učebný plán pre 2. ročník 2. časti I. stupňa ZUŠ

Povinné predmety	**Počet hodín týždenne**	**Poznámky**
Téma s témou, tvorba scenára	1,25	
Práca s kamerou	0,75	
Práca so zvukom	0,5	
Práca so strihom	1	
Interpretácia, moderovanie	0,5	

Odbor audiovizuálnej a multimediálnej tvorby

Učebný plán pre 3. ročník 2. časti I. stupňa ZUŠ

Povinné predmety	**Počet hodín týždenne**	**Poznámky**
Téma s témou, tvorba scenára	1,25	
Práca s kamerou	0,75	
Práca so zvukom	0,5	
Práca so strihom	1	

Interpretácia, moderovanie	0,5	

Odbor audiovizuálnej a multimediálnej tvorby

Učebný plán pre 4. ročník 2. časti I. stupňa ZUŠ

Povinné predmety	**Počet hodín týždenne**	**Poznámky**
Téma s témou, tvorba scenára	1,25	
Práca s kamerou	0,75	
Práca so zvukom	0,5	
Práca so strihom	1	
Interpretácia, moderovanie	0,5	

Odbor audiovizuálnej a multimediálnej tvorby

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania	***Odbor audiovizuálnej a multimediálnej tvorby***

Poslanie a charakter štúdia:

V súčasnom období silného vplyvu médií a prudkého rozvoja techniky a technológií, umožňujúcej aj laickej verejnosti vyrábať audiovizuálne diela v domácom prostredí, ponúka základná umelecká škola výchovno-vzdelávací program, v ktorom sa jeho absolventi naučia vytvárať audiovizuálne diela spravodajského, publicistického, dokumentárneho či umeleckého charakteru. Popri žurnalistických poznatkoch získajú absolventi aj poznatky a zručnosti z oblasti tvorby a produkcie rôznych audiovizuálnych žánrov a práce so súčasnými modernými technológiami. Zároveň sa naučia kriticky reflektovať mediálnu tvorbu, čím sa zvýšia ich mediálne kompetencie a nezávislosť od bezmedzného vplyvu médií.
Poznámka: forma, obsah a spôsob spracovania budú prispôsobené možnostiam žiakov (vekovým a osobnostným charakteristikám žiakov).

Štúdium v odbore AMT je možné vo veku od 10 rokov a pozostáva zo štúdia v dvoch stupňoch:

– I. stupeň základného štúdia nižšej sekundárnej časti umeleckého vzdelávania (vo veku od 10 rokov) v trvaní 4 roky
– II. stupeň základného štúdia (od veku 15 rokov) a štúdia pre dospelých v trvaní 4 roky

Počet žiakov v skupine: 4 – 6

1. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania
I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

	1. ročník 2. časť I. stupeň	4 hodiny týždenne práca s témou, tvorba scenára – 1,25, práca s kamerou – 0,75, práca so zvukom – 0,5, práca so strihom – 1, interpretácia a moderovanie – 0,5

Ciele:

Naučiť žiakov vnímať situácie a objaviť v nich tému pre audiovizuálne spracovanie.
Viesť k vytvoreniu si základnej dramaturgickej koncepcie spracovania témy pri rešpektovaní potrieb a možností prijímateľa.
Vybudovať základné zručnosti, nevyhnutné ku kvalitnému spracovaniu audiovizuálneho diela.
Naučiť analyzovať a reflektovať produkované audiovizuálne diela.
Naučiť komunikovať s rôznymi účastníkmi produkčného procesu (štábom, respondentmi, divákom).
Rozvinúť primerané mediálne kompetencie.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Práca s témou, tvorba scenára: Základné pravidlá práce s informáciou pri tvorbe audiovizuálneho diela. Tvorba základných žurnalistických žánrov spravodajského charakteru. Dramaturgická výstavba audiovizuálneho príspevku. Práca s kamerou: Základy snímania a práce s kamerou. Práca so zvukom: Základné pravidlá práce so zvukom. Práca so strihom: Základné zásady strihovej skladby.	Základná schopnosť zachytiť udalosť alebo spracovať tému prostredníctvom jednoduchého audiovizuálneho príspevku. Schopnosť zvoliť si tému na spracovanie, získať si k nej potrebné informácie podľa zásad etiky žurnalistickej práce. Schopnosť pripraviť si tému na audiovizuálne spracovanie (rozpracovať ju dramaturgicky, napísať si bodový scenár, pripraviť si ju koncepčne z obsahovej i obrazovo-zvukovej stránky, vybrať a osloviť kompetentných	Reportáž v rozsahu 1 a pol minúty, Snímanie a audiovizuálne spracovanie rôznych udalostí a tém, Diskusie o vyrobených šotoch, ale aj o iných audiovizuálnych dielach.

Interpretácia, moderovanie: Základné pravidlá interpretácie textov. Základné zásady vedenia rozhovoru s respondentom	respondentov, pripraviť si pre nich otázky). Schopnosť vytvoriť audiovizuálny produkt – nakrútiť reportáž. Schopnosť postprodukčne spracovať nakrútený materiál (postrihať, načítať text mimo obrazu, doplniť titulky).	

Metodicko-didaktické postupy:
Postupné budovanie jednotlivých zručností cez základné cvičenia a ich fixovanie cez opakovanú tvorbu jednoduchých šotov.

Literatúra:
Boyd Andrew: Příručka pro novináře - zpravodajství v rozhlase a televizi. Praha: Centrum nezávislé žurnalistiky a The International Media Fund 1995, 163 s.
Brachtlová, Ingrid: Dramaturgia nehranej audiovizuálnej tvorby Bratislava: Vysoká škola múzických umení, 2000 ISBN 8085182718, 9788085182712
Brunner Ulrich a kol.: Praktické rady pre začínajúcich redaktorov. Bratislava: Slovenská televízia 1996, 95 s.
Burton, Graeme, Jirák, Jan: Úvod do studia médií. Brno: Barrister & Principal 2001, 392 s. ISBN 80-85947-67-6
Čertíková, Helena: Ako zvládnuť...hlasovú techniku, ortoepiu, interpretáciu textov. Bratislava: Slovenský rozhlas 2001, 101 s.
Dupuy Ernest: Úspěšný dialog. Praha: Portál, s. r. o. 2002, 168 s. ISBN 80-7178-666-7
Dworak Erich: Televízna dramaturgia - II. časť. Bratislava: STV a VŠMU 1992, 99 s.
Hladká, Jitka: Tvùrčí proces v žurnalistice. Ostrava: Nakladatelství Novinář 1986, 224 s. 59-005-83 Hudíková, Zora, Porubcová, Jana: Televízia. Trnava: FMK UCM 2007, 135 s. ISBN 978-80-89220-98-4
Jenča, Imrich: Rozhlasové spravodajstvo. Bratislava: X ART spol. s. r. o. 2004, 167 s. ISBN 80-969255-0-4
Mistrík, Jozef: Rétorika. Bratislava: Vydavateľstvo SPN 1976, 217 s. 67-313-80
Mistrík, Vladimír: Základy televíznej tvorby - ABC pre tvorivých pracovníkov lokálnych televízií. Bratislava: ProMedia Slovakia, program pomoci médiám 1999, 99 s.
Osvaldová, Barbora a kol.: Zpravodajství v médiích. Praha: Nakladatelství Karolinum 2001, 155 s. ISBN 80-246-0248-2
Pease, Alan: Řeč těla - jak porozumět druhým z jejich gest, mimiky a postojù těla. Praha: Portál, s. r. o. 2001, 144 s. ISBN 80-7178-582-2
Valušiak, Jozef: Základy střihové skladby. Praha: FAMU, 1976, 114 s.

Kritériá pre postup žiaka 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy do 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Podmienkou pre postup žiaka do 2. ročníka I. stupňa základného štúdia umeleckého vzdelávania na základnej umeleckej škole je preukázanie požadovaných zručností a vedomostí v zmysle učebných osnov nového školského vzdelávacieho programu, ako aj preukázanie motivácie o tento typ vzdelávania.

Žiak by mal počas postupovej skúšky preukázať všetky nadobudnuté zručnosti a vedomosti v zmysle učebných osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Na postupovej záverečnej skúške žiak dokáže samostatne vytvoriť:
– reportáž v rozsahu 1 a pol minúty,

– diskusiu o vyrobenom šote a iných predložených audiovizuálnych dielach.

Skúšobná látka: audiovizuálne dielo v rámci daného rozsahu, spĺňajúce základné požiadavky na kvalitu diela z oblasti dramaturgickej, obrazovej, strihovej a zvukovej.

2. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania
I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

	2. ročník 2. časť I. stupeň	4 hodiny týždenne práca s témou, tvorba scenára – 1,25, práca s kamerou – 0,75, práca so zvukom – 0,5, práca so strihom – 1, interpretácia a moderovanie – 0,5

Ciele:

Naučiť žiakov na kratšej časovej ploche rozpracovať tému do rôznych audiovizuálnych žánrov. Naučiť viesť rozhovory s jedným respondentom.
Rozvinúť zručnosť práce so zvukom, ruchmi a hudobnou zložkou.
Rozvinúť zručnosť strihu a používania trikov.
Rozvinúť mediálne kompetencie.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Práca s témou, tvorba scenára: Dramaturgická výstavba audiovizuálneho diela, písanie scenára. Práca s kamerou: Skladba na základe kompozičných hľadísk,	Schopnosť spracovať tému do jednoduchého scenára. Schopnosť urobiť dlhší rozhovor s jedným respondentom. Schopnosť dotvoriť materiál z hľadiska trikov, hudobnej	Snímanie a spracovanie jednoduchého audiovizuálneho diela kratšieho rozsahu (5 minút), prípadne s rozhovormi, Analýza audiovizuálnych diel rôznych žánrov.

svetelneých pomerov, vnútroobrazový pohyb a pohyb kamery. Práca so zvukom: Zostrih výpovedí, práca s reálnymi ruchmi. Práca so strihom: Strihová skladba – organizácia nakrúteného materiálu s ohľadom na jednoduchý tvorivý zámer, Interpretácia, moderovanie: Vedenie rozhovoru na dlhšej časovej ploche s jedným respondentom. Interpretácia textov rôznych žánrov a nálad.	zložky a načítania textov. Schopnosť nakrútiť a postrihať program podľa pripraveného scenára do kompaktného celku.	

Metodicko-didaktické postupy:
Budovanie jednotlivých zručností na rôznych typoch audiovizuálnych výstupov (rôzne žánre postupne predlžujúcej sa minutáže a ich fixovanie cez cvičenia na rôzne témy.)

Literatúra:
Boyd Andrew: Příručka pro novináře - zpravodajství v rozhlase a televizi. Praha: Centrum nezávislé žurnalistiky a The International Media Fund 1995, 163 s.
Brachtlová, Ingrid: Dramaturgia nehranej audiovizuálnej tvorby Bratislava: Vysoká škola múzických umení, 2000 ISBN 8085182718, 9788085182712
Brunner Ulrich a kol.: Praktické rady pre začínajúcich redaktorov. Bratislava: Slovenská televízia 1996, 95 s.
Burton, Graeme, Jirák, Jan: Úvod do studia médií. Brno: Barrister & Principal 2001, 392 s. ISBN 80-85947-67-6
Čertíková, Helena: Ako zvládnuť...hlasovú techniku, ortoepiu, interpretáciu textov. Bratislava: Slovenský rozhlas 2001, 101 s.
Dupuy Ernest: Úspěšný dialog. Praha: Portál, s. r. o. 2002, 168 s. ISBN 80-7178-666-7
Dworak Erich: Televízna dramaturgia - II. časť. Bratislava: STV a VŠMU 1992, 99 s.
Hladká, Jitka: Tvùrčí proces v žurnalistice. Ostrava: Nakladatelství Novinář 1986, 224 s. 59-005-83 Hudíková, Zora, Porubcová, Jana: Televízia. Trnava: FMK UCM 2007, 135 s. ISBN 978-80-89220-98-4
Jenča, Imrich: Rozhlasové spravodajstvo. Bratislava: X ART spol. s. r. o. 2004, 167 s. ISBN 80-969255-0-4
Mistrík, Jozef: Rétorika. Bratislava: Vydavateľstvo SPN 1976, 217 s. 67-313-80
Mistrík, Vladimír: Základy televíznej tvorby - ABC pre tvorivých pracovníkov lokálnych televízií. Bratislava: ProMedia Slovakia, program pomoci médiám 1999, 99 s.
Osvaldová, Barbora a kol.: Zpravodajství v médiích. Praha: Nakladatelství Karolinum 2001, 155 s. ISBN 80-246-0248-2

Pease, Alan: Řeč těla - jak porozumět druhým z jejich gest, mimiky a postojù těla. Praha: Portál, s. r. o. 2001, 144 s. ISBN 80-7178-582-2
Valušiak, Jozef: Základy střihové skladby. Praha: FAMU, 1976, 114 s.

Kritériá pre postup žiaka 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy do 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Podmienkou pre postup žiaka do 3. ročníka I. stupňa základného štúdia umeleckého vzdelávania na základnej umeleckej škole je preukázanie požadovaných zručností a vedomostí v zmysle učebných osnov nového školského vzdelávacieho programu, ako aj preukázanie motivácie o tento typ vzdelávania.

Žiak by mal počas postupovej skúšky preukázať všetky nadobudnuté zručnosti a vedomosti v zmysle učebných osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Na postupovej záverečnej skúške žiak dokáže samostatne vytvoriť:

– jednoduché audiovizuálne dielo kratšieho rozsahu (5 minút),
– zostrihané interview s respondentmi na vybranú tému.

Analýza audiovizuálnych diel rôznych žánrov.

Skúšobná látka: audiovizuálne dielo v rámci daného rozsahu, spĺňajúce základné požiadavky na kvalitu diela z oblasti dramaturgickej, obrazovej, strihovej a zvukovej.

3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

	3. ročník 2. časť I. stupeň	4 hodiny týždenne práca s témou, tvorba scenára – 1,25, práca s kamerou – 0,75, práca so zvukom – 0,5, práca so strihom – 1, interpretácia a moderovanie – 0,5

Ciele:
Naučiť žiakov na dlhšej časovej ploche rozpracovať tému do rôznych audiovizuálnych žánrov a vytvoriť tak audiovizuálne dielo v rámci daného rozsahu, spĺňajúce základné požiadavky na kvalitu diela z oblasti dramaturgickej, obrazovej, strihovej a zvukovej.
Rozvinúť zručnosť písomnej práce s textom, porozumenie dramaturgii textu a skladbe scenára, rozšírenie slovnej zásoby.
Rozvinúť zručnosť vystupovania pred kamerou, prezentovať napísaný text, uviesť príspevok či voľne rozprávať pred kamerou.
Rozvinúť zručnosť komunikácie s jedným a viacerými respondentmi pred kamerou, viesť diskusiu, moderovať program.
Rozvinúť zručnosť práce so zvukom, ruchmi a hudobnou zložkou.
Rozvinúť zručnosť strihu a strihovej skladby daného diela v rámci daného žánru.

Rozvinúť zručnosť v práci s digitálnymi audiovizuálnymi zariadeniami, prácu s počítačom, strihovými, zvukovými softvérmi a softvérmi pre tvorbu grafiky a animácie.
Rozvinúť mediálne kompetencie – lepšie poznať a chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, jeho terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov.
Naučiť primerane veku analyzovať a interpretovať informácie sprostredkované médiami a prehodnotiť ich účinok na seba, na diváka, či poslucháča.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Práca s témou, tvorba scenára: scenár audiovizuálneho diela s dlhším časovým rozsahom. Vedenie rozhovoru s viacerými respondentmi súčasne na dlhšej časovej ploche. Práca s kamerou: skladobné myslenie pri snímaní záberov. Práca so zvukom: práca s hudobnou zložkou audiovizuálneho diela. Práca so strihom: strihová skladba – tvorivé možnosti a obmedzenia, sekvenčný zostrih, možnosti nelineárneho strihu. Práca s trikmi. Interpretácia, moderovanie: moderovanie jednoduchých tvorivých celkov.	– spracovanie náročnejšej témy do scenára, – nakrútenie programu podľa pripraveného scenára, – pracovanie v postprodukcii s rôznym typom materiálu v závislosti od konkrétneho diela – dotvorenie materiálu z hľadiska trikov, hudobnej zložky a načítania textov, – vedenie rozhovoru s viacerými respondentmi súčasne, – moderovanie jednoduchšieho programu.	Spravodajský šot v rozsahu 1 minúty, Krátke skladobne jednoduchšie audiovizuálne dielo do 5 minút, Skladobne jednoduchšie audiovizuálne dielo v rozsahu do 10 minút.

Metodicko-didaktické postupy:
Budovanie jednotlivých zručností na rôznych typoch audiovizuálnych výstupov (rôzne žánre postupne predlžujúcej sa minutáže a ich fixovanie cez cvičenia na rôzne témy.) podľa výkonových a vzdelávacích štandardov Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy v odbore audiovizuálna a multimediálna tvorba.

Literatúra:
Boyd Andrew: Příručka pro novináře - zpravodajství v rozhlase a televizi. Praha: Centrum nezávislé žurnalistiky a The International Media Fund 1995, 163 s.
Brachtlová, Ingrid: Dramaturgia nehranej audiovizuálnej tvorby Bratislava: Vysoká škola múzických umení, 2000 ISBN 8085182718, 9788085182712
Brunner Ulrich a kol.: Praktické rady pre začínajúcich redaktorov. Bratislava: Slovenská televízia 1996, 95 s.

Burton, Graeme, Jirák, Jan: Úvod do studia médií. Brno: Barrister & Principal 2001, 392 s. ISBN 80-85947-67-6
Čertíková, Helena: Ako zvládnuť...hlasovú techniku, ortoepiu, interpretáciu textov. Bratislava: Slovenský rozhlas 2001, 101 s.
Dupuy Ernest: Úspěšný dialog. Praha: Portál, s. r. o. 2002, 168 s. ISBN 80-7178-666-7
Dworak Erich: Televízna dramaturgia - II. časť. Bratislava: STV a VŠMU 1992, 99 s.
Hladká, Jitka: Tvùrčí proces v žurnalistice. Ostrava: Nakladatelství Novinář 1986, 224 s. 59-005-83 Hudíková, Zora, Porubcová, Jana: Televízia. Trnava: FMK UCM 2007, 135 s. ISBN 978-80-89220-98-4
Jenča, Imrich: Rozhlasové spravodajstvo. Bratislava: X ART spol. s. r. o. 2004, 167 s. ISBN 80-969255-0-4
Mistrík, Jozef: Rétorika. Bratislava: Vydavateľstvo SPN 1976, 217 s. 67-313-80
Mistrík, Vladimír: Základy televíznej tvorby - ABC pre tvorivých pracovníkov lokálnych televízií. Bratislava: ProMedia Slovakia, program pomoci médiám 1999, 99 s.
Osvaldová, Barbora a kol.: Zpravodajství v médiích. Praha: Nakladatelství Karolinum 2001, 155 s. ISBN 80-246-0248-2
Pease, Alan: Řeč těla - jak porozumět druhým z jejich gest, mimiky a postojù těla. Praha: Portál, s. r. o. 2001, 144 s. ISBN 80-7178-582-2
Valušiak, Jozef: Základy střihové skladby. Praha: FAMU, 1976, 114 s.

Kritériá pre postup žiaka 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy do 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Podmienkou pre postup žiaka do 4. ročníka I. stupňa základného štúdia umeleckého vzdelávania na základnej umeleckej škole je preukázanie požadovaných zručností a vedomostí v zmysle učebných osnov nového školského vzdelávacieho programu, ako aj preukázanie motivácie o tento typ vzdelávania.

Žiak by mal počas postupovej skúšky preukázať všetky nadobudnuté zručnosti a vedomosti v zmysle učebných osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Na postupovej záverečnej skúške žiak dokáže samostatne vytvoriť:

– spravodajský šot v rozsahu 1 minúty,
– krátke skladobne jednoduchšie audiovizuálne dielo do 5 minút,
– skladobne jednoduchšie audiovizuálne dielo v rozsahu do 10 minút.

Skúšobná látka: audiovizuálne dielo v rámci daného rozsahu, spĺňajúce základné požiadavky na kvalitu diela z oblasti dramaturgickej, obrazovej, strihovej a zvukovej.

4. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

	4. ročník 2. časť I. stupeň	4 hodiny týždenne práca s témou, tvorba scenára – 1,25, práca s kamerou – 0,75, práca so zvukom – 0,5, práca so

		strihom – 1, interpretácia a moderovanie – 0,5

Ciele:
Naučiť žiakov na dlhšej časovej ploche rozpracovať tému do rôznych audiovizuálnych žánrov a vytvoriť tak audiovizuálne dielo v rámci daného rozsahu, spĺňajúce základné požiadavky na kvalitu diela z oblasti dramaturgickej, obrazovej, strihovej a zvukovej.
Rozvinúť zručnosť písomnej práce s textom, porozumenie dramaturgii textu a skladbe scenára, rozšírenie slovnej zásoby.
Rozvinúť zručnosť vystupovania pred kamerou, prezentovať napísaný text, uviesť príspevok či voľne rozprávať pred kamerou.
Rozvinúť zručnosť komunikácie s jedným a viacerými respondentmi pred kamerou, viesť diskusiu, moderovať program.
Rozvinúť zručnosť práce so zvukom, ruchmi a hudobnou zložkou.
Rozvinúť zručnosť strihu a strihovej skladby daného diela v rámci daného žánru.
Rozvinúť zručnosť v práci s digitálnymi audiovizuálnymi zariadeniami, prácu s počítačom, strihovými, zvukovými softvérmi a softvérmi pre tvorbu grafiky a animácie.
Rozvinúť mediálne kompetencie – lepšie poznať a chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, jeho terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov.
Naučiť primerane veku analyzovať a interpretovať informácie sprostredkované médiami a prehodnotiť ich účinok na seba, na diváka, či poslucháča.

Obsah	**Kompetencie**	**Výstup**
Práca s témou, tvorba scenára: scenár audiovizuálneho diela s dlhším časovým rozsahom a zložitejšou skladbou. Vedenie diskusie. Práca s kamerou: skladobné myslenie pri snímaní záberov. Práca so zvukom: tvorivá práca so všetkými zvukovými zložkami audiovizuálneho diela. Práca so strihom: organizácia nakrúteného materiálu s ohľadom na zložitejší tvorivý zámer, skladba na základe kompozičných hľadísk, svetelných pomerov, vnútroobrazový pohyb a	– spracovanie náročnej, alebo viackomponentovej témy do scenára, – nakrútenie programu podľa pripraveného technického scenára, – tvorivá práca v postprodukcii s rôznym typom materiálu – dotvorenie materiálu z hľadiska animácií, hudobnej zložky a textov, – svoje dielo recenzujú (slovne, alebo textom).	Spravodajský šot v rozsahu 1 minúty. Krátke skladobne jednoduchšie audiovizuálne dielo do 5 minút. Skladobne jednoduchšie audiovizuálne dielo v rozsahu do 10 minút.

pohyb kamery). Animácia audiovizuálneho diela. Interpretácia, moderovanie: moderovanie besied a väčších kontaktných programov.		

Metodicko-didaktické postupy:
Budovanie jednotlivých zručností na rôznych typoch audiovizuálnych výstupov (rôzne žánre postupne predlžujúcej sa minutáže a ich fixovanie cez cvičenia na rôzne témy.) podľa výkonových a vzdelávacích štandardov Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy v odbore audiovizuálna a multimediálna tvorba.

Literatúra:
Boyd Andrew: Příručka pro novináře - zpravodajství v rozhlase a televizi. Praha: Centrum nezávislé žurnalistiky a The International Media Fund 1995, 163 s.
Brachtlová, Ingrid: Dramaturgia nehranej audiovizuálnej tvorby Bratislava: Vysoká škola múzických umení, 2000 ISBN 8085182718, 9788085182712
Brunner Ulrich a kol.: Praktické rady pre začínajúcich redaktorov. Bratislava: Slovenská televízia 1996, 95 s.
Burton, Graeme, Jirák, Jan: Úvod do studia médií. Brno: Barrister & Principal 2001, 392 s. ISBN 80-85947-67-6
Čertíková, Helena: Ako zvládnuť...hlasovú techniku, ortoepiu, interpretáciu textov. Bratislava: Slovenský rozhlas 2001, 101 s.
Dupuy Ernest: Úspěšný dialog. Praha: Portál, s. r. o. 2002, 168 s. ISBN 80-7178-666-7
Dworak Erich: Televízna dramaturgia - II. časť. Bratislava: STV a VŠMU 1992, 99 s.
Hladká, Jitka: Tvùrčí proces v žurnalistice. Ostrava: Nakladatelství Novinář 1986, 224 s. 59-005-83 Hudíková, Zora, Porubcová, Jana: Televízia. Trnava: FMK UCM 2007, 135 s. ISBN 978-80-89220-98-4
Jenča, Imrich: Rozhlasové spravodajstvo. Bratislava: X ART spol. s. r. o. 2004, 167 s. ISBN 80-969255-0-4
Mistrík, Jozef: Rétorika. Bratislava: Vydavateľstvo SPN 1976, 217 s. 67-313-80
Mistrík, Vladimír: Základy televíznej tvorby - ABC pre tvorivých pracovníkov lokálnych televízií. Bratislava: ProMedia Slovakia, program pomoci médiám 1999, 99 s.
Osvaldová, Barbora a kol.: Zpravodajství v médiích. Praha: Nakladatelství Karolinum 2001, 155 s. ISBN 80-246-0248-2
Pease, Alan: Řeč těla - jak porozumět druhým z jejich gest, mimiky a postojù těla. Praha: Portál, s. r. o. 2001, 144 s. ISBN 80-7178-582-2
Valušiak, Jozef: Základy střihové skladby. Praha: FAMU, 1976, 114 s.

Kritériá pre postup žiaka 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy do 1. ročníka II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých základnej umeleckej školy

Podmienkou pre postup žiaka do 1. ročníka II. stupňa základného štúdia a a štúdia pre dospelých umeleckého vzdelávania na základnej umeleckej škole je preukázanie požadovaných zručností a vedomostí v zmysle učebných osnov nového školského vzdelávacieho programu, ako aj

preukázanie motivácie o tento typ vzdelávania.

Žiak by mal počas absolventskej skúšky preukázať všetky nadobudnuté zručnosti a vedomosti v zmysle učebných osnov nového školského vzdelávacieho programu.
Na postupovej záverečnej skúške žiak dokáže samostatne vytvoriť:

– spravodajský šot v rozsahu 1 minúty,
– krátke skladobne jednoduchšie audiovizuálne dielo do 5 minút,
– skladobne jednoduchšie audiovizuálne dielo v rozsahu do 10 minút.

Skúšobná látka: audiovizuálne dielo v rámci daného rozsahu, spĺňajúce základné požiadavky na kvalitu diela z oblasti dramaturgickej, obrazovej, strihovej a zvukovej.

Profil absolventa

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia – nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2B):

– má vybudované základné zručnosti tak, aby vedel vytvoriť jednoduché audiovizuálne dielo, spĺňajúce základné požiadavky na kvalitu diela z oblasti dramaturgickej, obrazovej, strihovej a zvukovej,
– je schopný vystupovať pred kamerou t. j. má vedieť prezentovať text mimo obrazu, uviesť príspevok, či voľne rozprávať pred kamerou,
– primerane veku chápe pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovať a selektovane využíva médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, má upevnené základy pri práci s jednoduchou témou, selekciou informácií a ovláda tvorbu jednoduchého scenára a komentára,
– ovláda základy práce s digitálnymi audiovizuálnymi zariadeniami, prácu s počítačom, strihovými, zvukovými softvérmi a softvérmi pre tvorbu grafiky a animácie,
– je schopný logicky uvažovať, ovláda terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov, je schopný, primerane veku, analyzovať a interpretovať informácie sprostredkované médiami a prehodnotiť ich účinok na seba, na diváka, poslucháča,
– ovláda technológiu umeleckej tvorby (alebo interpretácie) na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami,
– je schopný tvoriť jednoduché diela pre tlačové, internetové, rozhlasové a televízne médiá upevnenú prácu so zložitejšou témou, selekciou informácií a ovláda tvorbu náročnejšieho scenára a komentára,
– ovláda prácu s digitálnymi audiovizuálnymi zariadeniami, prácu s počítačom, strihovými, zvukovými softvérmi a softvérmi pre tvorbu grafiky a animácie,
– vie používať odborný jazyk, má základné teoretické poznatky z dejín filmu, tlače, rozhlasu a televízie, prostredníctvom ktorého komunikuje,
– je schopný logicky uvažovať, ovláda terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov, je schopný analyzovať a interpretovať informácie sprostredkované médiami a prehodnotiť ich účinok na seba, na diváka, poslucháča,
– má prehľad o historickom vývoji médií, je schopný samostatne získavať, spracovať a vyhodnotiť informácie,

– ovláda techniku umeleckej tvorby (alebo interpretácie) na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami,
– dokáže tvoriť pre tlačové, internetové, rozhlasové a televízne médiá,
– absolvent je dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odboroch, schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri samostatnom riešení tvorivých problémov, cieľavedome, rozvážne a rozhodne konať,
– je schopný pracovať v tíme, vie sa aktívne podieľať na organizácii a riadení pracoviska, sústavne sa vzdelávať, trvalo sa zaujímať o vývoj v oblasti masmédií, ovládať dôležité manuálne zručnosti, konať v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie. Je schopný v práci uplatňovať moderné metódy, technológie a štýl práce, logické myslenie, samostatnosť, zodpovednosť a tvorivú iniciatívu,
– pozná technologické princípy činnosti a obsluhu audiovizuálnych zariadení a systémov a problematiku technického spracovania programového materiálu,
– v oblasti programovej tvorby pozná súčasné umelecké smery v kinematografii i televízii a pozná hlavné zásady umelecko-tvorivej činnosti,
– je pripravený na ďalšie štúdium, najmä v študovanom a v príbuzných študijných odboroch.

Absolvent II. stupňa základného štúdia:

– má vybudované základné zručnosti tak, aby vedel vytvoriť zložitejšie audiovizuálne dielo, spĺňajúce kritériá kladené na kvalitu tvorivého diela,
– má nadobudnuté zručnosti z oblasti dramaturgickej, obrazovej, strihovej a zvukovej, redaktorskej či moderátorskej,
– je schopný vystupovať pred kamerou,
– vie prezentovať text mimo obrazu i pred kamerou, kratšieho i väčšieho rozsahu,
– chápe pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovať, využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie
– je schopný analýzy a kritického postoja k mediálnym produktom.